

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ కా కి నా డు పు ర ని వా సు ం డు ను
శ్రీమన్నాశాన్వవాయపయఃపారావారకాసుధాకరుండును
సజ్జన విధేయుండునగు

నాథం* వెంకటరాయుండుగారు

పతన శ్రవణ శ్రావణ లేఖనపూజనాదులఃచేత
పురుషార్థ చతుష్టయ సాధకంబును
భవబంధలవిత్రంబును

బ్రహ్మాండపురాణాంతగఃతంబునగు

గౌతమీమాహాత్మ్యము.

అనునీ గ్రంథమును

రాజమహేంద్రవరముమొదలగు నానాదేశంబులనుండి

రప్పించినప్రాచీనపుస్తకముల సాహాయ్యంబున

పండితోత్తములచేబరిష్కరణము గావించి

సర్వలోకోపకారంబగు నట్లు

శ్రీమచ్చెన్నపురీరాజధాసీవాస్తవ్యులగు

వావిళ్ల, రామస్వామిశాస్త్రిలవారి

ఆదిసరస్వతీనిలయమనుముద్రాక్షరశాలయందు

భద్రముద్రాక్షరములచే ముద్రింపించి

విరోధినామసంవత్సరాషాఢశుక్లపంచమీ బుధవారము

ప్రచురముచేయించిరి.

౧౮౮౯సం॥ జూలై.

Registered copyright.

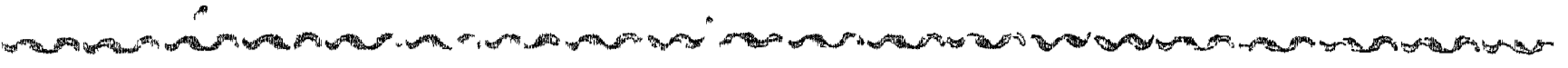

బ్రహ్మాండపురాణే- గౌతమీమాహాత్మ్యే
విషయానుక్రమసూచికా ప్రారంభః.

పత్ర అధ్యాయ
ఖ్యా సంఖ్యా

విషయాః

- ౧ దైవాదిచతుర్విధ తీర్థవివరణం.
- ౨ మహావిష్ణుప్రతి దేవానాం ప్రాధికానా.
- ౩ తారకాసురవధో పాయచింతనం.
- ౪ పరశంభువివాహవణానం,
- ౫ గంగోత్పత్తైబ్రహ్మాణః కమండలుదానప్రకారః.
- ౬ గంగోత్పత్తికథనం.
- ౭ గౌతమస్యతపః ప్రసంగకథనం.
- ౮ గౌతమీనద్యవతరణప్రసంగః.
- ౯ తీర్థమాహాత్మ్యవణానం.
- ౧౦ భాగీరథీగంగావతరణం-
- ౧౧ వరాహతీర్థవణానం.
- ౧౨ కపోతతీర్థవణానం.
- ౧౩ కాతికేయతీర్థవణానం.
- ౧౪ కృత్తికాతీర్థవణానం-
- ౧౫ చళాశ్వమేధతీర్థమాహాత్మ్యం.
- ౧౬ షైశాచతీర్థప్రశంసా.
- ౧౭ తుంధాతీర్థవణానం.
- ౧౮ అహల్యాసంగమతీర్థప్రశంసా.
- ౧౯ జనస్థానతీర్థమహిమా.
- ౨౦ అరుణావరుణాశ్వభానుతీర్థవణానం.
- ౨౧ గారుడతీర్థప్రశంసా.

పత్ర అధ్యాయ సంఖ్యా సంఖ్యా

విషయాః

- ౩౭ ౨౦ గోవధానకీర్తనవణానం.
- ౩౮ ౨౧ పాపప్రణాశధాత పాపగాలవతీధాకథనం.
- ౩౯ ౨౨ విశ్వామిత్రాదితీధావణానం.
- ౪౦ ౨౩ శ్వేతతీధాప్రశంసా.
- ౪౧ ౨౪ మృతసంజీవనతీధామహిమా.
- ౪౨ ౨౫ ఇంద్రతీధాదిసప్తదశతీధాకాని-
- ౪౩ ౨౬ పౌలస్త్యవైశ్రవససిద్ధేశ్వరతీధాకాది వణానం.
- ౪౪ ౨౭ ఆగ్నేయాదితీధావణానం.
- ౪౫ ౨౮ ఋణమోచనతీధాకథనం.
- ౪౬ ౨౯ వినతాసంగమతీధాకం.
- ౪౭ ౩౦ సరస్వతీసంగమపౌరూరవసబ్రహ్మతీధాకాదిప్రశంసా.
- ౪౮ ౩౧ సావిత్రి గాయత్రీశ్రద్ధామేధాసరస్వతీ సంగమ మృగవ్యా-
బ్రహ్మతీధాకాదివణానం.
- ౪౯ ౩౨ శమ్యాదితీధామహిమా.
- ౫౦ ౩౩ విశ్వామిత్రహరిశ్చంద్రతీధాకాద్యష్టసహస్రతీధావణానం.
- ౫౧ ౩౪ పూణాకాదిపంచవింశతి దేవనదీనదసంగమతీధావణానం.
- ౫౨ ౩౫ శివశక్తినివాసప్రెరితా ప్రవరాపుణ్యాశ్రేష్ఠా సంగమ-
పంచసహస్రతీధామహిమావిశేషః.
- ౫౩ ౩౬ వృద్ధాసంగమాదిసప్తదశతీధావణానం.
- ౫౪ ౩౭ బుధేశ్వరత్తగీతసౌభాగ్యేశ్వరాది షోడశ సహస్ర-
మహిమా.
- ౫౫ ౩౮ చక్రతీధామాహాత్మ్యం.
- ౫౬ ౩౯ చక్రేశ్వరపిప్పలేశ్వర పాపప్రణాశన పితృతీధాగౌతీధా-
ర్యప్రతిష్ఠానాదికోటితీధావణానం.
- ౫౭ ౪౦ నాగతీధానాగేశ్వరమాహాత్మ్యం.

గౌతమీమాహాశ్లేష్మ-విషయానుక్రమసూచికా.

అధ్యాయ
సంఖ్య

విషయః

- ౪౦ మాతృతీర్థవర్ణనం.
- ౪౧ బ్రహ్మశిరోలింగశివతీర్థసూర్యతీర్థాదివర్ణనం.
- ౪౩ దేవసత్రావిఘ్నతీర్థవర్ణనం.
- ౪౪ శేషతీర్థాద్యైకవింశతితీర్థవర్ణనం
- ౪౫ ఆత్రేయజ్ఞానేశ్వరాదిత్రిపంచాశతీర్థమహిమా.
- ౪౬ బడబాసంగమాదిసహస్రతీర్థవర్ణనం.
- ౪౭ మార్కండేశ్వరాది త్రింశోత్తర శతసహస్రతీర్థమాహాత్మ్యం.
- ౪౮ పుష్యాదివర్ణనం.
- ౪౯ గోవిందతీర్థప్రశంసా.
- ౫౦ జనాదకనరామేశ్వరాదినవదేవతాత్మకతీర్థస్వరూపం.
- ౫౧ విష్ణులెత్యాద్యష్టోత్తర శతసహస్రతీర్థ మహిమానుప్రశంసా.
- ౫౨ పోమతీర్థాభివర్ణనం.
- ౫౩ ధ్యానతీర్థ వర్ణనం.
- ౫౪ రేవతీసంగమతీర్థప్రశంసా.
- ౫౫ గోవిందసిద్ధేశ్వరేత్యా ద్యుభయతీర సప్తత్రింశ త్సహస్ర తీర్థాని.
- ౫౬ రామతీర్థవర్ణనం.
- ౫౭ పుత్రతీర్థాదివర్ణనం.
- ౫౮ యమాగ్నితీర్థాదిత్రిసహస్రత్రినవతితీర్థ వర్ణనం.
- ౫౯ తపస్తీర్థప్రశంసా.
- ౬౦ ఆష్టకషేణాదిపంచదశసహస్రాష్టశతతీర్థవర్ణనం.
- ౬౧ తపోవనసందినీసంగ మేశ్వరాదితీర్థ వర్ణనం.
- ౬౨ ఇంద్రేశ్వరాద్యైకాదశసహస్రతీర్థవర్ణనం.

పత్ర అధ్యాయ సంఖ్యా సంఖ్యా

విషయాః

- ౧౪౧ ౬౩ దక్షిణకూలస్థితసోమేశ్వరవణానం.
- ౧౪౩ ౬౪ చాణతీథాణాదిసహస్రతీథాణాణానం.
- ౧౪౫ ౬౫ యక్షిణీసంగమతీథాణాణానం.
- ౧౪౬ ౬౬ కుక్లతీథాణాదిసహస్రతీథాణాణానం.
- ౧౪౭ ౬౭ చక్రతీథాణాదిపంచతీథాణాణానం.
- ౧౪౮ ౬౮ చాణీసంగమవాగీశ్వరాద్యేకోనవింశతితీథాణాణానం.
- ౧౪౯ ౬౯ మాధ్యమ్యవిశ్వతీథాణాదిసహస్రీకాదశతీథాణాణానాంప్రశంసా
- ౧౫౦ ౭౦ లక్ష్మీతీథాణాదిషట్సహస్రతీథాణాణానం.
- ౧౫౧ ౭౧ భాస్వాదితీథాణాని.
- ౧౫౨ ౭౨ ఖడ్గతీథాణాణానం.
- ౧౫౩ ౭౩ అన్వింద్రాదిపంచసహస్రతీథాణాని.
- ౧౫౪ ౭౪ కపిలాసంగమాద్యష్టాశీతిసహస్రతీథాణాణానం.
- ౧౫౫ ౭౫ జేవస్థానాద్యష్టాదశతీథాణాణానం.
- ౧౫౬ ౭౬ సిద్ధతీథాణాద్యష్టోత్తరశతతీథాణాణానం.
- ౧౫౭ ౭౭ పరూష్ణీసంగమాదితీథాణాణానాంప్రశంసా.
- ౧౫౮ ౭౮ మాకాణాద్యష్టానవతీథాణాణాని.
- ౧౫౯ ౭౯ కాలాంజనాద్యష్టోత్తరశతతీథాణాణానం.
- ౧౬౦ ౮౦ అప్పగోయుగతీథాణాణానం.
- :: ౮౧ కణ్వాద్యేకోనపంచాశతీథాణాణాని.
- ౧౬౨ ౮౨ నారసింహాద్యష్టసహస్రతీథాణాణానం.
- ౧౬౩ ౮౩ మైశాణాదితీథాణాణానం.
- ౧౬౪ ౮౪ నిమ్నభేదవేదద్వీపాదిసహస్రతీథాణాణాని.
- ౧౬౫ ౮౫ ఆనందాదిపంచసహస్రతీథాణాణాని.
- ౧౬౬ ౮౬ భావతీథాణాణానం.
- ::: ౮౭ సహస్రీకుండతీథాణాణానం.

పత్ర	అధ్యాయ	విషయాః
సంఖ్యా	సంఖ్యా	
౧౭౨	౮౮	కపిలాదిశతతీర్థప్రశంసా.
౧	౮౯	శంఖతీర్థాద్యంబులతీర్థకథనం.
౧౭౩	౯౦	కేషిక్-ంధాతీర్థమహిమా.
౧౭౪	౯౧	వ్యాసతీర్థవర్ణనం.
౧౭౫	౯౨	జరాసంగమాదినపాదలక్షితీర్థవర్ణనం.
౧౭౬	౯౩	దేవప్రియతీర్థప్రభావః.
౧౭౭	౯౪	కుశతపణప్రపితాసంగమాదితీర్థవర్ణనం.
౧౮౨	౯౫	మన్యుతీర్థవర్ణనం.
౧౮౪	౯౬	సారస్వతపరశువైష్ణవతీర్థప్రశంసా.
౧౮౬	౯౭	పావనానాదితీర్థవర్ణనం.
౧౮౮	౯౮	భద్రతీర్థస్వరూపకథనం.
౧౮౯	౯౯	పతంగతీర్థప్రభావః.
౧౯౦	౧౦౦	విప్రీనారాయణతీర్థవర్ణనం.
౧౯౨	౧౦౧	ముక్తిశ్వరసేనాతీర్థకథనం.
౧౯౬	౧౦౨	కొటిశ్వరాద్యనేకతీర్థవర్ణనం.
౧౯౮	౧౦౩	కుండలేశ్వరబ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాద్యనంతతీర్థవర్ణనం.
౧౯౯	౧౦౪	భాన్వాదిశతతీర్థవర్ణనం.
౨౦౧	౧౦౫	వ్యాధతీర్థకథనం.
౨౦౩	౧౦౬	మృతసంజీవనయోగేశ్వరాదితీర్థమహిమా.
౨౦౪	౧౦౭	కైతవాదితీర్థప్రశంసా.
౨౦౮	౧౦౮	సప్తగోదావరీపుథద్భాగసముద్రగమనతీర్థవర్ణనం.
౨౦౯	౧౦౯	భీమేశ్వరఋషిపుత్రతీర్థకథనం.
౨౧౧	౧౧౦	గంగాసాగరసంగమమహిమా.
౨౧౨	౧౧౧	శౌతమీప్రభావవర్ణనం.

పత్ర అధ్యాయ సంఖ్య సంఖ్య

విషయాః

- ౨౧౬   ౧౧౨   భద్రాద్రిప్రభావవర్ణనం.
- ౨౧౭   ౧౧౩   తుల్యభాగాసముద్రసంగమబ్రహ్మాదిపంచసహస్రతీర్థకథనం.
- ౨౨౨   ౧౧౪   పుష్కరగౌతమీప్రశంసా.
- ౨౨౪   ౧౧౫   అంతర్వేదితీర్థక్షేత్రవర్ణనం.
- ౨౨౬   ,,   ఫలశ్రుతిః.

ఇతి గౌతమీమాహాత్మ్య విషయానుక్రమసూచికా
సంపూర్ణా.

శ్రీరస్తు.

సప్తసాగరమాహాత్మ్య విషయానుక్రమసూచికాప్రారంభః.

- ౧   ౧   తుల్యసాగరసంగమమాహాత్మ్యం.
- ౪   ౨   ఆత్రేయీసాగరసంగమమాహాత్మ్యం.
- ౬   ౩   గౌతమ్యంతర్వేదితీర్థాద్వాజాసంగమమాహాత్మ్యం.
- ౭   ౪   గౌతమీసాగరసంగమవర్ణనం.
- ౧౦   ౫   వృద్ధాసాగరసంగమమాహాత్మ్యం.
- ౧౪   ౬   కౌశికీసాగరసంగమమాహాత్మ్యం.
- ౧౬   వాసిష్ఠాసాగరసంగమమాహాత్మ్యం, అంతర్వేదిపురవర్ణనం.
- ౨౩   పార్వతీపరమేశ్వరస్తోత్రం.

ఇతి సప్తసాగరమాహాత్మ్య విషయానుక్రమసూచికా,
సంపూర్ణా.

౧౧

శుభము.

అవిఘ్నము.

గౌతమీమహాత్మ్యపీఠికా.

యత్పాద పద్మ యుగళే తరుణార్కభాసా విఘ్నాంధకార పటలీ స్వత
 వీవనస్యాత్ । సోఽవ్యాధ్గజాస్య సురరాట్సుకులీన్ద బంధుం నాళాన్వయామ్పృథి
 మధాకర కామరాజం ॥ ౧ ॥ శ్రీకాంతా మన్యకాంతా కుచయుగళ పరిష్వంగ
 సంజాత సంగః కస్తూరీ కదఁమోవేత్యనుశయ కలుషాం లాలనావ్యాజతోయః ।
 దత్వావత్యో నివాసం నిజసహజలస ద్దివ్య చిహ్నం ప్రదశ్యఁ శ్రీవత్సంవీతశం
 కా మకురుత సహరిః కామరాజార్య మవ్యాత్ ॥ ౨ ॥ గౌరీలతా వెల్లిత ఇందు
 నూనో గంగామధుగాఁరళ బంభరశ్రీః । స్ఫురజ్జటా పల్లవతల్లజాఢ్యో దద్యా
 చ్చుభృ వశ్శివకల్పభూజః ॥ ౩ ॥ సృష్ట్వా క్రుజ్జగేమాత్మకథా విహీనాన్సదా
 తదాలాకనజాగ రూకః । యోఘాచ్ఛతు దిఁగ్వితతాస్యవగఁ స్సవోజ్జయో
 నిదఁదతాచ్ఛతాయుః ॥ ౪ ॥ వికాసి నవమాలతీ జయలస త్తనూలాలితీ । శ్రీ
 తాకలన పాండితీ హసితదేవతా ^{స్సం} సీ ^{స్తి} పీ ^{ఠి} క్రి ^{క్} కు ^{ఛా} చా [ం] చి ^త వి ^ప చి ^{కా} స్వ ^ర స ^మ ర్పి ^హ
 స్తాంఛలా కలానిధి కులాంగనా కలయతాం కలావస్సదా ॥ ౫ ॥ భూత
 నాయక శిరస్థిత నద్యా భూతలావతరణే ధృత దీక్షుః । గౌతమో వతు భవ
 త్కులజాతం గౌతమో నివయమోచన దీక్షుః ॥ ౬ ॥ గౌతమీ సకల భద్రకరీ
 వ స్సాతమీన కిరణోత్కర శుభ్రా । స్థితమీనకులలోడిత నీరా క్రీతమీర హిత
 తాసకలస్వా ॥ ౭ ॥ అస్తి ప్రశస్తి జనిభూజన భూమ భూషా భూషాయీ
 తాత్రిజగతీ యువతేః పురీడ్యా । మాండవ్యమౌని వరనామ కృతస్వ నామా
 కాండవ్యపాశ్ర యదశేష విశేష ధామా ॥ ౮ ॥ తత్పురీతి కలనా రహితా
 యాం నైజరీతి రచితాఖిల తోషః । భీమనార్య ఇతి విశుతకేతిః స్సత్త్వనాశ్రిత

విరాజన అరేఖే గాతమీమహాత్మ్యతనయా వినయాధి గతాశయాః ।
 సద్వర్షిప వశీం పృథ్వీ మలంకతుక మినోదితాః ॥ ౧౦ ॥ వీరయ వెంకన రా
 జన వల్లభరాయాభ్యయా విరాజంతః । పట్టాభిరామ సుబ్బయ చలమయ నా
 మ్నూచ విశ్రాంతా వేతే ॥ ౧౧ ॥ తత్రాదా వీరయ భ్యస్య జ్ఞే విజ్ఞాత నైపు
 ణః । అసామాన్య గుణైమాన్వ్యాకామ రాజాభిధానవాక్ ॥ ౧౨ ॥ రాజ
 రాజ సరేంద్రస్య పురేసో రాజరాజః । కామరాజోద్య విపుల స్వకుల ప్రభు
 తాం వహాన్ ॥ ౧౩ ॥ తత్రాద్భుగ్గుణ గుంభితా నిజయశ స్తారాళి హారావళీ
 ద్విక్వాకావరవణినీ కుచతటి మ్పాలచ్చయన్వేకదా । నిర్వైషమ్య తయా సు
 వక్షణ క్షతి ప్రాథ్యో భవత్యాదరా న్నాద్యస్థాయ జనై స్సకార్యవిశయ సం
 పూర్ణ విశ్వాసయః ॥ ౧౪ ॥ వీరవేంకట రాజాద్యాః పుత్రాస్సుత్రామ వై
 భవాః । అస్యా సనాకమ రాజస్య సామరాజిత తేజసః ॥ ౧౫ ॥ ద్వితీయో
 వెంకటాభ్యోసా వద్వితీయ గుణాకరః । జనయామాస తనయ త్రితయం కుల
 భూషణం ॥ ౧౬ ॥ భీమనాభ్యో వెంకటరా ట్పల్లయాఖ్యశ్చ తే త్రయః । భీ
 మనార్యస్య తనయా రామలింగాదయో భవన్ ॥ ౧౭ ॥ సద్ననా పద్ననాభేన
 మనోహర గుణావతేః । వెంకటేశ్వరనామ్నూచ వెంకట్రాయ స్సుపుత్రవాన్ ॥
 ౧౮ ॥ భీమనాప్యల రాజాభ్యో రామనాఖ్యా ద్భూషణతుః । సుబ్బయాఖ్య
 క్వాంజనేయః ఖ్యాతౌ వల్లభరాట్సుతౌ ॥ ౧౯ ॥ పట్టాభిరామస్య సుతా క్ష
 త్పాదో నంత ఆదిమః । రామలింగో భీమరాజ స్వామీ వెంకట పూర్వకః ॥
 ౨౦ ॥ కామరాజో భీమరాజ సుబ్బయాఖ్య సుతాపుభౌ । లక్ష్మీకాంతం వెం
 కటాఖ్య రత్నం చలమయో సృజత్ ॥ ౨౧ ॥ సర్వే సర్వ జనీన సద్గుణ గణైః
 నిర్వేకర ఖ్యాతయః పద్వేందూ భవదాధ్య నైజ జనయో నాలా న్వయాం
 భోనిధేః । శర్వాణీశ్వర సేవనాత్త విభవ స్థేమాభిరామాధరా గీర్వాణ ప్ర
 ణతి ప్రవీణ మతయో గర్వా సభిన్నాస్సదా ॥ ౨౨ ॥ ఏతేషామితరా నవాప్య
 మఖిల వ్యాపార కాలేసదా క్షేకాత్తత్వ మవేక్ష్య కేచన పరం కూటస్థ పు
 ణ్యంజనుః । కచిత్వే తదనఘక నైపుణమితి వ్యాజహుః రత్రోవ్యతే సిద్ధిం

కశ్యపయోగిరాద్భవం తనూం ప్రాచీ కటత్స్వాజితి || ౨౩ || కాశీగయా
ప్రయాగేషు సేతు బృందావనాదిషు | రాశీకుర్వంతి సుకృతీ స్తీధాకానాం సే
వనాదిషే || ౨౪ || నిజ పురాతనవాస పురే హరేః పురహర స్వచ జీణాత
రాలయా | పునర కుర్వత పూజా ధనవ్యయా ద్రజకగోత్ర వికుంత పురీ న
మా || ౨౫ || అకూపార తిరస్కారి గాంభీర్యో కారితై రిహ | సోషాన
పాళీ రుచిరః కాసారస్సార సీరవాక్ || ౨౬ || తత్రచాన్యత్రబహుషు లోక
ప్యోప చికిషకావః | సనిపా నోదపానాని రమ్యారామా నకల్పయన్ || ౨౭ ||
కందేశ్వర్యాలయం జీణా మృషికుల్యా నదీ తటే | విమలాభి శ్శిలాభిస్తే చక్రు
రాకల్ప సుస్థిరం || ౨౮ || గోదావరీ పుష్కరయోగ కాలే దిశా వితా నాగ
త భూసురాళేః | వృష్టాన్న దానా దరణాదమీషాం బ్రహ్మాది లోకా నిజని
మృకటంతి || ౨౯ || లేమీ త్రయోదశ విభాస్వర దివ్య ఘంటా వేదీప్రమాణ
రచితం రజితాద్రి కల్పం | సోమేశ్వరాలయ మనల్ప విచిత్ర నిల్పం సోమేశ్వరే
వ్యరచయ న్నతి సంఖ్యవితైః || ౩౦ || నగాకార జయ ప్రాకారం
చాత్ర మండపం | గోపురాదిచ నిమాణయ ప్రాపురా కల్పగం యశః || ౩౧ ||
తత్రకాంచి త్పుష్కరిణీం కరిణీ విహృతి త్తమామ్ | త్తమావన్తానస స్వచ్ఛ సీ
రాం నీరజ భూషితామ్ || ౩౨ || రచయిత్వా వరోహాయ చక్రుస్సోవాన
పాళికాం | చిత్రం సైషా మధిపద మారోఢుం చోప యోజికాశ్చ || ౩౩ ||
రాజరాజ నరేంద్రస్య పురే గోదావరీ తటే | ఆస్థాపయ న్నత్ర శాలాం వి
శాలాం సర్వ సౌఖ్యదామ్ || ౩౪ || తత్రమృష్టాన్న పానీయై స్సుధామాధు
ర్య ధూర్వహైః | తపణయంత్యాదరా నీతై శ్శ్రాంతా న్నాన్ధాన హదికావం ||
౩౫ || తత్రా గతాశ్చా ననుభూత పూర్వా న్సంప్రాప్య భౌగా న్తుదితాం
తరంగాః | ధ్రువంద్యు లోకాహృత ఖండమేత దిత్సన్యతోనే శత ఏవ గతుం ||
౩౬ || ఏతా దృగ్నై భవభరమాతారాకణ స్థిరం చికిషకాంతః | షష్టి సహ
ప్రాణ్యదురిహమూల ధనం పుష్టి మద్యశో మూలం || ౩౭ || చక్రు స్సేతు న
మీపేతే స్థిరాం పానీయ శాలికాం | నైకతైక పదీయాం నైకతాపాపహ

క్షమామ్ ॥ ౩౮ ॥ స్వస్వ వ్యవహృతి వసతిషు నిస్వదయాధీన మానసా నూ
 వాః । భాసుర నూతన నిలయా న్భూసురతతయే దిశంతితే ద్యాపి ॥ ౩౯ ॥
 వీతేషా మనవక్య వతకన జుషాం వెంకన్న నామ్నస్సుతో వెంకట్రాయ సమా
 హ్వాయోద్య నగరే శ్రీకాకినాడా భిధే । శ్రీదీవ్య ద్భ్రమరాంబికా సరస సంక్షే
 షా తతో షోల్లస చ్చీమల్లేశ్వర దేవతల్ల జపదా జ్ఞారాధకో భాసతే ॥ ౪౦ ॥
 కాశీగయాదిక మహాత్తర సర్వతీర్థా ష్టేత్రాటనాధిగత చిత్త విశుద్ధి సీమా ।
 రారాజ్యతే సతత సత్కృతి చింతనేన రారాజతే తముసగత్య యథోప యో
 గాత్ ॥ ౪౧ ॥ పూర్వం పురేత్ర నివస నిగళ త్కుటీరే మల్లేశ్వరో నుభవి
 ముం భువి దివ్యభూతిమ్ । స్వప్నేస్య సేవక మణే స్వకదివ్య రూపం సందశన్
 యన్నిజ మనోగతమాదిదేశక ॥ ౪౨ ॥ తత స్త్వ నన్యా దృశధన్య తాశ్రయం
 స్వాత్త్వన మామన్యత సన్యతాత్త్వా । సౌజన్యమాన్యోయ మథాలులోచే నిజై
 స్సమావై స్సకలైః కులీనైః ॥ ౪౩ ॥ చక్రేతత్సర్వ సంపత్్యా దేవ్యా దేవస్య
 చాలయం । పాలయన్ శాస్త్రమర్యాదాం యాదేవగృహ నిమిత్తా ॥ ౪౪ ॥
 అహః ప్రాసాదస్య ప్రచుర రచనాభ్యస్య బలభిత్సదః ప్రాకట్యాంవద్రువిర వి
 భవా స్థాన వితతేః । ధరాహస్తాదశాన్ యితవిమల భిత్తే రసదృశస్సురావా
 సోష్ణేభి చ్చిభర నికరస్యాచ్ఛ మహాసః ॥ ౪౫ ॥ మహనీయ రామణీయక మను
 వణన్యాయుంక ఈశతేలోకే । విస్త్రుత్య నైజలోకం సగణశ్శివ ఇహైవ దే
 వ్యాస్తే ॥ ౪౬ ॥ వెంకటరాయనాత్ర ప్రత్తా జగదీశ్వరాయ దేవ్యైచ । య
 త్న కృతా బహులవిధా భూషాళినూత్న రత్న భూయిషా ॥ ౪౭ ॥ అమి
 తోపకరణపాళీ రచితా రజతాది లోహ సంపత్యా బహుశిల్పకల్పనానిచ పీఠా
 భరణాని తోరణా దీని ॥ ౪౮ ॥ అలంకృతా సంతతమచ్ఛ కాంత్యా విరాజ
 మానాభరణాళి రస్య సమ స్త వస్తు ప్రతివింబి పూణాన్ జగన్తయత్వం ప్రకటి
 కరోతి ॥ ౪౯ ॥ నాయంగేయప్రసంగే ద్విజనికరసుధా స్వాదివేదాను వాదే
 వీణాక్వాణేచ రమ్యే శుశ్రీలయ లలితే భేరికాథాం కృతేచ । శంఖద్ధానే ప్ర
 కృతే ఘననిదనమే పంచఘంటా నినాదే సేవాధాన్యాత భక్తస్తవన ఘ

నరవేదాద్భుతం దిక్పిపూణేక ॥ ౫౦ ॥ తదవకా భక్తి నతాస్సహేత్వ మల్ల
 శ్వరస్య భ్రమరాంబికాయాః । ధూపోత్సవాదీ నతి వైభవేన కుర్వంతి నిత్యంకు
 తుకేన పూణాః ॥ ౫౧ ॥ సహస్రీపాశ్యాది సమర్పితోత్ర దీపాత్సవోవణా
 యితుం నశక్యః । మన్యేమహేశీ శివదశనాథం జ్యోతిగణాణ స్సర్వ ఇహాస
 తేతి ॥ ౫౨ ॥ అదృష్టా శుతరీత్యైవం నిత్యం శయ్యోత్సవా వధివైకట్రాయః
 కారయతి తావత్సాన్నిధ్య సేవకః ॥ ౫౩ ॥ ఏతత్పురి సురనిలయే ష్వత్రాన్య
 త్రాపివిష్ణు భవనాదా । నిత్యోత్సవ వారోత్సవ పక్షోత్సవ ముఖమహానసాతను
 తే ॥ ౫౪ ॥ శ్రీరంగకాశీ వృషశైల ముఖ్య దివ్యస్థలీ వైభవ వీక్షణేచ్ఛా । ఏత
 త్ప్రియోక్తోత్సవ దశనేన ధన్యాత్మనాం నాత్మని వస్తుమిష్టే ॥ ౫౫ ॥ ఏతా
 దృశ విభవవరై దేవాణా సేవావిశేష విజ్ఞాతా । తత్తద్గుణాహా దానై
 ధూదేవా స్ప్రీణయత్యయం నిత్యం ॥ ౫౬ ॥ పూర్వేహ్ని పాథివ మ
 హేశ్వర పూజనేన మాధ్యాహ్నికే నిజకులోచిత వతనేన । సాయం శివా
 ది దివిజాలయ సేవనేన రాత్రౌ పురాణ కలనేన నియుక్తవేళః ॥ ౫౭ ॥ సో
 యం గోదావరీ దివ్యమహిమాఖ్యాన మద్భుతం! ఐచ్ఛద్భ్రీష్టా పురాణస్థం లోక
 ఖ్యాపయితుం ముదా ॥ ౫౮ ॥ గౌతమో గౌతమీ నద్యా తీరగానేవ పావ
 యేత్ । వయంతు తత్కథాప్లుత్యా జగత్సర్వం పునీమహే ॥ ౫౯ ॥ ఇతిసమ్మం
 త్య్రీసర్వైస్సైస్వలభ్యైషా మురరీకృతిం! పాణంగి పల్లివిభుతస్సన్నివీ సుశివప్ర
 భోః ॥ ౬౦ ॥ మానేపల్యాలయా త్వర్వ మాననీయ గుణాలయాత్ । జయంతి
 సూర్య సుధియశ్చైత న్దాహాత్మ్య శోధకాత్ ॥ ౬౧ ॥ సాగి శీతన్న విదుషః
 పాతా! ద్వేంకట సూనుతః । రామభిధానినో రాజ మహేంద్ర వరవాసినః ॥
 ౬౨ ॥ ఇతోన్యతోపి ప్రాచీనా న్కోశానానీయ యత్నతః । కప్పగం త్వన్వ
 యమణే స్సుధీగణ శిరోమణేః ॥ ౬౩ ॥ కృష్ణసూరే స్తనూజేన తద్దయాత్త సుధీ
 మతా । శ్రీరామ పదసేవాను సారిణౌ రామసూరిణౌ ॥ ౬౪ ॥ శోధయి
 త్వాతు మాహాత్మ్యం గౌతమ్యాః పావనం మహత్ । శాలివాహ కకే చంద్ర
 విధువ స్వమృతాత్తని ॥ ౬౫ ॥ విరోధివత్సరాషాథ శుక్లపక్షే శుభాస్పదే । పం

గా త మీ మ హా త్స్య పీ ఠి కా.

జమ్భ్యాం బుధవారేణ సంయుతాయాం శ్లోభేనచ || ౬౬ || దిగ్వితానం సురభ

యన్ యశః కర్పూర చచఽయా ! ముద్రామనైషీ కృద్రా

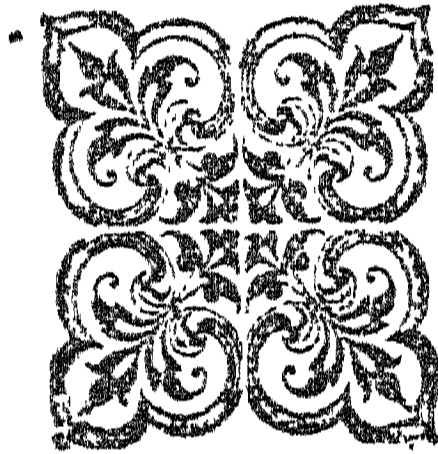
ణా ముస్మిదో త్సేక హేతవే || ౬౭ || సమ్ముద్రిత

శ్చ గ్రంథోయం భవతాం భవతాం యశః |

సౌవ స్తికౌ పద్మయోగేః ప్రతిజన్మ

మహాత్యవమ్ || ౬౮ ||

వి జ యో స్తు.

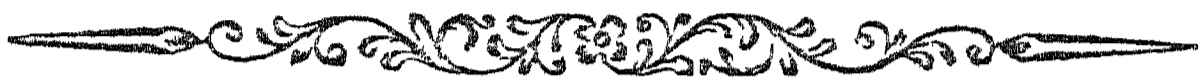

శ్రీ గురవేనమః

బ్రహ్మపురాణే గౌతమీ మాహాత్మ్యే

వ్రతమాధ్యాయ ప్రారంభః

హరిః ఓమ్॥ శ్రీనారదఉవాచ॥ తపసాంయజ్ఞదానానాం తీర్థాణాంపా
వనంశుభం॥ ఇతి శ్రుతం మయాత్వత్తో జగద్యోనే జగత్ప్రభౌ । కింయస్త స్తీర్థా
భేదాస్సుః కింఫలాస్సుస్సు రెశ్వర । శ్రోతుమిచ్ఛామి తత్సర్వం వదనత్యం సురే
శ్వర । సర్వేషామేవ తీర్థాణాం సర్వదాకింవిశిష్యతే॥ బ్రహ్మోవాచ ॥ చ
తుర్విధాని తీర్థాణి స్వగేమత్యే రసాతలేదైవాని మునిశాదుణాం ఆసురా
ణ్యార్షకాణిచ । మానుషాణిచలోకేషు విఖ్యాతాని సురాదిభిః । మానుషేభ్య
శ్చ తీర్థేభ్య ఆషణ్మైతీర్థముత్తమం । ఆర్షకేభ్యశ్చ తీర్థేభ్య ఆసురం బహుపు
ణ్యదం । ఆసురేభ్యస్తథాపుత్ర దైవం తత్సర్వకామికం । బ్రహ్మవిష్ణు శివేభ్య
శ్చ నిర్మితం దైవముచ్యతే । త్రిభ్యోయదేకం జాయేత నాస్తాత్తీర్థా త్వరంవిదుః ।
త్రయాణామపి లోకానాం తీర్థం మార్త్య ముదాహృతం । తత్రాపిజాంబవేద్వీపే
తీర్థం బహుగుణోదయం । జాంబవేభారతేవషే తీర్థం శ్రుతిషు విశ్రుతం । కర్మ
భూమిర్యతఃపుత్ర తస్మాత్తీర్థంతదుచ్యతే । తత్రైవ సర్వతీర్థాణి యాన్యక్తా
నిమయాతవ । తేషాంచభేదం సంక్షేపా త్కథ్యమాన మితశ్శృణు । దైవాసు
రాణ్యాషణకాణి మానుషాణితదైవచ । హిమవద్వింధ్యయోమణ్యే షణ్ణద్యో
దేవసంభవాః । తదైవదేవజా బ్రహ్మణ దక్షిణాణవవింధ్యయోః । ఏతద్వా
దశనద్యస్తు ప్రాధాన్యేన ప్రకీర్తితాః । యాభిస్తు పూజితం యస్తా ద్భారతంబ
హుపుణ్యదం । కమభూమిస్తతోవేదే వషణ్మైతీర్థప్రకీర్తితం । పార్వతానిచ
తీర్థాణి దైవజాని క్వచిత్క్వచిత్ । అసురై రాహృతాన్యాసక తదైవాసురము
చ్యతే । దైవేష్వేవప్రదేశేషు తపస్తస్త్వా మహాషణయః । శైవప్రభావాత్తప
సా ఆషాణిచ తథావిదుః । ఆత్మనః ఫలభూత్యథకం యశసోవాప్తయేపునః ।
మనుష్యైఃకారితాన్యాషు మానుషాణీతినారద । ఏవంచతుర్విధోభేద స్తీర్థా
నాం మునిసత్తమ । భేదంనకశ్చి జ్ఞానాతి ప్రీత్యాతే వచ్చినారద ॥ నారదఉవా
చ॥ తేషాంస్వరూపంభేదంచ శ్రోతుమిచ్ఛామి తత్సర్వం॥ యదజ్ఞాత్వాసర్వపాపే

శ్లో ముచ్యతే సుర్వసంభవః | బ్రహ్మోనాచ || గోదావరీ భీమరథీ తుంగభద్రా
చవేణకా తాపీ పయోస్థీవింశ్యశ్య దక్షిణేతు ప్రకీర్తతాః | భాగీరథీనమణ
చాచ యముచాచసరస్వతీ | విశోకాచ వితస్తాచ హిమవత్పర్వతాశ్రయాః | ఏ
తాచప్యఃపుణ్యతమా దైవసీధాణ న్యదాహృతాః | గయఃకొల్లాసురోగాధిక
స్త్రీ ప్రకం నైస్తుపాలితం హయమూర్ధాచలవణోనముచిశ్శంబర స్తథా | ధియఃపా
రాశ కేతుశ్చ సుయఃప్రహ్లా-రవీవచ | ఏతై రాహృతతీధాణనిహ్యసురాణశుభానిచ |
ప్రహాసాభాగవోగస్త్యోనరనారాయణౌతథా | వసిష్ఠశ్చభరద్వాజో గౌతమః
కాశ్యపోమనుః | ఇత్యాపి ఋషిజుష్టాని ఋషితీధాణి నారద | అంబరీషో హరి
శ్చంద్రో మాండవ్యో రామవీవచ | క్రతుఃకనఖలశ్చైవ సగరోభరత స్తథా | అ
శ్వంపూషోనాచికేతో వృషాకపిరరిందమః | ఇత్యాది మానుషై బ్రహ్మణి ని
నుతానిశుభానిచ | యశ సేభలభూశ్శ్యధాణం నిమితానిమసీషిభిః | స్వతోధూ
రాశిదైవాని యత్రక్వాపి జగత్త్రయే | పుణ్యతీధాణితాన్యాహు స్తీధాణేదో
ద్యోమయా ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే- గౌతమీమాహాత్మ్యే - తీర్థణ భేదవర్ణనంనామ
ప్రథమోధ్యాయః-

ద్వితీయాధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓమ్ నారదఉవాచ || శ్రీదైవత్యంతు యతీర్థణం సర్వేభ్యో ప్యుత్తమో
త్తమం | తస్యస్వరూపం భవంచ విస్తరేణబ్రవీతుమే || బ్రహ్మోనాచ || గంగే
యంసరితాంశ్రేష్ఠా సర్వకామప్రదాయినీ | శ్రీదైవత్యా మునిశ్రేష్ఠ తదుత్పత్తి
మితశ్శృణు | ఇంద్రాణామయతాత్పూర్వం దేవకార్యఉపస్థితే | తారకోబలవా
నాసీ న్నద్వరాదతిదర్శితః | దేవానాంపరమైశ్వర్యం హృతంతేనబలీయసా | త
తస్తేశరణంజన్తు దేవాస్సేంద్ర పురోగమాః | క్షీరోచశాయినం దేవం జగ
తాం ప్రపితామహం | కృతాంజలిపుటాదేవా విష్ణుమూచురనన్యగాః || దేవాః ||
త్వంత్రాతా జగతాంనాథ దేవానాంకీర్తవధాన | సర్వేశ్వరజగద్యోనేత్రయా
మూఢేనమోస్తుతే | స్రష్టాభతాతథాహతాత్వమేవజగతాంవరః | స్థిత్యు
త్పత్తివినాశానాం కారణంత్వంజగన్తయ | ఆదికతావరాహాస్త్యం మత్స్యః
కూమక స్తథైవచ | ఇత్యాదిరూపభేదైర్షో రక్ష సేభయఆగతైహృతస్వామ్యా
స్సురగణౌ హృతదారాగతాస్సురాః | కస్తాన్నరక్ష సేదేవాణానన్యశరణాన్

రే||బ్రహ్మ|| తతఃప్రోవాచభగవాన్ శేషశాయీ శ్రియఃపతిః| కస్త్యాచ్చభయమాప
 న్నం తద్బ్రువంతుగతజ్వరాః|| దేవాః|| తారకాద్భయమాపన్నం భీషణం రోమహ
 షణం | తస్తాదేవసచాన్యేభ్య స్తస్యనీతిర్విధీయతా| నాయుధైస్తపసా వాపి
 హంతంనైవక్షమావయం|| బ్రహ్మ || తతఃశ్చియఃపతిఃప్రాహ తారకస్య వధం
 ప్రతి| అర్వాక్షశాహువ్యోబాల స్తస్తాద్భయమవాప్యతి| పునర్నారాయణఃప్రా
 హనాహంచాలోవధేసురాః | నమతోయదపత్యంస్యాన్నదేవేభ్యేవభోభవేత్ |
 ఈశ్వరాద్యతుజాయేత అపత్యంబహుశక్తిమత్ | తస్తాద్భయమవాప్నోతి తార
 కోలోకదారకః | తద్గచ్ఛామస్సురాస్సర్వే యతితుం ముసిభిస్సహ | భార్యా
 థంప్రథమోయత్పాకతవ్యఃప్రభవిష్ణవే||బ్రహ్మ|| తథేత్యుక్త్వాసురగణౌజగ్ముస్స
 ర్వేనగోత్తమం| హిమవంతం రత్నమయం మేనాంచహిమవత్ప్రియాం | ఇదమూ
 చుస్సర్వవీవ సభార్యంపర్వలేశ్వరం | దాదాయశీలోకమాలా యాశక్తిస్సంస్థి
 తాశివే| బుద్ధిఃప్రజ్ఞాధృతిమేధాలజ్ఞాపుష్టి స్సరస్వతీవీవంత్వనేకధాలోకే యా
 స్థితాలోకపావనీ | దేవానాంకార్యసిద్ధ్యథం యువయో గభమావిశత్ |
 సాతూత్పన్నా జగన్తాతా శంభోఃపత్నీ భవిష్యతి | అస్తాకంభవతాంచాపి పా
 లనీచ భవిష్యతి| హిమవానపితద్వాక్యం సురాణామభినంద్యచ| మేనాచాపిమహో
 త్సాహుద స్త్విత్యేవంచోబ్రవీత్ | తథోత్పన్నాజగద్ధాత్రీ గారీహిమవతో గృ
 హే| శివధ్యానర తానిత్యం తన్నిస్తాతన్ననోగతా | తాంచప్రోచుస్సురగణౌ ఈ
 శాధేతఽఆవిశ | తదాహిమవతఃపుష్టే గారీధతైతపామహాత్ | పునస్సంమం
 ప్రయామాసు రీశోధ్యాయతి తాంశివాం | ఆత్మానంవతథాన్యద్వానజానీమః క
 థంభవః | మేనకాయాస్సుతాయాంతు చిత్తందద్యాత్సరేశ్వరః | తత్రనీతిర్వి
 ధాతవ్యా తతశ్చేష్ట మవాప్స్యతే| తత్రప్రాహవహుబుద్ధిర్వాచస్తతిరుదారధీః|
 యస్త్యయంమదనోధీమాకందపఃః పుష్పశాపశ్చత్ | సవిధ్యతి శివంశాంతం
 చాక్షోఃపుష్పమయైక్కుభైః | తేనవిధమ్త్రి నేత్రోప ఈశాయాంబుద్ధిమాదధే | త
 థేష్టాయాంజగద్ధాత్యాగ్రం శంభోఃపుత్రోభవిష్యతి | జాతఃపుత్రమ్త్రినేత్రస్యతా
 రకం సంహరిష్యతి | వసంతశ్చ సహాయాధంసోభీష్టఃకుసుమాకరః| ఆహ్లాదన
 శ్చమనసాం కామాయైనం ప్రయచ్ఛత | తథేత్యుక్త్వాసురగణౌమదనంకుసుమా
 కరం | ప్రేషయామాసురవ్యగ్రా శ్చివాంతికమరిందమాః| జగమసత్వరంకామో
 ధృతచాసో వసంతకః | రత్యాచసహితఃకామః కతుంకమనుమహురం| గృ
 హీత్వాసశరంచాపమిదంతస్యమనోదధత్ | మయావిద్ధస్త్యవిద్ధోవాశంభులోక
 కగురుఃప్రభుః | త్రైలోక్యజయినోబాణామేశంభాకింవృధానవా| తథైవకమక

సుకృతసమీతుం సురసత్తమాః । ఆజగ్నుస్తత్రయద్వృత్తంశృణువిస్తయ కారణం । శంభుంకృష్టాస్వసురగణాయావత్పశ్యంతి మన్తధం తావచ్ఛభస్తనా ద్భూషంకాయంకృష్టా భయాతురాః । తుష్టువుస్త్రీదశేశానం కృతాంజలిపుటాస్సురాః । తారకాచ్ఛయముశ్చన్నం కురుపత్నీంగిరేస్సుతాం । విజ్ఞాపితోహరోప్యాయో మేనేవాక్యంసురోశిశుం । అరుంధతీంవసిష్ఠంచ మాంచచక్రధరంతథా । ప్రేషయామాసురమరావివాహీయసరస్వరం । సంబంధోపితధాహ్యసీ ద్ధిమవల్లోకనా యోః

అక్షరబ్రహ్మపురాణే గాత్రసుమాహు త్యై శంభువివాహావణానంనాను ద్వితీయోధ్యాయః.

తృతీయాధ్యాయ ప్రారంభః.

అక్షరబ్రహ్మపురాణే గాత్రసుమాహు త్యై శంభువివాహావణానంనాను ద్వితీయోధ్యాయః । మేనువత్పర్వతశ్రేష్ఠీనానారత్నవిచిత్రితే । నానావిధలతాకీణేణానాన్విజనషేవితేనదీనదసరితూకపతటాకాదిభిరావృతే । దేవగంధర్వయతౌదిగ్ధచారణసేవితే ॥ చారుమారుతసంపాతేహాషాపుష్కలకారణే । మేరుమందరకైలాసమైనాకాదినగై ర్యుతేవసిష్ఠాగస్త్యపాలస్త్యరోమశాదిభిరావృతే । మేనూత్యవేవతకమానేవివాహస్సమజాయత । తత్రవేదీరత్నమయీసమంతాత్స్వణాధూషితా ! వజ్రవైడూర్యమాణిక్యనిమితస్తంభభూషితా । జయాలక్ష్మీధరాకాంతిపుష్టికీతిభిరావృతా । మేరుమందరకైలాసపర్వతైఃపరిశోభితా । పూజితోలోకనాధేనవిష్ణునాప్రభవిష్ణునా మైనాకఃపర్వతశ్రేష్ఠోరణితత్రహిరణ్మయః । ఋషయోలోకపాలాశ్చ ఆదిత్యాశ్చ మరుద్గణాః । వివాహవేదికాంచక్రు దేవదేవస్యగూఢినః । విశ్వకమాన్స్వయంచక్రేవేదీంతత్రసుతోరణాం । సురభిర్నందినీకాంతాసు నందాకామవోహినీ ఆభిస్తుశోభితేకాంతేవివాహస్సమజాయత । సముద్రాస్సరితోనా గాఋషయోలోకపాలకాః । వనస్మత్స్సబీజశ్చ తత్ర సర్వేసమాయయుః । భువకమాణిలాచక్రేఋషయఃపుణ్యకమాచవరుణః పాశకమాణిదానకమాధనాధిపః । అగ్నిశ్చకారయశ్చైష్టంహిమవల్లోకనాధయోః । తతస్తత్రపుథహ్నూజాంచక్రేవిష్ణుస్సనాతనః । వేదాశ్చసాంగా గాయంతివదంతిచగృణంతిచ । దేవాశ్చక్రుస్తుతింశంభోగాత్రయంతిచవదంతిచ । నృత్యంత్యప్సరసస్సర్వా జగుగంధర్వకిన్నరాః । లాజపాణిశ్చమైనాకోబభూవమునిసత్తమ । పుణ్యాహవాచనంవృత్తమంత ర్వేత్కనిశాదివ దేవకాయానుపావిష్టాపంపతీసురసత్తమైః । అగ్నింసంస్థాప్యవిధిపదశ్చానంచ

సపుత్రకం । హుత్వా లాజాంశ్చ విధివత్ప్రదక్షిణమధాకరోత్ । విష్ణుశాస్త్రం తస్యం
భుదక్షిణస్య పదస్య చ । అశ్చ నస్సర్వమే లోశ్చ దేవ్యంగుష్ఠంకరేన్ద్వితీ । తమప
శ్యమహంతత్రైపహామంకుర్వన్ సురాంతకై । దృష్టేఽగృష్టే దప్టబుధ్యా పీర్ణంసూ
స్రావమేతదా । లజ్జయా కలుషీ భూతస్సగన్నఽపీర్ణమచూణయం । మద్వీర్యాచ్చ
ణి తాత్సూక్ష్మాద్వా లఖిల్యాశ్చ జజ్ఞి రే । తతో మహాసభూ తత్ర హాహాకార స్సురో
దితః । లజ్జయా పరిభూతో హంసి గతస్తు తదా న నాత్ । పశ్యత్సు దేవేష్వస్యేషు
తూష్టింభూ తేషు నారదా గచ్ఛంతం మాంష హా దేవోద్భష్ట్యాసంసినమబ్రవీత్ । బ్రహ్మ
ణమా హ్వయ స్వేతి గత పాపంకరోమ్యహం । ఏవముక్త్యాన భగవా నువయా సహిత
శ్శిరః । మమానుకంపయా శైవ లోకానాం హీత కామ్యయా । నయచ్ఛకారి లోకే నశ్చ
ణునాన దయత్న తః । పాపినాం పాప మోక్షయ భూమి రాపోభ పిష్యతి । తయోస్తు నా
ర సర్వస్వమాహ రామీత్యచింతయత్ । ఏవంశిశ్చ త్యభగ వా తయోస్సారం సమాహ
రత్ । భూమింకమండలుంకృ త్వా తత్రాపస్సన్నైవేశ్యచ । మామువాచ సలా కేశో
గృహణేమంకమండలుం । ఆపోవై మాతరో దేవ్యా భూమిమా తాతథాపరా । స్థి
త్యుశ్చ త్తివినాశా నాం హేతుత్వముభయోఃస్థితం । అత్రప్రతిష్ఠితో ధమో హ్యత్రయి
జ్ఞస్సనాతనః । అత్రభుక్తిశ్చ ముక్తిశ్చ స్థావరంజంగమంతథా । స్మరణాన్తానసం
పాపంవందనా చ్చాచికంతథా । స్నానపానాభిషేకైశ్చ కా యికంపరిముచ్యతే । ఏత
దేవామృతం లోకేనై తస్మాత్పావనంపరం । మయాభిమంత్రితం బ్రహ్మణ గృహణేమంక
మండలుం । అత్రశ్యం వారియఃకశ్చి త్స్సరేదపిపతేదపి । సర్వకామానవాప్నో
తి గృహణేమంకమండలుం । భూతేభ్యశ్చాపిషంచభ్య ఆపోభూతంషయోదితం । తస్మా
దుత్కృష్టమేత త్స్యాద్గృహణేమంకమండలుం । అత్రయద్వారిచాభీష్టంపుణ్యంపావ
నమేవచ । ఏతస్సప్రవృష్ట్యాచస్త్యత్వాచబ్రహ్మణ పాపాద్విమోక్ష్యసే । ఏవముక్త్యా
మహాదేవకప్రాదాన్తమకమండలుం । తతస్సురగణాస్స ద్వేభక్త్యాప్రాచస్సు రేశ్వరం ।
ఆస్లందశ్చ మహంస్తత్ర జయశబ్దోభ్యవతత । దేవోత్సవేమాతురహంపదాగం
సమీత్యపాపాత్పతితత్వమాపం । ప్రాదాత్కృపాశు స్మరణాత్పవిత్రాం , గం
గాంశివాంపుణ్యకమండలు స్థాం॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్యై గంగోత్పత్తౌ బ్రహ్మణః
కమండలుదానప్రకారోనామ

తృతీయోధ్యాయః-

చతుర్థాధ్యాయ ప్రారంభః

ధీమతావరాజువాచ కమండలుస్థితా దేవితవపుణ్యప్రవధానీయథామత్యం
 గాత్రాధానాదేవీస్థితోదద ॥ బ్రహ్మ ॥ బలిర్నామమహాదైత్యో దేవాద్యైరప
 రాజితః కమండలుశసాచైవ ప్రజాసంరక్షణేనవగురుభక్త్యాచసత్యేన వీర్యేణచ
 బలేనచ । త్యాగేనక్షమయాచైవ త్రైలోక్యేనోపమీయతే । తస్యధిమధికాంద్య
 స్త్వా దేవాస్తీంతాపరాయణాః । మిథస్సమూచు రమరా శిష్యామోవైబలింకథం ।
 తస్మిన్ శాసితరాజ్యంతు త్రైలోక్యేహతకలటకే । నారయోనాధయోవాపి వ్యాధ
 యోచకభువన । అనావృష్టిరథమోవా నా స్తీశబ్దో నదుజనః । స్వప్నేపివై వద్య
 శ్యుం తెబలౌ రాజ్యంప్రశాసతి । తస్యోన్నతకరైర్భగ్నీకీతిః । ఖడ్గైర్ద్విధాక్యతాః ।
 తన్యాజ్ఞాశక్తిభిన్నంగా దేవాశ్చమనలేభిరే । తతస్సంమంత్రయామాసుః । క్వా
 మాశ్చర్యమగ్రతః । తద్భగోగ్నిసుదీప్తాంగావిష్ణుంజగ్నుస్సువిహ్వలాః ॥ దేవాణామః ॥
 ఆతాన్ స్వజగతామీశ శంఖచక్రగచాధర । అస్తదధేభవాన్నిత్య మాయు
 ధానివిభతవ । త్వయినాధేజగన్నాథ అస్తాకం దుఃఖమీదృశం । త్వంవై ప్రణమ
 తీవాణీ కథం దైత్యం నమస్యతి । మనసాకమణౌవాచాత్వామేవ శరణంగతాః ।
 త్వదఃఖీకరణాస్సుతః కథం దైత్యం నమామహే । స్రష్టాత్వంబ్రహ్మమూత్యా
 తు విష్ణుమూత్యాతు రిక్షసి । సంహతా రుద్రమూత్యాత్వం కంథదైత్యంన
 మామహే । యత్యామ స్త్వాం మహాయజ్ఞైర్వనామోవాగ్భిరచ్యుతం । త్వదే
 క శరణాస్సంతో కథం దైత్యం నమామహే । త్వద్విర్గమాశ్రితా నిత్యం దేవా
 స్సేంద్రపురోగమాః । త్వయాదత్తు పవం । పాప్యకథం దైత్యంనమామహే । విశ్వర్య
 కారణం లోకే వినైశ్వర్యేణకీంఫలం । హతైశ్వర్యాశ్చ దేవేశకథం దైత్యం నమామ
 హే । అనాది స్త్వం జగద్ధాతా హ్యవంత స్త్వంజగద్గురుః । అంతవంతమముంసాదిం
 కథం దైత్యం నమామహే । తవైశ్వర్యేణపుష్టాంగాజిత్వా త్రైలోక్యమోజసా ।
 స్థిరాజ్ఞాశ్చ సురేశాన కథం దైత్యం నమామహే ॥ బ్రహ్మ ॥ ఇత్యేతద్దేవవచనం శ్రు
 త్వా దైతేయసూదనః । ఉవాచ దేవానఖిలాన్ దేవానాంకార్యసిద్ధయో శ్రీభగవా
 నువాచ ॥ మద్భక్తోసోబలిదైత్యో హ్యజయోసోసురాసురైః । యథా భవంతో
 మత్పౌష్యా స్తథాపోష్యోబలిమమ । వినాతుసంగరం దేవాహ్మత్వారాజ్యంత్రి
 విష్టపం । బలింసిబధ్యమంత్రోక్త్యారాజ్యంవఃప్రద దామ్యహం । తథేత్యుక్త్వా సురగణా
 స్తేజగ్నుదివమేవచ । భగవానపి దేవేశోహ్యదిత్యాగర్భమావిశత్ । తస్మిన్నుత్పద్య
 మానేతుఉత్సవాశ్చ బహూవిరే । జాతోసోవామనోబ్రహ్మాయజ్ఞేశోయజ్ఞ పూరుషః ।
 ఏతస్మిన్నంత రేబ్రహ్మన్ హయమేధాయదీక్షితః । బలర్చలవతాం శ్రేష్ఠ ఋషిము

త్త్యైస్సమాప్యతః | పురోధాచశుక్రేణ వేదవేదాంగవేదినా | మఖేనస్త్రిన్స్వే
 మానే యజమానేబలౌతథా | అధ్వర్యావృషిషు ఖ్యేతు శుక్రకేత్రపురోధసి | హవి
 ర్భాగాధకమాసన్నే దేవగంధర్వపన్నగే | దీయతాంఘ్ర్యతాంఘ్రాజా క్రియ
 తాంచపృథక్పృథక్ | పరిపూణంపుసఃపూణం మేవంవా క్యేప్రవతికతే | శనైస్తుండే
 తమధ్యాగా ద్వామనస్సామగాయనః | యజ్ఞవాటమనుప్రాప్తావామనశ్చత్రకుండ
 లైః | ప్రశంసమానంతంయజ్ఞం వామనంప్రేత్యభాగకవః | బ్రహ్మరూపధరండేవం
 వామనందైత్యసూదనం | చాతారంయజ్ఞతపసాం బలింహంతుంచరాక్షసం | జ్ఞాత్వే
 శ్వరంతదోవాచ రాజాసంధూరి శేజసం | జెతారంతుశ్రధమేణ చాతారంభక్తి
 తోధనం | బలింతంబలహంతారం సభార్యంవీషితంమఖే | ధ్యాయంతంయజ్ఞపురుష
 ముత్యజంతంహపిపృథక్ | తమాహభృగుశాదుకాల శ్మక్రఃపరమబుద్ధిమాక |
 యోసౌతవమఖంప్రాప్తా బ్రాహ్మణోవామనాకృతిః | నాసౌవిప్రోబలేసత్యంయజ్ఞేశో
 యజ్ఞభావనః | సతుత్వాంయాచితుంప్రాప్తా దేయంవక్తవ్యమిత్యపి | మయాతుసహ
 సంమంత్యై పశ్చాద్దేయంత్వయాప్రభో | బలిస్తుంభాగకవంప్రాహ పురోధసమ
 రిందమః | ధన్యోహంమమయజ్ఞేశో గృహమాయాతియన్నతః | ఆగత్యయాచ తేకించి
 త్కిమథకమవశిష్యతే | ఏవముక్త్వాసభార్యోసౌ శుక్రకేణచపురోధసా | జగామ
 యత్రవిప్రేంద్రో వామనోఽదితినందనః | కృతాంజలిపుటో భూత్వా కేనాధిక
 త్వంతుతద్వద | వామనోపిత దాప్రాహపదత్రయమితాంనుహీం | దేహీరాజేంద్రనా
 న్యైనకార్యమస్తీధనేనకిం | బలిఃప్రాహతదాకించిదేతత్రైలోక్యమేవసః | తథే
 త్యుక్త్వాతుకలశాన్నానారత్నవిధూషితాత్ | వారిధారాంపురసకృత్యవామనా
 యభువందదౌ | పశ్యత్సుబుషిషుఖ్యేషు శుక్రకేచైవపురోధసి | పశ్యత్సులోకపాలేషు
 వామనాయబలిదకదౌ | పశ్యత్సుదైత్యసంఘేషు జయశబ్దేప్రవతికతే | శనైస్తు
 వామనఃప్రాహః స్వస్తిరాజకసుఖీభవ | దేహీమేసమ్మితాంఘ్రామిం త్రిపదామా
 శుగమ్యతే | తథేత్యుక్త్వాతుదైత్యోసౌ యావత్పశ్యతివామనం | యజ్ఞేశోయజ్ఞపు
 రుష శ్చంద్రాదిత్యోస్తనాంతరే | యథాస్యాతాంసు రేశానో వవృధేవికృతాకృతిః |
 అనంతశ్చాచ్యుతోదేవో విక్రాంతోవిక్రమాశ్రయః | తందృష్ట్వాదైత్యరాట్పూరిహ
 సభార్యోఽనియాన్వితః | క్రమస్వవిష్ణోలోకేశ యావచ్ఛక్యంజగన్తయ | జితంమ
 యాసు రేశాన సర్వభావేనవిశ్వకృత్ | తద్వాక్యసమకాలంచవిష్ణుఃప్రాహమహా
 వపుః | దైత్యేశ్వరమహాబాహుః | క్రమిష్యేపశ్యదైత్యరాట్ | ఏవంపదంతంతంప్రా
 హాబలిర్విష్ణుంపునఃపునః | కూమకృష్ణపదంన్యస్య బలియజ్ఞేపదంన్యసేత్ | ద్వితీయం
 తుపదంప్రాయా ద్బ్రహ్మలోకం సనాతనం | తాతీయస్యపదస్థానంనైవాస్తి

ద్విజసత్తమక్ష్మక్రమిష్యేషదంజహి బలింతంహారి రబ్రవీత్ । నిశమ్యబలిరిత్యాహ
సభార్యస్సకృతాంజటిః । త్వయాస్పష్టంజగత్సర్వం నస్రష్టాహంసురేశ్వర । త్వ
న్దోషావల్పమభవఃకంకనోమి జగన్తయ । తథాపినాస్పతంపూర్వంవక్తాహంవి
షమేష్యపి । సస్యవాక్యంచమాంకుర్వన్ వన్తూఢనిపదంస్యస । తతఃప్రసన్నోభ
గవాన్ ప్రయీమాతన్ సురేశ్వరః । వరంప్యణీష్వభద్రం తేభక్త్యాప్రీతోస్త్విదై
త్యపాసతంప్రాహజగన్నాథం నయాచేత్వాంత్రివిక్రమ । తతఃప్రపాదాత్స్వయం
విష్ణుః ప్రీతస్తన్ననసిస్థితంరసాతలపతిత్వంచభావిచెంద్రపదంపునః । అత్యాధి ప
స్యంచహరి రవినాశయశోబహు । ఏవందత్వాబలేస్సర్వం ససుతంభార్యయాస్వి
తంరసాతలేహరిఃస్థాస్య బలింత్వమర వైరిణం । శక్రాయచతదాప్రాదాచ్ఛక్ర
రాజ్యంయథాభవత్ । ఏతస్త్విన్నంత రేశత్రీపదంప్రాయాత్సురాచిత్తం । ద్వితీ
యంయస్పవంవిష్ణోః పితృషణమమహామతే । తత్పదంమామసుప్రాప్తం గృహా కృ
త్యమచింతయంకింకృత్యంయచ్ఛభంమేస్యా త్పదంవిష్ణోస్సమాగతంసర్వస్వంచస
మాలోక్య శ్రేష్ఠంమేస్యా త్కమండలుతద్వారియత్పుణ్యతమం దత్తంయత్త్రిపు
రారిణా । వరంవరేణ్యంవరదంశాంతంశాంతీకరంపరం । శుభంచశుభదంనిత్యం
చుక్తిముక్తిప్రదాయకం । మాతృస్వరూపం లోకానామవృతంభేషజం పునః ।
పవిత్రంపావనంపుణ్యం శ్రేష్ఠంశ్రేష్ఠంశుభావహం । స్మరణానేవలోకానాం పావ
నంకింసుదర్శనాత్ । తచ్చవారిశుచిర్భూత్వా కల్పయేఘాణయవిష్ణవే । ఇతిసంచం
త్యతద్వారి గృహీత్వాఘాణయకల్పితం । విష్ణోఃపాదేతు పతితంఅఘాణవారి సు
మంత్రితం । తద్వారిపతితంమేరో చతుర్థావ్యగమద్భువిం । పూర్వంతుదక్షిణం
చైవ పశ్చిమంచోత్తరంతథా । పూర్వంతుఋషయోదేవాః పితరో లోకపాల
కాః । జగృహుశ్శుభదంవారి తస్మాచ్ఛ్రేష్ఠం తదుచ్యతేదక్షిణేయత్తుపతితం అ
గమచ్ఛంకరాంతికం । పశ్చిమంపతితంవారిపునఃప్రాయాత్కమండలుం । ఉత్తరేపతి
తంయత్తు విష్ణుజగ్రాహతజ్జలం । యాదక్షిణాందిశంప్రాప్తాః పుణ్యావై లోక
మాతరః । విష్ణుపాదాబ్జవిస్యస్తా బ్రహ్మన్వైలోకమాతరః । మాహేశ్వరజటాం
ప్రాప్తాః కమండలుధృతాస్తతః । విష్ణుపాదేతుపతితా ఏవంజాతా శ్శుభో ద
యాః । తాసాంప్రభావస్తరణౌ త్వర్వానాకమాన వాప్నుయాత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యగంగోత్పత్తికథనంనామ

చతుర్థోధ్యాయః

గౌతమీమహాత్మ్యే.

పంచమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంనారదః॥ మహేశ్వరప్రియాగంగాకమండలుగతాతథాశ్రుతామయాయ
ధామర్త్యమాగతాతద్వదస్వమే॥ బ్రహ్మ॥ మహేశ్వరజటాస్థాయాః ఆపోదవ్యోమ
హామతే । తాసాంచద్వివిధోభేదో ఆహతుః శ్చేదకారణాత్ । ఏకాంశోబ్రా
హ్మణోనేజ్యావ్రతదానసమాధీనా । గౌతమేనశివంపూజ్య ఆహృతోలోకవిశు
తః॥ అపరస్తుమహాప్రాజ్ఞత్రయేణ బలీయసా॥ ఆరాధ్యశంకరం దేవం తపోభి
ర్నియమైస్తథా । భగీరథేనచాలేన ఆహృతోంశోపరస్తథా । ఏవంచైవిధ్యమ
గమద్గంగాసా గంగాతాయతః॥ నారదః॥ మహేశ్వరజటాస్థాసాహేతునాకేన
గౌతమాత్ । ఆహృతాక్షత్రయేణాపి బ్రహ్మస్నేతద్వదస్వమే॥ బ్రహ్మ॥ యథానీ
తాపురావత్స బ్రాహ్మణేనేతరేణచ । తత్సర్వం విస్తరేణాహంవదిష్యే ప్రీతయే
తవ । యస్మిన్లగ్నేమహేశస్య ఉమాపత్న్యై భవత్ప్రియా॥ తస్మిన్నేవాభవద్గం
గాప్రియాశంభోమహాత్మనః । మమదోషాపనుత్త్యథంచింతయాన శ్శివస్త
దా॥ ఉమయాసహితశ్రీమాన్ దేవీంవీత్యువిశేషతః॥ రసవృత్తాస్థితో యస్తాస్మిన్
మేరసముత్తమం । రసికత్వాత్ప్రియత్వాచ్చస్తైరిణత్వాదీశ్వరస్తథా॥ సర్వా
భ్యోహ్యధికప్రీత్యాగంగాభూదుత్తమాప్రియా॥ తామేవచింతయానోసాసర్వదా
స్తేమహేశ్వరః । సజటాస్థామేవగంగాం కస్మింశ్చిత్కారణాంతరే । సతుతాం
గోపయామాస గంగాం శంభుజటాగతాం॥ శిరసాచధృతాంజ్ఞాత్వానశళాకఉ
మాతదాసోఢుంబ్రహ్మన్ జటాబూటే స్థితాందృష్ట్వాపునఃపునః॥ అమషేణభవం
గారీప్రహీణోత్విత్యభావత॥ నైవాసాప్రాహీణోచ్ఛంభూరసికోరసముత్తమం॥ జ
టాస్వేవతదాగంగాం గోపయంతంవిమృశ్యసా । వినాయకంజయాంసకందంర
హౌవాక్యమథాబ్రవీత్॥ నైవాయంత్రిదశేశానోగంగాంత్యజతిపుత్రకాః॥ సాతుప్రి
యాసురేశస్య కథంజ్యతితాంప్రియాం । ఏవంవిమృశ్యబహుశో గారీప్రాహవినా
యకం॥ నదేవైర్నాసురైర్యతైర్నమతోభవతోపివా॥ నరాజభిరథాన్వైర్వానగం
గాంత్యజతిప్రభుః । పునస్తస్యామివాగత్వా హీమవంతంసగోత్తమం॥ అథవా
బ్రాహ్మణైఃపుణ్యైస్తపోభిహాతకిల్బిషైః॥ కైర్వాజటాస్థితాగంగాప్రాధీతాభు
వమాప్నుయాత్ । ఏతచ్ఛ్రీత్వామాతృవచో మాతరంప్రాహావిఘ్నరాట్॥ భ్రా
త్రాసకందేనజయయాసమథస్తవపూజనే । తతుకమోకమస్తకాద్గంగాంయ
థాత్యజతిమేపితా॥ ఏతస్మిన్నంతరేబ్రహ్మన్ననావృష్టిరజాయత॥ ద్విద్వాదశసమా
మత్యేనసర్వప్రాణేభయావహా । తతోవినష్టమభవజ్జగత్సావరజంగమం॥ గౌత
మస్యాశ్రమంపుణ్యం వినాసర్వాథకామదం । స్రష్టుకామఃపురాపుత్రస్థావరం

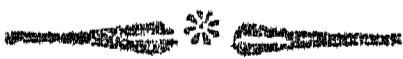
జంగమంతతః । కృతోయజ్ఞో మయాపూర్వా యద్దేవయజనేగిరౌ । సమన్నా
 మ్నాతువిఖ్యాతస్తతోబ్రహ్మగిరిస్తస్సృతః । తమాశ్రిత్యనగ్రేష్ఠం సర్వదాస్తేసగౌ
 తమః । తస్యాశ్రమేమహాపుణ్యే శ్రేష్ఠేబ్రహ్మగిరౌశుభ్రా ఆధయో వ్యాధయోవాపి దు
 ర్చిక్షం వాప్యనుషణం । భయంశోకోఽథ దారిద్య్రం నాసూయాతుకదాచన ।
 తదాశ్రమం వినాయత్రహవ్యంకవ్య మథాపివా । నాస్తిపుత్రతదాదాతాపెలూ
 తాయస్తాకదాచన । యదేవ గౌతమోవిప్రో దదాతిచ జుహోతిచ । తదేవా
 ప్యాయనంస్వగేఽసురాణా మపినాస్యతః । తద్దేవలోకమత్యేవా శ్రూయతే
 గౌతమోమునిః । హోతాచదాతాభోక్తాచ సవవేతివిదుజ్జనాః । తచ్ఛ్రీ
 త్వామునయస్స ర్వేనానాశ్రమనివాసినః । గౌతమాశ్రమమాపృచ్ఛ్యహ్యగచ్ఛన్న
 తియత్నతః । తేషాంమునీనాంసర్వేషాం ఆగతానాంసగౌతమః । శిష్యవత్పుత్రవ
 ద్భక్త్యా పితృవత్పౌషకోభవత్ । యస్యయస్యేస్సితంకామం యథాయోగ్యంయ
 థాప్రియం । యథానురూపంసర్వేషాం శుశ్రూషా మకరోద్భషిః । ఆశ్రమాద్దా
 తమస్యాసక బుషయోలోకమాతరః । ఆరాధితాఃపురాతేన బ్రహ్మవిష్ణుమహే
 శ్వరాః । జాయంతేచ తదౌషధ్యో జాయంతేచ తధైవహీ । సంపత్స్యంతేత
 దాతత్ర గౌతమస్యతపోబలాత్ । సర్వా స్సమృద్ధయస్తత్ర సిద్ధ్యంతిచముషిస్త
 థాప్రత్యహంభక్తివినయా ద్దాతమశ్చాగతాన్పషీక । పుత్రవచ్ఛిష్యవచ్ఛాహం
 ప్రేష్యవతకరవాణికింపితృవత్పౌషయామాస సంవత్సరగణాన్బహూక । ఏవంవ
 సత్సువిప్రేషు త్రైలోక్యఖ్యాతిరాశ్రయత్ । తతోవినాయకఃప్రాహమాతరం
 భ్రాతరంజయాం । దేవానాంసదనేమాత గీయతేగౌతమోద్విజః । యన్నసాధ్యం
 సురగణై గౌతమః కృతవానితి । ఏవంశ్రుతంమయాదేవి బ్రాహ్మణస్య తపోబ
 లం । సవిప్రశ్చాలయేదేనాం గంగాశంఘజటాగతాం । తపసోవాన్యతోవాపిసూజ
 యిత్వాత్రియంబకం । సవీవతారయేదేనాం జటాస్థాంమత్పితుఃప్రియాం । తత్ర
 నీతిర్విధాతవ్యా తాంవిప్రోయాచయేద్యథా । తత్ప్రభావాత్సరిచ్ఛ్రీష్టా శిరసావ
 తరిష్యతి । ఇత్యుక్త్వామాతరంభ్రాత్రా జయయాసహవిఘ్నరాట్ । జగామగౌత
 మోయత్ర బ్రహ్మరూపధరఃకృశః । వసకకఠిపయాహస్సు గౌతమాశ్రమమండలే ।
 ఉవాచబ్రాహ్మణౌసర్వాక యత్రీయత్రీసవిఘ్నరాట్ । గచ్ఛామస్సవ మధిష్ఠా
 నం ఆశ్రమాణిసుఖానిచ । పుష్టాఃస్తగౌతమాస్తేసపృచ్ఛామోగౌతమంమునిం । ఇతి
 సంమంత్ర్యపృచ్ఛంతిమునయోమునిస్తమం । సతాన్నివారయామాస స్నేహ
 బుధ్యామునీన్స్పృథక్ । కృతాంజలిస్సవినయో హ్యసధ్వమితిచైవహీ । యుష్మచ్ఛ
 రణశుశ్రూషాం కరోమిమునిపుంగవాః । శుశ్రూషా పుత్రవన్నిత్యం మయితిషతి

నోకథం । ఇదమేవాశ్రమంపుణ్యం సర్వేషామితిమేమతిః । అలమన్యేనమునయ
 ఆశ్రమేణగతేనచ । ఇతిశ్రుత్వామునెర్వాక్యం విఘ్నకృతకృత్యమస్తరత్ । ఉవాచ
 బ్రాహ్మణాన్సర్వాన్ ప్రాంజలిస్సగణాధిపః । అన్నక్రీతావయంకింనోనివారయతి
 గౌతమః । సామ్నానైవవయంశక్తా గంతుంస్వంస్వంనివేశనం । నాయమహాతిదం
 డంవా ఉపకారీద్విజోత్తమః । తస్మాద్బుధ్వాగమిష్యామస్తత్సర్వైరనుమన్యతాం ।
 తతస్సర్వేద్విజశ్రేష్ఠాః క్రియతామితిచాబ్రువన్ । ఏతస్యతూపకారాయ లోకా
 నాంహేతకాష్యయా । బ్రాహ్మణానాంచసర్వేషాం శ్రేయోవాస్యాత్తథాకురు । బ్రా
 హ్మణానాంవచశ్శుత్వా వాక్యమాహాగణేశ్వరః । క్రియతేగుణరూపంయద్గౌత
 మన్యవిశేషతః । అనుమాన్యద్విజాన్సర్వాన్ పునఃపునరుదారధీః । స్వయంచచ్చా
 హ్మణోఘాత్వా ప్రణమ్యబ్రాహ్మణాన్పునః । భ్రాతృమతేస్థితోధీమాన్ జయాం
 ప్రాహాగణేశ్వరః । యథాచాన్యోనజానాతి తథాకురురహిణాగతా । గోయాపధా
 రిణీగచ్ఛ గౌతమోయత్రతిష్ఠతి । శాలీఖాదవినాశాయవికారంకురుభామిని । దత్తే
 ప్రహారేహుంకారే భత్సి తేవాపికంచన । ఏవంతత్రస్వనందత్వా నమరత్వంనజీవ
 చ । తథాచకారవిజయా విఘ్నస్వామిమతేస్థితా । యత్రాసీద్గౌతమోవిప్రోజయాగో
 రూపధారిణీజగమశాలీఖాదం తీంతాందదర్శ్యస గౌతమః । తాందృష్ట్వావికృతాం
 విప్రస్తాంతృణేనన్యవారయత్ । నివార్యమాణాసాతేన స్వనంకృత్వాపపాతగాః ।
 ఘామానిపతితాయాంతు హుహుకారోమహానఘాత్ । స్వనంశ్రుత్వాతు తాం
 దృష్ట్వా గౌతమన్యచచేష్టితం । వ్యధితాబ్రాహ్మణాః ప్రాహుర్విఘ్నరాజపురస్సరాః ।
 ఇతోగచ్ఛామమహేసర్వే నస్థాతవ్యంత్వదాశ్రమే । పుత్రవత్పౌషితాస్సర్వేతుష్టోసి
 మునిపుంగవ । ఇతిశ్రుత్వామునిర్వాక్యం విప్రాణాంగచ్ఛతాంతథా । వజ్రాహత
 ఇవహ్యసీద్విప్రాణాంపురతోపతత్ । తమూచుర్చాహ్మణాన్సర్వే పశ్యేమాంపతి
 తాంభువి । రుద్రాణాంమాతరందేవీం జగతాంపావనీంశుభాం । పతితాయాం
 ద్విజశ్రేష్ఠ గంతవ్యమవశిష్యతే । చీణంవ్రతంశ్రయతి యదివాసస్తవాశ్రమే । వ
 యంచనాన్యథాబ్రహ్మణ కేవలంతుతపోధనాః । విప్రాణాంపురతస్థిత్వా వినీతః
 ప్రాహాగౌతమః । భవంతఏవశరణం పూతంమాంకతుమహాధ । తతఃప్రీవాచ
 భగవాన్ విఘ్నకృద్చాహ్మణాగ్రతః । నైవేయంమియతేవిప్ర నైవజీవతితశ్ర
 కిం । వదామోస్మిన్సుసందిగ్ధే నిషక్రూతింగతిమేవవా ॥ గౌతమః ॥ కథముత్రా
 మ్యతీయంగౌః అథవాస్తింశ్చనిషక్రూతిః । వక్తుమహాధతత్సర్వం కరిష్యేహం నసం
 శయః ॥ బ్రాహ్మణాఃచుః ॥ సర్వేషాంచమతేనాయంవదిష్యత్యతిబుద్ధిమాన్ । ఏ
 తద్వాక్యంతవాస్తాకం ప్రమాణంకురుగౌతమ । బ్రాహ్మణైఃప్రేర్యమాణోసాగౌ

తమేనచ ధీమతా । విఘ్నకృచ్ఛక్రీష్టావపుషా వ్రాహ్మణానర్వానిదంవచః॥వినాయక
ఉవాచ॥ సర్వేషాంచమతేనాహం వదిష్యామియథాథావత్ । అనుమన్యంతుము
నయో మద్వాక్యం గౌతమోపిచ । మహేశ్వరజటాజూటె బ్రహ్మణోవ్యక్తజన్మ
సఃకమండబుస్థితంవార తిష్ఠతీతిచశుశ్రుమః । తదానయస్వతర సాతపసానియమే
నచ।తేనాధిషించభగవత్ గామెనాం భువమాగతాం । తతోవత్స్యానుహే స
ర్వే పూర్వవత్తవవెత్త్వా । ఇత్యుక్తవతివిప్రేంద్రే బ్రాహ్మణానాంచసంసది । త
త్రాప్రతత్పుష్పవృష్టి జయశబ్దోభ్యవతత । తతఃకృతాంజలిధూత్యా గౌత
మోవాక్య మబ్రవీత్ । తపసోహిప్రసాదేన దేవనిప్రప్రసాదతః।భవతాంచప్ర
సాదేన మత్సంకల్పోపి సిద్ధ్యతాం।పపమ స్త్వితితేవిప్రా అబ్రువత్ ముని పుంగవం।
స్వారిస్థానానితేజస్సు స్సమృద్ధాన్య న్నవారిభిః।గతేషు తేషువిప్రేషుభ్రాతృనహ
గణేశ్వరః । జయయాసహసుప్రీతః కృతకృత్యోన్యవతత।గతేషువిప్రబృం దేషు
గణేశేచ గతేతదా । గౌతమోపిమునిశ్రేష్ఠ స్తపసాహతకిల్బిషః।ధ్యాయం స్తమ
ధంసమునిః కిమిదంమమసంస్థితం । ఇత్యేవంబహుధాధ్యాయత్ జ్ఞానేన జ్ఞాత
వాత్ ద్విజః । నిశ్చినోద్దేవకార్యంతన్నాత్మనఃకిల్బిషాగతం । లోకానాముపకా
రంచ శంభోఃప్రీణనమేవచ।ఉమాయాఃప్రేరణంచైవ గంగానయనమేవచ। సర్వం
శ్రేయసకరంమన్యే మయినైవచ కిల్బిషం।ఇత్యేవంమనసాధ్యాయత్ జ్ఞానేన జ్ఞాత
వాన్ద్విజః।భార్యయా సహసంమంత్య ఇదమాహుద్విజో త్తమః। ఆరాధ్యజగతామీ
శంత్రినేత్రం వృషభధ్వజం।ఆనయిష్యేసరిచ్ఛ్రీష్టాంప్రీణయిష్యే ఉమాంశుభాం।
పార్వతింమాతరం దేవీమానయిష్యేజటాస్థితాం। ఏవంసుసంకల్పమునిప్రవీరర,
స్స గౌతమోబ్రహ్మగిరేజగమ।కైలాసమాధిష్ఠితముగ్రధన్వనా , సురాచిత్తంశ
ప్రియయాబ్రహ్మబృందైః॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే గౌతమతపఃప్రసంగోనామ

పంచమోధ్యాయః.

షష్ఠాధ్యాయ ప్రారంభః .

ఓమ్,నారదఉవాచ॥కైలాసశిఖరంగత్వా గౌతమోభగవాన్పషిః। కించకా
రతపోవాపి కాంచక్రేస్తుతిముత్తమాం॥ బ్రహ్మణావాచ॥గిరింగత్వాయతోభూత్వా
పాచంసంయంమ్యగౌతమః । ఆస్తీర్యసకుశాక్ప్రాజ్ఞః కైలాసే పర్వతోత్తమే।
ఉపవిశ్యశుచిర్భూత్వాస్తోత్రంచైతత్తతోజగౌ।ఆపతత్పుష్పవృష్టిశ్చ స్తూయమానే

ను హౌశ్వరే॥ గౌతమఉవాచ॥ ఓం, భో గాథినాం భో గమభీష్ణితంచ, దాతుం మహం
 త్యష్టవపూంషిధ తై । స్తోతుంజనానాంగుణవంతియస్తం, దేవం మహాదేవ మితి
 స్తువంతి॥ కతుంస్వకీయై ర్విషయైస్సుఖాని, భతుంసమస్తం సచరాచరంచ ।
 సంపత్తయే సస్య వివృద్ధయే చ, మహీమయం రూపమితీశ్వరస్య । సృష్టేస్థిస్థేస్సం
 హరణస్య భూమే, రాధారమాధాతు మపాంస్వరూపం । భజేశివశ్శాంతతను
 జనానాం, సుఖాయధమాంయజగత్ప్రతిష్ఠాం । కాలవ్యవస్థామమృతప్రపంచం,
 జీవస్థితింస్పష్టిమధావినాశం । ప్రజ్ఞాంప్రజానాం శ్రీయమున్నతించ, చక్రేగ్నిచం
 ద్రాగ్రమయంశరీరం । వృద్ధింగతంశక్తిమధాక్షరాణి, జీవవ్యవస్థాంచ ముదంచ
 కతుం । ధన్యేస్వయంవాయుమయంచరూపం, త్వంవేష్మినూనంభగవస్సవం
 తం। భేదోవికారోనకృతిర్నధమో, నాస్తియమన్యన్నదిశోంతరిక్షం। ద్యావాప్య
 థీవ్యా నచభుక్తిముక్తి, తస్మాదిదంవ్యోమవపుస్తవేశ । ధమంవ్యవస్థాపయితుం
 వ్యవస్యం, ఋక్సామశాస్త్రాణియజుశ్చ శాఖాః। లోకోక్తిగాధాస్తస్మితయఃపురా
 ణ, మిత్యాదిశబ్దాత్కతాముపైషి। యష్టాక్రతుర్యాన్యపిసాధనాని, ఋత్విక్ష్పిజే
 యంఫలదేశకాలాః । త్వమేవశంభోపరమాత్మకత్వా, ద్వదంతియజ్ఞాంగమయం
 వపుస్తే । కతాప్రదాతాప్రతిభూః ప్రదానం, సర్వస్యసాక్షీపురుషః పరశ్చ।
 తస్యాత్మభూతః పరమాత్మభూత, స్త్వమేవసర్వంకిమువాగ్విలాసైః । సవేదశా
 స్తైగురుభిఃప్రదృష్టో, ననాస్తిబుధ్యాదిభిరప్యదృష్టః । అజోప్రమేయశ్శివ
 శబ్దవాచ్య, స్త్వమేవసర్వంభగవన్నమస్తే॥ శ్రీశివాస్తుతిః॥ ఆత్మైకతాంస్వప్రకృతింక
 దాచి, దీక్షేచ్ఛివస్సంపదియంమమేతి। పృథక్తథైవాభవదప్రతర్క్యా, విద్యాప్రభా
 వాద్భృతవిశ్వమూర్తిః। బాలాచవృద్ధాచభవేద్భవస్య, యాకారణాకారణవస్తునిష్ఠా।
 నిత్యాశివాసర్వగలక్షణాసా, విలక్షణావిశ్వజనస్యశక్తిః। ఉత్పాదనంసంస్థితిరత్రవృ
 ద్ధి, లయస్సతాంయత్రసనాతనేధే॥ ఏషేవభూతిర్నతతోస్తికించి, దసాధ్యమస్యా
 దయితాహరస్య । యదధమన్నానిధనానిజీవాః, త్యజంతికుర్వంతి తపాంసిధ
 మాం॥ సాహీయమంబాజగతోజనత్రీ, ప్రియాహిసోమస్యమహాత్సుశక్తిః। యదీ
 షీతంకాంతుతివాసవోపి, యన్నామతోమంగళమాపువంతి। యావ్యాప్య విశ్వం
 విమలీకరోతి, సోమాసదాసోమ సమానరూపా । బ్రహ్మాదిజీవస్యచరాచరస్య,
 బుద్ధ్యక్షచైతన్యమనోముఖాని । యస్యాఃప్రసాదాత్ఫలవంతినిత్యం, వాగీశ్వరీలా
 కగురోస్సుతస్య। చతుముఖస్యాపిమనోమలీమసం, కిమన్యజంతోఽతిచింతయానః।
 గంగావతారంవివిధైరుపాయై, స్సర్వంజగత్పవయితుంచకార। శ్రుతీస్సమావేక్ష్య
 తారప్రశున్యం; విశ్వాన్యభోకంకలైఃప్రమాణైః। కృత్వాచధర్మాన్బుభుజేచభోగా

స్నీగిబుద్ధిరేషాతుస వాశివస్యకార్యక్రియాకారణసాధనానాం, వేదోదితానామథ
 తౌకికానాంయత్సాధ్యముతకృష్టతమంప్రియంచ, సాధారణాసిద్ధిరనాదికతుఃః ।
 ధ్యాత్వాపరబ్రహ్మ పరంప్రధానం, యత్సారభూతంయదుపాసితవ్యంయత్ప్రాప్య
 తృప్తానపునర్భవంతి, యద్యోగినోముక్తిముపాసతేస్తు, యథాయథాశంభురమేయ
 భావా, ద్దూప్రాణిభస్తే జగతోహితాయతవ్యోగయోగ్యానితధైవధత్సే, పతివ్రతా
 త్వంత్వయిమాతరేవం । ఇత్యేవంస్తువతస్తస్య పురస్తాద్వృషభధ్వజః! ఉమయా
 సహితస్త్రిచూక గణేశాదిగణైర్వృతః! సాక్షాదాగత్యతంశంఘఃప్రసన్నోవాక్య
 మబ్రవీత్ ॥ ఈశ్వరః ॥ కింతెగౌతమ దాస్యామి భక్తిస్తోత్రవ్రతైశ్చుభైః! పరితు
 ష్టోస్త్వియాచస్వ దేవానామపిదులకభం॥ బ్రహ్మః॥ ఇతిశ్రీత్వాజగద్ధాతుర్వాక్యం
 వాక్యవిశారదః! హషణబాష్పపరీతాంగో గౌతమఃపర్యచింతయత్ । అహోదైవ
 మహోధమక మహోవిప్రప్రపూజనం । అహోలోక గతిశ్చిత్రా లోకకతుక
 నకమోస్తుతే॥ గౌతమః॥ జటాస్థాంసజటాంగంగాం దేహిమేత్రిదశార్చిత! యది
 తుష్టోసి దేవేశ త్రయీధామన్నమోస్తుతే॥ ఈశ్వరః ॥ త్రయీణా ముపకారా
 ధం లోకానాంయాచిత త్వయా! ఆత్మనస్తూపకారాయ తవ్యాచస్వా కుతోభ
 యః॥ గౌతమః ॥ స్తోత్రేణాసేనయేభక్త్యా త్వాంచదేవీంస్తువంతితే । సర్వకా
 మసమ్మదాస్సు్య రేతద్ధివరయామ్యహం॥ బ్రహ్మః॥ ఏవమస్త్వితిదేవేశః పరితుష్టా
 బ్రవీంస్తుని! అన్యారపివరాస్తత్తో యావస్వవిగతజ్వరః! ఏవముక్తస్తుహషేణ గౌ
 తమః! ప్రాహాశంకరం! ఇమాంజటాస్థాంప్రవరాం పావనీంలోకమాతరం । తవప్రి
 యాంజగన్నాథ ఉత్సృజ బ్రహ్మాణోగితా । సర్వాసాం తీర్థకథూతాతు యావ
 నత్సాగరగామినీ । బ్రహ్మహత్యాదిపాపాని మనోవాక్కాయజానిచ । స్నాన
 మాత్రేణసర్వాణి విలయంయాంతుశంకర! చంద్రగ్రహూపరాగేచ సారేచవిషువే
 తథా । సంక్రాంతావయనేపుణ్యే తీర్థేష్వస్యేషుయత్ఫలం! అస్యాస్తుస్కరణా దేవ
 తత్ఫలంజాయతాంహర । శ్లాఘ్యంకృతేతపఃప్రోక్తం శ్రేతాయాం యజ్ఞకమ
 చ । చ్వాపరెయజ్ఞ దాసేచ దానమేవకలౌయుగే! యుగధమాశ్చ తేసర్వే దేశ
 ధమాస్తధైవచ! దేశకాలాదిసంయోగే ధమోయత్రీప్రశస్యతే! యదస్యత్రీకృ
 తంపుణ్యం స్నానదానాదిసంయమైః! అస్యాస్తుస్కరణా దేవ తత్పుణ్యంజాయతాం
 హర! యత్రీయత్రీత్వియంయాతి యావత్సాగరగామినీ! తత్రీతత్రీత్వయాభావ్యమే
 షమేస్తువరఃపరశి । యోజనానాంతుపరితో దశయావచ్ఛసంఖ్యయా । తదంతర
 ప్రవిష్టానాం మహాపాతకినామపితత్పితౄణాంచ తేషాంచ స్నానాయాగచ్ఛతాం
 శివ! స్నానంవినాంతరామృత్యో ముక్తిభాజోభవంతుతే । ఏకతస్సర్వతీర్థా

స్వగేమత్యేరసాతలేషమే తేభ్యోవిశిష్టాస్తు అలంశంభోనమోస్తుతే || బ్రహ్మ ||
 తద్గౌతమవచశ్శ్రుత్వా తథా స్త్విత్యబ్రహ్మచివః | అస్యాఃపరతరంఠేథం నధూ
 తంనభవిష్యతి | ఇతేవాక్యంపునఃప్రాహ వేదేచపరిఃప్రితం | సర్వేషాం గౌతమీపు
 ణ్యా స్త్విత్యక్త్వా తరథీయత | తతో గతేభ గవతిలోక పూజితే, తదా జ్ఞయా పూ
 ణామనాస్స గౌతమః | జటాంసమాదాయ సరిద్వరాస్వితాం, సురైర్వృతోబ్ర
 హ్మగిరింజ గామ తతశ్చ గౌతమే ప్రాప్తే జటామాదాయనారద | పుష్పవృక్షిరభూత్త
 త్ర సమాజగ్తుస్సు రేశ్వరాః | అథ సర్వేమహాభాగా బ్రాహ్మణాఃక్షత్రియా స్తథా | జ
 యశ బేనతంవిప్రీం పూజయంతో ము దాన్వితాః ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే గౌతమ్యవతరణప్రసంగోనామ

షష్ఠో ధ్యాయః.

సప్తమో ధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓంనారదః || మహేశ్వరజటాజుటా ద్గంగామాదాయ గౌతమః | ఆగత్య
 బ్రాహ్మణఃపుణ్యం తతఃకిమకరోద్గిరిం || బ్రహ్మోవాచ || ఆదాయ గౌతమో గం
 గాం శుచిఃప్రయతమానసః | పూజితో దేవ గంధర్వై స్తథాగిరినివాసిభిః | గిరేర్ము
 ధ్నిజటాంస్థాప్య స్తరణ దేవంత్రియంబకం | ఉవాచ ప్రాంజలిర్బ్రహ్మ త్వా గంగాంస
 ద్విజసత్తమః | త్రియంబకబటోద్భూతే సర్వకామ ప్రదాయని | తుమస్వమా
 తశ్శాంతాసి సుఖంస్రజ్ఞాంహితంకురు | ఏవముక్తా గౌతమేన గంగాప్రోవాచ గౌత
 మం | దివ్యరూపథ రాదేవీ దివ్యస్రగనులేపనా | గచ్ఛేయం దేవ సదన మథవాపికమండ
 లుం | రసాతలంవా గచ్ఛేయం జ్ఞాత స్త్వం సశ్యవాగసి || గౌతమ ఉవాచ || త్ర
 యాణాముపకారాథం లోకానాం యాచితంమయా | శంభునాచ తథాదత్తా దేవి
 తన్నాన్యథాభవేత్ || బ్రహ్మ || తద్గౌతమవచశ్శ్రుత్వా గంగామేనేద్విజేరితం | త్ర
 థాత్తానంవిభజ్యేశా స్వగేమత్యేరసాతలే | స్వగేచతుర్థావ్యభజ త్సప్తథా
 మత్యేమండలే | రసాతలేచతుర్థైవ సైవపంచదశాకృతిః | సర్వత్ర సమభూతై
 వ సర్వపాపప్రణాశనీ | సర్వకామప్రదానిత్యం సైవ దేవీ ప్రగీయతే | మత్యామ
 త్యేంగతామేవ పశ్యంతినతవేగతాం | నైవస్వగేగతాం మత్యాః పశ్యంత్యజ్ఞా
 నబుద్ధయః | యావత్సాగరగాదేవీ తావద్దేవమయీస్త్వతా | ఉత్సృష్టా గౌతమేనై
 వ ప్రాయాత్పూర్వాణాం వంప్రీతి | తతో దేవషిభిజుష్టాం మాతరంజగతాం

తుభాం । గౌతమోఽబుషిభిస్సాన్ధాన్ పృథక్తీర్థచుథాకరోత్ । త్రియంబకం
 సురేశాసం పృథమంపూజ్యగౌతమః । ఉభయోస్తీరయోస్సాన్ధానం కరోమీతిమ
 లందదౌ । తత్రస్నాసంకథంసిద్ధ్యే దిశ్యేనుశర్వమబ్రవీత్ । కృతాంజలిపుటోఘా
 త్వా భక్తియుక్తస్త్రీలోచనం । త్రియంబకోపతంప్రాహ గౌతమం బుషిభిర్వృ
 తం । ద్విహస్తమాత్రేతీర్థాని సంభవిష్యంతిగౌతమ । సర్వత్రాహంసన్నిహిత
 స్సర్వకామప్రదస్త్యంతః గంగాద్వారేప్రయాగేచ గంగాసాగరసంగమే । ఏతేషు
 పుణ్యదాపుంసాం భాగీరథ్యేనముక్తిదా । నమదాతు సరిశ్చేష్టా పర్వతేమర
 గంటకే । యమునాసంగతాయత్ర ప్రయాగేచసరస్వతీకృష్ణాభీమరథీచైవ తుంగ
 భద్రాచినారదాశిస్యణాంసంగమోయత్ర తత్తీర్థంముక్తిదంస్త్యతం । పయోష్టి
 సంగతాయత్ర తపత్యాతచ్ఛముక్తిదం । ఇయంతుగౌతమీపుత్ర యత్రక్వాపి మ
 మాజ్ఞయా సర్వేషాంసర్వదాన్యాణాం స్నానాన్ముక్తింప్రదాస్యతి కించితార్కలే
 పుణ్యతమం కించిత్తీర్థంసురాగమే । సర్వేషాంసర్వదాన్యాణాం గౌతమీనాత్రసం
 శయః । తిస్రఃకోట్యోర్థకోటిచ యోజనానాంశతద్వయే । తీర్థానిమనిశౌ
 చూకల సంభవిష్యంతిగౌతమ । ఇయంమాహేశ్వరీగంగా గౌతమీ వైష్ణవీతిచ
 చాస్త్రీగోదావరీనందాసునందాకామదోహినీ । బ్రహ్మతేజస్సమానీతాసర్వపా
 పప్రణాశనీస్తరణాదేవపాపాఘ సంహత్రీమమసాప్రీయాపంచానామపి భూ
 తానా మాపఃశ్రేష్ఠతమామతాః । తత్రాపిత్తీర్థాధూతాస్తు తాస్వప్యాపస్సురాప
 గాః । తాసాంభాగీరథీశ్రేష్ఠా తాభ్యోయా గౌతమత్వయా । ఆనీతాసజటాగంగా ఆ
 భ్యాంనాన్యచ్ఛపాపహం ॥ బ్రహ్మణి ॥ ఇశ్యేతత్కథితంపుత్ర గౌతమాయమహాత్మనే ।
 సాక్షాద్ధరణ దేవేన తచ్ఛ్రీతంచనివేదితం । ఎవంసాగౌతమీగంగా సర్వభ్యో
 హ్యధికామతా । తత్స్వరూపంచకథితంక్వతేద్యత్రవణేస్త్పహః ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే తీర్థమాహాత్మ్యవణానామ

సప్తమోధ్యాయః.

అష్టమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంనారదః ॥ ద్వివిధానైవగదితా ఏకాపిసురసత్తమ । ఏకోభేదస్తుకథితో
 బ్రాహ్మణేనాహ్యతోయతః । త్సత్రియేణాపరోప్యంశోజటాస్వేవస్థితఃప్రభా । భవ
 స్యదేవదేవస్య ఆహ్యతస్తద్వదస్వమే ॥ బ్రహ్మార్కవాచ ॥ వైవస్వతాన్వయేజాత ఇ
 త్వాకోర్వంశసంభవః । సగరోనామరాజాసీస్తునైయస్తాత్ససాగరః । సరాజా

హాయమేధాయ దీక్షాంచ క్రేయతవ్రతః । అశ్వముత్సజయమాస రక్షంతస్త
 త్సుతామునేసహస్రానాంతథాషష్టి ర్నానాయుద్ధవిశారదాః । తేషుపశ్యత్సుర
 త్సాంసి పుత్రేషుసగరస్యచరక్షీతంతద్ధయంతీత్వా రసాతలముపాగమన్ । రాక్షసా
 న్దాయయాయుక్తాన్ వైవపశ్యంతిసాగరాః । నదృష్ట్వాతే హాయంపుత్రా స్సగ
 రస్యబలీయసః । ఇతశ్చేతశ్చరంతస్తే నైవాపశ్యన్వ యంతదా । దేవలోకంతదాజగ్తుః
 పర్వతాశ్చసరాంసిచ । వనానిచవిచిన్వంత వైవాపశ్యన్వ యంతదా । కృతస్వ
 స్త్యయనోరాజా ఋత్విచ్ఛిఃకృతమంగళః । అదృష్ట్వాతువశుంపుణ్యం రాజాచింతా
 ముపేయివాన్ । అథతేసాగరాస్సర్వే దేవలోకముపాగమన్ । హాయంతముపచి
 న్వంత స్తత్రాపిదదృశుర్మతంతతోమహీంసమాజగ్తుః పర్వతానివనానిచ । తత్రా
 పితేహాయంనైవ ధృష్టవంతోనృపాత్త్వజాః । ఏతస్మిన్నంతరేతత్ర దైవీవాగభవ
 త్తదా । రసాతలేహ మోబద్ధాస్తేనాన్యత్రసాగరాః । ఇతిశుత్వాచతద్వాక్యంగంతు
 కామారసాతలం । న్యఖనన్ప్రథివీంసర్వేసరితస్సాగరా స్తతః । తృట్టుథార్తామృదం
 మద్యభక్షయంత స్త్వహర్షిశం । న్యఖనంశ్చాపిజగ్తుశ్చ సత్వరాశ్చరసాతలం । తా
 నాగలాన్న్మపసుతాన్సాగరాన్చలినోభటాః । జ్ఞాత్వాత్రస్తానిరక్షాంసివ్యగమన్ క
 పిలాంతికం । కపిలోపిమహాప్రాజ్ఞస్తత్రశేతేరసాతలే । పురాచసాధితంతేనదే
 వానాంకార్యముత్తమం । వినిద్రస్తుతతశ్శాగ్రింత స్సిద్ధేకార్యేసురాన్మునిః । అబ్ర
 వీతకపిలశ్శాగ్రితోన్ద్రాస్థానండ్రయచ్ఛథ । రసాతలందదుస్తస్యే పునరాహ
 సురాన్మునిః । యోమాముత్థాపయేన్మత్తో భస్మీధూయాత్స చేద్యది । తతశ్చ
 యెతలగతో నోచెన్నస్వప్స్య ఏవహి । తథేత్యుక్తస్సురగణైస్తత్రశేతేరసాతలే ।
 తస్యప్రభావంతేజ్ఞాత్వా రాక్షసామాయయా యుతాః । సాగరాణాంచ సర్వే
 షాంవధోపాయంప్రచక్రీరే । వినాయుద్ధేనగక్షాంసి భీతాస్సత్వరితాస్తదా । ఆ
 గళ్యయత్రసమునిః కపిలఃకోననోమహాన్ । శిరోదేశే హాయంతంవై నిబధ్యత్స్వ
 రితంతుతే । దూరేస్థిత్వామానినశ్చ ప్రేక్షంతఃకింభవేదితి । తతస్తుసాగరా స్సర్వే
 విచిన్వంతో రసాతలందదృశు స్తంహాయంబద్ధం శయానంపురుషంతథా । తంమేనిరే
 శ్వహంతారం క్రతుహంతారమేవచ । ఏనంహత్వామహాపాపం నయామోశ్వం
 నృపాంతికం । కేచిదూచుఃపశుంబద్ధం నయామోనేనకింఫలం । తత్రాహు రపరే
 శూరా రాజానశ్శాసకావయం । ఉత్థాప్యేనం మహాపాపం హన్తుః త్సాత్రేణవ
 త్తనా । తేతంజఘ్నుమునింపాదైర్చుగ్రీవంతో నిఘ్నరానిచ । తతఃకోపేనమహా
 తాకపిలోమునిస త్తమః । సాగరాన్వీక్షయామాస తానోకపాద్భస్మసాతక
 రోత్ । తత స్తతై గ్రీవతేసర్వే జజ్వలుస్సాగరా స్తతః । తత్రసర్వంనజానాతిదీక్షీతస్స

గరోన్మః । నారదఃకథయామాస సగరాయమాహత్మనైకపిలస్యచ సంస్థానం
హయస్యపిచసంస్థితిం । రాక్షసానాంచ నికృతంసాగరాణాంచ నాశనం । తత
శ్చింతాపగోరాజా కతవ్యంనావబుధ్యత । అపరోపినుతస్త్యాసీదసమంజ ఇతిశు
తః । సతుపారానధోబాలా నివిక్షిపతిచాంభసి । సగరోప్యథ విజ్ఞప్తౌపారైస్సం
మేళితైస్తథా । దుర్మయంతస్యపుత్రస్య తతఃక్రుద్ధోబ్రవీన్నుపః । స్వానమాత్యాం
స్తతారాజాదేశత్యాగం విధీయతాం । అసమంజః తుత్రధమం త్యక్త్యావైచాల
ఘాతుకః । సగరస్యతుతద్వాక్యం శ్రుత్వామాత్యాశ్చసత్వరం । తత్యజుర్నుప
తేః పుత్ర మసావేవవనంగతః ॥ నారదః ॥ సాగరాబ్రహ్మశాపేన నష్టాస్సర్వే తలం
గతాః । ఏషోపిచవనం ప్రాప్త ఇదానీంకాగతిభవేత్ ॥ బ్రహ్మ ॥ అంశుమా
నితివిఖ్యాతఃపుత్ర స్తస్యా సమంజసః । ఆహూయచాలకంరాజా కార్యం తస్మై
న్యవేదయత్ । కపిలంససమారాధ్య అంశుమానపి చాలకః । సగరాయ హ
యం ప్రాదా తతఃపూణో భవతక్రతుః । తన్యాపి పుత్రో మతిమాభ
గీరథ ఇతిశ్రుతః । పితామహానాం సర్వేషాం గతింశ్రుత్వాసుదుఃఖతః । సగ
రంమునిశాదూలం ప్రపచ్ఛవినయాన్వితః । సాగరాణాంచసర్వేషాం నిషక్రతి
శ్చకథంభవేత్ । భగీరథంన్యసః ప్రాహ కపిలావెత్తిపుత్రక । తస్యతద్వచనంశ్రుత్వా
బాలఃప్రాయాద్రసాకలం । కపిలంచనమసక్రత్వా సర్వంతస్మైన్యవేదయత్ । స
మునిశ్చచిరంధ్యాత్వా తపసారాధ్యశంకరం । జటాజలేనస్వపిశ్యా నాస్లాశ్చన్యప
సత్తమ । తతఃకృతాథోభవితా త్వంచతేపితరస్తథా । తథాకరోమీతిమునిం
ప్రణమ్యపునరబ్రవీత్ । క్వగంతాహంమునిశ్రేష్ఠ కతవ్యంచాపిమేవద ॥ కపిలఉవా
చ ॥ కైలాసంచనగశ్రేష్ఠం గత్వాస్తుహిమహేశ్వరం । తపఃకురుయథాశక్తి త
తశ్చేస్సితమాప్యసి । తచ్ఛ్రిత్వాసమునేర్వాక్యం మునింనత్వాత్వగాన్నగం । కై
లాసంసశుచిర్ఛ్చత్వా బాలోబాలశ్రియాన్వితః । తపసేనిశ్చయంకృత్వా ఉవా
చసభగీరథః । బాలోహంబాలబుద్ధిశ్చ బాలచంద్రధరప్రథా । నాహంకించిన్నజానా
మి స్వతఃప్రీతోభవప్రభో । వాస్త్విమనోభిః కృతిభిర్యథావ, న్తమోపకుర్వంతి
హితేరతాయు । తెభ్యోహితాథంజ్విహవాపరేచ, సోమంనమస్యామిసురదిపూ
జ్యం । ఉత్పాదితోఽఘైరభివధితశ్చ, సమానగోత్రాశ్చసమానధమాః । తెషా
మభీష్టానిశివఃకరోతు, బాలేందుమాశింప్రణతోస్త్వినిత్యం । ఏవంతంస్తువతస్తస్య
పురస్తాదభవచ్ఛివః । వరేణభందయామాస భగీరథమువాచహం । యన్నసాధ్యంసుర
గణై దేయంతఃతేమయాధ్రువం । వదస్వనిర్భయోభూత్వా భగీరథ మహామ
తే । భగీరథఃప్రణమ్యేశం హృష్టఃప్రోవాచశంకరం । జటాస్థితాంపితృణాంమేపా

వనాయసరిద్వరాం తామేవ దేహీసర్వేశ సర్వమాప్తంతతోభవేత్ | మహేశ్వరో
విహస్యాథ భగీరథమువాచహ | దత్తామయాయం తెపుత్ర పునస్తాంస్తుహీనువ్ర
తతద్దేవవచనంశ్రుత్వా తదథణంచతపోమహాత్ | స్తుతించకారగంగాయా భక్తిప్ర
యతమానసః | తస్యాఅపిప్రసాదంచ ప్రాప్యబాలోప్యబాలవత్ | గంగాంమ
హేశ్వరాత్ప్రాప్తా మాదాయాగాద్రసాతలం | న్యవేదయత్సమునయెకపిలాయమ
హత్త్వనైయథోదితప్రకారేణ గంగాంసంస్థాప్యయత్నతః | ప్రదక్షిణమథావృ
త్య కృతాంజలిపుటోబ్రవీత్ || శ్రీభగీరథః || దేవిమేపితరఃకోపా తకపిలస్య మహా
త్మనః | ప్రాప్తాస్తేదుగతిమాత స్తస్తాత్వంగంతుమహాణసి || బ్రహ్మీవాచ || త
థేత్యుక్త్వాసురనదీ సర్వేషాముపకారతః | లోకానా ముపకారాథణం పితౄ
ణాంపావనాయచ | అగస్త్యపీతఖాతస్య పూరణాయవిశేషతః | స్మరణాదెవపా
పానాం నాశాయచవిశేషతః | భగీరథోపితాంచక్రే రసాతలతలస్థితాం | భస్మీ
భూతాన్నుపసుతా న్సాగరాన్ప్రప్తాశాపతః | వినిదగ్ధానథాస్థావ్య ఖాతపూ
రమధాకరోత్ | తతోమేరుంసమాగత్య స్థితాంచాలోబ్రవీన్నుపః | కమభూ
మాత్వయాభావ్యం తథేత్యాగద్ధిమాలయం | హిమవత్పర్వతాత్పుణ్యా ధ్భా
రతం వషణసుభ్యగాత్ | తన్తద్భ్యతఃపుణ్యనదీ ప్రాయాత్పూర్వాణవంప్రతి |
ఏవమేషాపితేప్రోక్తా గంగాక్షత్రామహామునె | మాహేశ్వరీవైష్ణవీచ సైవబ్రా
హ్మీచపావనీ | భాగీరథీదేవనదీ హిమవచ్ఛిఖరాగ్రగామహేశ్వరజటావాసా ఏవం
వైవిధ్యమాగతా | వింధ్యస్యదక్షిణేగంగా గౌతమీసాభిధీయతే | ఉత్తరేణాపి
వింధ్యస్య భాగీరథ్యభిధీయతే ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే భాగీరథీగంగావతరణంనామ
అష్టమోధ్యాయః.

నవమోధ్యాయప్రారంభః.

నారదః || నమనఃప్రీతిమాధ తై కథాంశ్రుత్వాత్వయెరితాం | పృథక్తీర్థఫ
లంశ్రోతుం ప్రవృత్తంమమమానసం | క్రమశోబ్రాహ్మణానీతాం గంగాంమేప్రథ
మంవద | పృథక్తీర్థఫలంపుణ్యం సేతిహాసంయథాక్రమం || బ్రహ్మః || తీర్థాణాం
చపృథగ్భావం ఫలంమాహాత్మ్యమేవచ | సర్వంవక్తుంసశక్నోమి సచత్వంశ్రవణేతు
మః | తథాపికించిద్వత్సోమి శృణునారదయత్నతః | యాన్యభివ్యక్త తీర్థాణి
నాభివ్యక్తాని యానిచ | తానివత్సోమిసంక్షేనా న్నమస్కృత్వా త్రియంబకం |

యత్రాసాభగవానాసీ త్వత్కృత్యం క్ర్యంబకోమునేః । త్ర్యంబకంనామ తత్తీర్థం
భుక్తిముక్తిప్రదాయకం । వారాహమపరంతీర్థం త్రిషులోకేషువిశ్రుతం తస్య
స్వరూపంవత్సోమి శృణునారదతన్తనాః । యాన్యక్తానిచ తీర్థాని నామవి
ష్ణోర్యథాభవత్ । పురాదేవాన్పురాధూయ యజ్ఞమాదాయ రాక్షసః సాతల
మనుశాస్త్రస్సింధుసేనఇతిశ్రుతః । యజ్ఞేతలమనుప్రాప్తై నిర్యజ్ఞాహ్యభవన్తహీః ।
నాయంలక్ష్మీకోస్తినపరో యజ్ఞేనష్టఇతిత్వరాః । సురాస్తమేవవిజిహూరిసాతలం సు
ద్విషం । నాశక్నువకరిపుంజేతుం దేవాస్సేంద్రపురాగమాః । విష్ణుపురాణపు
రుషం గత్వాతస్సైన్యవేదయత్ । రాక్షసస్యచతతకమక యజ్ఞభ్రంశమనేపతః ।
తతఃప్రోవాచభగవాన్ వారాహంవపురాస్థితః । శంఖచక్రగదావాణి గత్వాచై
వరసాతలం । ఆనయిష్యేమఖంపుణ్యం హత్వా రాక్షసపుంగవం । యాంతుయాం
తుసురాస్సర్వే వ్యేతువోమానేసోజ్వరః । యేనగంగాతలంప్రాప్తా తదాతేనైవచ
క్రధృత్ । జగామతరసాపుత్ర భువంభిత్వారసాతలం । సవరాహవపుశ్రీమాన్
సాతలనివాసినః । రాక్షసాన్దానవాన్స్తాత్వా ముఖేకృత్వామహాధ్వరం । వరాహరూ
పీభగవాన్ శంఖమాదాయయజ్ఞభుక్ । యేనప్రాగాత్తలంవిష్ణుస్తధాతేనైవశ
త్రుజిత్ । ముఖేన్యస్యమహాయజ్ఞం నిశ్చక్రామరసాతలాత్ । తత్రబ్రహ్మగిరౌచైవా
ప్రతితాంచక్రిరేహరిం । పథస్తస్మాద్వివిస్సృత్య గంగానవణమభ్యుగాత్ । ప్రతౌ
శయచ్ఛ్వాంగానిహ్యస్యగ్లేపానినారద । గంగాంభసాతత్రతీర్థంవారాహమభవ
ద్ధరేః । ముఖేన్యస్తంమహాయజ్ఞం దేవానాంపురతోహరిః । దత్తవాన్ త్రిదశశ్రేక్షముఖా
ద్యజ్ఞమజాయత । తతఃప్రభృతియజ్ఞాంగం ప్రధానం సకంఠ ముచ్యతే । వరా
హరూపం భవతిహ్యన్యధాయజ్ఞవిఘ్నకృత్ । తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థంవారాహం
సర్వకామదం । తత్రస్నానంచదానంచ సర్వక్రతుఫలప్రదం । తత్రస్థితోపి యఃక
శ్చిత్పితౄణాస్తరతిపుణ్యధాక్ । విముక్తాస్సర్వపాపేభ్యఃపితరస్స్వగణమాప్నుయః ॥
ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే వారాహతీర్థవణకానంనామ

నవమోధ్యాయః

దశమాధ్యాయప్రారంభః

బ్రహ్మోవాచ ॥ విశ్రుతంత్రిషులోకేషు కపోతంతీర్థముత్తమం । తస్యస్వ
రూపంవత్సోమి మునెశృణుమహాఫలం । తత్రబ్రహ్మగిరౌకశ్చిద్వ్యాధః పరమదారు
ణః । హీనస్తిబ్రాహ్మణాన్సాధూన్ యతినఃపక్షిణోన్యగాన్ । ఏవంభూత్సస

పాపాత్తా త్రోధనోస్పతభాషణః | ప్రేతయాపఃపిశాచాభో నిలాత్తోహ్రాస్వచా
 హుకః | భీషణాకృతిరత్యుగ్లో నీలాత్తోహ్రాస్వచాహుకః | ఉద్దంతికోనజ్జనాపో హ్రా
 స్వపాత్ప్యధుకుక్షికః | హ్రాస్వోదరోహ్రాస్వభుజో వికృతోగదతాభస్వనః | పాశే
 హస్తఃపాపచిత్త స్సమస్తిస్సశనుస్తథా | తస్యభాగ్యాతథారూపా హ్యపత్యా
 న్యపినారద | తయాతుప్రేర్యమణోసా పవేశ గహనువం | సజఘానమ్మ
 గాన్వ్యాభః పక్షిణో బహురూపిణః | వంజరప్రాక్షపతాః | ఉచ్చిజ్జీవమానాం
 స్తథాపరాణ | తుధయాపరితస్తాంగో విహ్వలస్తృష్టయాసహ | భ్రాతృశో
 బహువనం న్యవతతగృహంప్రీతితతో పరాశ్లాసంప్రవాప్తైవృతైమధుమాధ్వవే
 త్షణాద్విద్యున్నయంసాభ్రం బధూవాకాశమద్భుతం | వవోవాయు స్సాశ్శవ
 షీవారిధారాతిభీషణః | ఆగచ్ఛన్లుబ్ధకశ్చా గ్రింతఃపంధానంనావబుధ్యత | జలంస్థలం
 గతమధో పంధానమథవాదిశః | నజ్జాత్వాతుతథాపాపస్సాస్త్రికరణిశ్శ్య
 థ | క్వగచ్ఛామిక్వతిస్తామి కింకరోమిత్య చింతయత్ | సర్వేషాంప్రాణినాంప్రా
 ణానాహతాహం యథాంతకః | మమాప్యంతకరంప్రాప్తం భీషాంసాశ్శవపణ
 ణం | త్రాతారంనై వపశ్శామి శిలాంవావృతుమంతికే | ఏవంబహువిధంవ్యాధోవి
 చింత్యాపశ్యదంతికే | వనేవనస్పతిమివనక్షత్రాణాంయథావిధుం | మృగాణాం
 చయథాసింహ మాశ్రమాణాంగృహాధిపం | ఇంద్రియాణాంమనశ్శవత్రాతారంప్రా
 ణినాంనగం | శ్యేష్టంవిబవినంశుభ్రంశాఖాశల్లవమండీతం | తమాశ్రిత్యోపవిష్టో
 భూస్లిగ్నవానా స్సబుభకః | స్తరణభార్యామపత్యానిజీవెయురథవామృతాః | ఏ
 తస్తిన్నంతరేతత్ర హ్యస్తంప్రాస్తాదివాకరః | తమేవనగమాశ్రిత్యకపోతో భార్య
 యాసహ | పుత్రపౌత్రైఃపరివృతోహ్యస్తేతత్రనగో త్తమే | సుఖైననిభయోధూ
 త్వాత్పప్తిప్రీతస్తథైవచ | బహవోవత్సరాయాతావసతస్తస్యపక్షిణః | పతివ్రతాత
 స్యభార్యాసుప్రీతాభతురేవచ | కోటరేవిపులేశుభ్రే జలవాయ్వగ్నివజితే |
 భార్యాపత్యైఃపరివృతస్సదాస్తైసకపోతకః | తస్తికాదినేదైవవశాతకపోతశ్చకపో
 తకీ | భక్షణాథముఖాయాతాకపోతోనగమభ్యగాత్ | సాపిదైవవశాత్పుత్రపం
 జరస్థై వవతతే | గృహీతాలుబ్ధకేనాథజీవమానైవవతతే | కపోతకోష్య పత్యా
 నిమాత్రాహీనానివీత్యతు | వషణంభీషణంప్రాప్తమస్తంయూతిదివాకరః | స్వకోట
 రంతయాహీన మాలోక్యవిలలాపనః | తాంబద్ధాంపంజరస్థాంతునబుధ్యతకపా
 తరాట్ | అన్వారెభే కపోతోపి ప్రియాయాగుణకీతనం || కపోతః || నాద్యాప్యా
 యాతికళ్యాణీ కింకరోమిక్వయామివా | మమధమన్యజననీ మమదేహస్యచే శ్వ
 లీ | ధమాన్ధకామమోక్షాణాంనైవనిత్యంసహాయినీ | తుష్టిహసంతికుపితేమహాహ

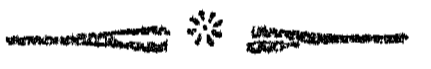
షప్రదాయినీ । సఖీమంత్రేషుసర్వేషుమమవాక్యరతాసదా । నాద్యాప్యాయా
 తికళ్యాణీసాస్తంయాత్యపిభాసకరే । నజానాతివ్రతంమంత్రందైవంమంత్రాథ
 మేవవా । పతివ్రతాపతిప్రాణాపతిమంత్రా పతిప్రియా । నాద్యాప్యాయాతికళ్యా
 ణీమమహాషప్రదానీ । కింమేగృహంకాననవ శ్తయాహీనంహేద్యశ్యతేతయా
 యుక్తస్త్రియాయుక్తం భాషణంచాతిశోభనం । నాద్యాప్యాయాతిమతాగ్రంతా
 యయాగృహముదీరితం । వినాతయానజీవిష్యేత్యైవోవాధప్రియాంతనూం । కిం
 కుర్వంతిహ్యపత్యాని లుప్తధమస్తవహంపునః॥బ్రహ్మోవాచ॥ ఏవంవిలపతస్త
 స్య భతుర్వాక్యంనిశమ్యసాపంజరస్థే వవాక్యంసాభతారమిదమబ్రవీత్ । అ
 త్రాహమస్తిబద్ధైవ మవశాహం ఖగోత్తమ । ఆనీతాహంలుబ్ధ కేనబద్ధాపాశై
 మహామతే । ధన్యాస్త్వసుగృహీతాస్తి పతిర్వక్తిగుణాన్తమ । సతీవాప్యసతీవా
 పి కృతాథాహాంనసంశయః । తుష్టిభతరినారీణాంతుష్టాస్సుస్సర్వ జేవ
 తాః । విపరీతేతునారీణాం ప్రమదానాశమాప్పుయః । త్వందైవంత్వం ప్రభుమ
 హ్యంతంసుహృత్వంపరాయణః । త్వంవ్రతంత్వంపరబ్రహ్మ స్వగోమోక్ష
 స్తధైవచ । మాచింతాంకురుల్యాణధమబుద్ధింస్థిరాంకురు । త్వత్ప్రసాదాచ్ఛ భు
 క్తానిభోగాని వివిధానిచ । అలంభదేనమజ్జేన ధషేబుద్ధింస్థిరాంకురు॥బ్రహ్మో
 వాచ॥ ఇతిశ్రుత్వాప్రియావాక్యం ఉత్తతారనగోత్తమాత్ । యత్రసాపంజరస్థా
 తుకపాతీవతతేత్వర । తామాగత్యప్రియాందృష్ట్వామృతవచ్చాపి లబ్ధకం । మో
 చయామీతితామాహనిశ్చేష్టా లబ్ధకోధునా । కపాతీప్రాహాభతారంమైవం కు
 రుమహామతే । గురురగ్నిద్విజాతీనాం వణానాంబ్రాహ్మణోగురుః । పతిరేకోగురు
 స్త్రిణాంసర్వస్యాభ్యాగతోగురుః । అభ్యాగతంశ్రాంతమనువ్రజంతి, దేవాశ్చస
 ర్వే పితరోగ్నయశ్చ । తస్మిన్ హి తృప్తైముదమాప్పువంతి, గతెనిరాశేచతధా నిరా
 శాః । అభ్యాగతమనుప్రాప్తం వచనాకచయంతియే । తేషాంవాగీశ్వరీదేవీ తృ
 ప్తాభవతినిశ్చితం । తస్యాసనప్రదానేన శక్రఃప్రీతిమవాప్పుయాత్ । పితరఃపాద
 శాచేన అన్నాద్యనస్రజాపతిః । తస్యోపచారాద్యైలక్షీర్విష్ణునాప్రీతిమాప్పు
 యాత్ । శయనేసర్వదేవాస్సు స్తస్తాత్పూజ్యతమోతిథిః । అభ్యాగతమనుశ్రాంతం
 సూర్యేస్తేగృహమాగతం । తంవిద్యాదైవరూపేణ సర్వక్రతుఫలోహ్యసా । త
 స్తాత్సర్వాత్తనాకాంతదుఃఖంత్యక్వాశమవ్రజ । త్వాంత్యాతిష్ఠశుభాంబుద్ధిం కృ
 త్వాధమంసమాచర । అపచారోపకారాచప్రవరావితిసమ్మతౌ । ఉపకారిషుస
 ర్వేపి కరోత్యుపకృతింపునః । అపకారిషుయస్సాధు స్సవైధమిష్టఉచ్యతే । త
 స్యాపకారంయఃకుర్యాత్పూజ్యాభాక్సఉదాహృతః॥కపాతః॥ ఆవయోరనురూపంయ

స్వయోక్తంసాధుమన్యతేకింతువక్తవ్యమన్యస్తితచ్ఛృణుష్యవరాననె|నహస్రం
 భరతేకశ్చిచ్ఛతమన్యోదశాపరః | ఆశ్చానంచసుఖేనాన్యోవయంకష్టోదరంభరాః|
 గతేధాన్యధనాఃకెచి త్కు-సూలధనినోపరే | కుంభీధాన్యధనాఃకెచి చ్చంచు
 షీష్టధనావయం|పూజయామికథంశ్రాంతం అభ్యాగతమిమంగృహీ|| కపాతీ|| అ
 గ్నిరాపశ్యుభావాణీ తృణకాస్తాదికంచయత్ | ఏతదప్యథి=నాండేయం శీతార్తా
 లుబ్ధక స్వయం|ఏతచ్ఛ్రిత్యాప్రియంవాక్యం వృక్షమారుహ్యాపక్షి రాట్ | ఆలోక
 యామాసతదా వహ్నిందూరేభ్యదర్చిషం | సతుగత్వావహ్నిదేశం చంచునో
 త్సుకమాహరత్ |పురోగ్నింజ్వాలయామాస లుబ్ధకస్యకపోతరాట్ | శుష్కకాష్ఠా
 నివన్యాని తృణానిచపునఃపునః | అగ్నాస్రక్షేపయామాస శీఢేసకపోతకః| త
 మగ్నింజ్వలితందృష్ట్వా లుబ్ధకశ్శీతదుఃఖితః| అవశాన్యాత్తనోంగాని ప్రతాప్యసుఖ
 మాస్తవాన్ |క్షుధాగ్నినాదహ్యామాసం లుబ్ధందృష్ట్వాకపోతకే| మాంముంచస్వమ
 హాభాగ ఇతిభతాన్రమబ్రవీత్ | స్వశరీరేణదుఃఖాతం లుబ్ధకం ప్రీణయామ్య
 హం|ఇష్టాతిథీనాంయెలోకాస్తాం స్వమామ్నుహీ సువ్రత|| కపోతః || మయితి
 వ్రతినై వాయం తవధమో=విధీయతే|ఇష్టాతిథిచ్ఛవావీహఅన జానీహి మాంశుభే||
 బ్రహ్మోవాచ|| ఇత్యుక్త్వాగ్నింత్రిరావృత్య స్తృత్వాదేవంమహేశ్వరం| యధా
 సుఖంజుషస్వేతి వదన్నగ్నిమధావిశత్ | తందృష్ట్వాగ్నాకృతంజీవం లుబ్ధకోవాక్యమ
 బ్రవీత్ || లుబ్ధకః || అపాలామానుషదేహస్య ధిగ్జీ వితమిదంమమ | యదిదంపక్షి
 రాజైన మదథంసాహసంకృతం|| బ్రహ్మోవాచ || ఏవంవదంతంలుబ్ధంచపక్షి
 ణీవాక్యమబ్రవీత్ |మాంముంచస్వమహాభాగ దూరంయాత్యథమేపతిః| తస్యాస్తద్వ
 చనంశ్రుత్వా పంజరస్థాంకపోతకీం | లుబ్ధకోమోచయామాస తరసాభీతవత్తదా|
 సాపిప్రదక్షిణంకృత్వా పతిమగ్నింసమావిశత్ || కపోతకీ|| స్త్రీణామయంపరోధ
 మో= యద్భతున్రనువేశనం|వెదెనవిహితోమాగన్ స్సర్వలోకేమవిశ్రుతః| వ్యా
 శగ్రాహీయథావ్యాశం బలాదుద్ధరతెబిలాత్ | ఏవంభతాన్రముద్భృత్య సానా
 రీత్రిదివంనయేత్ || బ్రహ్మోవాచ || నమసకృత్యభువందేవాన్ గంగాంచాపివ
 నస్పతీన్ |ఆశ్వాస్యతాన్యపత్యాని లుబ్ధకంవాక్యమబ్రవీత్ |త్వత్ప్రసాదాన్తహాభా
 గ హ్యుపపన్నంతుమేదృశం| అపత్యానిక్షుమస్వేహ భత్రా=యామిత్రివిష్టపం| ఇ
 త్యక్త్వాపక్షిణీశాధ్వీ ప్రవివేశహుతాశనం | ప్రవిష్టాయాంహుతవహే జయశ
 ఙ్తోభ్యుచత=త|గగ నేసూర్యసంకాశం విమానమతిశోభితం|తదాయాఢౌసురనిభౌద
 దృశౌ తేభదంపతి | లుబ్ధకంప్రాచతురుభౌ దివ్యయాపధరౌతదా| గచ్ఛావస్త్రీదశ

సానుం వృత్తృనా దాన్త సూమః | ఆవయోస్సగ్గః సాపాన మతిథీ స్త్వం మో
 స్త బైరికానవరమూరూథౌ దృష్ట్యాతౌలుబ్ధకోపిచ | సధనుఃపంజరంత్యక్వా కృ
 తాంజలిరభాషత | సవ క్ష్యోమహాభాగై దేయంకించిదజానతే | అహమత్రాతిథి
 మాన్యో నిషక్రాతింవక్తుమహాథ | దంపతీఠేచతుః || గౌతమీం గచ్ఛభద్రీం తే
 తశ్చ్యావాశం పేదయ | తత్రతుష్టవనా దేవ స్వపాపైఃప్రముచ్యసే | ముక్తపాపః
 మనస్తత్ర గంగాయామవగాహనే అశ్వమేధఫలంపుణ్యం ప్రాప్యపుణ్యోభవిష్యసి |
 మన రాష్ట్రం రాదేవ త్యక్త్వా దేవంమలీమసం | విమానవరమూరూహ్య స్వగఙ్గాం
 తాస్యసంశయః | తచ్చ్రీత్వావచనంతాభ్యాం తథాచక్రేసలుబ్ధకః | విమానవరమా
 రూథో దివ్యగూఢధరోభవత్ | దివ్యమాల్యాంబరకరః పూజ్యమానోష్పరోగజైః |
 కవితశ్చకపోతవ తృతీయోలుబ్ధకస్తథా | గంగాయాశ్చ ప్రభావేన సర్వేతేదివ
 మాక్రమే తథాప్రభృతే తీర్థం కపోతమితివిశ్రుతం | తత్రస్నానంచ దానంచ పి
 తృపూజనమేవచ | జపయజ్ఞాదికంకమే తదానంత్యాయకల్పతే ||

ఇతి గౌతమీమాహాత్మ్యే కపోతతీర్థవర్ణనంనామ

దశమోధ్యాయః.

ఏకాదశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ || కాతీకేయంపరంతీర్థం కౌమారమితివిశ్రుతం | య
 క్యుశస్త్రణాదేవ కులవాక్రూపవాక్భవేత్ | నిహతేతారకేదైశ్చే స్వస్తేజాతే
 త్రివిష్టపై | కాతీకేయంసుతంశ్రేష్ఠం ప్రీత్యాప్రొవాచపార్వతీ | యథాప్రియంభు
 త్స్యభోగాన్ వైక్రీలోక్యనసఃప్రియాన్ | మమాజ్ఞయాప్రేతమనాః పితుశ్చై
 వప్రసాదతః | ఏవముక్తస్సవైమాత్రా విశాఖోదైవతస్త్రియః | యథాసుఖంబ
 లాదైమే దేవపత్నీపి రేమిరే | తథాసంభుజ్యమానాసు దేవపత్నీమనారద | నా
 శక్నువన్వారయితుం కార్తికేయం దివోకసః | తతో నివేదయామాసుః పార్వ
 త్యైపుత్రకమతత్ | అసకృద్వార్యమాణోపి మాత్రాదైవేస్సకక్తికృత్ | వైవా
 సావకరోద్వాక్యం శ్రీష్వాసక్తుషణ్డుఖిః | అభిశాపభయాద్భీత్యా పార్వతీప
 ర్యచింతయత్ | పుత్రస్సహ త్తథైవేశో దేవానాంకార్యసిద్ధయే | దేవపత్నీశ్చ
 సంరత్యౌ ఇతిమత్వాపునఃపునః | యస్యాంతురమతేసఠందః పార్వతీచాఫితాదృశీ |
 తద్రూపమాత్మనఃకృత్వా వతయామాసపార్వతీ | ఇంద్రస్యవరుణస్యాపి భార్య

మాహూయషణ్ముఖః । యావత్పశ్యతితస్యాంతు మాశృభావమపశ్యత । తామ
పాస్యనమస్యాథ పునరన్యామథాహ్వాయత్ । తస్యాంతుమాత్మరూపం సప్రేక్ష్యల
జ్జాముపెయివాన్ । ఏవంబహ్వీషుతద్రూపం దృష్ట్వామాత్మమయంజగత్ । ఇతి
సంచింత్యవై శాఖో విరాగమగమత్తదా । సతుమాత్మకృతంజ్ఞాత్వా ప్రవృత్తస్యని
వతన్ । నివార్యశ్చేదహంభోగా తింసుపూర్వప్రవతీతః । తస్మాన్మాత్మకృతంస
ర్వంమమహాస్యాస్పదంఙ్వితి । లజ్జయా పరయా యుక్తౌ గౌతమీమగమత్తదా । ఇయం
తుమాత్మరూపామె శృణోతువచనంమమ । ఇతఃస్త్రీనామధేయంయన్తమమా
త్మసమంమతం । ఏతచ్ఛ్రీత్వాలోకనాధః పార్వత్యాసహశంకరః । పుత్రంనివార
యామాస వృక్షమిత్యబ్రవీద్గుహాః । తతస్సురపతిఃప్రీతః కిందవామీశిచాబ్రవీత్ । కృ
తాంజలిపుటస్కందఃపితరంపునరబ్రవీత్ । సేనాపతిస్సురపతిస్తవపుత్రోహమిత్యపి ।
అలమేతేనదేవేశకింవగైస్సురపూజితతథాపివరకామోస్తి లోకానాంహితకామ్య
యా । యాచేహంనాత్త నేదేవతదనుజ్ఞాతుషర్వాసి । మహాపాతకినఃకెచిద్గురు
దారాభి మర్షినః । అత్రాప్లవనమాత్రేణ ధూతపాపా భవంతుతే । ఆప్లవ
న్నుత్తమాంజాతిం తిర్యక్చాపిసు రేశ్వర । కురూపో యాససంపత్తి మత్రస్నానా
దవాపుయాత్ । ఏవమ స్త్వితితంశంఘః ప్రీత్యానందత్సతేరితం । తతఃప్రభృతిత త్తీ
థం కాతికేయమితిశ్రుతం । తత్రస్నానాచ్యదానాచ్య సర్వకృతుఫలంలభేత్ ॥
ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాగ్యే కాతికేయతీథవణనంనామైకా

దశాధ్యాయః.

ద్వాదశాధ్యాయప్రారంభః.

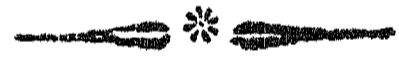
ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ యజ్ఞాతంకృత్తికాతీథం కాతికేయాదనంతరం ।
తస్యశ్రవణమాత్రేణసోమపానఫలంలభేత్ । పురాతారకసంశాస్త్యైభవశేతోపిబ
తగ్రవిః । రెతోగర్భంకవిందృష్ట్వా ఋషిపత్నీస్సృశన్మునె । సప్తషీణామృ
శుస్నాతా వజయిత్వాత్వరుంధతీం । తాసుగర్భస్సమభవ త్క్షుస్త్రిషు తదాగ్ని
తః । తప్యమానాస్సుశోచిషా ఋతుస్నాతాస్తుతామునె । కింకుమః క్వానుగ
చ్ఛామః కింకృత్వాసుకృతంభవేత్ । ఇత్యుక్త్వా తా ఇతోగంగాం పునగత్వాన్యవే
దయన్ । తాభ్యస్తైస్సృతాగర్భాః ఫేనయాపాస్తథాంభసి । అంభసాప్యేకతా
మాస్తా భూణాస్తేసర్వైః । విష్వక్ష్వివ్యాజ్యులతూభ్యః షణ్ముఖస్సమజాయ
త । స్రావయిత్వాతుతాగర్భాణంబుభువన్మృగృహాన్యయుః । తాసాంవికృత

యాపాణి తేదృష్ట్వామునయోబ్రువన్ । గమ్యతాంగమ్యతాంశీఘ్రం నైవరవృత్తి
 ర్నయుజ్యతే । స్త్రీణామితితతోవత్స నిరస్తాఃపతిభిస్తుతాః । తతోదుఃఖసమావిష్టాః
 స్త్యక్తాస్స్యుఃపతిభిస్తుతాః । తాదృష్ట్వానారదఃప్రాహ కాతీకేయో హరోద్భ
 వః । గౌగేయోగ్నిభవ శ్చేత్థివిఖ్యాతస్తారకాంతకః । తంయాంతునచిరాదేవ ప్రీతో
 భోగంప్రవాస్యతి । తాబుషేర్వచనాదేవ సమభ్యేశ్యచషణ్ముఖం । కృత్తికాస్వయ
 మేవత్యయథావృత్తంన్యవేదయన్ । తాభ్యోవాక్యంకృత్తికాభ్యః కాతీకేయోను
 మాన్యచ । గౌతమీయాంతుసర్వాశ్చ స్నాత్వాపూజ్యమహేశ్వరం । ఏష్యామి
 చాహంతత్రైవ దాస్యామిసురమందిరం । తథేత్యుక్తాకృత్తికాశ్చ స్నాత్వాగం
 గాంచగౌతమీం । దేవేశ్వరంశంసంపూజ్య కాతీకేయస్యశాసనాత్ । దేవేశ్వర
 ప్రసాదేన చావాపుసురమందిరం । తతఃప్రభృతిత త్తీర్థం కృత్తికాతీర్థమచ్యుతే ।
 కాతీక్యా కృత్తికాయోగేతత్రయస్నాన్నమాచరేత్ । సర్వక్రతుఫలంప్రాప్యరా
 జాభవతిధామికః । త త్తీర్థస్థరణంవాపి కరోతిచ శృణోతిచ । సర్వపాపవిని
 ముక్తో దీఘమాయుస్సుభీభవేత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే కృత్తికాతీర్థవర్ణనంనామ

ద్వాదశోధ్యాయః.

త్రయోదశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ దశాశ్వమేధంయ త్తీర్థం తన్తాహాత్మ్యంశృణుష్వమే ।
 యస్యస్థరణమాత్రేణ హయమేధఫలంలభేత్ । విశ్వకమన్సుతశ్శ్రీమాన్విశ్వరూ
 పోమహాబలః తస్యాపిప్రమతిఃపుత్ర స్తత్పుత్రోభావనోవిభుః । పురోధాఃకాశ్యపస్త
 స్య సర్వజ్ఞానవిశారదః । తమపృచ్ఛన్తహాదాపాలు ర్భౌవనస్సార్వభౌవనః । య
 త్యేహంహయమేధాంశ్చ యుగపద్దశమాసద । ఇత్యపృచ్ఛద్దురుంవిప్రం క్వయ
 త్యోమిసురానితిసోవద దేవయజనం తత్రతత్రన్యసోత్తమ । యత్రయత్రద్విజ్రణే
 ష్టేః ప్రావత్యేతమహాక్రతుః । తత్రాభవన్నృషిగణౌ ఆర్తిజ్యేమఖమండలై
 యుగపద్దశమేధాశ్చ ప్రవృత్తాహిపురోధసా । పూణతాంనాయయుస్తాని దృ
 ష్ట్వాచింతాపరోన్యపః । విహాయదేవయజనం పునరన్యత్రతంక్రతుం । ఉపాక్రమత్త
 దాతత్ర విఘ్నదోషాన్నచాయయుః । పూర్ణతాంచతతోదుఃఖా ద్రాజాగురుమభా
 షత ॥ కాశ్యపః ॥ దేశదోషాత్కాలదోషా దన్నదోషా త్తదైవచ । పూణతాం

నాస్తువంతిస్త్య దశమేధానివాజినః । తతశ్చదుఃఖితో రాజాకాశ్యపేన పురోధ
సాగీష్పతేభాః తరంశ్రేష్ఠం గత్వా సంవతః మూచతుః । భగవన్యుగ పతాక
ర్యాణ్యశ్వమేధాని మానదదశసంపూణతాంయాంతి తందేశంచగురుంవద । త
తోధ్యాత్వామునశ్రేష్ఠ స్సంవతోభావనంతథా । అబ్రవీద్గచ్ఛబ్రహ్మాణం గురుం
దేశంవదిష్యతిభావనోపిమహాపాజ్ఞః కాశ్యపేన మహాత్మనా । ఆగశ్యమామువా
చేదంగురుండేశాదికంచయత్ । తతోహమబ్రువంపుత్ర భావనంకాశ్యపం తథా ।
గౌతమీంగచ్ఛరాజేంద్ర సదేశస్తేక్రతూత్సవః । హయమేధంకురుశ్రేష్ఠం కాశ్య
పౌవేదపారగః । గురోరస్యప్రసాదేన గౌతమ్యాశ్చ ప్రభావతః । ఏకేనహయమే
ధేన తత్రస్నానేనవాపునః । సిన్ధ్యంతితవయజ్ఞాశ్చ దశమేధాశ్చవాజినః । తచ్చృ
త్వాభావనో రాజా గౌతమీతీరమభ్యగాత్ । కాశ్యపేనసహాయేన హయమేధాయ
దీక్షితః । తతఃప్రవృత్తైయజ్ఞేంద్రే హయమేధేమహాఫలె । సంపూణేచమహారా
జాపృథివీందాతు ముద్యతః । తతోంతరిక్షేవాగుచ్ఛైరువాచన్యపసత్తమం । పూ
జయిత్వాస్థితావిప్రాః ఋత్విజస్సదసస్పతీః । పురోధసేకాశ్యపాయ సశై
లవనకాననాం । పృథివీందాతుకామస్తవందత్తంసర్వం శ్వయాన్యప । భూ
మేవానస్సహంత్యక్త్యా హ్యస్యద్దేహీమహాఫలం । త్వయాతుహయమేధోయం
కృతస్సుబహుదక్షిణః । కృతకృత్యోసిభద్రం తేనాత్రకార్యావిచారణా । తథాపి
దాతుకామంతం మహీప్రొవాచభౌవనం । త్వంవిశ్వకమన్భౌవన మాం దదాసి
కిమేవహి । అహంనిమజ్జెసలితెతస్త్వాన్తాంనై వదీయతాం । తతశ్చభౌవనోభీతః కిం చేయ
మితిచాబ్రవీత్ పునఃప్రొవాచనాపృథ్వీభౌవనంబ్రాహ్మణైర్వృతం । తిలాగావోధనం
ధాన్యంయతిగించిద్గౌతమీతతః । సర్వంతదక్షయం విద్యాతిగంమాం భౌవనదా
న్యసిగం గౌతీరంసమాసాద్యగ్రాసమాతంప్రయచ్ఛతి । సర్వంతదక్షయం విద్యా
తిగంమాంభౌవనదాన్యసిగం గౌతీరంసమాసాద్యఫలమన్నంరసాధికం । తేనాహం
సకలాదత్తాకింమాంభౌవనదాన్యసి । తద్భూమేర్వచనంశ్రుత్వా భౌవనస్సార్వ
భౌవనః । తథేతిమత్వావిప్రేభ్యోహ్యన్నంప్రదాత్సువిస్తరం । దశాశ్వమేధంతతీ
ధంతదాప్రభృతికథ్యతే । దశానామశ్వమేధానాం ఫలంస్నానాదవాప్స్యతి ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే దశాశ్వమేధతీర్థవణననామ
త్రయో ద శో ధ్యాయః ।

—*—
చతుర్దశాధ్యాయప్రారంభః ।

ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ పైశాచతీర్థమపరం పూజితంబ్రహ్మవాదిభిః । తస్యస్వ

రూపంవత్సామి గౌతమ్యాదక్షిణేతటే | గిరిర్చక్రీష్టాగిరేఃపాశ్చే అంజనోనామ
 నామతః | తస్మిన్నైశ్వరేగుహాంతస్థా శాపభ్రష్టావరాప్పరాః | అంజనానామతత్రాసీ
 దుత్తమాంగేనవానరీ | కేసరీనామతద్భ్రతా హ్యుద్రికేతితథాపరా | సాపికేసరి
 ణోధార్యా శాపభ్రష్టావరాప్పరాః | ఉత్తమాంగేనమాజాలీ సాధ్యా సైపర్వ
 తేంజనావక్షిణాణావమభ్యాగా తేకేసరీలోకవిశ్రుతిః | ఏతస్మిన్నంతరే గస్త్యో
 ప్యాంజనంగిరిమభ్యగాత్ | అంజనాచాద్రికాచైవ హ్యగస్త్యమ్మషిసత్తమం | పూజ
 యామాసతురుభే యథాన్యాన్యంయథాసుఖంతత్రప్రసన్నోభగవా సువాచప్రీ
 యతాంవరః | తేడిచతురుభేగస్త్యం పుత్రౌ నేహీమునీశ్వర | సర్వేభ్యోబలినౌ
 శ్రేష్ఠౌ సర్వలోకోపకారకౌ | తథేత్యుక్త్వామునిశ్రేష్ఠో జగామాశాంసదక్షిణాం | త
 తఃకదాచిత్కాలేనహ్యంజనాచాద్రికాతథా | గీతంస్పత్రంచవాద్యంచకుర్వత్ప్యోగి
 రిమూఢాని | రూపిణ్యో నిర్మతిర్వాయుస్తే దృష్ట్వావిస్మితాసురౌ | కామాక్రాంత
 ధియాచోభా తేఉభేత్వరమీయతుః | భార్యేభవేతాముభయోరావాం దేవౌవరప్ర
 దౌ | తేడిచతుస్తథాస్తేవతద్రమేతాంగిరిమూఢాని | అంజనాయాంతథావాయో
 ర్హనూమాన్సమజాయత | అద్రికాయాంచనిర్యతేః రంతినామాపిశాచరాట్ | పునస్తై
 ఆహతురుభే పుత్రౌజాతౌమునెర్వరాత్ | ఆవయోర్వికృతంఽప ముత్తమాంగేన
 దూషితం | శాపాచ్ఛదీ పతేస్తవ్వ ద్యువామాజ్ఞాతుమహాధః | తతఃప్రౌవాచభగ
 వాః | తేవాయుర్నిర్మతిస్తథా | గోదావర్యాముత్తమాంగే స్నానాచ్ఛాపాద్విమో
 క్త్యధః | ఇత్యుక్త్వా తేఉభేతౌతు తత్రైవాంతరధీయతాం | తతోంజనాం సమాదాయ
 రంతిః | పైశాచమూఠామాః | భ్రాతుహానూమతఃప్రీత్యై స్నాపయామాస మా
 తరం | తథైవహనుమాన్సంగామాదాయాద్రిమపిత్వరః | మాజాలయాపిణీంసీత్వా
 ఉపమాతరమాస్లవత్ | తతఃప్రభృతితత్తీథంపైశాచంచాంజనంతథా | తద్భక్తిష్టాగి
 రిసాన్నిధ్యేసర్వకామప్రదంశుభం | తస్యస్వరూపంపుష్టిశ్చతత్రైవప్రాచ్యతేశుభా ||

ఇశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యేపైశాచతీథావణానంనామ
 చతుదశోధ్యాయః

పంచదశాధ్యాయప్రారంభః

ఓంబ్రహ్మోవాచ || త్సుధాతీథామితిఖ్యాతం శ్రుణునారదతస్త్వనాః | కథ
 తేచమహాపుణ్యం సర్వకామప్రదంశుభం | ఋషిరాసీత్పురాప్రాజ్ఞః కణ్వోవేదః
 దుత్తమః | పరిభ్రమన్నాశ్రమేషు త్సుధయాపరిపీడితః | గౌతమస్యాశ్రమంపుణ్యం :

మృద్ధంచాన్నవారిణౌ । ఆత్మానంచక్షుధాయుక్తౌ సమృద్ధంగాః గౌతమః । వీక్ష్య
కణ్వోభవైషమ్యా ద్విషాదమగమత్తదా । గౌతమోమందిజశ్రేష్ఠో హ్యహంచత
పసిస్థితః । సమనయాచ్ఛాయుక్తాశ్చాత్తస్తాద్భాతిమపేత్కృణి । నభోత్త్యేహంతుధా
ణోఽపి వీడితేపిక లేబరే । గశ్చేయ గౌతమింగంగాం యాజేహమపి సంపదం । ఇహని
శ్చ్యమేధావీ గంగాం గత్వా చ పావనీం । స్నాత్వా శుచిగృతమనా ఉపవిశ్య కుశాస
నా । తుష్టావ గౌతమింగంగాం త్సుధాంచ పరమాపదం ॥ కణ్వః ॥ నమోఽనుస్తేప
రమాణిః పారిణి, నమోమహేశానజటోద్భవేశివే । నమః క్షుధే సర్వజనాతాకార
ణి, నమోమహావృత్యమఖాద్వినిస్సృతే ॥ నమశ్చేయ సురేదేవి నమః పాపప్ర
వధాః । నమశ్శాంక రేగంకే నమోదారిద్భ్యూయాపణి । ఇత్యేవంస్తువశస్తస్య పు
రస్తాద్ద్వితయం వపుః । ఏకంగాం గేయముత్స్పష్ట మపరంభీషణాకృతి । పునఃకృతాం
జలిర్భూత్వా నమశ్శక్రే ద్విజోత్తమః । సర్వమంగళ మాంగళ్యే బ్రాహ్మీమా
హేశ్వరీశుభావైష్ణవిత్త్యంబకేదేవి నారాయణేనమోస్తుతే । సర్వపాపకృతంపా
పే సర్వకామాధనాశః । ముఖలోభవయీదేవి తుధేతుభ్యంనమోస్తుతే ॥ బ్రహ్మః ॥
తత్రాణ్య వచనం శుత్వా సుప్రీతే ఆహాశుచ్ఛృశం । అభీష్టం వచకల్యాణ వరం వర
యసువ్రత తతః ప్రోవాచ ప్రణతో గంగాం తృష్ణాం యథాకృమం । దేహి దేవి మనో
జ్ఞాని కామ్యాని విభవాన్మమ । ఆయుర్విత్తంచ ముక్తించ ముక్తింగంకే ప్రయచ్ఛ
మే । ఇత్యుక్త్వా గౌతమింగంగాం త్సుధామాహ ద్విజోత్తమః । మయిషద్వంశజేవాపి
తుధాతృష్ణాదరిద్రిణీ । యాచ్ఛేపాపేశివేరూతే । నభూయా స్వంకదాచన । అనేచ
స్తుతివాక్యేన త్వాంస్తువంతి తుధాతు రాః । తేషాం దారిద్భ్యూదుఃఖాని నభవేయర్వ
రోమమ । అస్మిన్ తే ధౌః పుణ్యతమా స్నానదాసజపాదికం । యేకుర్వంతి మహాదే
వ్యాం లక్ష్మీభాజోభవంతు తే । య ఇదం పఠతిస్తోత్రం గృహేవాయదివాశ్రమే । తస్య
దారిద్భ్యూదుఃఖభ్యో భయంనస్యాద్వరోపరః । ఏవంస్యాదితి తేచోక్త్వా యాతః కణ్వో
యథాలయం । తతః ప్రభృతిత త్తీర్థం కాణ్వంగాంగం తుధాభిధం । సర్వపాప
ప్రహరణం పితౄణాం ప్రీతివధానం ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే శుధాతీర్థవర్ణనం నామ

పంచదశోధ్యాయః

షోడశాధ్యాయప్రారంభః

బ్రహ్మవీవాచ ॥ అహఃకార్యసంగమంనామ తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతం । సమ్య

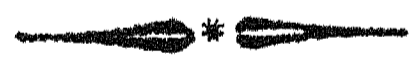
కృష్ణామునిశ్రేష్ఠ తత్రవృత్తమితశ్శుభం | సృష్టాః కన్యాబహువిధా రూపవత్యోగు
 ణాన్వితాః | తాసామేకాంశ్రేష్ఠతమాం నిమమే శుభలక్షణాం | తాంచాలాం
 చారుసర్వాంగీం దృష్ట్వా రూపాన్వితాం శుభాం | కోన్వస్యాః పోషణేశక్తా ఇతిబుద్ధి
 మమాభవత్ | నదైవానాంనాసురాణాం నబుషీణాంతథైవచ | అస్త్వస్యాః
 పోషణేశక్తస్తలోమెబుద్ధిరన్వభూత్ | గుణశ్రేష్ఠాయవిప్రాయ గుణశ్రేష్ఠాయధీమ
 తౌసర్వలక్షణాయుక్తాసు వెదవేదాంగవేదినే | గౌతమాయ మహాప్రాజ్ఞాయా
 ఒదంపోషణాయశింపాలయస్వమునిశ్రేష్ఠ యావత్ప్రాప్స్యతియావనం | ప్రా
 ప్తావస్థాంపునస్సాధ్యే మిమామానయగౌతమ | ఏవముక్త్యాగౌతమాయ ప్రాదాం
 కన్యాంసుమన్యమాం | తామాదాయమునిశ్రేష్ఠ స్తపసాహతకిచ్చిషః | తాంపోష
 యిత్వావిధివ దలంకృత్యమమాంతికం | నిర్వికారోమునిశ్రేష్ఠో యువతిమానయత్త
 దా | తాందృష్ట్వావిబుధాస్సర్వే శేక్రాగ్నివరుణౌదయః | మమదయాసురేశాన ఇశ్య
 వోచన్ పృథక్పృథక్ | తథైవబుషయస్సాధ్యా దానవాయక్షరాక్షసాః | తాన్
 సర్వానాగతాన్ దృష్ట్వా కన్యాభక్తమధసంగతాన్ | ఇంద్రస్యతువిశేషేణ మహాం
 శ్చాభూత్తదాగ్రహః | గౌతమస్యతుగాంభీర్యం ధైర్యమాహత్యమైవచ | స్తృ
 త్వాసువిస్త్రితోభూత్వా మమైవవభవత్సుధీః | డెయెయంగౌతమాయైవ నాన్య
 యోగ్యాశుభాననాతస్త్వాఏవచ తాందాస్యే తదాప్యేవమచింతయం | సర్వేషాంచ
 మతిధైర్యం మథితంచతయాలఘు | అహల్యేతిసురైః ప్రోక్తా మయాచబుషిభి
 శ్చసా | దేవాన్యషీన్ తథావీత్య మయాతత్రోక్తముచ్చకైః | తస్మైసాదీయతేసు
 భూక్ర్యఃపృథివ్యాఃప్రదక్షిణం | కృత్వావతిష్ఠతేపూర్వం నచాన్యస్మైపునఃపునః |
 తతస్సర్వేబుషిగణా శ్శుత్వావాక్యంమయేరితం | అహల్యాథం సురాజగ్తుః
 పృథివ్యాశ్చప్రదక్షిణం | గతేషుసురసంఘేషు గౌతమోపిమునీశ్వరః | ప్రయత్నమక
 రోతిగంచి దహల్యాథమయంతథా | ఏతస్త్విన్నంతరేబ్రహ్మాన్ సురభిస్సర్వకామ
 ధుక్ | అథప్రసూతాహ్యాభవ త్తాందదశన్సగౌతమః | తస్యాఃప్రదక్షిణంచక్రే ఇ
 యముర్వీతి సంస్తరన్ | లింగస్యచసురేశస్యప్రదక్షిణ మథాకరోత్ | సర్వే
 షాంవాపిదేవానా మేకంవాప్రదక్షిణం | నైవాభవద్భువోమేతుసంజాతం ద్వి
 తయంపునః | ఇతినిశ్చిత్యసమునిమమాన్తికమథాభ్యగాత్ | నమసకృత్వా బ్రవీ
 ద్వాక్యం గౌతమోమాంపునఃపునః | ప్రదక్షిణీకృతాచేలా ద్విధాబ్రహ్మాన్తయా
 పునః | యదత్రయుక్తం దేవేశ జానీతేతద్భవానితి | మయాతుజ్ఞానయోగేన ధ్యా
 త్వాగౌతమమబ్రవం | తవైవదీయతేసుభూక్రీఃప్రదక్షిణమిదంకృతం | తుష్టోహంతవ
 ధైర్యేణ జ్ఞానేనతపసాతథా | దత్తేయమృషిశాదూలకన్యాలోకవరాశుభా |

ఇత్యుక్త్వాహం గౌతమాయ హ్యహాల్యామదదాంమునె | జాతేవివాహేతే దేవాః
 కృత్యేలాయాః ప్రదక్షిణం | శనైశ్శనై రథాగత్యదదృశుస్సర్వవితే | గౌతమస్యా
 హ్యహాల్యాయాదాంపత్యం ప్రీతివధానం | తేచాగత్యాథపశ్యంతోః స్థితాశ్చ
 భవన్సురాః | అక్రూం తేవివాహేచ సురాస్సర్వేదివంయయుః | సమత్సరశ్శచీభ
 తాన్సమీక్షంశ్చదివంయయా | తతః ప్రీతమనాస్తస్యై గౌతమాయమహాత్మనై |
 ప్రాదాం బహ్నాగిరింపుణ్యం సర్వకామప్రదంశుభం | అహాల్యాయాముని శ్రేష్ఠోరే
 మేతత్రసగౌతమః | గౌతమస్యకథాంపుణ్యాం శ్రుత్వాశక్రస్త్రిష్టపితమాశ్ర
 మంతంచ ఋషింతస్యభార్యామనిందితాం | భూత్వా బాహ్నావేషేణద్రష్టుమా
 గాచ్ఛతక్రతుః | సదృష్ట్యాభవనంతస్య భార్యాంచవిభవంతథా | పాపీయసీం
 మతింకృత్వా సోహాల్యాంసముదైక్షత | నాశ్చానంసపరం దేశంకాలంతస్త్వాదృషే
 భావయం | నబుబోధతదాశక్రః కామాకృష్టమనాస్తదా | తామేవధ్యాయన్న
 ధ్యాస్తే సురరాజ్యంసుస్త్వతం | సంతప్తాంగఃకథంకుర్యాం ప్రవేశోవా కథం
 భవేత్ | ఏవంమత్వావిప్రయాపో నాంతరంసోధ్యగచ్ఛత | సకదాచిన్తహంప్రా
 జ్ఞఃకృతపూర్వాస్థికక్రియః | గౌతమోమునిభిశ్శిష్యై నిగతశ్చాశ్రమాద్భ
 హిః | ఆశ్రమాన్గౌతమోవిప్రాన్ స్థానానివిసిధానిచ | ద్రష్టుంగతో మునివర
 ఇంద్రస్తంసముదైక్షత | ఇదమంతరమిత్యుక్త్వాచక్రేకార్యంమనఃప్రియం | రూపం
 కృత్వాగౌతమస్య స్వస్యరూపం శతక్రతుః | తాంగత్వాచారుసర్వాంగీ మహా
 ల్యాంవాక్యమబ్రవీత్ | ఆకృష్టోహంతవగుణైరూపంస్త్వత్వాస్థలత్పదః | ఇతిబ్రు
 వన్స్తాన్సహస్తమాదాయాంతస్సమావిశత్ | నబుబోధత్వహాల్యాతంజారంమేనే
 చగౌతమం | యథాసుఖంరమ్యమాణే ప్రాయాచ్ఛిష్యేస్సగౌతమః | ఆగచ్ఛం
 తంసమాలోక్యహ్యహాల్యాప్రియవాదినీ | ప్రతియాతిప్రియంవక్తితోషయంతీనిజైర్గు
 డైః | తామదృష్ట్వాషహప్రాజ్ఞో మెనెతన్తహదద్భుతం | ద్వారిస్థితంమునివరంస
 ర్వే పశ్యన్తయావినా | అగ్నిహోత్రస్యశాలాయాం నియతాగృహారక్షిణః | ఊ
 చునున్సనివరంభీతా గౌతమంవిస్త్వయాన్వితాః | భగవన్కిమిదంచిత్రం బహీరం
 తశ్చదృశ్యసే | ప్రియయాంతఃప్రవిష్టోసి తథాద్భుష్టో బహీభావాన్ | అహోత
 పఃప్రభావోయంనానారూపధరోభవాన్ | తచ్ఛ్రీత్వావిస్థితశ్చాంతః ప్రవిష్టఃక్వ
 నుతిష్ఠసి | ప్రయేఅహాల్యేభవతి కీంమాంసప్రతిభాషసే | ఇత్యుష్టేర్వచనంశ్రుత్వా
 అహాల్యాజారమబ్రవీత్ | కోభవాస్సృషిరూపేణ పాపంత్వంకృతవానసి | ఇతిబ్రువం
 తీశయనా నుత్థితాన్తవ్వరంభయాత్ | సచాపిపాపకృచ్ఛక్రో బిడాలోభూదృషే
 భ్యూయాత్ | స ఆంఛవికృతాదృష్ట్వా ధషిన్తాంచప్రియాంతథా | ఉవాచగుమూనిః

కోపా త్రిమిదంశ హసంకృతం | ఇతిబ్రువంతంభ తాఁరం సాపినోవాచలజ్జితా |
 అన్వేషమాణౌజారిం తం బిడాలందదృశేమునిః | కోభవానితతంప్రాహాభస్త్రికు
 ర్యాంన్యూషావశేత్ కృతాంజలిపుటోభూత్వా ఇదమాహశచీపతిః | శచీభ తాఁపు
 రాంభైశ్చా పురుహూతః పురుష్టుతః | మమేదంపాపమాపన్నం సత్యముక్తంమయా
 నఘనిశమ్యతద్వచోవిప్రో హరిమాహారుష్యాతః | భగవత్యాఃకృతంపాపం సహ
 స్రభగవాన్భవ | తామవ్యాహమునిఃకోపా త్వంచశుషకనదీభవ | తతఃప్రసాద
 యామాస కథయంతీత దాకృతం | తవయాపేణచాగత్య మామగాత్సాక్షిణ స్త్వి
 మేతథేతరక్షణఃప్రోచు రిహాల్యాసత్యవాదనీ | జ్ఞానేనాపిమునిజ్ఞాత్వా శాంతఃప్రా
 హాపణివ్రతాం | యదాతుసంగ తాభాశ్చే గౌతమీంపాపనాశనీ | నదీభూత్వాపు
 నారూపం ప్రాప్స్య సేప్రియకృన్తమ | ఇత్యుషేర్వచనంశ్రుత్వా తథాచక్రేపతి
 వ్రతా | తయాశుసంగ తాదేవ్యా అహాల్యా గౌతమః పియా | పునస్తదూక్రిపమగమ ద్య
 న్తయానిమితంపురా | తతఃకృతాంజలిపుట స్సురరాట్ట్రాహగౌతమం | మాం
 వాహీమునిశాగూఢల పాపిష్ఠంకృహమాగతం | పాదయోఃపతితందృష్ట్వా కృప
 యాప్రాహగౌతమః | గౌతమీగచ్ఛభక్రీంతే స్నానంకురుభరందర | తత్సానాద్ద
 తపాపస్త్యం సహస్రాక్షోభవిష్యసి | ఉభయంవిస్తయకరం దృష్టవానస్త్వినారద |
 అహాల్యాయాఃపునర్భావం శచీభ తాఁసహస్రదృక్ | తతఃప్రభృతిత త్తీథః మహ
 ల్యాసంగమంస్తృతం | ఇంద్రతీథఃమితిఖ్యాతం సర్వసాపహారంశుభం ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే అహాల్యాసంగమతీథవణనంనామ

షోడశోధ్యాయః.

సప్తదశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం || బ్రహ్మోవాచ || తస్మాదశ్యసరంతీథః జనస్థానమితిశ్రుతం | చ
 తుర్యోజనవిస్తీణం స్మరణాన్తుక్తిదంనృణాం | వైవస్వతాన్వయెజాతో రాజా
 సేజ్జనకస్సుధీః | సోపాంపతేస్తుతనయా ముపయేమె గుణాణావాంధమాఢః
 కామమోక్షాణాం జననాజ్జనకోన్యపః | అనురూపగుణత్వాచ్చ తస్యభార్యాగుణా
 న్వితా | యాజ్ఞవల్క్యశ్చవిప్రేంద్ర స్తస్యరాజ్ఞఃపురోహితః | తమపృచ్ఛన్నప
 శ్రేస్తో యాజ్ఞవల్క్యంపురోహితం | భుక్తిముక్తిశేష్టతమే భుక్త్యాముక్తికథం
 భవేత్ | సర్వసంగపరిత్యాగా న్తుక్తిప్రాప్తిస్తుదుఃఖదా | తద్భూక్రిహీమునిశా
 నూఢల సుఖాన్తుక్తికథంభవేత్ || యాజ్ఞవల్క్యః || అపాంపతిస్తవగురుశ్శ్వశు

రఃప్రియకృత్తథా । తంగత్వాపృచ్ఛనృపతే ఉపదెత్యుతితేహీతం॥ బ్రహ్మో॥ యా
 జ్ఞవలక్యశ్చజనకో రాజానంవరుణంతథా॥ గత్వైవోచతురవ్యగ్రా ముక్తిమార్గం
 యథాక్రమం॥ శ్రీవరుణః॥ ద్వివిధాసంస్థితాముక్తిః కమద్యా రేప్యకమణి॥ దే
 వైశ్చనిశ్చితోమాగణః కమజ్యాయోహ్యకమణః । సర్వంచకమణౌబద్ధం పురు
 షాథచతుష్టయం॥ అకమణౌప్యతథితిముక్తిమాగోమృషోచ్యతే॥ కమసాధ్య
 నికార్యాణి సిద్ధ్యంతిన్మపసత్తమ । తస్మాత్సర్వాత్తనాకమ కతవ్యంవైదికంత
 ధా॥ తేనఘక్తించముక్తించ ప్రాప్నువంతీహమానవాః॥ అకమణఃకమపుణ్యంక
 మచాప్యాశ్రమేషుచ॥ జాత్యాశ్రయంచభవతి వత్సోమిశ్యణుకమతత్ । ఆశ్ర
 మాశ్చాపిచత్వారః కమద్యారాహీమానవః॥ చతుణౌమాశ్రమాణాంచ గా
 హాస్థ్యంబహుపుణ్యదం । తస్మాద్భుక్తిశ్చముక్తిశ్చ భవతీతిమతిమమ॥ ఏతచ్ఛ్రీ
 త్వాతుజనకో యాజ్ఞవలక్యశ్చబుద్ధిమాన్ । వరుణంపూజయిత్వాతు పునర్వచన
 మూచతుః॥ కోదేశఃకింనుతీధంస్యాత్కమణౌముక్తిదాయకం॥ తద్వదస్వసురశ్రే
 ష్ట సర్వజ్ఞోసిమహామతే । పృథివ్యాంభారతంవషణం దండకంతత్రపుణ్యదం । త
 స్తికక్షైతైకృతంకమ భుక్తిముక్తిప్రదంనృణాం । తీథానాంగౌతమీపుణ్యాశ్రే
 ష్టాముక్తిప్రదానృణాం॥ తత్రయజ్ఞేనదానేన భోగాస్తుక్తిమవాప్స్యసి॥ యాజ్ఞవ
 లక్యశ్చజనకో వచనాద్యాదసాంపతేః । అశ్వమేధాదికంకమ చకారజనకోన్మ
 పః॥ యాజయామాసవిప్రేంద్రో యాజ్ఞవలక్యస్సవకంనృపం॥ గంగాతీరంసమాశ్రి
 త్య యజ్ఞాస్తుక్తిమవాపరాట్॥ తథాజనక రాజానౌ బహవస్తత్రకమణః॥ ముక్తిం
 యయుమహాప్రాజ్ఞా గౌతమ్యాశ్చప్రభావతః । తతఃప్రభృతి తత్తీథం నృప
 నామైవవిశ్రుతం॥ జనకానాంయజ్ఞసదో జనస్థానమితిశ్రుతం॥ చతుర్వ్యోజనవిస్తీ
 ణం స్మరణాత్సర్వపాపహం॥ తత్రస్నానేనదానేన పితౄణాంతర్వజేనచ॥ తీథం
 స్యస్తరణాద్వాపి పఠనాద్భుక్తిభావనాత్॥ సర్వానామానవాప్నోతి ముక్తిమా
 గమవాప్స్యతి॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే జనస్థానతీర్థవణనంనామ

సప్తదశోధ్యాయః.

అష్టాదశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మాయనమః॥ అరుణావరుణాచైవ నద్యౌపుణ్యతమేశుభేతయోస్తు

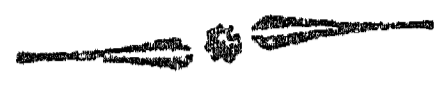

గంగమఃప్రణ్యో గంగాయాంమునిస త్తమః తదుత్పత్తింశృణుష్యేహ సర్వపాపప్ర
 తాశః ॥ కశ్యపస్యసుతోజ్యేష్ఠో హ్యదిత్యోలోకఃప్రశుతః ॥ త్రైలోక్యచక్షుస్తీ
 త్లాంశు స్సప్తాశ్వోలోకపూజితః ॥ తస్యపత్నీఉమాభ్యాతా త్వాష్ట్రీలోకస్యసుంద
 రీ ॥ భతుఃప్రతాపతేవ్రత్వ మసహంతీసుమధ్యమా ॥ చింతయామాసకింకృత్యంమ
 మస్యాదితిభామినీ ॥ తస్యాఃపుత్రోమహాప్రాజ్ఞో మనురై వస్వతోయమః ॥ యమునా
 చనదీపుణ్యో శృణువిస్తయకారణం ॥ సాకరోదాత్మనశ్చాయా మాత్మయాపేణ
 యత్నతః ॥ తామబ్రవీత్తతశ్చోషా త్వంచమత్సదృశేభవ ॥ భతారంత్వమపత్యాని
 పాలయస్వమమాజ్ఞయా ॥ యావదాగమనంమేస్యా త్పత్యస్తావ స్మి ర్రియాభవ ॥
 నఖ్యాతవ్యంశుభేక్వాపిహ్యపత్యానాంశ్వయాప్రభే ॥ తథేత్యాహచ తాంఛాయాని
 జగగామగృహందుషా ॥ ఇత్యుక్త్వాసాజగామాశు శాంతరూపంతమిచ్ఛతీ ॥ భతుః
 శ్చోషాత్పత్న్యగృహం పిత్రేసర్వగన్యవేదయత్ ॥ త్వష్టాపిచకితఃప్రాహ సుతాంతాం
 సుతవత్సలః ॥ నై తద్మ్యుక్తంభత్వమత్యా యన్వైస్వరేణప్రవతనం ॥ అపత్యా
 నాంకథంవృత్తి ర్భతుఃర్వాసవితు స్తవ ॥ బిభేమిభద్రేశిష్ఠోహంభ తారంతంపునర్భ
 జ ॥ ఏవముక్తాతుపిత్రాసా నెత్యుక్త్వావైపునఃపునః ॥ ఉత్తరంచకురుందేశం జగా
 మతపసేత్వరా ॥ తత్రతేపేతప స్తీవ్రం బడబారూపధారిణీ ॥ దుష్ప్రీతుంస్వపతిం
 కాంతం ధ్యానుంతీనిశ్చలాహవ్యషా ॥ ఏతస్త్విన్నంతరేతాత ఛాయాచోషా స్వరూ
 పిణీ ॥ భానానావతయామాస అపత్యావ్యపిజజ్ఞిరే ॥ సావణిశ్చశనిశ్చైవ విష్టి
 ర్యాదుష్టకస్యకా ॥ సాచ్ఛాయావతయామాసనై లక్షణ్యేనసిత్యశః ॥ స్వేష్వపత్యేషు
 చోషాయా యమ స్తత్రచుకోపహ ॥ నైషమ్యేణాథవతఃతీంఛాయాంతాంమా
 తరంతధా ॥ తాడయామాసపాదేన దక్షిణాశాపతిగ్యమః ॥ పుత్రదుర్నయసంక్షో
 భా చ్ఛాయావైవస్వతంయమం ॥ శశాపపాపతేపాదౌ విశీర్యే తేమమాజ్ఞయా ॥
 విశీర్యచరణోదుఃఖాత్ పునఃపితర మభ్యగాత్ ॥ సవిత్రేతంతు వృత్తాంతం న్యవే
 దయదశేషతః ॥ నేయంమాతాసురశ్రేష్ఠ యయాశప్తోహమిద్యశః ॥ అపత్యేషువిరు
 ద్ధేషు జననీనై వకుప్యతి ॥ యద్బాల్యాదబ్రువంకించి దధవాదుష్కృతేకృతేనై వకు
 ప్యతిమేమాతా తస్మాన్నేయంమమాంబికా ॥ తత్పుత్రవచనంశ్రుత్వా సవితావిస్త
 యాన్వితః ॥ ఇయంఛాయానాస్యమాతా ఛాయామాతాఉషాన్యతః ॥ మమశాంతిమ
 భీష్పంతీ దేశేన్యస్తికతపోరతా ॥ ఉత్తరేచకురోత్వాష్ట్రీ బడబారూపధారిణీ ॥ త
 త్రసా స్త ఇతిజ్ఞాత్వా జగామాశుదివాకరః ॥ యత్రసావతఃతేకాంతా అశ్వరూ
 పాస్యయంతదా ॥ తాందష్ట్యాబడబారూపా మన్వధావద్ధయాకృతిః ॥ కామాతురం
 హాయందృష్ట్వా శ్రుత్వావై హౌషితస్వరం ॥ ఉషాపతివ్రతోపేతా పతిధ్యానపరా

యథానగచ్ఛేయంనపశ్యేయం వినాభానుంమనాగపిహాయధషణసంభీతా కొ
స్వయంచేత్యజానతీ । పలాయత పతాప్రాప్తేదక్షిణాభి ముఖఃత్వరాత్ । కొ
స్వత్రరక్షకోమేస్యా దృషయోవాసురాలపి ధావంతీంతాంక్రియాంభాను రశ్వీమ
శ్వవపుస్వయం । పర్యధావద్యతోయాతి ఉషాభాను స్తత స్తతఃభాగీరథీమాశ్ర
మాంశ్చఋషీణాంచ నదీ స్తదా । నమదాంచాపివింధ్యంచ దక్షిణాభిముఖావు
భౌఅతిక్రమ్యభయోద్విగ్నాత్వా ప్తీచాగాచ్చగౌతమీం । త్రాతారస్సంతి మున
యో జనస్థానేతివిశ్రుతే ఋషీణామాశ్రమాన్ సాచప్రవిష్టాగౌతమీంతదా । అ
నుప్రాప్తస్తథాచాశ్వాం భాను స్తదూప్రవాన్పునః । అశ్వంనివారయామాసుస్స
వేనై మునిదారకాః తతఃకోపాద్రవిస్సర్వాన్ శశాపోషాపతిఃప్రభుః నివార
యంతిమాంయస్తా ద్వంధ్యాయూయం భవిష్యథాజ్ఞానదృష్ట్యాతుమునయో మేనిరే
శ్వముషాపతిం । స్తువంతో దేవ దేవేశంభానుంతంమునయోబ్రువన్ స్తూయమానో
మునిగణై రశ్వంభాను రధాభ్యగాత్ । బడబాయాముఖేలగ్నం ముఖఃచాప్యశ్వ
రూపిణఃజ్ఞాత్వాత్వాప్తీచభతారం ముఖాద్వీర్యం ప్రసుస్రువె । తయోవీ
ర్యేగంగాయా మశ్వినౌసమజాయతాంత్రాగచ్ఛ స్తునిగణా స్సిద్ధాశ్చా నిమి
సానరాః । గ్రహాగావస్తథౌషధ్యో వేదజ్యోతిగణాస్తథా । సప్తాశ్వంచ ర
ధంపుణ్య మరుణోభానుసారథిః । యమోమనుశ్చవరుణో శనిర్వైవస్వతస్తథా
యమునాచనదీపుణ్య తాపీచైవమహానదీత త్తదూప్రసమాస్థాయ నద్యాతే ఆ
గతేమునె । దృష్ట్వాతేవిస్తయావిష్టా ఆజస్త్వశ్వశురస్తదా । అభిప్రాయంవి
దిత్వాతు శ్వశురంభానురబ్రవీత్ । ఉషాయాఃప్రీతయేతస్యాః కుర్వంత్యాస్తపఉ
త్తసమ్మాయంత్రారూఢంచమాంకృత్వా చింధి తేజాంస్యనేకశః । యావత్సౌఖ్యంభ
వేదస్యాస్తాచచ్ఛింధి ప్రజాపతే । తథేత్యుక్త్వా సచత్వష్టాసోమనాధస్య సన్నిధౌ
తేజసాఢేదనంచక్రే ప్రభాసంచతపోవిదుః । భత్రాచసంగతాయత్ర గౌతమ్యా
మశ్వరూపిణీ । అశ్వినౌర్యత్రచోత్పత్తి రశ్వతీథం తదుచ్యతే భానుతీథం త
దాఖ్యాతంతదాసంచవటాశ్రమః తాపీచయమునాచైవ పితరంద్రస్టుమా యయుః
అరుణావరుణానద్యోగం గాయాంయత్రసంగమః దేవానాంత్రతీథాని ఆగ
తానాంపృథక్పృథక్ । నవత్రీణిసహస్రాణి తీథానిగుణవంతివ । తత్రస్నానంచ
దానంచ సర్వమత్యంతపుణ్యదం శ్రవణాత్పతనాద్వాపి స్మరణాదపినారద శర్వ
పాపవినిముక్తోధమవాంతుసుఖీభవేత్ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్యై అరుణావరుణ శ్వభాను
తీథవణకనదినామ్నాదశోధ్యాయః.

ఏకోనవింశాధ్యాయప్రారంభః.

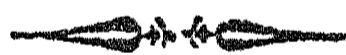
ఓంబ్రహ్మహ్మవాచ ॥ గారుడంనామయత్తీర్థం సవవిఘ్నప్రశాంతిదం ।
తస్యప్రభావంవక్ష్యామి శృణునారదమేవచః । మణినాగ ఇతిత్వాసీ చ్చేషపుత్రో
మహాబలిః । గరుడస్యభయాద్భక్త్యా తోషయామాసశంకరం । తతఃప్రసన్నోహ్యభ
వత్పరమేష్ఠీ సదాశివః । తమువాచమహానాగం కిం తేవ్యవసితంవద । నాగఃప్రాహప్ర
భోమహ్యం దేహిమేగరుడాభయం । తథేత్యువాచతం శంభుగరుడాదభయంభ
వేత్ నిగతోనిభయంనాగో గరుడాదరుణానుజాత్ । క్షీరోదశాయాయత్రా
స్తేతం దేశంపరియాత్యసా । గరుడఃపన్నగందృష్ట్వా చరంతంనిర్భయేనతు । తంగృ
హీత్వా మహానాగం ప్రాక్షిపత్స్వస్యమందిరే । తంబద్ధాగారుడైఃపాశై గరుడో
నాగసత్తమం । ఏతస్త్విన్నంతరేనందీ ప్రోవాచేదం జగత్ప్రభుం । నూనంనా
గోనచాయాతిభక్షితోబద్ధఏవవా । గరుడేనసురేశాన జీవన్నాగోత్రసంప్రశేత్ ।
బ్రహ్మహ్మవాచ ॥ నందినోవచనంశ్రుత్వా క్షాత్వాశంభురథాబ్రవీత్ । గరుడస్యగృ
హేనాగోబద్ధస్తివృత్తిసత్వరం । గత్వాతంజగతామీశంవిష్ణుంబ్రూహి జనాద
నంబద్ధంనాగంకాశ్యపేచమద్వాక్యా దానయస్వతం । తత్ప్రభోర్వచనంశ్రుత్వా
నందీగత్వాశ్రియఃపతం । వ్యజ్ఞాపయచ్ఛంభువాక్యం విష్ణుంపుణ్యపరాయణం ।
తతోవిష్ణుః ప్రీతమనాగరుడంవాక్య మబ్రవీత్ । వినతాత్మజ మద్వాక్యాన్నం
దినేదేహిపన్నగం । యాచితేతద్విదిత్వాథ నేత్యువాచ విహంగమః । విష్ణుమప్యబ్రవీ
తోపా త్సుపణోనందినోంతికే । యద్యత్ప్రియతమంకించి ద్భృత్యేభ్యఃప్ర
భవిష్ణవః । దాస్యంత్యన్యేభయానేవం మయానీతంహరిష్యతి । పశ్యదేవత్రియనోనా
గం మోక్ష్యత్య తంద్రితః । మయోపపాదితం నాగం త్వంతుదాస్యసి నందినే ।
త్వాంవహామి సదాభక్త్యా మమదేయంసదాత్వయా । మయోపపాదితంనాగం వ
క్తుం దేహీతినోచితం । సతాంప్రభూణాం నేయంస్యా ద్వృత్తిస్సంపత్తికారకా ।
సంతోదాస్యంతిభృత్యేభ్యో మదుపాత్తహరోభవాత్ । గరుడస్యతుతద్వాక్యం
శ్రోత్వాచక్రగదాధరః । విహస్యనందినఃపార్శ్వే పశ్యద్భిలోకపాలకైః । ఇ
దమాహామహాబుద్ధే మాంవహన్వైకృతోభవాత్ । త్వద్బలాదసురాసర్వా
జ్యేష్ఠేహంభగసత్తమ । ఇత్యుక్త్వాశ్రీపతిబ్రహ్మ జాతకోపోబ్రవీదిదం । వా
మాంగుళింకరస్యాశు కనిష్ఠానందినోంతికే । గరుడస్యతతోమూర్ధ్నిన్యస్యేదం పున
రబ్రవీత్ । సత్యంమాంవహనేనిత్యం పశ్యనందికవిహంగమం । స్వస్తాయాంచత

తోంగుశ్యాం శిరఃకుక్షాసమావిశత్ । కుక్షీశ్చచరణస్యాంతః ప్రావిశచ్ఛుణ్ణి
తోభవత్ । తతఃకృతాంజలిపుటా వ్యధితోలజ్జయాన్వితః । త్రాహిత్రాహి జగ
న్నాథభృశంమామపరాధీనం । త్వంప్రభుస్సర్వలోకానాం ధర్తాధాత్యై స్త్వ
మేవచ । అపరాధేషు సర్వేషు త్వమంతే ప్రభవిష్టవః । తతఃకృపాన్వితాడపి శ్రీరా
హస్వపతిం ప్రభుం । రక్షనాధస్వకంభృత్యం విపస్త్రిపరమాంగతం । జనాదన
ఉవాచైనం నందినంశంభువాహనం । నయచాగంచ గరుడంశంభోరంతిక మేవచ ।
తత్యే సాదాశ్చ గరుడోమహేశ్వర నిరీక్షితః । ఆత్మీయంచపునాయూపం గరుడ
స్సమవాప్స్యతి । తథేత్యుక్త్వా సవృషభా నాగేన గరుడేనచ । శనైస్తుశంకరంగ
త్వాత్ సైస్సర్వంస్యవేదయత్ । శంకరోపి గరుత్మంతం ప్రోవాచ శశిశేఖరః । యాహీ
గంగామహాభాగ గౌతమీలోకపావనీం । సర్వకామప్రదాంశాంతాం తామప్లు
త్యపునర్వపుః । ప్రాప్స్యసే సర్వకామ్యా శతధావసహస్రధా తద్వాక్యంప్ర
ణతోభూత్వా శ్రుత్వాతు గరుడోభ్యగాత్ । గంగామాప్లుత్య గరుడశ్శివంవిష్ణుంసనా
మసః । తతస్స్వర్ణమయఃపక్షీ వజ్రదేహిమామహాబలః । ఖగోభవన్తునిశ్చేష్టపు
నర్విష్ణుమగాత్సుధీః । తతఃప్రభృతితత్త్రిధం గారుడంసార్వకామికం । తత్రస్నానాది
కంకమకరోతి ప్రయతోనరః । సర్వంతదక్షయంచంద్యా చ్చివవిష్ణుప్రియావహం ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యే.

గారుడతీర్థవర్ణనం నామ

ఏకోనవింశోధ్యాయః.

వింశాధ్యాయప్రారంభః.

బ్రహ్మైవాచ ॥ తతోగోవధానంనామ తీర్థంపాపప్రణాశనం । పితౄణా
ణాంప్రీతిజనకం స్మరణాదేవపుణ్యదం । తస్యప్రభావవీచంస్యాన్త్యయాదృష్టశ్చ
నారద । బ్రాహ్మణంకషకఃకశ్చిజ్ఞాతాలిలితివిశ్రుతః । నవిముంచత్యనడావహామధ్యం
యాతేపి భాసకరే । ప్రతోదేనప్రతుదతిపృక్షతోపిచపాశ్వయోః । తౌగావా
వశ్రుపూణాక్షౌ దృష్ట్వాగౌకామదోహిని । సురభిజగతాంమాతా నంది
నేసర్వమబ్రవీత్ । సచాపివ్యధితోభూత్వా శంభవేతన్న్యవేదయత్ । శంభుశ్చ
వృషభంప్రాహ సర్వంవిఘ్నపతేర్వద । తద్వాజ్ఞాసహితోనందీగోజాతంసర్వమా
హరత్ । నష్టేషుగోషు సర్వేషు స్వగేమత్యేరసాతతే । మామవోచుస్సురగణౌ
వినాగోభినజీవ్యతే । తానబ్రువంసురా సర్వాశంకరంయాంతు యాచథ ।

తద్ధేవేశంచ తేసర్వే స్తుత్వాకార్యంన్యవేదయన్ । ఈశోపివిబుధానాహ జానీతే
 వృషభోమమశేవృషంప్రాహురమరాః లోకానాముపకారిణః । వృషోపి విబు
 ధానాహ గోసవఃక్రియతాంక్రతుః । తతఃప్రాప్యధగాస్సర్వాయాదివ్యాయా
 శ్చనూనుషాఃతతఃప్రవప్యతేయజ్ఞోగోసవో దేవనిమితః । గౌతమ్యాశ్చపరేవా
 రేగావోవ వృధీరేతతః । గోవధానంతత్రతీథాం దేవానాంప్రీతివధానంతత్ర
 స్నాచంమునిశ్రేష్ఠ గోసహస్రఫలస్రదం । కింతుదానాదికంయత్యైత్ఫలం తన్న
 విదుమునై ।

ఇతిగ్రీ బ్రహ్మపురాణే-గౌతమీనూహా త్యై-గోవధానతీథావధానంనామ

వింశోధ్యాయః.

ఏకవింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం॥బ్రహ్మహ్మవాచ॥ పాపప్రణాశనంనామ తీథాంపాపప్రణాశనం । నా
 మధేయంస్రవత్యౌమి శృణువారద యత్పతః । ధృతవ్రతఇతిఖ్యాలోబ్రాహ్మణో
 లోకవిశ్రుతః । తస్యభార్యామహీనామ తరుణీలోకసుందరీ । తస్యాఃపుత్రస్సూ
 ర్యునిభ స్సనాజ్ఞాత ఇతిశ్రుతః । ధృతవ్రతంసమాకషన్ స్మృశ్యోకాతేరితో ము
 నేతతస్తుబాలవిధవా బాలపుత్రాసురూపిణీ । త్రాతారంనైవపశ్యంతీ గాలవా
 శ్రీమమభ్యుగాత్ । తస్మైపుత్రంనివేద్యాశుస్వైరిణీకామమోహితా । సాబ్రభా
 మబహూన్ దేశాన్ పుంస్కామాకామమోహితా । తత్పుత్రో గాలవగృహేవే
 దవేదాంగపారగః । సనాజ్ఞాతోమాతృదోషాద్విపరీతమనా అభూత్ । జనస్థా
 నమితిఖ్యాతం నానాజాతిభిరావృతం । తత్రసాపణ్యవేషేణహ్యధ్యాస్తేతమహీ
 తథా ॥ తత్పుత్రో పిబహూన్ దేశాన్ పరిబ్రాహమకాముకః । సోపికాలవ
 శాత్తత్రజనస్థానేవసత్తథా । స్త్రియమాకాంక్షతే వెశ్యాంభృతవ్రతసుతోద్వి
 జః । మహీచాపి ధనందాత్యాన్ పురుషాన్సమవేక్షతే । నసావైపుత్రమాత్మీ
 యం నచవేత్తినమాతరం । తయోస్సమాగమశ్చాసీ ద్దాంపత్యం మాతృపు
 త్రయోఃఏవంబహువిధేకాలే పుత్రేమాతరిగచ్ఛతి । తయోఃపరస్పరంజ్ఞానం నై
 వాసీన్మాతృపుత్రయోః । ఏవంతువతమానస్య పితృధమేణసన్మతిః । ఆసీత్తస్యా
 పినద్వృత్తి శృణునారదచిత్రవత్ । స్వైరస్థిత్యావతమానో నై నాంసంప్రతిపా

రహాణా బ్రాహ్మీంసంధ్యామనుస్థానం తత్పూర్వేణధనాజనం । విచ్యాబలేన వి
 త్తాని బహూన్యాజ్యుదదాత్యసే । తథాపిప్రాతరుత్థాయ గంగాంత్యాయథా
 విధిశౌచాదిస్నానసంధ్యాది సర్వంచైవయథాక్రమం । కృత్వాపిబ్రాహ్మణాన్న
 త్వా తతోయాతిహ్యకల్తషః । ప్రాతఃకాలేగౌతమీంతు యథాయాతివిరూపభాక్ ।
 కుష్ఠీశిథిసర్వాంగః పూయశోణితమిశ్రితః । స్నాత్వాతుగౌతమీంగంగాం య
 థాయాతిస్వరూపభాక్ । శాంతస్సూర్యాక్షుసదృశోమాతిమానివభాసరః । ఏ
 తద్రూపద్వయంస్వస్య వై వపశ్యతసద్విజః । గాలవోయత్రభగవాన్ తపోధ్యా
 నపరాయణః । ఆశ్రయ్యగౌతమీంగంగా మాస్తేసమునిభిర్వృతః । బ్రాహ్మణోపిచత
 చ్చైవ సిత్యంతీధేనమెత్యచ । గాలవంచనమస్యాథ తతోయాతిస్వమందిరం । గంగా
 యాంసేచనాత్పూర్వం సనాజ్ఞాతస్యయద్వపుః । స్నానసంభ్యోజ్జరెకాలే వపుర్య
 దపిసద్విజః । ఉభయత్రచతద్భావం గాలవోసిత్యమేవచ । దృష్ట్వాసపిస్తయోమేనెకిం
 చిదస్త్యత్రకారణం । ఏవంసవిస్తయోధూత్వా గాలవఃప్రాహతంద్విజః । గచ్ఛం
 తంచనమస్యాథ సనాజ్ఞాతంబహూన్లుగూక్ । ఆహూయయత్నతోధీమాన్ కృప
 యావిస్తయేనచ । కోభవాన్ క్వనుగంతాసి కింకరోషిక్వభోక్యసి । కింనామాత్వం
 క్వశయ్యతే కాహిభార్యా వదస్వమే । గాలవస్యవచక్ష్మత్వా బ్రాహ్మణోవ్య
 క్తవాన్తునింశ్వఃకథ్యతేమయాసర్వంజ్ఞాత్వాకార్యవినిణయం । ఏవమక్త్వాగాల
 వంతం సనాజ్ఞాతోగృహంయయా । ధుక్త్వారత్రోతయాసమ్యక్చయ్యమాసాద్య
 బంధకీం । ఉవాచచకితస్తత్ర గాలవస్యతుయద్వచః । త్వంచసర్వగుణోపేతా బం
 ధక్యపిపతివ్రతా । ఆవయోస్సదృశీప్రీతి ర్యావజ్జీవంప్రవతేతాం । తథాపికించిస్పృ
 చ్చామి కింనామాసిక్వవాకులం । కింనుస్థానంక్వవాబంధుః మమసర్వంనివేద్యతాం ।
 బంధకీం । దృతవ్రతఇతిఖ్యాతో బ్రాహ్మణోనియతక్మచిః । తస్యభార్యామహీచా
 హం మత్పుత్రో గాలవాశ్రమే । ఉత్సృష్టోమతిమాన్బాల స్సనాజ్ఞాతఇతిశ్రుతః । ఆ
 హంతుస్పూర్వదోషేణ త్యక్త్వాధమంకులాగతం । స్వైరిణీష్వహవతేయం విద్ధి
 మాంబ్రాహ్మణీంద్విజ ॥ బ్రహ్మీవాచ ॥ తస్యాస్తద్వచనంశ్రుత్వా మమవిధ్ధ
 వాభవత్ । పపాతవతతోధూమా తంవేశ్యావాక్యమబ్రవీత్ ॥ వేశ్యా ॥ కింనుజాతంద్వి
 జశ్రేష్ఠ క్వవాప్రీతిస్తవాగత । కింనువాక్యంమయాచోక్తం తవచిత్తవిరోధకృత్ ॥ బ్ర
 హ్మీ ॥ ఆత్మానమాత్మనాశ్వాస్య బ్రాహ్మణోవాక్యమబ్రవీత్ । ధృతవ్రతఃపితావిప్ర
 స్తస్మిన్రోహంసనాజ్ఞతః । మమమాతామసీచేయం మమదైవాదుపాగతం । ఏత
 చ్చృత్వాతస్యవాక్యం మహాదుఃఖిమథాకరోత్ । తయోస్తుశోచతోఃపశ్చాత్ప్రభా
 తేవిమతేకవా । గాలవంమునిశాదుకాలం గత్వావిప్రోన్యవేదయత్ । ధృతవ్రతసుతో

బ్రహ్మకౌత్వముపూర్వంతుపాలితః । ఉచ్యతే స్వయాచైవ మమమాతామహీ
 ప్రభోకింకరోమిచకింకృత్వా నిష్కృతిమమకాభవేత్ । తద్విప్రవచనంశ్రుత్వా
 గాలవఃప్రాహమాశుచః । తదిహద్వివిధంరూపం నిత్యంపశ్యామ్యపూర్వవత్ । తతః
 పృష్టోసివృత్తాంతం శ్రుతంజ్ఞాతంమయాతథా । యత్యత్యంతవతత్సర్వంగంగా
 యాంప్రత్యహంకృతం । తేనతీథఃప్రభావేన హ్యస్యాదేవ్యాఃప్రభావతః । పూతోసి
 ప్రత్యహంపశ్యన్నాత్రకార్యావిచారణా । ప్రభాతేతవజూపాణ సపాపానిత్వహ
 ర్నిశం । పశ్యామిపునరప్యేవం రూపంతవగుణోత్తరం । ఆగచ్ఛంతమమైర్ముక్తం గ
 చ్ఛంతంచత్వనాగసం । పశ్యామిఃత్యంతస్తాత్త్వం పూతోదేవ్యాధునాకృతః । తస్మా
 న్నకార్యంతేకించి దవశిష్టంభవిష్యతి । ఇయంచమాతాతేవిప్రజ్ఞాతాయాచైవబంధ
 కీస్నానంకృత్వాచాత్రతీధేః । తతఃపూతోభవిష్యతి । తథాతౌచక్రతురుభౌమాతా
 పుత్రౌతునారదస్నానాదవాపతురుభౌధౌతపాపావసంశయం । తతఃప్రభృతిత
 త్తీథః । ధౌతపాపంప్రచక్షుతే । పాపప్రణాశనంచైవ గాలవంచేతివిశ్రుతం । మహా
 పాతకమశ్యంతం యథాయత్తుపపాతకం । సర్వంతన్నాశయేదేవ ధౌతపాపంసు
 పుణ్యదం ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే పాపప్రణాశ
 ధౌతపాపగాలవతీర్థవణనంనామ
 ఏకవింశాధ్యాయః.
 ద్వావింశోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ ॥ పితృతీథఃమితిఖ్యాతం సర్వలోకేషువిశ్రీతం । త
 త్రీదాశరథీరామస్సీతయాసహితోన్యపః । పితౄన్సంతపణయామాసపితృతీథం
 తతోవిదుః । తత్రీస్నానంచదానంచపితౄణాంతపణంతథా । సర్వమక్షయమా
 ప్నోత్తినాత్రకార్యావిచారణా । తత్రదాశరథీరామోవిశ్వామిత్రంమహామునిమ్ । పూ
 జయామాసవిప్రేంద్రఋషిభిశ్చత్వదశిభిః । వైశ్వామిత్రంచతతీథం మునిజు
 ష్టంచపుణ్యదమ్ । తస్యస్వరూపంవక్ష్యామిపఠితంవేదవాదిభిః । అనావృష్టిరభూత్పూ
 ర్వంప్రజానాంచాతిభీషణమ్ । విశ్వామిత్రోమహాప్రాజ్ఞస్సశిష్యోగౌతమీమయాత్ ।
 పుత్రాంశ్చశిష్యాంశ్చతథా జాయాందృష్ట్వాక్షుధాతురాన్ । బాధితఃకౌశికశ్శ్రీ
 మాన్శిష్యానిదమునాచహ ॥ విశ్వామిత్రః ॥ యథాకథంచిత్రించిచ్ఛ యత్ర
 క్వాపియథాతథా । ఆసీయతాంకిన్నభత్యంభోజ్యంవామావిలంబ్యతామ్ । ఇదాసీ
 మేవగంతవ్యమానేతవ్యంక్షణేనచ । ఋషేస్తద్వచనంశ్రుత్వాక్షుధితస్యాతురస్యచ ।
 ఇతశ్చేతశ్చగచ్ఛంతోమృతందదృశిరేశునమ్ । తమాదాయత్వరాయకా ఆచార్యా

గున్యవేదయన్ | శ్వానంతంభద్రమిత్యుక్త్యాప్రతిజగ్రహపాణినా | విశసద్భంచ
 మాంసంచక్షుశయద్భంచవారిణా | పచద్భంచత్రవచ్చాపిహుత్వాగ్నోచయథావి
 ధి | దేవాన్యషీన్పితౄనన్యంస్తపన్యత్వాయథాక్రమమ్ | సర్వేభోక్త్యామహేశేష
 మిత్యువాచసకాశికః | విశ్వామిత్రవచశ్చుక్త్వాశిష్యాశ్చకుక్త్వైస్తథైవచ | పచ్యమానే
 చమాంసేతుదేవదూతోగ్నిరభ్యగాత్ | దేవైశ్చమాంసంభౌక్తవ్యమాసన్నమృషే
 కల్పితమ్ | అగ్నేస్తద్వచనాదింద్రశ్శ్చేనోభూత్వావిహాయసిస్థాలీమధాహారత్పా
 ణాంమాంసేనవిహితాంతథా | తత్కమదృష్ట్యాశిష్యాస్తేముసేశ్చేనన్యవేద
 యన్ | హృతాస్థాలీమునిశ్రేష్ఠశ్చేనేనాకృతబుద్ధినా | తతశ్చకోపభగవాన్ శత్రుకా
 మస్తవాహరిమ్ | తతోజ్ఞాత్వాసురపతిస్థానీంకృత్వామధుత్తతామ్ | పునర్నివేదయా
 మాసనఖైశ్చైవఖిగోహరిః | తావన్తధుసమాయుక్తాంస్థాలీమింద్రోదదాత్పునః | మ
 ధునాతుసమాయుక్తాంవిశ్వామిత్రశ్చుకోపహ | స్థాలీవీత్యతతఃకోపాదింద్రమాహ
 సకాశికః | శ్వమాంసమేషన్ దేహీత్వంహరామృతముత్తమమ్ | నోచైత్వాంభస్తసా
 తుర్ర్యా మింద్రోభీతఇవాబ్రవీత్ | మధుహితాయథాన్యాయం ద్విజపుత్రైస్సమ
 స్వితః | కిమనెనశ్వమాంసేన హ్యమేశ్చేనమహామతే | విశ్వామిత్రోపినేత్యాహ భుక్త
 మేకేనకింభలమ్ | ప్రజాస్సర్వాశ్చసీదంతివీతేనమధునాహరే | సర్వేషామమృతంచ
 త్స్యాద్భక్త్యేహామమృతంశుచి | అథవా దేవపితరౌభోక్త్యంతీదంశ్వమాంసవత్ | ప
 శ్చాదహంచతంగ్రాసంభౌక్త్యేనాన్యతమస్తిమే | తతోభీతస్సహస్రాక్షోమేఘానా
 హూయతత్క్షణాత్ | వవషణచామృతంవారిహ్యమృతేనాప్లుతాః ప్రజాః | పశ్చాత్తద
 మృతందివ్యంహరిదస్తంయథావిధి | తర్పయిత్వాసురానాదౌ తర్పయిత్వాజగత్త్ర
 యమ్ | విప్రస్సంభుక్తవాంచ్చిష్యైర్విశ్వామిత్రోపిభాగ్యయా | తతఃపుణ్యతమంతీ
 ణమాఖ్యానంచాపిపుణ్యదమ్ | సంజాతమాంసవజణంచతత్తీథంపుణ్యవంస్త్సరమ్ |
 తత్రీస్నానంచదానంచ సర్వక్రతుఫలప్రదమ్ | తతఃప్రభృతితత్తీథంవైశ్వామిత్రము
 దాహృతమ్ | మధుతీథంతథైవేంద్రంశ్చేనంపాజన్యమేవచ ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే
 విశ్వామిత్రాదితీథవణనామ
 ద్వావింశోధ్యాయః

త్రయోవింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం॥ బ్రహ్మోవాచ॥ శ్వేతతీర్థమితిఖ్యాతం తైరిలోక్యేవిశ్రుతంనుభవః ।
 సస్యశ్రవణమాత్రేణసర్వపాపైఃప్రముచ్యతే । శ్వేతోనామపురావిప్రోగాతమస్యప్రి
 యస్సఖా । ఆతిప్యపూజానిరతోగాతమీతీరమాశ్రితః । కమణౌమనసావాచాశివభ
 క్తిపరాయణః । ధ్యాయంతంతందిజశ్రేష్ఠంపూజయంతంసవాశివం । పూణౌయ
 మందిజవరం శివభక్తిపరాయణం । హంతుందూతాస్సమాజగ్నుదక్షిణాధిపతేస్త
 దా । నాశక్నువన్స్సహన్తస్యప్రవేష్టుమపినారద । తదాకాలోప్యతిక్రాన్తశ్చిత్రకోమృ
 త్యుమబ్రవీత్ । కిన్నాయాతిక్షణంజీవోమృత్యోశ్వేతఃకథంత్వితి । నాద్యాప్యాయాం
 తిదూతాస్తేమృత్యోవైవోచితంతుతే । తతశ్చకుపితోమృత్యుఃప్రాయాచ్ఛ్వేతగృహం
 స్వయం । బహిస్థిన్తాతథాపశ్యన్త్వత్యదూతాభయాతురాప్రోవాచకిమి
 దందూతామృత్యుమూచుశ్చనూతకాః । శివేనరక్షితంశ్వేతంవయంనావేక్షితుంక్ష
 మాః । పాశపాణస్తదామృత్యుఃప్రవిశద్యత్రసద్విజః । అసావిప్రోనజానాతిమృత్యుం
 హాయమకింకరాక్షాపూజయన్తంశివంభక్త్యాశివస్యతుసమీపతః । మృత్యుంపాశధరం
 దృష్ట్వాదండీప్రోవాచవిస్త్రితః । కిమత్రవీక్షసేమృత్యోదండినంమృత్యురబ్రవీత్ । శ్వేతంనే
 తుమిహాయాతస్తస్మాదీక్షేద్విజోత్తమం । గచ్ఛనేత్యబ్రవీద్దండీమృత్యుఃపాశానథాక్షి
 పత్ । శ్వేతాయమునిశాగ్ధూలతదాదండీచకోపహా । శివదత్తేనదండేనదండీమృత్యుమ
 తాడయత్ । తతఃపాశధరోమృత్యుఃపపాతధరణీతలే । తతస్తేసత్వరాదూతాశ్చాహ
 తంమృత్యుమీక్ష్యచ । యమాయసర్వమవదన్వధంమృత్యోశ్చదండినః । తతశ్చకుపితోధ
 గ్తోయమోమహిషవాహనః । చిత్రగుప్తంచకాలంచయమదండంచతజనాక్షామహి
 షంభూతభేతాశానాధింవ్యాధింతథైవచ । ఆక్షిరోగాక్షకుక్షిరోగాక్షకర్ణశూలాం
 స్తధైవచ । జ్వరంవవివిధంపాపం సరకంచపృథక్పృథక్ । త్వరంతామితితానుక్త్వా
 జగామత్వరితోయమః । ఏలైస్సర్వైఃపరిపృతోయత్రశ్వేతోద్విజోత్తమః । తమా
 యాంతంయమందృష్ట్వా దండీప్రోవాచసాయుధః । వినాయకం తథాస్కందం
 భూతనాధంచనండినం । తత్రతద్యుద్ధమభవత్సర్వలోకభయంకరం । కార్తికేయ
 స్వయంశక్త్యా చిచ్ఛేదయమకింకరాక్షాచక్షిణౌశాపతించాపి నిజఘాన బలాన్వి
 తః । హతావశిష్టాయామ్యాస్తే హ్యదిత్యాయన్యవేదయన్ । ఆదిత్యోపి సురైస్స
 రైవశ్రుత్వాతన్తహదద్భుతం । లోకపాలైఃపరివృతోమమాంతికమథాభ్యగాత్ ।
 అహంవిష్ణుశ్చభగవానింవోగ్నిర్వరుణస్తథా । చంద్రాదిత్యావశ్వినౌచ లోకేశా
 శ్చమరుద్గణాః । ఏతేచాన్యేచబహవో వయంయాతాశ్శివాంతికం । యమఆస్తేద
 ష్షిణేతుగంగాపారేబలాన్వితః । సముద్రాశ్చనదీనాగానగాఘాతాన్యనేకశః । త

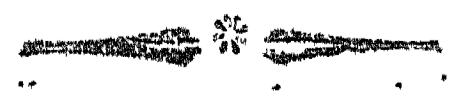
(త్ర యో విం శో ధ్యా యః)

త్రాజస్సుస్సురేశానం దృష్టా వైవస్వతంయమం । తత్రదృష్టా హతంనైన్యంయ
 మందేవాభయూర్ది తాః । కృతాంజలిపుటాస్స ర్వేశంభుమూచుఃపునఃపునః । శ్వేతం
 ద్విజంభ క్తమనాయుషంనోనేతుంయమాదిస్స కలస్సమర్ధః । ఊచుస్సురా శ్చంకరమ
 స్రమేయంభ క్తప్రియత్వంత్వయినాధ సత్యం ॥ ఏవంతుబ్రువతాం తేషాంపురస్తాదభ
 వచ్ఛివః । కింద దామీతి తానాహ ఇదమూచుస్సురా అపి । అయం వైవస్వతోధర్షో
 నియంతా సర్వ దేహీనాం । ధర్షాధమవ్యవస్థాయాంస్థాపితోలోక పాలకః । నా
 యంవధ్యఃకుతోవాపినాపరాధోసపాపకృత్ । వినా తేనజగత్స్థాతుంనైవ కించిద్భ
 విష్యతి । తస్మాజ్జీవయ దేవేశంయమంసబలవాహనం । తతఃప్రోవాచభగవాన్ జీవ
 యేయమసంశయం । యమంయదివచోమేద్యహ్యనుమన్యంతు దేవతాః । తతఃప్రో
 చుస్సురగణాఃకుర్తోవాక్యంత్వయోదితం । మద్భక్తానమృతింయాంతు నేత్యూచుర
 మరాఃపునః । అమరాస్సుస్తతోదేవాస్సర్వలోకాశ్చ రాచరాః । అమర్త్యమర్త్య
 ఛేదశ్చనస్యాదేవంజగన్తయ । పునరప్యాహ తాంశ్చంభుశ్శృణుధ్వంమమభాషితం ।
 మద్భక్తానాంవేష్టనానాంగౌతమీమను సేవతామ్ । వయంతుస్వామినోనిత్యంనమృ
 త్యుస్సాన్వమ్యమహాతి । తథేత్యూచుస్సురగణా దేవ దేవంశివంప్రతి । తతశ్చజగ
 తాంనాధోనందినంప్రాహానందన । గౌతమ్యాశ్చోద కేనత్వమభిషించయమంబలమ్ ।
 తతోయమాదయస్స ర్వేహ్యభిషిక్తాశ్చనందినా । ఉత్థితాస్తైసజీవాశ్చదక్షిణాశాంత
 తోగతాః । ఉత్తరై గౌతమీతీ రవిష్టాద్వ్యాస్సర్వ దేవతాః । స్థితా ఆసన్ పూజయంతౌ
 దేవ దేవంమహేశ్వరమ్ । తత్రాసన్నయ తాన్యష్టసహస్రాణిచతుదశ । తథా
 చషట్సుహస్రాణిపునష్టట్చత ధైవచ । దక్షిణైచత ధాతీ రేతీధానామయ తత్రయమ్ ।
 ఆయుష్యప్రదమాఖ్యానం శ్వేతతీథం చనారద । య త్రాసాగదితోమృత్యుమృత్యు
 తీథం ప్రచక్షు తే । త త్రాస్లవనమా త్రేణసహస్రంజీవ తేసమాః । తత్రస్నానంచదా
 నంచసర్వపాపప్రణాశనం । స్నానాచ్ఛవణానాద్వాపిస్త రణాచ్ఛమలక్షయమ్ । పు
 ణ్యమాఖ్యాన మేతద్ధిశ్వేతతీర్థంచనారద ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

శ్వేతతీథవణనంనామ

త్రయోవింశోధ్యాయః

చతుర్వింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం॥బ్రహ్మ॥శుక్రతీర్థమితిఖ్యాతంసర్వసిద్ధికరంనృణామ్|సర్వపాపప్రళమ
 నంసర్వవ్యాధివినాశనమ్| అంగిరాశ్చభృగుశ్చైవబుషీపరమధామిణౌ| తయోః
 పుత్రౌమహాప్రాజ్ఞౌరూపబుద్ధివిశాలినౌ| జీవంకఃరితిఖ్యాతౌమాతాపితౌర్వశైర
 తౌ|తౌచదృష్ట్వాచపితరౌకుమారావూచతుమిథః| ఆవయోరెకఏవాస్తుశాస్త్రాని
 త్యంచ పుత్రయోః| తస్మాదేకశ్శాసితాస్యాత్తిష్ఠత్వేకోయథాసుఖమ్ | ఏతచ్ఛ్రీ
 త్వాతతశ్శిష్యమంగిరాఃప్రాహభార్గవమ్| అధ్యాపయిష్యే త్వత్పుత్రీంసుఖం తిష్ఠ
 తుభార్గవ| ఏతచ్ఛ్రీత్వాచాంగిరసోవాక్యంభృగుకులోద్భవః| తథేతిమత్వాంగి
 రసేశుక్రంతస్త్వైన్యవేదయత్| ఉభావపిసుతౌనిత్యమధ్యాపయతివేపృథక్| వేషమ్య
 బుధ్యాతౌబాలౌచిరాచ్ఛుకోబ్రవీదిదమ్| వేషమ్యేణగురోమాంత్వామధ్యాపయ
 సినిత్యశః| గురూణాంనైవముచితంవేషమ్యంశిష్యపుత్రీయోః| తస్మాజ్జానామితత్స్వ
 వంసమస్యేహంపునఃపునః| గచ్ఛేయంగురుమన్యంభోమామసుజ్ఞాతుషహాసి| గ
 చ్ఛేయంపితరంబ్రహ్మణయదితద్విషమంభవేత్| నౌచేదత్రైవమేవిద్యానస్యాత్తద్గ
 మ్యతేమయా| గురుంబృహస్పతిందృష్ట్వాప్యాసుజ్ఞాతస్త్వగాత్తతః| అవాప్తవిద్యఃపి
 తరంగచ్ఛేయంశేత్యచింతయత్| తస్మాత్తుక్ష్వనుగచ్ఛేయముతక్ష్మాష్టఃకోగురుర్భవేత్|
 ఇతిస్తరన్తహఃప్రాజ్ఞంచాపృచ్ఛద్వద్ధగౌతమమ్| కోగురుస్సాస్యన్తునిశ్రేష్ఠమమబూ
 హీగురుభవాణ్| త్రీయాణామపిలోకానాంయోగురుస్తంప్రజామ్యహమ్| సప్రా
 హజగతామీశంశంధుం దేవంజగద్గురుమ్ | శుక్రఃప్రాహకథంతంవే పశ్యేహం
 త్రిదశేశ్వరమ్| గౌతమఃప్రాహాధమజ్ఞోవృద్ధశుక్రంగురుప్రియమ్| గౌతమ్యాంతు
 శుచిధూత్వాస్తోత్రైస్తోషయశంకరమ్| తతస్తుష్టోజగన్నాథస్సతేవిచ్యాంప్ర
 దాస్యతి| గౌతమస్యతుతద్వాక్యాత్ప్రగాద్గంగాంసభాగవః| స్నాత్వాఘా
 త్వాశుచిస్సమ్యక్స్తుతించక్రేసదాలకః| బాలోహంబాలబుద్ధిశ్చ బాలచంద్రధరప్ర
 భో| నాహంజానామికించిచ్ఛలోకకత్రేణమోస్తుతే| విజ్ఞానాథంసురేశాననా
 హంవేద్మిభవద్గురుమ్ | త్వంచమాంకృపయాపశ్య లోకసాక్షిన్నమోస్తుతే |
 పరిత్యక్తశ్చగురుణౌ నమమాస్తిగురుస్సఖా | త్వంప్రభుస్సర్వభావేన జగన్నాథ
 నమోస్తుతే | గురుగుణమతాంశ్రేష్ఠ మహతాంచమహానసి| అహమల్పతరోబా
 లో జగన్తయనమోస్తుతే | ఏవంతుస్తువతస్త్వస్య ప్రసన్నోఽఘాత్సురేశ్వరః| కా
 మంవరయభద్రంతే యచ్ఛాపిసురదులభం| కవిరప్యాహదేవేశంకృతాంజలి రు
 దారధీః | బ్రహ్మాదిభిశ్చమునిభి విద్యాయానైవగోచరా | తాంవిద్యాంనాథ
 యాచిష్యేత్వంగురుమమదైవతం | మృతసంజీవనీవిద్యా మజ్ఞాతాం త్రిదశైర

పి । తాంద త్తవాఙ్మురశ్రేష్ఠ స్తస్మైశుక్రాయయావతే । ఇతరావే దికివిద్యా
 లొకికిచాన్యగోచరాకింపునశ్శంకరే తుష్టే విచార్యమవశిష్యతే । సతులభ్యామ
 హావిద్యాం ప్రాయాత్స్వపితరంగురుం దైత్యానాంచగురుశ్చసీద్విద్యయాపూజిత
 శ్చసః । తతఃకదాచిత్తాంవిద్యాం కస్తింశ్చితార్థాంతరే । కచోబృహస్పతి
 సుతో విద్యాంప్రాప్తఃకవే స్తుతాంకచాద్బృహస్పతిశ్చాపి జీవాద్దేవాఃపృథక్పృ
 థక్ । ఆవాపుమహాతీంవిద్యాం యామాహుమృతజీవనీం । యత్రసాకవినా
 ప్రాప్తా విద్యాపూజ్యమహేశ్వరం । గౌతమ్యాఉత్తరేపార్శ్వేశుక్రతీర్థం త
 దుచ్యతే । మృతసంజీవనంప్రోక్త మాయురారోగ్యవక్షణం । స్నానందానంచయ
 త్సుంచిత్యర్థమక్షయపుణ్యదం॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యేశుక్రతీర్థ-
 మృతసంజీవనతీర్థ-వణననామ

చతుర్వింశోధ్యాయః.

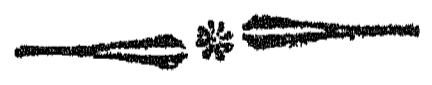

పంచవింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మీవాచ॥ ఇంద్రతీర్థమితిఖ్యాతంబ్రహ్మహత్యావినాశనం । పురా
 వృత్రీవధేవృతై బ్రహ్మహత్యాచనారద । శచీపతించానుగతా తాందృష్ట్యాభీత
 తవద్ధరిః । ఇంద్రస్తదావృత్రీహంతా ఇతశ్చేతశ్చధావతియత్రయత్రాప్య సా
 యాతిహత్యాసాపీంద్రగామినీ । స మహాత్పరఆవిశ్య పద్మనాళముపావిశత్ । త
 త్రాసౌతంతువద్భూత్వా హ్యసాంచక్రేశచీపతిః । సరస్వీరేపిహత్యాసీద్దివ్య వ
 షణసహస్రకం । ఏతస్మిన్నంతరేదేవా నిరింద్రాస్తేఽ భవన్తునేమన్త్రీయామా
 సురవ్యగ్రాఃకథమిన్ద్రోభవేదితి । తతోహువదందేవాఙ్ హత్యాస్థానం ప్రకల్ప్య
 చ । ఇంద్రస్యపావనాథాయ గౌతమ్యామభిషిచ్యతాం । తత్రాభిషిక్తః పూ
 తాత్తాపునరింద్రోభవిష్యతి । తదా తేనిశ్చయంజ్ఞాత్వా గౌతమీమీయురాపగాం । త
 త్రీన్నపయితుంసర్వే దేవాశ్చముషయస్తథా । అభిషిక్తాశ్చ తేసర్వేహ్యాభిషేకాయ
 తస్మిరే । అభిషిచ్యమానమింద్రంతం ప్రకోపాద్దాతమోబ్రవీత్ । యేభిషేత్యం
 తియశ్చాపి హ్యాభిషిక్తోభవిష్యతి । తాన్సర్వాస్చస్తసాతుకర్యాం శీఘ్రీంయాం
 త్వసురారయః । ఇత్యుషేర్వచనంశ్రుత్వా పరిహృత్యచ గౌతమీం । నమదామగమ
 స్సర్వేచేంద్రమాదాయసత్వరాః । ఉత్తరేనమదాతీరేహ్యాభిషేకాయతస్మిరే । అభి
 షిచ్యమానమింద్రం తంమాండవ్యోభగవాన్యషిః । అబ్రవీద్భస్తసాతుకర్యాంయ
 స్యస్యాదభిషేచనం ! పూజయామాసురమరా మాండవ్యంయ క్షిభిక్ష్మనైః । అయ

మింద్రస్సహస్రాక్షాఅస్తికదేశేభిషిచ్యతేమలనిర్యాతనంతస్సైకుమస్తస్మాద్వరా
 స్వహూకదేశేదాస్యామహోసర్వంతదనుజ్ఞాతుమహానియస్తికదేశేసురేంద్ర
 స్యత్వభిషేకోభవిష్యతి । ససర్వకామదఃపుంసాంధాన్యవృక్షఫలైర్వృతః । నానా
 వృష్టినదుభిక్షంభవేనత్రకదాచన । మేనేతత్రమునిశ్చేషోమాండవ్యోలోకపూ
 జితః । అభిషేకకృతస్తత్రీమలనిర్యాతనంతదాదేవేస్తదాచమునిభిస్సదేశోమా
 శవస్త్వతః । అభిషిక్తేసురపతౌజాతేచవిమలేతదా । ఆసియగౌతమీం గంగాం
 తంపుణ్యాయాభిషేచిరే । సురాశ్చబుషయశ్చైవహ్యాహంవిష్ణుస్తథైవచ । వసి
 ష్టోగౌతమశ్చాపిహ్యగస్త్యోత్రిశ్చకశ్యపః । ఏతేచాన్యేచమునయోదేవా యత్యోశ్చప
 న్నగాః । స్నానంచపుణ్యతోయేనహ్యకుర్వన్నభిషేచనమ్ । మయాపునశ్చచీభర్తా
 కమండలుభవేనచ । వారిణాప్యభిషిక్తశ్చతత్రపుణ్యైత్యభూన్నదీ । సిక్తాచేతిచత
 త్రాభూతైగంగాయాంచసంగతే । సంగమాతత్రవిఖ్యాతో సర్వదాబుషిసే
 వితాతతఃప్రభృతతీర్థంపుణ్యాసంగమముచ్యతేసిక్తాయాస్సంగమంపుణ్యమైం
 ద్రంతచ్చాభిధీయతే । తత్రస్తప్తసహస్రాణితిథాన్యాసస్సుఖానిచ । తేషుస్నా
 నంచదానంచవిశేషేణచసంగమే । సర్వంతదక్షయంవిద్యాన్నాత్రకార్యావిచార
 ణా । యదేతత్పుణ్యమాఖ్యానంయఃపరేశ్చశ్చణోతివా । సర్వపాపైఃప్రముఢ్యేత
 వాఙ్మనోవతిభిస్సదా ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
 ఇంద్రతీర్థాది సప్తవశతిర్థవర్ణనంనామ
 పంచవింశోధ్యాయః.

షడ్వింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ పులస్త్యతిథమాఖ్యాతంసర్వసిద్ధిప్రదంనృతామ్ ।
 ప్రభావంతస్యవక్ష్యామిభగ్విష్ణురాజ్యప్రదాయకమ్ । ఉత్తరాశాపతిఃపూర్వం స
 మృద్ధబలవాసభూత్ । పురాలంకాధిపశ్చాసీచ్ఛ్రోషోవిశ్రవసస్సుతః । తస్యై
 తేభ్రాతరశ్చాస బలవంతోమితప్రభాః । సాపత్యోరౌవణశ్చైవ కుంభ
 కణోకవిభీషణః । ఏతేవిశ్రవసఃపుత్రా రాక్షసారాక్షసీసుతాః । మద్దత్తేనవి
 మానేనధనదోభ్రాతృభిస్సహ । మదంతికంభక్తియతో నిత్యమేతిచయాతేభః ।
 రావణస్యతుయామాతాకుపితాసాబ్రవీత్పుత్రాక । మరిషేనచవీవిషేషపుత్రా

వేరూప్యకారణః । దేవాశ్చ దాసవాశ్చాసకా సపత్నాభ్రాతరోమిథః । అన్యో
 న్యంవధమీప్సం తేజ దైశ్వర్యవశానుగాః । తేభవంతోనపురుషానశక్తానజయైషిణః ।
 సాపత్న్యంయూసురమ తేతస్యజీవోనిరభాకః । తన్మాతృవచనంశ్రుత్వాభ్రాతరస్తే
 త్రయోమునె । జగ్నుస్తేతపసేరణ్యంకృతవన్తస్తపామహాత్ । షత్తొవరానవాపుశ్చత్ర
 యవవహీరాక్షసాః । మాతులేనమరీచేనతథామాతామహేనచ । తన్మాతృవచనా
 చ్చాపితతోలంకామయాచత । రజోభావాన్మాతృదోషాద్భ్రాత్రోరైవరమధూన్త
 హాత్ । తతస్సమభవద్యుద్ధం దేవదానవయోరివ । యుద్ధేజితావ్రజంశాంతంధనదం
 భ్రాతరంతథా । పుష్పకంచపురీలంకాంసర్వంచైవవ్యపాహారత్ । రావణోఘోష
 యామాసవైరిలోక్యేనచరాచరే । యోదద్యాదాశ్రయంభ్రాతృస్సతువధ్యోభవే
 న్నమ । తతోనిరస్తోవైశ్రవణో వైవప్రాప్తాశ్రయఃకృచిత్ । పితామహంపులస్త్యం
 చసతంగత్వా బ్రవీద్వచః । భ్రాత్రానిరస్తోమష్టేన కింకరోమివదస్వమ । తత్ప్రే
 త్రీవచనంశ్రుత్వా పులస్త్యోవాక్యమబ్రవీత్ । గౌతమీంగచ్ఛపౌత్రత్వంస్తుహీ దేవం
 మహేశ్వరం । తత్రనాస్యప్రవేశస్సాన్యద్ధంగాయాజలమధ్యతః । సిద్ధింపాస్సృషికశ్శ్యా
 ణీంతథాకురుమయాసహ । తథేత్యుక్త్వాజగామాసౌ భార్యయాధనదస్తథా । పి
 త్రామాత్రాచప్యధేన పులస్త్యేనధనేశ్వరః । గత్వాచగౌతమీంసత్వాశుచిస్సాన్తి
 త్వాయతవ్రతః । తుష్టావదేవదేవేశం ధుక్తిముక్తిప్రదంశివం । ధనదఉవాచ ॥ మల
 ప్రిసూతంయదవోచదంబా హాస్యాత్సతోయంతవదేవశూరః । సంప్రేక్షితోయస్స
 చవిఘ్నరాజో జజ్ఞేత్వపాపాచేష్టితమీశస్సష్టేః । అశ్రుప్లుతాంగీగిరిజాసమీక్ష్య వ్య
 యుక్తుదాంపత్యమితీశమూచే । మనోభవోధూన్తదనోరతిశ్చసౌభాగ్యపూణా
 త్వమవాపసోమాత్ । ఇత్యాదిస్తువతస్తస్య పురతోభూత్ప్రిలోచనః । వరేణఛండ
 యామాస హాషాన్నోవాచకించన । తూష్ణీంభూతేచధనదే పులస్త్యేచధనే
 శ్వరం । పునఃపునర్వదస్వేతి శివేవాదినిహషితే । ఏతస్త్విన్నంతరేతత్ర వాగు
 వాచాశరీరిణీ । ప్రాప్తవ్యంధనపాలత్వం వచతేదంమహేశ్వరాత్ । పులస్త్య
 స్యచయచ్ఛిత్తం పితౄర్వైశ్రవణస్యచ । విదిత్వైవతథాదేవీ శుభమథాముదై
 రయత్ । ధూతవద్భవితవ్యంసా దాస్యమానంచదత్తవత్ । ప్రాప్తవ్యంప్రా
 త్తత్తత్త దైవీవాగవదచ్ఛుభా ॥ ప్రభూతశక్తిః పరిభూతదుఃఖ స్సంపూజ్య
 భిశ్శేష్యైర్దమాపలింగమ్ । దిగీశ్వరత్వంద్రవిణప్రభుత్వ ముదారదాత్పత్వకళత్ర
 పుత్రాః ॥ తాంపాచంధనధః శ్రుత్వా దేవదేవస్యశూలినః । ఏవంభవతుసోమేతి
 ధనదావాక్యమబ్రవీత్ । తదైవాస్త్వితిదేవేశోదేవీంవాచమమన్యత । పులస్త్యంఛ
 వరైఃపుత్రైస్తథావిశ్రీవసంమునిమ్ । ధనపాలంచదేవేశశ్చాభినంద్యయయాశివః ।

తస్మాత్సమ్యక్తేనాంపాలస్త్యంభనదంవినుః|తథావైశ్రీవసంతీథం పాలస్త్యం
భనదంవినుః|తథావైశ్రీవసంతీథం సర్వకామప్రదంశుభం||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యేపాలస్త్యవేదశ్రవ

నవైశ్రీవణసిద్ధేశ్వరతీథవరణనామ

పద్మింశోధ్యాయః.

సప్తవింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓమ్-|బహ్వావచ|| అగ్నితీథమితిఖ్యాతంసర్వక్రతుఫలప్రదమ్| సర్వవి
క్షాపశమనంత తీథస్యఫలంశృణు|జాతవేదాఇతిఖ్యాతస్త్యగ్నేభాః|తాసహ
జ్యవాత్| హవ్యంవహంతందేవానాం|గౌతమ్యాస్తీరవీవచ| ఋషీదాంతశ్రీనద
నేహ్యగ్నేభాః|తరముత్తమమ్ | భ్రాతుఃప్రియంతదారక్షో మధుదితిసుతో
బలీ|జఘానముసీముఖ్యేషుపశ్యత్స్వపిసురేవ్యపి| హవ్యందేవానచావాపుః|మృతో
వైజాతవేదసి | మృతేభ్రాతరిసత్వగ్నిః| ప్రియేవైజాతవేదసి|కోపేనమహతావీ
ష్టో గాంగమంభస్సమావిశత్ | గంగాంభసినమావిష్టే|అగ్నాదేవాస్సమానవాః|
జీవముత్సజాయామాసు రగ్నిజీవోయతోమఖః| యత్రాగ్నిజలమావిష్టస్తందే
శంసర్వవీవతే | ఆజన్తుర్విబుధావ్యగా| అగ్నిజీవోయతోమఖః | వినాగ్నినా
నజీవామస్తువంతోగ్నింవిశేషతః| అవిష్టమగ్నింజలగంప్రియేణోచుదిహౌకసః |
దేవాజీవయహవ్యేన కవ్యేనచపితౄంస్తదా | మానుషానన్నపాసేన వీజాని
క్షేదనేనచ|అగ్నిరప్యాహతాదేవాన్మక్తోచాహంగతానుజః| క్రియమాణేతువః
కార్యేయాగతిజాతవేదసః| నైవాపిస్యాన్తమసురానోశ్శవేకార్యసాధనే| కా
ర్యంచకుర్వతస్తస్య భవతాంజాతవేదసః| ఇయంస్థితిరనుప్రాప్తా నజానేమేకథం
భవేత్ | ఇహచాముత్రీచవ్యాప్తా శక్తిరప్యత్రీవాభవేత్ | తథాపిక్రియమాణే
పికార్యేనైవగతిమమ| దేవాస్తమూచుభావేనసర్వేనఋషయస్తథా | ఆయుః
కుమోయథాప్రీతిర్వ్యాస్తాశక్తిశ్చదీయతే| ప్రియాజాంశ్చానుయాజాంశ్చ దా
స్యామఃపూర్వసంభృతాః| దేవానాంత్వంముఖం|శ్రేష్ఠమాద్యాఅహూతయస్తవ |
త్వయాదత్తంచ యద్ధవ్యం భోక్ష్యమస్సురసత్తమాః| తతస్తుష్టోభవద్వహ్ని దే
వవాక్యాద్యథాక్రీమం|ఇహచాముత్రీచవ్యాప్తాహవ్యంవైవేదికంతథా| సర్వత్రా
సాహవ్యవాహ స్సమథోభూత్సురాజ్జయా | జాతవేదా బృహద్భానుస్సక్తా

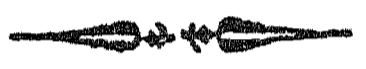
(2)

(అష్టావింశోధ్యాయః.)

౧౯

చిన్ నీలలోహితః । జలయోని శ్శమీగభౌన్ యజ్ఞగభన్ సుఉచ్యతే । జ
 లా దాకృష్య విబుధా అభిషిచ్య విభావసుం । ఉభయ త్రతుతేదేవాస్సర్వగో
 గ్నిస్తతోభవత్ । దేవాలగ్నియతోజస్తు రగ్నితీథన్తదుచ్యతే । తత్రసప్తశ
 తాన్యాసన్ తీథాన్ గుణవంతిచ । తేషుస్నానంచదానంచ యఃకరోతియతాత్మ
 వాన్ । అశ్వమేధసమంపుణ్యం ప్రాప్నోత్యవికలంఫలం । దేవతీథన్చతత్రైవ
 హ్యగ్నేయంజాతవేదసం । అగ్నిప్రతిష్ఠితంలింగంతత్రాస్తేనైకవణావత్ । తద్దేవదర్శ
 నాదేవ సప్తక్రతుఫలప్రదం॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే
 ఆగ్నేయాదితీథవణానంనామ
 సప్తవింశోధ్యాయః.

అష్టావింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మహవచ ॥ ఋణాసమోచనంనామతీథన్వేదవిదోవిదుః । తస్య
 స్వయాపంవత్యౌమిశ్యణునారదతన్తనాః । ఆసీత్పృథుశ్రవానామప్రియఃకాక్షీవత
 స్సుతః । నదారసంగ్రహంలేభేవై రాగ్యాన్నాగ్నిపూజనమ్ । కనీయాస్సుసమథోన్పి
 పరివేత్తృభయాన్తునే । నాకరోద్దారకమాన్దీన్నైవాగ్నినాముపాసనమ్ । తతః
 ప్రోచుఃపితృగణాఃపుత్రంకాంక్షవతోమునే । జ్యేష్ఠంచైవకనిష్ఠంచపృథక్పృథగిదం
 వచః । త్రైఋణ్యేనానుబద్ధోసి క్రియతాందారసంగ్రహః । నేత్యువాచతతోజ్యేష్ఠః
 కిమ్మణంకోనుయుజ్యతే । కనీయానపితాన్ప్రాహానయోగ్యోదారసంగ్రహః । జ్యే
 ష్ఠే సతిమహాప్రాజ్ఞేపరివేత్తృభయాదితి । తావుభౌవునప్యేవమూచస్తేపిపితామ
 హః । యాతాముభాగౌతమీంతాంపుణ్యాంకాక్షవతస్సుతౌ । కురుతాంగౌతమీ
 స్నానం పుణ్యంకాక్షవతస్సుతౌ । జ్యేష్ఠోన్మణస్తతోభూయాత్పరివేత్తానచేతరః ।
 తతఃపృథుశ్రవాజ్యేష్ఠస్సాన్వనంకృత్వాసతఃపణమ్ । త్రయాణామపిలోకానాంకా
 క్షువానన్మణోభవత్ । తతఃప్రభృతిత త్తీథన్మృణమోచనముచ్యతే । శ్రాతస్తాతన్ము
 ణేభ్యశ్చఇత రేభ్యశ్చనారద । తత్రస్నానెనదానెనఋణాన్తుక్తస్సుభీభవేత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే
 ఋణమోచనతీర్థవణానంనామా
 ష్టావింశోధ్యాయః.

అధైకోనత్రింశాధ్యాయప్రారంభః.

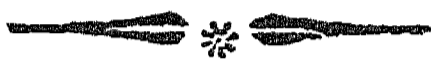
ఓం-బ్రహ్మోవాచ॥ సుపరాణాసంగమంనామకాద్రవంసంగమంతథా|న
 ర్వపాపప్రశమనంశృణయత్సేననారద | ఇంద్రేణహాసితాఃపూర్వంవాలఖిల్యా
 మహాషణయః | దత్వాథాంతపసస్సర్వేప్రీచుస్తేకాశ్యపంమునిమ్|పుత్రముత్పా
 దయానైనత్వేంద్రదహహారంశుభమ్| తపసోధాంతుదాస్యామస్తథేత్యాహము
 నిస్తుతాః|వినతాయాంతదాగభామాదధేసప్రజాపతిః | కద్వాప్రిచైవ తతో
 బ్రహ్మన్సర్వాణాంసతుమాతరి | తేగభిణ్యేచుభేఆహ గంతుకామః ప్రజాప
 తిః | అపరాధోనచక్వాపికార్యోగమనమేవచ| అన్యత్రగమనశాపోభవితానా
 త్రసంశయః | ఇత్యుక్త్వాసయయాపత్స్యేగతేభతరితేఉభే| తధైవజగ్తుస్స
 ప్రమృషీణాంభావితాశ్చనామ్|బ్రహ్మబృందసమాకీణం గంగాతీరసమాశ్రయం|
 ఉస్తతేతేఉభేనిత్యంపయఃపరిసరేతథా| నివార్గమాణేబహుశఙ్ముషిభిస్తపసిస్థితైః|
 వికుర్వంత్యాత్రత్రసత్రే సామానిచహవీంషిచ| తేదృష్ట్వాచుక్షుఘర్విప్రా అపహాస
 రతేఉభే|అపమాగన్ధి తేయస్తాదాపగేహిభవిష్యథః | సుపరాణాచైవకద్రూశ్చన
 ద్యాతేసంబహూవతుః|సకచాచిద్దృహంప్రాయాత్కాశ్యపోపిప్రజాపతిః | ఋషి
 భ్యస్తత్రవృక్షాంతంశాపంతాభ్యాంసువిస్తరం | శ్రుత్వాతువిస్తితోధూత్వాకింక
 రోమీశ్యచింతయత్ |ఋషిభ్యఃకథయామాసవాలఖిల్యాఇతిశ్రుతాః| తేఊచుఃకాశ్య
 పంవిప్రంగత్వాగంగాంచగౌతమీం| తత్రస్తుహిమసఃదేవంపునర్భాశ్యేభవిష్యతః|
 తథేత్యుక్త్వాకాశ్యపోపిన్నాత్వాగంగాంయతవ్రతః| తుష్టావస్తుతిభిఃపూణందేవ
 దేవంమహేశ్వరం॥ నత్వాద్విశేభ్యోవిధినాగురుభ్యఇంద్రాదితిర్వజ్జరనిజరేభ్యః|
 విచిత్రవృత్తైపరిచింత్యసోమస్సుఖిసదాదానచగోవరేణ్యః॥ ఇత్యాదిస్తుతిభిదేవ
 స్తుతోగౌరీపతిశ్శివః|ప్రసన్నంప్రదదౌశంభుః కాశ్యపాయవరాబహుళా | భా
 ర్యాథిణంతుతంప్రాహాస్యాతాంభాశ్యేఉభేతుతే | నదీస్వరూపవత్యేతెగంగాం
 ప్రాప్యసరిద్వరాంతత్సంగమనమాత్రేణ పునర్భూత్వాస్వకంవపుః| తేగర్భిణ్యోపు
 నజాతే గంగాయాశ్చప్రథావతః| తతఃప్రజాపతిఃప్రీతో భాశ్యేప్రాప్యమహామ
 నాః|అహ్వాయామాసత్వాప్రాణా గౌతమీతీరమాశ్రితాః| సీమంతోన్నయనంచ
 క్రే తయోఃప్రీతఃప్రజాపతిః|బ్రాహ్మణాన్భోజయామాస విధిదృష్ట్వేనకమణా|ధు
 క్తవత్సుచవిశ్రేషు కాశ్యపస్యచమందిరే | భతుస్సమీపేసంవిష్టాః కదూర్వి
 ప్రాన్సమీక్ష్యచ|తతఃకద్రూఋషీనత్తా ప్రాహాసత్తేనచుక్షుభుః | యేనాత్తాహాసి
 తాఃపాపే ధక్ష్యతాంతేషీపాపకృత్|కాణాభవత్తతఃకదూర్ సర్పమాతేతియో
 చ్యతే | తతఃప్రసాదయామాస కాశ్యపోభగవాన్యషిః | తంవైవిమన్యవఃప్రోచు

స్వర్వంభద్రంభవివ్యతి । తతఃప్రభృతిత స్తీథణం వినతాసంగమందిదుః । సర్వపాప ప్రశమనంసర్వక్రతుఫలప్రదం॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీనూహిత్యే

వినతాసంగమ తీర్థవణనానామ

ఏకొనత్రింశోధ్యాయః.

అథత్రింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం॥బ్రహ్మహ్మి వాచ॥ పౌరూరవసమాఖ్యాతంతీథణం వేదవిదోవిదుః॥ శ్రవణా దేవపా పానాంనాశనంకిన్నుదర్శనాత్ । పురూరవాబ్రహ్మసదఃప్రాప్యతత్రసరస్వతీం । యద్య చ్చయా దేవనదీంహసంతీంబ్రహ్మాణోంతికె । తాందృష్ట్వాపసంపన్నామూర్వశీం ప్రాహాభూపతిః । కేయంరూపవతీసాధ్వీస్థితేయం బ్రహ్మాణోంతికె । సర్వాసాముత్త మాయోషిద్దీపయంతీసఖామిమాం । ఊర్వశీప్రాహారాజానరాజక దేవనదీత్వీయం । సరస్వతీబ్రహ్మసుతానిత్యమేతిచయాతిచ । తచ్చుత్వావిస్త్రితోరాజాహ్యనయేమాం మనూంతికమ్ । ఊర్వశీపుసరప్యాహారాజానంభూరిదక్షిణమ్ । అనీయతేమహారాజ తస్యాఃపూర్వంనివేద్యచ । తతస్తాంప్రాహిణోత్తత్రరాజాప్రీత్యాతదోర్వశీమ్ । సా గత్వారాజసదనంన్యవేదయదథోర్వశీ । సరస్వతీచతంమేనే ఊర్వశ్యాయన్నివేది తమ్ । సాతథేతిప్రతిజ్ఞాయ ప్రాగాద్యత్రపురూరవాః । సరస్వత్యాస్థిస్థితస్తీరే సరేమేబహుధాస్సమాః । సరస్వానభవత్పుత్రోయస్యపుత్రోబృహద్రథః । తాం గచ్ఛంతీన్యపగృహానిత్యమేవసరస్వతీమ్ । సరస్వతీంతతోలక్ష్యజ్ఞాత్వాతామహామ బ్రువమ్ । కోపేనమహతాయుక్తస్త్వశపంతాంసరస్వతీమ్ । యస్తాదిదంమనుష్యే ఘర్షయావికృతమాదితః । తస్మాదదృశ్యాత్వంభూయాఇతిశప్తామహానదీ । మచ్ఛా పభీతావాగీశాప్రాగాద్దేవీంచగౌతమీమ్ । కమండలుభవాంపుణ్యోంమాతరంలోక పావనీమ్ । సాగత్వాగౌతమీం దేవీం ప్రాహామచ్ఛాపమాపితః । గంగాచమాము వాచేదంవిశాపాంకతుణమహాసి । నయుక్తంయత్సరస్వత్యాశ్శాపంత్వందత్తవా నసి । శ్రీచామేవంస్వభావోస్తిపుంసామాయోషితోయతః । తతోవిశాపమదదం దృశ్యాపిస్యాత్సరస్వతీ । తస్మాదేషానదీమత్యేదృశ్యాదృశ్యాసరస్వతీ । యత్రైషా సంగతాదేవిగంగాయాంశాపవిహ్వలా । తత్రప్రాయాన్నుపవరోధామికస్సపు రూరవాః । తతస్తప్తాస్సమారాధ్యదేవంసిద్ధేశ్వరంహరమ్ । సర్వానామహాన

వాప్యైషగంగాయాశ్చప్రసాదతః|తతఃప్రభృతిత త్తీర్థంపౌరూరవసముచ్యతే|స
రస్వతీసంగమశ్చబ్రహ్మతీర్థంతుచ్యతే| సిద్ధేశ్వరోయత్రదేవ స్సర్వకామప్రదం
తుతత్||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే-గాతమీమాహాత్మ్యే

సరస్వతీసంగమ పౌరూరవస బ్రహ్మతీర్థవర్ణనం నామ

త్రింశోధ్యాయః.

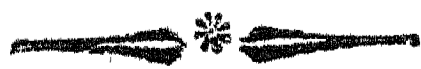
ఏకత్రింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మహ్మవాచ || సావిత్రిచైవగాయత్రీశ్రద్ధామేధాసరస్వతీ| ఏతాని
పంచతీర్థానిఇతివేదవిదోవిదుః| తత్రస్నాత్వాచపీత్వాచముచ్యతేసర్వకిల్బిషైః|
ఏతామమసుతాశ్చేష్టాధమణసంస్థానహేతవః| సర్వాసాముత్తమాంకాంచిన్ని
మణమేలోకసుందరీమ్ | తాందృష్ట్వావికృతాబుద్ధిమణమాసీస్తునిసత్తమ|గృహ్య
మాణౌమయాబాలాసామాందృష్ట్వాపలాయత|మృగీభూత్వాతుసాబాలామృగౌ
హమభవంతదా| మృగవ్యాధౌభవచ్ఛంభుధమణసంరక్షణాయచ | తామద్భి
తాఃపంచసుతాగంగామీయుమణహనదీమ్ | తతోమహేశ్వరఃప్రాయాద్ధమణసం
రక్షణాయచ|ధనుగృహీత్వాసశరమీశోపిమృగరూపిణమ్| మామువాచవధిష్యే
త్వామ్మృగవ్యాధస్తతోహరః | తతకమణోనివృత్తోహంప్రదాంకన్యావివస్వ
తే|సావిత్యాగ్యాఃపంచసుతానదీయాపేణసంగతాః| గంగాంపుణ్యనదీంశ్రేష్ఠా
మబ్రువన్వినయోక్తిభిః | తాస్సుతాఃపంచధాయాతాభిత్వాగంగాంమహామతే |
తాబాలికాఃపునశ్చాపిబ్రహ్మలోకంమమాంతికం|యత్రతాస్సంగతాదేవ్యఃపంచతీ
ర్థానినారద|సంగతానిచపుణ్యాని పంచనద్యస్సరస్వతీం|తేషుస్నానంచదానంచ
యతిగించితుగురుతేనరః | సర్వకామఫలం తత్ప్రప్నోతి నైషకమ్యాన్తుక్తిదం
స్తృతం||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే. గాతమీమాహాత్మ్యేసావిత్రిగాయత్రీశ్రద్ధామేధా

సరస్వతీసంగమమృగవ్యాధ బ్రహ్మతీర్థవర్ణనంనామై

కత్రింశోధ్యాయః.

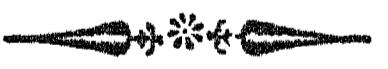
ద్వాత్రింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మహ్మవాచ॥ శమీతీర్థమితిఖ్యాతంసర్వపాపప్రణాశనంతస్యాఖ్యానంప్రవ
 యోమిశ్యణయత్నేననారదాఆసీచ్చియవ్రీతోనామత్యతియోజయతాంవరః॥ గా
 తమ్యాదక్షిణేతీరేదీక్షాంచక్రేపురోధసాహాయమేధముపక్రాంతమృత్విగ్భిఃఋషిభి
 స్సహాతస్యరాజ్ఞోమహాబాహూర్వసిష్ఠస్తుపురోహితః॥ తద్యజ్ఞవాటమగమద్దాన
 వోధహిరణ్యకః॥ తందానవమభ్రువేత్యదేవాస్సేంద్రపురోగమాః॥ భీతాస్తేపిదివలజ
 గ్నుహావ్యవాహూవిశచ్చమీం॥ అశ్వత్థంవిష్ణురగమద్భానురరగంవటంశివః॥ సోమః
 పలాశమగమద్గంగాంభోహంవ్యపాశ్రయం॥ ఆశ్వినౌతుహాయంగుహ్యం వాయసో
 భూద్యమస్వయం॥ ఏతస్త్రిన్మంతరేతత్రవశిష్టోభగవాన్మషిః॥ యష్టిమాదాయదై
 తేయం న్యపాతయదథాజ్ఞయా॥ తతఃప్రవృత్తఃపునరేవయజ్ఞో దైత్యోగతస్స్విన
 బలేనయుక్తః॥ ఇమానితీర్థానితతశ్శుభాని దశాశ్వమేధస్యఫలానిదద్యుః॥ ప్రథ
 మంతుశమీతీర్థం ద్వితీయంవైష్ణవంవిదుః॥ అరగంశైవంచసోమంచ వాసిష్ఠంస
 ర్వకామదంహవ్యవాహంచాశ్వినంచ యామ్యంచాపితథానఘ॥ దేవాశ్చఋషయ
 స్సర్వేనివృత్తేమఘవిస్తరే॥ హృష్టాఃప్రోచుర్వసిష్ఠంతం యజమానంప్రియవ్రతం॥ వృ
 త్తాంస్తాంశ్చతదాగంగాం ముదాయుక్తాంపునఃపునః॥ హయమేధస్యనిష్పత్తిమేత్య
 యాతాస్తతఃస్తతః॥ హయమేధఫలందద్యస్తీర్థానిత్యవదన్సురాః॥ తస్మాత్సాన్నినే
 నదానేనతేషు తీర్థేషు నారదాహయమేధఫలంపుణ్యంప్రొహ్నినమృషావచః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే - గౌతమీసూహాత్యై

శమ్యాదిదశతీర్థా వణానంనామ

ద్వాత్రింశోధ్యాయః.

త్రయస్త్రింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మహ్మవాచ॥ వైశ్వామిత్రంహరిశ్చంద్రంశౌనశ్చేపంచరోహితమ్॥
 వారుణంబ్రహ్మమాగ్నేయమేంద్రమేందవమైశ్వరమ్॥ మైత్రీంచవైష్ణవంచైవయా
 మ్యమాశ్వినమాషసమ్॥ తెషాంతుపుణ్యతీర్థానాంనామధేయంకృణుష్యమత్॥ హ
 రిశ్చంద్ర ఇతిహ్యసీదిత్వాకుప్రభవోవరః॥ తస్యగేహమనుప్రాప్తంపర్వతోనారదస్త
 దాకృత్వాతిథ్యంతయోస్సమ్యుష్టురిశ్చంద్రోబ్రవీద్మషీ॥ పుత్రోధేయతతేలో
 కః కింపుత్రేణభవిష్యతి॥ ఏవన్తేసంశయంనిత్యంబ్రూతామృషివరావుభా॥ తా

వబ్రాతాంహారిశ్చంద్రం పర్వతోనాగదస్తథా । ఏకధాదశభారాజన్ శతధా
 చసహస్రధా । ఉత్తరంవిద్యతేకించి తథాప్యేతదుదీరితే । నాపుత్రస్యపరాలా
 కోవిద్యతేనృపస త్తమజాతేపుత్రేపితుస్సాన్ననంయః కరోతన రాశిపదశానామశ్చ
 మేధానామభిషేకఫలంభవేత్ । ఆత్మప్రతిష్ఠా పుత్రస్సాన్యజ్ఞా తేపుత్రేఽమరఃపితా ।
 అమృతేనామరాదేవాఃపుత్రేణచాస్తాణాదయః । త్రైయిణ్యాన్తోచయేత్పుత్రః పిత
 రంచపితామహాన్ । కింసుమూలంకిమజినంకిముశ్చశూణికింతపః । వినాపుత్రేణ
 రాశేంద్రస్వగోఽముక్తిస్సుతస్త్వతః । పుత్రశ్చైవపరాలాకోధమంకామోధఏ
 వచ । పుత్రోముక్తిఃపరంజ్యోతిస్తారకస్సర్వదేహినాం । వినాపుత్రేణయజ్జన్త
 థంతుదవభాతినా । తస్మాత్పుత్రసమంకించినాన్యదస్తిజగత్రయే ॥ బ్రహ్మో ॥ తచ్ఛ్రీ
 త్వావిస్థితమనాస్తాపువాచనృపఃపునః । కథంమేస్యాత్సుతోబ్రాతాంయత్రక్వా
 పియథాతథా । యేనకేనాప్యూపాయేన కృత్వాయతిగంచపౌరుషం । మంత్రేణ
 యాగదానాభ్యాముత్పాద్యోసౌసుతోమయా । తావూచతున్యంపశ్రేష్ఠంహారిశ్చం
 ద్రంసుతాధీనం । ధ్యాత్వాక్షణంతథాసమ్యగ్గాతమీంయాహీమానద । తత్రా
 పాంపతిరుతక్ష్మం దదాతిమనసిస్థితం । వరుణస్సర్వతోదారై మునిభిఃపరికీర్తితః ।
 సతేషీతశ్చనైఃకాలే సత్యంపుత్రంప్రదాస్యతి । ఏతచ్ఛ్రీత్వాన్యపశ్రేష్ఠో మునివా
 క్యంతథాకరోత్ । తోషయామాసవరుణం గౌతమీతీరమాశ్రితః । తతస్తుతుష్టోవరు
 ణో హారిశ్చంద్రీమువాచహాపుత్రీందాస్యామితేరాజన్ త్వమపుత్రో యతవ్రీతః ।
 యదియత్యుసితేనైవ తతఃపుత్రోభవేద్ధ్రీవహారిశ్చంద్రోపివరుణం యత్యైతేనే
 త్యవోచత । తతోగత్వాహారిశ్చంద్ర శ్చరుంకృత్వాతువారుణం । భార్యాయైన్యప
 తిఃప్రదాస్తతోజాతస్సుతోన్యపంజాతేపుత్రేత్వపామీశః ప్రావాచవదతాంవ
 రః । అద్యైవపుత్రోయజ్ఞవ్యఃస్థరసేవచనంపురాహారిశ్చంద్రోపివరుణంప్రావాచే
 దంక్రమాగతమ్ । నిదశోయఃపశుః ప్రాత్యోయాజ్ఞశుద్ధోనచేతరః । తచ్ఛ్రీ
 త్వావచనంరాజ్ఞోవరుణోయాత్స్వమాలయమ్ । నిర్దశంపునరభ్యేత్యయజస్వేత్య
 వదన్నుప । రాజాపివరుణంప్రాహనిర్దంతోనేష్యతేపశుః । పశోర్దంతేషుజాతేషుప
 హీగచ్ఛిత్స్తరే । తచ్ఛ్రీత్వారాజవచనంపునఃప్రాయాదపాంపతిః । జాతేషు
 చైవదంతేషు యజస్వేతితమబ్రవీత్ । రాజాపివరుణంప్రాహపత్స్యంతీమే అ
 పాంపతే । ఉత్పత్స్యంతితదాన్యేచతతోయత్యైవగిజాశుభో । పునఃప్రాయా
 త్సవరుణః పునర్దంతేషు నారద । యజస్వేతి నృపం ప్రాహ రాజో వాచత్స్వ
 పాంపతిం । యదాతుక్షత్రియో యజ్ఞే పశుభవతివారిప । ధనుర్వేదం
 యదావేత్తి తదాస్యాత్పశురుత్తమః । తచ్ఛ్రీత్వా రాజవచనం వరుణో

యాత్స్వమాలయం । యదాస్తే శ్రీఘచశస్తే శ్రీఘ రోహితో భూత్సరో పమః ।
సర్వవేదమశాస్తే శ్రీఘ సవేత్తా భూదరిందమః । యావరాజ్య మనుప్రాప్తే రో
హితేషో డశాబ్దికే । ప్రీతిమానగమ త్తత్రయత్ర రాజాసరోహితః । ఆగత్యవరు
ణః ప్రాహాయజస్వాద్యపశుంస్వకం । ఓమిత్యక్త్వాన్మపవరఋత్విజః ప్రాహుభూ
మిపః । రోహితంచసుతం శ్యేష్ఠం శృణ్వతో వరుణస్యచ । ఏహీపుత్రమహావీరయత్యే
త్వాంవరుణాయవై । కిమేతదిత్యువాచాథరోహితః పితరంప్రతి । పితాపితద్యధా
వృత్తమాచచక్షే సవిస్తరం । రోహితః పితరం ప్రాహ శృణ్వతో వరుణస్యచ । అ
హంపూర్వం మహారాజఋత్విస్పిస్సపురోహితః । విష్ణవేలోకనాథాయ యత్యే
హంత్వరితంశుచిః । పశునావరుణేనాద్య తదనుజ్ఞాతుమహంసి । రోహితస్యతు
తద్వాక్యం శ్రుత్వాపామిశ్వరస్తథా । కోపేనమహాతావిష్టో జలందరమథాకరో
త్ । హరిశ్చంద్రస్యన్మపతే రోహితశ్చవనంయయా । గృహీత్వాసధనుర్దివ్యంరథా
రూథాగతవ్యధః । యత్రచారాధ్యవరుణంహరిశ్చంద్రోజనేశ్వరః । గంగాయాం
ప్రాప్తవాన్పుత్రంతత్రాగ్రాత్సీపిరోహితః । వృతీతాన్యథవషాణి పంచషష్ఠః
ప్రవతన్తే తత్రస్థిత్యాన్మపసుతశ్శుశ్రావన్మపతేరుజం । మయాపుత్రేణజాతేన పి
తుర్వైశ్శకకారిణా । కింఫలంకింసుకృత్యంస్యా దిత్యేవంపర్యచింతయత్ । తస్యా
స్తీరెఋషీన్పుత్యానపశ్యన్నృపతేస్సుతః । గంగాతీరెచాటమానమపశ్యదృషిస్త
మం అజీగర్తమితిభ్యాతంఋషేస్సువయసస్సుతం । త్రిభిపుత్రైరనువృతం భార్య
యాక్షీణవృత్తికం । తందృష్ట్వాన్మపతేఃపుత్రోనమస్యేదంచోబ్రవీత్ । క్షీణవృ
త్తికృశఃకస్తాద్దుమనాఇవలత్యసే । అజీగర్తస్తథోవాచరోహితంన్మపతేస్సు
తమ్ । వతన్సంనాస్తిదేహస్యభోక్తారోబహనోస్యమే । వినాన్నేనమరిష్యామో
బూహికింకరవామహే । ఏచచ్ఛ్చ్రీత్వాపునఃప్రాహాన్మపతిస్సఋషింతదాతవ
కింవతన్తేచిత్తైతగ్బుగ్రిహివదతాంవరమ్ । అజీగర్తః ॥ హిరణ్యంరజతంగవో
ధాన్యంసస్యాదికంనమే । విద్యతేన్మపశాదుంలవతన్సంనాస్తిమేతతః । సుతావై
సంతిభార్యాచలహంవైపంచమస్తదా । నైతేషాంకథమద్యాపిచాతారోన్యేన్మపో
త్తమమ్ ॥ రోహితః ॥ విక్రీణీషేమహాబుద్ధే అజీగర్తనివేదమే । తథాన్మతంనవక్తవ్యం
విప్రావైసత్యవాదినః ॥ అజీగర్తః ॥ త్రీయాణామపిపుత్రాణామేకంవామాం
తధైవచ । భార్యాంవాపిగృహాణేమాంకీత్వాజీవామహేవయం ॥ రోహితః ॥
కింభార్యయామహాబుద్ధే కింత్వయావృద్ధరూపిణా । యువానం దేహిమేపుత్రంనత్ర
యాణాంత్వమహంసి ॥ అజీగర్తః ॥ శ్యేష్ఠపుత్రంశునఃపుచ్ఛం నాహంకీణా
మిరోహిత । మాతాకనీయసంచాపి నక్రీణాతితదానయోః । మధ్యమంతు శునశ్చే

ఘంక్రీణామివదమేతవ॥ రోహితః ॥ వరుణాయపశుఃకల్ప్యః పురుషో గుణవత్త
 రః॥ యదిక్రీణాసీమూల్యంత్వం వదమేసత్యమేవతత్ । తథేత్యుక్త్వాహ్యజీగతఃపుత్ర
 మూల్యమకల్పయత్ । గవాంసహస్రంధేనూనాం నిష్కాణాంచ తథాశతం ।
 గాజపత్రవరందేహి మమపుత్రమిమంనయ ॥ బ్రహ్మహవచ ॥ తథేత్యుక్త్వారో
 హితోపి పాదాత్సావయనేధనం । దత్వాజగామపితరమృషిపుత్రేణ రోహి
 తః॥ పిత్రేవేదయామాస క్రియక్రీతమృషేస్సుతం । వరుణాయచపశ్వధంపశుం
 హుత్వాత్వరుగ్భవ । తథేత్యుక్త్వాహరిశ్చంద్రఃపుత్రవాక్యాదనంతరం॥ బ్రాహ్మణాః
 క్షత్రీయానైశ్యాఃరాజ్ఞఃపాల్యాఇతిశ్రుతిః । అహంచేద్బాగ్విత్తాణంకుర్యాం ప
 శుంనైతద్ధియుజ్యతే । వరుణాయతుయజ్ఞేచనకథంచిద్ద్విజంపశుం । కరోమితస్త్వా
 త్పుత్రత్వం బ్రాహ్మణేనసుఖంవ్రజ । ఏతస్త్రిన్నంతరేతత్ర) వాగువాచాశరీరిణీ॥ గౌ
 తమింగచ్ఛరాజేంద్రఋత్వస్థిసస్సపురోహితః । పశునావిప్రపుత్రేణరోహితేన
 సుతేనచ॥ త్వయాకార్యఃక్రతుర్యశ్చ శునశ్శేపవధంవినా । క్రతుఃపూణో భవే
 తత్ర) తస్త్వాద్యాహిమహామతే । తచ్ఛ్రీత్వావచనంశేఘ్రం గంగామాగాన్ను
 పాస్తమః । విశ్వామిత్రేణఋషిణావసిష్ఠేనపురోధసా॥ వామదేవేనఋషిణా త
 థాన్వైర్ ఋషిభిస్సహ॥ ప్రాప్యగంగాంగౌతమీంతాన్సమేధాయచ దీక్షితః॥
 వేదిమంటపకుండాదియూపరజ్వాదిచాకరోత్ । కృత్వాసర్వం యథాన్యాఽయం
 తస్త్రిన్యజ్ఞేప్రవతే॥ తే । శునశ్శేఫంపశుంయూపె నిబధ్యాథసమంత్రకైః॥ వారిభిః
 ప్రాక్షితందృష్ట్వావిశ్వామిత్రోబ్రవీదిదం । దేవాన్యషీన్తరిశ్చంద్రీరోహితంచవి
 వతః । అనుజానంత్యిమంసర్వే శునశ్శేఫస్తరిష్యతి । వసాభిలోమభిస్త్వస్త్రిః
 మాంసైస్సంమంత్రితైమథే । అగ్నోఽహూత్యః పశుశ్చాయంశునశ్శేపా ద్వి
 జోత్తమః । ఉపాసితస్సాస్యద్విప్రేంద్రోతత్సర్వైరనుమన్యతాం॥ గౌతమీయాం
 తువిప్రేంద్రా స్సాన్వత్వాదేవాన్ప్రథకృథక్ । మంత్రైస్తోత్రై స్సురాస్సర్వై
 ముదయాంతుస్తుతౌరతాః॥ ఏవంతుమంతుఋషయో దేవాశ్చాపినావిర్భుజః॥ తథే
 త్యూచశ్చఋషయోమేనేచస్పపసత్తమః॥ తతోగత్వాశునశ్శేఫోగంగాంస్సాత్వా
 చపావనీం॥ తతస్తుష్టావతాదేవా యేసత్రీహవిషోభుజః । తతస్తుష్టాస్సురగ
 ణాశ్శునశ్శేఫస్యవై మునేః॥ అవదంస్తుసురాస్సర్వైశ్వామిత్రస్యశృణ్వతః । క్రతుః
 పూణో భవద్రాజ్ఞ శునశ్శేఫ వధంవినా । విశేషణాపివరుణ స్త్వవదన్నృప
 సత్తమం । తతఃపూణో భవద్యజ్ఞోన్యమేధోలోకవిశ్రుతః॥ దేవానాంచప్రీసాదే
 న దేవ్యాశ్చైవప్రీసాదతః । ఋషీణాంచప్రీసాదేన రాజ్ఞఃపూణో భవతక్ర
 తుః॥ విశ్వామిత్రంశునశ్శేఫం పూజయామాసతాస్సురాః॥ అకరోదాత్మనఃపుత్రం॥

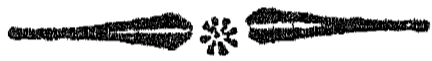
(౮)

చతుస్త్రింశోధ్యాయః.

౩౬

పూజయిత్వాసురాంతికే జ్యేష్ఠంచకారపుత్రాణామాత్మనస్సచకౌశికః । నమేనిరే
 యేచపుత్రావిశ్వామిత్రస్యధీమతః । శునశ్శేఖస్యవైజ్యేష్ఠంతాన్మశాపసకౌశికః ।
 జ్యేష్ఠ్యంయేమేనిరేపుత్రాఃపూజయామాసతాన్ సుతాన్ । వరేణమునిశాదూణ
 యదెతత్కథితంమయా ఏతత్సర్వంయత్రవృత్తం గౌతమ్యాఉత్తరేతపైతత్రత్తిర్థా
 నిపుణ్యానివిఖ్యాతానిసురాదిభిః । బహూనితేషాంనామానిమత్తశ్శృణుమహామతే
 రోహితంచశునశ్శేఖంవిశ్వామిత్రమతఃపరం । హరిశ్చంద్రమజీగతం దేవషీణాం
 చనామతః । ఇత్యాద్యష్టసహస్రాణి తీర్థాన్యధచతుదశ । ఏషుస్నానంచదానంచన
 రమేధఫలప్రదం । ఆఖ్యానస్యాస్యమాహాత్మ్యం తీర్థాన్యచమహామతే । యస్తన్మరేత్పత
 తేవాపిశృణుయాద్వాపిభక్తితః । అపుత్రఃపుత్రమాప్నోతియద్వాన్యన్మనసఃప్రియం ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే- గౌతమీమాహాత్మ్యే విశ్వామిత్రహరిశ్చంద్ర
 తీర్థాన్యద్యష్టసహస్రతీర్థావణానామ
 త్రయస్త్రింశోధ్యాయః.

చతుస్త్రింశోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం ॥ సోమతీర్థామితిఖ్యాతం పితౄణాంప్రీతివధానం । తత్రవృత్తంమహాపు
 ణ్యంశృణుయత్నేననారద । సోమోరాజామృతమయో గంధర్వాణాంపురాభవత్ ।
 నదేవానాంతదాదేవామామభ్యేత్యేదమబ్రువన్ । యథాస్యాత్సోమఅస్తాకంఽథా
 నీతిర్విధీయతాం । తత్రవాగ్విబుధానాహగంధర్వాస్త్రీషుకాముకాః । తేభ్యోద
 త్వాతుమాండేవా సోమమాహతుమహాథ । వాచంప్రత్యూఋరమరా స్త్వాం
 దాతుంసక్షమావయం । వినాతేనాపినస్థాతుం శక్యంనైవవినాత్వయా । పునర్వాఽబ్ర
 వీద్యేవాన్ పునరెష్యామ్యహంతిహ । తత్రబుద్ధిర్విధాతవ్యా క్రియతాఽక్రతురుత్త
 మః । గౌతమ్యాదక్షిణేతీరే భవేద్యేవాగమేయది । మఖంచాపిమిషంకృత్వా ఆయాంతు
 సురసత్తమాః । గంధర్వాస్త్రీప్రియానిత్యంఫణధ్వంతుమయాసహ । తథైత్యక్త్వాసు
 రగణాస్సరస్వత్యావచస్థితాః । దేవదూతైఃపుథగ్దేవాన్యతాన్గంధర్వపన్నగాన్ । ఆ
 హ్వనంచక్రీరేతత్రపుణ్యేదేవగిరౌ శుభ్రాతతోదేవగిరిర్నామపర్వతశ్చాభవస్తునే । త
 త్రాగమస్సురగణా గంధర్వాయక్షరాక్షసాః । దేవామహాషణయస్సిద్ధాస్తథా
 న్యేదేవయోనయః । ఋషిభిగాతమీతీరే క్రియమాణేమహాధ్వరే । తత్రదైవైఃప
 రివృతస్సహస్రాక్షోభ్యభాషత । గంధర్వానధసంపూజ్యసరస్వత్యాస్సమీపతః ।
 సరస్వత్యాఫణధ్వనో యుష్మాకమమృతాత్తనా । తచ్చక్రవచనాదేవగంధర్వాస్త్రీ

ముకాముకాః । సోమందత్వాసు రేభ్యస్తు జగృహుస్తాంసరస్వతీం । సోమోభవచ్ఛ
 జేవానాంగంధర్వాణాంసరస్వతీ । న్యవసత్తత్రవాగీశా తథాపిచసురాంతికం ।
 ఆయాతిచర హూనిత్యముపాంశుక్రియతామితి । శ్రుతఏవహిసోమస్యక్రయోభవతి
 నారద । ఉపాంశునావతితవ్యం సోమక్రయణఏవహి । తతోభవద్దేవతానాం
 సోమశ్చాపిసరస్వతీ । గంధర్వాణాంనైవసోమో నైవచాపిసరస్వతీ । తత్రాగమ
 స్సర్వఏవసోమాథం గాతమీతటే । గావోదేవాఃపర్వతాశ్చయతౌస్సిద్ధాశ్చపన్న
 గాః । సర్వాసభ్యోమాతరశ్చలోకపాలాస్తదైవచ । రుద్రాదిత్యాశ్చవసవ అశ్వ
 నాలోకమాతరః । పంచవింశతినద్యశ్చ గంగాయాంసంగతామునే । పూణౌహు
 తిర్యతద త్తంపూణౌఖ్యానంతదుచ్యతే । గాతమ్యాంసంగతాయాశ్చసర్వాశ్చా
 పియథోదితాః । తన్నానుభేయంతీధానాం సంక్షేపాచ్ఛృణునారద । సోమ
 తీథణంచ గాంధర్వం దేవతీథణమతఃపరం । పూర్ణతీథణంతతశ్శాలం శ్రీపణాసం
 గమస్తథా । ఈశాయాస్సంగమస్తీథణ మహినాసంగమస్తథా । దారుకా
 సంగమశ్చైవహ్యగతాసంగమస్తథా । స్వాగతాసంగమఃపుణ్యంకుసుమాయాశ్చ
 సంగమః । పుష్టిసంగమఆఖ్యాతః కణికాసంగమశ్శుభః । వేణవీసంగమశ్చై
 వకృకరాసంగమస్తథా । వాసవీసంగమశ్చైవ శీల్యాఆర్యాతథాశితిః । కుసుం
 భికాహ్యుషారథ్యా జాతిజాదేవజానదాః । అజాప్రధ్యస్సురాభద్రోగాతమ్యా
 నహాసంగతాః । ఏతేచాన్యేచబహవో నదీనదసమాగమాః । పృథివ్యాంయాని
 తీథానిహ్యగమక్ దేవసర్వతే । సోమాథణం దేవతాస్సర్వాఆగమన్తఖమండలమ్ ।
 తానితీథానిగంగాయాంసంగతానియథాక్రమమ్ । నదీరూపేణకాన్యేవ నద
 రూపేణకానిచిత్ । సరోరూపేణకాన్యేవహ్రీదరూపేణకానిచిత్ । తాన్యేవ
 సర్వతీథానివిఖ్యాతానిపుథక్పృథక్ । తేషుస్నానంజపోహూమః పితృతపణ
 మేవచ । సర్వకామప్రదంపుంసాం భుక్తిదంముక్తిభోజనమ్ । ఏతేషాంపఠనం
 బాపన్తరణంవాకరొతియః । సర్వపాపవినిముక్తశ్చాంతేవిష్ణుపదంబ్రజేత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే

పూణౌదిపంచవింశతిదేవనదీనదసంగమతీథణవణానంనామ

చతుష్ట్రైంశోధ్యాయః

పంచత్రింశాధ్యాయప్రారంభః.

పీఠ-బ్రహ్మోవాచ ॥ ప్రవరాసంగమంనామశ్రేష్ఠాజైవమహానదీ । యః
త్రసిద్ధేశ్వరోదేవస్సర్వదేవోపకారకః । దేవానాం దానవానాంచసంగరోధూ
త్సుదారుణః । తెషాంపరస్పరంవాపిప్రీతిశ్చాసీన్తహఃమునే । తెప్యేవంమంత్రయా
మాసుదేవావేదానవామిథః । మేరుపర్వతమాసాద్యపరస్పరహితైషిణః । అ
మృతేనామరాస్యామఉత్పాద్యామృతముత్తమమ్ । పిబామస్సర్వపవైతే భవా
నుఅమరావయమ్ । ఏకీధూత్వావయంలోకాన్పాలయామస్సుఖానిచ । ప్రా
ప్య్యామస్సంగరంహిత్యాసంగరోదుఃఖకారణమ్ । ప్రీత్యాచైవాజీతానథాన్
భోక్త్యామోగతమత్సరాః । ఇహాన్నేహేనవృత్తిర్యాసాస్తాకంసుఖదాసదా ।
వేపరీత్యంభయాద్వృత్తంనకతవ్యంకదాచన । ఏవంపరస్పరంప్రీతాస్సంగతా
దేవదానవాః । ఏకీధూతాశ్చసుప్రీతావిమధ్యవరుణాలయమ్ । మంత్రానంమం
దరంకృత్వారజ్జంకృత్వాథవాసుకిమ్ । దేవాశ్చదానవాస్సర్వేమమంధుర్వరుణాల
యమ్ । తతోత్పన్నంశుభం పుణ్యమమృతంసురవల్లభమ్ । ఉత్పన్నేచాప్యతే
పుణ్యేతేచప్రీచుఃపరస్పరమ్ । యామస్సంస్వమధిష్ఠానంకృతకార్యాశ్రమంగ
తాః । సర్వైస్సంమంత్య్రీసర్వేభ్యోయథాయోగంవిభజ్యతామ్ । యదాసర్వా
గమోయత్రయస్త్రిన్లగ్నేశుభావహౌ । విభజ్యతామిదం పుణ్యమమృతంసురసత్త
మాః । ఇత్యుక్త్వాతేయయస్సర్వేదైత్యదానవరాక్షసాః । గతేషుదైత్యసంఘే
మదేవాస్సర్వేహ్యమంత్రయన్ । గతాస్తేరిపవోస్తాకంవిశ్వస్యాస్తానరిందమాః ।
సేష్యాణామమృతంనైవ దేయంభవతిసర్వథా । బృహస్పతిస్తథేత్యాహావున
రాహసురానిదమ్ । నజానంతియథాచైతద్భక్షయధ్వంతథామృతమ్ । అయ
మేవోచితోమంత్రోయచ్ఛత్రాణాంభయావహాః । ద్వేష్యాస్సర్వాత్తనాద్వేష్యా
ఇతివేదవిదోవిదుః । నవిశ్వస్యానచాఖ్యాయానవైమంత్ర్యాశ్చశత్రవః । తేభ్యో
నదేయమమృతంభవేయరమరాస్తతః । అనురేఘచజాతేషుతేషుదైత్యేషుశత్రు
షు । తాన్దేతుంనైవశత్యోమోనదేయమమృతంతతః । ఇతిసంమంత్య్రితేదేవా
వాచస్పతిమథాబ్రువన్ । క్వయామఃక్వనుమంత్రంస్యాత్స్వపిబామఃక్వసంస్థితమ్ ।
కుమన్స్తథైవప్రథమంవదవాచస్పతేత్వరన్ ॥ వాచస్పతిరువాచ ॥ యాంతుబ్ర
హ్మణమమరాః పృచ్ఛంత్వత్రపరాంగతిమ్ । సతుజ్ఞాతావవక్తాచదాతాచైవపి
తామహాః । బృహస్పతేర్వచశ్శ్రీత్వా మమాంతికముపాగమన్ । నమస్యాథ
సురాస్సర్వేయద్వృత్తంతన్న్యవేదయన్ । తద్దేవవచనాత్పుత్రతైస్సురైరగమన్

హరిమ్ | విష్ణవేకథితంసర్వంశంభవేవిషహరిణే | అహంవిష్ణుశ్చ శంభుశ్చ డేవ
గంధర్వకిన్నరైః | మేరుగహ్వరమాగత్యనజానంతియథాఽసురాః | రతుకంచహ
రింకృత్వాసోమపానాయతస్థిరై | ఆదిత్యస్తత్రవిజ్ఞాతా సోమభోజ్యా నభేత
రాణ | సోమోదాతామృతంభాగం చక్రధృదక్షక స్వధూత్ | నైవజానం
తితేదైత్యాదనుజారాక్షసాస్తథా | వినారాహుంమహాప్రాజ్ఞంనైంహి కేయంచసో
మపం | కామరూపధరో రాహు ర్మరుతాంమధ్యమావిశత్ | మరుద్రూపంసమా
స్థాయ పానపాత్రధర స్తథా | జ్ఞాత్వాదివాకరోదైత్యంతంసోమాయన్యవేదయత్ |
దదౌతదమృతంతస్యై దైత్యాయాదిత్యరూపిణే | దత్వాసోమంతథాసోమో విష్ణు
వేతన్న్యవేదయత్ | విష్ణుఃపీతామృతందృష్ట్వా చక్రేణోద్యమ్యతచ్ఛిరః | చిచ్ఛేదతర
సాతాత తచ్ఛిర స్వమరంత్యధూత్ | శిరోమాత్రవిహీనంత దైహాయదపతద్భు
విదేహాంతదమృతస్పృష్టం పతీతందక్షిణేతపే | గౌతమ్యామునిశాదూణలదేహం
చాప్యమరంత్యధూత్ | దేహస్యశిరసోపేక్షా శిరోగాత్రమపేక్షతే | ఉభయంచామ
రంజాతం దైత్యశ్చాయంమహాబలిః | శిరఃకాయంసమావిష్టం సర్వాన్భుతుయతే
సురాణ | తస్మాద్దేహమిమంపూర్వం నాశయామోమహీంగతం | తతస్త్వేశంకరంప్రా
హు దేవాస్సర్వేసమాగతాః | మహీగతందైత్యదేహాంతన్నాశయసురోత్తమ |
శిరసానైవయుజ్యేత దైత్యదేహాంతథాకురు | ప్రేషయామాసచేశోపి శ్రేష్ఠాంశ
క్తింతదాత్మికాం | మాతృభిస్సహితాం దేవీంమాతరంలోకపావనీం | ఈశాయు
ధధరాదేవీ ఈశశక్తిసమన్వితా | మహీగతంయత్రదేహం తత్రాగాద్యుద్ధకాం
క్షిణీశిరోమాత్రంసురాస్సర్వే మెకాతతై గ్రీవసాంత్యయన్ | దేహం దేవ్యాపునస్త
త్రయయుధేబహుళాస్సమాః | రాహు స్తత్రసురానాహా భిత్వాదేహం పురామ
మ | తత్రాస్తైమృతముత్కృష్టం తదాకృష్యంశరీరతః | పృథగ్భూతేరసేదేహాత్ప్ర
వరామృతముత్తమం | భస్మీభూయాత్క్షణేనైవ తస్మాతుర్వంతుతత్సురాః | ఏత
ద్రాహువచశ్చుక్త్వాప్రీతాస్సర్వేమరాదయః | అభ్యషించన్ గ్రహణాంత్యంగ్ర
హణాభూయాముదాన్వితః | తద్దేవవచనాచ్ఛక్తి రీశ్వరీయానిగద్యతే | దేహంభి
త్వాదైత్యపతే స్సురశక్తిసమన్వితా | ఆకృష్యరసముత్కృష్టం ప్రవరంచామృతంబ
హిః | స్థాపయిత్వాతుతదేహం భక్షయామాసచాంబికా | స్థాపితంరసముత్కృ
ష్టం రసానాంప్రవరంరసం | వ్యసాప్రయత్నాపితంత త్ప్రవరాచాభవన్నదీ | ఆ
కృష్టమమృతంనైవ స్థాపితంచాప్యభక్షయత్ | తత్రశ్రేష్ఠానదీజాతా ప్రవరాచా
మృతాశుభా | రాహు దేహాసముద్భూతా రుద్రశక్తిసమన్వితా | నదీనాంప్రవరార

మ్యా చామృతాప్రేషితాతథాతత్రపంచసహస్రాణి తీర్థానిగుణవంతిచ | తత్ర
శంభుస్సవ్యయంతస్థౌ సర్వదాసురసూజితః | తస్యైతుష్టాస్సురాస్సర్వే దేవ్యైన
ద్యైస్పృథక్పృథక్ | వరాక్షదదుముకదాయుక్తాయథాపూజామగాత్పతిః | శం
భుస్సురపతిలోకై తదాపూజామవాప్స్యతినివాసంకురుతేదేవీలోకానాంహిత
మకామ్యయా | త్వాంనమస్యంతియేభక్తాః కించిదావేత్యసర్వదా | తేషాంకార్యాణ
సర్వాణి భవేయుదేవదేహజై | ప్రవరాయాః పునదేవా స్సుప్రీతాస్తేవరాక్ష
దదుః | గంగాయాస్సంగమోయస్తై విఖ్యాతస్సురవల్లభః | తత్రతాల్లతానాంసర్వే
షాం ఘక్తిదాముక్తిదాతథా | యచ్ఛాపిమనసఃకామం దేవానామపిదులభం |
స్యాదేషాంసర్వమేవహ చైవందత్వాసురాయయః | తతఃప్రభృతితత్తీర్థం ప్రవ
రాసంగమంవిదుః | ప్రేరితాదేవదేవేన శక్తిర్యాప్రేరితావసా | అమృతాస్తేవవి
ఖ్యాతా ప్రవరైవమహానదీ ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యేశివశక్తి

నివాసప్రేరితాప్రవరాపుణ్యాశ్రేష్ఠాసంగమాది

పంచసహస్రతీర్థవర్ణనంనామ

పంచత్రింశోధ్యాయః.

షట్త్రింశోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ || వృద్ధాసంగమమాఖ్యాతం యత్రవృద్ధేశ్వరశ్శివః | త
త్రాఖ్యానంప్రవక్ష్యామి శృణుపాపప్రణాశనం | గౌతమోవృద్ధఇత్యుక్తో ముని
రాసీన్తహతపాః | యదాభవత్పురాబాలా గౌతమస్యసుతోద్విజః | అనాసస్సత్రు
రోత్పన్నస్తస్మాద్వికృతయాపభృత్ | సవైరాగ్యాజ్జగామాన్యం దేశంతీర్థమితస్త
తః | ఉపాధ్యాయేననైవాసీ ల్లజ్జితస్యసమాగమః | శిష్యైరవ్యైస్సహాధ్యాయో ల
జ్జితస్యచనాభవత్ | ఉపసీతఃకథంచిచ్ఛ పిత్రావై గౌతమేనసః | ఏతావతాగౌత
మోహి వ్యగమచ్ఛాదితోబహిః | ఏవంబహుతిథేకాలే బ్రహ్మమాత్రాస్పదే
ద్విజేనై వచాధ్యయనంతస్య సంజాతం గౌతమస్యహి | నవైశాస్త్రస్యచాఖ్యాసః
గౌతమస్యాభవత్తదా | అగ్నికార్యంతతశ్చక్రే నిత్యమేవయతవ్రతః | గాయత్రీ
ఖ్యాసమాత్రేణబ్రాహ్మణోనామధారకః | అగ్న్యూపాసనమాత్రీంచ గాయత్రీ

భ్యసనంతథా ఏతావతాబ్రాహ్మణత్వం గౌతమస్యాభవస్తు నే | ఉపాసతోగ్నింవి
ధివ ద్దాయత్రీంచమహాత్మనః | తస్యాయుర్వధః తేపుత్రీ గౌతమస్యచిరాయుషః |
నదారిసంగ్రహంలేభే నైవదాతా స్తికన్యకాం | తథాచరం స్తీఢః దేశే వనేషువివి
ధేషుచ | ఆశ్రమేషుచపుణ్యేషు చాటన్నాస్తేసగౌతమః | ఏవంభ్రమకశితగిరి మాశ్ర
త్యాస్తేమహాతపాః | తత్రాపశ్యద్గుహాంరమ్యాంవల్లి విటపిమాలినీం | తత్రోపవిశ్యవి
ప్రేన్ద్రస్తపుంసమకరోన్మతిం | తదంతస్తుప్రవిష్టోసౌచాపశ్యత్స్త్రియముత్తమాం |
శిథిలాంగీమధకృశాంవృద్ధాంచతపసిస్థితాం | బ్రహ్మచర్యేణవర్తంతీంవిరాగాంరహసి
స్థితాం | సతాందృష్ట్వామునిశ్రేష్ఠోనమస్కారాయతస్థివాక్ | నమస్యంతంద్విజశ్రేష్ఠం
గౌతమంసాన్యవారయత్ | గురు స్త్వంభవితామహ్యగినమాంవందితుమహాసి | కృ
తాంజలిపుటాంతాంవై గౌతమః ప్రాహావిస్త్రితః | త్వంవృద్ధాచతపస్థాచ గుణశ్శ్యే
ష్ఠాచభామిని | అల్పవిద్యస్తల్పవయా అహంతవగురుఃకథం || వృద్ధోవాచ || అర్చ
ష్టణఃపియఃపుత్రః ఋతుధ్వజఇతిస్త్వతః | గుణవాన్మతిమాన్చూరఃకుత్రధమ
పరాయణః | సకదాచిద్వనంప్రాయాన్మృగయాకృష్టచేతనః | విశ్రామ మకరో
చ్ఛాస్యాంగుహాయాంస ఋతుధ్వజః | ఆవాసమకరోద్దక్షోబలేన మహతావృ
తః | తంవిశ్రాంతంనృపవర మప్సరాదవృశేతదా | గంధర్వరాజస్యసుతా సుశ్యా
మాఇతివిశ్రుతా | తాందృష్ట్వాచకమేరాజా రాజానంవకమేచసా | రతిక్రీడా స
మభవత్తయా రాజ్ఞోమహామతేనివృత్తకామోరాజేంద్రస్తామాపుచ్ఛ్యాగ మద్గృ
హం | ఉత్పన్నాహంతత స్తస్యాం సుశ్యామాయాంమహామతే | గచ్ఛంతీమాం ది
వంమాతా ఇదమాహామహామతే | య స్త్వస్యాంప్రవిశేద్భద్రై సతేభ తాభవి
ష్యతి | ఇత్యుక్తాసాజగామాథ మమమాతామహామతే | తస్మాదత్రప్రవిష్టస్తవంపు
మాన్నాన్యకదాచన | సహస్రాణితథాశీతిం రాజ్యంకృత్వాపితామమ | అత్రై
వచతపస్తప్త్వా తతస్త్వగఃముపేయివాక్ | స్వగఃంయా తేపిపితరి సహస్రాణి
తథాదశ | వషాణేమునిశాదూలరాజ్యంకృత్వాతదావరః | స్వగఃం యాతో
మమభ్రాతాఅహమత్రైవనంస్థితా | అహంబ్రహ్మన్నాన్యవృత్తాన మాతానపి
తామమ | అహమాత్మేశ్వరీబ్రహ్మన్నిదుష్టాక్షత్రకన్యకా | తస్మాద్భజస్వమాం
బ్రహ్మన్వ రిత్థాంపురుషాధిసీం || గౌతమః || సహస్రాయురహంభద్రేమత్తస్త్వం
వయసాధికా | అహంబాల స్త్వంతువృద్ధానైవాయంఘట తేమిథః || వృద్ధోవాచ ||
త్వంభ తామేపురాదిష్టో నాన్యోభ తామతోమమ | ధాత్రాదత్తస్తత్త్వం
మాంననిరాకతుమహాసి | అథవానెచ్ఛసే మాంత్వ మదుష్టాంత్వా మసువ్ర

తాంతత స్త్యక్ష్యజమంజీవ మిదానీంతవపశ్యతః । వృద్ధాయాస్తద్వచ శ్శుక్లాష్ట
గౌతమోవాక్యమబ్రవీత్ । అనాసోహంకింకరోమి అతపోవిద్యపవచ । తస్మాత్సు
రూపంసద్విద్యామవాప్య ప్రథమంశుభే । పశ్చాత్తేవచనంకార్యంతతోవృద్ధాబ్ర
వీద్విజం । మయాసరస్వతీదేవీతోషితాతపసాద్విజితధైవాపోరూపవత్యోరూప
వానగ్నిరేవచ । తస్మాత్సరస్వతీదేవీసాతేవిద్యాంప్రదాస్యతి । అగ్నిస్సవిరూప
వాదేవస్తవరూపంసదాస్యతి । ఏవముక్త్యాగౌతమంతంవృద్ధావాచంవిభావ
సుంప్రారథయిత్వాసవిద్యంతంసురూపంచాకరోదృషిం । తతస్సవిద్యస్సుభగస్సు
శాంతోవృద్ధాంసపత్నీమకరోత్ప్రీతయుక్తః । తయాసరేమేబహుళాస్తత్రవిప్రస్స
మాస్సుసంప్రీతమనాగుహాయాం । కవాలిత్రత్రవసతోద్దంపత్యోమోదతాగిరేః ।
గుహాయాంమునిశాదూలఆజగ్తుర్మయోనఘాం । వసిష్ఠవామదేవాద్యాస్తథాస్యే
చమహాషయః । భ్రమంతఃపుణ్యతీర్థానిప్రాప్తవంతశ్చ తాన్ గుహాం । ఆగతాం
స్తాన్వషిణ్ణాత్వాగౌతమోభార్యయాసహ । సతాకరమకరోత్తేషాంజహసుస్తత్ర
కేచనాయేబాలాయేపిచోన్మత్తావయస్యామేచబాంధవాః । వృద్ధాంచగౌతమంప్రే
క్ష్యజహసుస్తత్రకేచనపుతోవ్రీవాతవసోతోవ్రీవావృద్ధకోగౌతమోభవేత్ । సత్యం
వదస్వకశ్యాణీఇత్యేవంజహసుర్ద్విజాః । విషంవృద్ధస్యతరుణీ వృద్ధాయాఅమృతం
యువా । ఇత్యేవమూచుర్యేకేచిద్దంపత్యోశ్శృణ్వతోస్తదా । ఏవముక్త్యాకృతాతి
థ్యాయయస్సుర్యేమహాషయః । తేషాంతద్వచనంశ్రుత్వాఉభావప్యఃదుఃఖితౌ ।
దుఃఖితశ్చమహాప్రాణ్ణోగౌతమోభార్యయాసహ । పప్రచ్ఛమునిశాదూల మ్మగ
స్త్యంమునిస్తత్రమమ్ । కోచేశఃకిన్నతీర్థాంస్యాద్యత్రశ్రేయస్సమాప్స్యతే । శీఘ్ర
మేవమహాప్రాజ్ఞధుక్తిముక్తిప్రదాయకమ్ ॥ అగస్త్యఉవాచ ॥ వదద్భిముని
భిర్పృహ్లాన్మయాశ్రుతమిదంవచః ! సర్వకామ్యానితత్రస్యగౌతమ్యాంనాత్రసం
శయః । తస్మాద్గచ్ఛమహాబుద్ధే గౌతమీంపాపనాశనిం । అహంత్వామనుయా
స్యామియథేచ్ఛసితథాకురు । ఏతచ్ఛ్రీత్వాగస్త్యవాక్యంవృద్ధయాగౌతమో
భ్యగాత్ । తత్రతేపేతపస్తీవ్రంపత్న్యాసభగవాన్మషిః । స్తుతించకారదేవస్య
శంభోర్విష్ణోస్తథైవచ । గంగాంచతోషయామాస సభార్యో భగవాన్మషిః ॥
ఓంనమోనమస్తేత్రిపురాపహారిణేనమోనమఃపర్వతజాకళత్రిణే । నమోనమస్తే
గరుడధ్వజాయ నమోనమః పాపహరాయవిక్లవే । నమోనమోదైత్యవినాశ
హేతవే నమోనమోమాధవవిశ్వమూతే ॥ విశ్వేశ్వరజటోద్భూతే జగత్ప్ర
యహితాయవై । పాహిగంగా నమస్తుభ్యంవిష్ణుపాదవినిస్సృతే । తత్రస్మత్పాచత

ద్వాక్యం గౌతమం వృద్ధయా యుతం | ప్రాహతాభ్యామృతేనాపి గంగాతై గ్రీలో
 క్యపావనీ | అభిషిం చ స్వభార్యాంతాం మజ్జలైర్తంత్రసంయుతైః | కలశై రుపచారై
 క్చ తతః పత్నీ తవప్రియా | సురూపాచారు సర్వాంగీ సుభగాచారులోచనా | సర్వ
 లక్షణ సంపన్నా పునారూపమవాప్స్యతి | రూపవత్యా పున స్త్వంవే భార్యయా
 చాభిషేచితః | సర్వలక్షణ సంపన్నా పునారూపమవాప్స్యతి | తథేతి గంగావచ
 నాన్యథా క్తంతౌచ చక్రతుః | సురూపతాముఖా ప్రాప్తౌ గౌతమీ జల సేచనాత్ | అ
 భిషిక్తో దకం యుచ్చ సానదీ సమజాయత | తస్య నామ్నా చ విఖ్యాతా వృద్ధైతి మునిస
 త్తమ | వృద్ధా సదీతి విఖ్యాతా గౌతమీ పితథోచ్యతే | వృద్ధ గౌతమ ఇత్యుక్తో ఋషి
 భిస్సహవాసీభిః | వృద్ధా శ గౌతమీం ప్రాహ గంగాం ప్రత్యక్ష రూపిణీం | మన్నామ్ని
 యం నదీ దేవీ వృద్ధా యేత్యభిధీయతే | త్వయా చ సంగమ స్త్వస్యా స్తతా స్త్య త్తీర్థం
 సుత్తమం | రూపసౌభాగ్య సంపత్తిః పుత్ర పౌత్ర ప్రవర్ధనం | అస్త్యి త్యా వాచతాం
 గంగాం సా వృద్ధా గౌతమప్రియా | గౌతమస్థాపితం లింగం వృద్ధనా మ్నేవ కీర్తితం | అ
 త్తే గ్రీవచ ముదం ప్రాప్తౌ వృద్ధయా వృద్ధ గౌతమః | తత్ర స్నానం చ దానం చ స
 ర్వాభీష్ట ప్రదాయకం | తతః ప్రభృతి త త్తీర్థం వృద్ధా సంగమ ముచ్యతే ||

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీ మాహాత్మ్యే వృద్ధా సంగమాది
 సప్తదశ తీర్థ వర్ణనం నామ

షట్త్రింశోధ్యాయః.

అథ సప్త త్రింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మ వాచ || విశంతీర్థ మితి ఖ్యాతం సర్వ సిద్ధి కరం నృణాం | బ్రహ్మ
 మాత్యాది పాపానాం పావనం సర్వ కామదం | వైవస్వతాన్వయే జాత ఇల్లోనామ
 జనేశ్వరః | మహాత్యా సేనయా సాధణం జగామ మృగయావనం | పరిబభ్రాహ గహ
 నం బహువ్యాళమృగాకులం | నానాకార ద్విజయుతం విటపైః పరిణోభితం | వనే
 చరన్నర శ్రేష్ఠో మృగయా సక్తమానసః | తత్రైవం మతిమాధత్త ఇల్లోమాత్యాన
 థా బ్రవీత్ | గచ్ఛంతు నగరీం సర్వే మమ పుత్రైః పాలితాం | దేశంకోశం బలం రాజ్యం
 పాలయంతు ప్రజాశ్చిరం | వసిష్ఠోపిత దాయాతు ఆదాయాగ్నిన్యథోచితం | పత్నీభి
 స్సహితౌ ధీమా నరణ్యే హం వసామ్యథ | అరణ్యే భోగ భుజ్జిత్యం వాజీవారుణ
 మానుషేః | మృగయా శాలిభిః కైశ్చి ద్యాంతు సర్వ ఇతః పురీం | తథేత్యుక్త్వా యయు

స్తేపిస్వయం ప్రాయాచ్ఛనై ర్రిరిం హిమవంతం రత్న మయం వసం ప్రత్ర ఇలో నృపః | లీ
 లయాపరిబభ్రాచుభిల్ల సంఘై మహామతిః | ఇత శ్చై తశ్చరనాజా మృగాన్వ త్వాబ
 హూనథ | దదశ కంధరం తత్ర నానారత్న విచిత్రితం | తత్ర యతై శ్వరః కశ్చిత్స పస్య
 రితి విశ్రుతః | తస్య భార్యా శమీనా మ్నాభ త్యక్త పరా యణా | తస్మిన్వ సత్యసా
 యత్యో రమణీయేన గో త్తమే | వ్యచరన్త్య గరూ పేణ భార్యయా సమహామతిః | స్వేచ్ఛ
 యాచ వనేయక్షుః క్రీడతేన్య శ్చగీత కైః | ఇళం సయత్యో జానాతిన్య గరూ పథరోపిచ | ఇ
 శస్తుతం సజానాతి కంధరం యక్ష పాలితం | యక్షస్య గేహం విపులం నానారత్న విభూ
 షితం | తత్రోపవిష్టో నృపతి మహా త్యా సేనయా వృతః | వాసంచ క్రే సత త్రైవ గేహే
 యక్షస్య ధీమతః | సయత్యో ధికకోపేన భార్యయా నృగరూ పథ్యత్ | ఇళం జేతుం నశ
 క్నోమియాచి తో నద దాతిచ | హృతం గేహం మయా సేనకింకరోమిత్యచింతయత్ |
 తస్య దపంకథం హన్యాం వసేస్థి త్వాపియక్షుః | ఆత్మీయాన్వేక్షయామా సయ
 త్యోన్యర్వాణ ధనుభరాణ | యుధిజిత్వాథ రాజానమిళముత్పథవతి నమ్ | గృ
 హాన్యథాన్యతోయాతి మమ తత్క తుమహాథ | యత్యై శ్వరస్య తద్వాక్యా ద్య
 త్యోస్తేయధదుమదాః | ఇళంగత్వాబ్రువణ సర్వేనిగచ్ఛాన్తాద్గృహాత్పరమ్ |
 నోచేద్యుద్ధాత్పరిభ్రష్టో నిలయాన్నిగమిష్యసి | తద్యక్షవచనాతోఽపా ద్యుద్ధం
 చక్రే సరాజరాట్ | తత్ర తత్తుములం యుద్ధం యక్ష రాజస్య సంకులమ్ | జిత్యా
 త్యోన్యహూన్వషానువాస బలగర్వితః | యత్యై శ్వరోమృగోభూత్వా భార్యయా
 పివనేవసణ | హృతగే హూవనం ప్రాప్తౌ హృతభృత్యస్య యక్షిణీమ్ | ప్రాహుచిం
 తాపరోభూత్వా మృగరూ పథ రాంప్రియామ్ | ఆకషయై నం రాజానముమావనమి
 తిశ్రుతం | మృగీభూత్వైవసుభగేవనముత్పథవతి నం | మృగయా సక్తమనసం
 స్త్రీత్వనూపోతిదుమతిః | కరణీయం త్వయా భద్రేక మైతద్యుజ్యతేనమే | అ
 హంతుపురుషోయేన త్వంపునస్త్రీనదువ్యతి || యక్షిణ్యువాచ || యేన త్వయా స
 గంతవ్యముమావనమను త్తమం | గతేపిత్వయికోదోష స్తన్నేకథయతత్వతః || య
 త్షఉవాచ || హీమవత్పర్వతే శ్రేష్ఠే హ్యమయా సహితశ్శివః | దేవై గణై రనుగతో విచ
 చారయథానుఖం | పార్వతీ శంకరం ప్రాహాక దాచిద్రహసిస్థితా | స్త్రీణామేషస్వభా
 నో స్తిరతంగోప్యతమంభవేత్ | తస్మాన్నేనియతం దేశం మనూజ్ఞారక్షితంచయత్ |
 దేహిమే త్రిదశేశాన ఉమావనమను త్తమం | వినాత్వయా గణేశేన కాతికే
 యేననందినా | యస్త్వత్రప్రవిశేన్నాథ స్త్రీత్వంతస్యభవత్త్వతి | తస్మాన్మయా స
 గంతవ్యముమావనమను త్తమం | త్వద్యత్వవచనం శ్రుత్వా యక్షిణీకామరూ

పిణీమృగీభూత్వానిశాలాక్షీ ఇశస్యపురతోభవత్ | యక్షస్తుసంస్థిత స్తత్ర | చదనే
 శోమృగీంతదా | మృగయాసక్తమనసామృగీందృష్ట్వావిశేషతః | ఏకఏవహాయా
 రూఢోనిర్యయాతాంమృగీమను | ఆకషణం తేశనై స్తంతు రాజానంమృగయాకులం | శ
 నైజగమసాతత్ర యదుమావనముచ్యతే | దశయంతీమృగీతస్యై దశయం
 తీక్వచితర్వాచిత్ | తిష్ఠంత్యపిచగచ్ఛంతి ధావత్యగ్రేహ్యాభీతవత్ | హరిణీ చపలా
 క్షీసాతంవ్యాకషణదుమావనం | అనుప్రాప్తాహాయారూఢః ప్రావిశత్సఉమావనం |
 ఉమావనంప్రవిష్టంతం జ్ఞాత్వాసాయక్షిణీతదా | మృగీరూపం పరిత్యజ్యయక్షి
 ణీకామరూపిణీ | దివ్యరూపంసమాస్థాయ పుష్పితాశోకసన్నిధౌ | తచ్ఛాఖాలంబితక
 రాదివ్యగంధానులేపనా | దివ్యరూపధరా తస్వీ కృతకార్యాభవత్తదా | హసం
 తీన్యపతింప్రేక్ష్యశ్రాంతంహయగతంతదా | మృగమాలోకయంతంతంచపలాక్షి
 మిశంతదా | భర్తృవాక్యంవిశేషేణస్మరంతీప్రాహాభూపతిం | హాయారూఢా బ
 లాతస్వీ ఏకైవక్వసుగచ్ఛసి | పురుషస్యచవేషేణ ఇళేకమనుయాస్యసి | ఇళేతివచ
 నంశ్రుత్వా రాజాసౌక్రోధమూఢితః | యక్షిణీంభర్తృయిత్యాచ తామపు
 చ్ఛన్త్యగీంపునః | యక్షిణీప్రాహారాజాన మిళేకిన్వత్రపిత్వసే | ఇళేతివచనం
 శుక్రత్వాధ్యతచాపోహయస్థితః | కుపితోదశయమాస తైలోక్యజయినం భు
 జంసాపునఃప్రాహాన్యపతిం మహాఞ్చానమిళేకిచ | ప్రేక్షస్వపశ్చాన్తాం బ్రూహి
 హసత్యాంసత్యవాదినీం | తదావలోకయన్రాజా స్తనౌప్రేక్ష్యభుజాంతరే | కిమి
 దంమమసంజాత మిత్యేవంచకితోవ్యధత్ | కిమిదంమమసంజాతం జానాతి భవ
 తిధృక్ | వదసర్వంయథా సశ్యం శ్వంకావావదసువ్రతే || యక్షిణ్యువాచ || హిమవ
 త్కందరేశేష్ఠే సమన్యమతిమాన్బలీ | యక్షాణామధిపస్త్రిమాతద్భార్యా
 హంచయక్షిణీ | యతకందరేభవానాజక ఉపతిష్ఠతిశీతలే | పశ్యయక్షా స్తతా
 వ్తోహ త్వయావై సంగరేన్యప | తదాహంతే నిగమాథం మృగీ భూత్వా
 హ్యమావనం | ప్రవిష్టాహంప్రవిష్టోసి మహేశ్వరవరాదిదం | యస్తత్రప్రవిశేన్తం
 దఃపునూక్ష్మీత్వయవాప్యతి | తస్మాత్త్రిత్వమవాప్తాసినత్వంశోచితుమహా
 సి | యక్షిణ్యావచనంశ్రుత్వా అశ్వారూఢస్తదాపతత్ | సమాశ్వాస్యపునస్సా
 ధు యక్షిణీవాక్యమబ్రవీత్ | స్త్రీత్వంజాతంతవైవేదం నపుమాన్భవసిధుక్రవమ్ |
 గృహణవిద్యాంస్త్రీయోగ్యాంస్యత్సితైరలంకృతామ్ | స్త్రీలావణ్యంభావనాం
 చలాలిత్యంస్త్రీవిచేష్టితమ్ | ఇళాసర్వంతదావాప్య యక్షిణీంవాక్యమబ్రవీత్ |
 కోభతాకిన్ను మేకృత్యంపునఃపూర్వంకథంభవేత్ | ఏతద్వదస్వకల్యాణిదుఃఖా

తాహంవిశేషతః ॥ యక్షీణ్యవాచ ॥ బుధస్సోమసుతోనామవనాదస్తాద్ధీపూ
 ర్వతః । ఆశ్రమస్తస్యసుభగేవిచరన్నిత్యమేష్యతి । అనేనైవపథాసోమంపితరం
 సబుధగ్రహః । ద్రష్టుంయూతితదానిత్యంనమస్కతుంతుంతథైవచ । యదాయా
 తిబుధఃకాంతస్తదాత్తాననిదశణయ । తందృష్ట్వాతేనసుభగేసర్వానామా
 నవాస్యసిసమాశ్వాస్యతతస్సుధూర్వ్యాఙ్గ్యంతరధీయత । తయాగుహాయాం
 యక్షేశస్తత్రైవసుఖమాప్తవాః । యక్షీణీభతుఃరాచష్టేయక్షోపిసుఖమాప్త
 వాః । ఇళసైన్యంచతత్రాసీత్తద్గతంచయధాగతమ్ । ఉమావనస్థితాచేళాగా
 యంతీన్వత్యతీపునః । స్త్రీభావమనుచేష్టంతీస్తరంతీకమణోగతిమ్ । కదాచిత్క్రియ
 మాణెతుఇళయాస్యత్యకమణీవీతస్తిన్నంతరైతస్యాఃకదాచిద్బుధదశణమ్ । జా
 తంసామానమాసాద్యకించినోవాచతత్పరా । తామపశ్యద్బుధోధీమాస్పితరంగం
 తుముద్యతః । ఇళాందృష్ట్వాగతంత్యక్త్వా తామాగత్యాబ్రవీద్బుధః । భార్యామ
 మభవత్వద్యసర్వాభ్యస్తప్రియాభవ । బుధవాక్యమిళాభక్త్యాహ్యాభినంద్యతథా
 కరోత్ । స్తృత్వాసాయక్షీణీవాక్యంతతస్తుష్టాభవస్తునే । బుధోరేమేతయాప్రీ
 త్యానీశ్వాస్వస్థానముత్తమమ్ । సాచాపిసర్వభావేనతౌషయామాసతంపతిమ్ ।
 తతౌబహుతిథేకాలేబుధస్తుష్టోవదచ్ఛ్రియామ్ । కింతుదేయంమయాభద్రేప్రియం
 యచ్చతథేస్పితమ్ । తద్వాక్యంసాసమాకణ్యపుత్రందేహీత్యభాషత । ఇళాబుధం
 సోమసుతంప్రీతిమంతంప్రియంతథా ॥ బుధఉవాచ ॥ అమోఘమేతన్నద్వీర్యం
 తథాప్రీతినముద్భవమ్ । పుత్రస్తేభవితాయస్తాత్తత్త్రియోలోకవిశ్రుతః । సోమ
 వంశకరశ్రీమానాదిత్య ఇవతేజసా । బుధ్యాబృహస్పతినమః క్షమయాపృథి
 వీనమః । వీర్యేణాసాహారిరివకోపేనహుతభుగ్యథా । తస్మిన్నుత్పద్యమా
 నేతుబుధపుత్రేమహాత్మని । జయశబ్దశ్చసర్వత్రసమాసీత్సురశేక్ష్మ
 ని । బుధపుత్రేసముత్పన్నేతత్రాజస్తుస్సురేశ్వరాః । అహమప్య
 గమంతత్రముదాయుక్తోమహామతే । జాతమాత్రస్తతౌరావమకరోత్సపృథుస్వ
 రం । తేనసర్వేవోచుస్తంయేగతాఋషయస్సురాః । యస్తాత్పురూరవోస్యై
 తితస్తాదేషపురూరవాః । స్యాదిత్యేవంనామచక్రుర్బుధపూర్వాస్సురాస్తదా । బుధో
 పిచోదయామాసక్షౌంతివిద్యాంసుతంశుభం । ధనుర్వేదంసమగ్రంచబుధఃప్రాదా
 త్తదాత్తశేసశీఘ్రంవృద్ధిమగమచ్ఛుక్లపక్షయథాశశీవేదశాస్త్రాణివిధివత్సర్వ
 శాస్త్రవిశారదః । పిత్రోఃప్రీతికరస్సోపివధేతేచపురూరవాః । సమాతరందుః
 ఖగతాం సమీక్ష్యేళాంమహామతిః । నమస్యాభవిసీతాత్తా ఇళాష్టేళోబ్రహ్మీద్వచః ।

బుధోమాతమమపితా తవభతాప్రియస్తథా | అహంచపుత్రఃకమణ్యః కస్తా
 త్రేమానసోజ్వరః || ఇలోవాచ || సత్యంపుత్రబుధోభతా త్వంచపుత్రోగుణాక
 రః | భత్యపుత్రకృతాచింతా నమమాస్తికదాచనతథాపిపూర్వజంకించి ద్దుఃఖం
 స్మృత్వాపునఃపునః | చింతయేయంమహాబుద్ధే తతోమాతరమబ్రవీత్ | నివేద
 యస్వమేమాత స్తదేవప్రథమంమమ | ఇళాచైనమువాచేదం రహోవాక్యంకథంవ
 దేతథాపిపుత్రతేవచ్చి పిత్రోఃపుత్రాయతోగతిః | తన్మాతృవచనంశ్రుత్వా వినీతః
 ప్రాహమాతరం | పాదయోఃపతితశ్చస్తి వదమాతర్యథాతథా | సాపురూరవ
 సంప్రాహ ఇత్వోకూణాంతథాకులం | తతోత్పత్తింస్వస్యచామ రాజ్యప్రాప్తింక్రి
 యాంతథా | పురోహితంవసిష్ఠంచ ప్రియాంభార్యాంస్వకంపదం | వననిర్యాణమేవా
 థ హ్యమాత్యానాంపురోధనః | ప్రేరణంచనగర్యాస్తుమృగయావ్యాప్తిమేవచ |
 హిమవత్కందరగతిం యక్షేశ్వరగృహేగతిం | ఉమావనప్రవేశంచ స్త్రీత్వప్రాప్తి
 మశేషతః | మహేశ్వరాజ్ఞయాతత్ర హ్యప్రవేశంచనస్యచ | యక్షిణీవాక్యమప్యస్యా
 వరదానంతధైవచ | బుధప్రాప్తింతథాప్రితిం పుత్రోత్పత్తింవిశేషతః | కథయామా
 సతత్సర్వం శ్రుత్వామాతరమబ్రవీత్ | పురూరవాఃకింకరోమి కింకృత్వాసుకృతం
 భవేత్ | ఏతావతాతేత్యప్తిస్సాస్యా దలమేతేనచాంబికే | యదప్యద్యాత్మనోవృత్తం
 తదప్యాజ్ఞాపయస్వమే || ఇలోవాచ || ఇచ్ఛేయంపుంస్తవ్వుముతకృష్ట మిచ్ఛేయం
 రాజ్యము త్తమం | అభిషేకంచపుత్రాణాం తవచాపివిశేషతః | దాటుంచానంచయ
 మ్బంచ ముక్తిమాగాన్వవేక్షణం | సర్వంచకతుమిచ్ఛామి తవపుత్రప్రసాద
 తః || పురూరవాఉవాచ || ఉపాయంకింనుపృచ్ఛామి యేనపుంస్తవమవాప్స్యసి | త
 ప్రసావాస్యతోవాపి వదస్వమమతత్వతః || ఇలోవాచ || బుధఃతంపితరంపృచ్ఛ గత్వా
 పుత్రయథాథవత్ | సతుసర్వంచజానీతే హ్యుపదేక్ష్యతితేహితం | తన్మాతృవచనా
 దైలోగత్వాపితరమంజసా | ఉవాచప్రణతోభూత్వామాతుఃకృత్యంతదాత్మనః || బు
 ధఉవాచ || ఇళంజానేమహఃప్రాజ్ఞం ఇళాంజాతాంపునస్తథా | ఉమావనప్రవేశం
 చ శంభోరాజ్ఞాంతధైవచ | తస్మాచ్ఛంభోఃప్రసాదేన ఉమాయాశ్చప్రసాదతః | ఇళా
 విశాపోభవితా తావారాధ్యనచాన్యథా || పురూరవాఉవాచ || పశ్యేయంతంకథందే
 వం కథంతాంమాతరంశివాం | తీథాద్వాతపసోవాపి తత్త్వతఃప్రథమంవద || బుధ
 ఉవాచ || గౌతమింగచ్ఛపుత్రత్వం తత్రాస్తేసర్వదాశివః | ఉమయాసహితశ్శ్రీ
 మాం చ్ఛాపహంతావరస్రదః | పురూరవాఃపితుర్వాక్యం శ్రుత్వాసముదితోహ్య
 ధూత్ | జగామతపసేధీమాణ గంగాంతై ర్లోక్యపావనీం | పుంస్తవ్వుమిచ్ఛంస్త

ధామాతు జకాగామతపసేవనం హిమవంతంగిరిన త్వా మాతరంపితరంగురుంగ
 చ్చంతమన్వ గాత్పుత్ర మిళాసోమసుత స్తథా తేస ర్వే గాతమింప్రాప్తా హిమవత్ప
 ర్వతో త్తమాత్ తత్రస్నా త్వాతపఃకించి త్కృత్వాచక్రేస్తుతింశుభాం భవస్య దేవ
 దేవస్య స్తుతిక్రమమిమంశ్యః బుధస్తుష్టావప్రథమ మిళాచతదనంతరం తతఃపురూ
 రవాఃపుత్ర గౌరీం దేవంచశంకరం బుధఉవాచ॥ యాకుంకు మేనస్వశరీర శేన స్వ
 భావ హేమప్రతిమాసురూపా యావర్చితౌ సకందగణేశ్వరాభ్యాం తౌ మేశరణ్యౌ
 శరణంభవేతాం॥ ఇళ్లో వాచ॥ ఆతాహ్యహం పీడితమాన నేతి క్షేప్తిగోప్తాన
 పరశ్చకశ్చిత్ దేవత్వదీయాచరణౌ సుపుణ్యౌ తౌ మేశరణ్యౌ శరణంభవేతాం॥ పు
 రూరవాఉవాచ॥ యా దేవబృందేషు మహూత్సవేషు పాదౌగృహీతౌ గిరిరాజపు
 త్ర్యాం ప్రాప్తాధృవోప్రీతివశాచ్చి వేనతౌ మేశరణ్యౌ శరణంభవేతాం॥ దేవ్యువాచ॥
 కిమభీష్టం ప్రదాస్యామి యుక్త్యభ్యంతద్భృవంతు మే కృతకృత్యాస్తగచ్ఛంతు దేవా
 నామపిదులభం॥ పురూరవాఉవాచ ॥ ఇళ్లో రాజాతవాజ్ఞానా ద్వనం ప్రావిశ
 దంబికే తత్క్షమస్వసు రేశత్వం పు స్త్వందాతుంశ్వమహాసి తధేత్యువాచ తాన్స
 ర్వాః భవస్యచమతౌస్థితా తతస్సభగవానాహ దేవీచాపిమునేచ తాః అత్రాభి
 మే కాద్గచ్ఛంతు పుం స్త్వమాప్సోత్వయంనృపః । స్నాతాయాం బుధభార్యాయాం
 శరీరాద్వారిసుస్రువేన్మత్తంగీతంచలావణ్యం యక్షిణ్యాయదుపార్జితం తత్సర్వం
 వారిధారాభి గంగాంభసిసమావిశత్ । నృత్తంగీతంచసాభాగ్యం శివోనద్యో
 బభూవిరే తాశ్చాపిసంగ తాగంగాం పుణ్యాస్తేసంగమా స్త్రీయః । తేషుస్నానం
 చ దానంచ సుర రాజ్యఫలప్రదం శిశంపుం స్త్వమవాప్యాథహ్యమాశంభోవోప్రసా
 దతః గంగాయాశ్చ ప్రదేనేచవాజిమేధమథాకరోత్ । పురోధసంవసిష్ఠంచ భా
 ర్యాంపుత్రాం స్తధైవచ । అమాత్యాంశ్చ బలంకోశం సమానీయన్మసోత్తమః । చ
 తురంగబలం రాజా దండకేఽస్థాపయ త్తదా । ఇళస్యనామ్నా విభ్యాతంతదైశం
 వనముచ్యతే పూర్వజా తాః సపుత్రాంశ్చ సూర్యవంశక్రమాగ తాః । రాజ్యే
 భిషిచ్యపాశ్చాత్య మైశంపశ్చాదసించత సోమవంశకరశ్శ్రీమా నయం రాజాభవే
 దితి సర్వేభ్యోమతిమాన్ లోకే శ్యేష్ఠశ్శ్రీస్థోభవేదితి యత్రచక్రేతపోవృత్తమిళ
 స్యన్మపతేశ్శుభం యత్రపుం స్త్వమవాపాథయత్ర దేవాస్సమాగతాః । యక్షిణీద
 త్తన్మత్యాదిగీతసాభాగ్యమంగళాః । నద్యోధూత్వాయత్రగంగా సంగతాస్తా
 నినారదతీథా నిశుభదాన్యాసన్ సహస్రాణ్యపిషోడశ । ఉభయోస్తీరయోస్తా
 తయత్రశంభుగీర్ణశ్వరః । తేషుస్నానంచ దానంచ సర్వక్రతుఫలప్రదం యదృదం

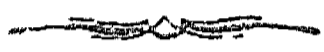
శృణుయాన్నిత్యం సర్వకామాథ= సాధనం । సర్వపాప ప్రశమనం సర్వసంప
ప్రదాయకం॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే-గౌతమీనూహాత్మ్యే

బుధేశన్యత్రగీతసాభాగ్యేశ్వరాదిసోడశ

సహస్రతీర్థవర్ణనం నామ

సప్తతింశోధ్యాయః.

అథాష్టతింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ చక్రతీర్థమితిఖ్యాతం బ్రహ్మహత్యావినాశనం।యస్య
శ్రీవణమాత్రేణ సర్వపాపైఃప్రముచ్యతే । దక్షయజ్ఞైప్రవృత్తేతుదేవానాం మహా
దాగమే । దక్షేణనూపితేదేవేశివేసర్వమహేశ్వరే।అనాహ్వనేసురేశస్య దక్షచి
త్తైమలీమసే। దాక్షాయణీశ్రుతవతీహ్యానాహ్వనస్యకారణం । అహల్యయాచోక్త
వతీకుపితాసాసురేశ్వరీ । పితరంనాశయేపాపం తుమేయంవాకథంచన। శృణ్వతీ
దోషవాక్యాని పితాచోక్తానిభతకరి । తస్మాత్త్యజామ్యహం దేహమిత్యక్త్వా సా
చుకోపహ । కోపేనమహతావిష్టా ప్రజజ్వాలసురేశ్వరీ।చుహేశ్వరోపి యత్ర
త్యం దాక్షాయణ్యాకృతంమహత్ । దృష్ట్వాచుకోపప్రచ్ఛ జయాంచవిజయాం
తథా । తేడిచతురుభేదేవం దక్షవాక్యాద్వినాశనం।దాక్షాయణ్యాఇతిశ్రీత్వా
స్వయంప్రాయాన్త హేశ్వరః । భీమైగణైఃపరివృతో భీమనాథస్సూరయమా
మఖంతైర్వేష్టితంసర్వం దేవబ్రహ్మపురస్సరం । దక్షోయజమానేనశుద్ధభావేనదీ
క్షితం । వసిష్ఠాదిభిరత్యుగ్రై మునిభిఃపరిపాలితం।ఇంద్రాదిత్యాదివిబుధై స్స
ర్వతఃపరివారితం । ఋగ్యజుస్సామధమోక్తి స్వాహాశబ్దై రలంకృతం।రోహి
ణీపుష్టిపుష్టిచకాంతిల=జ్ఞాసరస్వతీ। భూమిద్వ్యోశ్వగ్వరీశాంతిరుషాహ్యశీజ=యా
మతిః।ఏతాభిశ్చతథాన్యాభి స్సర్వతస్సమలంకృతం। త్వష్ట్రామహాత్మనాచాపికారి
తంవిశ్వకమ=చౌ।సురభిన=ందినీధేనుః కామధుక్కామదోహినీ। ఏతాభిఃకామవ
షా=భి స్సర్వతఃకామవషి=తం।పారిజాతఃకల్పతరు స్తథాకల్పలతాశుభా।యద్య
రిష్టతమఃకించి ద్దాతృభిఃపరిపూరితం। స్వయంమఖవతాపూష్ణా హరిణీపరిరక్షితం।
దీయతాంధుజ్యతాంప్రీతిః క్రియతాంస్థీయతాంసుఖం। ఏతైశ్చసర్వతోవాక్యైఃపూ

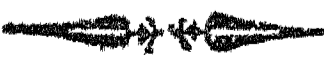
జితందాక్షకంమఘం | హేమధూమైఃపరివృతం ఋగ్యజుస్సామగాయ నైః | ధూ
 తిభిస్సర్వతో భద్రంలత్యైవాస ఇవాపరం | ఏవంవిధంసు సంపూజ్య విష్ణునాపరి
 రక్షితం | అభ్యాయయామహః దేవో మహాభూ లైరలంకృతః | తానిభూతాని పరి
 తోమఖంవేష్ట్యమ హేశ్వరః | కృత్యావిధ్వంసయామాసు స్త త్రక్షోభౌ మహానభూ
 త్ | పలాయం తేతతః కేచిత్కేచిన్న త్వా తతశ్శివం | కేచిత్తువంతిగాయంతి కే
 చిత్తుష్యంతియాంతిచ | ఏవంవిధ్వంసితంయజ్ఞం దృష్ట్వాపూషాసమభ్య గాత్ | పూ
 ఙ్ణోదంతానథో త్పాట్య ఇంద్రంవ్యద్రావయత్త్వ ణాత్ | భగన్యచక్షుర్న్యపతద్దం
 తముష్టిప్రహారకైః | దివాకరంపునదోభ్యాం పరిభ్రామ్యపు రాక్షిపత్ | తత
 శ్శూలంగృహీత్వాతు రోషాద్భూమా న్యపాతయత్ | భద్రకుండితుసాజాతా
 పాతాళతలగామినీ | పాతాళాదాగతంవారి దృష్ట్వాప్రీతోవరందదా | అస్యాం
 తుస్నానమాత్రేణ బ్రహ్మహత్యాశతక్షయః | భవిష్యతీతిప్రోక్త్వాతం మఘక్షయ
 మధాకరోత్ | తతస్సురగణాస్సర్వే విష్ణుం తేశరణంయయుః | త్రాహిత్రాహి
 గదాపాణే భూతనాథకృతాద్భయాత్ | మహేశ్వరగణైఃకశ్చ త్ప్రమథానాం
 చనాయకః | తేనదగ్ధోమఘస్సర్వో విధ్వస్తఃపశ్యతోహరైః | హరిణాచక్రముత్స్ప
 ష్టం భూతనాథవధంప్రతి | భూతనాథాపితచ్చక్రమాపతత్తుతదాగ్రసత్ | గ్రస్తే
 చక్రేతతోవిష్ణు లోకపాలాభయంయయుః | తథాస్థితంసమిత్యోథ దక్షోయ
 జ్ఞంసురానప్తి | తుష్టావశంకరందేవం దక్షోభక్త్యాప్రజాపతిః | జయశంకరసోమే
 శజయసర్వగ సర్వద | జయకల్యాణభూతాత్మకజయకాలాత్త నేనమః | ఆదికత్రే
 నమస్తేస్తునీలకంఠ నమోస్తుతే | బ్రహ్మప్రియనమస్తేస్తు బ్రహ్మయాప నమోస్తుతే |
 త్రిమూతయేనమోదేవ త్రిధామపరమేశ్వర | సర్వకత్రేనమస్తేస్తు త్రైలో
 క్యాధారకామద | నమోవేదాంత వేద్యాయ వ్యాపినే పరమాత్మనే | య
 జ్ఞరూపనమస్తేస్తు యజ్ఞధామన్నమోస్తుతే | యజ్ఞధాతర్మమస్తేస్తు హవ్యధాత
 ర్మమోస్తుతే | యజ్ఞహంతర్మమస్తేస్తుఫలదాతర్మమోస్తుతే | త్రాహిత్రాహిజగ
 న్నాధశరణాగతవత్సల | భక్తానామప్యభక్తానాంత్వమేవశరణంప్రభో | ఏవంతుస్తు
 వత స్తస్యప్రసన్నోభూన్త హేశ్వరః | కిందదామీతితంప్రాహక్రతుః పూణోస్తుమే
 ప్రభౌ | తథేత్యవాచభగవాన్ దేవదేవోమహేశ్వరః | క్రతుంకృత్యాతతఃపూర్ణంత
 స్యదక్షస్యవైమునే | ఏవముక్తా వసభగవాన్ భూతైరంతరధీయత | యథాగతంతథా
 జన్తుస్తేదేవసదనంసురాః | తతఃప్రభృతిత త్తీధంపట్టిశ్వరముదాహృతం | దశన
 స్నానపానాద్యైర్మహాపాతకనాశకృత్ | జన్తాంతరకృతైఃపాపై ర్వాధిపీడాభ

వేస్తుతాంస్నానాత్కమక్షయేజాతేవ్యాధినాశోభవేష్టువం ఏకాదశబ్రహ్మ
హత్యా నివృత్తికరణానిచ | స్థానానిసంప్రశంసంతి మనయ స్తత్వదర్శినః | శ్రీనైలం
చాపికేదారం కాశహస్తీచపట్టినం | తతఃకదాచిద్దేవానాం వైత్యానాంవిగ్రహా
మహాః | బభూవతత్రదైత్యేభ్యో భీతాదేవాశ్చియఃపతిం | తుష్టువుస్సర్వభావేన
వాక్యైరేవంజనాదనం | శక్రాదయోపిత్రిదశాఃకటాక్షమవేత్త్యపశ్చాత్తరసాచ
రంతి | తథాపియత్పదరతాస్తువామ స్తంబ్రహ్మభూతంధృతశంఖచక్రం | తతఃప్ర
సన్నోభగవాన్సాంజ్ఞాచక్రగదాధరఃకిమథమాగతాస్సర్వేతతరతాన్స్తీత్య
వోచత || దేవాడిఃమః || భయంభవతిదైత్యేభ్యో దేవానాంమధుసూదన | తత
స్త్రిణాయదేవానాం మతింకురుజనాదన | తానాగతాన్వారిఃప్రాహ గ్రస్తం చ
క్రంహరేణహికింకరోమిగతంచక్రం హరిస్తాన్పునరబ్రవీత్ | యాంతుసర్వేసురగ
ణా రక్షాతుక్రియతేమయా | తతోగతేషు దేవేషు విష్ణుశ్చక్రాథమాద్యతః | గోదా
వరీంతతోగత్వాశంభోఃపూజాంప్రచక్రమే | సువణకలశై దివ్యైస్సుగంధైదశ
భిశ్చతైః | భక్తితోనిత్యవత్పూజాంచక్రేవిష్ణురుమాపతేః | ఏవంసంపూజ్యమానేతుత
యోస్తత్వమిదంశృణుకమలానాంసహస్రేతు యదేకంనైవపూర్వతే | తదాము
రారిస్వంనేత్ర ముత్పాట్యాఘోమకల్పయత్ | అర్ఘ్యపాత్రంకరేగృహ్య సహ
స్రకమలాన్వితం | ధ్యాత్వాశంభుపదేదత్తంస్వంనేత్రంయన్తురారిణా | తదేవచక్రమ
భవన్నేత్రంచాపియథాపురా | తతస్సురగణాస్సర్వే తుష్టువుహారిశంకరా | గం
గాంచాపిసరిచ్ఛ్రీష్టాంతుష్టువుర్వృషభధ్వజం | చక్రాథినః పద్మసహస్రయోగే
హ్యేకోనతాయాంచనికృత్యచక్షుః | దాతుముకారారెరమరేశచక్రం తదేవజాత
దిత్తిజైకభేది || తతఃప్రభృతితత్తీథం చక్రతీథమితిశుతం | తస్యాపిత్రవణాదేవ
మూచ్యతేసర్వకిల్బిషాత్ | తత్రస్నానంచదానంచయఃకుర్యాత్పితృతర్పణం | సర్వ
పాపవినిముక్తఃపితృభిః స్వగభాగ్భవేత్ | తత్రచక్రాంకితంతీథమాద్యాపిప
రిద్యశ్యతే ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే

చక్రతీర్థవణానంనామా

ప్రతింశోధ్యాయః

అక్షైకోనచత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ సైష్టలంతీథమాఖ్యాతం చక్రతీథాచ్యదక్షిణే।
యత్రచక్రేశ్వరోదేవ శ్చక్రమాపయతోహరిః। యత్రవిష్ణుస్సవ్యయంస్థిత్యా చక్రా
థంశంకరంప్రభుం। పూజయామాసతీథంచ చక్రతీథముదాహృతం। యత్రప్రీ
తోభవద్విష్ణో శ్శంభుస్తత్ప్రీప్రలంబిదుః। చక్రేశ్వరేపప్రలేతి నామధేయస్యకారణం।
శృణునారదతద్భక్త్యా సాక్షాద్వేదోదితంమయా। దధీచిరితివిఖ్యాతో ఋషిరాసీద్గు
ణాకరః । తస్యభార్యామహఃప్రాజ్ఞాకులీనాచపతివ్రతా । లోపాముద్రేతీయా
ఖ్యాతాస్వసా తస్యాగభ స్తినీ। ఇతినామ్నాచవిఖ్యాతాబడబాచప్రకీతితా । ద
ధీచేస్సాప్రియాఃత్యంతపస్తేపేతయామహత్ । దధీచిరగ్నిమాన్నిత్యంగాహాధమ
పరాయణః । స్వకళత్రతశ్శాంతఃకుంభయోనిరివాపరః । తస్యప్రభావాత్తం
దేశం నారయోదైత్యదానవాః । ఆసీనంహృష్టమనసమృషీనత్వాపునఃపునః ।
జిత్వాదైత్యాహప్రాప్తాహత్వారాక్షసపుంగవాః । ఆజగ్మునిశాదూ
లదధీచేస్తస్యచాశ్రమమ్ । తత్రచేవాస్సమాజగ్తురుద్రాదిత్యాస్తథాశ్వినా ।
ఇంద్రోవిష్ణుర్యమోగ్నిశ్చజిత్వాదైత్యాన్రణాజిరే। జయినోజాతసంహమాస్తుతా
శ్చైవమరుద్గణైః । దధీచింమునిశాదూలంద్రష్టంజగ్ముస్సూరౌత్తమాః । దధీచి
జాతసంహమాస్సురాన్పూజ్యపృథక్పృథక్ । గృహకృత్యంతతశ్చకేసురేభ్యో
భార్యయాసహ । పృష్టాశ్చక్షుశలం తేనకథాంచక్రస్సురాలపి। దధీచిమబ్రువ
దేవాభార్యయాసహితంమునిమ్ । బ్రహ్మన్వయంతుసుఖిన స్త్వాందృష్ట్వాతువిశేష
తః । నాయుధైఃఫలమస్తాకంసోధుంనైవక్షమావయమ్ । స్థాప్యంచేశంనపశ్యామ
ఆయుధానాంమునీశ్వర । స్వగేసురద్విషోజ్ఞాత్వాస్థాపితానిహారంతిచ। నయే
యురాయుధానీతితదైవచరసాతలే । తస్తాత్తవాశ్రమేపుణ్యే స్థాప్యంతేస్త్రాణీ
మానద ॥ నైవాస్తికించిద్భయమత్రవిప్రనదానవేభ్యోనచరాక్షసేభ్యః। త్వయాజ్ఞ
యారక్షితపుణ్యయుక్తొనవిద్మహేతేతపసాసమానం। జ్ఞాతారయోబ్రహ్మవిదాం
వరిష్ఠవయంపూర్వంనిహతాదైత్యసంఘైః । అస్త్రైరలంభారభూవైఃకృతాక్షైః
స్థాప్యంస్థానంతేసమీపంమునీశ । తతోయామఃకృతకార్యాస్సహంద్రాః స్వం
స్వంస్థానంచాయుధానాంచరతా । త్వయాకృతాజాయతాంత్వత్ప్రసాదాత్స
మథస్తవంధారణైరక్షణేచ। తద్వ్యాకృమాకణ్యదధీచిరేవంవాక్యంజగౌవిబుధా
నేవమస్తు । నివార్యమాణఃప్రియయాసుశీలయాకించేవకార్యేణవిరుద్ధరూపిణా। దే
వద్విషోద్వేషమనుప్రయాంతితత్తత్థానేవిప్రవర్యశ్శృణుష్వ । నష్టైదైత్యేరాయు

ధానాంమునీశకుప్యంతిదేవారిపవస్తేభవంతితస్తాస్తేదంవేదవిదాం వరిష్టయుక్తం
ద్రవ్యేపారకీయేమమత్వమ్ । తావచ్చమైత్రీద్రవ్యభావశ్చయావన్నష్టేవితైరిపవస్తే
భవంతిచేదస్తిశక్తీద్రవ్యదానేతతస్తేదాతవ్యమేవాథి=నేకించార్యమ్|విచిన్వం
తఃపరకార్యాణికుర్యుర్వాస్విమ=నోభిఃకృతినస్తథైవ । పరస్వసంధారణమేతదే
వసద్భిని=రస్తంత్యజతాంకాంతసద్యః । ఏవంప్రియాయావచనంసవిపౌ) నిశవ్య
ధార్యామిదమాహాసుభూమ్ । పురస్సురాణామనుమన్యభద్రే నేతేతివాణీనము
భేమమేతి । తూష్ణింస్థితాయాంసురసత్తమాస్తే సంస్థాప్యచాస్తా)ణ్యతిదీప్తిమం
తి । నత్వామునీంద్రంయయురేవలోకాన్ దైత్యద్విషోజయినస్తేకృతాధాః| గ
తేషుదేవేషుమునిప్రవీరోహృష్టోవసద్భార్యయాధమ=యుక్తః| గతేచకాలెత్వతి
విప్రయుక్తైదేవేమానెసంఖ్యయావాసహసే) । నతేసురాఆయుధానాం స్థితా
నాంవాచంమనశ్చాపితథైవవక్రః । దధీచిరప్యాహాగభస్తినుంజసాదేవారయో
మాంవిద్విషంతీహాభద్రే । నతేసురానెతుకామాభవంతిస్వస్థాపితాన్యత్రవదస్వ
యుక్తమ్|సాచాహకాంతంవినయాదుక్తమేవత్వంజానీషేనాధయదత్రయుక్తమ్|
నైత్యాహరిష్యంతిమహాప్రవృద్ధాస్తపోయుక్తాబలినస్తాయుధాని । తదస్త్రరక్షా
థ=మిదంసచక్రేమంతైశ్చసంతౌశ్యజతైశ్చపుణ్యైః|తద్వారిసర్వాస్త్రమయంసు
పుణ్యంతేజోయుక్తంతత్రపపౌదధీచిః । నిర్విర్యరూపాణితదాయుధాని త్షయం
జగ్తుఃక్రమశఃకాలయోగాత్ । సురాస్తదాగత్యదధీచిమాహుర్మత్వాపురాప్రీతి
మంతంప్రియేణ । దదస్వచాస్త్రాణిమునిప్రవీరయానిస్వపార్శ్వనిహితానిదేవైః|
దధీచిరప్యాహాసురారిభీత్యాహ్యానాగత్యాభవతాంవాచిరేణ । అస్త్రానిపీతాని
శరీరసంస్థాన్యప్తానియుక్తంమమతద్వచంతు ॥ దేవాః ॥ అస్త్రాణిదేహీతిచవ
క్తుమేతచ్ఛక్యంనచైవాన్యదతీవబుద్ధమ్ । వినాశతైఃపరిభూయేమనిత్యం దుష్టారిభి
గతశస్త్రా)మునీశ|నమత్య=లోకనతలేనాకలోకేవాసస్సురాణాం నష్టభిబ్రీవా
మః । త్వంవిప్రవర్యస్తపసాచైవయుక్తానాన్యద్వక్తుంయుజ్యతేతద్విశేషే| విప్ర
స్తదోవాచమదస్థిసంస్థాన్యస్త్రాణిగృహ్ణాంతునసంశయోత్ర । దేవాస్తమప్యా
హురనెనకిన్నుశస్త్రైఃహీ=నాస్త్రీన్వమాప్తాస్సురేంద్రాః| పునస్తథోవాచముని
ప్రవీరస్త్యత్వై జీవాన్ దేహీకాన్యోగయుక్తః । అస్త్రాణికుర్వంతుమదస్థిధూ
తాన్యనుత్తమాన్యత్తమహాపవంతి । కురుష్వచేత్యాహురదీనసత్వా దధీచిమ
పున్నతమగ్నికల్పమ్ । దదాతుతస్యప్రియమీరణంత్రిసాన్నిధ్యేప్రీతిరేషామునీశ|
తేచాపిదేవాప్తామదృష్ట్వేవశేఘ్రింతస్యాభీతా)విప్రమూచుఃకురుష్వ । తత్యాజజీ

వాక్షదు స్త్యజాన్ప్రీతియక్తాయథాసుఖందేహమిమంజుషధ్వమ్ । మదస్థిభిఃప్రీతి
యక్తాభవంతస్సురాస్సర్వేకిన్నుమేదేవకార్యం|యదప్రమేయంపరమంపదంయద్య
ద్భక్తిస్తూరూపంయదుపాసితవ్యం| తత్రైవవిన్యస్యధియంషహత్తాసాయుజ్యతాం
బ్రాహ్మణోసౌజగామ । నిజీ=వితంప్రాప్తమభీక్యదేవాఃక లేబరంతస్యసురాశ్చ
సమ్యక్|త్వష్టారమప్యూషరతత్వరంతఃకురుష్వచాస్త్రాణబహూనిసద్యః । సచాపి
తానాహకథంనుకార్యంక లేబరంబ్రాహ్మణస్యేహ దేవాః| బిభేమికతుం=దారణం
చాక్షమోహంవి దారి తేన్యైరాయుధాన్యత్తమాని| తదస్థిభూతానికరోమిసద్యః
తతోదేవాగాస్సమూచు స్త్వరంతః|అగ్నిముఖంవఃక్రియ తేహితాథం=గావోదే
వై రాయుధాథంతు జేన । దధీచిదేహంతువి దార్యయాయమస్థీనిశుద్ధానిప్రయ
చ్ఛతాద్య । తద్దేవకార్యాచ్ఛతధైవజక్రస్సంలేహ్యాచాస్థీనిదదుస్సురాణాం । కృ
త్వాత దాస్త్రాణిచ దేవతానాంత్వష్టాజగామాథమహత్వరంతధా| అవాప్యచాస్థీ
నిముదంతధైవసురాస్తుజగ్తుఃస్వయమేవసద్| స్వమాలయంచాపితధైవజగ్తుగా=
వశ్చి రాయాథదధీచిభార్యా । పతివ్రతాశీలవతీసుభద్రాభర్తృప్రియాబాలగర్భా
త్వరంతీక రెగృహీత్వాకలశంవారిపూణంముమాంన త్వాఫలపుష్టేస్సమేతా| అ
గ్నించభతా=రమధాశ్రమంచ సాద్రష్టు కామాధజగామశీఘ్రం| ఆగచ్ఛంతీంప్రాతి
ధేయీంత దానీంనివారయామాస తదోల్క పాతః|సాసంభ్రమా దాగతాచాశ్రమ
స్థంనైవాపశ్య త్తత్రభ తా=రమగ్రే|క్వవాగత శ్చేతీసవిస్తయాసాపప్రచ్ఛాగ్నింప్రా
తీధేయీసునమా| అగ్నిస్తదోవాచసవి స్త్వరంతాం=దైవాగమంయూచనంవేశరీరే|
అస్థాముపాదానమధోప్రయాతంశ్రుత్వాసర్వం=దుఃఖితాసాబభూవ|క రెగృహీ
త్వాధజలంమహాసతీశాపేన దేవాన్భస్త్స సాచైవకుర్యాం|విచార్యసాధ్వీతుమయా
త దానీంశాపేనకింలభ్య తెతత్రచైవ । శాపేసురానాహారిష్యేసురారీనగ్నింప్రా
ప్యేకిన్నుకృత్యంభవేన్తే । కోపంచదుఃఖంవినియష్యసాధ్వీతధావాదీధమ=యు
క్తంచకతుం=ఉత్పద్య తేయతువినాశ సర్వంనశోచ్యమ స్తీహామనుష్యలోకే । గోవి
ప్రదేవాథ=మిహాత్యజంతిప్రాణాన్ప్రియాన్పుణ్యతమామనుష్యాః| సంసారచక్రే
పరివత=మా నెదేహంసమథం పుణ్యయ క్తంత్వవాస్య । ప్రియాన్ప్రాణాన్దేవవి
ప్రాధిక హేతోస్తేవేధమ్యాః=ప్రాణినోయేత్యజంతి । ఇత్యేవముక్త్యాపూజ్యచా
గ్నిం యథావద్భతుం= స్త్వచాలోమభిస్సం వివేశ । గర్భస్థితంచాలకం ప్రాతిధే
యీకుక్షింవిదార్యాధక రెగృహీత్వాగ్నిం=పృథివీ మాశ్రమంచవన
స్పతీనోపధీనాశ్రమస్థాన్ । పితృగోపకామ్యుర్భిగో=త్రజైశ్చ మాత్రాహీనంచా

త్రైలోకవిద్యవద్యుతయ్యు పృథివీ మాశ్రమంచవన
స్పతీనోపధీనాశ్రమస్థాన్ । పితృగోపకామ్యుర్భిగో=త్రజైశ్చ మాత్రాహీనంచా

లకం సర్వవేతే ! రతుంతు సర్వేపిచ భూతసంఘా అనేష పోష్యో బాలకో
 లోక పాలః ॥ ఇత్యుక్త్వా తత్యజే బాలు భత్య చింతాపరాయణా ।
 పిప్పలానాం సమీపేతు న్యస్య బాలం సమప్యజ । అగ్నేః ప్రదక్షిణం కృ
 త్వా యజ్ఞపాత్రసమన్వితా । వివేశాగ్నిం ప్రాతిధేయీ భత్రా సహదివంయ
 యా|రురుదుశ్చాశ్రమస్థాయే వృక్షాశ్చవనవాసినః| పుత్రవత్పోషితాయేన ఋ
 షిణాచదధీచినా । వినా తేవనజీవామ స్తయామాత్రాతధావినా|మృగాశ్చపక్షి
 ణస్సర్వే వృక్షాశ్చోచుఃపరస్పరం|దధీచిఃప్రాతిధేయీచ బాలోధమస్సనాతనః|
 దివంయాతఃకథంబాలో వధనీయ స్తదుచ్యతాం|ఏవముక్త్వాతదోషధ్యో వనస్పతి
 సమన్వితాః|సోమం రాజానమభ్యేత్య యాచి రేఽమృతము త్తమం|సచాదిశ త్తదా తే
 భ్యసో మోమృతమను త్తమం । దదుర్బాలాయ తేచాపిహ్యాయతంసురవల్లభం|సతే
 నతుష్టోవవృధే శుక్లపక్షేయథాశశీ । పిప్పలైఃపాలితోయస్తా త్పిప్పలాదస్సబాల
 కః|ప్రవృద్ధఃపిప్పలానేవ మువాచక్వపితాస్థితః| మనుష్యేభ్యోమనుష్యాస్తు జాయం
 తేపక్షిణఃఖగాః|బీజేభ్యోవీరుధాలా కే వైషమ్యంనైవజాయతే|వార్షస్త్వహంక
 థంజాతో హ స్తపాదాదిజీవవాక్ । వృక్షా స్తద్వచనంశ్రు త్వా సర్వమూచుర్యథా
 క్రమం|దధీచిమరణంసాధ్వ్యా స్తథాచాగ్నిప్రవేశనం| అస్థ్నాంచాహరణందేవై
 దేవకార్యంసవి స్తరం|శ్రు త్వాదుఃఖసమావిష్టో నిపపాతతదాధువి| ఆశ్వాసితః
 పునర్వృక్షై ర్వాక్యైధమాథసంహితైః|ఆశ్వస్తస్సపునఃప్రాహ తదోషధి
 వనస్పతీ|పితృహంతృహన్తానిష్యేహం నాన్యథాజీవితుంక్షమః । పితృమిత్రాణిశ
 త్రాన్యాతథాపుత్రోసువతతే|సఏవపుత్రోనాన్యస్తు పుత్రయాపో రిపుస్స్వయం|
 వృక్షాస్తుబాలమాదాయ సోమాంశికమథాయయుః|బాలవాక్యంతు తేవృక్షా సో
 మాయాధన్యవేదయక్ । శ్రు త్వాసోమోపితంబాలం పిప్పలాదమభాషత|| గృహాణ
 విద్యాంవిధివత్సమగ్రం తపస్సమృద్ధించశుభాంచవాచం| శౌర్యంచదానంచయశోవ
 పుశ్చ సంప్రాప్యసేపుత్రమదాజ్ఞయాత్వం|| పిప్పలాదఃపునఃప్రాహచోషధీశంవి
 నీతవాక్ |సర్వమేవవృధామస్యే పితృహంతృవినిషక్రాతిం|నకరోమ్యత్రయావచ్చ త
 స్తాత్వంప్రథమంవద|యస్మిన్ దేశేయత్రకాలే యస్మిన్ దేవేచమంత్రకే । యత్రతీ
 థేచసంసిధ్యే న్తత్సంకల్పస్సురో త్తమ|చంద్రఃప్రాహాచిరంధ్యాత్వా ముక్తిర్వా
 భుక్తిరేవవా| సర్వంమహేశ్వరాదేవ జాయతేనాత్రసంశయః । ససోమంపునర
 ప్యాహు కథంద్రక్ష్యేమహేశ్వరం । బాలోహంబాలబుద్ధిశ్చ నసామధ్యంతపస్త
 థా|బాలంకృపాన్వితఃప్రాహా పునరేవతుచంద్రమాః|గాతమింగచ్ఛపుత్రత్వం స్తు

హిచక్రేశ్వరంహారం । తత్రాస్తేసర్వదాశర్వస్వల్పాయాసేనవత్సతే । ప్రీతోభ
వేన్మహాదేవ స్సాక్షాత్కారుణికశ్శివః । ఆస్తేసాక్షాత్కృతశ్శంఘ ర్విష్ణునాప్రభవి
ష్ణునావరంచద త్తవాక్విష్ణో శ్చక్రంచక్రదశార్చితం । తత్రగచ్ఛమహాబుద్ధే దండకే
గాతమీనదీం । చక్రేశ్వరంనామతీర్థం జానంత్యోషధయస్తుతత్ । తాంగత్వాస్తుహి
దేవేశం సర్వభావేనశంకరం । సతేప్రీతమనాస్తోతు స్సర్వానాకామాన్ప్రదాస్యతి ।
తద్రాజవచనాద్భ్రష్టాక్ పిష్పలాదోమహామతిః । ఆజగామజగన్నాథో యత్రదేవ
స్సచక్రదః । తమేవాసుకృపావిష్టాః పిష్పలాస్సాస్వశ్రమాద్యయుః । తుష్టావసర్వభావే
నపిష్పలాదశ్శుచిశ్శివం ॥ పిష్పలాదఉవాచ ॥ దిగీశ్వరాక్ జిత్యసమూజితస్య కై
లాసముత్తూః । యతస్సురారేః । అంగుష్ఠకృత్యేసరసాతలాది ముపాశ్రితస్యాపిదశాన
నస్య । ఆలూనకాయస్యవిచూణిస్య విహస్యదేవ్యాసహద త్తమిష్టం । తస్మైప్రస
న్నేకుపితేపితద్వ దయుక్తదాతాసిమహేశ్వరత్వం । సాత్రామణీచృత్తిమధస్సచక్రే
హ్యర్చాంహారోనిత్యమతీవకృత్వా । బాణిప్రశస్యఃకృతవద్యదుచ్చై ర్మస్యాద్యదు
చ్చైశ్శశిఖండమా శే । జిత్యారిపూక్ దేవగణాన్ప్రపూజ్య గుహాన్నమసకతుమ్
గాద్విశాఖః । చుకోపదృష్ట్యాగణనాధమూఢ మంకేతమారోఽప్యజహాససోమః । ఈ
శాంకరూఢోపిశిశుస్సృభావాన్నమాతురంకంనముమోచతంచ । క్రొద్ధుంసుతంహః
తుమపిహ్యశక్త స్తతోధనారీత్వమగాత్ససోమః । తతస్స్వయంభూస్సుప్రీతః పిష్ప
లాదమభాషత । వరంవరయభద్రంతే పిష్పలాదతవప్రియం । దాధీచఃప్రణతః ప్రాహ
శఙ్కరంభక్తవత్సలం । హతోదేవై మహాదేవ పితామమహాహయశాః । అచాంభిక
స్సత్యవాదీ మాతావాపిపతివ్రతా । దేవేభ్యశ్చతయోర్నాశం శ్రుత్వానాధసవిస్త
రం । దుఃఖికోపసమాయుక్తో నాహంజీవితుముత్సహే । తస్మాన్తేదేహీసామధ్యం
నాశయేహంసురాన్ప్రధో ॥ ఈశ్వరఉవాచ ॥ తాతీయంనయనంద్రష్టుం యది
శక్తోసిమేనఘ । తతస్సమధోభవితా దేవానుత్సాదితుంభవాక్ ॥ తతోద్రష్టుంమ
నశ్చక్రే తాతీయంలోచనంప్రభోః । నశశాకతథోవాచ నక్షమోస్తీతిపిష్పలః ॥ ఈ
శ్వరఉవాచ ॥ కించితుకరుతపోబాల యదాద్రత్యుసిలోచనం । తృతీయంత్వంతదా
భీష్ట మాప్స్యసేనాత్రసంశయః । ఏతచ్ఛ్రీత్వాశంభువాక్యం తపసేకృతసిశ్చయః ।
దధీచిసూనుధమాత్తా తత్రైవబహుళాస్సమాః । శివధ్యానై కనిరతో బాలా
పిబలవానివ । దదర్శచక్షు దేవస్యతృతీయంపిష్పలాశనః । కృతాంజలిఫుటోభూత్వా
వినీతఇదమబ్రవీత్ । శంభునాదేవదేవేన వరోదక్షఃపురామమ । తాతీయచక్షు
షాఙ్గోశియ దాపశ్యసితత్తతాత్ । సర్వంచప్రాథికతంసి ధ్యే దిత్యాహత్రిదశేశ్వ

రః తస్మాదాదిత్యనాశాయ హేతుభూతం ప్రయచ్ఛ మే త దేవపిప్పలాః ప్రాహు రి
 తివాచం మహామతే మాతాతవప్రాతిధేయీ వదం త్యేవందివంగ తా తస్మాత్పవచ
 నంశ్రుత్వా కుపితః పిప్పలాశనః । దేహీ దేహీతి తం ప్రాహా కృత్యా తత్ర వినిగ
 తా బడబాంచాస్తరచ్చిత్తే కృత్యా చ బడబాకృతిః । సర్వసత్వవినాశాయ ప్ర
 ఘాతానలగర్భిణీ । గభస్తి నీబాలగర్భా మాతాయాపీప్పలాశనః । తద్ధ్యాన
 యోగాద్యాజాతా కృత్వాసా నలగర్భిణీ । ఉత్పన్నాసా మహారౌద్రా మృ
 త్యుజిహ్వేనభీషణా । ఉవాచపిప్పలాదంతం కింకృత్యం తేవదస్వమే । పిప్పలా
 దోపితాం ప్రాహా దేవాన్భాదరిస్తాన్తమ । జగృహే సాతథైత్యుక్త్వా పిప్పలాదం
 పురస్థితం సప్రాహాకిమిదంకృత్యే సాచాప్యాహత్వయోదితం దేవైస్తస్వం నిమి
 తం దేహం తతోభీతశ్శివంయయా । తుష్టావదేవంసమునిః కృత్యాం ప్రాహా శివ
 స్తదా యోజనాంతస్థితాన్ దేవాన్ నిగృహాణమమాజ్ఞయా । తస్మాద్ద్యాహితతో
 దూరం కృత్యేకృత్యం తతఃకురుతీథాన్తుపిప్పలాత్పూర్వం యావద్యోజన సంఖ్య
 యాప్రాతిష్ఠద్బడబారూపా కృత్యాసాత్యక్తినిమిత్తా । తస్యాంజాతో మ
 హానగ్ని లోకసంహారణక్షమః । తందృష్ట్వావిబుధాస్సర్వే త్రస్తాశ్శంఘముపా
 గమన్ చక్రేశ్వరంపిప్పలేశం పిప్పలాదేనతోషితంస్తువంతోభీతమనస శ్శంభుమూ
 చుదివౌకసః । రక్షస్వశంభోకృత్యాస్తా న్నాథతేతద్భవోసలః । శరణంభవస
 ర్వేశ ఘాతానామభయప్రద । ఋషితా త్రకృతాకృత్యా త్వచ్చతుః పరినిగ
 తా తతఃకృత్యాంసీడయితుం వీరభద్రోభవద్ధరః । హస్తశూలం గృహీత్వాతు
 పాతయామాసఘాతలే । భద్రకుండీతుసాజాతా పాతాళతలగామినీ పాతా
 లాదాగతంవారి దృష్ట్వాప్రీతోవరందదౌ । అస్యాంతుస్మానమాత్రేణమహాపా
 తకకోటిభిః । ముక్తాయాంతిపదం మహ్యం బ్రహ్మాదీనాంసుదులభం తానబ్రవీజ్జ
 గన్నాథో యోజనాంతర్నివాసినః । నబాధతెత్వసాకృత్యా తస్మాద్మూయ మహా
 ర్షిశం ఇహావాసద్భవమరా స్తస్యావోనభవేద్భయం । పునరూచుస్సురేశానం
 త్వయాదస్తంత్రివిష్టపం । తత్త్యక్త్వాత్రకథంనాథ వత్స్యామస్త్రీదశాచితం
 దేవానాంవచనంశ్రుత్వా శివోవాక్యమథాబ్రవీత్ । దేవోసావిశుతశ్చతుర్వ్యో
 దేవోవిశ్వతోముఖః । యోరశ్శిభిజనయి తాసనిత్యంజనకోమతః ససూర్యవీక
 వీవాత్ర సాక్షాద్రూపేణ సర్వదా । స్థితింకరోతుసర్వేషాం స్థితింకుర్వంతుసర్వ
 దా తథైశంభువచనా త్పారిజాతతరోస్తదా దేవాదివాకరంచక్రు స్తవ్విష్టాభా
 సురమబ్రవీత్ । ఇహైవాస్వజగత్సాక్షీన్ రక్షాస్త్యావిబుధాన్రవే స్వస్వాంశై

ర్వయమశ్యత తిష్ఠామశ్యంఘసన్నిధౌ | చక్రేశ్వరస్యపరిత స్తావద్యోజనసంఖ్య
 యాగంగాయాఉభయంతీర మాసాద్యాసకసురాస్తదా|అంగుశ్యధా=ధ=మా
 త్రింతు గంగాతీరంసమాశ్రితాః | తిస్రఃకోట్యస్తథాపంచ శతానిమునిస త్తమ్|
 తీథానితత్రతిష్ఠంతి కశ్యణోతిబ్రవీతిచ| తతస్సురగణాస్సర్వే విసీతాశ్చివముబ్ర
 వన్| పిప్పలాదంసురేశానం శమనయజగన్తయ | ఓమిత్యుక్త్వాజగద్ధాతాపిప్ప
 లాదమువాచహ | దేవేష్విహునినష్టేషు పితాతేనాగమిష్యతి | చత్రాఃపిత్రాతవ
 ప్రాణాః దేవానాంకార్య సిద్ధయే | తథాచాపదివంతాత స్తవమాతాపి పుత్ర
 కాయదస్థిభిస్సురాస్సర్వే జయిన స్సుఖిన స్తదా | తేనావాప్తయశస్త్రీవ్రం తవ
 మాత్రాక్షయంకృతం | త్వయాపుత్రేణసర్వత్ర యశఃపరతరంకృతం| త్వత్ప్ర
 తాపభయాత్స్వగాఙ్ఘ్రితాంస్తాం స్త్రాతుమహాసి|| యావద్యశస్సురతిచాపిమ
 నుష్యలోకేహ్యాహనియాని త్రిదివంగతస్య| దినేదినేవష=సంఖ్యాపరస్త్రిన్ లోకే
 వాసోజాయతేనిర్విచారః | భాషితందేవదేవస్య శ్రీత్వాశాంతోభవన్తునిః| కృ
 తాంజలిపుటోఘాత్వా నత్వానాథ మథాబ్రవీత్||పిప్పలాదః || వాగ్చిమనోభిః
 కృతిభిఃకదాచిన్త మోపకుర్వంతిహితైరతాయు | తేభ్యోహితాథం త్విహావా
 పరత్ర సోమనమస్యామి సురాదిపూజ్యం | సంరక్షీతోయైరభివధితశ్చ సమా
 నగోత్రాశ్చసమానధమాః | తేషామభీష్టానిశివఃకరోతు బాలేందుమాళిం ప్ర
 జతోస్త్రినిత్యం|| యైరహంవధితోనిత్యం మాత్మవ త్పితృవత్ప్రభౌ | తన్నా
 మ్నాజాయతాంతీథం దేవదేవజగత్త్రయే | యశస్తుతేషాంభవతితేభ్యోహ
 మస్మణస్తదా | యాన్యక్షయానితిథాని దేవానాంసంతిఘాతలే| తేభ్యోయదే
 కమధిక మనుమన్యంతుదేవతాః | తతఃక్షమేయందేవానా మపరాధంచరంతనం||
 తతస్సమక్షం సరసోక్షరాంగిరం సహస్ర చక్షుః ప్రముఖాస్సురాంస్తథా | ఉ
 వాచదేవా అపిమేనిరేవచో దధీచిపుత్రోదితమవ్యయేన | బాలస్యబుద్ధివినయం
 చవిద్యాం కార్యంబలంసాహసంసత్యవాచం | పిత్రోభక్తింభావశుద్ధిం విదిత్వా
 తదావాదీ చ్ఛంకరః పిప్పలాదం || వత్సయద్ధిప్రీయం కామ్యం దత్వాపి సురవల్ల
 భం|ప్రాప్స్య సేవత్సకశ్యాణం మాన్యథాత్వం మనఃకృధాః||పిప్పలాదః || త్వత్తః
 ప్రాప్తా స్సర్వకామామహేశలోకాః ప్రాప్తాఃపిప్పలాశ్చామరాశ్చ| సుఖంప్రా
 ప్తానాథతథాపిలోకా స్త్యాంపశ్యంత స్వత్పదంతేప్రయారతు|| తథేత్యుక్త్వాపిప్ప
 లాదం దేవదేవోమహేశ్వరః | అభినంద్యతుతందేవై స్సహషం వాక్యమబ్రవీ
 త| దేవాఅపిముదాయుక్తా నిభయా స్త్వత్కృతాద్భయాత్ | ఇదమూచు స్స

ర్షవీన చాధీచంశవసన్నిధౌ । దాధీనయదభీష్టంచత్వయాకృతమసంశయం । సురౌ
 స్స్వపదమైశ్వర్యం ప్రాప్తాస్తత్రనసంశయః । పాలితా దేవదేవేన యాచ్ఛాలై
 లోక్యమండన । యచ్చింతితంత్వఘాత్పూర్వం పరాధః=ంచాత్తనోద్విజ । తస్మాద
 పృత్యతమంకించిద్భూ హీదాస్యామహోవయం । పునఃపునస్తదేవోచుస్సురసం
 ఘాద్విజోత్తమం । కృతాంజలిపుటఃపూర్వం నత్వాశంభుంసురాధీపం । అవోచ
 ష్చిప్పలాదశ్చహ్యమాంనత్వాచ పీష్పలాన్ । పీతరౌద్రష్టుకామోహాయకాసదాశ
 బ్దగోచరౌ । తేధన్యాఃపురుషాలోకే మాతాపిత్రోర్వశేస్థితాః । శిశూషణరతా
 నిశ్యం తత్తదాజ్ఞాప్రతిక్షకాః । ఇంద్రియాణిశరీరంచ కులంశక్తింజయంవపుఃపరి
 లభ్యతయోఃకృత్యేనోపయోగి నిరధఃకం । పశూనాం పక్షిణాంవాపి సులభం
 మాతృదశఃనం । దులభంమమతచ్ఛాపీ వక్ష్యేపాపఫలంసుకిం । దులభంయచ్చ
 తన్నస్సాస్యత్సర్వేషాంయస్యకస్యచిత్ । నోపపద్యేతసులభంమత్తోనాన్యస్తుపాపకృ
 త్ । తయోదశఃనమాత్రంచ యదిప్రాప్యేసురోత్తమాః । మనోవాకాయక
 మభ్యః శలంప్రాప్యేసురోత్తమాః । తదృషేర్వచనంశ్రుత్వా మిథస్సంమం
 త్యతేసురాః । విమానవరమాయాథౌ పీతరౌదంపతిశుభౌ ॥ తవసందశఃనాకాం
 డౌతౌపశ్యాశుసునిశ్చితం । విషాదంలోభమోహచాచత్యక్త్వాచిత్తంసుఖంనయ । పశ్య
 పశ్యేతితంప్రాహు దాధీచంసురసత్తమాః । విమానవరమాయాథౌ స్వగిణౌస్వ
 ణఃఘాషితౌ । వీజ్యమానౌసురస్త్రీభిస్తూయ మానావశౌపమా । దృష్ట్వాసమా
 తాపీతరౌననామశివసన్నిధౌ । హషవాక్యాశ్రునయన స్వయంకించిదువాచ
 తౌ । భవంతిమాతాపితరావన్యేపుత్రాః కులోద్వహః । అహంతుమాతురు దరే
 కేవలంఖేదకారణం । ఏవంఘాతోపివాంమోహాత్పశ్యేయమితిదుమతిః । తా
 వాలోక్యతతోదుఃఖా ద్వక్తుంనైవ శశాకసః । దేవాశ్చమాతాపితరౌ పీష్పలాద
 మథబ్రువన్ । ధన్యస్త్వం పుత్రలోకేమయస్యకీతిదివంగతా । సాక్షాత్కృ
 తస్తయాత్యగ్రితోదేవాశ్చాశ్వాసితాస్త్వయా । త్వయాపుత్రేణమల్లోకా నక్షీ
 యంతేకదాచన । పుష్పవృష్టిస్తదాతత్రన్యపతస్తస్యమూఢః । జయశబ్దస్సురైరు
 క్తఃప్రాదుర్భూతోమహాముసే । ఆశిషస్తుసుతేదత్వా దధీచిర్భార్యయాసహాశం
 భుంగంగాంసురాన్నత్వా స్వపుత్రంవాక్యమబ్రవీత్ । భార్యాంప్రాప్య శివేభ
 క్తింకురుగంగాంచసేచయ । పుత్రానుత్పాద్యవిధివద్యజ్ఞానిష్ట్వాసదక్షిణాన్ । కృ
 తకృత్యస్తదాతావదాక్రమస్వతతోదివం । కరోమ్యేవమితిప్రాహదధీచిం పిష్ప
 లాదనః । దధీచిఃపుత్రమాశ్వాస్య భార్యయాసపునఃపునః । అనుజ్ఞాత స్సుర

గణైపునస్సదివమాక్రమత్ । దేవాఅభ్యుచిరేసర్వేపిప్పలాదంససంభ్రమాః ।
కృత్యాంశమయభద్రం తేత్వదుత్పన్నాంమహాబల । పిప్పలాదస్తుతానాహానశక్తౌ
హానివారణే । అసత్యంనైవవక్తాహంయూయంకృత్యాంస్తువంతు తామ్ । మాం
దృష్ట్వాసా మహారౌద్రీ విపరీతంకరిష్యతి । త్వామేవనత్వావిబుధాః ప్రోచుస్తే
శాంతికారణమ్ । ననాశయయథాప్రీతిః స్థావరంజంగమంతథా । తాస్సురాని
త్యవోచత్సాకృత్యాలోకక్షయంకరీ । సర్వేషాంభక్షణాయైవసృష్టాహంతద్ద్విజ
న్తనాతథాచమత్ప్రసూతోపిహ్యన్యథాసకథంభవేత్ । యానిధూతాని పంచైవ
యచ్చాన్యథాస్నుజంగమం । సర్వమస్తస్తు భేవింద్యాద్వక్తవ్యంనావశిష్యతే । అన
లశ్చతథాకృత్యా తేఉభేనేత్సవోచ తామ్ । మయాసంమంత్యైతే జేవాఃపునరూచురు
భావపి । భక్షయేతామభేసర్వంయథాబ్రాహ్మస్తథాతథా । అగ్రానురా
నేవమువాచశృణునారద । భవతామిచ్ఛయాసర్వంభక్ష్యతేసురసత్త్వమాః । బడ
బాఖ్యానదీజాతాగంగాయాంసంగతామునే । తద్భవస్తుమహావహ్నిరభూత్తై
లోక్యభీషణః । తతఃకృత్యాంసుగాఃప్రోచుః క్షుధాశమనహేతవే । స్నానంకు
ర్వంతిగౌతమ్యామదత్వామృత్తికాంతుయే । తేషాంపుణ్యంతుతేవత్తంతద్భుక్త్వా
త్వంసుభీభవ । తథేత్సుక్త్వాతుసాకృత్యాగౌతమ్యాన్యవసత్సుఖమ్ । తమూచు
రమరావహ్నింధూతానాముదితోవిదుః । ఆపోజ్యేష్ఠతమాజ్ఞేయా స్తదేవప్రథ
మంభవేత్ । తస్మాత్త్వపాంపతింజ్యేష్ఠంసముద్రుశరణంకురు । యదైవచవయంబ్రా
మోగచ్ఛుశ్చ్యవయథాసుఖమ్ । అనలస్తవమరానాహాహ్యపానిధిమహాంకథం ।
ప్రజేయంయదిమాంతత్రప్రాపయంతుదకంమహాత్ । భవంతఏవతేప్యాహుః క
థంతేగ్నేగతిభవేత్ । అగ్నిరప్యాహతాన్దేవాకన్యామాంగుణశాలినీ । హిర
ణ్యకలశేస్థాప్యనయేదత్రగతిమమ । తస్యతద్వచనంశ్రీత్వాకన్యామూచుస్సరస్వ
తీం । నయేమమనలంశీఘ్రం శిరసావరుణాలయం । సరస్వతీసురానాహస్తైవ
శక్తాస్తిధారణే । యుక్తాచతస్పభిశీఘ్రంవహేయంవరుణాలయం । సరస్వత్యా
వచశ్శ్రీత్వాగంగాంచయమునాంతథా । నమదాంతాపసీంచైవ సురాఃప్రో
చుఃపృథక్పృథక్ । తాభిస్సమన్వితావాణీహిరణ్యకలశేనలం । సంస్థాప్యయత్రదేవే
శసోమనాథోజగత్పతిః । అధ్యాస్తేవిబుధైస్సాకంప్రభాసేశశిభూషణః । వారీశం
ప్రాపయామూసుఃపంచనద్యస్సరస్వతీ । అధ్యాస్తేసమహానన్నిఃపిబన్వారిశనైశ్చ
నైః । గతేనలేసురగణాస్సురమూచుగతవ్యథాః । బ్రాహ్మణస్యయదస్థీనిగృహీతాని
సురోత్తమ । అస్థాంచపాతనంబ్రాహ్మిహ్యస్తాకంచభవాంస్తథా । శివః ప్రాహత

చాసర్వా గంగామాప్లుత్యయత్నతః । దేవాశ్చ గావస్తత్సానాస్తుచ్యంతేనా
 త్రనంశయః । స్రుతౌశ్చితానిచాస్థీని ఋషి దేహాభవానిచ । తానిప్రతౌశనాదేవ
 మ్యఃప్రప్తానిప్రపూతతాం । యత్ర దేవాముక్తపాపాసతీథంపాపనాశనం ।
 తత్రస్నానంచదానంచబ్రహ్మహత్యావినాశనం । గవాంచపావనంయత్రగోతీథం
 తదుదాహృతం తత్రస్నానాన్తహుబుద్ధేగోమేధఫలమశ్నుతే । యత్రతుద్రాప్తాణా
 స్థీనిహ్యసకృణ్యానినారద । పితృతీథంతువిజ్ఞేయంపితౄణాంప్రీతివధంనం । భ
 స్తాస్థీనఖలోమానిప్రాణినోయస్యకస్యచిత్ । తత్రతీథేసంక్రమేరణయావచ్చం
 ద్రాకణతారకం । స్వగేవాసోభవేత్తస్యత్వషిడుషక్పతకమణః । చక్రేశ్వరాచ్చ
 క్రతీథాన్తీణీతీథానిమధ్యతః । తతఃపూతాస్సురగణా గావశ్శంఘమధాబ్ర
 వణ । యామస్స్వంస్వమధిష్ఠానంత్వదాజ్ఞాపరిపాలకాః । అస్తాభిఃక్రియతేదేవఋ
 షిప్రకలేబరం । ఆవివేహచదేవేశహత్యాయానిషక్పతిర్యథా । దేవేనోక్తాస్తథా
 గంగాంతాస్సస్నుశ్చముదాన్వితాః । గోతీథంతచ్చవిజ్ఞేయంసర్వపాపప్రణాశ
 నం । యామస్స్వంస్వమధిష్ఠానమత్రసూర్యఃప్రతిష్ఠితః । అస్తికస్థితేదినకరేసు
 రాస్సర్వేప్రతిష్ఠితాః । భవేయుజగతామీశతదనుజ్ఞాతుమహాసి । దివాకరోదేవ
 మయస్తవత్రాస్తాభిఃప్రతిష్ఠితః । యత్రగంగాజగద్ధాత్రీయతే శస్త్ర్యంబకస్వయం ।
 సురావాసఃప్రతిష్ఠానంభవేత్తత్రత్రియంబకః । ఆపృచ్ఛ్యపిప్పలాదంచ సురాస్స్వస
 దనంయముః । పిప్పలాఃకాలపర్యాయేస్వగంజస్తురపిస్వయం । పావనానాంప
 దంవిప్రపిప్పరాదఃప్రతాపవాణ । క్షేత్రాధిపత్యేసంస్థాప్యపూజయామాసశంక
 రం । దధీచిసూనుర్యషిరుగ్రతేజాలవాప్యభార్యాం గౌతమస్యాత్తజాంచ । పు
 త్రానథావాప్యయశశ్శ్రియంచసుహృజ్జనైస్స్వగమవాపధీరః ॥ తతః ప్రభృ
 తితస్తీథంపిప్పలేశ్వరముచ్యతే । సర్వక్రతుఫలంపుణ్యం స్మరణాదఘనాశనం ।
 కింపునస్సాన్నదానాభ్యామాదిత్యస్యవదశణాత్ । చక్రేశ్వరంపిప్పలేశం దేవదే
 వస్యనామనీ । సరహస్యంవిదిత్వాతుసర్వానామానవాప్నుయాత్ । సూర్య
 స్యతత్ప్రతిష్ఠానంసురావాసఃప్రతిష్ఠితే । ప్రతిష్ఠానంతుతక్షేత్రంసురాణామపిదుల
 భం । ఇతీవమాఖ్యానమతీవపుణ్యంపతేత్తదాయశ్శృణుతేనరస్తదా । సదీఘజీవీధ
 నథమయముక్తశ్చాంతేస్మరణముక్తిముపైతిశంభుమ్ ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే- గౌతమీమాహాత్మ్యే- శక్రేశ్వరపిప్పలేశ్వర
 పాపప్రణాశనపితృతీర్థగోతీథం సూర్యప్రతిష్ఠానాదికోటి
 తీర్థవణంనం నామైకోన చత్వారింశోధ్యాయః,

చత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం- నాగతీర్థమితిఖ్యాతంసర్వకామప్రదంశుభమ్ | యత్రనాగేశ్వరోజై
వశ్శుక్రిణుతస్యాతివిస్తరం | ప్రతిష్ఠానపురేరాజాశూరసేనఇతిస్తృతః | మనువంశ
భవశ్శ్రీమాన్మతిమాన్సుణసాగరః | సపుత్రాధింమహాయజ్ఞమకరోత్ప్రియయాస
హ | తత్రపుత్రశ్చిరాదాసీ త్వర్వోవైభీషణాకృతిః | తంపుత్రం పోషయామాస
శూరసేనోమహాన్యపః | రాజ్ఞఃపుత్రస్సపః ఇతినకశ్చిద్విందతేజనః | అంతర్వర్తి
జనోవాపిమాతరంపితరంవినా | ధాత్రీచైకావిజానాతినామాత్యోనపురోహితః |
తందృష్ట్వాభీషణంసపఃసభార్యోన్యపస త్తమః | సంతాపనిత్యమాప్నోతిసపా
ద్వరమపుత్రతా | తస్మిన్నేవమహాసపేవతితవ్యంమనుష్యవత్ | మనుష్యవా
చాసర్పస్తువక్త్రీసర్వంస్థుటాక్షరమ్ | సర్వస్వపితరంప్రాహ కురుజాతాదికాః
క్రియాః | తథోపనయనంచాపి వేదాధ్యయనమేవచ | యావద్వేదాన్నజాయే
తతావచ్ఛుద్రసమోద్విజః | ఏతత్పుత్రవచశ్శుక్రిత్వాశూరసేనోతిదుఃఖితః | బ్రా
హ్మణంకంచనానీయసంస్కారాదితథాకరోత్ | అధీతవేదస్సర్వోపిపితరంచాబ్రవీ
ద్రహః | వివాహకమాదికురుమమత్వంన్యపస త్తమః | అన్యధాపితృకృత్యం తేనసిద్ధ్యే
దితిషేమతిః | విస్త్రితస్సపితాప్రాహత్వంసర్వోభీషణస్సుత | యస్యశబ్దాదనుత్రా
సంయాంతిశూరాశ్చమానుషాః | తస్మైకన్యాంతుకోదద్యాద్వదపుత్రకరోమి
కిం | తత్ప్రితుర్వచనంశుక్రిత్వాసపఃప్రాహావిచక్షణః | వివాహంబహుధారా
జన్ రాజ్ఞాంసంతీహాధమతః | ప్రసహ్య హరణం చాపి హ్యపిశస్త్రేణవా భ
వేత్ | జాతేవివాహేపుత్రస్య పితాసౌకృతకృద్భవేత్ | నోచేదత్రైవ గం
గాయాం మరిష్యే నాత్ర సంశయః | తత్పుత్ర నిశ్చయంజ్ఞాత్వా త్వపుత్రోన్య
పస త్తమః | పురోధసమమాత్యాంశ్చహ్యహూయేదంవచోబ్రవీత్ | నాగేశ్వరోమ
మసుతో యువరాజాగుణాకరః | గుణవాన్మతిమాన్సుచో దుజయశ్చత్రుతాప
నః | అస్త్రేశు తేచధనుషి విద్యాయాంనోపమీయతే | వివాహ స్తస్యకతవ్య స్త్వహం
వృద్ధస్తథైవచ | రాజ్యభారంసు తేన్యస్య నిశ్చింతోవాభవామ్యహం | నదారసంగ
హూయావ త్తావత్పుత్రోమమప్రియః | బాలభావంనోజహతి తస్మాత్సర్వేనుమత్య
చ | వివాహాయాధకుర్వంతు యత్నంమమహితేరతాః | అమాత్యారాజవచనం శ్రు
త్వాసర్వేవినీతవత్ | ఊచుఃప్రాంజలయోహషాః | ద్రాజానంఘారి తేజసం | తవపు
త్రోగుణజ్యేష్ఠ స్త్వంచసర్వత్రవిశ్రుతః | వివాహేతవపుత్రస్య కింమత్రింకించించింత్య
తే | అమాత్యేషుతథో క్షేషు గంభీరోన్యపస త్తమః | పుత్రరూపంత్యమాత్యానాంస

చాఖ్యాతివతేవిదుః | రాజాపునస్తానువాచ కాస్యాతగ్న్యాగుణాధికా | మహావంశ
 భవశ్రీమాన్ కో రాజాస్యాద్గుణాకరః | సంబంధయోగ్యశూరశ్చ యత్సంబంధః
 ప్రశస్యతే తద్రాజవచనం శ్రుత్వాహ్యమాత్యానాం మహీపతిః | కులీనస్సాధురశ్యం
 తం రాజకార్యసి తేరతః | రాజ్ఞో మతిం విదిత్వా తు త్వంగితజ్ఞో బ్రవీదిదం | పూర్వదే
 శేమహారాజ మహారాజభిశ్చుక్రతః | వాజివారణరత్నానాం యస్య సంఖ్యానవిద్య
 తే అష్టాపుత్రామహేష్వాసా మహారాజస్యధీమతః | తెషాం స్వసాభో గవతీసాక్షా
 లక్ష్మీ రివాపరాతవపుత్రస్య సాయోగ్యా భార్యారాజమయోదితా | వృద్ధామా
 త్యవచశ్రుత్వా రాజై నం ప్రత్యభాషత | సుతాతస్య కథం మేస్య సుతస్యస్యాద్వద
 స్వతత్ || వృద్ధామాత్య ఉవాచ || తదా వత్స్వమహారాజయ త్తేమనసివతత్ | క్రియ
 తే తచ్చూరసేనచానుజానీహీమాంతతః | వృద్ధామాత్యవచశ్చుక్రత్యాభూషణాచ్చా
 దనోక్తిభిః | సంపూజ్యప్రేషయామాస మహాత్యా సేనయాసహా | సోగాచ్చనైః
 పూర్వదేశం మహారాజం సమేత్యచ | రాజానందంబియాయాసకృతాతిథ్యోమహా
 మతిః | స్వకాగ్యం విస్తరణాహారాజానంతం మహాముశాః | సంపూజ్యసచివోమాత్యై
 రుపాయైర్మితినంభవైః | మహారాజసుతాయాశ్చభౌగవత్యా మహామతే | శూర
 సేనస్యన్యపతేస్తస్యపుత్రస్యధీమతః | వివాహాయాకరోత్సంధిం మిథ్యావిద్యాప
 రోక్తిభిః | పూజయామాసన్యపతిం భూషణాచ్చాదనావిభిః | పూజామవాప్యన్య
 పతిదదామిత్యవదత్తదాతత ఆగత్య రాజానం వైవాహికమవేచయత్ | తతో బహు
 తథేకాలే వృద్ధామాత్యోమహామతిః | పునబలేన మహాతావస్త్రాలంకారభూషితః |
 జగామత్వరయాస రైర్వైశ్చ సచివైర్వృతః | వివాహాయ మహాప్రాజ్ఞో మహారా
 జాయుబుద్ధిమాన్ | సర్వం ప్రోవాచ వృద్ధో సాసామం తైస్సచివైర్వృతః | అత్రాగతుం
 నానుమతే శూరసేనస్యభూషతేః | పుత్రోనాగతిఖ్యాతోభవితాయస్యచోత్సవః |
 క్షుత్రియాణాం వివాహాశ్చ భవేయుబహుధాన్యప | తస్మాచ్చస్త్రైరలంకారైర్వి
 వాహాస్యాన్త మహామతే | క్షుత్రియాణాన్తాన్తాన్తాన్తైవసత్యాంవాచం వదంతిహి | తస్మా
 చ్చస్త్రైరలంకారైర్వివాహాస్తవను మన్యతాం | వృద్ధామాత్యవచశ్రుత్వా విజ
 యో రాజసత్తమః | మునేవాక్యంతస్యసత్యం మత్వా వృద్ధస్యభూషతిః | వివాహమక
 రోద్రాజాభోగవత్యాస్సువిస్తరం | శస్త్రేణచయథాశాస్త్రం ప్రేషయామాస
 తాపునః | స్వానమాత్యాంశ్చ దాసాంశ్చ హిరణ్యమహిషాదికం | బహుదత్వాచవి
 జయోహుషేణ మహాతాపునః | తాక్షుదాయయయస్స ర్వే వృద్ధామాత్యపురోగ
 మాః | ప్రతిష్ఠానమథాభ్యేత్యశూరసేనాయతాంస్నుషాం | న్యవేదయన్నథోచుస్తేవి

జయస్యవచోబహుభూషణానివిచిత్రాణి దాస్యోవస్తాదికంచయత్ । నివేద్య
 శూరసేనాయ కృతకృత్యాబధూవిరే । విజయస్యచ యేమాత్యా భోగవత్యా
 సహాగతాః । తాన్పుజయిత్వారాజాసౌ బహుమానపురస్కరంవిజయాయను
 హాప్రీతిం తథాకృత్యావ్యసజయత్ । విజయస్యసుతాబాలారూపయావనశా
 లినీశ్వశూశ్వశురయోర్ద్విత్యంశుశ్రూపంతీసుమధ్యమా । భోగవత్యాశ్చ భర్తా
 సౌ యశ్చసపోతిభీషణః ఏకాంత దే శేవిజనె గృహేరత్నసుశోభనె సుగంధకుసు
 మాస్తీణే తత్రాస్తేసుఖనీతలే । ససపోమాతరంప్రాహాపితరంచ పుంఃపునః ।
 మమభార్యారాజపుత్రీ కింమాంనై నోపసపణితత్పుత్రవచనంశ్రుత్వాసహమా
 తేదమబ్రవీత్ ॥ రాజపత్న్యవచ ॥ ధాత్రికేగచ్ఛసుభగే శీఘ్రంభోగవతీంవద । త
 వభతాసపణిత తతస్సాకింవదిష్యతి । ధాత్రికావతథేత్యుక్త్వా గత్వాభోగ
 వతీంతథా । రహూగతాఉవాచేదం వినీతవదధాతవత్ । జానేహంసుభగేభ
 ద్రేభతాతవచదైవతంనచాఖ్యేయంత్వయాక్వాపి సపోనపురుషాధ్రువం । త
 స్యాస్తవచనంశ్రుత్వా భోగవత్యబ్రవీదిదం ॥ భోగవతీ ॥ మానుషీణాంమనుష్యో
 హి భతాసామాన్యతోభవేత్ । కింపునస్సర్పజాతిసుభతాపుణ్యేన లభ్యతే ।
 భోగవత్యాశ్చ తద్వాక్యం సాచసర్వంన్యవేదయత్ । సర్పాయసహమాత్రేచ
 రాజ్ఞశ్చైవయథాక్రమం । రురొదరాజాతద్వాక్యాత్త్వన్వత్వతాం కమణో
 గతింభోగవత్యపితాంప్రాహాచోక్తపూర్వాంపునస్సఖీం । కాంతందశణయభద్రం
 తేవృధాయాతివయోమమ । తతస్సాదశణయామాసతంసపణ మతిభీషణం । సు
 గంధకుసుమాకీణే శయనేతంరహూగతం । తందృష్ట్వాభీషణంసపణంభతా
 రంరత్నభూషితం । కృతాంజలిపుటావాక్యమవదత్సాసమంజసం ॥ శ్రీభోగవ
 త్యువచ ॥ ధన్యాస్త్యనుగృహీతాస్త్వియస్యామేదైవతంపతిః । ఇత్యుక్త్వాశయనేస్థి
 త్వా పతింతంసపణభావనైః । క్రీడయామాసతన్వంగీ తైస్తైస్సేన్వరంగ సంగ
 మైః । సుగంధకుసుమైః పానైస్తోషయంతీత్వహార్మిశం । తస్యాశ్చైవప్రసాదేన స
 పణస్యాస్తీత్వన్వతిమునే । స్త్యత్వాసర్వందేవకృతం రాత్రౌసపోవ దత్ప్రి
 యాంతుష్టోస్తి తవభక్త్యాహం కిందదామితవేస్పితం । తవప్రసాదా చ్చార్వం
 గి మమస్త్వతిరభూదిదం । శస్తాహందేవ దేవేన కుపితేనపినాకినా । మహా
 శ్వరకరేనాగ శ్శేషపుత్రోమహాబలః । సోహంభద్రేత్వంచభార్యా నామ్నాభో
 గవతీపురా । ఉమావాక్యాజ్ఞహాసో జ్యైశ్శంఘః ప్రీతోరహూగతః । భద్రేమ
 యాపితత్రైవహాసితం శివసన్నిధౌ । తతస్తుకుపితశ్శంఘఃప్రాదాచ్ఛాపం మమే

దృశం । మనుష్యయోనౌ త్వంసర్వోభవితాఽజ్ఞానవానితి । తతఃప్రసాదితశ్శం
 ఘస్త్యయాచైవమయాసహ । పునశ్చోక్తం తేనభద్రే గౌతమ్యాం మమపూజ
 నం । కురుతాంజ్ఞానమాసాద్య తథాసపాకృతేస్తవ । తదావిశాపో భవి
 తా భోగవత్యాఃప్రసాదతః । తస్మాదిదంమమాపన్నతవచాపిశుభాననే । త
 స్మాన్పితౄణాం గౌతమీగమాం పూజయస్వ మహేశ్వరం । తతోవిశాపో భవితా
 హ్యహం పూజ్య శివంపునః । ఏతచ్ఛ్రీత్వా భక్త్యువాక్యం తథాచక్రే య
 థోదితం । పూజయామాసదేవేశం తతఃప్రీతోభవచ్ఛివః । తతోదేవ ప్రథా
 వేనకామరూపాభవత్తదా । సూరసేనసుతస్సర్పి దివ్యరూప ధరో భవేత్ ।
 ఆపృచ్ఛ్యపితరౌసపో భార్యయాగంతు ముద్యతః । శివలోకం తతో జ్ఞాత్వా
 పిత్రాప్రామామహమనాః । త్వంచరాజ్యంకురు శ్రేష్ఠపుత్ర ఏకోభవానితి । త
 స్మాద్రాజ్యమశేషేణకృత్వోత్పాద్యసుతాన్బహూన్ । యాతేమయిపరంధామ
 తతోయాహి పరం శివం । ఏతచ్ఛ్రీత్వా పితౄవచో తథేత్యుక్త్వా సనాగ
 రాట్ । కామరూపమవాప్యథ భార్యయాసహసువ్రతః । పిత్రామాత్రాతథా
 పుత్రైరాజ్యంకృత్వాసువిశ్టరమ్ । స్వగంయాతేతుపితరిపుత్రాన్ధృష్టాప్యస్వ కేపదే ।
 సభార్యోమాతృసహితస్తతశ్శివపురంయయా । తతఃప్రభృతిత త్తీర్థం నాగతీ
 థమితిశ్రీతమ్ । తత్రనాగేశ్వరోదనోభోగవత్యాప్రతిష్ఠితః । తత్రస్నానంచ
 వానంచసర్వకామఫలప్రదం॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే - గౌతమీమాహాత్మ్యే-

నాగతీర్థనాగేశ్వరవర్ణనంనామ
 చత్వారింశోధ్యాయః.

ఏకచత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం. బ్రహ్మోవాచ ॥ మాతృతీర్థమితిఖ్యాతం సర్వసిద్ధికరంసృణాం ।
 వ్యాధిభిముచ్యతేజంతుస్తత్తీర్థస్మరణాదపి । దేవానామసురాణాంచసంగరో
 భూత్సుదారుణః । నాశక్నువంస్తదాశేతుందేవదానవసంగరం । తథాహందై
 వతైస్సాధమగమచ్ఛాలపాణినం । అస్తువన్వివిధైర్వాక్యైః కృతాంజలిపుటా
 శ్చతే ॥ పుష్పప్రహారేణజగత్రయంయస్సాన్వధీనమాసాదయితుంసమథః । మా

రోహతోష్యస్యసు రానివ త్వాంఛింఠీయమావోవిలయం ప్రయాతః | విమధ్య రా గీ కమ
 నంగశత్రోః మదు త్తమంతస్తుదివాక సేభ్యః | ద త్వావిషం సంహారతోపిశో భాంధ త్తైమ
 హ త్త్వంతవనిశ్చితంతత్ || తతశ్చ క్షుష్టోభగ వానాదిక తాక త్రిలోచనః | దాస్యేహం
 యదభీష్టం వోబ్రువంతుసుత స త్తమాః || దెవాడోచుః || దానవేభ్యోభయం ఘోరం త
 త్రాహీవృషభధ్వజజహిశక్రూన్సు రాక త్రా సీనాథవంత స్త్వయా ప్రభో | ఇత్యు
 క్త సత్త్వ ణం ప్రాయా ద్యత్ర దేవేశశత్రవః | త తై గ్రీతద్యుద్ధమభవ చ్చంకరస్యసురద్వి
 షాం | తతస్త్రిలోచనశ్శా గ్రింత స్సముమోహపరశ్చివః | తతస్త్రిలోచన స్తత్రతమో
 రూపధరశ్చివః | లలాటెన్యపతం స్తస్యయుక్యత స్స్వి దబిందవః | ససంహారక దైత్యగ
 ణాక తామసీం మూతిక మాశ్రితః | తాం మూతిక మసు రాదృష్ట్వా క్షేరుష్మష్టామ్భుజం
 యయః | ససంహారక సర్వదైత్యానన్వగచ్ఛద్భువంహారః | ఇత శ్చేతశ్చభీతా సై ధా
 వస్సర్వాం మహీమిమాం | త దైవకోపాద్రుద్రోపిశక్రూంస్తానను ధావతి | త దైవయు
 ధ్యతశ్శంభోః పతితా స్స్వి దబిందవః | యత్రయత్రభువం యాతా బిందవశ్చమహాము
 నే | తత్రతత్రశివాకారామాతరోజ్జ్ఞి రేతతః | ప్రోచుమః హేశ్వరం సర్వాః ఖాదామ
 స్త్వసు రానితి | తతః ప్రోవాచభగవాంత్సర్వై స్సురగ జైర్వృతః | స్వగాఽద్భువమను
 ప్రాప్తా ఇదానీం మద్భయాద్ద్విషః | భవతోష్యనుగచ్ఛంతు రసాతలమనుద్విషః | తా
 శ్చ జగ్తుభువంభిత్వాయత్ర తే దైత్యదానవాః | తాక హత్వామాతరస్సర్వాక దే
 వారీనతిభీషణాక | పున దేవానుపాజగ్తుస్తథా తేనై వమాతరః | గ తాశ్చమాతరో
 యావ ద్యావచ్ఛపున రాగతాః | తావద్దేవాః స్థితా ఆసక గౌతమీతీరమాశ్రితాః | ప్ర
 స్థానా త్తత్రమాత్యూణాంసు రాణాంచ ప్రతిష్ఠితే | ప్రతిష్ఠానంచ త త్క్షేత్రం పుణ్యం వి
 జయవధానం | మాత్యూణాంయత్రచోత్పత్తి మాత్యతీథం తదుచ్యతే | తత్రస ప్ర
 బిలాన్యాసక రసాతలగ తానిచ | సురాస్తాభ్యోవ రాక దత్వా లోకేషు జాయం ధా
 శివః | ప్రాప్నోతి తద్వన్తాత్పభ్యః పూజాభవతి సర్వదా | ఇత్యుక్త్వా జగ్తుః మరా ఆసం
 స్తతై గ్రీవమాతరః | యత్రయత్రస్థితా దేవ్యో మాత్యతీథం పృథక్పృథక్ | తేషుస్నా
 నంచ దానంచ పితౄణాం తర్పణంతథా | సర్వంత దక్షయం విద్యా చ్చివస్యవచన. త
 థా | య స్త్విదంశ్యణుయాన్నిత్యం స్త రేదపి పరేదపి | ఆఖ్యానామాత్యతీథానా
 మాయుష్మాన్సుఖభవేత్ | దృష్ట్వేష్టవం మాత్యతీథం యస్సర్వ దేవైః కృతం నరః |
 దృష్ట్వా స్పృష్ట్వా నమస్కృత్వా శివలోకం సగచ్ఛతి ||

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
 మాత్యతీర్థవణానం నామైక చ త్వా రిం శో ధ్యా యః .

అథద్విచత్వారింశాధ్యాయపాఠంభః.

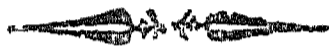
ఓం బ్రహ్మైవాహుః॥ ఇదమప్యపరంతిథం దేవానామపీదులభం బ్రహ్మ
తీథమితిఖ్యాతం ఛక్తిమక్తిప్రదంస్మణాంస్థితేషు కపనైస్యేషు ప్రవిష్టేషు రసాత
లం దేవారిషుముఃశ్రేష్ఠ తథామాతృసుతానను మదీయంపంచమంవక్త్రం గద
భాకృతిభీషణం తద్వక్త్రం దేవసేన్యేషు మయితిష్ఠత్యువాచహా హైదైత్యాకింప
లాయంతే నభయంవోస్తి సత్వరం ఆగచ్ఛంతుసురాన్సర్వా స్భక్షయిష్యేక్రీమాది
మాన్ వివారయంతుమాంమైవ భక్షణీయోద్యతంశిరః తద్దృష్ట్వావిబుధాస్సర్వే వి
త్రస్తావిష్ణుమబ్రువన్ తా గ్రహివిష్ణోజగన్నాథ బ్రహ్మణ స్త్వంముఖంఽను చక్రధృ
ద్విబుధానాహా ఛి న్ధేచక్రేణతచ్ఛిరః కింతుతచ్ఛిన్నమేవేదం సంహరేత్సచరాచరం
మతంబ్రూమోత్రవిబుధా శ్శూయతాంసర్వదైవతైః త్రినేత్రఃకశిరశ్చేత్తా సచ
కక్తానసంశయః మయాచసర్వదైవైశ్చ స్తుతఃప్రోక్తస్తదైవచ యస్సంస్తృతస్స
ర్వసుఖంసమధో దాతుంసురాణా శ్రియమున్నతించాధమన్యవృద్ధేజగతాం
హీతాయవిరించిన క్త్రంహారపంచమంహార యాగఃకృతోదృష్టఫలేసమధోధు
వంనకతుఃఫలతీతిమత్త్వా ఫలస్యదానంప్రతిధూజాటితినిశ్చిత్యలోకఃప్రతికమ
యాతః ॥ తతస్సహృష్టోభగవాన్ దేవానాంకార్యసిద్ధయే లోకానాముపకా
రాథంతథేత్యాహసురాన్ప్రతి తద్వక్త్రంపాపరూపంయద్భీషణంరోమహాషణ
ణం తద్వక్త్రమిలునా చ్చంఘర్నాహంసోఘంశిరఃక్షమః నికృత్యనఖశస్త్రైశ్చక్వ
స్థాప్యంచేత్యథాబ్రవీత్ తత్రైత్రావిబుధానాహానాహంశక్తాశిరస్త్విదమ్ రసా
తలమధోయాస్యేఉదధిశ్చాప్యథాబ్రవీత్ శోషంయాస్యేక్షణాదేవపునఃప్రోచుశ్శి
వంసురాః త్వయైతద్భ్రష్టాణశ్శీషణంధార్యంలోకానుకంపయా అచ్ఛేదేజగతాం
నాశశ్చేదోషశ్చ తాదృశః ఏవంవిమృశ్య దేవేశో దధారకశిరస్తథా తద్దృష్ట్వా
దుషకరంకమన్ గౌతమీమనుపావనీమ్ అస్తువజగతామీశంప్రణయాద్భక్తిత
స్సురాః ॥ దేవేషుమిత్రంకశిరోతిభీషణం తద్భక్షణాయోపగతంనికృత్య నఖా
గ్రసూచ్యాసకలేందుమాశ్చిస్త్యాగేహిదోషాతక్రపయాతుధశ్చై తత్రతేవిబుధా
స్సర్వేస్థితాయేబ్రహ్మణోంతికే తుష్టుభ్యువిభేశానంకమన్ దృష్ట్వాతుదైవతం
తతఃప్రభృతితత్తిథంబ్రహ్మ తీథమితిశ్రుతమ్ అద్యాపిబ్రహ్మణోరూపంచతు
ముఖమవస్థితమ్ శిరోమాత్రంతుయఃపశ్యేత్సగచ్ఛేద్భ్రష్టాణఃపదమ్ యత్రస్థి
త్వాస్వయంరుదో లూనవాన్భ్రష్టాణశ్శిరః రుద్రతీథంతదేవస్యాశ్చత్రసా
క్షాద్దివాకరః దేవానాంచస్వయాపేణస్థితోయస్తాత్తదుత్తమమ్ సార్వంతీథం

తదాఖ్యాతం సర్వక్రతుఫలద్రదం । తతస్నాత్వారవింద్యష్ట్యా పునజన్మనవింద
 తేమహాదేవేనయచ్చిన్నం బ్రహ్మణఃపంచమంశిరః । క్షేత్రేవిముక్తేసంస్థాప్య దేవా
 నాంచహితంకృతం । బ్రహ్మతీథకంశిరమాత్రం యోద్యష్ట్యా గాతమీతపే । క్షేత్రేవి
 ముక్తేతస్యైవ స్థాపితంయోనుపశ్యతే । కపాలంబ్రహ్మణఃపుణ్యం బ్రహ్మహాపూత
 తాంవ్రశేత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేనాతమీమాహాత్మ్యే

బ్రహ్మశిరాలింగశివతీథకసూర్యతీథాకదివణకనంనామ

ద్వితీయత్యాయః.

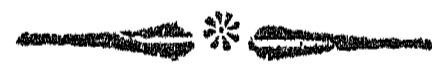
అభివ్రాహ్మిని శాస్త్రాధ్యయ ప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మహ్మివాచ ॥ అవిఘ్నంతీథకమాఖ్యాతం సర్వవిఘ్నవినాశనం । త
 త్రాపివృత్తమాఖ్యాస్యే భక్తితశ్చణునారద । దేవసత్రేప్రవృత్తైతు గాతమ్యా
 శోభితరేతపేసమాప్తిరైవసత్రస్య సంజాతావిఘ్నదోషతః । తతస్సురగణాస్స
 ర్వే మామవోచన్వ రింతథా । తతోధ్యానగతోహంతా నవోచంవిష్ణురబ్రవీత్ । వి
 నాయకకృతై ర్విఘ్నై రైవతత్రంసమాప్యతేతస్మాత్సువంతుతంసర్వే ప్యాది
 దేవంవినాయకం । తథేత్యుక్త్వాసురగణా స్నాత్వాతేగాతమీతపే । అస్తువన్భ
 క్తితోదేవ మాదిదేవంవినాయకం ॥ దేవాడిచుః ॥ మహేశ్వరోభూదభిలష్యదే
 వ్యా జాతస్సుతశ్చింతితమాత్రపవ । తతోభవకసుర సంఘాఃకృతార్థా స్సద్యోజాతం
 విఘ్నరాజంనమామః । యోమాతురుత్సంగగతోపిమాత్రానివార్యమాణోపి బ
 లాచ్ఛచంద్రమ్ । జుగోపయామాసపితుజకటాసుగణాధిరాజస్యవినోదపీషః । ప
 పాస్తనంమాతురధాపితృప్తాయోధ్రాతృమాత్సర్యకషాయబుద్ధిః । లంబోదర స్త్వం
 భవవిఘ్నరాజచకారలంబోదరనామశంభుః । సంవేష్టితోదేవగణైమహేశఃప్ర
 వతకతాన్పత్యమితిత్యువాచ । సంతోషితోనోపురరావమాత్రాద్గణేశ్వరత్వేభిషి
 షేచపుత్రం । విఘ్నాబ్జపాశాంశ్చకరేణవిభ్రీ త్కించిత్కుతారంచతధాపరేణ । అ
 పూజితోమాతురపిస్వభావం కరోతికోవిఘ్నపతేస్సమోన్యః । దైవాసురంసంయుగ
 మాససాద నతత్రకశ్చిత్ప్రతిరూపమైచ్ఛత్ । మత్తోమదైదకంతముద్భృత్యచైకం త
 దాస్తువన్విబుధావీకదంతం । ధమాథకామాదిమపూజ్యపూర్వో దేవాసురైః

పూజ్యతపీవనిత్యం । యస్యార్చననైవవిఘాతమస్తీ తంపూర్వపూజ్యంప్రథమంన
మాః । యస్యార్చయాప్రాధానయానురాగాద్దృష్ట్యాతుసర్వస్యఫలస్యసిద్ధిః । స్వ
తంత్రసామర్థ్యకృతానుయస్య భ్రాతృప్రియంత్యాంకరికంతమిళే । యోమాతరం
సరనైన్నుత్తగీతై స్తథాభిలాషైరఖిలైర్విదోదైః । సంతోషయామాస తథాతితు
ష్ట స్తంత్రీగణేశంశరణంప్రపద్యే । సురాపకారైరసురైశ్చయుద్ధే స్తోత్రైర్మమ
సాకారపదైశ్చమంత్రైః । పితృప్రసాదేనసమృద్ధిమంతంత్రీగణేశంశరణంప్రపద్యే ॥
జయేసురాణామకరోత్ప్రీతిపంపిత్రాహీవషాత్ప్రీతిపూజితోయం । నిర్విఘ్నతాం
చాపిపునశ్చకార తస్యై గణేశాయనమస్కరోమి ॥ ఇతిస్తుతస్సురగణైర్విఘ్నేశః
ప్రాహ తాన్సునః । ఇతోనిర్విఘ్నతాసత్రే హతాన్సురసురాదయః । నివృత్తేదేవస
త్రేతుగణేశః । ప్రాహ తాన్సురాన్ । స్తోత్రేణానేనభక్త్యామాం యెస్తోష్యంతియతవ్ర
తాః । తేషాందారిద్ర్యదుఃఖాననభవేయుః । కదాచన । అత్రయేభక్తితస్మాన్ననందానం
కుర్మ్యరతంద్రితాః । తేషాంసర్వాణీకార్యాణీప్రభవేయర్నసంశయః । తద్వాక్యస
మకాలంచ తథేత్యుచుస్సురాలపి । నివృత్తేతుమఘేతస్తిన్ సురాజగ్తుస్స్వమాల
యం । తతః । ప్రభృతితత్తీర్థమవిఘ్నమితికథ్యతే । సర్వకామప్రదంపుణ్యంసర్వవిఘ్నవి
నాశనం ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
దేవసత్రావిఘ్నతీర్థవణనంనామ
అచత్వారింశోధ్యాయః.

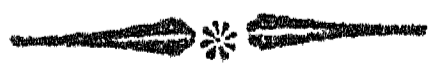

అథచతుశ్చత్వారింశాధ్యాయస్మారంభః.

ఓం । బ్రహ్మోవాచ ॥ శేషతీర్థమితిఖ్యాతంసర్వకామప్రదంశుభం । త
స్యస్వయాపంవక్ష్యామియత్తయాపరిభాషితం । శ్చేషోనామమహానాగో రసాత
లపతిః । సర్వైర్నాగైః పరివృతోరసాతలమధాభ్యగాత్ । రాక్షసాదై
త్యదనుజానివిష్టాయేరసాతలే । తైర్నిరస్తాభోగిపతిమాణమువాచాధవిహ్వలః ।
రసాతలంత్వయాదత్తంరాక్షసానాంమమాపిచ । తేమథ్శానంనదాస్యంతి తస్మా
త్త్వాంశరణంగతః । తతోహమబ్రువంనాగగౌతమీంయాహిపన్నగ । తతస్తుహి
మహాదేవంతతోయాయారసాతలం । మద్వాక్యప్రేరితోనాగో గంగామేత్యచ
యత్తతః । కృతాంజలిపుటోధూత్వాతుష్టావత్రిదశేశ్వరం ॥ శేషఉవాచ ॥ నమ

స్త్రైలోక్యనాథాయ దక్షయజ్ఞవిభేదినే । ఆదికత్రేణ నమస్తుభ్యం నమస్త్రైలో
 క్య రూపిణే । నమస్సహస్ర శతసే నమస్సంహారకారిణే । సోమాయ సూ
 ర్యరూపాయ జలరూపాయ తేనమః । సర్వదా సర్వరూపాయ కాలరూపా
 యతేనమః । పాహి శంకర సోమేశ పాహి సర్వేశ సర్వక । జగన్నాథ
 నమస్తుభ్యం దేహి దేహీమమేప్పితం । తతోమహేశ్వరఃప్రీతః ప్రాదాన్నాగేశ్వ
 రేప్పితం । వినాశాయసురారీణాం దైత్యదానవరక్షసాం । శేషాయప్రదదౌ
 శూలంజహ్యనేనరిపూంస్తవ । తతఃప్రొక్తశ్శివేనాశు శేషశ్శాలేనభోగిభిః । ర
 సాతలమథోగత్వానిజఘానరిపూన్రీణే । నిహత్యనాగశ్శూలేన దైత్యదానవరా
 క్షసాన్ । న్యవతతపున దేవోయత్ర శేషేశ్వరోహరః । పథాయేన సమాయా
 తోదేవంద్రఘంసనాగరాట్ । రసాతలాద్యత్ర దేవోబిలంతత్రప్యజాయత । త
 స్తాద్బిలాత్తలగతం గంగావార్యపిపుణ్యదం । తచ్ఛ్వారిగంగామగమ ద్గంగయో
 స్సంగమస్తతః । దేవస్యపురతశ్చాపి కుండంతత్రసువిశ్రుతం । నాగస్తత్రాకరో
 ధ్ధోమం తత్రచాగ్నిస్సదాస్థితః । సోష్ణంతదభవద్వారిగంగాయాస్తత్రసంగమః ।
 దేవదేవంసమారాధ్య నాగఃప్రీతోమహాయశాః । రసాతలంమనోభీష్టం దేవా
 త్ప్రప్యతతోయయా । తతఃప్రభృతిత త్తీర్థం ముష్ణతీర్థం ముదాహృతం । సర్వ
 కామప్రదంపుణ్యంరొగదారిద్య్రీనాశనం । ఆయులక్షీకరంపుణ్యం స్నానదానా
 చ్చముక్తిదం । శ్రీణయాచ్ఛప రేన్నిత్యంభక్త్యా యస్సంస్త రేదపి । తీర్థం శేషేశ్వ
 రోయత్ర సర్వకామప్రదశ్శివః ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే - గౌతమీమాహాత్మ్యే.
 శేషతీర్థం శేషేశ్వర శూలేశ్వరాగ్నికుండ
 రసాతలగంగాసంగమఉష్ణతీర్థాన్ ద్యౌక
 వింశతితీర్థవర్ణనంనామచతుశ్చత్వా
 రింశోధ్యాయః.

అథసంచచత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం. బ్రహ్మోవాచ ॥ ఆత్మతీర్థమితిఖ్యాతంసర్వపాపహరంనృణామ్ । త
 స్యప్రభావంవక్ష్యామియత్రయజ్ఞేశ్వరోహరః । దత్తాత్రేయఇతిఖ్యాత సోమత్రిపు
 త్రోహారిప్రియః । దూర్వాససఃప్రియోభ్రాతాసర్వజ్ఞానవిశారదః । నత్వాపిపి

తరంప్రాహవి నయేన ప్రణమ్యచ । బ్రహ్మజ్ఞానంకథంమేస్యా త్కంపృచ్ఛామిక్వ
యామిచ । తచ్చృత్వాఽత్రఃపుత్రవాక్యం ధ్యాత్వావచనమబ్రవీత్ । గౌతమీం గ
చ్ఛుత్రత్వంతత్రస్తుహీ మహేశ్వరమ్ । ప్రీతాయది భవేత్పుత్రతతోజ్ఞాన మవా
ప్యసి తథేత్యక్త్వా తథా గంగా త్వాస్మాత్వాశుచివ్రతః । కృతాంజలిపుటో
భూత్వాశీవంతుష్టావభక్తితః ॥ దత్తాత్రేయః ॥ సంసారకూపే పతితోస్తి దేవ
మోహేనమగ్నోభవదుఃఖపంకె । అజ్ఞాననామ్నాతమసావృతోహం సారంన
మిదామిసురారినాశ । భిన్నస్త్రిశూలేనబలీయసాహం పాపీయచింతాక్షురపా
తితశ్చ దీప్తాస్తి పంచేంద్రియతీవ్రతాపైః తప్తాస్తి సంతారయసోమనాథ । బద్ధోస్తి
దారిద్య్రమయైశ్చ బంధైదః ప్లోస్తి రోగక్రిమికిటసత్వైః । క్రాంతోస్త్వహం మృత్యు
భుజంగమేనభీతో భృశంకింకరవాణిశంభో । జరాభయాభ్యామతిపీడితోహం తృష్ణా
క్షుధాభ్యాంశరజస్తమోభ్యాం । కామేనలోభేనచమత్సరేణ దంభేన దర్పాదిభిర
వ్యలీకైః । అనేకశఃకూపగతోస్తి నిత్యంభో నాథమాముద్ధరశత్రుసంఘాత్ । కస్యా
పికశ్చేత్పతి తస్యపుంసోదుఃఖప్రణాదీభవతీతి సత్యమ్ । వినాభవంతంమమసోమనా
థశక్తోపికారుణ్యపరోత్రనాస్తి తావత్సకోపాభయ దుఃఖమోహాస్తవ్విజ్ఞానదారి
ద్య్రగణాస్తథైవ । కామాదయోమృత్యురపీహాయావన్నమశ్శివాయేతివచోనవ
త్మ్యే । నమేస్తీధమోనచమేస్తీలక్ష్మీర్నాహంవిచార్యః కరుణాకరస్త్వం । దా
తాసితేనాశుశరణ్యచిత్తైనిధేహి సోమేశపదంత్వదీయమ్ । యాచేనచాహం సుర
భూపతి త్వంహ్యాన్యం నమస్యే మమసోమనాథ । శ్రీసోమ పాదాంబుజ సన్ని
ధానం యాచే విచార్యైవచ తచ్ఛృణుష్య । తథాయువాహంపతితోస్తికూపె
తతోపివిజ్ఞాపనమాశ్శృణుష్య । సంశ్రూయతేయత్ర శివేతితత్ర దేవస్థితిస్యాన్నమసో
మనిత్యం । ఇత్యాత్రేయస్తుతింశ్రుత్వా తుతోషభగవాహారః । వరదోస్తి తితం
ప్రాహ యోగినం విశ్వకృద్భవః । ఆత్మజ్ఞానంచముక్తించ భక్తించ విపులాంత్వ
యి తీథః స్యాపిచమాహాత్మ్యం వరేణ్యం త్రిదశాచితం । ఏతద్విజ్ఞాపయామా
నదత్తాత్రేయో మహామతిః । ఏవమస్త్వీతింశంభు రుక్త్వాచాంతరధీయత । తతః
ప్రభృతిత త్తీథమాత్మతీథం విదుబుధాః । తత్రస్నానేనముక్తిస్సాస్యతిక్రం
ఖలంచతతఃపరం ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యే-ఉభయోస్తీరయోరాత్మతీథః
ఆత్రేయజ్ఞానేశ్వరాదిత్రిపంచాశ త్తీథవణనంనామ
పంచచత్వారింశోధ్యాయః .

షట్పత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

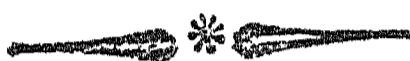
ఓం బ్రహ్మే||మహానలమితిభ్యాశం బడబానలముచ్యతే | మహానలోయత్ర
 దేవోబడబాయత్రసానదీ | తత్తీథకంపుత్రవత్యోమి మృత్యుదోషవివజితం | పు
 రావైవై మిశారణ్యే ఋషయస్సత్రకాంక్షీణః | శమితారంచఋషయోమృత్యుం
 చక్రుస్తపస్వినః | వతకమానెసత్రయాగైమృత్యోశమితరిస్థితే | నమమారనరఃక
 శ్చిల్లోకేస్థావరజంగమే | వినాసత్రంనునిశ్శేష మత్యకంచామిత్రతాంగతంత్ర
 త్రివిష్టపేశూన్యే మత్యేచారాతిసంవృతే | దేవామృత్యుమవేక్షంతే రాక్షసా
 నభితోగతాన్ | గచ్ఛద్వమృషీసత్రంతంనాశయద్వంమహాద్వరం | తద్దేతిదేవవచ
 నంశ్రుత్వోచూరాక్షసాస్సురాన్ | ద్వంసయామస్తుతంయజ్ఞ మస్తాకంకింఫలం
 తతః | దేవాఅప్యసురానూచుర్యజ్ఞాభకంభవతామపి | భవేదేవతతోయాంతుఋ
 షీణాంక్రతుముత్తమం | తచ్ఛ్చ్రీత్వాత్వరితాస్సర్వేయత్రయజ్ఞఃప్రవతతే || జ
 గ్తుర్యజ్ఞవినాశాయదేవవాక్యాద్విశేషతః | తచ్ఛ్చ్రీత్వాఋషయో మృత్యుమా
 హుఃకింకుమకహేవయం | ఆగతాదేవవచనాద్రాక్షసాయజ్ఞనాశినః | మృత్యు
 నాసహసంమంత్ర్యవైమిశారణ్యవాసినః | సర్వేత్యక్త్వాచాశ్రమంతం శమిత్రాస
 హనారదాన్నిమాత్రముపాదాయ త్యక్త్వాప్రాణాదికంచయత్ | క్రతునిషక్రాత
 యేజగ్తుశ్శాతమింతుసరిద్వరాం | తత్రస్నాత్వామహాదేవం రక్షణాయోప
 తస్థిరేకృతాంజలిపుటాస్తేతు తుష్టువుస్త్రిదశేశ్వరం || యోలలయావిశ్వరూపంచ
 కారధాతావిధాతా భువనత్రయస్య | యోవిశ్వరూపస్సదసత్పరోయ సోమే
 శ్వరంతం శిరసానమామి || మృత్యురువాచ || ఇచ్ఛామాత్రేణయస్సర్వంహంతిపా
 తికరోతిచ | తమహాంత్రిదశేశానంశరణంయామిశంకరం | మహానలంమహాకాయం
 మహానాగవిభూషితం | మహామూతికధరందేవం శరణంయామిశంకరం | తతః
 ప్రోవాచభగవాన్ మృత్యోఃకాప్రీతిరస్తుతే || మృత్యుః || రాక్షసైశ్చభయంఘోర
 మాపన్నంత్రీదశేశ్వర | యజ్ఞమస్తాంశ్చరక్షస్వయావత్సత్రంసమాప్యతే | తథా
 చకారభగవాన్ త్రినేత్రోవృషభద్వజః | శమిత్రామృత్యునాసత్ర మృషీణాంపూ
 ణకతాంయయా | హవిషాంభాగభౌగాయచ్ఛాజగ్తుస్తుసురాక్రమాత్ | తా
 నపూ్యచమునిగణౌ స్సంక్రుద్ధామృత్యునాసహ | అస్తిన్తఖవినాశాయ రాక్ష
 సాఃప్రేరితాయతః | తస్మాద్భవద్భ్యోఃపాపిషా రాక్షసాస్సంతుశత్రవః | తతఃప్ర
 భృతిదేవానాం రాక్షసావైరిణోభవన్ | కృత్వాచబడబాంతత్ర దేవాశ్చఋష
 యోమలాః | మృత్యోభాకర్యాభవత్వేషా ఇత్యుక్త్వా తేభిషేచయన్ | అభిషిక్తోద

కంఠత్ర సానదీబడబాభవత్ । మృత్యునాస్థాపితంలింగం మహానల మితిశ్రుతం ।
తతఃప్రభృతి తత్తీర్థం బడబాసంగమంవిదుః । మహానలోయత్ర దేవ స్తత్తీర్థం
భుక్తిముక్తిదం॥

ఇశ్రీశ్రీబ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యే-

బడబాసంగమాదిసహస్రతీర్థవణనంనామ

షట్పత్వారింశోధ్యాయః.

అథస్పత్తవత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ॥మార్కం-డేయేశ్వరంతీర్థం శృణుపాపప్రణాశనం ।
యస్యశ్రవణమాత్రేణ వాజపేయఫలంలభేత్ ।మృకండురితివిఖ్యాతోమునిఃపరమధా
మికః ।తస్యభార్యాసుశీలాసాపతిభక్తిపరాయణా । అనపత్యావిశాలాక్షీకదా
చిత్పతిమబ్రవీత్॥సుశీలా॥ ననుబ్రహ్మత్వయాతప్తం తపఃపరమదారుణం । అగ్ని
స్సంతపితో నిత్యమీశ్వరశ్చాపితోషితః । తథాపిపుత్రలాభస్తే నాభవన్తయి
సువ్రతపుత్రలాభాత్పరాలాభో గృహస్థస్యనవిద్యతే । అతఃపుత్రం సమాకాం
క్షేత్వత్తస్సర్వగుణాధికం । విఖ్యాతంసర్వలోకేషు సర్వశాస్త్రవిశారదం॥ మృ
కండురువాచ॥ ధన్వోసినాధుభద్రంతే శోభనంశాంఘసేయతః । గచ్ఛావస్తత్ర
యత్రాస్తే సర్వేశశ్యంకరశ్శివః । తతస్తాజగ్ముతుస్తీరం గౌతమ్యాస్సవ్యపాశ్వ
గంస్థాపయిత్వాశివంతత్రపూజయిత్వాయథావిధి । నానోపబలిభిర్విప్రస్సర్వ
మంగళమంగళం । స్తోత్రేణానేన దేవేశం తుష్టావప్రాంజలిమునిః॥మృకండుః॥న
మస్తేదేవ దేవేశ నమస్త్రీఘవనేశ్వర । త్రినేత్రత్రిజగద్వంద్య త్రయీమయ నమో
స్తుతే ।సర్వజ్ఞావైకనిధయే సర్వకామాభాసిద్ధయే । సర్వభూతాంతరస్థాయ స
ర్వోత్కృష్టాయ తేనమః । నిత్యాయనిత్యముక్తాయ నిత్యయుక్తాయవేదసే । నా
రాయణప్రియాయాష్టమూర్తిభేదాయతేనమః । శంకరాయశరణ్యాయ సర్వ
జ్ఞాయచిదాత్మనే । శంభవేశుభదాత్రేతే నమస్సోమాధాధారిణే । కాలాయ
కాలనాభాయ కాలావయవసాక్షిణే । కందపాధ్వంసినేతుభ్యంనమః కాలాంత
కాయచ । ఇత్యేవంస్తువత స్తస్య పురఃప్రాదురభూచ్ఛివః । వరేణ ఛందయామా
సవరాహాంవరదఃప్రభుః॥ శ్రీమహాదేవః॥ మునేవరయభద్రంతే యత్యైమనసి వ

తతః తే। మాంప్రాప్యసర్వకామేశంకస్తేకామోవశేష్యతే ॥ మృకంఘః ॥ పుత్రం దే
హీమమా శేషసుగుణైకవిభూషణం । చిరాయుషంసదాశాంతం తవ భక్త్యైక
భావితం॥ శ్రీమహాదేవఉవాచ॥ యాదృశంవాంఛసేపుత్రం తాదృశోభవితానుతః।
తవవంశకరశ్శ్రీమాన్మమభక్తిరతస్సదా। ఇత్యుక్త్వాంతదః ధేదేవ స్సర్వేషామే
వపశ్యతాం । పుష్పవృష్టిఃపపాతాశుతస్యమూఢఃనినారద । తతఃప్రహృష్టవద
నోమునిఃప్రాప్తమనోరథః । జగామస్వాశ్రమంపత్న్యసాధంసచమునీశ్వరః।
తతఃకాలేసుశీలాసా తస్మాద్గభఃమధాన్తునే । దశమేమాసిసాసూత కుమారం
సూర్యవచఃసందినేదినేసవవృధే శశాంకఇవశుక్లగః । సదాల్యేపిశవం ముక్త్వా
నాన్యభక్తిర్నచాన్యగః । కృతోపనయనఃపీత్రా వేదవేదాంగపారగః । పితృశు
శూషణైనిత్యమగ్నిశుశూషణైరతః। శివపూజారతోనిత్యం తేజసాగ్నిరివజ్వలన్ ।
ఏవంగతెకించిదూన దశషష్టాషికేమునే । తచాంతరియేవాగుచ్చైరవదచ్ఛృ
ణ్వతాంసతాం । మారకంఠేయమహాబాహూ శ్రుణువత్యైమితత్వతః । షో
డశాబ్దేతుసంపూణే మృత్యుస్తాంసంగ్రహిష్యతి । ఇతిశ్రుత్వా వచోఘోరం
శ్రీమాన్సభయసంభ్రమః। పిత్రోఃకథంనుమచ్ఛోకా న్నస్యాత్సాన్వస్థ్యంకథంచన।
ఇతిసంచింత్యమునిభి గౌతమ్యాఉత్తరేతటే। పుష్పాద్దిరితివిఖ్యాతో నగస్సర్వసు
ఖావహః। తత్రగత్వాతపస్తప్తం మనస్థైర్యంజగామహాతత్రదేవంప్రతిష్ఠాప్య సం
పూజ్యవృషభధ్వజం। పాదాంగుష్ఠప్రదేశేన భువమేకేనసంస్పృశన్ । ఊర్ధ్వఃబా
హురధోస్థాంశు న్యస్తదృష్టిస్తతోభవత్ ॥ హృదంబుజెసాష్టదశేసువణః పీఠేర
వీంద్వగ్నివిరాజితేమలె। సూర్యేందుకోటిప్రతిభాసురంశివం సంభావయామాసనివృ
త్తబాహ్యః॥ తతోవిలీనేమనసి సుఖయాపేతదాన్తని। అహాంత్యమితిధీర్నాధూత్స
ముద్రాంతస్థసింధువత్ । తతోతికాయస్తామ్రాక్షో దంష్ట్రోగ్రధ్రుకుటీముఖః। పాశ
హస్తస్సనూయాతో మృత్యుస్స్వగణసంవృతః। నిశ్చలంమునిమాలోక్య ధ్యానా
చ్ఛంభుస్వరూపిణం। తేజసాక్షిప్తహృదయో ద్రష్టుంస్రష్టుంనచాశకత్ । తతోవిలంబ
మాయాతి మృత్యునాఽయాతికింత్విదం। అహమేవానయిష్యామి బ్రాహ్మణంగతజీవి
తం। ఇత్యుక్త్వాదాయకాలస్తు దండంమహిషవాహనం। యమోదూషైఃపరివృతోనా
నాయుధవిశారదైః। మృత్యుమాహాయమశ్శీఘ్రం ద్విజంబధ్వాసమానయం। విలంబ
సేకిమథంవై మచ్ఛాసనపరాఙ్ముఖః। తచ్ఛ్రీత్వాపాశముద్యమ్య గళేనిక్షిప్యతం
ద్విజం। మృత్యురాకషఽయామాస శివధ్యానపరాయణం । తతఆవిరభూచ్ఛ్రీ
మాన్ దండపాణిప్రతాపవాన్ । వామపాదేనతంమృత్యుం యమదండేన కింక

రాజహుంకారేణాఖిలాన్వ త్వా సింహనాదమథాకరోత్ । తతఃప్రసన్నోభగ
వాణ వృషారూఢస్త్రిలోచనః । శుద్ధస్ఫటికసంకాశోజటామకుటమండితః । కో
టిసూర్యేందు తేజస్వీకోమలావయవోజ్వలః । వ్యాఘ్రుచర్త్యాంబరధరోవ్యాళాభ
రణభూషితః । పార్వత్యాలింగితార్ధాంగోకోటికందర్పసుందరః । హరిబ్రహ్మో
దిభిర్దేవైఃపరితఃపరివేష్టితః । ఉవాచవచనంశ్రీమా న్నేఘగంభీరనాదవత్ ॥ శ్రీ
మహాదేవః ॥ మార్కండేయమహాభాగ ప్రసన్నోస్థితవానఘ । వరాన్వరయ
భద్రంతేదేవానామపిదుర్లభాణ । మార్కండేయోపితందృష్ట్వాబహిరప్యమరా
ర్చితం । ప్రణామాయపపాతోర్వ్యాందత్తార్హోశ్రువిలోచనః । పుంకాంచితసర్వా
జ్జన్మతశోధననామహా । తుష్టావప్రాంజలిర్భూత్వాభక్తిగద్గదయాగిరా ॥ మా
ర్కండేయఉవాచ ॥ జయజయదేవచరాచరస్వధ్వజననవినాశనకారణశంభో । అ
గణితశుభగుణకోశసురేశ ప్రణతపదాంబుజపద్మజబంధో । త్వమేవదేవాజ్జభవఃపు
రాశేత్వమేవవిష్ణుఃపురుషార్థహేతుః । త్వమేవరుద్రస్సకలాత్యయేశ త్వంవిశ్వమూ
ర్తిః । పరతఃపరశ్చస్థాణుర్యథాపురుషభ్రాంతిహేతు శ్చక్తిర్యథారజితాభాసహే
తుః । రజ్జుర్యథాఘణినోభావహేతు స్తథాజ్ఞానాజ్జగతఃకారణస్త్వం । త్వమేకఆత్మా
పురుషఃపురాణో నిత్యోనిరీశోజగదీశ ఈడ్యః । త్వన్తాయయావ్యాప్తధీయాంకుమేధ
సాం నానావిభాసిప్రతినామరూపం । జడోహిదెహేంద్రియబుద్ధివగః స్త్వత్స్మి
ధానాదజడోవిభాతి । లోహాంబుధాచుంచుకసన్నిధానాద్ధాతుర్యథాదాహాక
యోగయోగాత్ । త్వయికేవలెబ్రహ్మణినిర్వికారె వికారజాతం పరికల్పితంభ్ర
మాత్ । యథేరిణేభాస్కరభానుజాలం అవిక్రియంభాణిజలప్రవాహః । త్వమేవ
సాంఖ్యాఃపురుషంవదంతి వేదాంతినోబ్రహ్మపరంతథాన్యే । విశ్వోద్భవస్థాననిరోధ
హేతు మక్యక్తమాహుఃపరమేశ్వరంపరే । త్వదాజ్ఞయాపవతేపావమాన స్సూ
ర్యోభ్రమత్యేవతథైవభీత్యా । అగ్నిశ్చంద్రోమృత్యురప్యజ్జయతే తేమాయయా
సన్నిరుద్ధాస్తథేశ । త్వత్పాదపద్మార్చితచిత్తవృత్తి జఙంతునఃజానాతిసుఖంద్వితీ
యం । త్వాంసర్వగంనస్పృశ తేమనోమే ప్రసీదదేవేశజగన్నివాస । త్వాంసేవతాం
బహవోహ్యంతరాయా భవంతిసంసారవిముక్తిహేతుం । భవంభజంతోభవభావ
యుక్తా స్తరంతిసంసారపదంకదాను । అత స్త్వదంఘ్రిద్వయభక్తిలేశ గృహీతచి
త్తంకురుమాంప్రపన్నం । ఇదంపరందేవవరంప్రయచ్ఛ నాన్యంవృణేభక్తజనేష్వథ
ప్రభో । త్వాంముక్తిహేతుంశరణంప్రపన్నం కథంనుభోత్స్యేభవబంధహేతుాణ ।
భోగాన్సురాధీశసుఖంవిస్సృజ్య విమూఢధీఃకణ్ఠపిత్యాకకాంక్షీ । తతోవరంమేవర దేశ

దేవభక్తింత్వదీయాంసుదృఢాంప్రయచ్ఛ | ఇదం స్తవం దేవవరంప్రయచ్ఛనాన్యం
 వృణోభక్తిమిహైవకాంతే || శ్రీమహాదేవః || అస్తీమయ్యేవతే భక్తి దృఢా
 జానామ్యహంవద|పునర్వదామితేభక్తింయాంప్రాప్యత్వంవిముచ్యసే| త్వాదృశా
 భక్తిసంసన్నానకాంక్షంతేహికించన | తథాపిమత్ప్రియాభక్తంవై బహూన్వర
 యమేవరాక || మూర్కండేయః || యేయేహతాఃకాలమృత్యు భటాదండధ
 రణతే | తేజీవంతుయథాపూర్వంమత్ప్రియాభక్తంవరోహ్యసా | స్తోత్రేణా
 నేనదేవేశస్తోష్యంతేయజితేంద్రియాః | తేషాంమృత్యుభయాదీని మాభవంతుక
 దాచన | త్వమప్యత్రైవచేద్రూపంమత్ప్రితిష్ఠితలింగకే| స్థాతుమహాసీగారీశ
 సపుత్రస్సగణస్సదా | అస్తికతీర్థేనరస్సాత్వాయస్తాంపశ్యతినిత్యశః | న
 బ్రహ్మహాసురాపీవా ముక్తోభవతు మద్వరాత్ | లోకేభవతుమత్తైత్రం సర్వో
 త్కృష్టంమదాజ్ఞయా | మత్ప్రితాస్థాపితంలింగందృష్ట్వాయాత్వపునర్భవమ్||శ్రీమ
 హాదేవః || వత్సయద్యదభీష్టంవేతత్తదస్తుమమాజ్ఞయా | దీఘాయుర్భవసా
 మ్యత్వంమృత్యుస్తవ్తోలయంగతః | త్వన్నామ్నాస్తిన్దిరౌపుణ్యే నివసిష్యామ్య
 హంసదా | ఇత్యుక్త్వాంతదేదేవఃకాలమృత్యుభటాదయః| సుప్రోజితాఇవత
 దావిస్తయంపరమంగతాః| మాకండేయమధస్తుత్వాసర్వేజగుస్త్రీవిష్టపమ్ ||
 బ్రహ్మహావాచ|| తతఃప్రభృతితత్త్వీర్థంమూర్కండేయమిత్రశుతం|స్నానదానజప
 ధ్యానస్తరణాన్తోక్షదాయకం|క్రోశమాత్రంతుతత్త్వీర్థంమూర్కండేయస్యసర్వశః|
 తత్రముక్తిర్నసంక్షేపామామజ్జతానియతాత్త్నాం| మూర్కండేయోపకంఠేయ
 స్సాత్వానియతమానసః|తమేవదృష్ట్వాదేవేశంసయాతిపరమాంగతిమ్|ద్వాత్రిం
 శదుత్తరశతసహస్రాణీసమంతతః | తీర్థానినివసంత్యత్రపుణ్యా న్యుభయతీర
 యోః | తత్రస్నాత్వాజపన్ప్రీప్తా గాయత్రినియతవ్రతః|ఏకేనజపయోగేనలక్ష
 త్రయజపంభవేత్ | అశ్వమేధసహస్రాణీవాజపేయాయుతానిచ | తత్రస్నా
 త్వాలభేత్పుణ్యంతస్తాతోకటిగుణంసరః | బ్రహ్మహావాభూణహావా మాతాపి
 తోర్విహింసకః|మూర్కండేయసమీపాంభస్సానాత్పాపైఃప్రముచ్యతే| యస్తు
 గోదావరీతీరేమూర్కండేయేశ్వరంసరః | ద్రష్టుంశివదినేగచ్ఛేద్భక్తిహృత్యా
 యుతందహేత్ | ప్రదక్షిణంయఃకురుతే మాకండేయేశమందిరే|సయాతిశివసా
 లోక్యం శివహర్షాజ్యతేసదా | తత్రస్నాత్వా పితౄణ్యస్తు తర్పయేత్తిలవారిణా|
 అక్షయ్యంలభతేస్థానంగయాశ్రాద్ధఫలంలభేత్ | మయాపివిష్ణునాచాపి తథావే
 వాసురైరపి | లింగానిస్థాపితానిహాశతశోధసహస్రశః | తేషుతీర్థాన్యనంతా

నివసంతి మునిపుంగవః । తత్రతత్రాజీతంపుణ్యం పాపంవాధసమాజీతమ్ ।
కోటికోటి గుణంప్రేత్య ప్రాప్నువంతీహజంతవః । ఏతత్తేకధీతంసర్వ మాఖ్యానం
సర్వమంగళం । శ్రవణాత్పఠనాత్పుంసాం సర్వక్రతుఫలప్రదమ్ ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యే-మార్కంఢేశ్వరమృక్కంఢేశ్వ
రబ్రహ్మేశ్వరాదిత్రింశో త్తరశతసహస్రతీర్థ వణానంనామ
సప్తచత్వారింశోధ్యాయః.

అష్టచత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం నారదఉవాచ॥ కేచిత్పుష్పగిరింకేచి త్పద్మాద్రింశ్వేత పర్వతం । వదం
తిబహుధాజేవ తత్రకారణముచ్యతాం । ఏకస్యబహునామాని కథమాస౯పు
రావిభో । మార్కంఢేయోపితత్రేత్య తపస్తేపేనుదారుణం । తీర్థేషుసత్సు బ
హుషు ప్రభావజ్ఞోమహామునిః । ఏతదన్యచ్చమేబ్రూహి విస్తరాత్సంశయం ప్ర
భో । కింప్రభావస్సచగిరిః కేనవానిమితఃపురా ॥ బ్రహ్మచారివాచ ॥ కథయామి క
థాంపుత్ర దేవగుహ్యాంసనాతనం । పృష్టోపి బహుధాపూర్వం మునిభిర్నోక్త
వానహం । తథాపివక్ష్యేభక్తాయ స్నిగ్ధాయతవధీమతే । గోష్యమప్యాహురా
చార్యాఃపితరఃపుత్రశిష్యయోః । శృణుష్వైకమనాధూత్వా వక్ష్యమాణం యథా
థాతః । పురానైవాసురంయుద్ధమభవద్రోమహాషణం । దేవానిజఘ్నురసురా
హత్వారాక్షసపుంగవాః । నిన్యర్వశంత్రిభువనం పరైఃసూర్వం హుతంబలాత్ ।
రాక్షసాశ్శరణంజగ్ముమయంరక్షోగజేశ్వరం । ఊచుస్తేసఘ్నందైత్యాభగ్న
బాహుశిరోధరాః । సురైరాక్రాంతశరణా అనాధాఇవయోగినమ్ ॥ రాక్షసాః ॥
పాహీరక్షోగజేశాన పాహీనఃకులనందన । సురైరపహృతస్థానానాతానామా
తిహాప్రభో । స్థితేత్వయిసురాహన్యః కథం త్వతులజాఃబత । ఆతమాక
ణ్యవచనం గోత్రజానాంమహాసురః । విధేమసిప్రతీకారం మాభేష్టేత్యబ్రవీ
త్స్వకాః ॥ మయఉవాచ ॥ సాధయేవై మహాత్కమ దేవానామపిభీషణమ్ । ఆత్మ
యోగబలేనై వయోగినామప్యథషణమ్ । ఇతిసంచింత్యమనసా నిమమేస పుర
త్రీయమ్ । అదృశ్యంసర్వభూతానామచింత్యమహిమాస్పదమ్ । లయాకాగ్ని మ
యంఠేజః హషణదంసర్వరక్షసామ్ । దివిభువ్యంతరిక్షేచభ్రమత్యనిశమద్భుతమ్ ।
తత్రస్థితామహాసత్వా దైత్యదానవపుంగవాః । అదృశ్యాస్సర్వభూతానామ్ జ
ఘ్ను దేవానహర్షిశంహన్యమానాస్స డాదేవా మయమూయా బలాన్వితైః । రా

త్సైలేభిరేశమ౯ నక్వచిత్త ణమభ్యుత । మామేవశరణంజగ్తుహాన్యమానా
 దివానిశం|అహమప్యబ్రువందేవా౯ విచింత్యమనసాసహ । గచ్ఛధ్వమమరా స్స
 ర్వేదేవదేవంపినాకినం । ప్రసాదయతదేవేశం ప్రపన్నభయహరిణం| సహిదా
 స్యతివోశమ౯భక్తానాంత్సైమసిద్ధిదః । ఇత్యుక్త్వాప్రయయు దేవంకైలాసగిరి
 వాసినం|ఉమయాసహితంశంభుం శరణ్య మపరాజితం ॥ దేవాఊచుః ॥ శరణం
 భవభూతేశశరణాగతవత్సల| శరణంత్యాంప్రపన్నాస్త్సమరణాదపివిహ్వలాః|
 త్సైప్రప్రసాదోభగవా నిత్యుక్త స్తత్వవేదిభిః । ఇతస్త్యాంశరణంయామో మయ
 మాయావిమోహితాః । సరస్వత్యస్తులక్ష్మీర్వాకింతాంభ్యాందయయావినా|జా
 తేసుమనసాంతోషే విషాదీదులభఃపుమా౯ । కాలకూటభయాఙ్ఘోరా న్తోచి
 తాస్తేపురావయం|లోకాంశ్చలోక పాలాంశ్చ త్రాహిత్రాహిపురత్రయాత్| శి
 శూనాంభయమాపన్నం దృష్ట్వాస్వజనవత్సలః । ఛ్రీవంప్రతికరోత్యేవ కింత్వం
 నోనానుకంపసే । శ్రుత్వావిజ్ఞాపనందేవో దేవానాంపరిదేవితం|మాభై ష్టేత్య
 బ్రవీద్దేవా౯ ద్రుతముత్థాయశంకరః । బద్ధాపరికరంస్వాంకెస్థితాందేవీ మువా
 చహ|గచ్ఛపార్వతిపుత్రాభ్యాంహిమవంతంనగో త్తమం|కంచితకాలం ప్రతీక్షస్వ
 దగ్ధ్వాయాస్యేపురత్రయం|స్థాతవ్యంపునరతై వ్రీవమయాసుందరిపూర్వవత్| ఇత్యు
 క్తాసాయయాతస్తాత్పుత్రాభ్యాం పితృమందిరం । లభ్యాప్యజితదేహాధంవియ
 తేపితృమందిరం । మహాదేవఃపినాకాఖ్యంధనుజ౯గ్రాహ సత్వరం|సంధాయవిశి
 ఖానుగ్రా౯ జఘానత్రిపురాలయా౯ । కోటిశోనిహతాదైత్యాయుద్రేణో ద్భుత
 కమ౯ణౌ । తాన్సమీక్ష్యహతా౯దైత్యాస్తేవాహష౯ముపాయయుః । తావ
 ద్దైత్యాన్సృతాన్సర్వాన్తయస్సంజీవయెత్త డాత్ । కూపేమృతమయేషీస్తా
 తదద్భుతమివాభవత్|ఈశ్వరశ్చింతయామాసవిష్ణుం సర్వగుణాశ్రయమ్ । స్తర
 ణాదాగతంవిష్ణుంప్రాహ దేవఃపినాకధృత్ । మయాహతాస్సమాయాంతిజీవితా
 శ్చపునఃపునః|దానవారేజగన్నాథయతాగ్ర్యంతద్విధీయతామ్ । తమాహాభగ
 వాన్విష్ణుస్సాధయిష్యేఖిలంప్రభో| మయామృతంనాశయిష్యేపశ్యమేయోగమైశ్వ
 రమ్|తతోగౌరభవద్విష్ణురింద్రోవత్సస్తమన్వగాత్ । పశ్యతాంసర్వదైత్యానాం
 పపాకూపామృతంపునః| విష్ణుమాయావిమూఢాస్తేతూష్ణీమాసన్తయాదయః ।
 ప్రత్యాగత్యహారంప్రాహవిష్ణుమా౯యావినాంవరః । పీతంమయామృతంతస్యదే
 వకార్యాధ౯మాదరాత్|జహిదైత్యపురంశంభౌసహాయమయిసంస్థితే|వీవముక్తౌ
 మహాదేవస్సర్వభూతహితేరతః । రథంచకారవసుధాంవేదాంశ్చ చతురోహ

యాన్ । బ్రహ్మాణంసారథింకృత్వా ధనుశ్చకనకాచలమ్ । జ్యాంచకారతతోగ
 ద్వింరాజానమనితాశినామ్ । సందధేతత్రకాలాఖ్యంభాణం దేవాఃపదాతయః ।
 తస్మిన్నరభతేవిష్ణుఃశ్చుంభేత్వపిచఆస్థితః । ఇంద్రాగ్నిసోమవరుణయమాఆదిత్యనైర్వ
 తాః । బాణస్యమధ్యమే దేశేసమాక్రమ్యస్థితాఃపరే । ఏవంవిధంరథందివ్యం సమా
 స్థాయసమావృతమ్ । నిమిషోన్నేక్షరహితంశర్వస్సర్వదృగవ్యయః । విలోక్యవ్య
 స్సజద్బాణంకాలంకాతానలప్రభమ్ । సశరస్తత్పురందద్భానిమేషాంతరమాత్ర
 తః । అదృశ్యమగమత్తత్ర దేవోవిస్తయమాగమత్ । పుష్పవృష్టిస్తథామూర్ధ్ని
 దేవస్యపరితొభవత్ । దేవదుందుభయోనేదునన్సృతుశ్చాప్సరోగణాః । జగుగ్ం
 ధర్వపతయస్తుంబురుప్రముఖాస్తతః । తుష్టువుమునయో దేవం త్రిపురఘ్నంత్రి
 లోచనమ్ । ఉత్సవంపరమంచక్రదేవాబ్రహ్మపురోగమాః । ఆనందతాండవంచక్రే
 శుహాదేవస్తదాముదా । నేత్రాభ్యామపతద్భూమావానంచాశ్రుమయంపయః ।
 ఆనందామృతకుండాఖ్యంసరశ్చక్రేసదాశివః । వరంతస్యదదౌప్రీతః పరస్సపర
 మేశ్వరః । ఆస్యతోయస్యసంస్పర్శాచ్యేతనోచేతనోపిచ । తదైవయాతిమత్స్యానం
 యత్సురైరపిదులభమ్ । ఇత్యుక్త్వాప్రయయాస్థానంయోగిధ్యేయంసనాతనం ।
 కాలస్తవ్వచనంశ్రుత్వాతస్యకుండస్యసర్వశః । ఆహస్వభటముఖ్యాన్వై చతుర
 శ్చతురోవిభుః । రక్షద్వమేత త్పానీయం యదైకోపి నసంస్పృశేత్ । యు
 ష్టాభిరేవ పానీయం నస్పృష్టవ్యం కదాచన । ఏవం యమెన నిదిష్టా మహా
 కాయా మహాబలాః । తస్య కుండస్య పరితో భ్రమంత స్తస్థురన్వహమ్ । ఏ
 వం బహుతిథే కాలే గతే దైవ వశాత్సుత । జలం పపుర దృష్ట్వాన్య త్పిపా
 సాపరిషీడితాః । పీతమాత్రేణతేసర్వేయయుశ్శివపురంక్షణాత్ । తదాదిసర్వ
 లోకానాం సునెవ్యమభవజ్జలం । పశుపక్షిమృగాశ్చైవ మానుషాయక్షరాక్ష
 సాః । స్పర్శనాదమృతోదస్య సర్వేయాంతిశివంశివాః । తదాదిలోకపాలానాం లో
 కాశ్శూన్యాబభూవిరే । ఇంద్రాగ్నిసోమానిలయక్షరతో జలేశకాలప్రముఖాస్సు
 రేంద్రాః । మామూచురాగత్యమహేశనేత్ర జలప్రభావంపరమాద్భుతంతత్ । త
 తోహమాగత్యసువంనిరీక్ష్య సరోవరంశంకరనేత్రజాతం । తమబ్రువం దేవనికాయ
 మేక శిలోచ్ఛయేనాస్యముఖంపిబద్ధం । తదైవయతాఃపరితోవిచింత్య మహాగిరింవా
 మనాఖ్యంప్రగృహ్య । ఆగత్యనిక్షిప్యసరోవరాస్యై తస్థుస్తదగ్రేపరిషీడ్యకాయైః ।
 అచేతనోఽప్యస్యవరప్రభావా త్థముత్పపాతాశుసదేవయత్యైః । సమన్వితస్సిద్ధగతిం
 ప్రపేదేశివప్రభావంకిమిహాబ్రవీమి । తతో తనిర్విణ్ణమనాస్సురైశ్చై ర్విచింత్యకించిన్న

గతోస్తి కృత్యం | విష్ణుంతతోహంసహ దేవబృందైః క్షీరాబ్ధిసంస్థంపితరంగురుంమే |
స్తోతుంసమాధాయమనఃపరేశం ప్రచక్రమేహంగతవిస్తయోహారిం | త్వమేక ఆసీః
పరతఃపరఃపుమా నాద్యఃపుమా నేవలచిత్స్వరూపః | స్వానందపూణఃస్సదసత్ప్ర
పంచ బాహ్యంతరవ్యాప్తబహుప్రకారః | త్వమాదిరంతోస్యసతఃపరేశ మధ్యంబ
హిశ్చాఖిలజీవసంజ్ఞః | దేహేంద్రియప్రాణసమన్వితోపి నస్పృశ్యసేనీలపీతైఃకదా
చిత్ | అతోజగత్త్వన్తయమేతదీశ దేవాస్తద్విదీయాస్తద్వదృతేస్తినాన్యత్ | జానాసి
సర్వంత్వయిసన్నివిష్టో లోకేహితంలోకహితంవిధేహి | మహేశనేత్రాంబుసరః
ప్రభావా ల్లోకత్రయంనాశముపేత్యకాండేయత్కృత్యమత్రేశవిధేహీనిశ్చితం త
ల్లోకపాలాస్సుఖినోభవంతు || శ్రీభగవానువాచ || జానామిసురకార్యంతే పురైవ
కమలాసన | సర్వంసమీకరిష్యామి విజ్వరోభవమాఖిద || బ్రహ్మైవాచ || విష్ణుస్త
దాహనూమంతం స్మృతమాత్రాగతంపురః | ఉవాచగచ్ఛహనుమన్ కులాచలమ
తంద్రితః | తత్రాస్తేమందరసుత శ్శాపాత్పాషాణతాంగతః | తంత్వమానయభద్రం
తేత్వరితంకార్యసిద్ధయే || శ్రీహనుమానువాచ || మందరస్యసుతఃకోవా కేనశస్త్ర
పురాప్రభో | తేనకింసాధ్యతేకార్యం విస్తరాద్వదమేప్రభో || శ్రీభగవానువాచ || మం
దరోనామవిఖ్యాతో తైత్రిలోక్యేకనకాచలః | తస్యభార్యాప్రభానామ సతీసర్వాం
గసుందరీ | పుత్రకామాహారంమాంచ పూజయామాససర్వదా | ఆవాంతస్యైవసు
ప్రీతౌ ప్రసన్నావరదక్షణా | సాపీవప్రేవరంపుత్రం ప్రసన్నావఖిలేశ్వరౌ | యువ
యోభక్తిసంపన్నం పుత్రంమదీయతాంప్రభూ | తథేత్యుక్త్వాతథాసాధ్వీశంఘ
నాచానుమోదితా | పుత్రంసాసుమవేసాధ్వీ తపశ్చక్రెసుదారుణం | బద్ధపద్మాసన
శ్శ్రీమా నంతలక్షితలక్షణః | కదాచిదాశ్రమంతస్య దూర్వాసామునిరభ్యగాత్ |
త్సుతృచ్ఛాచ్ఛ్యంపీడిత స్తస్య పురఃక్షణమవస్థితః | తేనాలబ్ధసపర్యస్తంశశాపతనయం
గిరెః | శైల స్త్వంభవితామూఢ మత్పూజనపరాబ్దుఖః | తతఉన్మీల్యనయనైసత్వా
మునిమపూజయత్ | పూజితస్సోపితంప్రాహ ప్రసన్నఃపతితంపదోః | తథాపిభగ
వాన్విష్ణు స్త్వామాత్మనినియోత్యతి | తదావిశాపాభవితా సత్యముక్తమయానఘ |
ఇత్యుక్త్వాప్రయయావిప్ర స్సోప్యాసీచ్ఛైలతాంక్షణాత్ | ఆస్తేకులాచలేద్యాపీతం
సమానయసువ్రత | అహంశ్వేతాబ్జకుసుమం సముద్భూత్వాపిధాయతత్ | హరనే
త్రాంబుకుండస్య ముఖంస్థాస్యామిసువ్రత | మత్పద్మోపరితంశైలం క్షీప్త్వాయాహిని
జాశ్రమం | ఇత్యుక్తోహనుమాన్సర్వం చకారహరిణ్ణెరితం | స్థాపయిత్వాంబుజేశైలం
యయాశీఘ్రంహిమాలయం | భగవానపితంశైలం పద్మరూపీజనాదనః | ఆక్రమ్య

సర్వతోత్తిష్ఠత్ప్రకృతింపురుషోయథా తస్యమూర్ధానమాక్రమ్యమహేశస్థితవా
 న్విభుః తతః ఆరభ్య తత్తీర్థం మంతర్భూతం నవిద్యతే | గౌతమేనసమానీతా గౌతమీ
 సాగరం ప్రతిపుష్పాదైర్ఘ్నక్షయంతీసా సమాయాతామహామతే | వాంఛంతీహర
 నేత్రాంబు స్పర్శంవాంఛంపవిత్రతాం హరనేత్రజలంతత్ర స్రవదేవాభిగౌతమీం |
 జటానేత్రాంబునోస్తత సంగమఃపాతకాపహః | హరనేత్రజలంచాదావిష్ణుప
 ద్దంతతోపరి తేనాపివ్యాప్తశైలేంద్రః స్థితస్సర్వాఘనాశనః తస్యోపరి మహాదేవ
 స్సగణస్సముపస్థితః తత్రైవగౌతమీం గంగా స్తృతమాత్రాఘనాశనీ తస్మాత్పుణ్య
 తమంతీర్థం జగత్స్వపినవిద్యతే | నజానంతిజనాస్సర్వే విష్ణుమాయా విమో
 హితాః | మారగండేయస్తు తత్సర్వం జానాతిపరమాథవిత్ | తస్మాత్తత్ర తప
 స్తేపేసిద్ధింశీఘ్రమవాప్తవాః | యజ్ఞదానతపఃకమః కృతమత్రమనీషిభిః | సిద్ధ్యంతిన
 చిరాదేవ ఫలమప్యక్షయంలభేత్ | శ్వేతోనామగిరిస్తత్ర పద్మపుష్పేణవేష్టితః | అ
 తోనామత్రయంతస్య ఏకస్యపరికీర్తితం | దశనాత్స్వశనాత్తస్య కీర్తనా
 త్స్మరణాదపి | వసంతిపితరస్స్వగేపుంసాంపూర్వోత్తరాణిహి ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే - గౌతమీమాహాత్మ్యే
 పుష్పాద్రివర్ణనంనామాష్టా
 చత్వారింశోధ్యాయః.

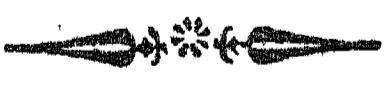

అధైకోసపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం నారదఉవాచ || వేష్ణవీంతీర్థంసారంమేకథయస్వపితామహాయచ్చౌ
 త్వాముచ్యతేపాపా ద్వైష్ణవంలొకమాప్నుయాత్ || బ్రహ్మేవాచ || శృణువత్స
 ప్రవక్ష్యామి తీర్థం ప్రతిమం భువి | వారాణస్యాంవాసుదేవః కురుక్షేత్రేజనా
 దానః | ప్రయాగేమాథవోదేవః శ్రీకృష్ణఃపురుషోత్తమే | శ్రీరంగేవేంకటాద్రోచ
 మధురాయామధోక్షజః | గోదావర్యుత్తరేతిరెగోవిందశ్వేతపవతే | గౌమ
 త్యాంగోపతిశ్చైవగయాయాంతుగడాధరః | ఇత్యాద్యస్తోత్రశతస్థానానిభువి
 ముఖ్యతః | తత్రాద్యంవైష్ణవంలొకేతీర్థంగోపాలసంజ్ఞితం | అత్రేతిహాసంవ
 త్క్యామినాతనమనుత్తమమ్ | పురాపరాశరమునియమునాతీరమభ్యగాత్ | దృ
 ష్యేన్నత్యవతీమాహాయమునోత్తరణంప్రతి | కాళిందీపుళినేరమ్యేతయా రేమ
 పరాత్పానీకశ్చద్వైపాయనందీపే జనయామాసనారద | ద్వైపాయనేవిని

షోక్రింతెతతశ్చింతాశరొభవత్ | గోవిందంమనసాధ్యాయన్ తపసోవ్యయకార
 ణాత్ | శీఘ్రంమమతపోవృద్ధిః కథంస్యాదిత్యచింతయత్ | గౌతమీతీర మగమచ్ఛేష్ఠ
 తాద్రింసదదశహా | యస్తిన్తృకండుప్రియయాసంతానార్థంతపోకరోత్ | శంభునే
 త్రజలకూపేపద్మాకారెణకేశవః | ఛాదయిత్వావస తస్తిన్నారోశ్యశ్వేతపర్వతం |
 తద్వైష్ణవశ్వేతగిరోతోషయామాసశంకరం | మాకంఠేయంసుతంలెభే మృకండు
 ర్మునిసత్తమ | మాకంఠేయోషోడశాజ్యేయస్తింస్తప్తాతపోమహాత్ | యమంనిర్జిత్యదీ
 ఘ్నాయురభవన్తునిసత్తమ | మహాదేవోపియత్రాస్తేమార్కంఠేయేశ్వరశ్శివః | ధరా
 ధరెణగోవిందఃస్థాపితోగోపవేషవాణ | గోపాలదేవస్తత్రాస్తేయావదాధూతసం
 వ్లవం | పరాశరమునిశ్చాపితపస్సిద్ధిమవాప్తవాణ | పురాణసంహితాకతాగోపా
 లస్యప్రసాదతః | కృష్ణజ్యేపాయనస్తత్రతపస్తస్త్వామహాషిః | వ్యాసోబధూవదీ
 ఘ్నాయుస్సర్వజ్ఞశ్వేతిహాసకృత్ | తత్రైవకృష్ణమాసాద్యశుకఃపరమధమవిత్ |
 మహాభాగవతస్యాసీద్వ్యాఖ్యాతాసాంఖ్యతంత్రకృత్ | అన్యేచముసయోదేవాః ప
 రాంసిద్ధిముపాగతాః | తత్రద్వాదశతీధానిసర్వపాపహరాణివై | తేషుస్నానంచ
 దానంచపితౄణాంతర్పణంతథా | సర్వంతదక్షయంవింద్యాద్గోపాలస్యప్రసాద
 తః | గోదావర్యాంసరస్సాత్వా దృష్టావకృష్ణంసనాతనం | ప్రాళ్నయాద్వాం
 చ్చితాకామాన్సత్యముక్తంకవిప్రియ | నారదశ్శుకశాక్తేయవ్యాసావైసనకాద
 యః | సర్వేస్వాగత్యగోపాలం దృష్ట్వాయాంతిత్రివిష్టపం | గోవిందతీర్థేదానంచ
 యోదదాతినరోత్తమః | సర్వక్రతుఫలంప్రాప్యపరంపదమవాప్నుయాత్ | మా
 ర్కంఠేయంనమస్కృత్యగోవిందంచనమేతయః | స్నానదానజపాదీనాం ఫలమా
 ప్నోతిమానవః | గోవిందతీర్థమాహాత్మ్యశ్రవణోస్తుక్తిమాప్నుయాత్ .

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే- గౌతమీనూహోత్త్యే
 గోవిందతీర్థవర్ణనంనామై
 కోనపంచాశోధ్యాయః .

అథపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం-నారదఉవాచ || తీరయోరుభయోఃపుణ్యతీర్థానిపురుషోత్తమ | కథితా
 నిత్యయాదేవశతశోధసహస్రశః | తెషాంతీర్థవిశేషాణామాశుసిద్ధిప్రదంనృణాం |
 అనాయాసేన యత్రాస్తేతద్వదస్వమహామతే || బ్రహ్మివాచ || వతసానాసిన
 ర్ష్వంత్వంసర్వజ్ఞోసిమామాంగజః | తథాపిసృచ్ఛసిభవాణ్ లోకానుగ్రహన్తిన్యయా |

శృణుష్వేకమనావత్యైషేత్రంయతైభికాంక్షితం । ఆశుసిద్ధిప్రదంలోకే కామా
నాంపూరకంమహాత్ । తీర్థంజనాదనంనామ గౌతమ్యాఉత్తరేతపే । ముఖే
భ్యానిసుతావేదామమపూర్వంసనాతనాః । అనంతాఃప్రజ్వలంతీహసూర్యాయు
తసమంప్రభాః । గృహీతుకామామనయస్సమాజస్తుఃపరాహతాః । తేజసాక్షిప్త
హృదయానశక్నుర్వీక్షితుంతదా । ఆబభ్రుముస్సర్వతస్తేదహంతీవజగత్త్రయం । త
తోనారాయణోదేవ స్సర్వభూతహితేరతః । సహస్రబాహుభిస్తాన్వైచకారమల
పర్వతం । అథావబోధితోయస్తా తైజసాచాదితాఃప్రజాః । తస్మాజనాదనోలో
కే సర్వోపనిషదఃకృతాః । అతస్తత్పర్వతంలోకే జనాదనముశంతిహి । చతసో
ముష్టయోయస్తా త్సముద్భృతమనీశ్వరః । వ్యాసరూపీమహావిష్ణు ర్వేదమేకంచతుర్వి
ధం । ఋగ్యజుస్సామభేదేన వ్యభజతాస్తునీశ్వరః । తాశ్చతుర్భ్యస్సప్తశిష్యైభ్యః షై
లాదిభ్యఃప్రదాద్విభుః । తేతులోకేస్వశిష్యైభ్యో వ్యభజన్బహుధాద్విజాః । శేషమ
ద్రవిరాకార మకరోజ్జగతీపతిః । ఉపసంహృత్యతతైజః స్వయమాక్రమ్యతస్థివాణా
తతోజనాదనందేవం కృష్ణద్వైపాయనోమునిః । తోషయామాసదేవేశం ప్రస
న్నంభక్తవత్సలం ॥ వ్యాసఉవాచ ॥ నమస్తేదేవదేవేశ శంఖచక్రగదాధర । సర్వశ
క్తిధరానంత త్వామహంశరణంగతః । శబ్దబ్రహ్మమయందేవం శబ్దాతీతంనిరంజనం ।
శబ్దశాస్త్రీప్రవక్తారం సర్వాధారంసనాతనం । సర్వలోకేకశరణంప్రణతోస్త్విజ
నాదనం । శరణాయశరణ్యోనాం భక్తానాంభక్తిదాయినే । దేవత్వత్పాదకమలం
బ్రహ్మరుద్రాదిసేవితం । అనపాయినదాభూయా న్నమమానసమందిరే । త్వన్నామ
స్తరతాంశశ్వత్సర్వదాసారవేదినాం । ఆనందామృతమగ్నానామితరద్విషవద్భ
వేత్ । తదస్తుమేహృషీకేశజన్మాంతరశతేష్వపి । అలపామిభవద్భక్తైస్సదాసంతుష్ట
మానసైః । తతఃప్రసహ్యాభగవాన్ప్రసన్నోభక్తవత్సలః । కిం తేభీష్టంవరంబ్రహ్మణ
మత్తోవాంఛసిమేవద । అచిరాత్ప్రాప్స్యసేకామం సుదులభమతిస్స్ఫుటం ॥ వ్యా
సః ॥ ఏతద్వేదమయంతీర్థం త్వయాచసమధిష్ఠితం । తీర్థంజనాదనంనామ వ
సీత్వాభూతసంప్లవం । ఏతద్జ్ఞాత్వాభవంతంయే నత్వాస్తుత్వాచనిత్యశః । వసంత్య
త్రీభవత్సానం గచ్ఛంతుహతకిల్బిషాః ॥ శ్రీభగవానువాచ ॥ యద్యదిచ్ఛసి తత్స
ర్వం సత్యంభవతునాన్యథా । త్వమేవాహమహంత్వంవై భేదోనాస్త్యావయోంక్వ
చిత్ । అహంవత్స్యామిసతత మిహాజేదమయేగిరౌ । భజతామిష్టదానాయ యావ
దాభూతసంప్లవం । అత్రయతుగురుతేమత్యక్తస్తపాదానప్రతాదికం । తత్తతోక
టిగుణంభూయా ద్వైవరాశిప్రభావతః । ఇత్స్యాత్వాభగవాంస్తత్రీ దేవరూపీజనా

వనః | తేజో రూపీ గిరిం వ్యాప్య సదా తలై వ్రతస్థివాన్ || బ్రహ్మచారిణాః || ఏకాదశా
 రావణభ్రాతా విభీషణ ఇతి శ్రుతః | శ్రీరంగ శాయి నంద్రస్తు మాగత స్త్వరితో నిశి | త
 త్ప్రదక్షిణ వేళాయాం పదావిప్రమతాడయత్ | తదాకోపసమావిష్టా స్తంబబం
 ధుద్విజాతయః | రజ్జుభిః పరితోభ క్తం రామస్య సరమాత్మనః | తచ్చుత్వా నారచ
 ముఖా ద్రామో రాజీవలోచనః | అభ్యయా పుష్ప కేణాథ త్వరయా వాయు వేగతః |
 భక్తం మోచయితుం విప్రా న్న యే ననయకో విదః | పుష్ప కేణ శ్వరాయాంతం రామం
 రాజీవలోచనం | సహితం సీతయా దేవ్యా లక్ష్మణేన మునీశ్వరైః | నభోవాణీ
 సమాభాష్య రామముచ్చైరువాచ హావీత త్పుణ్యతమం స్థానమత్రస్మాత్వా పునర్వ
 జ | బంధాన్తోక్త్య తేభ క్తశ్శీఘ్రం యుష్మత్ప్రసాదతః | ఇత్యుక్త్వా విరరామాథ
 పుష్పకాదవరుహ్యాసః | రామః కమలపత్రాక్షో దదశ తే త్రముత్తమం || శ్రీరా
 మః || మామకాశ్శృణు తేదానీ మత్ర రామేశ్వరం శివమ్ | స్నాత్వా స స్థాస్య గ
 ఛాచ్ఛమస్సర్వలోకహితాయ వే | ఇతి స్నాత్వా ధగోదాయాం స్థాపయామానశం
 కరం | లక్ష్మణోపితదాసీతా సర్వే కేవాస్సహషణ్యః | స్థాపయామాన లింగాని
 శతశోభసహస్రశః | బోధిదుష్టయగుంతత్ర రామస్సీతా సమన్వితః | సమారో
 ప్యాహతత్రేదంకల్పస్థాయీభవత్వితీ | ఉవాచ పునరేవేదం మునీనాం శృణ్వతాం
 సతామ్ | మయా సంస్థాపితానీ హాలింగాని బహుశోభువి | ఏత స్తీర్ణా సమం లోకైః
 భూతం నభవిష్యతి | ఏతజ్జనాదనంతీర్ణంపు రాపశ్చాన్తమాభిభమ్ | భవిష్య త్య
 న్యనామానితీర్ణం చైశ్శజ్జనాదనం || బ్రహ్మచారిణాః || ఇత్యుక్త్వా రాఘవో గత్వా
 మోచయి త్వా విభీషణమ్ | కృతకృత్య స్తదారామస్సీతయా స్వపురం యయా | ఏతతై
 కథితం సర్వ మనాయాసేన సిద్ధిదం | గౌడావరీతతే తీర్ణా మేతత్సర్వాతి గం
 ఫలాత్ | స్నాత్వా గౌదాంభసిప్రాత మానీ ప్రత్యక్షవాసరే | దృష్ట్వా
 రామేశ్వరం శర్వం సర్వకామ ఫలం లభేత్ | భానువారే త్వమావాస్యా పూ
 ణేమా వాథసప్తమీ | గిరేః ప్రదక్షిణం కృత్వా వాజపేయ ఫలం లభేత్ |
 ప్రదక్షిణ త్రయం వక్ష్యే గిరేరస్య మహాత్మనః | ఉషస్యుత్థాయయతవాగ్వా
 సరే గౌతమీజలే | అప్లస్యతీర్ణే విధివ త్కృత్వా సంకల్ప పూర్వకం | అహం
 జనాదనగిరిం నవదేవాత్మకం హరేః | ప్రదక్షిణం కరోమ్యద్య తుష్టోభవతు
 మేహరిః | తతో మానీ సముత్తీర్య గత్వా శ్వత్థయగుంతథా | అష్టవారం పరిక్ర
 మ్యనమేత్తంత్రమిమంపఠన్ | బోధివృక్షోసి బోధాత్మక రామేణా రోపితః | పు
 రాభీతోస్తి భవఘోరాభ్యేః భవంనాశయతేనమః || అశ్వత్థప్రాథనా || తతస్సౌ

పూజ్యరామేశం భక్త్యాశక్త్యనుసారతః । తతోజనాదనగిరిం గత్వాదేవం జ
 నాదనం నత్వావ్యాసకృతంతీర్థం పఠేత్తస్యైవ సన్నిధౌ । తతోనారాయణం
 నత్వా గౌతమేశంతతఃపరం । త్రైలోచనం నమస్కృత్య ఐంద్రం లింగం నమేత్తతః ।
 తతో గస్త్యైశ్వరం లింగం సంపూజ్య విధివత్తదా । తతో రామేశ్వరం లింగం గత్వా
 పాపవినాశనం । ముక్తేశ్వరం నమస్కృత్య తతో మానం విసజయేత్ । ప్రాయ
 శ్చిత్తమిదం గుహ్యం జన్మకోట్యం హసామపి । కింపున స్సర్వకామానాం ఫలమక్ష
 య్యమశ్చుతే । రామేశ్వరం నమస్కృత్య ననమేచ్ఛ జనాదనం । నతత్ఫలమవాప్నో
 తి పురుషః పురుషపభః । అష్టోత్తరశతం విష్ణోః స్థానాని భువి ముఖ్యతః । తేషాం
 ప్రధానధూతం హి తీర్థమేతజ్జనాదనం । తత్ర తీర్థాన్యనంతాని సర్వదేవ
 మయా నివై । తేషాం ప్రధానధూతాని షష్ట్యుత్తరశతత్రయం ॥ స్నాత్వా గోదావ
 రాంభస్య షసిరవిదిసే బద్ధవాక్చుద్ధచిత్తో ధ్యాత్వా సీతాసమేతం హృది రఘుతిలకం
 బోధియుక్తం ప్రణమ్య గత్వా సంపూజ్య రామేశ్వరమఖిలగురుండేవ మాద్యం ప్రణ
 మ్యస్తుత్వా భుక్త్వా ఖిలాథానఖిలవరసుఖం ముక్తిమంతే ప్రయాతి ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే జనాదననరామేశ్వరాది

నవదేవతాత్మకతీర్థవణనం నామ

పంచాశోధ్యాయః.

అధైకపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మచారిణాచ ॥ అశ్వత్థతీర్థమాఖ్యాతం పైప్పలంచ తతః పరమ్ । ఉ
 త్తరేమందతీర్థంచ తతో వ్యుష్టిమితశ్శృణు । పురాస్త్యగస్త్యోభగవాదక్షిణా
 శాగతోమునిః । దైవేస్తు ప్రేరితః పూర్వం వింధ్యస్య ప్రాథనాం ప్రతి । సశనై
 ర్సింధ్యమభ్యాగాత్సహస్రమునిభిర్వృతః । తమాగత్య నగశ్రేష్ఠం బహువృక్షస
 మాకులమ్ । స్పృధీనం మేరుభానుభ్యాం వింధ్యశైలం శనైశ్చనైః । తమాయా
 చ్చమునిధీరౌలోపాముద్రాపతిమునిః । కృతాతిథ్యైద్విజైస్సాధం ప్రశస్య
 చనగంపునః । ఇదమాహమునిశ్రేష్ఠో దేవకార్యచికిషణయా । అహం యామిన
 గశ్రేష్ఠమునిభిస్తత్వదశిభిః । తీర్థయాత్రాం కరోమితి దక్షిణాశాం వ్రజామ్య
 హం । దేహీమాగం నగపతేరాతిథ్యంచైవయాచతే । యావదాగమనం మే

స్యాత్సాతవ్యంతావదేవహి । నాన్యధాచరితవ్యంతేతథేత్యాహానగో త్తమః । అ
గమద్దక్షిణామాశాంతైర్వ్యతోమునిభిమునిః । శనైస్సగౌతమీమాగాత్సత్రయా
గాయదీక్షితః । సంవత్సరంతథాసత్రమకరోన్మునిసత్తమః । కైలభ్యు సుశౌ
పాపారాక్షసాధమకంటకా । అశ్వత్థఃపిప్పలశ్చేతివిఖ్యాతౌత్రవశాలయః । అశ్వ
త్థోశ్వత్థరూపేణ పిప్పలోబ్రహ్మరూపధృత్ । తావుభావంతరే పాప్తా యజ్ఞ
విధ్వంస నాయచ । కురుతాం వికృతం రూపం దానవౌ పాప చేతసా ।
అశ్వత్థోవృక్షరూపేణ పిప్పలోబ్రాహ్మణాకృతిః । ఉభౌతాబ్రాహ్మణౌనిత్యంవక్రతు
ర్చక్షుణంమునే । ఆశ్రయంతిచ యేశ్వత్థం తాంస్తానశ్చాత్యసౌతరుః । పిప్పలస్సామగో
భూత్వా శిష్యానశ్చాతిరాక్షసః । క్షీయమాణాన్ ద్విజాన్ దృష్ట్వా మునయోరాక్ష
సావుభౌ । అతివృద్ధామహాప్రాజ్ఞా దక్షిణంతీరమాశ్రితాః । సౌరింశనైశ్చరంమంద
మపశ్యన్ తంధృతవ్రతం । గత్వా తేమునయస్సర్వే రతుఃకమన్యవేదయన్ । సౌరి
మునిగణానాహ పూణే తపసిమేద్విజాః । రాక్షసాహన్తిపూణే మే తపస్యక్ష
యవీవహి । పునఃప్రాచుమునిగణా దాస్యామస్తేతపోమహాత్ । ఇత్యుక్తోబ్రాహ్మణే
స్సౌరిః కృతమిత్యాహాతానపి । సౌరిర్బ్రాహ్మణవేషేణ ప్రాయాదశ్వత్థరూపిణం ।
రాక్షసంబ్రాహ్మణోభూత్వా వ్రదక్షిణమథాకరోత్ । సదక్షిణంచకుర్వాణం మేనే
బ్రాహ్మణమేవతం । నిత్యవద్రాక్షుసఃపాపౌ భక్షయామాసమాయయా । తస్యకా
యంసమావిస్య తస్యచాంత్రాణ్యకృంతత । కృత్తాంత్రో రాక్షసఃపాపౌ మందేనర
విసూనునా । భస్తి భూతఃక్షణేనైవ మహావజ్రహతోయథా । అశ్వత్థంభస్త్ససాతక్ర
త్వాహ్యన్యంతంబ్రహ్మరూపిణం । రాక్షసంపాపనిలయమేకవీవతమభ్యగాత్ । అధి
యాన్ బ్రాహ్మణివ శిష్యరూపావినీతవత్ । పూర్వవత్పిప్పలశ్చాపి భక్షయామాస
భానుజం । సభక్షితఃపూర్వవచ్చ రక్షోన్త్రాణ్యస్యవైక్షుత । తదాలోకితమాత్రాసౌ
రాక్షసోభస్త్ససాదభూత్ । ఉభౌహత్వాభానుసుతః కింకృత్యంమేవదంత్యతః । మున
యోజాతసంహాషాన్ స్సర్వవీవతపస్వినః । తతఃప్రసన్నాహ్యభవ స్తునయోగస్త్వ
పూర్వకాః । వరాన్ దదుర్యథాకామం సౌరిణేమందగామినే । సప్రీతోబ్రాహ్మణానా
హ యావత్సూర్యసుతోబలీ । మద్వారేనిరతా యేచ కుర్వంత్యశ్వత్థలంభనం । తేషాం
సర్వాణికామ్యాని స్యుఃపీడామద్భవానిచ । తీర్థేశ్వణ్ణేచమత్తీర్థే స్నానంకుర్వం
తియేనరాః । తేషాంసర్వాణికార్యాణి భవేయరపరోవరః । మందవారేచయేశ్వ
త్థం ప్రాతరుత్థాయనాన్యగాః । ఆలంబంతేచతేషాంవై గ్రహపీడావ్యపౌహతు । త
త్రస్నానేనదానేన హేమదానఫలంలభేత్ । తతఃప్రభృతితత్తీర్థే మాశ్వత్థంపిప్ప

లంఘనోపసాదానైశ్చరంతత్ర తత్రాగస్త్యంచసాత్రికం । యాజ్ఞకంచాపితత్త
థం సామగంతీథం మేవచ ఇత్యాద్యష్టో త్రరంతత్ర సహస్రాణిచతుదశః । తేషు
స్నానంచధానంచ సత్రయాగఫలప్రదం॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
షిష్టతేత్యాద్యష్టో త్రరంతత్ర సహస్రాణిచతుదశః వణానంనామై
కపంచాశోధ్యాయః.

అథద్విపంచాశాధ్యాయ ప్రారంభః.

బ్రహ్మేవాచ॥ సోమతీథం మితిఖ్యాతం తదప్యక్తం మహాఫలం । తత్ర
స్నానేనదానేన సోమపానఫలం లభేత్ । జగతాం మాతరః పూర్వ మోషధ్యో
దేవసమ్మతాః । మనూషిమాతరో దేవ్యః పూర్వాసాం పూర్వవత్తరాః । ఆసుప్రతి
ష్ఠితో ధమస్సాస్వాధ్యా యో యజ్ఞకర్షణచ । ఆభిరేవధృతం సర్వం త్రైలోక్యం సఖ
రాచరం । తత్రోషధ్యో జగద్వంద్యా మూమూచురనహంకృతాః । అస్తాకం త్వంస
తిందేహీ రాజానం సురసత్తమ । తచ్చుక్త్వా వచనం తాసాం మయోక్తాః షడ్ధీరివం ।
పతిం ప్రాప్స్యథ సర్వాశ్చ రాజానం ప్రీతివధానం । రాజానమితి తచ్చుక్త్వా తా
మూమూచుః పునః మునే గంతవ్యం వృషభోక్తా గౌతమీం యాంతు మాతరః । తస్మై
యామథత ఛ్యాంవో రాజాన్యాల్లోక పూజితః । తాశ్చ గత్వా మునిశ్రేష్ఠ గౌతమీంతుష్ట
వుస్తథాః ఓషధ్యుడోచుః॥ న మోస్తు తే మాతరభీష్ట దాయి నేన మోస్తు తే బ్రహ్మ మహాఘ
నాశని । న మోస్తు తే విష్ణు పదాద్వింశస్సుక్తేన మోస్తు తే శంభుజటాద్వినిస్సుక్తే । స్తువంతీ
నా మేవ మేవకింద దామితి చాబ్రవీత్ । పతిందేహీ జగన్తాతః రాజానమితి తేజసం । తతో
వాచనదీగం గా హ్యేషా షడ్ధీస్తా ఇదంచచః । అహంచామృతయాపాస్తి హ్యేషా షడ్ధ్యో మా
తరోమృతాః । తాదృశంచామృతాత్తానం పతిం సోమం దదామివః॥ దేవాశ్చ ఋష
యో వాక్యం మేని రే సర్వవీవచ । ఓషధ్యశ్చాపిత ద్వాక్యం తతో జగ్తుస్స్వమాలయం ।
యత్ర చాపుమహాషాధ్యో రాజానమమృతాత్త్వకం । సోమతీథం మితిఖ్యాతం సోమ
పానఫలప్రదం । తత్ర స్నానేన దానేన పితం స్వగమామ్నయః । య ఇదం శృణు యా
ష్ట్యం పఠే వ్యాభక్తిస్తస్య రేత్ । దీఘమా యురవాప్నోతి సపుత్రో ధనవాన్భవేత్॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
సోమతీథామృతతీథవణానంనామ
ద్విపంచాశోధ్యాయః.

త్రీపంచాశాధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోద్వావాచ॥ ధాన్యతీర్థణమితిఖ్యాతం సర్వకామప్రదంసృణౌంసు
భిక్షుంక్షేమదంపుంసాం సర్వాపద్వినివారణం ఓషధ్యసోమరాజానంపతింప్రాప్య
ముదాన్వితాః । ఊచుస్సర్వస్యలోకస్య గంగాయాశ్చేప్సీతంవచః।వై దికిపుణ్యగా
ధాస్తీ యాంచవేదవిదోవిదుః।భూమింసస్యవతీంకచ్చి న్నాతరంమాతృసమ్మితాం।
గంగాంసమీపేయోదద్యా త్వర్వానాగమానవాప్పుయాత్ । భూమింసస్య వ
తీంగాఞ్చఓషధీశ్చ ముదాన్వితః । విష్ణుబ్రహ్మేశరూపాయ యోదద్యాచ్ఛక్తితో
నరః।సర్వంతదక్షయంవింద్యా త్వర్వానాగమానవాప్పుయాత్ । ఓషధ్యసోమరా
జస్య సోమస్సాదోషధీపతిః । ఇతిజ్ఞాత్వాబ్రహ్మవిదేచోషధీర్యః ప్రయచ్ఛతి।స
ర్వానాగమానవాప్నోతి బ్రహ్మలోకేమహీయతే । తావన సోమరాజానం ప్రీ
తాఃప్రోచుఃపునఃపునః । యోస్తాన్దదాతిగంగాయాం తంరాజన్పారయామసి।
త్వముత్తమోసోమోషధీభ్య స్త్వదధీనంచరాచరం । యోస్తాన్దదాతివిప్రేభ్యస్తం
రాజన్పారయామసి।అస్తాన్దదాతియోసిత్యందృశ్యాదృశ్యేభ్యవీవచ । ఉపస్థిత
స్తుయోస్తాకంతంరాజన్పారయామసి । స్థావరంజంగమంకించి దస్తాభిర్వ్యాపి
తంజగత్ ।యోస్తాన్దదాతివిప్రేభ్య స్తంరాజన్పారయామసి । హవ్యంకవ్యం
తదమృతం యత్కించిదుపభుజ్యతే। తద్వదస్తాన్హియోదద్యా త్తంరాజన్పార
యామసి।ఇత్యేషావై దికిగాధా యశ్శృణోతిస్త రేక్షువా।పఠే త్తంభక్తినంపన్నం
తం రాజన్పారయామసి । యత్రైషాపఠితాగాధా సోమేనసహరాజ్జయా।
గంగాతీరేఓషధీభి ధాన్యతీర్థణంతదుచ్యతే । తతః ప్రభృతిత త్తీర్థణ మాషధ్యం
సౌమ్యమేవచ।అమృతంవేదగాధంచ మాతృతీర్థణంతధైవచ । ఏమస్మానం తపో
హోమాం దానంచపితృతపణం । సర్వంతదక్షయంవింద్యా త్పితౄణాం ప్రీతి
వధణం।గౌతమీతీరమాశ్రిత్య యఃకుర్యాత్పితృతపణం । అన్నదానంచయఃకు
ర్యా త్తదానంత్యాయకల్ప్యతే॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే ధాన్యతీర్థణ వణణనామా

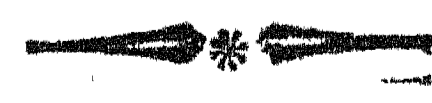
అథచతుఃపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం॥ బ్రహ్మహవచ॥ విచర్చాసంగమంనామ రేవతీసంగమంతథా । త
 త్తైతద్వృత్తమాఖ్యాస్యే యత్పురాణవిదోవిదుః । భరద్వాజఇతిఖ్యాతః ఋషి
 రాసీ త్తపొనిధిః । తస్యస్వసారేవతీతి కురూపావికృతస్వరా । తాందృష్ట్వావికృతాం
 భ్రాతా భరద్వాజఃప్రతాపవాన్ । చింతయాపరయా యుక్తో గంగాయాదక్షిణత
 త్పేక్షన్తే దదామిమాంకన్యాం స్వసారంభీషణాకృతిం । నకశ్చిత్ప్రతిగృహ్ణాతి దా
 తవ్యేతిస్వసాతథా । ఏవంవిమృశ్యత స్తస్య స్వాశ్రమేచాతిశోభనే । ద్రష్టుంఋషివరః
 ప్రాయా ద్భరద్వాజంయతవ్రతః । ద్వ్యష్టవషణశుభవపు శ్శాంతోదాంతోగుణా
 కరః । నామ్నాకథఇతిఖ్యాతో భరద్వాజంననామసః । విధివత్పూజ్యతంవిప్రీం భ
 రద్వాజః కథంతథా । తస్యాగమనకార్యంచ పత్రచ్చపురతస్థితం । తతోప్యాహ
 భరద్వాజం విద్యాధీచాహమాగతః । తద్దాత్పదశణానాకాంక్షీయద్యుక్తం త
 ద్విధీయతాం । భరద్వాజఃకథంప్రాహ హ్యాధీష్వయదభీష్పితం । పురాణంస్తృత
 యోవేదా ధమశాస్త్రాణ్యనేకశః । సర్వంవేద్మిమహాప్రాజ్ఞరుచిరం వదమాచి
 రః॥ కథఉవాచ ॥ అధ్యాపయస్వమాంబ్రహ్మణ శిష్యంమాంవిద్ధిచాఢిణం । శు
 శ్రూషణపరంభక్తం కులీనంసత్యవాదినం । తథేత్యుక్త్వాభరద్వాజః ప్రాదాద్ధి
 ద్యామశేషతః । ప్రాప్తవిద్యఃకఠఃప్రీతోభరద్వాజమథాబ్రవీత్ । ఇచ్ఛేయం దక్షిణా
 దాతుం గురోతవమనఃప్రియాం । వదస్వదులభంచాపి గురోతుభ్యం నమోస్తు
 తే॥ భరద్వాజః॥ గృహణకన్యాంవిధివ ద్భార్యాంకురురమస్వతాం । అస్యాః
 త్యా వతితవ్యం యాచేహందక్షిణామిమాం॥ కథఉవాచ ॥ భ్రాతృవత్పుత్ర
 వచ్చాపిశిష్యస్సాస్యత్స్వగురోస్తథా । గురుశ్చపితృవచ్చస్యాత్సంబంధోత్రకథంభ
 వేత్॥ భరద్వాజః॥ మద్వాక్యంతవసత్యంచ మమాజ్ఞాతవదక్షిణా । సర్వంస్తృ
 త్వాకథాద్యత్వం రేవతీంభజతన్తనాః । తథేత్యుక్త్వాగురోర్వాక్యా త్కఠోజగా
 హాపాణినా । రేవతీంవిధివద్దత్తాం ససమీత్యకథ స్త్వధా । తత్రైవపూజయామాస స
 దేవేశంకఠోముదా । రేవత్యాహుపసంపత్యై శివప్రీత్యాచ రేవతీసురూపాచారుస
 ర్వాంగీ నరూపేణోపమీయతే । సాభవ త్తత్రగంగాయాం తస్మాత్తన్నామతోనదీ॥

ఇశిశ్రీబ్రహ్మపురాణ-గౌతమీమాహాత్మ్యే-

రేవతీసంగమతీర్థవణనామ.

చతుఃపంచాశాధ్యాయః.

పంచపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం||బ్రహ్మహ్వయోవాచ||పూణాతీథామితిఖ్యాతంగంగాయాఉత్తరేతపే । త
త్రస్నాత్వానరొజ్ఞానా త్తథాపిశుభమాఘ్నయాత్ । పురాధన్వంతరినామక
ల్పాదావాయుషస్సుతః । తపశ్చకారవిపులం గంగాసాగరసంగమేతపస్యంతంత
మోనామబలవానసురోమునే । పురాచనికృతోరాజ్ఞారణంహిత్యామహాసురః|స
హస్రమేకంవషాణాంసముద్రంప్రావిశద్భయాత్ । ధన్వంతరౌవనంప్రాప్తైరా
జ్యంప్రాప్తైచతత్సుతే । విరాగంచగతేరాజ్ఞితమఃప్రాయాదధార్ణవాత్ । గం
గాతీరంసమాశ్రిత్యరాజాధన్వంతరిర్యతః| జపహూమరతోసిత్యంబ్రహ్మజ్ఞానపరా
యణః|ధన్వంతరినాశయేయమితిప్రాయా త్తమోణావాత్|వారితోబహుశోకేన
రాజ్ఞాబలవతాన్వహం| తన్మృపంనాశయామీతితమఃప్రాయాదధాణావాత్|య
త్రబ్రహ్మ విదాంశ్రేష్ఠా యత్ర రాజషణ్డయోమలాః । తత్రవైతప్యమానంతం
తమః ప్రాయాదధార్ణవాత్ : మాయయాప్రమదారూపం కృత్వారాజానమ
భ్యగాత్ । నృత్తగీతవతీసుధూహాసంతీచారుదశణా| తాందృష్ట్వాచారుస
ర్వాంగీంబహుకాలాన్నయాన్వితాం । శాంతామనువ్రతాంభక్తాం కృపయాచా
బ్రవీదిదం || రాజోవాచ || కాచత్వంకస్యహేతోర్వావతసేగహనేవనే । కం
దృష్ట్వాహృష్యసేచత్వంవదకశ్యాణితత్వతః । ప్రమదాచాపితద్వాక్యం శ్రుత్వా
రాజానమబ్రవీత్ । త్వయితిష్ఠతిరాజనో-హేతుహాషణస్యమేభవేత్ || అహ
మింద్రస్యసాలక్ష్మీస్తాన్దృష్ట్వాకామసంకులా| హషణందదామిపఠితోరాజంస్తవ
పునఃపునః । ఏతద్వచోనిశమ్యాభతపస్త్యక్త్వాసుదుస్త్యజం । తామేవమనసా
ధ్యాయంస్తన్నిష్ఠస్తత్పరోభవత్ । తదేకశరణోరాజాతద్భూతశ్చతథాతమః ।
అంతథానగతో బ్రహ్మన్నాశయిత్వా తపోమహాత్ । ఏతస్త్రిన్నంతరేచాహాంవ
రాన్ దాతుంసమభ్యగాం| తందృష్ట్వాతిజడీభూతంతపోభ్రష్టంయథామృతం । త
మాశ్వాస్యాధవివిధై హేతుభిర్నృపసత్తమం । తవశత్రుస్తమోనామ కృత్వా
త్వాంతపసశ్చ్యుతం । చరితాథోగతోరాజన్నత్వంశోచితుమహాసి । తతః
కృతాంజలిరాజామామాహవిగతభ్రమః । కింకరోమికథంబ్రహ్మన్ తపసః పార
మాఘ్నయాం । తతస్తస్యోత్తరంప్రదాం దేవదేవంజనాదణం|స్తుహీసర్వప్ర
యత్నేనతపస్సిద్ధిమవాప్యసి । సజగామనరశ్రేష్ఠోహిమవంతంనగోత్తమం । కృ
తాంజలిపుటోభూత్వావిష్ణుంతుష్టావభక్తిః || ధన్వంతరిరువాచ || జయవిష్ణో
జయాచింత్యజయకృష్ణజయాచ్యుత । జయగోపాలలక్ష్మీశజయవిష్ణోజగన్తయ| జ

యథాతపతేనాధనమఃపన్నగశాయినే । జయసర్వగగోవిందజయవిశ్వక్సేన
 మః ॥ నమోవిశ్వసుజేదేవజయపాశభృతేనమః । జయసత్యగుణోపేతజయమా
 ధవశమణే । జయకామదకామస్త్యం జయశమణదశమణే । జయపుష్టిదపుష్టి
 శజయకళ్యాణకారిణే । జయధూతదధూతేశ జయమానవిధాయినే । జయక
 మణదకమీత్వం జయపీతాంబరచ్ఛద । జయసర్వగసర్వస్త్యం జయవేదవిదేనమః ।
 జయజన్తదజన్తత్వం పరమాత్మన్నమోస్తుతే । జయభుక్తిదభుక్తిస్త్యం జయము
 క్తిదమాధవ । జయలోకదలోకేశజయపాపవినాశన । జయవత్సలభక్తానాం జయవ
 క్రద్భృతేనమః । జయమానదమానస్త్యం జయజ్యోతిస్స్వరూపిణే । జయసౌఖ్యదసౌఖ్య
 స్త్యం జయమూతిణదమూతికృత్ । జయశాంతిదశాంతిస్త్యం జయపావకపా
 వన । జయపాలదపాలస్త్యం జయశంకరశంభవాణ । జయపావనవితైశజయధూ
 మన్నినాకినే । జయస్సర్వస్యజగతోధాతృమాతేనమోస్తుతే । ఏవంస్తువంతంభగ
 వాణశంఖచక్రగదాధరః । వరేణచ్ఛందయామానసర్వకామసమృద్ధిభిః । తమా
 హస్యపతిః ప్రహ్లాస్సురరాజ్యం మమేప్పితమ్ । తద్దేవత్రిదశేశత్వమవాప్యస్యపతిః క్ర
 మాత్ । క్రిక్వతోనాశమగమత్సహస్రాక్షస్వకాత్పదాత్ । నహుషాద్వ్యత్రహ
 త్యాయాంసింధుసేనవధాత్తదా । అహల్యాయాశ్చగమనాద్యేనకేనచహేతునా ।
 తతస్సురపతిః ప్రాహవాచస్పతిమిదంవచః । హేతునాకేనవాగీశభ్రష్టరాజ్యోభ
 వాష్యహమ్ । బృహస్పతిరువాచేంద్రం బ్రహ్మాణం పృచ్ఛగచ్ఛతమ్ । సతుజానాతియ
 ద్భూతంభవిష్యదపివతేనం । సతువక్యతియేనేదంజాతవచ్ఛమహిమతే । తావాగ
 త్యమహిప్రాజ్ఞాతతః ప్రాప్యమమాతికమ్ । కృతాంజలిపుటాభూత్వామామూచ
 తురిదంవచః ॥ ఇంద్రబృహస్పతీణ్డోచతుః ॥ భగవణకేనదోషేణశచీభతాణ్డదా
 రధీః । రాజ్యాత్ప్రభ్రీశ్యతేచాద్యసంశయంఛేత్తుమహాసి । తదాహమబ్రవంప్రా
 జ్ఞంచిరంధ్యాత్వాబృహస్పతిం । ఖండధమేణదోషేణతేనరాజ్యంన్యవేసయం ।
 తాధ్యాంయత్పూర్వవృత్తాంతం తదప్యక్తంమయానఘ । ఆయుషస్తుసుతశ్శ్రీ
 మాణధన్వంతరిరుదారధీః । తపసాచకృతంవిఘ్నంవిఘ్ననాచతదైవచ । పూర్వజన్త
 సువృత్తాంతమిత్యాదిపరికీర్తితం । తచ్ఛ్రీత్వావిస్తీతౌచోభామామేవపునరూచ
 తుః । తద్దోషప్రతిషేధస్తుకేనస్యాత్సురసత్తమ । పునధ్యాత్వావదంచాహం
 శ్రీయతాందోషకారణం । గత్వాతుగౌతమీం దేవీంస్తూయతాంహారిశంకరా । త
 ద్దేవజ్గతురుధాగౌతమీంమునిసత్తమ । స్నాతౌశ్రుతక్రియాచోభాదేనాతుష్టువతు
 ముణదా ॥ ఇంద్రణ్డవాచ ॥ నమోమత్స్యాయకూమాయ వరాహాయనమోనమః ।

నృసింహాయాదిదేవాయ వామనాయనమోనమః । నమోస్తుహాయ రూపాయ
 బుద్ధరూపాయచక్రిణే । అనంతాయాఞ్చ్యతామైవజామదగ్న్యాయతేనమః । వ
 రుణేంద్రస్వరూపాయ యమరూపాయతేనమః । పరమేశాయ దేవాయ నమ
 స్త్రైలోక్యరూపిణే । విభ్రతస్వతింవక్తే । సర్వజ్ఞోపినమోస్తుతే । బహుబాహుర
 పాద స్త్వంబహువణాఽక్షిశేషఃకః । త్వామేవశరణంప్రాప్యబహువస్సుఖినో భ
 వః ॥ బృహస్పతిరువాచ ॥ సూక్ష్మంపరంవిష్ణుమనంతరూపమోంకారమాత్రంప్ర
 కృతేఃపరంచుత్ । చిద్రూపమానందమయంసమ స్తమేవంవదిష్యంతిముముక్షువస్త్యాం
 ఆరాధయిష్యంతిభవంతమీశం మహాముఖైఃపంచభిరప్యకామాః । సంసారసింధోః
 పరమాప్తపారోవదంతిదివ్యం భవనంవపుస్తే ॥ సర్వేషుసర్వేషు సమత్వబుధ్యా
 సమీక్ష్యసద్ధమఽగశాంతభావాః । జ్ఞానేనతేకమఽఫలానిహిత్యా ధ్యానేనయేత్వాం
 ప్రవిశంతిశంభో ॥ నధమఽబుద్ధైర్నచవేదశాస్త్రైర్నజ్ఞానయోగా న్నసమాదిధ
 మైః । రుద్రంశివంశంకరంశాంతచిత్తం భక్త్యాదేవసోమనాధంచమన్యే ॥ మా
 ఖోఽపిశంభోతవపాదభక్త్యా సోప్యాత్నుయాన్సుక్తిమయీంతనుంతే । జ్ఞానేషు
 యజ్ఞేషుతపస్సుచైవ ధ్యానేషు హోమేషుమహాత్పరేషు । సంపన్నమేతత్ఫలముత్త
 మంయ త్సోమేశ్వరేభక్తిమహర్షికంయః । సర్వస్యజీవస్యసదాప్రియస్య ఫలస్య
 దృష్టస్యతథాశ్రయస్య । స్వగఽస్యమోక్షస్య జగన్నివాస సోపానప జ్ఞి- స్త్వయిభ
 క్తిరేషా । త్వత్పాదసంప్రాప్తిఫలాప్తయేతుసోపానప జ్ఞి-ంనవిదంత్యధీరాః । తస్మా
 ద్దయాలోభవభక్తితస్తే నైవాస్త్యపాయ స్తవరూపమేవ । ఆత్మీయమాలోక్యమ
 హత్త్వమీశ పాపేషుచాస్తాసుకురుప్రసాదం । స్థూలంసుసూక్ష్మంయదనాదినిత్యం
 పితాచమాతాయదసచ్ఛసచ్ఛ । వీవంశ్రుతేయశ్రుతిభిఃపురాణైర్నమామిసోమే
 శ్వరమీశితారం ॥ తతఃప్రీతౌహరిహ రావూచతుస్త్రిదశేశ్వరం । ప్రీయతాంయ
 త్నతోభీష్టం వరంయదపిదులఽభం । ఇంద్రఃప్రాహాసురేశానం మద్రాజ్యంతుపునః
 పునః । జాయతేభగ్యతేచైవ తత్పాపముపరమ్యతాం । తథాస్థిరోహంరాజ్యంస్యా
 త్సర్వస్వంనిశ్చలంమమ । సుప్రీతౌయదిదేవేశా సర్వంస్యాన్నిశ్చలంత్వితి । తథేతిహరి
 వాక్యంతా వభినంద్యేదమూచతుః । ఇహజన్మనిపూర్వస్త్రియతిఁచిత్సుకృతం
 కృతం । తత్సర్వంపూణఽతామేతు గోదావరినహేస్తుతే । ఏవంస్త్వరెచ్ఛయఃకశ్చిద్దా
 తమ్యాంస్సానమాచరేత్ । ఆవాభ్యాంచప్రసాదేన సనరఃపూణఽతామియాత్ ।
 పూర్వజన్మకృతాద్దోషా త్సముక్తఃపుణ్యభాగ్భవేత్ । తతస్సాత్మశ్శుచిభూఽత్వా
 మంగ లేతి । పశ్యతిఽతా । తయాచసంగ మఃపః । గంగాయాంశుభద స్త్వసా । ఇంద్రే

అసంస్తుతో విష్ణుః ప్రత్యక్షౌ ధూజ్జగన్తయః | త్రిలోకసమ్మితాంశక్రో ధూతింలేభేజ
 గన్తయాత్ | యన్నామ్నాచాపివిఖ్యాతో గోవిందఇతిచిత్రవత్ | తైత్రిలోక్యరాజ్యం
 యత్ప్రాప్తం హరిణాచహరాన్తు నే | నిశ్చలంయేనసంజాతం దేవదేవాన్త హేశ్వ
 రాత్ | బృహస్పతిదేవగురు ర్యత్రాస్తాషీన్త హేశ్వరం | రాజ్యశ్రీస్థిరభావాయ దే
 వేంద్రస్యమహాత్మనః | సిద్ధేశ్వరంయత్ర దేవం లింగంచత్రిదశాద్చితం | తతఃప్రభృతిత
 త్తీర్థం గోవిందమితివిశ్రుతం | మంగళాసంగమంచైవ పూణాతీర్థంతతఃపరం |
 ఇంద్రతీర్థమితిఖ్యాతం బాహాస్పత్యంతధైవచ | యత్రచేంద్రేశ్వరో దేవో గోవిం
 దోవిష్ణు రేవచ | తేషుస్నానంచదానంచ యత్కించిత్సుకృతాజ్జనం | సర్వంస్యాడ
 క్షయంపుణ్యం పితౄణామపిదులభం | శృణోతియశ్చపఠతి యశ్చస్తరతినిత్యశః | త
 స్యతీర్థస్యమాహాత్మ్యం భ్రష్టరాజ్యప్రదాయకం ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యే-పూణాతీర్థమంగళాసంగమ

గోవిందసిద్ధేశ్వరేత్యాద్యభయతీరసోప్త

త్రింశత్సహస్రతీర్థవణనామ

పంచపంచాశోధ్యాయః.

షట్పంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

౭౦|| బ్రహ్మేవాచ|| రామతీర్థమితిఖ్యాతం ధూణహత్యావినాశనం |
 తస్యస్తరణమాత్రేణసర్వపాపైఃప్రముచ్యతే | ఇత్వోకువంశప్రభవః క్షత్రియోలోక
 విశ్రుతః | బలవాన్తతిమాంచ్చురోయథాశస్త్రపురుారవాః | పితౄపైతామహంరా
 జ్యం కుర్వన్నాస్తేమహాబలీ | నామ్నాదశరథఃఖ్యాత స్సర్వధమపరాయణః | కౌస
 ల్యాచసుమిత్రాచ కైకేయీచమహామతే | భార్యాకులీనాశ్శుభగా రూపలక్షణసం
 యుతాః | తస్మిన్నాజనిరాజ్యేతు స్థితేయోధ్యాధిపేమునివసిష్టేబ్రహ్మణఃపుత్రేపు
 రోధసివిశేషతః | నచవ్యాధిర్నదుభిక్షం నానావృష్టిర్నచాధయః | బ్రహ్మక్షత్రవి
 శానిత్యం శూద్రాణాంచవిశేషతః | ఆశ్రమాణాంచసర్వేషా మానందోధూత్పు
 థక్ష్పథక్ | తస్మిన్మాసతిరాజేంద్రే ఇత్వోకూణాంకులోద్వహే | దేవానాందానవా
 నాంచ రాజ్యాధాంవిగ్రహాభాభవత్ | క్వాపితేనజయంప్రాప్ను దేవాశ్చాపిత
 ధేతరే | ఏవంప్రవతమానేతు తైత్రిలోక్యమపిపీడితం | అధూన్నారదతత్రాహం

అవదందైత్యదానవాక్ | దేవాంశ్చాపీవిశేషేణ నకృతం తైమదీరితం | పునశ్చసంగ
రస్తేషాం బభూవసుమహాన్తిథిః | విష్ణుంగత్వాసురాః ప్రోచుస్తదేశానంజగన్తయం |
తావూచతురుభోదేవా నసురాన్ దైత్యదానవాక్ | తపసాబలినోయాంతు పు
నఃకుర్వంతుసంగరం | దేవానాందానవానాంచ సంగరోభూత్సుదారుణః | నతత్ర
దేవాజేతారో నైవదైత్యాశ్చదానవాః | సమంప్రవతమానెతు వాగువాచాశరీరి
ణీ | యత్ర రాజాదశరథో జయస్తత్రీభవిష్యతి | ఇతిశ్రుత్వాజయాయోభౌ జగ్ము
ర్వై దేవదానవాః | తత్రీవాయుస్స్వయంప్రాప్తౌ రాజానమవదత్తదా | ఆగంత
వ్యంత్యయా రాజన్ దేవదానవసంగరం | యత్ర రాజాదశరథో జయస్తత్రేతివిశ్రు
తం | తస్మాత్త్వందేవపక్షస్యాద్భవేయజయినస్సురాః | తద్వాయువచనంశ్రుత్వా
రాజాదశరథోన్యపః | ఆగమ్య తేమయాసత్యం వాయోగచ్ఛయథాసుఖం | గతేవా
యాతథాదైత్యా శ్చాజగ్ముభూపతింప్రీతి | తేఘ్రాచుదానవానమాస్మాహః
య్యంకతుమహాసి | తతః ప్రోవాచన్యపతి ర్వాయునాప్రాధికతః పురా | ప్రీతిజ్ఞా
తం మయాతచ్ఛయాంతు దైత్యాశ్చదానవాః | సతు రాజాతథాచకే గత్వాచైవత్రి
విష్టపం | యుద్ధం చ క్రేతథాదైత్యై దానవైరాతునైస్సహ | పశ్యత్సు దేవసంఘే
షు నముచేభ్రాతరస్తథా | వివ్యధుర్నిశితైర్బాణై రథాతున్యపతేస్తదా | ఛి
న్నాతుంచరథం రాజా నజానాతిససంభ్రమాత్ | సాసుభూః కైకయా దృ
ష్ట్వా రాజ్ఞేనజ్ఞాపితంతయా | రాజాత్వయం సమాలోక్య భగ్నుమతుంతథాక
రం | అతువస్తునిశాదూల తదెతన్తహదద్భుతం | పశ్యత్సు దేవసంఘేషు నముచె
భ్రాతృభిస్సహ | రథేనరథినాం శ్రేష్ఠ స్తయాదత్తకరెణచ | జితవాన్ దైత్యదను
జాన్బహూంస్తాంశ్చబలాధికాన్ | తతో దైవై రనుజ్ఞాతఅయోధ్యాంపునరభ్యగాత్ |
కై కేయ్యః కమతద్దృష్ట్వావిస్తయంపరమంగతః | తుష్టస్తస్యైవరాన్పాదాత్ప్రీం
స్తునారదసాత్వపి | అనుమాన్యన్యపప్రొక్తాకై కేయీవాక్యమబ్రవీత్ | త్వయితిష్టంతు
రాజేంద్రత్వయాదత్తవరాఅపి | విభూషణానిరాజేంద్రోదత్వాసప్రీయయాసహ |
రథేనవిజయీ రాజాహ్యాయోధ్యాంప్రావిశత్సుఖీ | సకదాచిద్దశరథోమృగయా
సక్తచేతసా | అటన్నరణ్యం తన్త్యే వారిబంధమథాకరోత్ | గత్వానివిశ్యపా
నాథమాగతాన్నిశితైశ్శరైః | మృగాన్తంతి మహాబాహు శ్శృణుకాలవిప
ర్యయం | గతేప్రవిష్టేన్యపతౌ నాగచ్ఛంతిమృగాస్తదా | ఏతస్త్రిన్నంతరేబ్రహ్మాన్
తస్త్రిస్తేవనగోత్తమే వృద్ధోవైశ్రవణోనామ నశ్యణోతినపశ్యతి | తస్యభార్యా
తథాభూతా తావబ్రూతాం తదాసుతం | ఆవాంత్పసాతావాలిశ్చ త్ప

ప్లావైవ ప్రవతేతే । వృద్ధానాంజీవితంకృచ్ఛం చాల స్త్వమసిపుత్రక । నయో
 స్తువచనంశ్రుత్వా వృద్ధయోగురువత్సలః । హస్తేగృహీత్వాకలశం జగామఋ
 షిపుత్రకః । సఋషిర్నతు రాజానం జానాతినృపతిద్విజం । సత్వరంకలశం పూ
 ణంవారిగృహ్లాంతమాశుకైః । ద్విజంరాజాద్విపంమత్వావివ్యాధనిశితై శ్శరైః ।
 నిశివిద్ధోమమదేశే దుఃఖితోవాక్యమబ్రవీత్ । కేనేదందుష్కరంకమకృతంబ్రహ్మ
 ఘ్నుతామమమైత్రోబ్రాహ్మణాభిష్యుక్త్వానాపరాధో స్తికశ్చన । తదేతద్వచనంశ్రు
 త్వాఋషే రాతన్యభూపతిః । నిశ్చేష్టశ్చనిరుత్సాహ శ్శనై స్తందేశ మభ్యగా
 త్ । తంతుదృష్ట్వాద్విజవరం జ్వలంతమివ తేజసా । ఆత్మానమాత్మనాకృత్వా స్థిరం
 రాజాబ్రవీద్వచః । కోభవాన్తునిశాదూలకిమథమిహాచాగతః । వదపాప కృతే
 మహ్యం వదమేనిష్కృతింపరాం । తద్రాజవచనంశ్రుత్వామునిపుత్రో బ్రవీద్వచః ।
 నద్రష్టవ్యోనవ క్తవ్యస్తథాపిశృణుమేవచః । ఉత్క్రమిష్యంతిమేప్రాణా అతోవత్స్యా
 మికించన । ఆత్మనోహంనశోచ్యామివృద్ధామేపితరౌవనే । తయోశ్చుశ్రూషకః కస్యా
 దంధయో రేకపుత్రయోః । వినామయామహారణ్యే కథంతౌజీవయిష్యతః । తథాపి
 తత్రగచ్ఛత్వం గృహీతకలశస్తథా । తాభ్యాం దేహఽఽదపానంత్వం యావత్తాన
 మరిష్యతః । ఇత్యేవంబ్రువత స్తస్య గతాఃప్రాణామహవనే । విసృజ్యసశరం చా
 పమాదాయకలశంనృపః । తత్రప్రాయాత్సవేగేన యత్రవృద్ధామహవనే । వృద్ధాచా
 పితదారాతౌ సుతేన్యోన్యం సమూచతుః । ఉద్విగ్నంకుపితోవాస్యాదధవా భ
 వితాకథం । నప్రాప్తశ్చావయోర్యష్టిః కింకుమః । కాగతిభవేత్ । ఏవంబహువి
 ధావాచో బ్రువతోర్వృద్ధయోర్వనె । తదాదశరథో రాజా శనై స్తందేశ మభ్య
 గాత్ । పాదసంచారశబ్దేన మేనా తెసుతమాగతం । కుతోవత్సచిరాత్పాప్త స్త్వం
 దృష్టి స్త్వంపరాయణః । నబ్రూషేకింనురుష్టోసి వృద్ధయోరంధయోస్సుత । సభీతఇవ
 రాజేంద్ర స్తాపువాచచనారద । ఉదపానంచమరుతం తతశ్చనృపభాషితం । శు
 త్వాసౌనసుతోమహ్యం కోభవాం స్తత్వతోవద । పశ్చాత్పిబేయంపానీయంతతో
 రాజాత్వభాషత । తత్రతిష్ఠతితేపుత్రో యత్రవారిసమాశ్రయః । తచ్ఛ్రీత్వావ్య
 థితఃప్రాహసత్యంబూహినచాన్యథా । ఆచచక్షేతతో రాజా సర్వమేవయథా
 థతః । తతస్తుపతతౌవృద్ధా తత్రావాంనయమాచిరం । తతోచైశ్రవణంవృద్ధం సఖా
 ర్యంనృపస్తమః । యత్రాసౌపతితఃపుత్ర స్తందృష్ట్వాతావిలేపతుః । యథాపుత్రవి
 యోగేన మృత్యుర్నావిహీత స్త్వయా । తథాత్వంపాపపుత్రస్య వియోగాన్త్య
 త్యుమాన్యసి । ఏవంవిలపతో ర్చిన్తా గతాఃప్రాణా స్తతోన్యపః । అగ్నినాయో

జయామాస వృద్ధౌచగురుపుత్రకం । తతోజగామనగరం దుఃఖితో నృపతిమన్
 నేవసిష్ఠస్యచతత్సర్వం న్యవేదయదశేషతః । వసిష్ఠోపిద్విజ్రణేష్వ స్సంమంత్ర్యత్వథ ని
 మ్కృతిం । యజస్వహాయమేదైశ్చ బహుభిబంహుదక్షిణైః । అకరోద్ధయమేధాం
 శ్చ రాజాదశరథోద్విజైః । ఏతస్మిన్నంతరేతత్ర వాగువాచాశరీరిణీ । పూతంశ
 రీరమభవద్రాజ్ఞో దశరథస్యహి । వ్యవహారశ్చభవితాభవిష్యంతితథా సుతాః ।
 శ్శ్యేష్ఠపుత్రప్రభావేన రాజాఽపాప్తోభవిష్యతి । తతోబహుతిథేకాలేముష్యశ్యం
 గాన్తునీశ్వరాత్ । దేవానాంకార్యసిద్ధ్యథాం సుతాలస్యసురోత్తమాః । కాసల్య
 యాంతదారామ సుమిత్రాయాంచ లక్ష్మణః । శత్రుఘ్నశ్చాపి కైకేయ్యాంభర
 తోమతిమాన్నరః । తేస ర్వేమతిమంతశ్చ ప్రియా రాజవ శేస్థితాః । తంరాజానమృషిః
 ప్రాప్య విశ్వామిత్రః ప్రజాపతిః । రామంచలక్ష్మణంచాపి త్వయాచత మహామలే ।
 చిరప్రాప్తసుతోవృద్ధో రాజాఽనైనమభాషత । సశరీరమిదంరాజ్యం దాస్యేనై
 వసుతావితీవసిష్ఠేనతతఃప్రోక్తో రాజాదశరథ స్తదా । రామంచలక్ష్మణంచైవకథం
 చిదవదన్నృపః । విశ్వామిత్రస్యబ్రహ్మషేః కురుతాంయజ్జరతుణం । తథేత్యు
 క్త్వాదశరథం నమస్కృత్యపునఃపునః । జగ్మురతుణాథాయ విశ్వామిత్రేణ
 తౌముదాతతస్సుహృష్టో గాథేయో ముదాప్రాదా త్తదోభయోః । మాహేశ్వరీం
 మహావిద్యాం ధనుర్విద్యాపురస్సరాం । శాస్త్రమాత్రం లౌకికంచహ్యశ్వవిద్యాంగ
 జోద్భవాం । అస్త్రవిద్యాంధమవిద్యాం మంత్రాహ్యనవిసజానం । సర్వవిద్యా
 మథావాప్య ఉభాతౌరామలక్ష్మణౌ । కృతాస్త్రాతౌధనుష్పాణీ మాగేహత్వాతు
 తాటకాం । మునినాస్తూయమానౌతౌ చక్రతుర్మజ్జరతుణం । తతోమహామఖేవృ
 త్తేవిశ్వామిత్రోమనీశ్వరః । పుత్రాభ్యాంసహితోరాజ్ఞో జనకంద్రష్టు మభ్యగా
 త్ । తత స్తద్దశయామాస రాజమధ్యేన్యపాత్తజః । రామస్సౌమిత్రీసహితో ధ
 నుర్విద్యామగాన్తహాత్ । తత్రైవజనకఃప్రాదా త్స్వీతాంలక్ష్మీమయోనిజాం । తత్రై
 వలక్ష్మణస్యాపి భరతస్యానుజస్యచ । శత్రుఘ్నస్యాపిక్రవశో రాజా దశరథోము
 దాపురోధసావసిష్ఠేన విశ్వామిత్రేణధమతః । మంత్రీభిస్సహితశ్శ్రీమా నివి
 వాహామకరోస్తునే । తతోబహుతిథేకాలే రాజ్ఞి రాజ్యంప్రయచ్ఛతి । కైకేయా
 విఘ్ననూధత్త వనప్రవాజనంతదా । భరతస్యచతద్రాజ్యం రాజాతస్యైప్ర
 దత్తవాన్ । పితరంసత్యవాక్యంచ కుర్వన్ప్రమోమహావనం । వివేశసీతయాసాంధ
 తదాసౌమిత్రీణాంసహ । తస్మిన్వినిగతేరామ వనవాసాయదీక్షితే । తంరామం
 చాపిసౌమిత్రీం సీతాంచగుణశాలినీం । దుఃఖేనపరమావిష్టోబ్రహ్మశాపంచసంస్త

రన్తదాదశరథౌ రాజా జీవంతత్యాజదుఃఖితః । తతో రాజా మహాప్రాజ్ఞో యా
 వశ్శావరజంగమం । నరకాణ్యథ ఘోరాణి భీషణాని బహూనిచ । తత్ర క్షిప్తస్తథా
 రాజానరకే చ పృథక్పృథక్ । పచ్యతే భిద్యతే రాజాపీడ్యతే చూర్ణ్యతే తథా । చోష్య
 తెదంశ్యతే భూయో దహ్యతే పోహ్యతే తథా । ఏవ మాదిషుఘోరేషు నరకేషు సపచ్య
 తే । రామోపి గచ్ఛన్న ధ్వానంచిత్రకూటమథాభ్యగాత్ । తత్రైవ త్రిణివషాణివ్య
 తీతాని మహామతే । పునశ్చ దక్షిణామాశామాక్రమద్దండకావనం । విఖ్యాతం త్రిషులోకే
 షు దేశానాంతర్దిభుణ్యదం । పావిత్ర తన్న హరిణ్యం భీషణం దైత్య సేవితం । తద్భయాద్య
 ప్సిభిస్త్యక్తం హత్వా దైత్యాంశ్చ రాక్షసాన్ । విచరన్దండకారణ్యే ఋషి సేవ్యమథా
 కరోత్ । తత్రేదం వృత్తమాఖ్యాస్యే శృణు నారదయత్పతః । తావచ్ఛనైస్త్యగాద్రా
 మోయావద్యోజనపంచకమ్ । గౌతమీంసమనుప్రాప్తౌ రాజాపినరకేస్థితః । యమస్స్వ
 కింకరానాహరామోదశరథాత్పజః । గౌతమీమభితోయాతి పితరంతస్యధీమతః । ఆ
 కషణంత్వథ రాజానం నరకాన్నాత్ర సంశయః । ఉత్తీర్య గౌతమీంయాతి యావద్యో
 జనపంచకమ్ । రామస్తావత్తస్య పితానరకేనైవ పాత్యతామ్ । యదేవాస్తద్వచః పు
 ణ్యం నకుర్యుర్యదిదూతకాః । తతశ్చ నరకేఘోరేయూయంసర్వే నిమజ్జథ । దక్షి
 ãాశాపతేర్వాక్యం నిశమ్యయమకింకరాః । నరకే పచ్యమానంతమయోధ్యాధిప
 తిం నృపం । ఉత్తార్యఘోరనరకాద్వచనంచేదమబ్రువన్ । ధన్యోసి నృపశాదూలయ
 స్యతే పుత్రకవృశః । సవిశ్రాంతశ్చనై రాజాకింకరాన్వాక్యమబ్రవీత్ । నరకేష్వథ
 ఘోరేషు పాత్యమానః పునః పునః । కథమాకషితశ్శీఘ్రంతనైవక్తుమిహాహా
 థ । తత్ర కశ్చిచ్ఛాంతమనారాజానమిదమబ్రవీత్ । రామస్తవసుతశ్శ్రీమాన్లాత
 మీతీరమాగతః । తస్మాత్త్వం నరకాష్టో రాదాకృష్టో సినరోత్తమ । యదిత్వాం త
 త్ర గౌతమ్యాంస్తరనామస్స లక్ష్మణః । స్నానంకృత్వాథ పిండాదియదిదద్యాన్ను
 పోత్తమ । తతస్త్వంసర్వపాపేభ్యాముక్తాయాసి త్రివిష్టపం ॥ రాజోవాచ ॥ త
 త్ర గత్వా భవద్వాక్యమాఖ్యాస్యే హంసుతౌ ప్రతి । భవంత ఏవ శరణమనుజ్ఞాం దాతు
 మహాథ । తద్రాజవచనం శ్రీత్వా కృపయా యమకింకరాః । అనుజ్ఞాంచ దదుస్త
 న్నే రాజా ప్రాగత్సుతౌ ప్రతి । గౌతమ్యాస్తటమాశ్రిత్య రామో లక్ష్మణవీవచ ।
 సీతయా సహ వేదేహ్య సస్నుశ్చైవ యథావిధి । నైవ తత్రాభవద్భృజ్యంభత్వం
 వాగౌతమీతపే । తద్దినే తత్ర వసతో గౌతమీతీరవాసినోః । తందృష్ట్వా దుఃఖితో
 భ్రాతౌ లక్ష్మణో రామమబ్రవీత్ । పుత్రౌ రాజ్ఞో దశరథస్యాథాపి బలమీవృశం । నా
 ద్యభోజ్యమిహాస్తాకం గంగాతీరనివాసినాం ॥ శ్రీరామఉవాచ ॥ భ్రాతర్యద్వి

హితంకమన్వైవతన్యాన్యధాభవేత్ । సామిత్రేనూనమస్తాభిర్మబ్రాహ్మణముఖై
 హుతంతస్మాద్దేవాన్సమభ్యుచ్యంహేమాతవ్యంవైపచతాకనే । శనైదశరథో
 రాజాతందేశముపజగ్న్వివాన్తందృష్ట్వాలక్ష్మణశ్శ్రీఘ్రింశిష్యతిష్ఠేతిచాబ్రవీత్ । ధను
 రాకృష్యకోపేన రక్ష స్వందానవోపివా । ఆసన్నంచపునద్యష్ట్వాయాహియా
 హ్యత్రపుణ్యభాక్ । రామోదాశరథీ రాజాధమవాక్యాచ్ఛవతే । యదిప్రవ
 తసేపాపతతోవధమవాప్స్యసి । తత్రతద్వచనం శ్రుత్వా శనైగర్గదవాగ్భ
 యాత్ । ఉవాచాధోమఖోధూత్వాస్మషాంపుత్రౌకృతాంజలిః । అహందశర
 థోనామపుత్రౌ మేశ్యణతాంవచః । తిస్సభిర్బ్రహ్మహత్యాభిర్వ్యతోహందుఃఖిమా
 గతః । కింనపశ్యతమేదేహాంనర కేషుచపాతితం । తతఃకృతాంజలీరామ స్సీతయా
 లక్ష్మణేనచ । భూమాప్రణేముస్తేసర్వైవచనం చేదమబ్రువన్ । కస్యేదంకమణ
 స్తాతఫలంనృపతిసత్తమ । సచప్రాహాయథావృత్తంబ్రహ్మశాపంవధంతథా । త
 తోదుఃఖానమహతావృతాస్సర్వైః పువంగతాః । రాజానంవనవాసంచ మాతరం
 పితరంతథా । దుఃఖాగతింకమగతినర కేపతనంత దా ఏవమాద్యథసంస్త్వత్వా
 ముమోహాన్యపతేస్సుతః । విసంజ్ఞం స్వపతిందృష్ట్వాసీతావాక్యమథాబ్రవీత్ । కి
 మనేనాత్రదుఃఖాన నిష్ఫలేననరేశ్వర । డేహిహత్యాండ్రథమతొమహ్యంతామతి
 భీషణాం । ద్వితీయాంలక్ష్మణోహత్యాంగృహ్ణోతుత్వసరాంభవాన్ ఏతద్ధమాయు
 తంవాక్యంసీతయాభాషితంద్రుతం । తథేతిచాహతురుభాతతోదశరథోబ్రవీత్ । గౌ
 తమ్యాంస్నానదానేనపిండవార్యపణేనచ । తిస్సభిర్బ్రహ్మహత్యాభిముక్తౌ
 యామిత్రివిష్టపంతథేతిక్రియమాణేతుపిండదానాయశత్రుహః । నైవాపశ్యద్భక్త్య
 భోజ్యంతతోలక్ష్మణమబ్రవీత్ । లక్ష్మణశ్చాహవినయాద్ధింగుద్యాశ్చఫలానిచ । సం
 తితేషాంచపిణ్యాకమానీతంభక్షణాయచ । పిణ్యాకేనాథగంగాయాంపిండందాతుః
 తతఃపితుః । మనఃకుర్వంస్తతౌరామోమందోధూద్దుఃఖితస్తదా । దైవీవాగబ్రవీత్
 త్రదుఃఖంత్యజన్యపాత్తజ । యదన్నంపురుషో రాజత్తదన్నాస్తస్యదేవతాః । పిం
 దేచపాతితేభూమానాపశ్యత్పితరంతదా । తత్రాగచ్ఛన్లోకపాలారుద్రాదిత్యా
 స్తథాశ్వినౌ । స్వంస్వంవిమానమాయాథాస్తేషాంమధ్యేతిదీప్తిమాన్ । విమానవర
 మాయాథస్తాయమానశ్చకిన్నరైః । ఆదిత్యసదృశాకారస్తేషాంమధ్యేబభౌపితా ।
 తమదృష్ట్వాస్యపితరందేవాన్దృష్ట్వావిమానగాన్ । కృతాంజలిపుటోరామఃక్వపీతా
 చేత్యథాషత । ఇతిదైవ్యభవద్వాణీరామంసంబోధ్యసీతయా । తిస్సభిర్బ్రహ్మహ
 త్యాభిముక్తౌదశరథోన్యపః । వృతంపశ్యసురైస్తాతందేవాలపూర్ణచిరేవచః । ధ

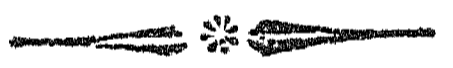
న్యోసికృతకృత్యోసిరామస్వగఃగతఃపితావీనంపశ్యమహాబాహూముక్తపోపంపు
 నఃపునఃతథేత్యాహనుతంరాజాహ్యశీర్షిరభినంశ్యచ | కృతకృత్యోసిభద్రంతేతారి
 తోహంత్వయానఘధన్యస్సపుత్రోలోకస్త్రిప్తిశ్చాణాయస్తుతారకః | తతస్సుర
 గణాఃప్రోచుదేవానాంకార్యసిద్ధయే | రామంచరమతాంశ్రేష్ఠంగచ్ఛతాతయ
 ధాసుఖం | తతస్తద్వచనం శ్రుత్వా రామస్తాన బ్రవీత్సురాన్ | గురౌపితరిమేదే
 వాఃకింకృత్యమవశిష్యతే || దేవాఃఊచుః || తారితాంపితరో రామత్వయాపుత్రేణమా
 నదగచ్ఛంతుసర్వైస్వస్థానంత్వంచగచ్ఛయథాసుఖం | తద్దేవవచనాద్బ్రహ్మసీత
 యాలక్ష్మణేనచ | తద్బ్రహ్మణాంగమాహాత్మ్యంవిస్తృతౌవాక్యమబ్రవీత్ | అహూ
 గంగాప్రభావోయంత్రైలోక్యనోఽమీయతే | వయంధన్యాయతోగంగా దృష్టా
 స్తాభిస్సుపావనీహషేణమహతాయుక్తో దేవంస్థాప్యమహేశ్వరం | కృతాంజలి
 పుటోభూత్వా రామస్తుష్టావశంకరం || శ్రీరామఉవాచ || నమామిశంభుంపురుషం
 పురాణం నమామిసర్వజ్ఞమపారభావం | నమామిరుద్రంప్రభుమక్షయంతం నమా
 మిసోమంశిరసానమామి | నమామిశర్వంపరమాధయూపముమాపతింలోకగురు
 న్నమామి | నమామిదారిద్ర్యవిచారణంతం నమామిరోగాపహారంనమామి || నమా
 మి కల్యాణమచింత్య రూపం నమామి విశ్వోద్భవ బీజభూతం | నమామి
 విశ్వస్థితి కారణంతం నమామిసంహార కరంనమామి | నమామి గౌరీప్రియమ
 వ్యయంతం నమామినిత్యంపరమక్షరంతం | నమామిచిద్రూపమేయథావం త్రి
 లోకరూపం శిరసానమామి | నమామికారుణ్య కరంభవస్య భయూపహంచా
 పిసదానమామి | నమామిదాతారమభీష్ణితానాంనమామిసోమేశముమేశమీశం ||
 నమామివేదత్రయలోచనంతంనమామిమూతేత్రయవజితంతమ్ | నమామిపు
 ణ్యంసదసద్వ్యతీతంనమామి తంపాపహారంనమామి | నమామివిశ్వస్య హితేరతం
 తంనమామిరూపాణిబహూనిధతే | యోవిశ్వగోప్తాసదసత్ప్రణేతా నమామి
 తంవిశ్వపతినమామి | యజ్ఞేశ్వరోయోత్తిస్తదైవహవ్యం కవ్యంసదాస్మాతి సదా
 శివోయః | ఆరాధితోయశ్చదదాతసర్వంనమామిదాసప్రియమిష్టదైవం | నమా
 మిసోమేశ్వరమస్వతంత్రముమాస్వతంత్రం విజయంనమామి | నమామివిఘ్నే
 శ్వరనందినౌచహ్యుమాప్రియంతం శిరసానమామి | నమామిదేవంభవదుఃఖశోకం
 వినాశకంచరద్రధరంనమామి | నమామిగంగాధరమీడ్యమానం ఉమాపతిందైవ
 వరంనమామి | నమామితంబ్రహ్మపురందరాదిసురాసురైరచితపాదయుక్తం |
 నమామిదేవీముఖవాతనానా మీక్షాధకకుక్షిత్రితయంయజ్ఞచ్ఛేత్ | పంచామ్నతే

గణంశుధూపదీపైర్విచిత్రపుష్పేర్వివిధైశ్చమంత్రైః । అన్నప్రదానై స్సకలో
పచారైస్సంపూజితంవిశ్వమనేకరూపం॥ అన్నప్రదానై స్సకలోపచారై స్సంపూజి
తంసోమ మహానమామి॥ బ్రహ్మ॥తతస్సభగవాన్పాహా రామంశంభుస్సలక్ష్యణం ।
వరాన్వృణోష్వ భద్రంవో రామఃప్రాహవృషాకపింస్తోత్రేణానేనయేభక్తాస్తాం
తోష్యంతి సురోత్తమ । తేషాంసర్వాణికార్యాణి సంసిద్ధింయాంతుశంకర । యే
షాంచపితరశ్శంభో పాతితానరకాణావే । తేభ్యఃపిండాదిదానేన పునర్యాం
తుత్రివిష్టపంజన్తప్రభృతిపాపంచ మనోవాక్కాయకంకృతం । తత్రతుస్నానమా
త్రేణతదఘంనాశమాప్నుయాత్ । అత్రయేభక్తిశ్శంభో దదాత్యథిభ్యఅన్వ
పి । సర్వంతదక్షయంశంభో దాత్యభ్యఃఫలకృద్భవేత్ । ఏవమ స్త్వితితంరామంశం
కరోద్దృశ్యతాంయయా । గతేతస్త్విస్సురశ్యేష్ఠై రామోష్యనుచరైస్సహ । గౌతమీ
యత్రచోత్పన్నా శనైస్తం దేశమభ్య గాత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే

రామతీర్థవణానామ

షట్పంచాశోధ్యాయః.

సప్తపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ॥ పుత్రతీర్థమితిఖ్యాతం శ్రమతీర్థంతదుచ్యతే । తస్య
స్వరూపంవక్ష్యామి శృణుయత్సేననారద । దితేఃపుత్రాశ్చదనుజాఃపరిక్షీణాయ
ధాభవన్ । అదితేస్తుసురాశ్చేష్ఠా స్సర్వభావేననారద । తదాదితిఃపుత్రవియోగదు
ఖాత్సంస్పర్థమానాదనుమాససాద । క్షీణాస్సుతా ఆవయోరేవభద్రే కింకుర్వ
హేకమఘలంగరీయః । పశ్యాదితేర్వంశమభిన్నయుక్తం సాభ్రాతృయుక్తం
చశుభాన్వితంచ॥ జీతారిమభ్యుద్యతకీర్తిధమ మచింత్యసంఘషావినాశదక్షం ।
సమానభర్తృత్వసమానధమే సమానగోత్రేపీసమానరూపే । నజీవయేయం
శ్రియమున్నతించ జీణాన్స్త్యిద్వష్ట్యాహ్యదితిప్రసూతాన్ । ఏతచ్ఛ్చ్రీత్వా దితే
ర్వాక్యం దనుఃప్రోవాచనారద । భతారంకశ్యపంభద్రే తోషయస్వనిజైగుణైః ।
తుష్టోయదిభవేద్భతా తతఃకామానవాప్యసి । తథేత్సుక్త్యాసర్వభావైస్త్య
షయామాసకాశ్యపం । దితిఃప్రోవాచభగవాన్ కాశ్యపోధప్రజాపతిః । కిందదా

మితవాభీష్టం దితేవరయసుశ్రతే । దితరప్యాహభ తాఁరం పుత్రంబహు గుణౌ
స్వితం జేతారం సర్వ సైన్యానాం సర్వ లోక నమ స్కృతం ॥ తం వ రేయం సుర పిత రి
త్యాహావినయాస్వితా । ఉపది శ్యేవరం శ్రేష్ఠం ద్వాదశాబ్ద ఫల ప్రదం । తత ఆ గ త్య తే
గభః ఆ ధా స్యేహాం మనో గతం । భ త్య వా క్యా ద్దితిః ప్రీ తా తం న మ స్యా య తే త్త ణా ।
ఉపదిష్టం వ్రతం చ క్రేభ త్రే భీష్టం య ధా విధి । తత శ్చీ ణే వ్ర తే త స్యాం ది త్యాం
వై గ భః మా ద ధే పు నః కాం తా మ ధో వా చ క శ్య ప స్తాం ది తి ర హాః । నిం ది తం తే న క
త వ్యం సం ధ్య యో రు భ యో ర పి । న స్వ ప్త వ్యం న గం త వ్యం ము క్త కే శీ చ నో భ వ ।
భౌ క్త వ్యం సు భ గే నై వ త్సు తం వా జ్యం భ ణం త ధా । నాం త ధా ణం స దా కార్యం
హా సితం చ వి శేష తః । గృ హం త దే శే సం ధ్యా సు న స్థా త వ్యం క దా చ న । ము స లో
లూ ఖ లా దీ ని శూ పః పీఠ పి ధాః కాః । నై వా త్రి క్ర వ ణీ యా ని ది వా రా త్రౌ స దా ప్రి యే ।
ఉ ద క్షీ షఁ తు శ య నం న సం ధ్యో సు వి శేష తః । ఇ త్యా ది ని య మై ర్యు క్తా య ది త్వ మ
సు వ తః సే । తత స్తే భ వి తా పు త్ర స్త్రై లో క్యై శ్వ గ్య భా జ నః । త ధే తి ప్ర లి జ్ఞ జ్ఞై
సా భ తాఁ రం లో క పూ జి త మ్ । గ త శ్చ కా శ్య ఖో బ్ర హ్మ ణ ది తి స్స్వ స్థా గృ హే వ స త్ ।
ది తి గ ధో ఽ పి వ వృ ధే బ ల వా స్ప ణ్య సం భ వః । ఏ త శ్చ ర్ష వ మ యా దై త్యో మాయ యా
వే త్తి త త్వ తః । ఇంద్ర స్య సఖ్య మ భ వ న్త యే న ప్రీ తి పూ ర్వ కం । మ యో గ త్వార హాః
ప్రా హ ఇంద్రం స విన యా ని వ్వి తః । ది తే దఁ నో ర భి ప్రా యం వ్ర తం గ భః స్య వ భః న మ్ ।
త స్య వీ ర్యం చ వి వి ధం ప్రీ త్యేం ద్రా య న్య వే ద య త్ ॥ నార ద ఉ వా చ ॥ న ము చే శ్చ
ప్రి యో భ్రా తా మ యో దై త్య ప తి బ లీ । భ్రా తృ హ త్రా క థం మై త్రం మ య స్య స్యా
త్సు రే శ్వ ర ॥ బ్ర హ్మ ణ వా చ ॥ దై త్యా నా మ ధి ప శ్చ సీ ద్బ ల వా న్న ము చిః పు రా ।
ఇంద్ర దే వై ర మ భ వ ద్భీ ష ణం రో మ హా ష ణం । యు ధం హి త్వా క దా చి త్తం గ చ్చం
తం తం శ త క్ర తుం । దృ ష్ట్వా దై త్య ప తి శ్చూ రో స ము చిః పృ ష్ఠ తో న్న గ త్ । త మా
యాం త మ భి ప్రే క్ష్య శ చీ భ తా భ యా తు రః । వి రా వ తం గ జం త్య క్తా వేంద్రః ఘే నం స
మా వి శ త్ । స వ జ్ర సా ణి స్త ర సా తం ఘే నై రా హా స ద్రి పుం । న ము చి ర్నా శ మ గ మ
స్త స్య భ్రా తా మ యో సు రః । భ్రా తృ హాం తృ వినా శాయ మ య స్తే పే త పో మ హా త్ ।
మాయాం చ వి వి ధా మా ప దే వా నా మ తి భీ ష ణం । న రా న వా ప త ప సా విష్ణో లో క ప
రాయ శా త్ । అగ్నిం చ బ్రా హ్మ ణా న్పూ జ్య జే తు మింద్రం మ యో య యా । దా తా
రం చ త ధా ధి భ్యో గీ య మా నం చ వం ది నా । వి ది త్వా మ ఘ వా సే వం మ యం మా
యా వినాం వరం । ఉ ప క్రాంతం స ము త్థాయ వి ప్రో ధూ త్వా త మ భ్య గా త్ । శ చీ భ
తా మ యం దై త్యం ప్రో వా చే దం పు నః పు నః । దే హి దై త్య ప తే మ హ్య మ ధి నే దై

త్యన త్తమశ్రుత్వాతు దానశీలం త్వామాగతోహందిజో త్తమః | మయోపిచాగ్రా
 ణంమత్వావదద త్తంమహ త్తపః | ఇత్యక్తోహారిరప్యాహసఖ్యమిచ్ఛామ్యహంత్వ
 యా | ఇంద్రంమయఃపునఃప్రాహకిమనేనద్విజో త్తమ | నత్వయామమవైరంతుస్వ
 స్తీత్యాహహారిర్తయం | అథమిత్రేణసహరిడై త్యేనో క్తస్స్వయంవపుః | దగ్ధయా
 మాసదై త్యాయసహసాక్షంయదుచ్యతే | తతస్సస్త్వయోదైత్యో వయోహ
 రిమువాచహ | కిమిదంవజ్రపాణి స్త్వం తవాయోగ్యాకృతిస్సఖే | పరిష్వజ్యవి
 హస్యాథవృత్తమిశ్యబ్రవీద్ధరిః | తతఃప్రభృత్యమరవ న్తయేనాధూత్సుమిత్రతా |
 సంప్రీతిమునికౌదూలమయస్యాపిహ రెస్సదా | ఇంద్రస్యభవనంగ త్వాకస్మైన
 ర్వంస్యవేదయత్ | కింమేకృత్యమితిప్రాహమయంమాయావినంహారిః | హారయేచమ
 యోమాయాంప్రాదాత్ప్రీత్యాతయాహః | ప్రాప్తస్సంప్రీతిమానాహ కింకృ
 త్యంమయతద్వద || మయఉవాచ || అగస్త్యస్యాశ్రమంగచ్ఛ తత్రాస్తేగర్భిణీ
 సతీ | తస్మాక్మశ్రూషణం కుర్వన్నాన్యత్తత్ర కియంతిచ | అహనిమఘవంస్త
 స్యాగర్భమావిశ్యవజ్రధృత్ | వధమానంచతం ఛింధి తతోన భవితారిపుః |
 తథేత్యుక్త్వామయంపూజ్య మఘవానేకవీవహి | వినీతవ త్తదాప్రాయా ద్దితింమా
 తరమంజసాశ్రుశ్రూషమాణస్తాం దేవీం శక్రోదైతేయమాతరం | సానజానాతితచ్చి
 త్త మింద్రస్యద్విషతోదితిః | గర్భస్థితస్యయద్భూతం దేవేంద్రస్యవిశేష్టితం | తత్రప్ర
 గృహ్యాకులిశం సహస్రాక్షఃపురందతః | గర్భదేశాంతరప్రాప్న స్తపసానియతాభ
 వేత్ | సంధ్యాయాందీఘానిద్రాంతా మవేత్త్యుకులిశాయుధః | ఇదమంతరమిత్య
 క్త్వాదిత్యాఃకుక్షీంసమావిశత్ | అంతర్వతిచయద్భూత మింద్రందృష్ట్వాధృతా
 యుధం | హంతుకామంతదోవాచ పునఃపునరభీతవత్ | కిమస్తానంతరేణైవ స్థితో
 భ్రాతజిఘాంససి | కురుయత్నంమహాబాహుః | శక్రోయధ్యస్వనిగతే | మయిత
 స్తాదైతదేవం తవయు క్తంభవిష్యతి | శతక్రతుస్సహస్రాక్ష శ్శచీభతాపురంద
 రః | వజ్రపాణిస్సురేంద్ర స్త్వం నై తద్యుక్తంభవేత్ప్రభో | అథవాయుద్ధకామ స్త్వం
 మమనిష్క్రమణంయథా | తథాకురుమహాబాహుః | శక్రయధ్యస్వనిగతే | మ
 యితస్తాన్నైతదేవం మాగాదస్తాదపాసర | అవధ్యశ్చహ్యశక్తశ్చ నైవచాయు
 ధసంగ్రహః | త్వంవిద్వన్వజ్రపాణిమాణం హంతుంకింనై వలజ్జనే | హత్వాకింవాను
 జాయేత యశోవాపుణ్యమేవవా | బాలఘాతీభ్రాతృఘాతీ తథావిశ్వాసఘాతుకః |
 వీవంఘాతంభలంయత్ర కస్తాన్తాంహంతుముద్యతః | యదాజ్ఞయాసర్వమిదం వ
 తతేసచ రాచరం | హత్వాచబాలకంనూంనై కింయంశఃకింసుహారుషం | యదివా

యుద్ధభక్తిస్తే మయిభ్రాతరసంశయః|తతోముష్టింపురసకృత్వా వజ్రేణాస్సావ్యవ
 స్థితః|ఏవంబ్రువంతంతంగర్భం చిచ్ఛేదకులిశేనసః| నమమారతతఃఖండం చక్రేసా
 వయనోయధా|పునశ్చిచ్ఛేదతంఖండం మావధీరితిచాబ్రవీత్ | ఏవంతుఖండితంఖం
 డం హస్తపాదాదిజీవవత్|నిరాకారంతతోదృష్ట్వా సత్తనప్రసువిస్థితః|ఏకవద్భ
 వురూపాణి గర్భస్థానిశుభానిచారుదంతవిశ్వరూపాణి మారుదేత్యబ్రవీద్ధరిః|తతో
 స్తేమరుతోబాలా బలవంతోమహాయశాః| గర్భస్థాఅపిచాన్యోన్యమూచుశ్శక్రంగత
 భ్రమాః|అగస్త్యంమునిశాదూకలం మాతాయస్యాశ్రమేస్థితా| అస్తికప్రీతాత
 భాభ్రాతా సఖ్యంతుబహుమన్యసే| విద్వోహితేయథామన్యోహ్యస్తాంస్తవందత్త
 వాణ్దితే|ఇత్యేతద్వచనంశ్రుత్వా అగస్త్యోగాత్ససంభ్రమః|దితిర్బుభోధతరసావ్య
 ధితాగర్భభేదనాత్|తతోగస్త్యశ్శచీకాంత మశపతుకపితోభృశం| సంగ్రామేరిప
 వఃపృష్ఠం పశ్యేయుస్తేయధాపారే|సాపితంగర్భసంస్థంచ శశాపేంద్రందితీరుషా|
 నపారుషంకృతంతస్తా చ్చాపోయంభవితాతవ | స్త్రీభిఃపరిభవంప్రాప్య రాజ్యా
 త్ప్రభ్రీశ్యతేహారే|ఏతస్త్విన్నంతరేతత్ర కాశ్యపాపిప్రజాపతిః| ప్రాయాచ్ఛవ్యధి
 తోగస్త్యాచ్ఛ్చ్రీత్వాశక్రేవిచేష్టితం| గర్భాంతరేచశక్రోపి గతః|స్రావాచభీతవత్|
 అగస్త్యంచదితించైవ బిభేమిక్రామితుంబహిః|ఏతస్త్విన్నంతరేబ్రూయా త్కాశ్య
 పాపిప్రజాపతిః|పుత్రకమచతద్దృష్ట్వా గర్భాంతస్థితిమేవచ| దితేశ్శాపమగస్త్య
 స్య శ్రుత్వాసాదుఃఖితోభవత్|నిగచ్ఛశక్రపుత్రేతి పాపంకింకృత్యవానసి|సనిగ
 తోవజ్రపాణి స్సవీడోవాక్యమబ్రవీత్ | యదత్రయం క్రంశేయస్యా త్తతకతా
 స్త్వినసంశయః|తతోమమాంతికంప్రాయా ల్లోకపాలైస్సకశ్యపః| సర్వంవృత్తమ
 ధోవాచ పునఃపప్రచ్ఛమాంసురైః | దితిగర్భస్యసంశాంతిం సహస్రాక్షవిశాప
 తాం|గర్భస్థానాంచసర్వేషా మింద్రేణసహమిత్రతా|తేషామరౌగతాంచాపి శ
 చీభతురదోషతాం|అగస్త్యదత్తశాపస్య విశాపత్వమపిక్రమాత్ | తతోధ్యా
 త్వాఽబ్రువంవాక్యం కాశ్యపంవినయాన్వితం|ప్రజాపతేకశ్యపత్వం వసుభిలోక
 పాలకైః| ఇంద్రేణసహితశ్శీఘ్రం గౌతమీంయాహిమానద|తత్రస్మాత్వామహే
 శానంస్తుహిసర్వైస్సమన్వితః|తతశ్శివప్రసాదేన సర్వంశ్రేయోభవిష్యతి|తథేత్యు
 క్త్వాజగామాసా కాశ్యపాగౌతమీనదీం|స్మాత్వాతుష్టావదేవేశ మేభిమంత్రీపద
 క్రిమైః|| కాశ్యపః|| పాహిశంకరసోమేశ పాహిలోకనమసకృత| పాహిపాల
 నవాగీశ పాహిపన్నగధూషణ| పాహిధమవృషారూఢ పాహిధమత్రయేతు
 ణ | పాహిగోచరలక్ష్మీశ పాహిశర్వజటాధర | పాహిత్రిపురహన్వార్ధపాహి

సోమ్యధాధూషణ । పాహీయజ్ఞైశసోమేశపాహ్యభీష్టప్రదాయక । పాహీకారు
ణ్యులయపాహీమంగళపావన । పాహీభాస్కరవిశ్వేశపాహీదేవనమసక్భృత ॥
వీవంతుస్తువతస్తస్యపురతోభూద్వ్యషధ్వజః । వరణచందయామాసకాశ్యపంతుప్ర
జాపతిం । కాశ్యపొపిశీవంప్రాహావినీతస్సన్నిదంవచః । సతదావిస్తరణాహచేంద్ర
స్యచవిచేష్టితం । శాపంనాశంచపుత్రాణాంపరస్పరమమిత్రతా । పాపప్రాప్తించశక్ర
స్యశాపప్రాప్తంతథైవచ । తతోవృషాకపిఃప్రాహావితించాగస్త్యమేవచ । మరుతోపిభ
వత్పుత్రాఃపంచాశత్వేకవజ్జితాః । సవేభవేయుస్సుభగాభవేయుర్యజ్ఞభాగి
నః । ఇంద్రదేణసహితానిత్యంవర్తయేయుముదాన్వితాః । ఇంద్రస్యచహవిర్భా
గోయత్రయత్రమఘేభవేత్ । ఆదౌతుమరుతస్తత్రభవేయుర్నాత్రసంశయః । మరు
ద్భిస్సహితంచేంద్రంనజయేయుఃకదాచన । జేతాభవేత్సర్వదైవసుఖంతిష్ఠప్రజాప
తే । అగస్త్యమృషిగార్ధూలంశంభురిప్యాహాయత్నతః । నకుర్యాత్స్వంచకోపంచశచీ
భతకరివేమునే । శమంవ్రజమహాప్రాజ్ఞమరుతస్త్యమరాభవన్ । దితించాపిశీవఃప్రా
హాప్రసనోవృషభధ్వజః । ఏకోఘాయాన్తమసుతంతై । లోక్యశ్వర్యవందితః । ఇ
త్యేవంచింతయంతీత్వంతపసేనియతాభవ । తదేతత్సఫలంతైత్రపుత్రాఃఖలుశుభాగు
ణాః । అభవన్జయినశ్శూరాః తస్మాజ్జహీమనోరుజం । తదేతద్వచనంశ్రుత్వా దైవ
దైవస్యసాదితిః । కృతాంజలిపుటోఘాత్వా శాశ్వతంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ దితిరువాచ ॥
లోకేయదేతత్పరమం మత్పిత్రోఃపుత్రదర్శనం । విశేషేణతుతస్మాత్తుప్రియంస్యా
త్పుత్రపూజితం । మత్పుత్రాస్తైప్రభావాచ్చతేజాతాబలినోద్రుతం । ఇంద్రస్యభ్రాత
రస్సత్యంపుత్రాశ్చైవప్రజాపతేః । ఆగస్త్యస్యప్రసాదాచ్చగంగాయాశ్చప్ర
సాదతః । యత్రదేవప్రసాదస్తేతచ్ఛుభంకోత్రసంశయః । కృతాథాహంతథా
పిత్యాంభక్త్యావిజ్ఞాపనంమమశృణుష్వదేవవచనం కురుష్వచజగద్ధితం । తథేత్యు
క్త్యాజగత్థాతాదితిందృష్ట్వాబ్రవీదిదం । సంతతిప్రాపణం లోకేదులభం
సురవందితే । విశేషేణప్రియంమాతుః పుత్రశ్చేత్కిన్నువర్ణ్యతే । సచాపిగుణవా
స్మిమానాయుష్మానపిజాయతే । కిన్నుస్వగేణమోక్షేణ సస్వగోముక్తిరే
వచ । తస్మాదాప్లవనాదత్రక్రియతాంసమనుగ్రహః ॥ శంకరః ॥ మహాపా
పఫలంచేదంయదేతదసపత్యతా । స్త్రియోవాపురుషస్యాపి వంధ్యత్వం
యదిజాయతే । తదత్రస్నానమాత్రేణసదోషోనాశమాప్నుయాత్ । స్నాత్వా
తత్రఫలందద్యాత్ప్రతంచేదంచయఃపరేత్ । సతుపుత్రమవాప్నోతిత్రిమాసస్నా
నదానతః । అపుత్రిణీతత్రక్సత్నాస్నానంపుత్రమవాప్నుయాత్ । ఋతుస్నా

తాతుయాకాచి తత్రస్నాత్వాసుతంలభేత్ | పుత్రణీతత్రయాస్నానంకృత్వామత్ప
 దమాపుయాత్ | త్రిమాసాభ్యంతరేయాతుకుర్వంతీభక్తితస్త్విహా | జ్లవైస్నాస్నత్వా
 తుమాంపశ్యేత్ప్రతేణస్తాతిమానవః | తస్యేంద్రసదృశఃపుత్రోజాయతేనాత్రసం
 శయః | పితృదోషేశ్చయేపుత్రానలభంతేదితేశ్యణ | ధనాపహారదోషేశ్చతత్రై
 షానిష్యుతిశ్చుభా | తత్రైమాంపిండదానేన పితౄణాంప్రీతినంభవేత్ | కించిత్సు
 వణదానేన తతఃపుత్రోభవేద్ధ్రువం | సంకమేదితిగంగాయాస్నాత్వా సీద్ధ
 శ్వరంశివం | స్తోత్రేణానేనయస్నాతిహ్యష్టమీష్వధభక్తితః | యధాశక్త్యాస్వణా
 దానం బ్రాహ్మణానాంచ భోజనం | యఃకరోత్యత్రగంగాయాం సతుపుత్ర మ
 వాపుయాత్ | స్తోత్రేణానేనయఃకశ్చి ద్యత్రక్వాపిస్తువత్యసి | షణ్ణాసాత్పుత్రమా
 ప్నోతి అపివంధ్యాప్రసూయతే ||

ఇశ్రీబ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యం

పుత్రతిథాదివణనామ.

సప్త పంచాశోధ్యాయః.

అష్టపంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మహవేదావమ్ || యమతీర్థమితిఖ్యాతం పితౄణాంప్రీతివధకనం | త
 స్యప్రభావంవత్సోమి పుణ్యపాపవినాశనం | అనుష్ఠాదఇతిఖ్యాతః కపోతో బల
 వానధూత్ | తస్యభార్యా హేతిరితి పక్షిణీకామరూపిణీ | మృత్యోః పౌత్రస్త్వసు
 ప్నోదోదోహీత్రీ హేతి రేవచ | తయోస్తుబహవఃపుత్రాపౌత్రాశ్చైవబధూవిరేత
 స్యశత్రుశ్చబలవానులూకో నామపక్షి రాట్ | తస్యపుత్రాశ్చపౌత్రాశ్చచాగ్నేయా
 స్తేబలోతగ్రటాః | తయోస్తువైరమభవద్బహుకాలంద్విజన్తనోః | గంగాయా ఉత్త
 రేపారేకపోతస్యాశ్రమోభవత్ | గంగాయాదక్షిణేపారే హ్యలూకో నామపక్షి
 రాట్ | కపోతోయమమాసాద్య మృత్యుంపైతామహంతథా | యామ్యమస్త్రమథా
 వాప్య సర్వేభ్యోవిజయీభవేత్ | తతోలూకోగ్నిమాసాద్య బలవానభవద్భృశం |
 కపోతోలూకయోర్యుద్ధమభవచ్ఛాతి భీషణం | తత్రాగ్నేయమలూకోపి కపో
 తాయాస్త్రమాక్షిపత్ | కపోతోష్యధపాశాన్వైవయామ్యానాక్షిప్యశత్రవే | ఉలూ
 కాయాధదండంచ మృత్యుపాశానథాక్షిపత్ | పునస్తదభవద్మృద్ధంపురాకైట
 భయోరివ | హేతిఃకపోతకందృష్ట్యా జ్వలితంప్రాప్తమంతికే | పతివ్రతామహాబు

డిః భతఃస్యాదుఃఖవిహ్వలా । అగ్నినావేష్ట్యమానాంశ్చ పుత్రాభ్యష్ట్యా వి
 శేషతః। సాగ త్వజ్వలనం హేతి స్తుష్టావ వివిధోక్తిభిః ॥ హేతిరువాచ ॥ డూపం
 చదానంచపరోక్షమస్తీయస్యాత్కథూతంచ పదాథజాతం। అశ్మంతిహవ్యా ని
 చయేనదేవాః స్వాహాపతింయజ్ఞపతింనమామి॥ ముఖభూతంతుదేవానాం దేవా
 నాంహవ్యవాహనం। హేతారంచాపిదేవానాం దేవానాంనూతమేవచ। తందేవం
 శరణంయామి ఆదిదేవంవిభావసుం॥ జ్వలనఉవాచ ॥ అమోఘమేత దస్త్రంమే
 న్యస్తంయుద్ధేకపాతకీయత్రషిత్రామయేదస్త్రం తన్నేబూహికపాతకీ॥ కపాతక్య
 వాచ॥ మయివిశ్రావ్యతామస్త్రం నపుత్రేషునభతఃరి । సశ్యవాగ్భవ హవ్యే
 శజాతవేదర్షమోస్తుతే॥ జాతవేదః ॥ తుష్టోస్తి తవవాక్యేన భత్యభక్త్యా పతి
 వ్రతేతథాపిపుత్రభత్యాణాం హేతేమందదామ్యహం । ఆగ్నేయమేతద
 స్త్రంమే స్వభతారంసుతానపి । నవాహంతితోయాహీ సుఖనత్వం కపా
 తకీఏకస్తిన్నంతరేతత్ర ఉలూకీదద్యశేపతిం। వేష్ట్యమానంయామ్యపాశ్చైః యమ
 దందేనతాడితం । ఉలూకీదుఃఖితాభూత్వా యమప్రపాయాద్భయాతురా॥ ఉ
 లూక్యవాచ॥ త్వద్ద్వితాబ్రువతేసత్యం జనాస్తద్ద్వితాప్రప్తాచర్యంచరంతి। త్వ
 ద్ద్వితాస్సాధుచరంతిధీరా స్తద్ద్వితాఃకమణివతంఠేశుభే। త్వద్ద్వితాఅశ్రమా
 నాశ్రయంఠేగ్రామ్యా నరణ్యాస్యభియేచరంతి । త్వద్ద్వితాస్సామ్యా జాయంతే
 జనాస్తద్ద్వితాస్సోమహానంభజంతే । త్వద్ద్వితాఅన్నదాజాయంతే జనాస్తద్
 ద్ద్వితాబ్రహ్మవాదంవదంతి॥ ఏవంస్తువన్త్యాస్తస్యాస్తుయమోదక్షిణదిక్పతిః। పరంవ
 రయభద్రంఠే దాస్యేహం మనసంఘ్రియా॥ఉలూకీ॥ భతాభివేష్టితఃపాశ్చైదం
 దేనాభిహతస్తదా । తన్తాదక్షసురశ్రేష్ఠపుత్రాభతారమేవచ । తస్యావా
 క్యాతక్రపాయుక్తియమఃప్రహా పునఃపునః । పాశానాంచాపిదండస్యస్థానం
 వదశుభాననే । సాప్రొవాచయమందేవం మృత్యుపాశాస్తవ్యయేరితాః। ఆవిశం
 తుజగన్నాథ దండోమయ్యేవ సంవిశేత్। తతఃప్రొహాచభగవాన్ యషస్తాం కృప
 యాపునః । తవభతావ పుత్రాశ్చ సర్వేజీవంతువిజ్వరాః । న్యవారయద్యమః
 పాశా నాగ్నేయాస్త్రంచహవ్యవాట్ । కపాతోలూకయోశ్చైవ ప్రితిర్వైచ
 క్రీతుశ్చతో। ఆహతుద్విజజన్తానౌ వ్రియతాంవరశిషిః॥ పక్షిణాపూచతుః ॥
 భవతోదర్శనంలబ్ధం దైవేనజనదుషకరం । వయంచపక్షిణఃపాపాః కింవరేణ
 సురోత్తమా । అయందేయోవరోస్తాకంభవద్భ్యాంప్రితిపూర్వకం। నాత్కాథా
 మనుయాచావో దేయమానం వరంశుభం । ఆత్కాథాయస్తుయాదేత సశోచ్య

స్యాత్సరేశ్వరౌ | అగ్నిరాపోరవిఃపృథ్వీధాన్యాః | వివిధానిచ | పరాథం వతానం
 తేషాం సతాంచాపివిశేషతః | బ్రహ్మచర్యోపమేజాతాః యుజ్యంతేమృత్యునా
 సహా | ఏవంజ్ఞాత్వాతుదేవేశా వృధాత్తాథం పరిశమః | తస్మాద్భావావహోకించి
 ద్ధితాయజగతాంశుభం | గుణదాయచసర్వేషాం తదావామనుమస్యతాం | తా
 వాహాతురుభాదేనా పక్షిణౌ జేదవిశ్రుతౌ | ధమన్స్యయశసోవాధేన్ లోకానాం
 హితకామ్యయా | ఆవాభ్యామాశ్రవేతీధేన్ గంగాయా ఉభయే తటే | భవేతాంజగ
 తాంనాధావేషఏవవరోపరః | స్నానందానంజపౌసోమామః పితౄణాంచాపి
 పూజనం | సుకృతం దుష్కృతం వాపి యఃకరోతియథాతథా | సర్వంతకక్షయం పు
 ణ్యం | స్యాదిత్యేషవరఃపరః || దేవాపూచతుః || ఏవమస్తుతదాచాన్యం సుప్రీతౌ
 ప్రవదావహో ఉత్తరే గౌతమీతీరే యమస్తాత్రం పతంతియే | తేషాం సప్తసువం
 శేషునాకాలేమృత్యుమాప్నుయాత్ | యస్త్విదంపతతే నిత్యం మృత్యుస్తాత్రం య
 తాత్తవాన్ | అష్టాశీతిసహస్రేభ్యో వ్యాధిభ్యోనసచార్థతే | అస్తికేతీర్థేద్విజ్రేష్టా
 శ్రిమాసాద్గుణీసతే | అర్వాగ్వంధ్యాపిషణ్డాసాత్సప్తాహం స్నానమాచరేత్ | వీర
 సూస్సాభవేన్నారీశతాయుస్తత్సతోభవేత్ | లక్ష్మీవాన్తతిమాన్చురః పుత్రపౌత్ర
 ప్రవర్ధనః | తత్రపిండాదిదానేనపితరౌముక్తిమాప్నుయుః | అగ్నేస్తోత్రంచయఃకశ్చి
 ద్యశ్రీక్వాపిపతేన్నరః | నైవాగ్నితోభయంతస్యదుఃఖితేపిగృహేస్థితే | మనోవాకా
 యికాత్పాతాన్సాన్మన్తోనసంశయః | స్నానందానంచయఃకుర్యాదగ్నితీధేన్
 శుచిర్నరః | అగ్నిష్టోమఫలంతస్యభవేదేవనసంశయః | తతఃప్రభృతతత్తీధేన్యా
 మ్యమాగ్నేయమేవచ | కపౌతంచతతౌలూకం హేత్యోలోక్యంవిదుర్చుధాః | తత్ర
 త్రీణిసహస్రాణి తావంత్యేవశతానిచ | పునర్నవతితీధాన్వి ప్రత్యేకంముక్తిభాజ
 నం | తేషుస్నానేనదానేన ప్రతిధూతాశ్చయేనరాః | పూతాస్తేసర్వపాపేభ్యో ఆ
 క్రమేయదివంశుభం ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యేయమాగ్నితీధాన్వి
 త్రిసహస్రత్రినవతి తీధేన్వణానంనామా
 ష్టపంచాశోధ్యాయః .

అథైకో సపష్టిత మో ధ్యాన మ్రాంభః.

ఓంబ్రహ్మచారిణః॥ తప స్తీర్ణమితిఖ్యాతం తపోవృద్ధకరం మహత్ । సర్వ
కామప్రదంపుణ్యం పితౄణాంప్రీతివధానం । తస్మిన్కాంతేథేతుయద్వృత్తం శృణు
పాపప్రణాశనం । అపామగ్నేశ్వసంవాదం మృషీణాంచపరస్పరం । అపోజ్యేష్టత
మాఃకేచి తేహచిదగ్నింతథాపరే । ఏవంబ్రవంతయుషయ స్సంవాదంచాగ్నివారి
ణోః । వినాగ్నింజీవనంక్వాస్య జీవధూతోయతోసలః । ఆత్మ భూతోహవిర్భూతో
చాగ్నినాజాయ తేజగత్ । అగ్నినాక్రియ తేలోకో హ్యగ్నిజ్యోతిర్యథాజగత్ । తస్మా
దగ్నేఃపరంనా స్తి పావనంచైవతం మహత్ । అంతస్థోగ్నిస్స ఏవోక్తః పరంజ్యోతిస్స ఏ
వచ । వినాగ్నినానకించిద్య త్తత్రైవేదంజగ త్ప్రయం । తస్మాదగ్నేఃపరంనా స్తి భూ
తానాంజ్యేష్టభాజనం । దేవానాంచముఖంయోగ్ని స్తస్మాన్నాతఃపరంవిదుః । అపరే
తుహ్యపాంజ్యేష్ట్యం మేనిరేవేదవేదినః । అద్భ్యస్సంపత్య తేహ్యన్నంశుచిరద్భ్యః
ప్రజాయతే । అద్భి రేవధృతంసర్వమాపా నైమాతరొమృతం । అగ్నిజ్యేష్టభిప్ర
హు రాపా జ్యేష్టతమాభితి ॥ ఎవంమీమాంసమానాస్తై ఋషయోవేదవాదినః । వి
రుద్ధవాదినోమాంచ సమశ్యేత్యేదమబ్రువన్ । అగ్నేరపాంచదజ్యేష్ట్యం త్రైలో
క్యాధిపతిర్భవాత్ । అహమప్యబ్రువంప్రాప్తా సృషీస్సర్వాస్యతవ్రితాన్ । ఉభౌపు
ణ్యతమాలోకేహ్యభాభ్యాంజాయ తేజగత్ । ఉభాభ్యాంజాయ తేహ్యంకవ్యంచా
మృతమేవచ । ఉభాభ్యాంజీవనంలోకే శరీరస్యచధారణం । నానయోశ్చవిశేషో స్తీస
మాజ్యేష్ట్యాత్సమంమతం । తతోమద్వచనా జ్యేష్ట్య ముభయోర్నైవకస్యచిత్ ।
జ్యేష్ట్యమన్యత మేనేతి మేనిరేమునిస త్తమాః । నతృస్తామమవాక్యేన వాయుంజగ్ను
స్తపస్వినః । కస్యజ్యేష్ట్యంభవాన్ప్రాణవాయోసత్యంత్వయిస్థితమ్ । వాయురాహ
నలోజ్యేష్టస్సర్వమగ్నోప్రశీష్ఠిత్ । నేత్యుక్త్వాన్యోన్యమృషయోజగుర్భూమింవసుం
ధరాం । సత్యంభూమేవదజ్యేష్ట్య మనయోరగ్నివారిణోః । భూమిరప్యాహ విన
యాదాగతాస్తాన్ప్రశీనితి । మమాప్యాధారభూతాస్సుర్వరాదిదేవ్యస్సనాతనాః ।
అద్భ్యస్తుజాయ తేసర్వంజ్యేష్ట్యమపుప్రతిష్ఠీతం । నేత్యుక్త్వాన్యోన్యమృషయోజ
గ్నుఃక్షీరోదశాయినం । తుష్టువుర్వివిధైర్వాక్యైశ్శంఖచక్రగ దాధరం । ఋషయః
చుః ॥ యో దేవసర్వంభువనంభవిష్యద్యజ్ఞాయమానంచగుహానివిష్టం । లోకద్వ
యంచిత్రవిచిత్రరూపమేతత్సమ స్తంచయమానివేశ । యదక్షరంశాశ్వతమప్రమే
యంయంచైవ దేవాఋషయోవదంతి । యమాశ్రితాశ్చేష్ఠితమాపువంతి తద్వస్తు
సత్యంకతమంషహత్స్యాత్ । భూతంషహంతంజగతఃప్రధానంనవింద తేయోగి

నోవిశ్వకూపం తద్వక్తుమే తేఋషయోత్రయాతాస్సత్యంవదస్వేహజగన్నివాసః॥
 తతఃప్రాహజగద్ధాత్రీదేవీవాగశరీరిణీ । ఉభావారాధ్యతపసాభక్త్యాచనియమేన
 చ।యస్తాత్స్యాత్ప్రథమాసిద్ధిస్తద్గుభతంశ్యేష్ఠముచ్యతే । తథేఋక్వాయయుస్స
 ర్వేఋషయోలోకపూజితాః।గౌతమీమగమన్సర్వేతపస్తప్తంయతవ్రతాః। అతప
 వతథాగ్నించపూజనాయోద్యతాస్తథా।అగ్నేశ్చపూజకాయేచహ్యపాంచైపూ
 జకాశ్చయే । తత్రవాగబ్రవీదేవీదేవమాతాసరస్వతీ।అగ్నేరాపస్తథాయోసిర
 ద్భిశ్చౌచమవాప్నుయాత్।అగ్నేశ్చపూజకాయేచవినాద్భిఃపూజనంకథం। అప్సుజా
 తాసుసర్వత్రకమణ్యధిక్యతౌభవేత్ । తస్తాదాపౌపరిష్టాస్సుమూతృభూతా
 యతోమృతాః। తస్తాజ్జ్యేష్ఠ్యమపామేవజనిత్యోగ్నేర్విశేషతః।ఏతద్వచశ్శుశ్ర
 వస్తేఋషయోవేదవేదినః । విశ్వాసంచతతశ్చక్రూచుజ్జ్యేష్ఠ్యమపామితి। య
 త్రతీథంవృత్తమిదంఋషిసత్రంచనారద।తపస్తీథంతుతత్ప్రొక్తంసత్రతీథం
 తదుచ్యతే। అగ్నితీథంతతఃప్రోక్తంతథాసారస్వతంవిదుః । తేషుస్నానంచదా
 నంచసర్వకామప్రదంశుభం॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే - గౌతమీమాహాశ్లేష్ -

తపస్తీథంవణానంనామైకోన

పట్టితమోధ్యాయః.

అథపట్టితమోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం- బ్రహ్మీవాచ ॥ దేవతీథంమితిఖ్యాతంగంగాయాఉత్తరేతటే। త
 స్యప్రభావంచత్యోమిసర్వపాపప్రణాశనం । ధనుర్వేదేచనిష్ఠాతోవేదేభ్యోదక్ష
 వీవచ । తస్యభార్యకూపవతీసుప్రథేత్యతివిశ్రుతా। ఆఙ్గిషేణస్తతోరాజాపు
 త్రేరాజ్యంస్యవేదయత్ । పురోధసాచముఖ్యనదీతాంచక్రేజనేశ్వరః । సరస్వ
 త్యాస్తతస్తీరే హయమేధాయయత్నవాః । ఋత్విగ్భిర్పిషముఖ్యైశ్చ వేదశా
 స్త్రీవిశారదైః । దీక్షితంతంనృపశ్రేష్ఠమృత్విత్స్వగ్నిమసన్నిధౌ । మధుర్వైదాన
 వశూరఃపాపబుద్ధిఃప్రతాపవాః । మఖంవిధ్వంస్యన్యపతింసభార్యంసపురోహి
 తం।ఆదాయవేగాత్సప్రాయాద్రసాతలతలంమునే । గతేతస్త్రిన్నృపవరే యజ్ఞేన

ష్టే తతో మ రాః | ఋత్విజశ్చ య యుస్స ర్వైస్వంస్వంస్థానం మఖా త్తతః | కాలే తస్మిన్
 వ్యపగ తే తస్య రాజ్ఞః పురోధనః | సుతో బాలస్సుమతిమాన్ దేవాపిరితీని శ్రుతః |
 బాలానాం పితరందృష్ట్యా హ్యత్తనః పితరంచ | దృష్ట్యా సవిస్త్రి తో భూత్వా దుఃఖ
 తో భీతవ త్తదా | సమా తరంచ పప్రచ్ఛక్ష్వ గతో మే పితాంబికా | పితృ హీనో న జీవే
 యం మా తస్స త్యం వదస్వ మే | నవ త్యై యది మే మా తజ్జ్వల దగ్ని మధా వి శే | పుత్రం
 ప్రో వాచ సా మా తా పిత్రో రాజ్ఞో పురోధనః | దాన వేన తలం నీతో రాజ్ఞా సహ పితా త
 వ || పుత్ర ఉవాచ || క్వ సీతః కేన వా నీతః కథం నీతః క్వ కమణః | కేషు పశ్య త్సు కిం స్థా
 నం దాన వస్య న దా శు మే || మా తో వాచ || దీక్షితం య జ్ఞ సద సిన భార్యం స పురోధనం |
 రాజానంతం మధు దై త్యో నీ త వా స్స ర సా తలం | పశ్య త్సు దేవ సం ఘే ఘు ఋత్వి
 గగ్ని ఘ సన్నిధౌ | తన్తా త్పవ చనం శ్రు త్వా దేవా పిః కృ త్య మస్త రత్ | దేవా ను పా
 స్య చా గ్నిం వా ఋత్వి జో వా సు రా నపి ఏ తే ష్వే వ పితా స్వే ష్యో నాన్య త్రే తి మతి మణ మ |
 ఇతి నిశ్చి త్య దే వా పి భ వం ప్రా ప్య నృ పా త్త జః | త ప సా బ్ర హ్మ చ ర్యేణ ప్ర తే న నియ మే
 న చ | ఆ నే త వ్యా మయా స ర్వే నీ తా యే వై ర సా తలం | త్వం పాల య మ హీం స ర్వా మా
 ఙ్గి = మే ణః పితా యథా | మా తా మమ త్వయా రాజన్పాల్యా యా వన్త మా గతం |
 ఏ తచ్ఛక్త కార్యం త్వ మను జా నీ హి మాం భర | భ వే నో క్తస్స దే వా పి స్వయం ని
 శ్చి త్య య త్న తః | ఋత్వి జో స్వప్య య త్నే న న త్వా తా వై వృ థ క్షృ థ క్ | కృ తాం జలి
 పుటో బాలా దే వా పి ర్వా క్య మబ్ర వీత్ || దే వా పిః || భ వద్భి శ్చ మఖో రత్యో య జమా
 నశ్చ దీక్షితః | పురోధా శ్చ తథార త్యః సత్మి యా దీక్షితస్య చ | భ వత్సు తత్ర పశ్య
 త్సు య జ్ఞం విధ్వంస్య దై త్య రాట్ | రాజా దయ స్తే న నే తా వై త ద్యు క్త త మం భ
 వేత్ | త దా ప్యే త దహం మ క్యే భ వంత స్తా నరో గిణః | దా తు మహా త తాన్స ర్వా
 నన్యథా శా ప మహా ణ || ఋత్వి జ ఙ్గిః || మ ఖే గ్నిః ప్ర థ మం పూ జ్య అగ్ని రే వా
 త్ర దై వ తం | త స్తా ద్వ యం న జా నీ మో హ్యా గ్ని నాం పరిచార కాః | స ఏ వ దా తా త్రా
 చ భో క్తా క తా చ హా వ్య వాట్ | ఋత్వి జః పృ థ తః కృ త్వా దే వా పి జా త వే ద సం | పూ
 జయి త్వా యథా న్యా య్య మగ్న యే తన్న్య వే ద యత్ || అగ్ని రు వాచ || యథ త్వి జ
 స్తథా చా హం దే వా నాం పరిచార కః | హా వ్యం వహా మి దే వా నాం భో క్తా రో ర
 త్మ కా శ్చ తే | దే వా నా హా య య త్నే న హ వి భా గా స్పృ థ క్షృ థ క్ | దా స్యే హం
 వై ష దో షో మే త స్తా ద్యా హి సు రా భ వాన్ | దే వా పి స్స సు రా న్పా స్వ న త్వా
 తే భ్యః పృ థ క్షృ థ క్ | ఋత్వి గ్వా క్యం చా గ్ని వా క్యం శా పం చా పిన్య వే ద యత్ || దే వా ఙ్గి
 చుః || ఆ హ వా తా వే ది కై మణం త్రైః | ఋత్వి గ్భ్య శ్చ యథా సుఖం | భో త్యో మ హే హా

విభాగాః నస్వతంత్రాద్విజోత్తమ । తస్మాద్వేదానుగానిత్యం వయం వేద ని
 బోధితాః పరతంత్రాస్తథావిప్ర వేదేభ్యస్సన్నివేదయ । సదేవాపి శ్శుచిర్భూ
 త్వావేదానాహూయయత్నతః । ధ్యానేనతపసాయుక్తో వేదాశ్చాపి పురోభ
 వః । వేదానువాచదేవాపిర్నమస్యచపునఃపునః । ఋత్విగ్వాక్యం చాగ్నివాక్యం
 దేవవాక్యం న్యవేదయత్ ॥ వేదాఊచుః ॥ పరతంత్రావయంతాత ఈశ్వరస్య వ
 శానుగాః సతుకతామహేశాన స్సహంతాస మహేశ్వరః । వయంశబ్దమయా
 బ్రహ్మణ వదామోవిద్మ ఏవచ । అస్మాకమేతత్కృత్యంస్యాద్వదామోయంతుపృ
 చ్ఛసి యేననీతాస్తస్యనామ తత్పదంతద్బలంతథా । భక్షితాఃకింను తేనష్టాప్యోత
 జ్జానీమహోవయం యథాచతవసామధ్యం యమా రాధ్యచయత్రచ । స్యాదిత్యేత
 చ్చజానీమో యథాప్రాప్యసి తాన్పునః ॥ దేవాపిః ॥ వేదాఃపఠంత్యేత దేవ సర్వ
 మేవయథాథతః సర్వాప్రాప్యేతలంనీతాః కథయంతునమోనమః ॥ వేదా
 ఊచుః ॥ గౌతమీంగచ్ఛభద్రంతే తత్రస్తుహీమహేశ్వరం । భవేదేవశివఃప్రీతః త
 వసత్యంమహామతే ఆస్తి షేణశ్చనృపతి స్తస్యజాయాజయాసనీ । పితాతథాచోప
 మన్యస్తవేతిష్ఠంత్యరోగిణః । వరదానాన్త హేశస్య మధుంహత్వాచరాక్షసం ।
 యతఃప్రాప్యసిధమణంచ త్వంహితధ్యంనచేతరత్ । తద్వేదవచనాద్బాలో దే
 వాపి గౌతమీమగాత్ । స్నాత్వాకృతక్షణోవిప్ర స్తుష్టావచమహేశ్వరం ॥ దేవాపిః ॥
 బాలోహందేవదేవేశ గురూణాంత్వంగురుమణతః । నమే స్తిశక్తిస్త్యోతుంత్వాం
 శంభోతుభ్యం నమోస్తుతే యేనాథయేచకృపణా యేదరిద్రాశ్చరోగిణః । పాపా
 త్తానశ్చయేలోకే తాం స్త్వంపాహీమహేశ్వర । తపసానియమైమణంత్రైఃపూ
 జితాస్త్రిదివోకసః త్వయాద త్తంఫలంతేభ్యా దాస్యంతి జగతాంపతే । యక
 తారశ్చదాతార స్తేభ్యోయద్యన్తమేప్పితం । భవతీతినచిత్రంస్యాత్త్వంవిప
 ర్యయకారక । యేజ్ఞానినోయేచ పాపాయేమగ్నానరకాణవే । శివేతివచనాన్నాథ
 తాం స్త్వంపాహీజగత్పతే ఏవంతుస్తువత స్తస్య పునఃప్రాహాత్రిలోచనః । వరం
 బ్రూహ్యథ దేవాపేహ్యలంస్తాత్రేణబాలక ॥ దేవాపిః ॥ రాజానంరాజపత్నీంచ పి
 తరంచగురుంమమ । ప్రాప్తుమిచ్ఛేజగన్నాథవధంచాపిరిపోమణమ । దేవాపేర్వచనం
 శుక్తిత్వా సంజ్ఞయాశంకరస్యతత్ । సర్వంబభూవ దేవాపేరీప్పితంచాపి విస్తయం ।
 నందినంప్రేషయామాస శంభుశ్మా లేననారద । రసాతలేమధుంహత్వా హత్వా
 రాక్షసపుంగవాః । ఆనీయనందీ దేవాపేఃపిత్రాదీంస్తాన్న్యవేదయత్ । హయమేధశ్చ
 తత్రాసీ దాస్తి షేణస్యధీమతః । అగ్నిశ్చఋత్విజోదేవా వేదాశ్చ ఋషయో

బ్రహ్మకాండః | పుణ్యదంతీథం మేత తస్య త్తవకీతిశ్చ శాశ్వతీ : తతః ప్రభృతీతత్రానాన్
తీథాన్ నిదశపంచచ | సహస్రాణిశ తాన్యష్టా వృభయోరపీతీరయోః | తేషుస్నానంచ
చానంచహ్యోతీవఫలదంవిదుః ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే ఆష్టికే తాదిపంచదశ

సహస్రాష్టశతతీథం వణం నం నామ

షష్టిత మో ధ్యాయః .

ఏకషష్టితమాధ్యాయప్రారంభః .

ఓం || తసౌ వనమితిఖ్యాతం నలిసిసంగమంతథా | సిద్ధేశ్వరంతత స్తీథం గౌత
మ్యాదక్షిణేతపే | శాదూలంచేతిచాఖ్యాతం తేషువృత్తమిదంశృణు | అగ్నిపాలాన్
తాపురాచాసీ ద్దేవానాంహవ్యవాహనః | భార్యాంప్రాప్తౌదక్షిసుతాం స్వాహం
నామసుయాషిణీం | సానపత్యాపురాచాసీ త్పుత్రాథంతపలవిశత్ | తపశ్చరంతీవిపు
లం తోషయంతీహుతాశనం | సభ తాహుతధుక్పాహా స్వాహంభార్యామనింది
తాం | అపత్యానిభవిష్యంతి మాతపఃకురుశోభనే | ఏతచ్ఛ్రీత్వాభత్యవాక్యం ని
వృత్తాతపసోభవత్ | తతఃకతిపయెకాలే తారకాద్భయఆగతే | అనుత్పన్నైకాతిన్
కేయే చిరకాలేరఘ్నాగతే | మహేశ్వరేభవాన్యాచ తత్ర దేవాస్సమాగతాః |
దేవానాంకార్యసిద్ధ్యథం మగ్నింప్రాచుదివౌకసః | దేవంగచ్ఛచహాబాహుంశం
భుంతై శ్రీలోక్యపూజితం | తారకాద్భయమాపన్నం శంభవేత్వంనివేదయ || అగ్నిరు
వాచ || నగంతస్యంతత్రదేవే దంపత్యోస్థితయోరహః | సామాన్యమాత్రతొన్యాయః
కింపునశ్శూలపాణిని || దేవాఊచుః || మహాభయేచానుగతె న్యాయ్యః కో
న్వత్రవణ్యతే | తారకాద్భయమాపన్నం గచ్ఛత్వంతారకోభవ | యాపేణాస్యేన
వాగచ్ఛ వాచంచదయథాతథా | విశ్రావ్యదేవవచనం శంభుమాగచ్ఛసత్వరః | త
తోదాస్యామహేపూజాం ఉభయోలోకయోఃకవే | శుకొభూత్వాజగామాశు
దేవకార్యాద్ధుతాశనః | తత్రచాసీజ్జగన్నాథో రమమాణస్తథోమయా | సభీతవదసౌ
ప్రాయా చ్ఛుకోభూత్వాహుతాశనః | నాశకద్వారదేశేతు ప్రవేష్టుంహవ్యవాహ
నః | తతోగవాతు దేశేతు తస్థాదుఃఖా దధోముఖః | తందృష్ట్వాప్రహసన్చంభు రు
మాంప్రాహారఘ్నాగతః | పశ్యదేవిశుకంప్రాప్తం దేవవాక్యాద్ధుతాశనం | లజ్జ

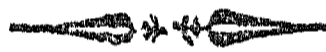
తాచాశదదైవమలం దెవేతిసాహస్యమాపురశ్చ దైవ దెవేశశ్చాగ్నింతద్విజరూపిణం |
ఆహూయచహసంశ్చాహ జ్ఞాతౌస్యగ్నేత్రమాంవద | విదారయస్వస్వముఖం గృ
హణేదంనయస్వతత్ | ఇత్యుక్త్వాతస్యచాస్యేగ్నే రెతఃప్రాక్షేపయచ్ఛహు | రేతౌగ
ర్భస్తథావహ్ని గణంతుంనైవాశకద్దివం | సురనద్యాస్తతస్తీరం శ్రాంతౌగ్నిరుపత
స్థివాణ | కృత్తికాసుచతదైతః ప్రావిశత్కాతికోభవత్ | అవశిష్టంచయతిగించి
దగ్నేదేహేచశాంభవం | తద్వైరేతౌజాతవేదా స్వభార్యాయాంతథాక్షిపత్ |
స్వాహాయాంప్రియధూతాయాం పుత్రాథిన్యాంవిశేషతః | తదగ్ని రేతసస్తస్యాం
జ్ఞైమిధునముత్తమం | సువణశ్చసువణాచ రూపేణాప్రతిమాభువి | అగ్నేఃప్రీతి
కరంత్యం లోకానాంప్రీతివధానం | అగ్నిఃప్రీత్యాసువణాంతాం ప్రాదాద్ధర్షా
యధీమతే | సువణస్యాథపుత్రస్య సంకల్పామకరోత్ప్రియాం | ఏవంపుత్రశ్చపు
త్ర్యాశ్చ వివాహామకరోత్కవిః | అన్యోన్యరేతౌవ్యతినంగదోషా దగ్నేరపత్యేఉ
భయేతద్దైవ | పుత్రస్సువణోబహురూపరూపీ రూపాణి కృత్వాసురసత్తమా
నాం | ఇంద్రస్యవాయోధానదస్యభార్యాయం జలేశ్వరస్యాపీమునీశ్వరాణాం | భార్య
శ్చగచ్ఛత్యనిశంసువణోయస్యాఃప్రియంయస్యవపుస్సకృత్వా | యాతిక్వచిచ్ఛాపి
కవేస్తనూజస్తద్భత్యరూపంచపతివ్రతాసు | కృత్వాగతశ్చాపీగతంసువణో
ధమస్యభార్యపిసువణానామ్ని | స్వాహంసుతాస్వేణీశాబధూవయస్యాపి
యస్యాపిమనోగతాచ | భార్యరూపంనైవధూత్వాసువణోరేమేపతీన్తానుషా
నాసురాంశ్చ | దేవాన్యపీన్పితృరూపాణ తథాన్యానైవం సువణస్యనిశమ్యచే
ష్టాం | సువణస్యాగ్నేఃపుత్రికాయాస్తద్దైవసర్వేశశాపుఃకుపితాస్తథాగ్నేః | కృ
తంయదేతద్వ్యభిచారరూపంయచ్ఛద్మనావతేతంపాపరూపం | తస్మాత్సుతస్తేవ్యభి
చారవాంశ్చసర్వత్ర గామీజాయతాంహవ్యవాహా | తతస్సువణాచకన్తికాయా
ధూయాదగ్నేరైకతృప్తాబహూంశ్చ | భవిత్రీస్యాదేషదోషశ్చపుత్ర్యాఃస్వచ్ఛండ
వృత్తిర్యతపితయోస్తు || ఇత్యేతచ్ఛాపవచనంశ్రుత్వాగ్నిరతిభీతవత్ | మామభ్యేత్యత
తోవాచనిష్కృతింవదపుత్రయోః | తదాహమబ్రువంవహ్నింసౌతమింగచ్ఛశంక
రం | స్తుత్వాతత్రమహాబాహూనివేదయజగత్పతేః | మాహేశ్వరేణవీర్యేణ
తవదేహాస్థితేనచ | ఏవంవిధంత్యపత్యంతే జాతంవహ్నితతోభవాణ | నివేదయ
స్వదేవాయదేవానాంశాపమీదృశం | స్వాపత్యరక్షణాథాయశంభుః శ్రేయః
కరిష్యతి | స్తుహిదేవంచదేవీంచ భక్త్యాప్రీతోభవెచ్ఛివః | తతస్త్యపత్యవిషయే ప్రి
యానాగ్రమానవాప్యసి | తతోమద్వచనా దగ్నిగణంగాం గత్వా మహేశ్వ

రం । తుష్టాపరియతోవాక్యై స్తుతిభిర్వేదసంభవైః ॥ అగ్నిరువాచ ॥ విశ్వ
 స్యజగతోధారా విశ్వమూఠీర్నిరంజనః । ఆదికతాన్వయంభూశ్చతంసమామి
 జగత్పతిం । యోగ్నిభూత్వాసంహరతిస్రిష్టావై జలరూపతః । సూర్యరూపేణయః
 పాతితంసమామిత్రియంబకం । తతఃప్రసన్నోభగవాననంతశ్శంభు రవ్యయః । వ
 రేణభందయామాస చాగ్నింతంసురపూజితం । సవినీతశ్శివంప్రాహ తవవీర్యంను
 యిస్థితం । తెనజాతస్సుతోదేవ స్సువణోల్లోకవిశ్రుతః । తథాసువర్ణపుత్రీచతస్త్వా
 ద్దేవజగత్ప్రభౌ । అన్యోన్యవీర్యంసంగాచ్ఛత్వద్దోషాదుభయంత్వేదం । వ్యభిచారా
 త్సదోషంశహ్యాపత్యమభవచ్ఛివ । శాపందదుస్సురాస్సర్వై తయోశ్శాంతింకురుప్ర
 భౌ । తదగ్నివచనాచ్ఛంభుః । ప్రావాచేదంశుభోదయం । మద్వీర్యమభవత్త్వత్తస్సు
 వణోభూతుత్తవ । త్రయాణామపిలోకానాం పావనస్సభవిష్యతి । సవీవచా
 మృతంలోకేనవివసురదులభః । సవీవభుక్తిముక్తిశ్చసవీవమఖదక్షిణా । సవీవ
 రూపంసర్వస్యగురూణామప్యసౌగురుః । వీర్యంశ్రేష్ఠతమం విద్యా ద్వీర్యంషత్తో
 యదుత్తమం । విశేషతస్త్వయిక్షిప్తం కస్యకాస్యాద్విచారణా । హీనంతేనవినాస
 ర్వం సంపూణంతేనసమ్మతం । తస్మాన్నాతఃపరంకించిత్సువణాద్ధిభవిష్యతి ।
 తథాచైషాసువణాపి స్యాదుత్కృష్టాపి చంచలా । అనయోశ్చేష్టితంసర్వం న్యూ
 నంపూణంభవిష్యతి । తపసాజపహూమైశ్చ యంయంప్రాప్యజగత్ప్రయం । త
 స్యాఃప్రభావం ప్రాశస్త్య మగ్నేకింతద్భవిష్యతి । సర్వత్రయాతుసంతిష్ఠేదాయా
 తువిచరిష్యతు । తథాపిచైతయోఃపుణ్యంసభూతోనభవిష్యతి । ఏవముక్త్యాతతశ్శంభు
 స్సాత్మోత్తతాభవచ్ఛివః । సర్వాప్రాప్యసుతాభ్యాంస అగ్నిస్తుష్టోభవత్త
 తః । సభత్రాచసువణాచధమేణాగ్నిసుతాముదా । వతేయామాసపుత్రో
 పిహ్యగ్నేస్సంకల్పయాముదా । ఏతస్త్రిన్మంతరెస్వణా మగ్నేదుహితరంమునే ।
 పరిధూయచధమంతం శాదూలోదానవేశ్వరః । ప్రాప్తారసాతలంతేన సువ
 ణాలోకవిశ్రుతా । జామాతాగ్నేస్సధమశ్చహ్యగ్నిశ్చైవవిభావసుః । విష్ణవేలో
 కనాధాయ స్తుత్వాచైవంపునఃపునః । కార్యవిజ్ఞాపనంచోభా చక్రతుఃప్రభవిష్ణవే ।
 తతశ్చక్రేణచిచ్ఛేద శాదూలస్యశిరోహారిః । సానీతావిష్ణునా దేవీ సువణాలోక
 సుందరీ । మహేశ్వరసుతాచైవ అగ్నేశ్చైవతథాప్రియే । మహేశ్వరాయతాం
 విష్ణుర్దశయామాసనారద । చక్రంపక్షాశితంయత్ర । శాదూలశ్చేదిదీప్తిమత్ ।
 చక్రతీథకంతు తత్తీథకం శాదూలంచేతి తద్విదుః । యత్రనీతాసువణాసా
 విష్ణునా శంకరాగతికం । తత్తీథకంశాంకరం జ్ఞేయం వైష్ణవం సిద్ధమేవచ ।

యత్రానందమనుప్రాప్తా వగ్నిధమావ శాశ్వతం : ఆనందాశ్రాణిపుణ్యాని
 హ్యపతస్తునిస త్తమ । ఆనందేతినదీజాతా నందావైనందినీతథా । తస్యాశ్చ
 సంగమఃపుణ్యోగంగాయాంయత్ర వైశివః । తత్రాపిసంగమేసాతౌత్సువణాద్యా
 పిసంస్థితా । దాతౌయణీనైవశివా హ్యగ్నేయీచేతివిశ్రుతా । తపస్తేపేయత్రచా
 గ్నిస్తత్రీథః తపోవనం । తేషుస్నానంచదానంచ సర్వకామప్రదంశుభం । ఉత్తరే
 చైవపారైచసహస్రాణిచతుదశ । దక్షిణేచతథాపారేసహస్రాణ్యథదోడశ । త
 త్రతత్రచతీథేషు సాభిజ్ఞానానిసంతిహి । నామానిచపుథక్సంతి సంక్షేపాత్త
 న్నయోచ్యతే । ఏతానియశ్చశృణుయాద్యశ్చవా పతతిస్త రేత్ । సర్వేషుతత్ర కామేషు
 పరిపూణోభవేన్నరః । ఏతద్వృత్తంతుయోజ్ఞాత్వా యత్రస్నాన త్రయంబ
 రేత్ । లక్ష్మీవాజ్ఞాయతేనిత్యం ధమంపాంశ్చవిశేషతః ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే తపోవననందినీ
 సంగమేశ్వరదేవీదాతౌయణీసిద్ధేశ్వర వైష్ణవశాదూక
 లాగ్నితీథః చక్రతీథాది వణానంనా

మైకషష్టితమాధ్యాయః.

అథద్విషష్టితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం॥ ఇంద్రతీథఃమితిఖ్యాతం తత్రైవచవృషాకపిం । ఘనాయాస్సం
 గమోయత్ర హనుమాంతంతధైవచ । అబ్జకంచాపియత్రోక్తం యత్ర దేవస్త్రీ
 విక్రమః । తత్రస్నానంచదానంచ పునరావృత్తిదులభం । తత్రవృత్తాన్యధాఖ్యా
 న్యేగంగాయాదక్షిణేతపే । ఇంద్రేశ్వరంచోత్తరైచశృణుభక్త్యా యతవ్రతః । న
 ముచిబలవానాసీదింద్రశత్రుమదోతకటః । తస్యేంద్రణాభవద్యుద్ధం ఘనేనేం
 ద్రశ్శిరోమహాత్ । అహింసన్నముచేశ్చక్రస్తత్పునర్వజరూపధృత్ । శిరశ్చిత్వాచ
 తత్యేనంగాయాదక్షిణేతపే । న్యపత త్తద్భవంభిత్వారసాతలమథావిశత్ । రసా
 తలంభవంగాంగవారిపావనమేవచ । వజ్రావిష్టేనమార్గేణ వ్యగమద్భూమిమండ
 లం । తజ్జలంఘేననామ్నాతునదీ ఘనేతిగద్యతే । తస్యాస్తుసంగమఃపుణ్యే గంగా
 యాంలొకవిశ్రుతః । మాజాలంచేతిశత్రీథంపురాప్రాక్తంమయాతవ । హను
 మంతంచతతోక్తం తత్రాఖ్యానంపురోదితం । వాసాకపంచాబ్దికంచతత్రేదంప్ర
 యతశ్శృణు । హిరణ్యకఇతిఖ్యాతోదైత్యానాంపూర్వజోబలీ । తపస్తప్తాస్సురైస్స
 రైవరజేయోభూత్సుదారుణః । తస్యాపిపుతోబలవాక దేవానాం దుజయస్సదా ।

మహాశనిరితిఖ్యాత స్తస్యఘోర్యాపరాజితా । తేనేంద్రస్యాభవద్యుద్ధం బహుకా
లంనిరంతరం । మహాశనిమహావీర్య శృక్రంతంరణమూఢఃని । జితానాగేనస
హితంశక్రంపిత్రేన్యవేదయత్ । బద్ధాహస్తిసమాయుక్తంస్వసాంతుత్వాశచీంద
దౌవిహాయశత్రుహదైత్యో హిరణ్యాయన్యవేదయత్ । మహాశనిపితాదైత్యః పూ
ర్వేషాంపూర్వవత్తరః । శచీకాంతంతలేస్తాప్య తస్యరక్షామథాకరోత్ । మహాశని
హారింజిత్వా జేతుంపరుణమభ్యగాత్ । వరుణోపిమహాబుద్ధిః ప్రాదాత్కన్యాం
మహాశనేః । ఉదధించాపియత్ప్రాదా ద్వరుణస్తుమహాశనేః । వారుణీసాపియాకన్యా
సాప్రియాభూన్త మహాశనేః । వీర్యేణయశసాచాపి శౌర్యేణతపసాతథా । మహాశని
మహాదైత్యస్తై గ్రీలాంక్యేనాపమీయతే । నిరింద్రత్వంగతేలోకే దేవాస్సర్వేత్వ
మంత్రయన్ । విష్ణుదేవేంద్రదాతాస్యా దైత్యహంతాసఏవచ । మంత్రంకృత్వాస
ఏవస్యా దింద్రవాక్యం కరిష్యతి । ఏవంసంమంత్ర్యతేదేవా మంత్రంవిష్ణోర్న్యవేద
యన్ । మమావధ్యోమహాదైత్యోమహాశనిరితిబ్రువన్ । ప్రాయాద్వారీశ్వరంవిష్ణుశ్శ్వ
శురంవరుణంతథా । కేశవోవరుణంగత్వా ప్రాహేంద్రస్యపరాభవం । తథాత్వ
యైతతక-తవ్యం యథాయాతిపురందరః । తద్విష్ణోర్వచనాచ్ఛ్రీఘ్రం యయాజల
పతిమునే । సుతాపతింహిరణ్యస్య సుతంతస్యమహాశనిం । అతిసంమానితస్తేన జా
మాతావరుణఃస్రభుః । పప్రచ్ఛాగమసేహేతుం వినయాచ్ఛ్వశురంతథా । వరుణో
ప్యాహతందైత్యం యదాగమనకారణం । ఇంద్రందేహీమహాబాహుః యస్త్వ
యానిజితఃపురా । బద్ధంరసాతలస్థంతం దేవానామధిపంసఖే । అస్తాకంసర్వదా
మాన్యో దేహీతంమమశత్రుహన్ । తథేత్యుక్త్వాకథంచిత్య దైత్యేశోవరుణాయ
తం । ప్రాదాదింద్రంశచీకాంతం వారుణేనసమ్స్వితం ॥ సదైత్యమధ్యేతి విరాజమా
నా హారీంతదోవాచమహాబలాన్వితః । సంపూజ్యచైవాథమహుః పచారై మన్
హాశనిమఘవంతంబభాషే ॥ కేనత్వమింద్రోసికృతోసి కేన వీర్యంతవేద్యగృహు
భాషసేచ । యస్సంగ రేశత్రుభిర్బుద్ధ్యతేసా తథాపిచేంద్రోభవతీతిచిత్రం । తథాపిబ
ద్ధాపురుషేణకాచి త్తస్యాఃపతిస్తాంమోచయతీతియుక్తం । స్త్రియోస్వతంత్రాఃపు
రుషాఃప్రథానా స్త్వంవైపుమాన్భవితాశక్రసాధౌ । బద్ధోమయాసంగ రెవాహనే
న భ్రష్టోరణేక్షత్రధమేణశక్ర । యశోబలందేవ రాజ్యోపయోగ్యం సర్వంహిత్యా
కిన్నుముక్తోజలేశాత్ । తజ్జీవనంయత్రయశోనహీనం సఏవమృత్యుర్యశసోవిరోధీ । ఏ
వంభవాన్ శక్రకథంజలేశా స్తుక్తింప్రాప్తానైవలజ్జాంభజేధాం । త్రివిష్టపస్తఃపరివే
ష్టితస్సన్ సర్వైస్సుగైః కాంతయావేష్ట్యమానః । సంస్తాయమానశ్చతథాప్సరోభి

రూపనలజ్జా తేభిభేతీతిమన్యే | త్వంవృత్రహన్నముచేశ్చాపిహంతా పురాంభేత్తా
 బలసూదనశ్చ | ఏవంసురాస్తాంపరిపూజయంతితద్గోత్రభిత్సర్వమేతత్త్యజస్వ |
 ఏవముక్త్యాశుచైత్యేకోవరుణాయమహాత్మనే | ప్రాదాదింద్రంపునశ్చేదంజచనంత
 మభాషత | అవ్యప్రభృత్యసాశక్రఇంద్రస్యాద్వరుణోగురుః | శ్వశురోమమయేనత్వం
 ముక్తిమాప్నోషివారణాత్ | తస్మాత్త్వంభృత్యభావేనవతేధావరుణంప్రతి | నోచే
 ద్చద్వాపురస్తాంవేపునఃతైస్సేరసాతలే | ఏవనిర్భత్యైతంశక్రం హసం
 శ్చాపిపునఃపునః | అబ్రవీద్గచ్ఛగచ్ఛేతివరుణంచానుమన్యచ | సతుప్రాప్తస్సన్విలయం
 లజ్జయాకలుషీకృతః | పౌలోమ్యాఃప్రాహతత్సర్వంయథాశత్రోః పరాభవమ్ |
 ఏవముక్తఃకృతశ్చైవంశత్రుణాహంవరాననే | నవిందేయంతథాశాంతిమాత్మన
 స్సుభగేవచ || ఇంద్రాణీ || దానవానామధోధూతింశక్తింమాయాంపరాభవం |
 వరదానంతతోమృత్యుంజానేహంబలసూదన | తస్మాద్వస్తాణ్తస్యమృత్యురథవాఽప
 రాభవః | జాయతేశ్యణుతత్సర్వంవత్యైహంప్రీతయేతవ | హిరణ్యస్యసుతోపీ
 రఃషితృవ్యస్యసుతోబలీ | తస్మాత్సమత్సరోభ్రాతావరదానాచ్ఛదర్పితః | బ్రహ్మాణంతో
 మయామాసతపసానియమేనచ | తాదృశంబలమాపన్నస్తపసాకిన్నసిధ్యతి | తస్మా
 త్వయాచిత్తరోగోవిస్తయోవాకథంచన | సకార్యఃశ్యణుతతేదంకార్యంయత్తుక్తి
 మాగతం | ఏవముక్త్యాతుపౌలోమీమహేంద్రంవినయాన్వితా | నాసాధ్యమస్తితప
 సానాసాధ్యంయజ్ఞకర్తణః | నాసాధ్యంలోకనాథస్యవిష్టోర్భక్త్యాహారస్యచ | పునశ్చే
 దంమయాకాంతశ్రుతమస్త్యతిశోభనం | స్త్రీణాంస్వభావంజానంతిస్త్రీయవీవ
 వసురాధిప | తస్మాద్భూమేస్తథాచాద్భ్యోనాసాధ్యంవిద్యతేప్రథో | తపోవాయు
 జ్ఞకమాదితాభ్యామేవయతోభవేత్ | తత్రాపితీథకథూతాతుయాభూమి
 స్సాగరోద్భవా | తత్రవిష్ణుంశివంపూజ్య సర్వానాకమానవాస్సృసి | శ్రుతమ
 స్తిపునశ్చేదంస్త్రీయాయాశ్చపతివ్రతాః | తాభ్యోజానంతితచ్ఛాపిధృతంతా
 భిశ్చరాచరం | పృథివ్యాంసారభూతంస్యాద్వన్తధ్యందండకావనం | తత్రగంగా
 జగద్ధాత్రీతత్రేశంపూజయప్రథో | భక్త్యాస్తాశ్చైశ్చతపసాకురుచైవంమయా
 సహ | తతఃప్రాస్సృసికల్యాణమీశఃషష్ఠప్రసాదజం | అజ్ఞాత్వైకగుణంకమ
 లందాస్యతికమిణః | జ్ఞాత్వాశతగుణంతస్యధార్యయాచతదక్షయం | ఏకేనయ
 త్కృతంకమ తస్మాదధకఫలంభవేత్ | జాయయాచకృతంయచ్ఛుషకలం
 పురోలభేత్ | తస్మాదేతత్సవిదితవధోజాయాఇతిశ్రుతిః | తస్మాద్గచ్ఛమయా
 తత్రకురుపుణ్యంమహాత్ఫలం | తతశ్శత్రుంనిహత్యాజౌమహాత్సుఖమవాప్స్యసీ |

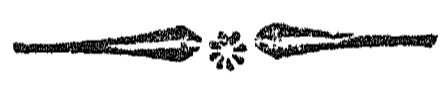
తథేత్యుక్త్వానగురుణా భార్యయాచశతక్రతుః । యయాగంగాం జగద్ధాత్రీం
 గౌతమీంచేతివిశ్రుతాం'దండకారణ్యమధ్యస్థాం యయాసప్రీతిమాన్వరిః । తపఃక
 తుఃమనశ్చక్రే దేవదేవాయశంభవే । గంగానత్వాతుప్రథమం స్నాత్వాచ
 సకృతాంజలిః।శివైకశరణోఢూత్వా శివంచేదంతశోజగౌ||ఇంద్రః||సప్రీష్టాస్వయం
 భూభాగవాన్స్వరించి భయానకంచాస్యశిరోఽపశ్యత్ । ఛిత్వానఖాగ్రైర్మ
 ఖసక్తమేవ చిత్తేపతస్తాదభవస్త్రివగఃః । పాపందరిద్రంత్వథలోభదుఃఖమో
 హూనచేచ్ఛేతి తతోస్యనంతః । జాతంప్రజానాంసుఖదుఃఖరూపం బధూవలై
 ర్వాప్యప్తమిదంసమస్తం । అవేక్ష్యసర్వంచరితంసురేశో దేవీమవోచజ్జగదస్తమే
 తితంపాహిలోకేశ్వరిలోకమాత ఉమేశరణ్యేసుభగేసుభద్రే । జగత్ప్రీతిస్కే
 వరదేజయాత్వం భుక్తిస్సమాధిఃపరమాచముక్తిః । స్వాహాస్వధాన్వస్తిరనాది
 సిద్ధిఃశ్రీబుద్ధిరాసీన్నజరామరాత్వం । విద్యాదిరూపేణజగత్ప్రయత్నం రక్షం
 కరోష్యేకమదాజ్ఞయాచత్వయైవసృష్టం భవనత్రయంస్యాద్యతఃప్రకృత్యైవ త
 దైవచిత్రం।ఇత్యేవముక్తాదయితాహారేణ సంక్షేపసల్లాపరసాబధూవ। శ్రాంతా
 భవక్రీడరసేనిమగ్నచిత్తేపసాస్వేదజలంకరాగ్రైః । తస్తాద్భూవుఃప్రథమం
 సధమోఽలక్ష్మీస్తపోదాన మధాథత్పత్తిః । సత్వంసుసంపద్భవసంరసా
 శ్చ ధాన్యానిపుష్పాణిఫలానిచైవ । సౌభాగ్యవస్తూనివపుస్సువేషంశృంగార భా
 వానిమహాషధానిన్యతానిగీతాన్యమృతంపురాణంశుక్రిస్తృతిర్నీతి రధాన్నపా
 నైశస్త్రాణిశస్త్రాణిగృహూపయోగ్యాన్యస్త్రాణితిథాఽనిచకాంచనాని। ఇష్టాని
 పూతాఽనిచమంగళానియానానిశుభ్రాభరణాసనాని । భవాంగసంసగఽసమ
 ప్రహాసాసంస్వేదసల్లాపరహఃప్రకారైః । తద్దైవజాతంసచరాచరంశహ్యాపాం
 పరందేవితతశ్చజాతం । సుఖప్రభూతంచ సుఖంచనిత్యం విరాజితైతత్త వదేవి
 వాచాతస్తాచ్ఛమాంరక్షజగజ్జుత్రి భీతాచయెభ్యోజగతః ప్రదానై । ఏవంతు
 స్తువతస్తస్యపురస్తాదభవచ్ఛివః । కిమభీష్టంవరయసేహారేవదపరాయణం। ఇం
 ద్రీడవాచ॥ బలవాన్తేమహానాసీ రశనిశ్చతివీర్యవాః । తేనబద్ధస్తలంసీతః ప
 రిభూత స్త్వనేకథా।వాక్సాయక్తైస్తథావిద్ధస్తద్వధాయత్వయంకృతః।తదథంజ
 గతామీశయేనశేష్యేరిపుప్రభౌ । తదేవదేహీవీర్యంషేయచ్ఛాన్యద్రిపునాశనం।
 సశివశ్చక్రమాహేదం నమయైకేనతేరిపుః । వధమాప్నోతితస్తాత్వం విష్ణుమా
 సాద్యతంహరిం।ఆరాధయస్వపౌలోమ్యా సహదేవం జనాదనం । తతఃప్రా
 ప్స్యసీతస్తాచ్ఛ వరంచాప్రిప్రియంపారె। పునశ్చోవాచభగవానాదికతాఽ మహౌ

శ్వరః | గంగాయాదక్షిణేతి రేసఖ్యసప్తంబోమునీశ్వరః | అస్తితస్యాస్యహంతోషమగ
మద్బలసూదన | తేసశ్వంభార్యయాచైవతోషయస్వగదాధరం | ఆపస్తంజేవస
హితోగంగాయాదక్షిణేతటే | తుష్టావదేవంప్రయతఃస్నాత్వాపుణ్యేధసంగమే |
ఘనాయాశ్చైవగంగాయాస్తత్రదేవంజనాదనం | వేదికైర్వివిధైఃకైఃస్త
పసాతోషయత్తధా | తతస్తుష్టోభవద్విష్ణుఃకిందేయంచేత్యభాషత | దెహిమేశత్రు
హంతారమిత్యాహసహరింహరిః | తత్రాభవచ్ఛివస్త్యేవగంగావిష్టోఃప్రసాదతః |
అంభసాపురుషోత్పత్తిశ్శివవిష్టోస్తదాకృతిః | చక్రపాణిశ్శూలపాణిస్సగత్వాతుర
సాతలం | నిజఘానతదాదైత్యమింద్రశత్రుంతదాశనిం | సఖాభవత్తదేంద్రస్యహ్యబ్జ
కశ్చవృషాకపిః | నాహమింద్రానిణమృతేసఖ్యంచైవవృషాకపిః | వారిచాపిహవిర్య
స్యఅగ్నేఃప్రియకరంసదా | నాహమస్యత్రగంగాస్త్రిప్రియేచాక్లేనతేశపే | తస్మాన్నా
ర్హసిమాంవక్తుంశంకయాన్యత్రభామినీ | పతివ్రతాప్రియేమేత్వంధమేమంత్రేసహ
యినీ | సత్పత్నీచకులీనాచత్వత్తోన్యాకాప్రియామమ | తస్మాత్తపోపదేశేనగంగాంప్రా
ప్యమహానదీం | ప్రసాదాద్దేవదేవస్యవిష్ణుర్వైచక్రపాణినః | సదాశివస్యదేవ
స్యప్రసాదాచ్ఛవృషాకపిః | జలోద్భవాచ్ఛమేమిత్రాజబ్జకాల్లోకవిశ్రుతాత్ | ఉత్తి
ర్ణదుఃఖస్సుభగేఇతఇంద్రోహమచ్యుతః | కిన్నసాధ్యంయత్రభార్యాభర్తృచిత్తాను
గామినీ | దుష్కరంకిన్నునోముక్తిఃకింత్వథాదిత్రయంశుభే | తస్మాత్తవధియాకాం
తేమమేదంశుభమాగతం | ఇతస్తవోదితంచైవకతవ్యంనాన్యదస్తిమే | వరంలోకేవ
ధమేచసత్పత్నీసదృశంసతు | ఆతస్యపురుషస్యేహభార్యావద్భేషజంనహి | ని
శ్రేయసపదప్రాప్తాతథాపాపవిముక్తయే | గంగాయాస్సదృశంనాస్తిశృణుచాన్య
ద్వరాననే | ధమాథకామమోక్షాణామాప్తయేపాపముక్తయే | శివవిష్టోరన
న్యత్వజ్ఞానాన్నాన్యత్తువిద్యతే | తస్మాత్తవధియాసాధ్వీసర్వమేతన్ననోగతం | అవా
ప్తంశివవిష్టోశ్చగంగాయాశ్చప్రసాదతః | ఇంద్రత్వంచైస్థిరంచేతోమన్యేతవబ
లాత్పునః | వృషాకపిమమసఖాయోజాతస్తవపుభామినీ | త్వంచైప్రియాసఖామి
త్రంనాన్యత్ప్రియతరంమమ | తీర్థానాంగాతమీగంగాదేవానాంహరిశంకరౌ | తస్మా
త్తైభ్యఃప్రసాదేనసర్వంచేప్పీతమాప్తవాః | మమప్రీతికరంచైతత్తీర్థంత్రైలోక్యవి
శ్రుతం | తస్మాదేతద్ధియాచిష్యేదేవాంత్సర్వాననుక్రమాత్ | అనుమన్యంతుఋషయో
గంగాచఋషిశంకరౌ | ఇంద్రేశ్వరేచాబ్జకేచఉభయోస్తీరయోస్సురాః | ఎకత్రశం
కరౌదేవఅపరత్రజనార్దనః | అతరేయానితీర్థానిసర్వంపుణ్యంచపాపహం | తత్రతు
స్నానమాత్రేణసర్వేతేముక్తిమాప్నుయః | పాపిస్యాఃపాపతోముక్తిమాప్నుయః

ర్యేషధమిణః | తేయాంతిపరమాంను క్రింపిత్యభిఃపంచపంచభిః | అత్రకించిచ్చయేద
ద్యుర్థభ్యస్తీలమాశ్రకం | దాత్యభ్యోహ్యక్షయందద్యాత్కామదంమోక్షవంతధా |
ధన్యంయశస్యమాయుష్యమారోగ్యపుణ్యవధనం | ఆఖ్యానంచాస్తుదైవేశోజ్ఞా
త్వాస్నానాచ్చముక్తిదం | అస్యతీర్థస్యమాహత్త్యంయేశ్వంతిపదంతివా ! పు
ణ్యభాజోభవేయస్తేతేభ్యోంతేసుస్థితిభవేత్ ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగాతమీమాహాత్మ్యే
ఇం ద్రేశ్వరాదిసప్తసహస్రదక్షిణపారస్థితాపస్తంబ
సోమేశ్వరఫేనాసంగమవృషాకప్యాబ్జకవైష్ణవ
హానూమంతమాజాశ్రేత్యాద్యకాదశ
సహస్రతీర్థవణనం నామ

ద్విషష్టిత మోధ్యాయః.

త్రిషష్టిత మోధ్యాయపాకరణః.

ఓం||బ్రహ్మణా వాచ||ఆపస్తంబమితిఖ్యాతంతీర్థంత్రైలోక్యవిశుతం | య
త్రసోమేశ్వరోదేవోమునిరాసీన్మహాయశాః | తస్యభార్యాక్షుసూత్రేతి పతిధమ
పరాయణా | తస్యపుత్రోమహాపాజ్ఞ శ్చక్తిర్నామ్నాధతత్త్వవిత్ | తస్యాశ్రమ
మనుపాప్తాగస్త్యాయునిసత్తమః | తమగస్త్యంపూజయిత్వాహ్యపస్తంబోమునీ
శ్వరః | శిష్యైరనువృతశ్శ్రీమాతంప్రప్టుముపచక్రమే | త్రయాణాంకోసుపూజ్య
స్సాస్య దైవానాంమునిసత్తమ | భుక్తిముక్తీచ కస్తాద్వాస్యాతామాదిశ్చకోభ
వేత్ | అనంతశ్చాపికోవిప్ర దేవానామాదిదైవతం | యజ్ఞైఃకభిజ్యతేదేవః కోవేదే
ష్వనుగీయతే | వీతంమెసంశయంఛేత్తుం వదాగస్త్యపరతపః || అగస్త్యుడవాచ || ధ
మాధకామమోక్షాణాం ప్రమాణంశబ్దఉచ్యతే | గుణాదివ్యాప్తిభేదేన మూ
తినాత్రివిధోభవేత్ | తత్రాపివైదికశ్శబ్దః ప్రమాణంనేతరోమతః | వేదనగీయతే
యస్తు పురుషశ్చపరాయణః | మృతోపరస్సవిజ్ఞేయ అమృతఃపరఉచ్యతే | యోమూ
తస్సపరోజ్ఞేయ అపరోమూతఉచ్యతే | గుణాభివ్యాప్తిభేదేన మూతోకసౌత్రి

విధాభవేత్ | బ్రహ్మవిష్ణుశివశ్చేతి హ్యేకం వస్తుక్రైధౌ చ్యతే | త్రయాణామపి దేవానాం
వెద్యమేకం పరం హితం | ఏకస్య బహుధా వ్యాప్తి గుణతో వ్యాప్తి భేదతః | లోకానా
ముపకారాభా మాకృతి త్రితయంభవేత్ | యస్తత్వం వెత్తి స పరం వెత్తి చైతస్యనేత
రః | తత్రయో భేదమాచక్షే లింగ భేదక ఉచ్యతే | త్రయాణామపి దేవానాం మూర్తి
భేదః పృథక్పృథక్ | వెదః ప్రమాణం సర్వత్ర సాకారేషు పృథక్పృథక్ | నిరాకృత్య
త్రచైకం తత్తైభ్యః పరమమతం || ఆపస్తంబః || భుక్తిదోముక్తిదః పుంసాం సా
కారో ధనిరాకృతిః | సృష్ట్యాకారస్తతశ్చక్రః పాలనాకార ఏవ వాహతుః | సస్య
త్తత్ర శక్తిర్వా యస్తా దేతత్సమాప్యతే || అగస్త్యః || బ్రహ్మకృతిః కత్పయూపా
వేష్టవీపాలనేమతా | రుద్రాకృతిహంతి ధాత్రీ మేవం వెదేషు గద్యతే | ఆపస్తంబస్త
దా గంగాం గత్వా స్నాత్వా యతవ్రతః | తుష్టావశంకరం దేవం స్తోత్రేణానేన నార
ద || ఆపస్తంబః || యోలీలయా విశ్వమిదంచకార ధాతావిధాతా భువనత్రయ
స్య | యోవిశ్వయాపస్సదసత్సమస్తసోమేశ్వరంతంశరణం వ్రజామి | యస్త్యత్యదా
రిద్యమహాధిశాపరోగాదిభినస్పృశతేశరీరీ | యమాశ్రితాశ్చేస్పితమామ్నవంతి
సోమేశ్వరంతంశరణం వ్రజామి | యేనత్రయీధమమవెత్యపూర్వం బ్రహ్మాదయస్త
త్రసమథితాశ్చ | ఎకం ద్విధామేసకృతశరీరం సోమేశ్వరంతం శరణం వ్రజామి |
యస్తాత్పరం నాన్యదతి ప్రశస్తం యస్తాత్పరం నాస్తి సుసూక్ష్మమన్యత్ | యస్తాత్పరం
నామహాతాం మహాశ్చ సోమేశ్వరంతంశరణం వ్రజామి | యస్యాజ్ఞయా విశ్వమిదం వి
చిత్రమచింత్యరూపం న విచిత్రవచ్ఛ | ఎకక్రియంతద్వదిదం విధాతి సోమేశ్వరంతంశ
రణం వ్రజామి | యస్తిన్విభుత్వం సకలాధీపత్యం కర్తృత్వచాత్మత్వమహత్త్వమే
వ | ప్రితిర్యశస్సాశ్శ్యమనాదిధమం సోశ్వరంతంశరణం వ్రజామి || నిత్యంశరణ్యస్సక
లస్సుపుణ్యోచిత్య పియోయశ్చరణాగతశ్చ | సోమేశ్వరం సోమముమేశ రూపం | సోమే
శ్వరంతంశరణం వ్రజామి || తతః ప్రసన్నోభగవా నాహానారదతంమునిం | ఆత్తా
ధంచపదాధంచహ్యపస్తంబోబ్రవీచ్ఛివం | సర్వాన్కామానామ్నయం స్తేయేన
త్వా దేవమీశ్వరం | పశ్యేయజగతామీశమస్త్విత్యాహ శివోమునిం ||

ఇశ్రీబ్రహ్మపురాణే-గౌతమీమాహాత్మ్యే-

దక్షిణకూలే సోమేశ్వరవణానం నామ.

త్రోషష్టితమోధ్యాయః.

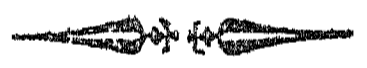
చతుష్టయ మోక్షాధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ॥ య మతీ ధా మిలీ ఖ్యాతం శిల్పాణాం పీఠికా ధా నం త
త్రాఖ్యానమిదం త్వాసీ దితి హాసంపురాతనం సరమే త్రిష సిద్ధా స్తి నామ్నా దేవ శసీ
మునే తస్యాః పుత్రా మహా శ్రేష్ఠా శ్వాసానిత్యం జనానను గామినో వాయు హారా చ
చతురక్షో యమప్రియా సారక్ష తిస్య దేవానాం యజ్ఞా ధాం కల్పితా షశూకా ర
క్షంతీ మనుజస్తు సే రాక్ష సా దైత్య దానవాః రక్షంతీంతాంత దా జ్ఞా త్వా శ్వాసయో
మాతరం శసీం ప్రలోభ యిత్వా విషి ధైర్వా దైత్య దాం దైశ్చ యక్ష తః హృతా గా
రాక్ష సేః పాపైః పశ్య ధాం కల్పితా శ్శుభాః తత ఆగత్య సా దేవా నిదమా హా క్రమా
చ్ఛసీం సరమో వాచ ॥ మాంబధ్వా రాక్ష సైః పాపైస్తాం యిత్వా ప్రహరితైః
నీతా గాయజ్ఞ సిద్ధ్య ధాం కల్పితాః పశవస్సురాః తస్యా వాక్యం శిశు మ్యా ధను రా
న్పా హ్రీ హృహస్పతిః కయం వికృత రూపా దైత్యా స్యాః పాపం చలతయే అ
స్యా దోషేణ తా గా వో సీతా నాస్యే న హేతు నా తద్గు రోర్వచనా చ్చక్రేః పదాలాం
ప్రాహారచ్ఛసీం పాదాఘా తా త్తదా తస్యా ముఖా త్ క్షీరం ప్రసు సుగ్రీవే పునః ప్రా
హాశ చీభ తా క్షీరం పీతం త్వయా శునా రాక్ష సైశ్చ తథా ద త్తంతస్తాన్ సీ తాశ్చ గా
మమ॥ సరమో వాచ ॥ నాపరాధా నచో దైత్యో మమ చాపి సురేశ్వర కస్తా
తుక్రద్ధో సికిం నాధరిషవో బలినస్తు తె తతో ధ్యా త్వా దేవ గురు జ్ఞా త్వా తస్యా విచే
ష్టితం తస్యా చష్ట ఇయం దష్టా రిపూ ణాం పతకాః ణీ తతశ్చ శాపతాంశక్రః
పాపిష్టా త్వం శునీభవ మత్యే లోకే పాపభూతా అజ్ఞానా త్పాప చాః ణీ త
ధేంద్రస్య చ శాపేన మానుషే సావ్య జాయత యథా శప్తా మఘవ తా పాప చార్య
తిభీషణా రాక్ష సైశ్చ తతో నీతా గవా మానయ నాయచ యత్పం కుర్యస్సు రపతిర్విష్ణు
వేతస్మ్య వేదయత్ విష్ణు దైత్యాంశ్చ దనుజాన్ గోహం త్యం శై చ్చ వరాక్ష సాన్
హంతుంత దాక రోద్యత్పం జగృ హేచ మహాధనుః శాక్తం యల్లోక విఖ్యాతం దైత్య
నాశక మేవ చ జితారిః పూజితో దైవైస్స యం స్థిత్యా జనార్దనం య త్ర వైదండకా
రణ్యే శాక్తం పాణి జగత్ప్ర ధుః తత్ర స్థా క దైత్య దనుజా క రాక్ష సాంశ్చ బలీయసః
పున జగఘాన వై విష్ణు గా వో నీతాశ్చ రాక్ష సైః తత్ర వై దండకారణ్యే శాక్తం పాణి
రితి స్మృతః యుధ్య మాన స్తతో విష్ణు దా న వై ర్దితి జైస్స హ తే జగ్తు దక్షీ ణా మా
శాం విష్ణో స్త్రీస్తా మహా మునే అన్వ గచ్ఛ తతో విష్ణు స్తా నే వచ సు రారిణః తతో దవీ
యసా ప్రాప్య శాక్తం ము క్షే మనో జవైః వేరిణో భ్యా హా నద్విష్ణు గం గాయా
ఉత్తరేతతే దైత్యా దయః క్షయం నీతా విష్ణు నా ప్రభ విష్ణు నా శాక్తం ము క్షే మ

వేగై స్సుస్వనైశ్చసుమంత్రితైః । త్తయంప్రాప్తావిష్ణుబాణై ర్యత్రతేజేవ శత్ర
 వః । గాశ్చలభ్రాయత్ర దేవే బాణతీథం తదుచ్యతే । వేష్ణవం లోకవిదితం గోతీ
 థం చేతివిశ్రుతం । పశ్యథం కల్పితా గావో గంగాయా దక్షిణే తపే । ప్రదదుస్తే
 సురాస్సర్వే గంగాయాస్సన్నివేద్యచ । స్వమధ్యేకారయా మాసద్వీపంచైవాశ్ర
 మంగవాం తద్గోభిస్తత్ర గంగాయాం సురయజ్ఞోప్యజాయత । యజ్ఞతీథంతుత
 త్పోక్తం గోద్వీపంగాంగనామతః । దేవానాం యజనంతత్ర సర్వకామప్రదం
 శుభం । స్వయం మూర్తిమతీభూత్వా గంగాశక్తిమహామతే । గోరక్షీతంతు తత్తీ
 థం గంగాయా ఉత్తరే తపే । తౌశ్వానా సరమాపుత్రో చతురక్షో యమప్రియా
 మాతుశ్చాపంచాపరాధం సర్వంచాపి సవిస్తరం । నివేద్యచయథాన్యాయం కా
 ర్యంచాపి సుఖప్రదం । విశాపకరణంచాపి పప్రచ్ఛతు రుభాయమం । యమోపితా
 భ్యాం సహితః పిత్రే సూర్యాయ చాబ్రవీత్ । శ్రీత్యా సూర్యస్సుతం ప్రాహ గంగా
 యాం సురసత్తమ । బ్రహ్మాణం చైవ విష్ణుంచ ఈశ్వరంచ యథాక్రమం । స్తుహీత్వం
 సర్వభావేన భృత్యోప్రీతిమవాప్స్యతః । తత్పితృర్వచనం శ్రీత్వా యమః ప్రీతమ
 నాస్తథా తయోస్తుప్రీతయోః ప్రాయా త్వరమాసుతయో ర్యమః । తద్ధైవతోషయా
 మాస గంగాయాం సురసత్తమామ్ । శునాభ్యాం సహితశ్శ్రీమామ్ దక్షిణాశా
 పతిః ప్రభుః । బ్రహ్మాణం తోషయామాస భానుం వేదక్షిణే తపే । ఈశం విష్ణుం చో
 త్తరేచ స్వయంధమః ప్రతాపవామ్ । దత్తవంతో వరశ్రేష్ఠం సరమాయా విశా
 పకృత్ । వరాన్యయా చేబహునో లోకానాముపకారకామ్ । ఏషుస్నానంచయే
 కుర్యుబ్రహ్మావిష్ణుమహేశ్వరాః । ఆజ్ఞాథంచపరాధంచ తేకామానాన్నయ
 శ్శుభామ్ । బాణతీథే చయేస్నాత్వా శాక్లం పాణిం స్తరంతియే । తేభ్యో దారిద్ర్య
 దుఃఖానినభవేయుర్యుగేయుగే । గోతీథే బ్రహ్మతీథే వా యేతుస్నాత్వా య
 తవ్రతాః । బ్రహ్మాణంతం నమస్కృత్వా ద్వీపస్యాపి ప్రదక్షిణం । యః కుర్యాత్తేన పృ
 థివీ సత్తద్విపాకృతాభవేత్ । ప్రదక్షిణీకృత్యకించి ద్దానాద్దత్తావసుంధరా । త
 ద్దేవయజనం ప్రాప్యకించిద్ధత్వా హుతాశనం । అశ్వమేధాదియజ్ఞానాం పుణ్య
 మాప్నోతి పుషకాలం । యస్స కృతత్రపఠతి గాయత్రీం వేదమాతరం । అధీతాస్సు స
 ర్వవేదానైషక్రీమ్యాస్తుక్తిమాన్నయాత్ । స్నాత్వా తు దక్షిణే కూపేశ క్తిదేవే తభ
 క్తితః । బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానాం శక్తిస్సాస్యచ్చత్రయీమయీ । సర్వానాకామానవా
 ప్నోతి పుత్రవాణ్ధనవాణ్భవేత్ । ఆదిత్యంభక్తితో యస్తు దక్షిణే నియతో నరః । స్నా
 త్వా పశ్యే తతే నష్టా యజ్ఞా వివిధదక్షిణాః । భవేయుశ్చోత్తరే చైవ గంగాయాం

చైత్యసూదనం తత్రస్నానేనదానేన జపాత్సంస్తవనేనచ । అపిదుషకృతకర్తా
 ణః పితరోమోక్షమాప్నుయుః । ఇత్యాద్యష్టసహస్రాణి తీర్థానిత్రీణీనారద । తేషు
 స్నానంచదానంచ సర్వమక్షయ్య పుణ్యదం ఏషాంచ స్తరణంపుణ్య మేక జన్తాఘ
 నాశనం । శ్రవణౌత్పితృభిస్సాధం పఠనాత్స్వకులైస్సహ । తేషామప్యతిపాపా
 నినాశంయాంతిమమాజ్ఞయా । తత్రస్నానాదియఃకృత్వా కించిద్దత్వా యతా
 త్తవాక్ । పితౄణాంపిండదానాని కృత్వానత్వా సురానిమాన్ । ధనంధాన్యం
 యశోవీర్యమాయురారోగ్యసంపదం । పుత్రాన్పౌత్రాన్ప్రియాంభార్యాలభ్యా
 న్యన్తనసేస్సితం । అవియుక్తఃప్రీతమనాబంధుభిశ్చాతి మానితః । సరకస్థాన్ సర్వ
 పితౄణాం తారయిత్వా కులానిచ । వాచయిత్వాప్రియైర్యుక్తమం తేవిష్ణుంశివంస్త
 రన్ । తతోముక్తిపదంగచ్ఛేద్దైవానాంవచనంయథా ॥

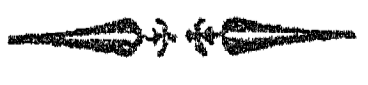
ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే-బాణతీర్థశాస్త్రాపాణీయజ్ఞ
 తీర్థగోదీపదేవయజనబ్రహ్మతీర్థశక్తితీర్థయమాదిత్యసుతృప్త
 చైత్యసూదనయమేశ్వరపితృతీర్థాదిసహస్రతీర్థవణానంనామ
 చతుషష్టితమోధ్యాయః ॥

అథపంచషష్టితమోధ్యాయప్రారంభః ॥

ఓం బ్రహ్మైవాచ ॥ యక్షిణీసంగమంనామ తీర్థం సర్వఫలప్రదం । తత్ర
 స్నానేనదానేన సర్వానామానవాప్నుయాత్ । యత్రయక్షేశ్వరోదేవోద
 శానాద్భుక్తిముక్తిదః । విశ్వావసోస్వసానామ్నా పిష్పలా చారుహాసినీ । ఋషీ
 ణాంసత్రమగమద్గౌతమీతీరమాశ్రితా । సాగత్వాశ్రావయద్వోషడస్తుక్రౌషడి
 తిస్వరం । విస్వరేణ బ్రువంతీంతాం శశపుస్సాగ్రీవిణీభవ । తతోనద్యభవత్తత్రయ
 క్షిణీతిచవిశ్రుతా । తతోవిశ్వావసుఃపూజ్య ఋషీన్ దేవం త్రిలోచనం । తత్రతు
 స్నానమాత్రేణ సత్రయాగఫలంభేత్ । తతఃప్రభృతితత్తీర్థం యక్షిణీసంగ
 మంస్తృతం । తత్రస్నానేనదానేన సర్వానామానవాప్నుయాత్ ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
 యక్షిణీసంగమతీర్థవణానంనామ
 పంచషష్టితమోధ్యాయః ॥

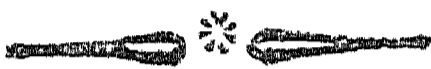
షట్షష్టితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ శుక్లతిథిమితిఖ్యాతం సర్వసిద్ధికరంనృణాం॥ యస్య
స్తరణమాత్రేణ సర్వాకామానవాప్నుయాత్ । భారద్వాజఇతిఖ్యాతఋషిః
పరమధామికః॥ తస్యపైఠీనసీనామ పతివ్రతపరాయణా॥ గౌతమీతీరమధ్యాస్తేఞ్చ
ష్టివ్రతపరాయణః॥ అగ్నిషోమీయమైంద్రాగ్నం పురోడాశమకల్పయత్ । తస్యమా
నెపురోడాశే ధూమాతగ్శ్చిదజాయత । పురోడాశంభేదయిత్వా ఉదతిష్ఠము
వాచతం॥ ఏనంయజ్ఞమహంహన్తివదంతమితితంఋషిః । ప్రోవాచసత్వరః॥ క్రుద్ధో
భరద్వాజోద్విజోత్తమః । హవ్యఘ్నఇతివిఖ్యాతో భరద్వాజనిబోధమాం॥ సం
ధ్యాసుతోహంశ్రేష్ఠశ్చ సుతఃప్రాచీనబహిషః । బ్రహ్మణామే వరోదత్తా య
జ్ఞాకఖాదయథాసుఖం । మమానుజఃకవిశ్చాపిబలవానతిభీషణః॥ అహంకృష్ణః పి
తాకృష్ణః మాతాకృష్ణాతథానుజః । అహంమఖంహనిష్యామి యూపం ఛేద్మి
కృతాంతతః॥ భరద్వాజోరత్యుతాంమె త్వయాంయజ్ఞస్సనాతనః । జానేత్వాం
యజ్ఞహంతారం రత్యుతాంమే మఖస్త్వయా॥ రాక్షసః॥ భరద్వాజనిబోధేదం
వాక్యంమమసనాతనం॥ బ్రహ్మణాహంపురాశప్తే దేవదానవసన్నిధౌ॥ తతఃప్రసాది
తోబ్రహ్మ దేవలోకపితామహః । అమృతైఃప్రాక్షయిత్వాత్వాం యేకుర్వంతి త
తోమఖం॥ తదైవత్వయితత్సర్వం పూణంస్యాదబ్జజోబ్రవీత్ । భారద్వాజఃపునః
ప్రాహసఖామేసిమహామతే॥ మఖసంరక్షణంయేన స్యాన్తేవదకరోమితత్॥ రాక్ష
సః॥ అమృతం గౌతమీవారిహ్యామృతంస్వణముచ్యతే॥ అమృతం గోభవంచాజ్యమమృ
తంసోమముత్తమం॥ అమృతంచంద్రమాశ్శేష్ఠమితిపంచామృతంబుధైః॥ పీతైమా
మభిషించస్వహ్యాధవామాంతథాత్రిభిః॥ గంగాయావారిణాజ్యేనహిరణ్యేన తదైవ
చ॥ తథాకరోద్వషీరక్షహ్యాభిషేకంతథామఖే॥ పునశ్చయూపేచపశావృత్వితుమఖ
మండలే॥ శుక్లాభవక సర్వవవఅభిషేకాన్త హాత్మనః॥ తద్రక్షోపితథాశుక్లోభిత్వోత్ప
న్నోమహాబలిః॥ యఃపురాకృష్ణరూపోభూత్సతు శుక్లోభవత్తణాత్ । యజ్ఞంస
ర్వంసమాప్యాథ భారద్వాజఃప్రతాపవాక్॥ ఋత్విజోవిససజాథయాపంగం
గామథాక్షిపత్॥ గంగామధ్యేతద్ధియాప మద్యాప్యాస్తేమహామతే॥ అభిషిక్తంచా
మృతేనహ్యాభిజ్ఞానంమహాచ్యతత్॥ తత్రతీథేమహాద్రక్షోభరద్వాజమువాచహ॥ అ
హంయామిభరద్వాజకృతశుక్లస్త్యయాశుభః॥ తస్మాత్తదాత్రతీథేయెన్నానదా
నాదిపూజనం॥ కుర్సుస్థేషామభీష్టానిభవేయస్సఫలంమఖం॥ సర్వణాదపిపాపానినా

శంయాతిశుభంభవేత్ | తతఃప్రభృతిత త్తిథణం శుక్ల తీథణమితిస్మృతం ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
శుక్ల తీథాణదిసప్తసహస్రతీథణవణణనంనామ

షట్షష్టిత మో ధ్యా యః.

సప్తషష్టిత మో ధ్యా యప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మహ్మివాచ || చక్రతీథణమితిఖ్యాతం స్మరణాత్పాపనాశనంతస్యా
విధానంవత్సామి శృణుయి త్నేననారద | ఋషయస్సప్తవిఖ్యాతా వసిష్ఠప్రముఖా
మునే | గౌతమ్యాస్తీరమాసాద్య సత్రయాగముపాసిరే | తత్రవిఘ్నఉపాక్రాంతే ర
క్షోభిరతిభీషణైః | మామభ్యేత్యాథఋషయో రక్షఃకృత్యంన్యవేదయన్ | తదాహం
ప్రమదారూపం మాయయాస్పృజ్యనారద | తస్యాస్తుదర్శనాదేవ నాశంయాంత్యథ
రాక్షసాః | ఏవముక్త్వాతుతాంప్రదా మృషిభ్యఃప్రమదాంమునే | మద్వ్యాక్యాదృష
యోమాయా మాచాయచపునర్యయః | గౌతమీంసరితాంశ్రేష్ఠాం పునర్యజ్ఞాయదీ
క్షితాః | పునస్తన్తఖినాశాయ రాక్షసాఃపునరాగమన్ | యజ్ఞవాటాంతికేమా
యాం దృష్ట్వా రాక్షససత్తమాః | తతోన్యత్యంతిగాయంతి హసంతిచవదంతిచ | తె
షాంమధ్యేదైత్యపతి శ్శంబరోనామవీర్యవాన్ | మాయారూపాంచప్రమదాం భక్ష
యామాసనారద | మభేవిధ్వస్యమానేతు విఘ్నం తేశరణంయయః | ప్రాదాద్విఘ్నశ్చ
క్రమశో మునీనాంరక్షణాయచ | చక్రంతద్రాక్షసానాజౌ దైత్యాంశ్చదనుజాంస్త
ధా | చిచ్ఛేదతద్భయాదేవ మృతారాక్షసపుంగవాః | ఋషిభిస్తన్తహత్సత్రంసంపూ
ణణమభవత్తదా | తతఃప్రభృతిత త్తిథణం చక్రతీథణముదాహృతం | తత్రస్మానేన
దానేన సత్రయాగఫలంలభేత్ ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
చక్రతీథాణదిపంచతీథణవణణనంనామ

సప్తషష్టిత మో ధ్యా యః.

అష్టషష్టితమాధ్యాయపాఠ్యం.

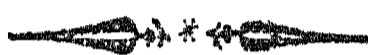
ఓంబ్రహ్మహవః॥ వాణీసంగమమాఖ్యాతం యత్రవాగీశ్వరోహరః॥ త
 త్తీర్థకంసర్వపాపానాం మోచనంసర్వకామదం॥ తత్రస్నానేనదానేన బ్రహ్మహ
 త్యావినాశనం॥ బ్రహ్మవిష్ణోశ్చసంవాజే మహాత్వేతుపరస్పరం॥ తయోమధ్యేమ
 హాదేవో జ్యోతిమూర్తిరభూతిః॥ తత్రైవవాగువాచేదం దైవీతత్రతయో
 శ్శుభా॥ అహమస్తాన్తహాన్భూయ అహమస్తీతివైమిథః॥ దైవీవాగుభయోఃప్రాహ
 యస్తస్యాంతంతుపశ్యతి॥ సతుజ్యేష్ఠోభవతస్తా న్నావాదంకతుమహాథ॥ త
 ద్వాక్యావిష్ణురగమ దధోహంచోర్ధ్వమాక్రమం॥ తతోవిష్ణుశ్శీఘ్రమేత్యజ్యోతిః
 పాశ్వాముపావిశత్॥ నప్రాప్యంతమహంప్రాయాం దూరాద్దూరతరంమునే॥ త
 తశ్శాంతోనివృత్తోహం ద్రష్టుంతస్యాంతకమణః॥ తదైవంమమధీరాసీద్దృష్టశ్చాం
 తోమయాభృశం॥ తస్యదేవస్యతద్విష్ణో మమజ్యైష్ఠ్యంస్ఫుటంభవేత్॥ పునశ్చాపిమ
 తిశ్చేయం మమత్వాసీన్తహామతే॥ అహంచతుభిర్వదనై రన్యతంవాకథంవచే॥ త
 తోహంపంచమంవక్త్రం గదభాకృతిభీషణం॥ కృత్వాచేదన్యతంవక్ష్యే ఇతిధ్యా
 త్వాచిరంతథా॥ అబ్రువంతంహరింతత్రచాసీనంజగతాంపతిం॥ అస్యప్రాప్తామయా
 హ్యంతస్తేనజ్యైష్ఠ్యంజనాదనాత్॥ మమేతివదతఃపార్శ్వే ఊచతూహరిశంక
 రా॥ ఏకరూపావహందృష్ట్వా నానాప్యేకత్వరూపిణౌ॥ తౌదృష్ట్వావిస్మితోభీతఅస్తు
 వంహరిశంకరా॥ తతస్తుష్టేజగన్నాథౌ వాచంతాపూచతు స్త్వితీ॥ యస్తాదియంస
 త్యముక్తా బ్రహ్మవాచిస్థితాసతీ॥ తస్తాదదృశ్యాత్వంభూయాఃపాప రూపాస్య
 సంశయః॥ ఏతచ్ఛాపనిశమ్యాథ సాదేవీప్రణతాతథా॥ విశాపయత్న మకరో
 త్తుష్టావచవిశేషతః॥ శ్రుత్వాహరిహరాచైవం వాచంవాచ మధోచతుః॥ తతస్తు
 ష్టాదేవదేహా ప్రాథితౌత్రిదశాచితౌ॥ గంగాయాంసంగతాభద్రే యదా
 త్వంబోకపావని॥ తతఃపునర్వపుస్తే స్యాత్పవిత్రాసి సుశోభనే॥ తథేత్యుక్త్వా సా
 పిదేవీ గంగాయాంసంగతాభవత్॥ భాగీరథీం గౌతమీంచతతశ్చాపిస్వకంవపుః॥
 దేవీసాప్యగమద్భక్తా దేవానామపిదులభం॥ గౌతమ్యాంనైవ విఖ్యాతా
 వాణీవాగితివిశ్రుతా॥ భాగీరథ్యానైవదేవీ సరస్వత్యభిధీయతే॥ ఉభయత్రచ వి
 ఖ్యాత స్సంగమశ్చేతి విశ్రుతః॥ సరస్వతీసంగమశ్చ వాణీసంగమవీవచ॥ గౌత
 మ్యాసంగతాదేవీ వాణీవాచా సరస్వతీ॥ సర్వత్రపూజితంతీర్థకంతత్రవాచా శి
 వంశుభం॥ దేవేశ్వరంపూజయిత్వా విశాపమగమత్తథా॥ తస్తాత్తత్రశుచిభూ

త్వా తత్రతత్రచ సంగమే|పాగీశ్వరంతతోదృష్ట్వా తావతాముక్తి మాప్నుయా
త్|దాన హేమామాదికంకించి దుపవాసాదికాంక్రియాం | యఃకుర్యాత్సంగమే
పుణ్యే సంసారీనభవేత్పునః||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

వాణీసంగమవాగీశ్వరాద్యేకోనవింశతీతీర్థవణసంసాహు

అష్టషష్టితమోధ్యాయః.

ఏకోనసప్తతితమోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం||బ్రహ్మోవాచ || విష్ణుతీర్థమితిఖ్యాతంతత్రవృత్తమిదంశృణు| మాన్ద
ల్యశ్శితివిఖ్యాతోముద్గలస్యసుతోఽఋషిః| తస్యభార్యచజాబాలానామ్నాఖ్యాతాసు
పుత్రిణీపితాఋషిస్తథావృద్ధోముద్గలోలోకవిశ్రుతః | తస్యభార్యతదాఖ్యాతా
నామ్నాభాగీరధీశుభా|సమాద్గల్యఃప్రీతరేత్యగంగాంస్నాత్వాశుచివ్రతః | నిత్య
మేవత్విదంకమతస్యాసీస్తుచిస్తమ|గంగాతీరేకుశైమృద్భి శ్శమీపుష్పైరహని
శం|ఆవాహననిత్యమేవవిష్ణోశ్చక్రేసమాద్గలీ| తేనాహూతశ్చరన్నేతిలక్ష్మీభతా
జగత్పతిః | వైనతేయమధారుహ్యశంఖచక్రగదాధరః | పూజితస్తేనఋషిణా స
మాద్గల్యేనయత్నతః | ప్రబూజేచకథాశ్చిత్రా మాద్గల్యాయజగత్ప్రభుః | త
తోపరాహ్ణాసమయేవిష్ణుఃప్రహసమాద్గలిం | యాహీవత్సస్వభవనం విశ్రాంతో
సిపునఃపునః | ఏవముక్తస్సవై తేన విష్ణునాయాతిసద్విజః | జగత్ప్రభుస్సచాయా
తిఖగయుక్తస్సమందిరం | మాద్గల్యోపితథాభ్యేత్యకించిదాదాయయత్నతః|స్వ
మేవభవనంప్రాప్తాభార్యయోస్వాజితందదౌ | మాద్గల్యస్యప్రియాసాపిపతివ్రత
పరాయణౌ | శాకంమూలంఫలంవాపిభక్తానీతంచయత్నతః| సుసంస్కృత్వా
థబాలేభ్యోగురుభ్యోభతురేవచ | దత్వాతుభోజనం తేభ్యోపశ్చాద్భుజ్జేయతవ్ర
తా | భుక్తవత్సవధసర్వేషు రాత్రోనిత్యంసమాద్గలిః| విష్ణోశ్చుతాఃకథాశ్చిత్రా
స్తేభ్యోవక్త్యతిహాషితః | ఏవంబహుతిథేకాలేవ్యతీతేచాపివిస్మృతే | మాద్గ
ల్యస్యతతోభార్యభతారంవాక్యమబ్రవీత్ | యది తేవిష్ణురభ్యేతిసమీపంత్రిదశా
చితః | తథాపికష్టమస్తాకంకస్తాదితిజగత్ప్రభుం | తంతుపుచ్ఛమహాప్రాజ్ఞయ

ధాసావిష్ణురేవచ | యస్తింశ్చస్త్రైతమాత్రేతు జరాజన్తరుజామృతిః | నాశం
 యాంతికుతోదృష్టేతస్తాత్ప్రచ్ఛజగత్ప్రభుం | తథేత్యుక్తాప్రియావాక్యాన్తాన్
 ల్యోనిత్యవద్ధరిం | పూజయిత్వాథపప్రచ్ఛవిప్రోపిసకృతాంజలః | త్వయిస్త్రైతేజ
 గన్నాధశోకచారిద్ర్యమషక్రతం | నాశంయాతికుతోఽనష్టంతస్తాన్తేబూహిక్వి
 షం || విష్ణురువాచ || త్వయానదత్తంకించిచ్చబ్రాహ్మణేభ్యోమమాపిచ || యద్దీయ
 తేతదేవేహపరస్తింశ్చోపతిష్ఠతి | మృద్భిర్వాగ్భిఃకుశైమన్తైశ్చుచిభూతస్స
 దాభవాన్ | కరోషి తస్తాత్పూతాత్తాశరీరస్యచశోషణాత్ | అథవాలస్స్యసేము
 క్తింభుక్తాముక్తింనలస్స్యసే || మౌద్గల్యః || భుక్తాముక్తిఃకథంభూయా ద్భుక్తి
 ముక్తిసుదులభే | భుక్తాముక్తిస్సర్వపూజ్యాతామిచ్ఛేయంజగన్తయ || విష్ణుః ||
 వీతదేవాంతరంబ్రహ్మణదీయతేమామనుస్మరన్ | బ్రాహ్మణాయాథచాధిభ్యస్త
 దేవాక్షయమాప్నుయాత్ | నమాంధ్యాత్వాథయద్దద్యాత్తావన్తాత్రఫలప్రదం |
 నపునదత్తమేవేహనభోగాయచకల్ప్యతే | తస్తాద్దేసీమహాబుద్ధేభోజ్యుఃకించన
 మేభవాన్ | అథవావిప్రముఖ్యాయ గౌతమీతీరమాశ్రితః | మౌద్గల్యఃప్రాహతం
 విష్ణుం దేయంమమనవిద్యతే | తతోవిష్ణుగఽరుత్కంతమాహాశీఘ్రింజగత్పతిః | ఇహ
 నయస్వకణిశంమమాయంచార్పయిష్యతి | తతోభుక్తాశ్రియంభోగాన్తాద్యల్యోమ
 నసంప్రియాన్ | భుక్తాముక్తిమవాప్నోతి తథాచక్రేగరుత్కరాట్ | విష్ణుహస్తేక
 ణాన్ప్రాదాన్తాద్యల్యోధయతవ్రతః | వీతస్తిన్నంతరేవిష్ణుర్విశ్వకమాణమబ్ర
 వీత్ | యావచ్ఛాస్యకులేసప్తపురుషాస్తావదేవచ | భవితారోమహాబుద్ధే తావ
 తాహమాన్తమేప్పితాన్ | గావోహిరణ్యంధాన్యాని వస్త్రాణ్యభరణానిచ | యచ్ఛ
 కించిన్తనఃప్రిత్యై లోకేభవతిశోభనం | తత్సర్వమాపమాద్గల్యో విష్ణుగంగాప్రసా
 దతః | గృహంగచ్ఛేతిమాద్గల్యో విష్ణునోక్తస్తతోయయా | ఆశ్రమస్యతుసర్వధిన్ద్య
 స్త్వాబుషిరభాషత | అశూనాదానప్రభావోయం మహావిష్ణోఃకృపాపిచ | తథాగం
 గాప్రభావశ్చ నవిచార్యఃకథంచన | మౌద్గల్యోభార్యయాసాధన్ం పుత్రైశ్శిష్ట్యై
 శ్చబంధుభిః | పితృభ్యాంబుభుశేభాగాన్ తతోముక్తిమవాప్తవాన్ | తతఃప్రభృతిత
 త్తీథన్ం మౌద్గల్యంవైష్ణవంతథా | తత్రస్నానంచదానంచ భుక్తిముక్తిప్రదాయ
 కం | తత్రశ్రుతిస్తృతిర్వాపి తీథన్స్యాస్యకథంచన | తస్యవిష్ణుభవేత్ప్రీతః పాపై
 మున్క్తస్సుభిభవేత్ || ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీనూహాత్మ్యే మౌద్గల్యవిష్ణు
 తీథాన్దిసహస్రైకాదశతీథన్వణన్ంనామ ఏకోనసప్తతితమోధ్యాయః ||

సప్తతిత మోధ్యాయ ప్రారంభః.

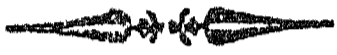
ఓంబ్రహ్మహ్మోవాచ॥ లక్ష్మీతీర్థమితిఖ్యాతం సాక్షాల్లక్ష్మీవివధానం । అల
క్ష్మీనాశనంపుణ్య మాఖ్యానంశృణునారద। సంవాదశ్చపురాత్వాసీ త్పుత్రలక్ష్మీదరి
ద్రయోః। పరస్పరవిరోధిన్యా ఉభేతేవిశ్వమీయతుః। తాభ్యాంనవ్యావృతంవస్తు త
త్రాస్తిభువనత్రయోమమజ్యైష్ట్యంమమజ్యైష్ట్యమిత్యూచతురుభేమిధః । అహం
సర్వంసముద్భూతా ఇత్యాహాశ్రియమోజసా । దరిద్రాయావయతౌక్తా సర్వై
భ్యాహ్యాధికాతతః। ముక్తిమదాశ్రితానిత్యం దరిద్రైవంచోబ్రవీత్ । కామఃకో
ధశ్చలోభశ్చ మోహమాతస్సర్వమేవచ। యత్రాహమస్మితత్రైతే నకష్టంతికదా
చన। బ్రాహ్మణేషుచవిద్వత్సు వ్రతచారిషుభిక్షుషు। నిభయేషువసిష్యామివత్స్యామి
శృణుతేస్థితిం। రజోవతిషుపామేషు నిష్ఠురేషుఖలేషుచ। పిశునేషుచలుభేషు వికృతే
షుశలేషుచ। అనార్యేషుకృతఘ్నీషు ధమఘాతిషుసర్వదా। మిత్రద్రోహిష్వధీరే
షుభగ్నచితైషువతసే। ఏవంఏవదమానేతేజగ్గుతుమాముభేఅపి। మత్తఃపురాత
రాపృథ్వీ ఆపఃపూర్వతరాస్తతః। స్త్రీణాంవివాదాస్తాఏవ స్త్రీయోజానంతినేత
రై। విశేషతఃపునస్తాభ్యాం కమండలుజలాశ్రయాః। తత్రాపిగౌతమీదేవీ నిశ్చయంక
థయిష్యతి। తేమద్వాక్యాద్భువంగత్వా భూమ్యాచసహితాలపః । అద్భిశ్చసహి
తాస్సర్వా గౌతమీమీయురాపగాః। భూమిరాపస్తయోర్వాక్యంగౌతమ్యైక్రమశః
స్సుటం। దరిద్రాయాశ్చలక్ష్మ్యైశ్చవాక్యంమధ్యస్థవత్తదా । శృణ్వత్సులోకపాలేషు
శృణ్వంత్యాంభువినారద । శృణ్వంతీష్వత్సుసాగంగాదరిద్రాంవాక్యమబ్రవీత్ । సా
ప్రశస్యతథాలక్ష్మీంగౌతమీవాక్యమబ్రవీత్ ॥ శ్రీగౌతమ్యువాచ ॥ బ్రహ్మశ్రీశ్చతపశ్రీ
శ్చయశశ్రీఃకీర్తిసంపదః। ధనశ్రీశ్చజయశ్రీశ్చ విజ్ఞాప్రజ్ఞాసరస్వతీ। భుక్తిశ్రీశ్చాథ
యక్తిశ్రీస్త్పతిలజ్ఞాధృతిఃక్షమా। సిద్ధిస్తుష్టిస్తథాపుష్టిశ్శాంతిరాపస్తథామహీ। అ
హంశక్తిరథౌషధ్యోశ్రుతిబుద్ధిర్విభావరీ। ద్యౌజ్యోత్సాహచాశిషస్సవ్స్తిర్వా
ప్తిశ్చైవతథాశివా । యతిఃచిద్విద్యతేలోకలక్ష్మ్యైవ్యాప్తంచరాచరం । బ్రా
హ్మణేష్వధధీరేషుక్షమావత్స్వధసాధుషు। విద్యాయుక్తేషుదాంతేషుభుక్తిముక్త్య
నుసారిషు । కిమత్రబహునోక్తేనసర్వంలక్ష్మీమయంజగత్ । యస్మిన్కస్మింశ్చయ

తిక్రించిదుతకృష్టంపరిదృశ్యతే । లక్ష్మీబీజంతుతత్పర్వం గమ్యతాంగమ్యతాంత్వ
 యా । యత్రేయంసుందరీం దేవీం స్పర్ధాయంతీనలజ్జసే । గచ్ఛగచ్ఛేతితాందేవీం
 దరిద్రాంవాక్యమబ్రవీత్ । తతఃప్రభృతిగంగాభో దరిద్రానాశకృద్భవేత్ । త
 తఃప్రభృతిత త్తీర్థమలక్ష్మీనాశనంశుచి । తత్రస్నానేనదానేనలక్ష్మీవాక్ పుత్రవాక్
 భవేత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే, గాతమీమాహాత్మ్యే.

లక్ష్మీ తీర్థాదిషట్సుహాస్రతీర్థవణనానామ

సప్తతితమాధ్యాయః.

ఏకసప్తతితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం॥బ్రహ్మచార్మ్యవాచ॥భాసుతీర్థమితిఖ్యాతంసర్వసిద్ధికరంనృణాం । తదేవం
 వృత్తమాఖ్యాస్యేమహాపాతకనాశనం । శర్యాతిరితివిఖ్యాతోరాజాపరమధామిక
 కః । తస్యభార్యాస్థపిష్టేతిరూపేణాప్రతిమాభువి । మధుశ్చందఇతిఖ్యాతోవైశ్వా
 మిత్రోద్విజోత్తమః । పురోధాస్తస్యనృపతేబ్రహ్మషీరితివిశ్రుతః । దిశోవిజేతుం
 సజగామరాజాపురోధసాతేనరఘుప్రవీరః । పురోధసంప్రాహమహాసుభావం జి
 త్వాదిశశ్చాధ్వనిసప్రవిష్టః । పప్రచ్ఛేదంకేనఖదంగతోసి హేతుంవదస్వేతిమహా
 నుభావః । జితేయముర్వీవిజితానరేంద్రాహషణస్య హేతౌమహాతీహజాతే । కిం
 త్వంకృణోమేవదసత్యమేతదిత్యుక్తవాక్ప్రీతిపరస్సరాజా । సంబోధ్యసర్వంతము
 వాచవిప్రశ్చందోమధుఃప్రేమమయాంప్రియోక్తిం ॥ మధుశ్చందఉవాచ॥ శృణుధూ
 పాలమద్వాక్యంభార్యయాయదుదీరితం । స్థితేయామేవయంయామో యామినీగా
 మినీతథా । స్వామినీచాస్యదేహస్య కామినీకాప్రసీతతే । స్తృత్వాతురాజన్
 తాంభార్యాంశోషంయాతిక లేబరం । విహస్యచాబ్రవీద్రాజాపురోధసమరిందమః ।
 త్వంగురుమమమిత్రంచకిమాత్తానంవిడంబసే । కిమనేనమహాబ్రహ్మణమమవా
 క్యేనమానద ॥ మధుశ్చందః ॥ యత్రానుకూల్యందంపత్యో స్త్రీవగన్స్తత్రవధన్
 తే । నైవేదందూషణంరాజన్ ధూషణంచానుమన్యతాం । సజగామస్వకంచేశంబృ
 హత్యాసేనయాయుతః । పరీక్షాథణంచతత్ప్రేష్టా దూతైర్వాతాన్ న్యవేదయ
 త్ । దిశోవిజేతుంశర్యాతిం యాతంరాక్షసపుంగవః । జిత్వారసాతలంయాతో రా
 జానంసపురోధసం । రాజ్ఞోభార్యానిశ్చయాయప్రవృత్తామునిస త్తమ । వాతాన్కృ
 త్వాదూతముఖా న్మధుశ్చందప్రియాపునః । తదైవోత్కృమితప్రాణా తద్విచిత్ర

మివాభవత్ | పురావృత్తంతు తేదృష్ట్వా దూతారాజ్ఞేన్యవేదయన్ | యత్కృతం
రాజపత్నీభిః ప్రియయాచపురోధనః | దుఃఖితోవిస్త్రితోరాజా పునదూతాన
భాషత | శీఘ్రంగచ్ఛంతు హేదూతా బ్రాహ్మణ్యాయ తగ్రేబరం | తద్రక్షంతుపు
నర్వాతాన్ శ్రుత్వారాజాపురోధనం | ఉవాచ మధురంవాక్యం వయంయా
మోథగౌతమీం | బ్రాహ్మణేభ్యోధనందత్వా దేవాన్నత్వా పితౄన్ ద్విజాన్ | పురో
హితంద్విజశ్రేష్ఠం ప్రేషయిత్వా ధనాన్వితం | అన్యత్రతీర్థే పంథానం దేహి
ప్రయతవాన్చ వ ఏతతకృత్యంనజానాతి రాజ్ఞస్సర్వం పురోహితః | గతే తస్మి
న్లకౌరాజా వైశ్వామిత్రేమహాత్మని | సర్వంబలం ప్రేషయిత్వా గంగాతీరేగ్ని
మావిశత్ | ఇత్యుక్త్వాసతు రాజేంద్రో గంగాంభానుంసురానపి | యదిదత్తం య
దిహుతం యదిత్రాతాః ప్రజామయా | తేనసశ్వేనసాసాద్వీ మయా యుష్యేణ
జీవతు | ఇత్యుక్త్వాగ్నిం ప్రవిష్టేతు శర్యాతౌన్యపసత్తమే | తథైవచోష్ఠితాభార్యా
చాస్తాణస్యమహాత్మనః | అగ్నిప్రవిష్టంరాజానం శ్రుత్వావిస్తయకారణం | పతి
వ్రతాంతథాభార్యా మృతాంజీవాన్వితాంపునః | తదథంచాపిరాజానం త్య
క్తంజీవంవిశేషతః | ఆత్మనశ్చపునఃకృత్య మన్తరన్నృపతేగురుః | అహమప్య
గ్నిమావిశ్య నూనంయాస్యే ప్రీయాంతికం | అథవాహాంతపస్తస్య ఇతినిశ్చయ
వాన్ద్విజః ఏతదేవాత్మనఃకృత్యం మేనేసుకృతమేవచ | జీవయామిచరాజానం తే
నయామిప్రియాంపురీం | ఏతదేవప్రీయం మేస్యాదితితుష్టావభాసగ్రం || శ్రీమధుశ్చం
దఉవాచ || నమోస్తుతస్త్రిసూర్యాయ ముక్తయేమితతేజసే | ఛందోమయాయ
దేవాయ పుష్యాంకారాథాయ తేనమః | విశ్వరూపాయ బ్రహ్మాయ త్రిగుణాయ
త్రిమూతయే | స్థిత్యుత్పత్తివినాశానాం హేతవే జగతః ప్రభో | తతః ప్రసన్న
స్ఫూర్యోధూర్వరయస్వేత్యభాషత | రాజానం దేహి దేవేశ భార్యాంచప్రీయ
వాదినీం | ఆత్మనశ్చసుఖాన్ పుత్రాన్ రాజ్ఞేచైవ శుభాన్వరాన్ | తతః ప్రాదాజ్జ
గన్నాథ శ్చర్యాతింస్వణాభూషితం | తాంచభార్యాంవరానన్యాన్ సర్వంతస్త్రి
న్యవేదయన్ | తతోయాతశ్చిక్రియావిష్టః ప్రియేణచపురోధసా | యయాసుఖీస్వ
కందేశం తత్తుతీర్థే శుభంస్త్వతం | తత్రత్రీణీసహస్రాణి తీర్థాని గుణవంతి
చ | తతః ప్రభృతితత్తీర్థే భానుతీర్థే ముదాహృతం | మాధుశ్చందంసమాఖ్యా
తం శర్యాతం పాపనాశనం | తేషుస్నానంచదానంచ సర్వపాపప్రణాశనం || మృ
తసంజీవనంతస్స్యాదాయురారోగ్యవధానం ||

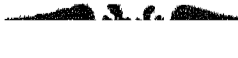
ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే
భాన్వాదిత్రసహస్రీతీర్థవణననా
మైకసప్తతితమోధ్యాయః.

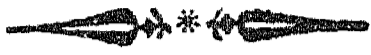
ద్విసప్తతితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మవాచ॥ ఖడ్గతీర్థమితిఖ్యాతం గాతమ్యాడత్రరేతపే । తత్ర
స్నానేనదానేన ముక్తిమాప్నోతిమానవః । తత్రవృత్తంప్రవక్ష్యామిశృణు య
త్సేననారదశైలూషఇతివిఖ్యాతః కవషస్యసుతోద్విజః । కుటుంబభారా తృత
తోనచార్థాపరిధావతి । సకదాచిద్వృత్తియతో వృత్తిభిః పరివతయన్
నలభేతథనంవృత్తా విరాగమగమత్తదా । సేవానిషిద్ధాయాకాచిన్నిందితాదుస్త
రంతపఃబలాదాకషతీయంమాం తృష్ణాసర్వత్ర దుషకృతా తథాకలితమజ్ఞా
నా తస్మాత్తృష్ణేనమోస్తుతే । ఏవంవిచింత్యమేధావీ బంధుచ్ఛేదాయకింభవేత్
జ్ఞానాగ్నినాక్రోధమోహకా లోభేష్యేచమనంతథా । ఛేద్దితాకేన హేతో
స్తంగురుంప్రచచ్ఛసద్విజః॥గురురువాచ॥ఈశ్వరాజ్ఞానమన్విచ్ఛేదిత్యేవంవైదికీశ్రీ
తిఃతస్మాదారాధయేశానం తతోజ్ఞానమవాప్స్యసి । తథేత్యుక్త్వాచ శైలూషో
జ్ఞానాయేశ్వరమర్చయత్ప్రీతోభవేత్సురేశానోజ్ఞానంప్రాదాద్విజాతయే ॥ప్రా
ప్తజ్ఞానోమహాబుద్ధిగ్ధాధాంప్రోవాచముక్తిదాం । క్రోధస్తుప్రథమ శృతుర్నిష్ఫలో
దేహనాశకృత్ । జ్ఞానఖడ్గేనతంఛిత్వాపరమంసుఖమోమూర్ఖయాత్ । తృష్ణా బహువి
ధామాయాబంధనీపాపకారిణీభిత్వైతాంజ్ఞానఖడ్గేనసుఖమిచ్ఛతిమానవః । సంగ
స్తుపరమంబంధో దేహదీనామితిశ్రుతిఃభిత్వైవంజ్ఞాన ఖడ్గేనశివైకత్వమవాప్నుయా
త్ । సంశయఃపరమోనాశో ధర్మాధానాంవినాశకృత్ । భిత్వైవంసంశయం
జంతుః పరమంసుఖమూర్ఖయాత్ । తతోజ్ఞానమవాప్యోథ గంగాతీరం సమా
శ్రితఃజ్ఞానఖడ్గేనతంఛిత్వా సుజ్ఞానాస్తుక్తి మాప్నుయాత్ । తతః ప్రభృతితత్తీ
ర్థం ఖడ్గతీర్థమితిశ్రుతం । జ్ఞానతీర్థంచకవష మైలూషంసర్వకామదంతత్రా
సద్విసహస్రాణి తీర్థాన్యాహుమనీషిణః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే
ఖడ్గతీర్థ వణననామ
ద్విసప్తతితమోధ్యాయః.

త్రిసప్తతితమాధ్యాయప్రారంభః

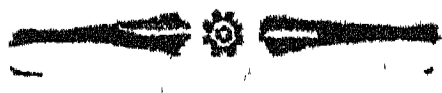

ఓం బ్రహ్మహవోమితివిఖ్యాత మన్వింద్రం తీర్థముచ్యతే త
 స్యప్రభావంవత్సోమి భ్రష్టరాజ్యప్రదాయకం । గౌతమ్యా ఉత్తరేతీరే ఆత్రే
 యోభగనాన్యషిః । అన్వారేభేససత్రాణి ఋత్విస్ఫిర్వషిభిస్సహ । తస్యహే
 తాభవత్వగ్ని హావ్యవాహస్సవీవచ । ఏవంసత్రేతుసంపూజేహ్యష్టింనూహే
 శ్వరీంతతఃకృత్వైశ్వర్యమగాద్విప్ర స్సర్వత్రగతిమేవచ । ఇంద్రస్యభవనంరమ్యం
 స్వగలోకంరసాతలం । స్వేచ్ఛయాయాతివిప్రేంద్రః ప్రభావా త్తపస శ్శుభాత్ ।
 సకదాచిద్దివంగత్వా ఇంద్రలోక మగాత్పునః । తత్రాపశ్య త్సహస్రాక్షం సు
 రైఃపరివృతంశుభంస్తూయమానంసిద్ధసాధ్యైః ప్రేక్షంతంన్మపముత్తమంశృణ్వం
 తంమధురంగీత మస్సరోభిశ్చసేవితం ॥ ఉపోపవిష్టాః సురనాయకాంశ్చతైఃపూ
 జ్యమానంమహదాసనస్థం । శచ్యాముతంప్రాప్తరతంవరిష్ఠం శూరంశరణ్యంవ
 రదంమహేంద్రం । సమీక్ష్యవిప్రాధిపతిమహాత్మా సమీహయామాస తథేంద్ర రా
 జ్యం । సంపూజితో జేవగజైర్యథావత్స్వమాశ్రమంవై పునరాజగామ । సమీక్ష్య
 చేంద్రస్య పురీంసురమ్యాం యత్తైర్యుతాం పుణ్యగజైస్సుపూణాం । స్వమా
 శ్రమంనిష్ఫలహేమవజమవేక్ష్యవిప్రోవిరతింజగామ । సమీహమానస్సుర రాజ్య
 మాశు ప్రీయాంతదోవాచతథాత్రిపుత్రః । భోక్తుంనశకోమిఫలానిమూలాన్యనుత్త
 మాన్యుత్తమసంస్కృతాని । స్తృత్వామృతంపుణ్యతమంపితుశ్చభక్ష్యంచ ఛౌజ్యం
 చవరాసనాని । స్తుతించ దానంచశుభాంశచీంచత్వస్త్రంచవాసాంసిపురోవనాని । త
 తోమహాత్మాతపసఃప్రభావా త్వష్టారమాహూయవచోబభాషే । ఇచ్ఛేయమిం
 ద్రిత్వమహంమహాత్మక కురుష్వశీఘ్రింపదమైంద్రమద్య । వృధాన్యథాచే న్నదు
 దీరితంత్వాం భస్త్రికరోమ్యేవనసంశయోత్ర । తదత్రివాక్యాచ్ఛరితఃప్రజానాంస
 ష్టావిభుర్విశ్వకమాతధైవ । చకారమేరుంచపురీంసురాణాం కల్పద్రుమంకల్ప
 లతాంచధేనుం । చకారవజ్రాదిసుభూషితాని గృహాణిదివ్యాన్యతిచిత్రీతాని । నివార్య
 మాణఃప్రియయాత్రిపుత్ర శ్శచీసమామాత్కవధూంచకార । తదాత్రిపుత్రస్త్రిద
 శైస్సమేతో వజ్రాదిరూపంచచకారశస్త్రం । నృత్యాదిగీతానిచసర్వమేవచకా
 రయచ్ఛేంద్రపురేప్రవృత్తం । శ్రుత్వాచదైత్యాదనుజాస్సమేతారక్షాంసికోషే
 నయతామహాంతి । దివంపరిత్యజ్యకుతోహారిభువం సమాగతోనైష మిషస్సు
 ఖాయతస్మాద్వయంయామిథోసుయోద్ధుం తంవృత్రహంతారమదీనసత్వం । తత

స్సమభ్యేత్యతథాత్రిపుత్రం సంవేష్టయామాసురథారిణస్తే । సంవేష్టయిత్వా తు
 రమత్రిపుత్ర కృతంతథాచేంద్ర పురాభిధానమ్ । సంవేష్టితౌరాక్షసైస్తై మణ
 హద్భిస్తతోభీతోవాక్యమిదంజగాద । యోజాతఏవ ప్రథమోమనస్వాన్ దేవో
 దేవాన్ క్రతునాపర్యధూషత్ । యస్యశుష్టాద్రోదసీ అభ్యసేతే నృష్ణస్య మ
 హ్మీసజనాసఇంద్రః । ఇత్యాదిసూక్తే నరిపూనువాచ హరించతుష్టావతథాత్రి
 పుత్రః।నాహంహారిర్నైవశచీమదీయానేయంపురీనైవ వనంతదైంద్రం। సవీవచేం
 దోవృత్రహంతాసవజ్రీ సహస్రాక్షోగోత్రభిద్వజ్రబాహుః । అహంతు విషో
 వేదవిద్భ్రష్టాబృందైస్సమావిష్టోగౌతమీతీరసంగీ॥ అసురాక్షుచుః ॥ సంహారస్వే
 దమాత్రేయ యదింద్రత్వవిడంబనం । క్షేమీత్వంభవితానిత్యం నాత్రకార్యా వి
 చారణాతదాత్రేయోబ్రవీద్వాక్యం యథావక్ష్యంతి మామిహ । కరోమ్యహం
 మహాభాగా స్స త్వేనాగ్నిం సమాలభే । ఏవముక్త్వాసదైతేయాన్ త్వష్టారంపు
 నరబ్రవీత్ । యత్యతంత్వత్రమత్ప్రీత్యా ఇంద్రంత్వష్టః పదంత్వయా। సంహ
 రస్వపునశ్శీఘ్రం రక్షమాంబ్రాహ్మణంభవాన్ । పునదేహిపదంమహ్యా మాశ్ర
 మంమృగపక్షిణః । వృతౌశ్చవారియత్రాగ్ని ర్నదైవేనప్రయోజనం । తథేత్యు
 క్త్వాప్రజానాథ స్త్వష్టాసంహృతవాంస్తథా । దైత్యాశ్చజన్తుస్త్వస్థానం కృ
 త్వావేశమకంటకంత్వష్టాచాపి యయాస్థానం స్వకంసంప్రహా సన్నివ । ఆత్రే
 యోపితదాశిష్యై స్సంవృతోభార్యయాసహ। గౌతమీతీరమాశ్రిత్య తపో నిష్ఠే
 స్తుతైర్వృతః । వతన్మానెమహాయజ్ఞే లజ్జితోవాక్యమబ్రవీత్ । కిమథన్మైంద్రం
 తుపదంలభంకింతత్పరాకృతం । ఏతంబ్రువంతమాత్రేయం కుపితం ప్రాబ్రువన్
 సురాః।లజ్జాంజహీమహాబాహుభావితాఖ్యాతిరు త్తమా । అత్రతీర్థేచయేన్నా
 నంప్రాణినఃకుర్మురోజసా । ఇంద్రాశ్చభవితానిత్యం స్మరణాత్సృఖభాగినః। త
 త్రపంచసహస్రాణి తీర్థాన్యాహుమనీషిణి । అస్వింద్రాత్రేయదైతేయనా
 మభిఃకీర్తితానివై।తేషున్నానంచ దానంచసర్వమక్షయ్యపుణ్యదం॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యేఅన్వింద్రాత్రేయ
 దైతేయాదిపంచసహస్రీర్థవణనంనామ

త్రిసప్తతితమోధ్యాయః.

అథచతుస్సప్తతిత మో ధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ ॥ కపిలాసంగమంనామ తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ।
శృణునారదవక్ష్యామి కథాంపుణ్యామను త్తమామ్ । కపిలోనామత త్త్వజ్ఞోముని
రాసీన్దహాయశాః । క్రూరశ్చాపివసంస్తత తపోవ్రతపరాయణః । తపస్యంతం
మునిశ్రేష్ఠం శౌతమీతీరమాశ్రితమ్ । తమాగత్యమహాత్మానం వామ దేవాదయో
బ్రువన్ ॥ హతేవేనేబ్రహ్మశాపార్థమేవైవమ రాజకే । కపిలంసిద్ధమాచార్య
మూచుమునిగణౌస్తథా । గతేవేనేగతేథమే కింకతకవ్యంమునీశ్వర । తతో
బ్రవీన్తునిధ్యాత్వా కపిలస్తాగతాన్తునీన్ ॥ వేనస్యోరుంవిమద్మంతు భూతఃక
శ్చిద్భవిష్యతి । తద్దైవచక్రమునయో వేనస్యోరుంవిమద్భవై । తతోత్పన్నో
మహాపాపంకృష్ణోరాద్రపరాక్రమః । తందృష్ట్వామునయోభీత్వా నిషీదస్వేతిచా
బ్రువన్ ॥ నిషీదవచనా త్తస్మాన్నిషాదస్సోభవ త్తతః । వేనబాహుంమమంధుస్తేద
క్షీణంధమసంహితమ్ । తతఃపృథుస్వరశ్శ్రీమాణాసర్వలక్షణలక్షితః । రాజాభ
వత్పృథుశ్రీమాణాబ్రహ్మసామధ్యనిమితః । సమాగత్యసురాస్సర్వే ప్యభినం
ద్యవరాశుభాన్ ॥ తస్మైదదుస్తదాస్త్రాణిమంత్రాణిగుణవంతిచ । తతోబ్రవీన్తు
నిగణౌస్తంపృథుంకపిలోపిచ । ఆహారం దేహిజీవేభ్యోఘవాగ్రస్తాషధీరపి । తతస్సధ
నురాదాయఘవమాహాన్యపోత్తమః । ఓషధీదేహియాగ్రస్తాః ప్రజానాంహిత
కామ్యయా । తమువాచమహీభీతాపృథుంతంపృథులోచనమ్ । మయిజీణౌమ
హశాషధ్యంకథం దాతుమహంతుమా । తతస్సకోపోన్యపతి స్తామాహాపృథీవీంశ్రు
నః । నోచేద్దాసస్యాషధీ స్త్వంహత్వాకృష్యేమహశాషధీః ॥ భూమిరువాచ ॥ కథం
హంసీస్త్రియం రాజణ్జ్ఞానీఘాత్వాన్యపోత్తమ । వినామయాకథంచేమాః ప్రజా
స్సంధారయిష్యసి ॥ పృథుః ॥ యత్రోపకారోనైకేషామేకనాశోభవిష్యతి । నదో
షస్తత్రపృథీవీతపసాధారయన్ ప్రజాః । నదోషస్తత్రపశ్యామిమావక్ష్యేసథకంవ
చః । తతోదేవాశ్చ ఋషయస్సాంత్వయిత్వాన్యపోత్తమమ్ । మహీంచమాతరంచేవీం
క్షీచుస్సురగణౌస్తతః । భూమిగోరూపిణీఘాత్వాపయోరూపామహశాషధీః । ద
దాతిపృథవేరాజ్ఞేతతఃప్రీతోభవెన్నృపః । నదోషస్తత్రపశ్యామియఃకరోతిహితా
న్వితః । ప్రజాసంరక్షణంతస్యతతఃక్షేమంభవిష్యతి । తతోగోరూపమాస్థాయక
పిలాకపిలాంతికే । దుదోహచోషధీస్సద్యస్స రాజాధేనుకోద్భవాః । యత్ర దేవాస్స
గంధర్వాఋషయఃకపిలోమునిః । మహీగోరూపిణీఘాత్వానమదాయాంమహా
మునే । సరస్వత్యాంభగీరథ్యాం గోదావర్యాంవిశేషతః । మహానదీఘసర్వాసు

దుదుహేగౌఃపయోమహాత్ । తతఃప్రభృణిత త్తీర్థంకపిలాసంగమంవిదుః । త
త్రాష్టాశీతిసంఖ్యానిసహస్రాణిమహామునేతీర్థాన్యాహుమునిగణాస్త్సరణా
దపినారదపావనానిజగత్కస్తికతానిసర్వాణ్యనుక్రమాత్ ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే,
కపిలాసంగమాద్యష్టాశీతిసహస్రతీర్థవణనానామ
చతుస్సప్తతితమోధ్యాయః.

అథపంచసప్తతితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మహవచ ॥ దేవస్థానమితిఖ్యాతం తీర్థంత్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ।
తస్యప్రధావంవత్సౌమిశృణుయత్సేననారద । పురాకృతయుగస్యాదౌ దేవదా
నవసంగరే । ప్రవృత్తేసింహికాచేతివిఖ్యాతాలోకసుందరీ । తస్యాఃపుత్రోమహా
ప్రాణ్ణోరాహుర్నామమహాబలః । అమృతేచసముత్పన్నే సైంహికేయేచ సూ
దితే । తస్యపుత్రోమహాదైత్యో మేఘహాసఇతిశ్రుతః । పితరంఘాతితంశ్రుత్వా
తపస్తేపేసుదుఃఖితః । తపస్యంతంరాహుసుతం గౌతమీతీరమాశ్రితమ్ । దేవా
శ్చఋషయస్సర్వేతమాచురతిభీతవత్ । తపోజహిమహాబాహుయా యిత్తేమనసి
సంస్థితమ్ । సర్వంభవతునామేదంశివగంగాప్రసాదతః ॥ మేఘహాసః ॥ పరిభూతః
పితాపూజ్యోయుష్మాభిమమదైవతమ్ । తస్యాపిమమచాత్యంతంప్రీతిశ్చేతిగ్రీయ
తేయది । భవద్భిస్తపసాస్తాచ్చ అహంవైరాన్నివతయే । తతస్సురగణాస్స
ర్వేరాహుంచక్రుగ్రహానుగమ్ । తంచాపిమేఘహాసంతేచక్రూరాక్షసపూజితమ్ ।
తతోభవద్రాహుసుతోవైర్యతానాంపతిఃప్రభుః । పునశ్చాహురాన్దైత్యోమ
హాఖ్యాతిర్యథాభవేత్ । తీర్థస్యాస్యప్రసాదశ్చదాతవ్యఇతిమేమతిః । తథేత్యుక్త్వా
దదుదేవాస్సర్వమేవమనోగతమ్ । దైత్యేశ్వరస్యదేవషేస్తన్నామ్నాతీర్థ
ముచ్యతే । దేవాయత్రాభవన్నర్వేతత్తుస్థానంమహామునే । దేవస్థానంతుత త్తీర్థం
దేవానామపిదులభమ్ । తత్రదేవేశ్వరో దేవో దేవతీర్థంతతఃస్మృతమ్ । తత్రా
ష్టాదశతీర్థానిదైత్యపూజ్యానినారద । తేషుస్నానంచ దానంచ మహాపాతక
నాశనమ్ ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
దేవస్థానాద్యష్టాదశతీర్థవణనానామ
పంచసప్తతితమోధ్యాయః.

అథషట్సుప్తతితమోధ్యాయపాఠంభః.

ఓంబ్రహ్మైవాచ॥ సిద్ధతీర్థమితిఖ్యాతం యత్రసిద్ధేశ్వరోహరః। తస్యప్ర
భావంవత్సామిసర్వసిద్ధికరంనృణాం । పులస్త్యవంశసంఘాతో రావణోలోక
రావణః।దిశోవిజిత్యసర్వాంశ్చ సోమలోకమజీగమత్ । సోమేన సహాయుధ్యం
తందశాస్యమహామబ్రువం । మంత్రంచాస్యైనివతస్వ సోమయుద్ధాద్దశానన।ఇ
త్యుక్త్వాష్టో త్రంమంత్రం శతాక్షరసమన్వితం । శివస్యరాక్షసేంద్రస్యప్రాదాం
నారదశాస్త్రయే॥తతోనివృత్తస్సచమంత్రయుక్త స్ససోమలోకా జ్జయమాపరతుః।
సపుష్పకారూఢగతిస్సగర్వో లంకాంపునఃప్రాప్తమనాదశాస్యః।సంప్రేక్షమాణో
దివమంతరిక్షంఘవంచగంగాంచగజాంశ్చవిప్రాః। ఆలోకయామాసనగంమహాం
తంకైలాసమావాసముమాపతేర్యం। దృష్ట్వాస్తయోత్ఫుల్లదృశాతురావణస్తదా
సమాగత్యతమాహాధీరః।కోవాగి రావత్రవసేన్త హఃత్కాగిరింనయామ్యేనముత్పాట్య
ఘామేః।లంకాగతోయంగిరి రాశుశోభాంలంకాపిసత్యంస్వయమాతనోతి। ఇద్ధంవి
చారాదపిమంత్రినౌతౌనిశమ్యరక్షాధిపతేశ్చభావం। నయుక్తమిత్యూచతురిష్ట బు
ధ్యానిశాచరస్తద్వచనంనమేనె।సంస్థాప్యతత్పుష్పకమాశురతుః పుష్టావకైలాసగి
రేశ్చమూలం।ఉత్తాలయామాసగిరింతదాసౌజ్ఞాత్వాభవః కృత్యమిదంచకార। జి
త్వాదిగీశాంశ్చసుగర్వితస్య కైలాసముత్తాలయతస్సు రా రెః।అంగుష్ఠకృత్యైవరసా
తలాదినామాశ్రయంతస్యదశాననస్య।ఆలూనకాయస్యశివోనిశమ్య విహస్యదేవ్యా
సహదత్తమిష్టం।తస్మైప్రసన్నఃకుపితశ్చశంభురయుక్తదాతేతినసంశయోత్ర। తతో
మయావాప్యవరాః సవీరో వరప్రసాదాత్తుసుఖంజగామ। గచ్ఛన్ సలంకాంభవ
పూజనాయ గంగాంశుభాంశంభుజటాప్రసూతాం । సపూజయిత్వా విధివచ్ఛ
మంత్రే గంగాజలైశ్శంభుమదీనసత్వః । అసింసలేభేశశిఖండఘాషా త్సిద్ధించ
సర్వాంమనసేస్పితాంచ । మద్దత్తమంత్రం శశిఘాషణాయ సంజాపయామాస
భవంప్రపూజ్య।సిద్ధేతుమంత్రే పునరేవలంకాం మయాసరక్షోధిపతిస్సతుష్టః। త
తఃప్రభృత్యేతదతిప్రభావం తీర్థంమహాసిద్ధిదమిష్టదంచ । సమస్తపాపౌఘవినా
శనంచ సిద్ధైర్వృతంపాపనివారణంచ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
సిద్ధతీర్థాద్యష్టోత్తర శతతీర్థవణానామ

షట్సుప్తతితమోధ్యాయః.

అథ సప్తసప్తతితమాధ్యాయ ప్రారంభః

ఓం బ్రహ్మచారిణ్యం పరమాష్టాంగమంచేతి తీర్థాంత్రైలోక్యవిశ్రుతం | త
స్యస్వరూపం వక్ష్యామి శృణు పాపప్రణాశనం | అత్తీరా రాధ యామాస బ్రహ్మ
విష్ణుమహేశ్వరాణ్ | తేషు తుష్టిమసప్రాహా పుత్రతాయూయంభవిష్యథ | తథా
చైకారూపవతీ కన్యామమభవేత్సు రాః | తదా పుత్రత్వమాపుస్తే బ్రహ్మవిష్ణుమ
హేశ్వరాః | కన్యాంచజనయామాస శుభాత్రేయీతినామతః | దత్తసోమోధదూ
ర్వాసాః పుత్రా అస్య మహాత్మనః | అగ్నే రంగిరసోజాత అంగా రైరంగిరాయ
తః | తస్మాదంగిరసే | పాదా దాత్రేయీమత్తిరోజసా | అగ్నిప్రభావా త్వరుష
మాత్రేయీంసర్వదాబ్రవీత్ | ఆత్రేయీచాపిశుశ్రూషాం కుర్వంతీసర్వధా భ
వత్ | తస్యామంగిరసోజాతా మహాగుణపరాక్రమాః | అంగిరాఃపరుషంహాదీతి
త్రేయీనిత్యమేవచ | పుత్రా స్త్వంగిరసోనిత్యం పితరం శమయంతితే | సకదాచి
చ్ఛతృవాక్యాదుద్విగ్నాపరుషాక్షరా | కృతాంజలిపుటాదీనా ప్రాబ్రవీచ్ఛ
శురంగురుం | అత్రిజాహంహవ్యవాహా భార్యతవ సుతస్యచ | శుశ్రూషణపరా
నిత్యం పుత్రాణాంభతురేవచ | ప్రశాధిమాంసురశ్రేష్ఠ భతారంమమ దైవ
తం | జ్వలనఉవాచ || అంగా రేభ్యస్సముద్భూతో భతారతేత్వంగిరాఃకుషిః | య
థాశాంతోభవేచ్ఛద్ర తథానీతిర్విధీయతాం | అంగిరోగ్నిం సమాయాతి తవభ
తారావరాననే | తథాత్వంజలరూపేణ స్థావయేథామమాజ్ఞయా | పత్యుస్సహే
యంపరుషం మాభతారగ్నిం సమావిశేత్ | ఇచ్ఛంతీశాంతివాక్యానిభతారం
నలభేతథా || జ్వలనఉవాచ || అగ్నిఃపృథ్వీశరీరేషుస్థాపరేజంగమేతథా | తవభతుర
హంధామనిత్యంచజనకస్తతః | యోహంసోహమితిజ్ఞాత్వామాచింతాంకతుమ
హాసి | కించాసోమాతరోదెవ్య అగ్నేస్సప్రీష్టారవీవచ | ఇతిబుధ్యావినిశ్చిత్త్య
జననీభవతీజలమ్ || ఆపాజనిత్రీరితియద్వచోమే అగ్నేత్వహంతవపుత్రస్యభార్యా | క
థంధూత్వాజననీచాపభార్యావిరుద్ధమేతజ్జలరూపేణనాధ || జ్వలనఉవాచ || ఆ
దాచపుత్రీభరణాచ్ఛభార్యజాతస్తుజాయాసుగుణైఃకళత్రమ్ | ఇత్యాదిరూపేణ
బిభక్షేభద్రైకురుష్వవాక్యంమదుదీరితంయత్ || శ్వశురస్యతుతద్వాక్యం శ్రుత్వా
త్రేయీతధైవతత్ | అగ్నేయంరూపమాపన్నమంభసాస్థావయత్వिति | ఉభా
తౌదంపతీబ్రహ్మన్సంగతౌగాంగవారిణా | శాంతరూపధరోచోభాదంపతీసం
ధూవతుః | అత్యాయతోయథావిష్ణురుమయాశంకరాయథా | రోహిణ్యాచయ
థాచంద్రస్తథాధూన్తిధునంతథా | భతారంస్థావయంతీసా దధౌతన్మా

మత్రిజాపరూప్తిచేతివిఖ్యాతా గంగాయాం సం గతాననీ । తత్రచాంగీరసశ్చక్ర్య
జ్ఞాంశ్చబహుదక్షిణాన్ ॥ తత్రత్రీణిసహస్రాణి తీర్థాన్యాశుఃపురాణగాః ।
ఉభయోస్తీరయోస్సాన్నంపుథగ్యాగఫలంవిదుః । తేషుస్నానంచదానానివాజపే
యాధీకంఫలమ్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
పరూప్తీసంగమాదిశ్రీసహస్రతీర్థావణానానామ
సప్తసప్తతితమోధ్యాయః.

అథాష్టసప్తతితమోధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ ॥ మార్కండేయంనామతీర్థాంసర్వపాపవిమోచనం ।
సర్వక్రతుఫలంపుణ్య మఘాఘవినివారణమ్ । తస్యప్రభావంవక్ష్యామి శృణునా
రదయత్నతః । మార్కండేయోభరద్వాజో వసిష్టోత్రిశ్చ గౌతమః । యాజ్ఞవల్క్య
శృజాచాలిమునయో న్యేచనారద । వీతేశాస్త్రప్రణేతారో వేదవేదాంగపా
రగాః । పురాణన్యాయమీమాంసా కథాసుపరినిష్ఠితాః । మిథస్సమూచుర్విద్వాం
సోముక్తిప్రతియథామతి । కేచిద్జ్ఞానం ప్రశంసంతి కేచిత్కమతథోభయం । ఏ
వంవివదమానాస్తేమామూచురుభయం మతమ్ । మదీయంచమతంజ్ఞాత్వా య
యుశ్చక్రగదాధరమ్ । తస్యచాపిమతంజ్ఞాత్వాఋషయస్తేమపశాజనః । పునర్వివ
దమానాస్తేశంకరంప్రప్టుముద్యతాః । గంగాయామభవం పూజ్యతమేవాధాన్
శశంసిరే । కమణస్తుప్రధానత్వమువాచత్రిపురాంతకః । క్రియారూపంతుత
జ్ఞానంక్రియాకమతదుచ్యతే । తస్మాత్సర్వాణికార్యాణి కమణౌసిద్ధిమాప్ను
యుః । ఋషీణాంయత్రసంవాదో యత్రదేవో మహేశ్వరః । మార్కండం
ముఖ్యతఃకృత్వాతన్మార్కండేయముచ్యతే । తీర్థాంఋషిగణాకీర్ణాంగంగాయా
ఉత్తరేతపే । పితౄణాంపావనంపుణ్యంస్తరణౌదపిపుణ్యదమ్ । తత్రాష్టనవతి
స్తాతతీర్థాన్యాశుజగన్తయః । దేవదేవోపియత్ప్రహ ఋషయోమేనిరే
చతత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
మార్కండేయాద్యష్టనవతి తీర్థావణానానామా
ష్టసప్తతితమోధ్యాయః.

అధైకోనాశీతితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మహృదయేనాచ ॥ యాయాతమసరంతీథళం యత్రకాలాంబరశ్శివః |
 సర్వపాపప్రశమనం పుత్రైస్త్రోచ్యతేమయా | యయాతిర్నామాషోరాజా
 సాక్షాదింద్రగవాపరః | తస్యభార్యాద్వయంచాసీతుకలలక్షణఘాషితమ్ | శ్శ్య
 ష్టాతుదేవయానేతనామ్నాశక్రసుతాశుభా | శమి=వైతిద్వితీయాస్యాత్సుతా
 సావృషపర్వణః | బ్రాహ్మణ్యపీమహాప్రాజ్ఞా దేవయానాసుమధ్యమా | యయా
 తేస్యూపతేభా=ర్యాజాతాశుక్రప్రసాదతః | శమి=ష్టాచాపితస్యైవ భార్య
 భూద్వాష=పర్వణీ | దేవయానాశుక్రసుతాద్వౌపుత్రౌసమజీజనత్ | యమం
 చదుర్వసుంచైవసురపుత్రసమావృథౌ | శమి=ష్టాచన్యపాల్లేభేతీన్పుత్రాక దేవస
 న్నిభాన్ | ద్రుహ్యంచానుంపుయంచైవయయాతేర్న్నుససత్తమాత్ | దేవయానాసు
 తౌబ్రహ్మన్సదృశౌశుక్రశూపతః | శమి=ష్టాయాశ్చతనయా శ్శక్రాగ్నివరుణప్రభాః |
 దేవయానాకదాచిత్తు పితరంప్రాహదుఃఖితా | మమత్వపశ్యద్వితయమభాగ్యా
 యాభ్యగూద్వహ | మమదాస్యాస్సభాగ్యాయాఅపత్యత్రితయంపితః | తదేతదను
 మృశ్యాహంమఃఖాత్తైంతికమాగతా | మరిష్యేదానవగురో యయాతికృతవిప్రి
 యాత్ | తదేతత్పుత్రకావాక్యం శ్రుత్వాశుక్రఃప్రతాపవాన్ | కుపితోభ్యాయ
 యాశీఘ్రింయయాతిమిదమబ్రవీత్ | యదిదంవిప్రియంమేద్య సుతాయామాదృతు
 త్వయా | యాపోన్తతైనరాశేంద్రతస్తాద్వద్ధోభవిష్యసి | ఏతచ్ఛ్చ్రీత్వాయయా
 తిశ్చశాపంశుక్రస్యధీమతః | కృతాంజలిపుటోరాజా యయాతిశ్శుక్రమబ్రవీత్ | నా
 పరాధోనకుష్యేవైనై వాధమంప్రవతయే | ధమంతుచకతోమేద్యకథమాంశ
 ప్తుమహాసి | దేవయానాద్విజ్రశేష్టమృషామాంవక్తికించన | తస్తాన్నమమవిప్రే
 ద్రత్వంశాపందాతుమహాసి | యయాతివాక్యాచ్ఛుక్రోపీసస్తారసుతయాకృతమ్
 శాంతకోపాహమిత్యుక్త్వాకావ్యోరాజానమబ్రవీత్ | జ్ఞానాదజ్ఞానతోవాపినై
 రేపిసవదేన్యతమ్ | శాపస్యేమంకరిష్యామిశృణుష్యానుగ్రహంతవ | యన్తైశ్శ
 త్రాయసంధాతుంజరామిచ్ఛసిమానద | తన్తైయాతుత్వియంరాజ రాజపు
 త్రాయమద్వరాత్ | పుసర్యయాతిశ్శ్వశురంశుక్రంప్రాహావినీతవత్ | యోగృహ్ణతి
 సుతోదత్తాంజరాంభక్తిసమన్వితః | సరాజాస్యాద్దైత్యగురోతదేతదనుమన్యతాం |
 యోమద్వాక్యాన్నాభినందేత్సుతోదైత్యగురోప్రభో | తంశపేయంచైత్యగురోపు
 నస్తదనుమన్యతామ్ | ఏవమన్వీతిరాజానమువాచభృగునందనః | తతోయయా
 తిస్సాన్వన్పుత్రానామంత్యేదమథాబ్రవీత్ | యదోగృహఃణమేశాపాజ్జరాంజా

తాంసుతోభవాన్ । నేత్యువాచయదుశ్శాపంయయాతిరశప త్తథా । యయాతిశ్చ
యనుంశప్త్వాదుర్వసుంచాక్యమబ్రవీత్ । నైచ్చత్తాందుర్వసుశ్చాపి పితృదత్తాంజ
రాంతథా । తంశప్త్వాచాబ్రవీద్ద్యుగ్యంకృహణేమాంజరాంమమ । ద్యుగ్యశ్చనై
చ్చత్తాందత్తాం జరాంయాపవినాశనీం । అనుమష్యబ్రవీద్రాజా గృహణేమాంజ
రాంమమ । అనుర్నేతితథోవాచశప్త్వాతంపూరుమబ్రవీత్ । పూరోగృహణమ
ద్గత్తాంజరాంయాపవినాశనీమ్ । పూరు స్తదాభినంద్యైవజగృహేతాం జరాంపి
తుః । సహస్రమేకంవషాణాంతతస్తుష్టోభవత్పితా । యావ నేయానిభోగ్యాని
రాజధమేషువతతా । పుత్రయావనసంస్థానాద్యయాతిర్భుజేసుఖమ్ । త
త స్తృప్తోభవద్రాజాసర్వభోగేషునాహుషః । తతస్సనాహుషోరాజాపూరుంపు
త్రమథాబ్రవీత్ । తృప్తాస్తి సర్వభోగేషు యావనంపుత్రగృహ్యతాం । తుష్టోస్తి తవదై
ర్యేణజరాంమేదేహికాలజామ్ । నేత్యువాచతదాపూరుజకరయాక్షీయ తేభవాన్ ।
అథవాసీజ్జరాంరాజకతపసావారయామితామ్ । ఏవముక్త్యాతుపితరం యయా
గంగామను త్తమామ్ । గౌతమ్యాదక్షిణేపారేతపస్తేపేసుదుషకరమ్ । తతఃప్రా
ప్తోభవద్దేవఃకాలేనమహాతాశివః । కిందదామీతితంప్రాహాపూరుంససురసత్తమః ।
శాపప్రాప్తింజరాంనాద్యపితుమమసురాధిప । తాంనాశయస్వనేవేశ పిత్రా
శప్తాంశ్చకోపతః । మద్భ్రాతృన్నాపతోముక్తాన్ కురుష్వసురపూజిత । తథే
త్యుక్వాజగన్నాథశ్శాపాజ్జాతాంజరాంతథా । అనీనశజ్జరాంనాథోభ్రాతృం
శ్చక్రేవిశాపినః । అకాలజజరాయాశ్చస్త్వరణాదపినాశనమ్ । తన్నామ్నాచాపివి
భ్యాతంకాలాంజనముదాహృతమ్ । యయాతింనాహుషంపూరుంశౌక్రంశామిష్క
మేవచ । ఏవమాదీనితథానితథాష్టోత్తరమేవచ । శతంవిద్యాన్తహుబుద్ధే సర్వ
సిద్ధికరాణ్యథ । తేమస్నానంచదానంచశ్రవణంపఠనం తథా । తీరేచదక్షిణేపుణ్యేస్త
రణాత్సుభగోభవేత్ । స్త్రీసంగతాప్లవేత్తస్తిన్నుతుస్నాతాతునారద । వంధ్యా
తుజనమేత్పుత్రంత్రిమాసాత్పతినాసహ । స్నానదానేనవతంతే యథామద్వ
రవాగ్భవేత్ । సర్వపాపప్రశమనంభుక్తిముక్తిఫలప్రదమ్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్యై
కాలాంజనాద్యష్టోత్తరశతతీథణవర్ణనం
నామైకోనాశీతిత మోధ్యానుః.

అథాశీతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ అప్సరోయుగమాఖ్యాతం తీర్థంయేనచ హేతునా
 తత్రేదంకారణంవత్యైశ్చణునారదయత్నతః । స్పర్ధాసీన్తహతీబ్రహ్మన్విశ్వా
 మిత్రవసిష్ఠయోః । తపస్యంతం గాధీసుతంబ్రాహ్మణ్యాధంయతవ్రతమ్ । గంగా
 ద్వారెసమాసీనంప్రేరితేంద్రేణమేనకా । త్వంగత్వాతపసోభ్రీష్టం కురుభద్రేషు
 ద్వాజ్ఞయా । తథోక్తేంద్రేణసామేనావిశ్వామిత్రంతపశ్చ్యుతం । కృత్వాకన్యాంత
 త్రసూత్వాజగామేంద్రపదంపునః । తస్యాంగతాయాంసస్తారగాధి పుత్రస్తయా
 కృతమ్ । తంతుదేశం పరిత్యజ్య తీర్థంచ సురదుర్లభమ్ । జగామదక్షిణాంగం
 గాయత్ర కాలంబరోహరః । తపస్తేపేతదోవాచ పునరిన్ద్రస్సహస్రద్యుక్ । ఊ
 ర్వశీంచ తథామేనారంభాంచాపితిలోత్తమాం । నైవేత్యూచుస్తత్రసర్వాఃపు
 నరాహశచీపతః । గంభీరాంచాతి గంభీరా ముభేతే గర్వితేహారిః । తేడేవ
 తురుభేదేవం సహస్రాక్షంపురందరం । ఆవాఽగత్వా తపస్యంతం గాధిపుత్రం
 మహామతిం । చ్యావయావోన్యత్తగీతరూపయావనభాషణైః । తథేత్యుక్తేస
 హస్రాక్ష ఆగత్యచమహానదీం । దదృశా తేతపస్యంతందివాకర మివాపరం । స
 హస్రమేకం వషాణాంవీక్షీతుంచన శక్నతుః । దూరంస్థితేతదాభ్యేత్య చాటు
 వాక్త్యై రథోమునిం । నిస్సృహస్సమహాబాహు స్తమింద్రం ప్రహసన్నివ ।
 తాభ్యాముక్త స్సహస్రాక్ష అప్సరోభ్యాంజ్వలన్నివ । శశాపతేనగాథేయోద్ర
 వయాపేభవిష్యధః । ద్రవితుంద్రావితుంవాపి మమాయాతే యత స్త్విహ । తతః
 ప్రభృతితచ్ఛపా న్నదీరూపే బభూవతుః । అప్సరోయుగ మాఖ్యాతం నదీ
 ద్వయమథాభవత్ । తాభ్యాంపర స్సరంచా పితాభ్యాం గంగాసమాగమః ।
 సర్వలోకేషు విఖ్యాతో భుక్తిముక్తిఫలప్రదః॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
 అప్సరోయుగతీర్థసంగమ వణసంనామా
 శీతమాధ్యాయః.

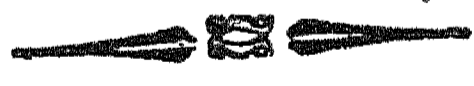
అథైకాశీతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ కోటితీర్థమితిఖ్యాతం గంగాయా ఉత్తరేతపే । య
 స్యశు స్సరణాదేవసర్వపాపైఃప్రముఖ్యతే । యత్రకోటిశ్వరోదేవస్సర్వకామ ఫ
 లప్రదః । కోటిద్వయంయత్రపూణాంతీర్థాణాం శుభ వాయకం । తత్రవ్యష్టిం

ప్రవక్ష్యామి శృణునారదతత్త్వనాః । కణ్వస్యతుసుతోజ్యేష్ఠోబాస్త్లిక ఇతివిశ్రుతః ।
 కాణ్వశ్చేతిజనైఃఖ్యాతో వేదవేదాంగపారగః । ఇష్టించపార్వణీఽతీర్థేనభార్యో
 వేదపారగైః । కుర్వన్నాస్తేసగౌతమ్యస్తేశీరెహోకవిశ్రుతః । ప్రాతఃకాలేసభా
 ర్యోసౌజుహ్వాన్నుగ్నోసమాహితః । ఏకాహుతింసహుత్వాతుపశ్చార్థజ్యేమః
 దధే । ఆహుత్యంతరదానాయహవి ద్రవ్యంకరేఽగ్రహీత్ । ఏతస్త్విన్నంత
 రేవహ్నిరుపశాంతోభవత్తదా । తతశ్చింతాపరోకాణ్యంకతవ్యంకిమమోచితం ।
 ఆహుత్యోశ్చ ద్వయోమణ్యే ఉపశాంతోహుతాశనః । అగ్న్యంతరముపాదే
 యంలౌకికంవైదికంచవా । క్వఽహూత్యంస్యాద్ద్వితీయంతుహ్యహుత్యంతరమేవ
 వా । ఏవంమీమాంసమానేతుదైవీవాగ బ్రవీత్తదా । అగ్న్యంతరంవైవతత్రాచో
 పాదేయంభవిష్యతి । అగ్నేర్యాసిభవిష్యంతిశకలూచితేషుతు । ఆధాదగ్ధేషుకా
 థేషుహూతుతాంకాణ్వనిశ్చితం । నేత్యువాచతదాకణ్వస్సైవవాగబ్రవీత్పునః ।
 అగ్నేఃపుత్రోహీరణ్యంస్యాత్ప్రీతాపుత్రస్సవీజచ । పుత్రదత్తంక్షియాదైవక్షితుః
 ప్రీత్యాభవిష్యతి । పిత్రేదేయంసుతేదద్యాతోఽటిప్రీతి గుణంభవేత్ । దైవీ
 వాగబ్రవీదేవంతతస్సర్వేమహాషణ్యః । నిశ్చిత్యధమంసర్వస్వం తథాచక్రుర్య
 ధోదితం । ఏతద్జ్ఞాత్వాజగత్యేవంపుత్రేదత్తంపితుర్భవేత్ । సుప్రసిద్ధంజగత్యేతత్ప
 ర్వలోకేషుపూజితం । పునరప్యాహసావాణీకాణ్వస్త్వికతీర్థేఉత్తమే । స్నా
 నదానాదికంకించిచ్ఛక్త్యాకుర్వన్ సమాహితః । సర్వంకోటిగుణంఽంద్యాతోఽ
 టితిర్థంతతోవిదుః ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే

కణ్వవాణీపుత్రాగ్నేయహీరణ్యకోటితీర్థాద్యేకోనపంచాశతీర్థవణనం
 నామైకాశీతిత మోధ్యాయః.

అథద్వ్యశీతిత మోధ్యాయ ప్రారంభః.

బ్రహ్మవాచ ॥ నారసింహంతథాతీర్థం గంగాయా ఉత్తరేతపే ।
 తస్యానుభావంవక్ష్యామి సర్వరతావిధాయకం । హీరణ్యకశిపుఃపూర్వ మభవద్భ
 లినాంవరః । తపసావిక్రమేణాపి దేవానామపరాజితః । తంహత్వా నరసింహ
 శ్చ తస్మైస్యంద్రావయత్తదా । సర్వాన్హత్వామహాదైత్యాన్ క్రమేణాజౌ మ
 హామ్నుగః । రసాతలస్థానరిణో జిత్వాస్వలోకమేయివాన్ । తత్రాజిత్వాభువంగ
 త్వాదైత్యాన్ జిత్వానగస్థితాన్ । సముద్రస్థాన్ నదీసంస్థాన్ గ్రామస్థాన్ వనవాసి

నః|నానారూపధరాన్ దైత్యా నిజఘానమృగాకృతిః | నభస్థాన్వాయు సంక్లిం
 శ్చజ్యోతిర్తయముపాగతాన్ | ఏవంహత్వా బహువిధాన్ గాతమీమగమద్ధరిః| ఘృ
 తాకరభిఖ్యాతో దండకాధిపతీరిపుః | ధృతాకరోమహాయోద్ధాబలేన మహతా
 వృతః|జితవృతంషహారోద్రం భీషణంరోమహాక్షణం | శస్త్రాస్త్రవక్షిణంయు
 ద్ధైవేరిణాం దైత్యసూదనః | నిజఘానహరిశ్శ్రీమాన్ గంగాయాఉత్తరైతపే| గం
 గాయాంనారసింహాంతు తీర్థణంతై గ్రీలోక్యవిశ్రుతం||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే
 నారసింహోద్యక్షసహస్రతీర్థణవణనంనామ
 ద్వ్యశీతితమోధ్యాయః .

త్యశ్రీశీతితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మచారిణాం || పైశాచంతీర్థణమాఖ్యాతం గంగాయాఉత్తరైతపే|
 పిశాచత్వాన్తహవిప్రోముక్తిమాయాన్తహమతే|సౌధమ్యభిఖ్యాతోజిగతిరి
 తివిశ్రుతః|కుటుంబభారదుఃఖాతోమహాదుఃఖేనపీడితః| మధ్యమంచ శునశ్శేఫలపు
 త్రంబ్రహ్మవిదాంవరం|విక్రీతవాన్ కృత్రియాయవధాయబహుభిర్థణైః | దరిద్రత్వే
 స్వయంచైవజగృహేబహుశంధనం | విదారణాథణంచధనంజగృహేబ్రాహ్మణాధ
 మః|సమృతఃకాలయోగేననరకేషుపృథక్పృథక్ | కింకరైర్యమవాక్యేనదారుణైరవ
 రోపితః|తతఃపిశాచోహ్యాభవత్సమహాదారుణాకృతిః| శుష్కకాష్ఠేవృధారణ్యేని
 జణేనిజణలేతథా|పథిగచ్ఛనగదాచిత్తుజిగతేమథ్యమస్సుతః|శుశ్రావరుదతో
 వాణీంపిశాచస్యముహుముహుః | పుత్రక్రీతుర్బ్రహ్మహంతుజిగతేస్తుసుతస్త
 దా | శునశ్శేఫస్తదోవాచకౌభవానతిదుఃఖితః | జిగతిరబ్రవీద్దుఃఖాచ్ఛునశ్శే
 ఫపితాత్వహమ్ | పాపీయసీంక్రియాంకృత్వా యోనింప్రాప్నోమి దారుణామ్ |
 నరకేష్వధచక్షీప్తః పునః ప్రాప్తః పిశాచతామ్ || జిగతిః పుత్రస్తమువా
 చదుఃఖాతోహంసుతోమమదోషేణతాత | క్రీత్వాతుమాంత్వం నరకేషుపాతి
 తస్తతఃకరిష్యేస్వగతంత్యామిదానీం | ఏవంప్రతిజ్ఞాయజిగతిఃపుత్రఃపుత్రత్వ
 మాప్నోతిమునిప్రవీర | గంగామభిధ్యాయపితుశ్చలోకానపస్సమావజయితుం
 జగామ|శుచిర్యతోగాతమీమాగుగత్వా తస్యాజలంపావనంపుణ్యకృచ్ఛ | దదౌజ
 లంప్రేతరూపాయపిత్రేపిశాచరూపాయ సుదుఃఖితాయ | తద్దాన మాత్రేణ
 తదైవవూతోజిగతిర్రావాపవపుస్సుపుణ్యం | నిమానయుక్తంసురసంఘజుష్టం

దృష్ట్వాసుతఃప్రీతిమవాపధీరః । విష్ణోఃపదంప్రాపసుతఃప్రసాదాద్గంగాప్రసాదా
చ్ఛమహానుభావః । తతఃప్రభృత్యైతదప్రసిద్ధంపైశాచతీథఃచమహః ఫలప్రదం॥
స్తరణాత్పరనా ద్వాపి శ్రవణాదపినారద । మాహాత్మ్యశేత తీథఃస్య ముక్తి
మాయాతీమానవః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

పైశాచాదితీథవణసంనామ

త్యశీతి తమోధ్యానః.

చతురశీత మో ధ్యాన పాఠరంభః.

ఓం బ్రహ్మహవ ॥ గంగాయా ఉత్తరేతిరే తీథఃతై లోక్య విశు
తం।వేదద్వీపశ్చతతై వదశనాన్వేదవిద్భవేత్ । ఊర్వశీంచకమేరాజావళఃపర
మధామికః।సాప్రాయాద్యత్ర రాజాసామృతిశోకమసుస్సుగ్రితిః।ఇష్టాంచక్రే ఊ
ర్వశీంచభువిస్థోవిస్తయోమహాః । ఏతస్త్రిన్నంతరేరాజా యుద్ధా యాగాద్ద్ర
పూన్ప గ్రితిసజిత్యాపునరప్యాగా ద్దేవలోకేసుపూజితః । సచాగతో మహారా
జోవస్తిస్తాచ్ఛురోధనః । ఊర్వశ్యాగమనంశుత్వా తతోదుఃఖసమన్వితః।సతు
భుజ్జేనచస్మాతినశుణోతినపశ్యతి । ఏతస్త్రిన్నంతరేతత్ర మృతప్రాయం నృ
పోత్తమం। బోధయామాసవాక్యేశ్చ హేతుభూతైః శురోహితః । మాకృధా
శ్చమహారాజ మాప్రతాపీమహామతే । ఏవంస్థితంతుమాత్వాంవై హ్యశివాశ్చ
సురాసురాః।నవైస్తై గ్రణాజానీషే హృదయానిమహామతే । సాలావృకాణాం
హృదయాన్యస్తాన్తాశుచమానద । ఏతచ్ఛు గ్రిత్వామహారాజో దుఃఖం త్యక్త్వాపి
యత్నవాః।గౌతమీమధ్యసంస్థోసా వై శఃపరమధామికః । దేవా నారాధ్య
యత్నేన శివంచేవంజచాదనం । బ్రహ్మణంభాసకరంగంగాం దేవానా రాధ్య
యత్నతః।ఇష్ట్యాయజ్ఞాంశ్చబహుళాః ఋత్విగ్భిబహుదక్షిణాః । ఊర్వశీం
పాపరాజాసా వేదద్వీపస్స ఉచ్యతే। పౌణఃమాస్యాంతుశర్వర్యాంతత్రాయాం
తుసదోర్వశీతస్యద్వీపస్యయఃకుర్యా త్ప గ్రిదక్షిణమధోనరః । ప్రదక్షిణీ కృతా
బ్రహ్మకృతాపృథివీసాగరాంబరా। వేదానాంస్తరణేవాపియజ్ఞానాంస్తరణే తథా।
కృతమాత్రేణ తత్రస్యా ద్యజ్ఞవేదఫలంశుభం । ఐశతీథఃచవిజ్ఞేయం తదేవచ
పురూరవం।వాసిష్ఠంచాపితత్రస్యా స్త్రిన్నభేదంతదుచ్యతే।ఐశరాణేన కింతత్యా
స్త్రిన్నంసర్వసుకమసుయధైవనిష్ఠామర్వశ్యా స్సర్వభావేనవతనం। తచ్చాపి

భేదితం నిష్ఠుం వసిష్ఠేన చ గంగాయా | తత్ర సప్తశతాన్యాహుస్తీధాణి గుణవం
తిచ | తేషు స్నానంచ దాశంచ సర్వక్రతుఫలప్రదం ||

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
నిష్ఠుభేదవేదద్వీపాదిసప్తశతతీర్థవణనానామ
చతురశీతి తమోధ్యాయః.

అథ పంచాశీతి తమోధ్యాయ పారంభః.

ఓం బ్రహ్మావాచ || ఆనందితమితిఖ్యాతం తీర్థం వేదవిదో విదుః | తస్య ప్రభా
వం వక్ష్యామి శృణుయత్నేన నారద | అతిపుత్రో మహాతేజాశ్చంద్రమా ఇతి విశు
తః | సర్వావేదాంశ్చ విధివద్ధనుర్వేదం యథావిధి | ఉపేత్య జీవాత్సర్వాంశ్చ వి
ద్యామన్యాం మహామునే | గురుపూజాంకరోమిః జీవమాహాసచంద్రమాః | బృహ
స్పతిస్తదా ప్రాహ సైందుంశిష్యం మహాముదా | మమప్రియాతుజానీతే తారా తా
రా సమప్రభా | ప్రస్తుంతాంచ తదా ప్రాయా దంతర్వే శ్చ సచంద్రమాః | తారాము
ఖంతతో దృష్ట్వా జగృహే తాంకరేణతు | తత్రైవం ప్రతితాం లోభా ద్యలాదాక
షణ్యత్తదా | తారాముఖంతతో దృష్ట్వా దుష్కృతం కృతవాణతథా | బృహస్పతి
స్తథా దృష్ట్వా కోపేన మహా తాన్వితః | శశాపచతమన్వీత్య వాక్యైర్విప్రియకారిభిః |
యుయుధేతేన జీవోపి భృశంచంద్రమసారుషా | నశాపైహాన్యతేచంద్రోనాయు
తైస్సురమంత్రిభిః | బృహస్పతిప్రణీతైశ్చ నమంత్రైహాన్యతేశశీతదాచంద్రశ్చ తా
రాంచ నీత్వా సంస్థాప్య మందిరే | బుభుజే బహువషాణి రోహిణీంచా కుతోభ
యః | నజీవేన తదారోమే ర్నచేవైశ్శాప మంత్రకైః | నరాజభిర్న ఋషిభినా
న్నాభేదదండకైః | యథాభార్యాం నలేభేసా గురుస్సర్వప్రయత్నతః | సర్వోపా
యంస్తరణజీవ ఏకాంసీతి మధోస్తరత్ | అవమానంపురస్కృత్య మానంకృత్వా
తుప్యతః | స్వాధామభ్యుద్ధరేద్ధీమాణ్ స్వాధాభ్రంశోహి మూఖతా | ఏవం ని
శ్చిత్వ మేధావీ శుక్రంకత్వాన్యవేదయత్ | తమాగతంకవిజ్ఞాత్వా సంతానేనాభ్య
నందయత్ | ఉపవిష్టంతు విశ్రాంతం పూజితంతు యథావిధి | పప్రచ్ఛతందైత్య గురు
స్తదా గమనకారణం | తస్మై సవిస్తరేణాహ ధార్యాహారణమాదితః | బృహస్ప
తేస్తుతద్వాక్యం శ్రుత్వారోషాన్వితః కవిః | అపరాధంచ చంద్రస్య శుక్రశిష్యస్య
నారద | అతిక్రమమిమంశుత్వా కోపాత్కవిరథాబ్రవీత్ | తథాభోక్ష్యేతదాపా
స్యేతదాస్వప్యేతదావదేయదాసీయప్రియాంప్రాతస్తవదాస్యేభయార్దితాం |

తామానీయ భవంపూజ్య చంద్రంశప్తా గురుద్రుహం । పశ్చాద్భోక్త్యేమ
హాగాహూయామియత్ర మహేశ్వరః । ఏవముక్త్యాసజీవేన దైత్యేజ్యోనిజగా
మహా శివమారాధ్యయత్నేన సోమాత్సామధ్యమాప్తవాత్ । వరానవాప్య
వినిధాత్ శంకరేణతుపూజితాత్ । జగామశుక్రోజీవేన తారయాయత్రచంద్ర
మాః । వతేతంశశాపోచ్చైశ్శృణుమేచంద్రమద్వచః । యస్తాత్పాపతమంకమక
త్వయాపాపీయసాకృతం । కుష్ఠీధూయాత్తతశ్చంద్రం శశాపైవం తతఃకవిః । కవి
శాపప్రదగ్ధోధూత్తదైవమృగలాంఛనః । తతస్సోమస్తుతత్యాజ తారాంతాం
జగృహేకవిః । శుక్రోపి దేవానాహూయ ఋషీకపితృగణాంస్తదా । నదీర్నదాం
శ్చవిధివ దోషధీశ్చపతివ్రతాః । తతస్సంప్రప్టుమా రేభే తారావృత్త ప్రయోజ
నం । తత్రత్రశుతీస్సురానాహ గౌతమ్యాభక్తితస్త్వియం । స్నానంకరోతుజీవేన
తారాపూతాభవిష్యతి । తదాకరోత్సురైస్తారాభక్త్రాస్నానంయథావిధిః ।
పుష్పవృష్టిరథూత్తత్ర జయశబ్దోభ్యవతేత । పునర్వైదేవాలదదుః పునర్వై
మనుష్యాఉత । రాజానసత్యంకృత్వానా జీవజాయాం పునదదుః । పునదక
త్వాజీవజాయాం కృత్వాదేవైర్నికిల్బిషాం । సర్వంక్షేమమథూత్తత్ర తస్మాత్తీ
థాన్తహాముసే । ఆనందంక్షేమమభవ త్సురాణా మసురారిణాం । బృహస్ప
తేశ్చశుక్రస్య తారాయాశ్చవిశేషతః । ధన్యంయశస్యమాయుష్య మారోగ్యక్రే
వివధానం । సౌభాగ్యైశ్చర్వజననం తీర్థమానందనామకంతత్రపంచ సహ
స్రాణితిథాన్యాహసగౌతమః । స్మరణత్పతనాద్వాపి ఇష్టైస్సంపూజ్యతేసుభీ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

ఆనందతీర్థాదిపంచసహస్రతీర్థవణనంనామ

పంచాశీతితమోధ్యాయః

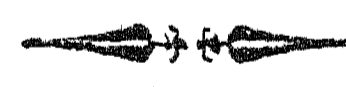
షడశీతితమాధ్యాయప్రారంభః

ఓంబ్రహ్మహ్యైవాచ॥ భావతీథణ్మితిభ్యాతం యత్రసాక్షౌద్భవస్థితఃతత్రే
మాంశ్యణువత్సోమి కథాంపుణ్యతమాంశుభాం । సూర్యనంశభవశ్శ్రీమాణ
క్షుత్రియాణాంమహాబలిఃప్రాచీనబహిరాభ్యాత స్సర్వధమేషుపారగః। తిన్రః
కోట్యధఃకోటిచ వషాణాంరాజ్యమాస్థితః । తస్యేద్యశంవతంచాసీ ద్యదా
హాయావనచ్యుతః।భవేయంప్రియయాచాపీ పుత్రైశ్చప్రియవస్తుభిః। నియుశ్యే
యతతోరాజ్యం త్యజేయంనాత్రసంశయః । ఇతిసంచింత్యమేధావీ కమణైవని
యుజ్యతే।తతఃపుత్రాథణ్మకరో ద్యత్నంరాజామహీపతిః । తతఃప్రసన్నోభగ
వాణ్మవరంప్రాచాన్తనఃప్రియం । గౌతమీతీరమాస్థాయ రాజ్ఞేదేవో మహేశ్వ
రః।పుత్రందేహీతిరాజావై భవంప్రాసానభార్యయా । భవంప్రాహాస్యపంప్రీ
త్యా పశ్యేతాతీయ మక్షిమే।తతఃపశ్యతి రాజేంద్రేభవస్యాక్షిణీనారద । చక్షు
రీప్యాభవత్పుత్రో మహీమానామవిశ్రుతః । యేనాకారిస్తుతిః పుత్ర్యామహీ
మేతిచవిశ్రుతా। ప్రాప్తపుత్రస్సన్యపతి స్తీథణ్మైష్యమయాచత।ప్రాచాజ్ఞై
త్యంభవశ్చాపి భావతీథణ్మతదచ్యుతే । తత్రస్నానేనదానేన సర్వానామా
నవాత్నుయాత్॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

భావతీథణ్మ వణ్మనంనామ

షడశీతితమో ధ్యాయః

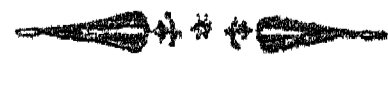
అథసప్తాశీతితమాధ్యాయప్రారంభః

సహస్రకుండమాభ్యాతం తీథణ్మవేదవిదోవీడు । యస్యస్త్రరణమాత్రేణ మత్రే
స్సంయుజ్యతేనరః।పురాచాశరథీరామస్సేతుంబధ్వా మహాణ్మవే । లంకాం ద
ద్వారిపూణ్మహత్వా రావణాదీనణ్మజిరే । వై దేహీంవ సమాసాద్య రామో
వచనమబ్రవీత్ ।పశ్యశ్శులోకపాలేషు తస్యభార్యాంవ్యవస్థితాం । అగ్నాశుద్ధిం
గతాండవీం రామోలక్ష్మణసన్నిధౌ । ఏహీవై దేహీశుద్ధాసి హ్యంక మారోధు
మహాసి।నేత్యువాచతథాశ్రీమాణ్మ హనూనూనం గదస్తధా । అయోధ్యాం
యాకువై దేహీ వయంయామసుహృజ్జనైః । తత్రశుద్ధిమతీసాధ్వీ స్థితేషు తవ

త్పాత్యమృతౌ కి కష్టధపశ్యత్సు తతశ్చుద్ధాన్యపాత్తజాం । అయోధ్యాయాంసు
 పుణ్యేన్నా అంకమారోధుమహాతి । తయోర్వాక్యమనాదృత్య లక్షణశ్చ విభీ
 షణ్ణా రామశ్చజాంబవాంశ్చైవ తామాహూయన్యపాత్తజాం । స్వస్తీత్యుక్వాదే
 వతాభిః రాజ్ఞోంకంచారురోహసా । ముదితాస్తేయయశ్శీఘ్రం పుష్పకేణవిరా
 జితా । అయోధ్యాంనగరీంప్రాప్యప్రాప్యరాజ్యంస్వకంపునః । తతఃకతిపయాహాస్సు
 అనార్యోభ్యోవిదూషితాం । వాచంశ్రుత్వాస తత్యాజగుర్విణీం తామయోనిజాం । వా
 ల్మీకేనృషిముఖ్యస్య ఆశ్రమస్యసమీపతః । తత్యాజలక్షణ స్తీతాం నిదుకష్టాం
 యదగోరుదకా । తతఃకతిపయాహాస్సు వ్యతీతేమన్యపాత్తజః । రామస్సోమిత్రణా
 సాధకం హయమేధాయదీక్షితః । తత్రైవజగ్తురుభౌ రామపుత్రౌ యశ
 స్స్విశా । అవఃకుశళతిభ్యాతో నారదావివగాయకౌ । తామాయణంసమగ్రంతు గం
 ధర్వావివసుస్వతౌ । రామస్యచరితంసర్వం గాయమానౌసమీయతుః । యజ్ఞవా
 టంరామసుతౌ హేతుభిలక్షితౌతదా । రామపుత్రాపుభౌమూరా వైదేహ్య
 స్తనయావితితావనీయతతఃపుత్రౌ వభిషిచ్య యథాక్రమం । అంకారూఢౌతు
 తౌకృత్వా సస్వజేతౌపునఃపునః । ఏతస్త్రిన్మంతరేప్రాప్తా లంకాస్థారాక్షసాస్త
 దా । సుగ్రీవశ్చహనూమాంశ్చ అంగవోజాంబవాంస్తథా । అన్యేచవాసరాస్సర్వే
 విభీషాపురస్సరాః । తేచాగత్యన్యపంప్రాప్తా స్సింహాసనఉపస్థితం । సీతామదృ
 ష్ట్వాహనుమా నంగదఃకనకాంగదః । క్వగతాఽయోనిజామాతా ఏకో రామో
 త్రిదృశ్యతే । రామేణసాపరిత్యక్తాఇత్యూచుద్వాఽరపాలకాః । పశ్యత్సులోకపా
 తేషుఅనార్యేతిప్రవాదిసి । అగ్నోశుద్ధింగతాంసీతాం కింతురాజానిరంకుశః । ఉత్ప
 నైశ్చైతౌకికైర్వాక్యై రామస్త్యాజితవాన్ప్రియాం । మరిష్యావఇతిహ్యుక్వా
 గౌతమీంపునరీయతుః । రామస్తాప్యష్టతోఽఘ్యత్య అయోధ్యావాసిభిస్తదా । యత్రౌ
 సన్నస్సర్వభూతైస్సహస్రం కుండముచ్యతే । తత్రస్మానంచ దానంచ సహ
 స్రీఫలదాయకం॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే శౌతమీమాహాత్మ్యే
 సహస్రకుండలీథా వణానంనామ

సప్తాశీత మోధ్యాయః.

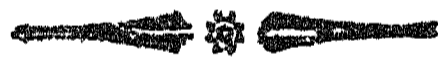
అష్టాశీతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ కాపిలంతీర్థమాఖ్యాతం తదేవాంగిరసంస్మృతం
 తదేవాదిత్యమాఖ్యాతం సైంహికేయం తదుచ్యతే । గౌతమ్యాదక్షిణైతరే ఆ
 దిత్యాకమునిసత్తమః । అయాజయన్నంగిరసో దక్షిణాంతే భువందదుః । అంగి
 రోభ్యస్తదాదిత్యాస్తతస్తేంగిరసోయయుః । సాభూమిస్సింహికీఘాత్వా జ
 నాన్ సవానభక్షయత్ । ఋక్రశుస్తేజనాస్సర్వే అంగిరోభ్యోన్యవేదయన్ ।
 తేభీతాజ్ఞానతోజ్ఞాత్వా భువంతాంసింహికీమితి । ఆదిత్యాననుగత్వాథ వాచమంగి
 రసోబ్రువన్ । భువంగృహ్లాంతుయాదత్తా నేత్యాదిత్యాస్తధాబ్రువన్ । సంప్ర
 త్తాందక్షిణాంనైవ ప్రతిగృహ్లాంతుసూరయః । తథాపిత్రయరూపేణ గృహ్లామో
 దక్షిణాంభువం । తథైత్యుక్త్వాతు తేదేవాః కపిలాంశుభలక్షణం । గంగాయా
 దక్షిణైపారే భువస్థానేచతాందదుః । యత్రతీర్థేచతద్వృత్తం గోతీర్థేంత
 దుదాశ్చాతం । తత్రస్నానేనదానేన భూమిదానఫలంలభేత్ ॥

ఇశ్రీ బ్రహ్మపురాణేగాతమీమాహాత్మ్యే

కపిలాదిశతతీర్థవణనామ

అష్టాశీతమాధ్యాయః

ఏకోననవతితమాధ్యాయఃప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ శంఖప్రదానామతీర్థం యత్రశంఖగదాధరః । త
 త్రేదంవృత్తమాఖ్యాస్యే భుక్తిముక్తిప్రదాయకం । పురాకృతయుగస్యాదౌ బ్ర
 హ్మాణస్సమయోదితాః । బ్రహ్మాండజాలసంఘాతారాక్షసాబహురూపిణః । బ్ర
 హ్మాణంఖాదితుంప్రాప్తా బలోన్మత్తాధృతాయుధాః । తథాహమబ్రువంవిష్ణుం
 రక్షణాయజగద్గురుం । సవిష్ణుస్తానిరక్షాంసిహాంతుం చక్రేణవోద్యతః । చక్రచ్చి
 న్నానిరక్షాంసి తగ్రూపాణిబభూవిరే । వధోపాయమథాపశ్యచ్చిత్వాచక్రే
 ణతానివై । శంఖందత్తాయదేవేశస్తతోరక్షాంసిసర్వశః । నాశంయాంతితతోదేవా
 రసాతలముపాగమన్ । ఛిత్వాచక్రేణరక్షాంసిశంఖసూపూరయత్తదానిషం
 టకతలంకృత్వాస్వగంనిర్వైరమేవచ । కృత్వాయత్రభువంప్రాప్యశంఖమా
 పూరయద్ధరిః । తతోరక్షాంసిసర్వాణిఆనీనశురశేషతః । తస్యశంఖప్రతాపేనశం

ఖనాదప్రభావతః । శంఖపాణిప్రతాపేనసర్వంక్షేమంబధూఽహా । శంఖతీథకం
తుశతోక్రిక్తంభుక్తిముక్తిప్రదాయకం । సర్వక్షేమకరంపుణ్యంస్తరణౌ స్త్యంగ
శప్రదం । ఆయురారోగ్యజననంలక్ష్మీపుత్రప్రవర్ధనం । స్తరణౌత్పతనాద్యా
పిసర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమఃసః త్తే చ

శంఖతీథాకద్యయతతీథావణానంనామ

ఏకోననవతిల మోధ్యాయః.

నవతిల మోధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మోవాచ॥ కష్ఠింధాతీథామాఖ్యాతంసర్వకామప్రదంనృణాం ।
సర్వపాపప్రహరణంయత్రసన్నిహితోహరః । తస్యస్వరూపం వత్సోమి శ్రుణు
నారదయత్నతః । పురాదాశరథీరామోరావణంలొకరావణం । కష్ఠింధా
వాసిభిస్సాధకం జఘానరణమూధకసి । సపుత్రంసబలంహత్వా సీతామాదా
యశత్రుపః। భ్రాత్రాసామిత్రిణాసాధకం కపిభిశ్చమహాబలైః । విభీషణేనబలినా
డవైఃప్రత్యాయయాన్యపః । కృతస్వస్త్వయనశ్చీమాక పుష్పకేణవిరాజితః।
యదాసీద్ధనరాజస్య కామగేనాశుగామినా । అయోధ్యామగమక సర్వేసచగం
గామపశ్యత । గౌతమీచజగత్పుణ్యాం సర్వకామవివర్ధనీం। తాందృష్ట్వా నృపతి
శ్చీమాక గంగాతీరమధావిశత్ । తాందృష్ట్వాప్రాహాన్యపతి హావణగర్జద
యాగిరాహారీక సర్వానథామంత్య్రీ హనూమత్ప్రముఖాస్తునే । తస్యాఃప్రభా
వాద్ధరయోయోసామమపేతాప్రభుః । సర్వపాపవినిముక్త స్తతోయాతిత్రివిష్ట
పం॥ ఇయంజనిత్రీసకలస్యజంతో భుక్తించముక్తించమమాపిదద్యాత్ । పాపాని
హన్యాద్దురితానిచైవ చాస్యాఃప్రభావాదరయస్సఖాయః ॥ విభీషణోమైత్రముపై
తినిత్యం సీతావలబ్ధాహను మాంశ్చబంధుః । లంకాచదగ్ధాసకలాచరతో నిఘా
డితఞ్శోపరిషేచనేన॥ సగౌతమోదేవవరం ప్రపూజ్యశివంశరణ్యంసజటామవా
పాసేయంజనిత్రీసకలేప్పితానాం వండేత్వహంమాతరంసర్వభావాత్ ॥ ఏతఞ్చుక్తి
త్వావచనం తేనృపస్యనద్యస్తీరేహారయస్సర్వవీవ । పూజాంచచకుర్విధివత్పు
త్రకేపుష్పేరనేకైస్సకలోపచారైః॥ సంపూజ్యసర్వంనృపతిర్యథావత్సుత్వా వా

కైశ్యస్వర్వభావోపయుక్తైః । తేవానరాముదితాస్సర్వవేవస్మత్తంచగీతంచత
 ధైవచక్రః । సుఖోషితస్తారజనీమహాత్మాప్రియానురక్తైస్సవృతోవినీతైః । పునః
 ప్రభాతేవిమలేచసూర్యే విభీషణోదాశరథింబభాషే । నాద్యాపితృవ్రాశ్చభవామతీ
 ధోకించిచ్చకాలనివసామవాత్ర । వత్స్యామచాత్రైవపరాశ్చతస్రో రాత్రీర
 ధోయామతతస్త్వయోధ్యాం । తస్తాత్తువాక్యాద్ధరయోముమోదుః తధైవ రా
 త్రీరపరాశ్చతస్రః । సంపూజ్యదేవంసకలేశ్వరంతం । భ్రాతృప్రియస్తీధామ
 ధోజగామ । సిద్ధేశ్వరంనామజగత్ప్రసిద్ధం యస్యప్రసాదాశ్చ బలోదశాస్యః ।
 వీవంతుపంచాహవధోషిరేతే స్వంస్వంప్రతిష్ఠా పితలింగమచక్షే । శుశ్రూషణం
 తత్రకరోతివాయో స్సుతోమహాత్మా హనుమాన్నుపగ్య । గచ్ఛన్నుపేంద్రో
 హనుమంతమాహ లింగానిసర్వాణీవిసజాయస్వ । సంస్థాపితాన్మృతమమంత్ర
 విద్భిః కథంతుసంచాలయితుంసమథాః । దోర్భ్యాంకృషీత్వా బలవాన్ హ
 నుమాన్ సచాలయామాసనతేషుశక్తః । పునశ్చపుచ్ఛేనగ్రహీతుకామః సంవే
 ష్యలింగంతువినమ్రకాయః । నైవాశకత్తన్తహవద్భుతంస్యాతకపీశ్వ రాణాం
 నృపతేస్తధైవ । తస్మింశ్చసంవీత్యమహానుభావో నృపస్రవీరస్సహసాజగామ ।
 విప్రానథామంత్యవిధేఃప్రపూజ్య ప్రదక్షిణీకృత్యమహానుభావః । పునశ్చ గం
 గాం ప్రణతోనరేశో లింగానిసర్వాణీ తధైవభక్త్యా । కిషిరంధావాసిభిరదీన
 సత్వైస్సంసేవితం తీధామధోబధూవ । కిషిరంధతీధాంమునిభిఃప్రసిద్ధంజగత్సు
 వంద్యం శుభదంశుభంవ । ఆలోకనాదేవమహాంతిపాపాన్యాశుక్షయంయాం
 తినసంశయోత్ర । తతఃప్రభృత్యే తదతీవపుణ్యం కిషిరంధతీధాంవిబుధా వదం
 తిపతేత్స్నరే ద్వాపిశ్రుణోతిభక్త్యా పాపాపహంకింపునస్సాన్నిన దానైః ॥ ఆ
 యురారోగ్యజననం లక్ష్మీపుత్రవివధానం । స్మరణాత్పతనాద్వాపి సనాన్కా
 మానవాన్నయాత్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగాతమీమాహాత్మ్యే
 కిషిరంధాతీధావణానంనామ
 నవతితమోధ్యాయః.

ఏకనవతితమోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ వ్యాసతీధామితిఖ్యాతం ప్రాచేతసమతఃపరం । దశ
 మేనూనసాంపుత్రాస్సృష్టారస్తేమదాత్కాః । అంతంయియాసవస్తేవై పృథివ్యాజ

గురోజసాపునస్సప్టాఃపునస్తేపియాతాస్తాన్ త్సవవేషీతుం । నైవతేషీసమా
 యాతాస్తతస్తేమాతరంగతాః । తదుత్పన్నామహాప్రాజ్ఞాదివ్యా అంగిరసోము
 సే । వేదవేదాంగతత్వజ్ఞా స్సర్వశాస్త్రవిశారదాః । తేనుజ్ఞాతాఅంగిరసోద
 శశాంగిరసోగురుం । తపసేనిశ్చితాస్సవేనైవ పుష్కంతిమాతరం । సవే
 భ్యోహ్యధికామాతాగురుర్యా గౌరవేణహి । తామతిక్రమ్యయేపుత్రా స్తేషాం
 సిద్ధిర్నయాతిచ । విఘ్నోహ్య స్వేతితాన్సర్వా నితశ్చేతశ్చధావతః । క్వాపిత
 ద్వాచికొవిఘ్నఃక్వాపితన్తానసంభవేత్ । ప్రమదాచ్ఛాదికంక్వాపి సచైకైకైక
 దోషతఃఏవంతుభ్రమమాణాస్తే యయుస్సర్వేతపోనిధిం । అగస్త్యం తపసాం
 శ్రేష్ఠంకుంభ యోనించవారుణం । నమస్కృత్వా చాంగిరసో అగ్ని వంశ స
 ముద్భవాః । ఆత్మజానరతం శాంతం వినీతాఃప్రప్టుముద్యతాఃభగవన్కేన దో
 షేణ అస్తాకంతపసశ్చృతిః । ఆత్మదోషవిశేషేణతపసోంతంనయానికిం విశి
 ష్టస్త్వంహివిప్రేంద్రజ్యేస్తోసితపతాంధ్రువం । జ్ఞాతాసీజ్ఞానవాన్బ్రహ్మణావక్తా
 సివదతాంవరశాంతోసీశమినానిత్యందయావాన్ప్రియకృత్తధా । అక్రోధశ్చత
 థాదాంతఃపుష్టస్త్వంబ్రూహితత్వతఃఅగస్త్యోభగవానాపాఙ్ముషీర్నర్వాన్తహ
 త్మనఃయూయంమహీమనాద్యత్యతపస్తప్తంయతోగతాఃభవంతోధూమి దోషే
 ణతపఃపారంనయాంత్యతఃశాంతాత్మనోభవంతోపై స్రష్టారోబ్రహ్మణాకృతాః
 నపర్యాప్తాస్తద్భవంతశ్చుగ్రిణధ్వం స్తయకారణం ఆరేభిరేష్టిబ్రహ్మణీంసర్వకా
 మార్థసిద్ధయే । ఇష్టింకృత్వాపునస్సర్వేతపస్తప్తంవనంగతాఃవిగతాఃపునరైతేతే
 చఅంగిరసోభవన్ । తేయూయంచతతఃకాలేయాతాయాతాశ్చనైశ్చనైః । ప్రజాప
 తిత్వేబ్రహ్మణోభవితారోనసంశయః । ఇతోయాంతుతపస్తప్తంగంగాంలై గ్రిలో
 క్యపావనీం । తత్రోత్పన్నంపుణ్యదేశేజ్ఞానదంపూజయిష్యథ । తద్దైవాహుము
 నివరంజ్ఞానదఃకోభిధీయతే । బ్రహ్మవిష్ణుమహేశోహా ఆదిత్యోవాపిచంద్రమాః ।
 అగ్నిశ్చవరుణఃకస్సోగ్నిష్ఠా నదఃకోభవేద్వద । అగస్త్యఃపునరప్యాహాజ్ఞానకశ్చు
 యతామిదం । ఆయావసోగ్నిరిత్యుక్తోయోగ్నిస్సర్వస్వఉచ్యతే । యశ్చసూర్యస్సవై
 విష్ణుర్విష్ణుర్వచాభిధీయతే । యశ్చబ్రహ్మసవైరుద్రోయోరుద్రస్సర్వవీవతత్ । యస్స
 బ్రాహ్మణ్యతద్దా నంజ్ఞానదస్సర్వఉచ్యతే । ఏతచ్ఛ్రీత్వాముసేర్వాక్యం గాయంతశ్చత
 దేవతత్ । జన్తుఃపంచోత్తరాంగంగాం పంచజన్తుశ్చ దక్షిణాం । అగస్త్యేనో
 రి తాన్దేవా న్సుజయంతో యథావిధి । ఆసతేతువిశేషేణ ఆసనాద్వ్యస

తాంగతాః తేషాంసర్వేసురగణాః ప్రీతివంతోభవన్తునే । స్రష్టృత్వంతుయుగా
 జాయత్కల్పితంజక్రపాణినా । అధమాణాంనివృత్యథాం వేదానాం స్థాప
 నాయచ । లోకానాముపకారాధాం ధమాకామాథాసద్ధయే । పురాణస్తృతి
 వేదాథా ధమాశాస్త్రాదిసిశ్చయే । స్రష్టృత్వంజగతామిష్టం తాదృగ్రూపంభ
 విష్యతి । ప్రజాపతిశ్చవేషాంవై భవిష్యతిశనైఃక్రమాత్ । యథాథాధామోభ
 వితా దేవానాంచసరాభవః । వేదవర్యాసనంతేభ్యో వేదవ్యాసా స్తతస్తుతే
 యదాయదాతుధమాస్య స్థానివేదస్యదృశ్యతే । తదాతదాతుతేవ్యాసా భవి
 ష్యంత్యుపకారిణః । తేషాంయస్తపసస్థానంగంగాయాంతీరముత్తమమ్ । తత్రతత్రశి
 వోవిష్ణురహమాదిత్యవీవచ । అగ్నిరాపస్సత్యమితి తత్రాసన్నంతరాస్సదా । ధమా
 వ్యాసాస్తుశేషేయీ వేదవ్యాసాస్తదైవచ । తేషాంతీథాం తేననామ్నాస్యపదిష్టం
 జగత్త్రయే ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే వ్యాసతీథావర్ణనం
 నామైకనవతితమోధ్యాయః ॥

ద్వినవతితమాధ్యాయప్రారంభః ॥

ఓం బ్రహ్మైవాచ ॥ పంజరాసంగమంనామ తీథాంత్రైలోక్య విశ్రుతం ।
 ఋషిభిస్సేవితంసిత్యం సిద్ధై రాజషిభిస్సదా । దాసత్వమగమత్పూర్వం నా
 గానాంగరుడఃఖగః । పర్యపృచ్ఛదమేయాత్తా వేనతేయోధనూతరం । కస్యాపరా
 థాన్తాత స్త్వం పితృర్వాతవవామమ । దాసత్వమాప్తంచవదకారణంపరిపృచ్ఛతః ।
 సాబ్రవీత్పుత్రమాత్మీయమనూరోశ్చానుజంప్రియం । నైవతస్యాపరాథోస్తిస్వాప
 రాథోమయోదితః । యస్యావాక్యంవిపర్యేతిసాదాసీస్యాన్తయోదితం । కద్రావ్యాశ్చాపి
 తధైవాహంమాయయాస్తి పరాజితా । ఏవందాసీత్వమగమంకద్రావ్యఃకాశ్యపనం
 దన । ఏవందాసీమసంజాతాదాసోభూద్వినతాత్తజః । కద్రూఃకదాచిత్సంహృష్టాపు
 త్రాణాంహీతమిచ్ఛతీ । ఆత్మనోభూతిమిచ్ఛంతీవినతామాహనారద । పుత్రాన్తదీ
 యాన్వినతేనయనాగాలయంప్రతినముద్రస్యసమీపేతుశీతలాంభస్సమానయ । విన
 తాస్వసుతంప్రాహానయేమాంఘణిసంపదం । సుపణాశ్చావహాన్నాగాకద్రూం
 చైవతధైవచ । నాగాలయేవసంస్తేతుసుభేదశశశర్వరీః । తతఃప్రోవాచమదితా
 వైవతేయంసమాతరం । పునరానేతునిలయం గరుడోమత్సృతానితి । సర్పమా

తామ్రనఃప్రాహగరుడంవినయాన్వితం । పుత్రా మేద్రష్టుమిచ్ఛంతిహంసంచ పశ
తాంవర । నమస్కృత్యోతస్సూర్యమేవ్యంతినిలయంమమ । సాసర్పమాత్రావిన
తాపవ్యక్తాకద్రూమభాషత । నాహంక్షమాసర్పమాతఃపుత్రోవహతు తేసుతాః ।
దృష్ట్వాచినకరంచేవంపునరత్రప్రయాంతుతే । వినతాస్వసుతప్రాహవ హేమాః ।
తపనంప్రతి । నమస్కృతుఃమథేచ్ఛంతినాగాస్సాస్విత్వమాగతాః । తథేత్య
క్త్వాసగరుడఆరోహాభ్యంతతోబ్రవీత్ । తదాకూఢంసర్పసైన్యంగరుఃకోవిహగా
ధిపః । శనైశ్శనైరుపగమద్యత్రైవోదివారః । తేదహ్యమానాస్తీత్యైనభాను
తాపేనవివ్యధుః । నివతస్వమహాప్రాజ్ఞ పతంగాయనమోనమః । తీక్షణ్యసూ
రస్యమహాప్రభాభివఙ్గాస్తతస్తే సవితుశ్శిఖాభిః । విహాయసస్త్యం ప్రపతాస్త
భూమోవిహంగమాలంవినివతయస్వ । ఏవంనాగైరుచ్యమానెహ్యదిత్యందర్శ
యామివః । ఇత్యుక్త్వాగగనంశీఘ్రింజగామాదిత్యసమ్ముఖందగ్ధభోగాస్తతోనా
గానిపేతుధరణీంప్రతి । బహవశ్శతసాహస్రాః వీడితాదగ్ధభోగినః । శ్రుత్వా
తనాదంపుత్రాణాంపతితానాంభువంస్థలే । కద్రూరువాచవినతాం నాగానా
శ్వసితుంగతా । కృతవత్యసిమమేథేషషాంతాతోనవిద్యతే । నకాశ్యపోబృహ
తైజాయద్యత్రస్యాదనామయః । భవేదేవకథశాంతిఃపుత్రాణాంమేభవెదితి ।
కద్వారీస్తువచనంశ్రుత్వా వినతాత్యంతభీతవత్ । పుత్రమాహమహాత్మాసంగ
రుడంవిహగాధిపం । నేదంయుక్తతరంపుత్రప్రభూణాంవినమేనహి । వత
నంయుక్తమిక్యుక్తంవై పరీత్యంనయుజ్యతే । వినతాపిపునఃప్రాహకద్రూంతాంస
ర్పమాతరం । కింకృత్వాశాంతిరభ్యేషపుత్రాణాంతేకరోమితత్ । జరయాతుగృ
హీతాస్తేతేషాంశాంతింకరోమితత్ । కద్రూశ్చాప్యాహవినతాంరసాతలగతం
పయః । తేనాభిషించితానాంమెపుత్రాణాంశాంతిరాపతేత్ । కద్వారీస్తువచ
నంశ్రుత్వారసాతలగతంపయః । క్షణేనైవాపఆనీయనాగాంస్తానభ్యమేచయత్ । త
తఃశ్రుత్వాచగరుఃకోమఘవంతంశతక్రతుం । మేఘాఅప్యత్రవషణంతుతైరిలోక్య
స్యోపకారిణః । తదావవషణపజన్యోనాగానామభవచ్ఛివం । రసాతలభవం
గాంగంనాగసంజీవనంపయః । జరాశోకవినాశాథమానీతంగరుడేనయత్ । య
త్రాభిషేచితానాగాస్తన్నాగాలయముచ్యతే । గరుఃకోపీయతోవారి హ్యనయత్త
ద్రీసాతలాత్ । తద్దాంగంవారిసర్వేషామఘశోకవినాశనం । జరాయావారణం
యస్త్వాన్నాగానామజరాభవత్ । నాగసంజీవనంగాంగంనాగసంజీవనంపయః ।
జరాశోకవినాశాథంగాంగాయాదక్షిణేతపే । రసాతలగతాంగాషత్యలో

కగతాచయా । తయోస్తుసంగమోయశ్చకిం వునస్సతుకణ్యకే । యగ్యతుస్త
రణా దేవనాశంయాంత్యఘసంచయాః । తత్రస్మానేనదానేనఫలం కేవక్తుమీశి రే॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

జరాసంగమాదీనపాదలక్షతీర్థవణానామ

ద్వినవతితమోధ్యాయః.

త్రినవతితమోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం దేవాగమనామతీర్థానర్వకామప్రదంశివం । ఘక్తిముక్తిప్రదంస్యా
ణాంసర్వపాపప్రణాశనం । తత్రవృత్తాంతమాఖ్యాన్యైశ్చణయత్నేననారద । నే
వానామసురాణాంచస్పర్థా సీత్స్వగఽహేతవే । స్వగఽస్సురాణామభవ
దసురాణామిలాభవత్ । కమఽఘామిమవష్టభ్యహ్యసురాస్సర్వతోభవన్ । దేవా
నాంయజ్ఞభాగాంశ్చదాతృకఽఘ్నంత్యురాస్తదా । తతస్సురగణాస్సర్వేయజ్ఞ
భాగైర్విनाకృతాః । వృధీతామాముపాజగ్తుఃకింకృత్యమితిచాబ్రువన్ । మయా
చోక్తాస్సురగణాయుద్ధంకుర్వంతురాక్షసైః । ఘవిప్రాప్యంతి కమాణి హ
వీంషిచయశాంసీద । తథేత్యుక్త్వాయయుర్భూమింవిబుధాస్సంగరాథినః । దై
త్యాశ్చదానవాశ్చైవరాక్షసాబలదర్పితాః । ఏకీఘాత్వాయయుస్తేపి జయినో
జయకాంక్షిణః । అహీర్వృతోబలిస్తవ్ష్టానముచిశ్యంబరోయమః । ఏతేచా
న్యేచబహవోయోద్ధారోబలదపితాః । అగ్నిరింద్రోధవరుణస్తవ్ష్టాపూషాత
థాశ్వినా । మరుతోలోకపాలాశ్చనానాయుద్ధవిశారదాః । తత్రదేవాస్సర్వఏవ
దక్షిణాదిశిసంవృతాః । అకుర్వంస్తేమహాయత్నందక్షిణాణావసంస్థితాః । త్రికూటః
పర్వతశ్రేష్ఠో రాక్షసానాంపురాభవత్ । తద్భలేనయయుస్సర్వేతైస్సార్థందక్షిణా
ణావం । సర్వేషాం మేళనంతత్రమలమేపర్వతేతతః । మలయశ్చాపిదేశోసౌదేవారీణా
మఘాత్తదా । దేవానాం గౌతమీతీరేబుషీణాంభావితాత్తనాం । గౌతమ్యా దక్షిణే
తీరేతత్రసన్నిహితశ్శివః । ఇతి తేషాంసంగమోసౌదేవానామభవత్కిల । దేవాస్స
స్వరథారూథాస్తత్రతేషాంసమాగమః । తతో దేవగణాస్సర్వేస్తుత్వా విష్ణుం మ
హేశ్వరం । ప్రసన్నాభ్యాంహారీశాభ్యాం దేవాజయమభీప్సితంవిజ్ఞాప్యసర్వతోజగ్తు
స్సాస్వలయంతేదివౌకసః । యత్రదేవాగమోజాతస్తతీర్థం తేనసంజ్ఞితం । తత్రాశీ

తినహాసాచీశీవలింగానినారద । దేవాగమస్సర్వతోసాప్రియశత్యపిచోచ్యతే । త
తఃప్రభృతిత త్తీర్ణకం దేవప్రియమతోవిదుః॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

దేవప్రియతీర్ణకవణకనంనామ

త్రినవతిత మోధ్యాయః.

చతుర్మవతిత మోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ ॥ కుశతర్పణమాఖ్యాస్యేప్రణితాసంగమంతథాతస్య
స్వరూపంవత్సోమిశృణుపాపహరంశుభం । వింధ్యస్యదక్షిణేపార్శ్వేసహ్యా
నామమహాగిరిః । తస్మిన్నిరౌపుణ్యదేశేశృణుయత్నేననారద । గుహ్యద్గుహ్యతరంవ
త్సోసాక్షాద్వేదోదితంశుభం । యన్నజానంతిమునయోదేవాశ్చఋషయస్తథా ।
తదహంప్రీతయేవత్సోశ్రవణాత్సర్వకామదం । పరస్సపురుషోజ్ఞేయఅవ్యక్తోక్షరప
వచనిరాకారశ్చసాకారఃపురుషస్సమజాయత తస్మాదాపస్సముద్భూతౌఅద్భ్య
శ్చపురుషస్తథా । తాభ్యామబ్జంసముద్భూతౌతత్రాహమభవంమునే । పృథివీవా
యురాకాశఆపోజ్యోతిస్తథైవచ । ఏతేమత్తఃపూజ్యతమా ఏకవీవాభవన్తునే । ఏ
తానేవప్రపశ్యామినాన్యథ్స్థావరజంగమః । నైవదేవాంస్తదావాసంనాహం ప్ర
ప్తాస్మికించన । కస్మాదహంసముద్భూతోనపశ్యేహంకమప్యథాతూష్ణింస్థితేమయి
తదాహ్యశ్రౌషంవాచముత్తమాం । బ్రహ్మన్కురుజగత్సృష్టింస్థావరస్యచరస్యచ । త
తోహమబ్రువంవాచమరూపాంతత్రనారద । కథంప్రత్యేక్వవాప్రత్యేకేనప్రత్యుత్తి
దంజగత్ । నైవవాగబ్రవీద్దేవీప్రకృతిర్యాభిధీయతే । విష్ణునాప్రేరితామాయాసైషా
దేవీజగన్తయీ । యజ్ఞంకురుతతశ్చక్తి భవిత్రీతేనసంశయః । పునస్తామబ్రీవం
దేవీంక్వవాకే నేతితద్వద । ఓంకారభూతాసాదేవీమాతృకల్పజగన్తయీ । క
మఃభూమాయజ్ఞసత్వం యజంతంయజ్ఞపూరుషం । సవీవసాధనం తేస్యాత్తేన
తంయజసువ్రత । పునస్తామబ్రీవం దేవీంక్వవాకే నేతితద్వద । పునస్తామబ్రీవం
దేవీం యజ్ఞభూః క్వాభిధీయతే । తదానారదసావాదీ భాగీరథీచసమకదా ।
యమునాచాపితాపీచ సరస్వత్యథగౌతమీ । సముద్రోవానదఃకశ్చేత్సరాంసిసరి
తోమలాః । సాశక్తిఃపునరప్యేవం మామువాచపునఃపునః । సుమేరౌదక్షిణేపా

శ్చైవ తథాహీమవతోగిరేః । దక్షిణేచాపివింశ్యస్య సహ్యాన్వైవాపిదక్షిణే । స
 ర్వస్యసర్వకాలేతు కమఃభూమిశ్శుభోదయా । తత్తువాక్యముపశ్రుశ్య శ్యక్వా
 షేరుంమహాగిరిం । తంతుదేశమథాగత్యస్థాతవ్యం క్వేత్యచింతయత్ । తదాహ
 మబ్రవీత్సైవ విష్ణోర్వాణ్యశరీరిణీ । ఇతోగచ్ఛ ఇత స్తిష్ఠ ఉపవిశ్యాత్రపవచ సంక
 ల్పంకురుయజ్ఞస్య తతోయజ్ఞ స్సమాప్యతే । కృతేచైవాథసంకల్పే యజ్ఞాథం
 సురసత్తమప్రతిభాప్యంతి తేదేవా స్తదుక్తంత్వంసమాచర । తయావాణ్యా మ
 హాప్రాజ్ఞసంకల్పేచకృతేమమ । ఋగ్వేదశ్చయజుర్వేద స్సామవేద స్తథైవచ । ఇ
 తిహాస పురాణాది యదన్యచ్ఛబ్దగోచరం । స్వగోముఖేమషప్రాయా దధూచ్ఛ
 స్మృతిగోచరః । వేదాథాశ్చమహాక సత్వో జ్ఞాతోసాదక్షిణేనతు । తతశ్చపారు
 షంసూక్త మస్తరంలాకవిశుగ్రీతం । యజ్ఞోపకరణంసర్వం తంత్వదుక్తంత్వకల్ప
 య । తదుక్తేనప్రకారేణయజ్ఞ పాత్రాణ్యకల్పయం । అహంస్థిత్యా యత్రదేశే
 శుచిభూత్యామతాత్మవాక । దీక్షితేహిప్రదేశోసామమనామ్నాప్రకీర్తితః । మ
 ద్దైవయజనంపుణ్యం నామ్నాబ్రహ్మగిరిస్మృతః । చతురాశీతిపర్యంతంయోజనా
 నిమహామతేతద్దైవయజనంపుణ్యం సర్వతోబ్రహ్మాణోగిరేః । తస్యమధ్యే వేదికా
 స్యాద్గాహాపత్యస్యదక్షిణే । తథాచాహవనీయశ్చ ఏవమగ్నింప్రకల్పయం । వి
 నాపత్న్యానసిద్ధ్యంతి యజ్ఞాశ్రుతిసిదశానాత్ । శరిరమాత్మనోహంవై ద్వేధా
 చాకరవంసునే । పూర్వాద్ధేనాభవత్పత్నీ మనువై యజ్ఞసిద్ధయే । ఉత్తరేణ త్వ
 హంతద్వదధోజాయాఇతిశ్రుతిః । కాలంవసంతముత్సృష్టమాజ్యరూపేణ నా
 రద । అకల్పయంతథాచేత్త్వం గ్రీష్ణంచాపిశరద్ధః । ఋతుంచవాషికంపుత్రత
 థాబసోరకల్పయం । ఛందాంసిసప్తవైపుత్ర తదాపరిధయోభవత్ । కళాకాష్ఠా
 నిమేషాది సమితాత్రకుశాస్మృతాః । యోనాదిశ్చత్వనంతశ్చ స్వయంకాలో
 భవత్తదా యూపరూపేణఽధిష్ఠ్య యోక్త్రించపశుబుధనం । సత్వాదిత్రగుణం
 చాపినైవతత్రాభవత్పశుః । తతోహమబ్రువంవాచం వైష్ణవీమశరీరిణీం । వినైవ
 పశునానాయం యజ్ఞఃపరిసమాప్యతే । తతోమామవద్దైవీనైవనిత్యాశరీరిణీ ।
 పారుషే శాథసూక్తేన స్తుహిత్వంపురుషంపరం । తథేత్యుక్త్వాస్తూయమానేపు
 రుషేచసనాతనే । మమచోత్పాదకేచేవే మయాశుద్ధేననారద । మామసావబ్రవీ
 డ్ధేవో బ్రహ్మామాంత్వంపశుంకురు । తదాజ్ఞయాతంపురుషంజనకంమమచావ్య
 యం । కాలయూపస్యపాశ్వేతంగుణంపావైర్నివేష్టితం । బహిఃస్థితమహంప్రొ
 త్తంపురుషంజాతమగ్రతః । ఏతస్మిన్నంతరేతత్ర తస్మాత్సర్వమభూదిదం । బ్రాహ్మ

ణోస్యముఖా త్తత్తా దభూద్బాహుస్త్వత్త్రయః । మఖానైంద్ర మధాగ్నే
 యంశ్వసనఃప్రాణతోభవత్ । దిశశ్శోగ్రితా త్తథాశ్శీష్టోనభస్స్వగోభవ
 త్తదామనసశ్చంద్రమాజాత స్సూర్యోఘాచ్ఛ్చక్షుషస్తథా । అంతరిక్షం తథా
 నాభేరూరుభ్యాంవిశవవచ । పద్భ్యంకూద్రాస్తథాజాతా భూమిస్తాభ్యామ
 జాయతః । ఋషయోరోమహాపేభ్య ఓషధ్యః కేశతోభవత్ । గ్రామ్యారణ్యోశ్చప
 శవోనఖేభ్య స్సర్వతోభవత్ । క్రిమికీటపతంగాది పాయాపస్థాదజాయతః । స్థా
 వరంజంగమంకించి ద్దృశ్యా దృశ్యాదికించన । తస్మాద్దావోభవత్ దేవా మత్త
 శ్చాభవత్ పునః । ఏతస్మిన్నంత రేతత్ర విష్టోర్వాగబ్రవీచ్ఛమాం । సంపూణా
 మభవద్యజ్ఞ స్తుష్టిజాతామమేప్పితా । ఇదానీంవహావిహ్యాగ్నౌ పాత్రాణి
 తమసానిచ । వినజయత దాయాయం ప్రణీతాశ్చ కుశాంస్తథా । ఋత్వి గు
 పయజ్ఞరూప ముద్దేశ్యంధ్యేయమేవచ । పరంచపురుషంపాశాన్సర్వాన్ బ్ర
 హ్మాన్ వినజయత స్యావాక్యాచ్ఛసబ్రహ్మ క్రమశోయజ్ఞయోనిషు । గాహాపత్యై
 దక్షిణాగ్నౌ తథాచాహానీయకే । పూర్వస్మిన్నపిచైవాగ్నౌ క్రమశస్తుహారిం
 తచాతత్రయజ్ఞేజగద్యోని మనుసంధాయపూరుషం । దేవంపూర్వంకుచిస్సమ్య
 క్షగద్యోజగన్తయః । లోకనాధోవిశ్వకతా కుశానాంతత్రసన్నిధౌ । కుశ
 రూపధరోవిష్ణు హావనీయస్యసన్నిధౌ । శ్యామోవిష్ణుదక్షిణౌగ్నౌప్రీతోగృ
 హాపతేకవే । సర్వకాలం తేషువిష్ణు రతోదేశేషుసంస్థితః । వ్యసజయ ప్రణీతా
 భిమాజయిత్వాశుభైఃకుశైః । మాజనేక్రియమాణేతు పతితోదకబిందవః
 మద్దేవయజనే బ్రహ్మాన్ తానితీథాన్యశేషతః । ప్రణీతోదకమధ్యేతత్ప్రణీతే
 తినదీశుభా । సంజాతామునిశాదూకాత్సానాతక్రీతుఫలప్రదా । సం మాజీ
 తాఃకుశాయత్ర పతితాభూతలేశుభే । కుశతపణమాఖ్యాతం బహుపుణ్య ఫ
 లప్రదం । మనైశ్చతపితాస్సర్వే కుశతపణముచ్యతే । పశ్చాచ్ఛసంగతాయత్ర
 గౌతమీంకారణాంతరాత్ । ప్రణీతయామసోబుద్ధై ప్రణీతాసంగ మోభవత్ । కుశత
 పణదేశేన తత్తీర్థం కుశతపణం । తత్త్రైవకల్పితోయాపో మయావింధ్య
 స్యచోత్తరే । విస్పృష్టోలోకపూజ్యోసోవిష్ణురాశీత్సమాశ్రమః । అక్షయశ్చ భవ
 త్చీమానక్షయోసోనరోభవత్ । నిశ్చయంకాలయాపొసో స్తరణాత్కీతుపు
 ణ్యదః । మద్దేవయజనంచేదం దండకారణ్యముచ్యతే । సంపూణేచ క్రతౌవిష్ణుమ
 యాభక్త్యాప్రసాదతః । యోవిరాడుచ్యతేవేదేయస్తాన్ముతీరజాయత । తస్మాత్సర్వా

ణిరూపాణి విష్ణోర్వైచక్రపాణినః । తతఃప్రభృతిచాఖ్యాతం మద్దైవముజనంతు
 తత్తత్రస్తంక్రిమికీటాది సోస్యం తేముక్తిమాత్నుయాత్ । ధమేవీజంముక్తివీ
 జం దండకారణ్యముచ్యతేవిశేషాద్గౌతమీంప్రాప్తౌ దేశఃపుణ్య తమోభవత్ । ప్ర
 ణీతాసంగమశ్చాపి కుశతపణవీవచ । స్నానదానాదియఃపర్యాత్సగచ్ఛేత్ప
 రమంపదంస్త్రణంపతనంవాపి శ్రవణంవాపి భక్తితః । బహుపుణ్య ప్రదంన్యా
 నాం భుక్తిముక్తిప్రదంవిదుః । ఉభయోస్తీరయోస్తత్ర తీర్థాన్యాహుమహా
 షణ్యః । షడశీతిసహస్రాణి తేషుపుణ్యంపురోదితం ॥ లోకానామఘోషారిణీస్త్రణ
 తో వేణీత దాగౌతమీ । సంగంచాపితయోహారత్యశివజు గుర్వంగనాసంగమం
 క్షేత్రజ్జంచయమంయమీంరవిగుహా విష్ణాధాదంకేశవం । భూతేశంపరమేశ్వరంప
 దమియ త్కాలేశ్వరంశంకరం ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

కుశతపణప్రణీతాసంగమాది తీర్థవణనంనామ

చతుర్వవతితమాధ్యాయః.

పంచనవతితమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓంబ్రహ్మచారివాచ ॥ మన్యుతీర్థమితిఖ్యాతం సర్వపాపప్రణాశనం । సర్వ
 కౌమప్రదంన్యానాం స్మరణాదఘనాశనం । తస్యప్రభావంవత్స్యామి శృణుష్వాః
 హితోమునే దేవానామసురాణాంచ సంగరోధూన్తిధఃపురాతత్రాజయన్తే
 సురా దానవాజయినోభవన్ । పరాజ్ఞుఖాస్సురగణా స్సంగరేగతచేతసః । మావ
 భ్యేత్యసమూచస్తే దేహీనోభయకారణం । తానహంప్రత్యవోచంచ గంగా
 గచ్ఛంతుసర్వశః । తత్రవై గౌతమీగత్వా స్తుత్వాదేవంమహేశ్వరం । తథేత్యుక్తా
 సురగణా స్తువంతిచమహేశ్వరం । తపస్తప్యంతి కేచిచ్చ నన్యతుశ్చతథా పరే
 తతఃప్రసన్నోభగవాన్ శూలపాణిమహేశ్వరః । దేవానథాబ్రవీత్తుష్టో శ్రీ
 యతాంవరతఃస్థితః । దేవాఃకీచుస్సురపతిం విజయాయదదస్వ తం । పురుషంప
 మంశ్లాఘ్యం రణేషుపురతఃస్థితం । తథేత్యువాచభగవాన్ దేవాన్ప్రీతి మహే
 శ్వరః । ఆత్మనస్తేజసాకంచినీమణమే సీలలోహితం । మన్యువామానమత్యుగం

వసైస్యపురోగమంతంలభ్యావిబుధాస్సర్వే శివంనత్వాస్వమాలయంమన్యునాస
 హసాగత్య పునర్మూర్ధాయతస్థిరే । యదైస్థిత్యాతు లైస్సర్వై దైవతేయైశ్చ
 మహాబలైఃవిబుధాజాతసంతాసా మన్యుమూచురణ్ణైతాః । సామధ్యంతవ
 పశ్యామః సశ్చాద్యోత్యామహోపరైః । తస్మాద్దశయచాస్తాకం తవరూపం
 యుయుత్సతామ్మన్యుఃజనితామమదేవేశ స్సర్వజ్ఞస్సర్వదృక్ప గ్రుఃససర్వం వే
 త్తినశ్వేషాం ధామనామచనస్థితం । వైవకశ్చిత్సర్వవేత్తాయస్సర్వంవేత్తి సర్వ
 దాఅమూతకమేతదఖిలం దేవోవేత్తిజగన్తయః । భూయఃపరోసా భగవాం
 స్తథాదివ్యంతరిక్షతఃఏవంవిధాదహంజాతో మాంకథంవేత్తుమహాధాఅథవాద్ర
 ష్టకామావై భవంతోమాంతుపశ్యత । ఇత్యుక్త్వాచశ్శయామాసమన్యురూపంస్వ
 కంమహాత్ । తాతీయవతుసపోద్భూతం భవస్యపరమేష్ఠినః । తేజసాసంభృతం రూ
 పంయశశ్శార్వంతదుచ్యతేపౌరుషంపురుషేయత్తు అహంకారశ్చ శేత్యమ । క్రోధ
 స్సర్వస్యయోభీమ ఉపసంహారకృద్భవేత్ । సర్వాయుభగరందృష్ట్వా ప్రణే ము
 స్సర్వదేవతాఃతత్రస్మదైత్యదనుజాః కృతాంజలిపుటాస్సురాః । భూత్వామ
 న్యమధోచుస్తే త్వంసేనాసీస్తునోభవ । త్వయాదత్తమిసంరాజ్యంమన్యోభోత్యై
 మహేవయం । తస్మాత్సర్వేషుకార్యేషు శేతాత్వంజయవధాన । త్వమింద్రస్త్వం
 చవరుణో లోకపాలా స్త్వమేవచ । తస్మాన్నుమన్యోదేవేశ ప్రవిశత్వం జయాయ
 నః । మన్యుఃప్రోవాచతాన్సర్వాన్ వినామాంతునకించన । సర్వైష్వంతఃప్రవిష్టోహం
 నమాంజానాతికశ్చన । సఏవభగవాన్తస్య మనోజాతఃపుథక్పృథక్ । సఏవరు
 ద్రీమాపస్యాద్ద్రిడోమన్యుశ్శివోభవః । స్థావరేష్వథగచ్ఛత్సు మన్యునావ్యా
 పితంజగత్ । తమవాష్యసురాస్సర్వై జయమీయశ్చ సంగరే । జయోమన్యుంచశా
 ర్యంచ ఈశ తేజస్సముద్భవం । మన్యురాజయమావాష్య కృత్వాదైత్యైశ్చసంగ
 రం । యథాగతంయయస్సర్వై మన్యునా పరిరక్షితాః । యత్రవే గాతమీతీరే శి
 వమా రాధ్యతేసురాః । మన్యుమాపుజయంచాపు మన్యుతీథం తదుచ్యతేఉత్ప
 త్తించయథామన్యో మన్యువాక్యంచ సంస్కరన్ । విజయోజాయతేనిత్యం నకశ్చి
 త్పరిభూయతే ॥ తత్రస్నానంచదానంచ స్తరణంసర్వకామదమ్ ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గాతమీమహాత్మ్యే
 మన్యుతీథవణానం నామ
 పంచనవతితమోధ్యాయః

షణ్ణవతితమాధ్యాయప్రారంభః.

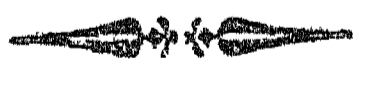
ఓం బ్రహ్మచారిణాం సారస్వతంనామశ్లోకం సర్వపాపహరణాశనం తత్రై
మంశ్యుఃపవిత్రాంతం తత్తీర్థస్యాపినారద । సుమేరోఃపూర్వతోభాగే పర్వతో
లోకవిశ్రుతఃశ్వభ్రోవామగిరిశ్రేష్ఠోగౌతమ్యాదక్షిణేతతే । శాకల్యృషివిభ్యాశ
ఋషిఃపరమనైష్ఠికః తస్మిన్శ్వభ్రోగిరౌపుణ్యే తపస్తేపేహ్యనుత్తమం । తపస్యం
తంద్విజశ్రేష్ఠం గౌతమీతీరమాశ్రితం । అస్మిశుశ్రావణపరం వేదాధ్యయనతత్ప
రం । శస్తిన్గిరౌమహాపుణ్యే దేవతషిఃభయంకరః । యజ్ఞధ్వంసీబ్రహ్మహంతా
పరశుర్నామరాక్షసః కామరూపీతుదరతి నానాయాపధరోవనే । క్షణేన బ్రహ్మ
రూపేణ క్షణాద్వైసింహయాపతః । కదాచిద్వ్యాఘ్రురూపేణ ఏవంచరతిపా
పకృత్ అత్రాస్తే బ్రాహ్మణోవిద్వాన్ శాకల్యస్సత్యసంగరః । తమాయాతిమహా
పాపీపరశూరాక్షసాధమః శుచిమంతంద్విజశ్రేష్ఠం పరశుర్నిత్యమేవచ । నేతుంహం
తుంప్రయత్నేన నశశాకసపాపకృత్ । సకదాచిద్విజశ్రేష్ఠో దేవానభ్యవ్యయత్తు
తః । ధోక్తుకామఃకిలాధ్యాస్తేతత్రాయాత్పరశుమన్ । బ్రహ్మరూపధరోభూత్వా
శిథిలఃపలితశ్చసః । కన్యామాదాయకాంచిచ్ఛాకల్యంవాక్యమబ్రవీత్ । భోజనాభ్య
థిన్సంవిద్ధిమాంచకన్యామిమాంద్విజ । అతిభ్యకాలేసంప్రాప్తీకృతకృత్యోసిమానద
భాజనేతుప్రవృత్తేతుహ్యృత్కర్థంకల్పితంతుయత్ । అతిభిభ్యస్తుయోదద్యాత్తేనదత్తా
వసుంధరా । ఏతచ్ఛ్రీత్వాతుశాకల్యో దదామీత్యేవమబ్రవీత్ । ఆసనేహోపవిశ్యాశ
అజ్ఞానాత్పరశుంద్విజం । యథాన్యాయం పూజయిత్వా శాకల్యోభోజనం ద
దౌ । ఆపోశనంకృషీత్వాతు పరశుర్వాక్యమబ్రవీత్ । దూరాదభ్యాగతంశ్రాంతం
అనుగచ్ఛంతిదేవతాః । తస్మిన్తృప్తేసుతృప్తాస్తే అతృప్తేతువిపర్యయః । తస్మాద
భ్యాగతశ్శ్రాంతో యాజేహంత్యాంద్విజోత్తమ । దేయంభో దేహిమేకామం త
తోభోక్ష్యేనచాన్యథా । దత్తమిత్యేవశాకల్యో భుక్ష్వజేత్యాహరాక్షసం । త
తఃప్రోవాచపరశు రహంరాక్షససత్తమః । నాహంద్విజస్తవరిపు నవృద్ధఃపలి
తఃకృశః । బహూనిమేవ్యతీతాని వషాణితవపశ్యతః । శుష్కంతిమమగాత్రాణి గ్రి
ష్టేస్వల్పౌదకంయథా । యస్మాన్నశుష్టేత్వామద్య భక్షయిష్యేద్విజోత్తమ । త
చ్ఛ్రీత్వాపరశోర్వాక్యం శాకల్యోవాక్యమబ్రవీత్ । నయవాభక్షవారక్ష స్తథాః
శృణుమేవచః । బ్రాహ్మణోహంవజ్రతను స్సర్వతోరక్షకోహరిః । పాదౌరక్షతుమే
ష్టు శ్శిరోదేశంజనాదనః । బాహూరక్షతువారాహః । పృష్ఠంరక్షతుకూమ

రాట్ హృదయంరక్షమెవిష్ణవంగుళీరక్షమెమ్మగ । ముఖంరక్షతువాగీశో నేత్రేర
క్షతుపక్షిగః । శ్రోత్రేరక్షతువితైశ స్సర్వంరక్షతుకేశవః । ఏవముక్తాతుశాకల్యోన
యవాభక్షవాసుఖం । రాక్షసస్తస్యవచనా ద్భక్షణాయసముద్యతః । బ్రాహ్మణంతు
నిరీత్యోథ పరశుర్వాక్యమబ్రవీత్ । శంఖచక్రగదాపాణీం త్వాంపశ్యేయింద్విజో
త్తమ । సహస్రపాదశిరసం సహస్రాక్షకరంశుభం । త్వామద్యవిప్రపశ్యామి నాస్తి
తేపూర్వకంవపుః । తస్మాత్ప్రసీదమేవిప్ర క్షుచస్వశరణంభవ । జ్ఞానం దెహిమహాబుద్ధే
తీథణం దెహ్యథనిషక్రతిం । శాకల్యోక్యయప్రాహ వాచామీశాసరస్వతీ । తవ
వాచిసమాయాతి తతస్తుహిజనాచకసం । గౌతమీతీరమాశ్రిత్య తతస్సిద్ధిమపా
ప్యసి । తథైవవాచివాగ్దేవీ మద్వాక్యాత్తేభవిష్యతి । తథేత్యుక్త్వాసపరశు గణం
గాంతై ర్రిలోక్యపావనీం । స్నాత్వాశుచిర్యతమనా గంగామభిముఖస్థితః । తత్రాప్య
దివ్యరూపాంచ దివ్యగంధానులేపనాం । సరస్వతీంజగద్ధాత్రీం శాకల్యవచనస్థి
తాం । తాముపాచవిసీతాత్తా పరశుగణతకల్పవః । గురుశ్శాకల్యిత్యాహ మమబు
ద్ధిమతాంవరః । తవప్రసాదాత్సాశక్తిర్యథామేస్యాత్తథాకురు । తథాచాస్త్వితి
సాప్రాహ పరశుంశ్రీసరస్వతీ । సరస్వత్యాంప్రసాదేన సరసింహప్రసాదతః । పాప
స్రోపితదారక్షః పరశుదివమేయివాక్ । తతఃప్రభృతితత్తీథణం సారస్వతమితి
స్మృతం । తత్రస్నానేనదానేన విష్ణులోకేమహీయతే ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాసఃత్యే

సారస్వతపరశువైష్ణవతీథణవణణనంనామ

షణ్ణవతితమోధ్యాయః

సప్తనవతితమాధ్యాయ ప్రారంభః.

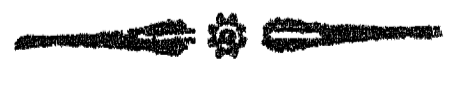
ఓంబ్రహ్మహ్మివాచ॥ చిచ్ఛకంతీథమాఖ్యాతం సర్వరోగవినాశనం సర్వ
చింతాప్రహరణం సర్వశాంతికరంసృణాం । తస్యస్వరూపంవక్ష్యామి శృణుయ
త్సేననారదగంగాయాఉత్తరేపారే శ్వభ్రోనామమహాగిరిః । తస్మిన్ గిరౌపుణ్యజె
నే యత్రదేవోగదాధరః । చిచ్ఛకఃపక్షిరాటకశ్చి ద్భేరుండోయోభిధీయతే । సవై
వసతితత్రైవ శ్వభ్రేతస్మిన్తహాగిరౌ । నానాఫలసమాకీణే సర్వతుకుసుమైర్మ
గైః । సంపన్నైర్ద్విజముఖైశ్చ గౌతమ్యాచోపఖోభితే । నతత్రవసతాంకశ్చిద్ద్వి
పదాంవాచతుష్పదాం । రోగస్తృష్టాతథాచింతా మరణంనజరాశుభం । ఏవంగు
ణాన్వితశ్వభ్రే నానారూపకులావృతే । పూర్వదేశాధిపఃకశ్చి త్పవమానఇతి
స్మృతః । ఉత్రధమరతశ్శ్రీమాన్ దేవబ్రాహ్మణపాలకః । తీలేనమహతాయుక్త
స్సపురోధావనంయయా । రేమేస్త్రీభిమనోజ్ఞాభి ర్మృతవాదిత్రకైమునే । సఏ
వఋషిభీరాజా కదాచిద్ధమసంహితైః । సఏవసధనుష్పాణి మృగయాశీలిభిర్వృ
తః । ఏవంభ్రమకదాచిత్తు శ్రాంతోద్రుమముపావిశత్ । గౌతమీతీరసంభూతంనా
నాపక్షిసమాకులం । ఆశ్రమాణాంగృహపతిం ధమజ్ఞమివసేవితం । తమాశ్రిత్యన
గశ్రేష్ఠం పవమానోన్మహోత్తమః । సవిశ్రాంతోజనవృత ఈక్షాంచక్రేనగోక్షమం
తత్రాపశ్యద్ద్విజంస్తూలం ద్విముఖంఖోభనాకృతిం । చింతావిష్టంతదాశ్రాంతమ
పృచ్ఛన్నమోత్తమః । కోభవాన్ ద్విముఖఃపక్షిన్ చింతవానివలత్యుసే । నైవాత్రకశ్చి
ద్దుఃఖాతో కస్తాత్తైదుఃఖమాగతం । తతఃప్రోవాచనృపతిం వేపమానశ్వనైశ్వనైః ।
త్వతోభయంనచాన్యేభ్యో మతకృతంచానుచింతయే । నానాపుష్పలతాకీణం స
ఖిభిఃపరివారితం । పశ్యేయంశూన్యమావాసం తతశ్శోచామిమానదద్విముఖస్యద్వి
జసోక్తం శ్రుత్వారాజాతివిస్మితః । కోభవాన్ కింకృతంపాపం కస్తాచ్ఛూన్యస్సప
ర్వతః । ఏకేనాస్యేనతుష్యంతి ప్రాణినోత్రనగోత్తమే । కింతుచాస్యద్వయేనత్వం స
త్యప్తిముపయాస్యసి । కింవాతేదుషకృతంప్రాప్త మిహజన్తన్యధోపురా । తత్స
ర్వంశంసమేసత్యం రక్ష్యేత్వాంమహతోభయాత్ । రాజానంతుద్విజఃప్రాహ
ముఖావాసంసచిచ్ఛకః । వక్ష్యేహంతే పూర్వవృత్తం పవమానశృణుష్వతత్ ।
అహం ద్విజాతిప్రవరౌ వేదవేదాంగ పారగః । కఠినోవిదితః ప్రాజ్ఞః కా
ర్యహంతాకవిప్రియః । మనసాకమణౌవాచా శోషయామిజనాన్బహుళాన్ । తేనా
హంద్విముఖోజాతః తాపసోదుఃఖభాగహం । తస్మాద్దుభేనసంతప్త శ్శూన్యో

యం పర్వతోమమ | అన్యచ్ఛశ్రీణుధూపాలవాక్యంధమాణసంహితం | బ్రహ్మహ
 త్యాసమంపాపం త్వాంవినాతదవాప్యతే | తాద్యశాన్నకదాచిత్తు ఊత్రియస్సంగ
 కంగతా | పలాయంతన్యస్త శస్త్రంవిశ్వస్తంచ పరాఙ్ముఖం | అభిజ్ఞాతంచో
 పవిష్టంచితేమీతిచవాదినం | తంయదిక్షత్రియోహన్యా త్సస్యాద్వైబ్రహ్మఘాతు
 కః | ఏవంధూతోహ్యహంరాజక దంధాధంలజ్జయాతథా | సద్వృత్తఇవ
 వతేహం తస్మాద్రాజకద్విజోభవం | ఏవంధూతోపిసత్కమ కించిత్కతా
 క్వచిత్కవచిత్ | తేనాహంకమణారాజా తతస్మతానివేదితం | ప్రత్యక్షేచ
 డ్రియంవక్తి పరోక్షేపరుషాణిచ | గురూణాంశపనంకతా ద్వేష్టాబ్రాహ్మణ
 నిందకః | దేవవేదమఘాధ్యత్తా ధమబ్రాహ్మణసంగతా | ఏతాననిందితా
 ద్వేష్టిసతుస్యా ద్బ్రహ్మఘాతుకః | చిచ్ఛకస్యవచశ్చ గ్రిత్వా పవమానశ్చుచిస్తితః |
 కమణాకేనతేముక్తిరిత్యాహన్యపతిద్విజం | అస్మిన్నేవనగ్రశేషే గౌతమ్యా
 ఉత్తరేతపే | గదాధరంనామతీథం తత్రమాంనయసువ్రత | తత్రతీథంపు
 ల్యతమం సర్వపాపప్రణాశనం | సర్వకామప్రదంచైవ వేదవిద్భిరితిశ్రుతం | సర్వ
 ఙ్గావేనత తీథంపశ్యేయమితిమేమతిః | సుప్రయతోప్య హంధీరనపశ్యేతత్సుదు
 ష్కరం | తస్మాత్తవప్రసాదేన పశ్యేయదిగదాధరం | పశ్యతస్తేదివంయాస్యే తస్మా
 ద్దర్శయసువ్రత | ఏవముక్తస్సన్యపతి శ్చిచ్ఛి కేనద్విజన్తనా | దర్శయామాసతం
 దేవంతాంచగంగాద్విజన్తనే | తతస్సచిచ్ఛకస్సాన్వత్వా గంగాంత్రైలోక్యపావ
 నీం | గదాధరంతతోనత్వా పశ్యద్భిర్నగవాసిభిః | పవమానాభ్యనుజ్ఞాతస్తథై
 వదివమాక్రమత్ | తతఃప్రభృతిత తీథం పావమానంచచైచ్ఛకం | గదాధరం
 కోటితీథమితివేదవిదోవిదుః ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే

పావమానచైచ్ఛకకోటి తీథంగదాధరతీర్థవణనంనామ

సప్తనవతిత మోధ్యాయః.

అష్టనవతితమాధ్యాయః ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ భద్రతీర్థమితిఖ్యాతం సర్వారిష్టనివారణం । సర్వ
పాపప్రశమనం సర్వశాంతిప్రదాయకం। ఆదిత్యస్యప్రియాభార్యా ఉమాత్వాష్ఠీ
పతివ్రతా । ఛాయాపిభార్యాసవితు స్తస్యాః పుత్రశ్శనైశ్చరః । తస్యస్వసావి
ష్టిరితిభీషణాపాపయాపిణీ । తాంకన్యాంసవితాకన్యై దాస్యా మీతిమతిందధౌ ।
యన్యైకన్యైదాతుకామ సుస్సోమ్యోలోకగురుఃప్రభుః । పాపయాపిభీషణాచకింతు
మోభార్యయానయా । ఏవంతువతమానేసాపితరం ప్రాహాదుఃఖితా। బా
లామేవపితాయస్తు దద్యాత్కన్యాంసురూపిణే । సకృతాథోభవేల్లోకే నో
చేద్దుష్కృతవాన్భవేత్ । యావల్లజ్జాంనజానాతి యావత్క్రిడతిపాంసుభిః। తావ
త్కన్యాప్రదాతవ్యా నోచేత్పితరధోగతిః । పితృస్వరూపంపుత్రస్యా ద్యఃపి
తాపుత్రపీవసః। ఆత్మనస్సుఖమాలోక్య కోనుకుర్యాత్కరోతిచ। యఃకన్యాసుపితా
కుర్యా ద్దాసంపూజనమీక్షణం। యత్కృతంతత్కృతంవింద్యా త్తాసుద త్తంతదక్ష
యం। యద్దత్తంతాసుకన్యాసు తద్దాసంపుణ్యమువ్యతే। పుత్రేషుచైవపౌత్రేషు యో
నకుర్యాత్సుఖంపుమాన్ । ఏవంతాంవాదినీంకన్యాం విష్టింప్రోవాచభాస్కరః। కింక
రోమినగృహ్లాతి త్వాంకశ్చిద్భీషణాకృతిం। కులంవృత్తంవయోరూపం విత్తవిద్యా
సుశీలతాః। మిథఃపశ్యంతిసంబంధే వివాహోస్త్రీషుపుంసుచ। అస్తాసుసర్వమప్యస్తి
వినాతవగుణైశ్శుభైః। కింకరోమిక్వదాస్యామి వృధామాంవ క్తికింశుభే। ఏవముక్త్వా
పునస్తాంచ విష్టింప్రాహాచభాస్కరః। యన్యైకన్యైప్రదాతవ్యా త్వయాంయద్యనుమ
న్యతే। దీయతేద్యమయావిష్టి రనుజానీహిమాంతతః । పితరంప్రాహాసావిష్టి ర్భ
త్రాపిత్రాధనంసుఖం। ఆయూరూపంవచఃప్రీతి జాన్యతేజాయతేధ్రువం। య
స్తాత్తదానమశ్యేషు యశోనామవిదన్పితా। కరోతిశేషంచవేన యద్భావ్యంతద్భవి
ష్యతి। తద్భ్రాత్వాదుహేతుర్వాక్యం త్వష్టుఃపుత్రాయభీషణాం ; విషురూపాయ
తాంప్రాదా ద్విష్టింలోకభయంకరీ। విషురూపోపితద్వచ్చ భీషణోభీషణాకృతిః। ఏ
వంమిథస్సంచరతో శ్శీలరూపసమానయోః। ప్రీతికదాచిద్వేషమ్యం దంపత్యోర
భవన్తిధః। గండోనామాభవత్పుత్ర అతిగండ స్తధైవచ। రక్తాక్షఃకోధనశ్చైవ ప్య
యోదుముఖవీవచ। తెభ్యఃకనీయానభవ ద్ధషణోనామపుణ్యభాక్ । సుతస్సుశీల
స్సుభగ శ్శాంతో దాంతశ్శుచిస్తథా। సకదాచిద్యమంయాతో ద్రష్టుంమాతులము

త్తమం | సదదశకబహూకజంతూక స్వగన్ధానధదుఃఖితాక | నమాతులంచప
 ప్రచ్ఛ నత్వాధమంసనాతనం | కఇమేసుఖినస్తాత కఇమేదుఃఖభాగినః | ఏవంపుస్తో
 ధమరాజ స్సర్వంప్రాహాయధాధవత్ | కమణాంచగతింసర్వా మశేషేణ
 స్యవేదయత్ | సతుశ్రుత్వాధమవాక్యం హషేణపునరబ్రవీత్ | పితాత్వష్టాభీషణ
 శ్చ మాతావిష్టిశ్చభీషణా | భ్రాతరశ్చతథాత్తానో యెనతేశాంతబుద్ధయః | తస్తేక
 మవదస్వాద్య తతకతాన్తిసురోత్తమ | అన్యధాతన్నగచ్ఛేయ మిత్యక్తస్సచ
 ధమరాట్ | హషణంశుద్ధబుద్ధింతం హషణోసినసంశయః | బహవస్తుసుతాస్త
 స్య నవై తేకులతంతవః | ఏకఏవసుతఃకశ్చి ద్యేనతద్ధియతేకులం | తస్తాత్స్వమసురూ
 పంతే ప్రోక్తంమాతా మహప్రియం | తస్తాత్స్వంగౌతమీంగచ్ఛ స్నాత్వాని
 యతమానసః | స్తుషీవిష్ణుంజగద్యోనిం శాంతంశాంతేనచేతసా | సతుప్రీతో
 యదిభవేకులంభద్రం ప్రదాస్యతి | ఇతిశ్రుత్వాధమవాక్యం హషణోగౌత
 మీయయా | శుచిస్తుచ్ఛావచేవేశం హరిస్తుష్టోభవత్తదా | హషణాయవరంప్రా
 దాతుకలం భద్రంతథాస్తువై | తతోభద్రోచ్యతేవిష్టిః పితాభద్రస్తథైవచ |
 తతఃప్రభృతితత్తీధణం భద్రతీధణంప్రకీర్తితం | సర్వమంగళదంపుంసాం తత్ర
 భద్రపతిహారః ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

భద్రతీధణవణనంనామ

అష్టనవతిత మోధ్యాయః.

ఏకోననవతిత మోధ్యాయప్రారంభః.

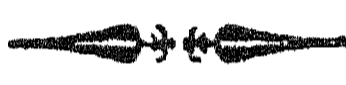
ఓం బ్రహ్మైవాచ || పతంగతీధణమాఖ్యాతం రోగఘ్నంపాపనాశనం |
 అన్యశ్రవణమాత్రేణ కృతకృత్యోభవేన్నరః | తాత్యుఃప్రజాపతేఃపుత్రో అరు
 ణోగరుడస్తథా | తదన్వయేచసంభూత స్సంపాతిశ్చభిగోత్తమః | జటాయురితి
 విఖ్యాతస్త్రీషులోకేషువిశ్రుతః | సంపాతిశ్చజటాయుశ్చఉన్నతైస్వబలేనవై | జ
 గ్గుతుస్తాదినకరం నమసుతుంవిహాయసి | యావత్సూర్యస్యసామీప్యం ప్రాప్తా
 తౌవిహగోత్తమా | దగ్ధపక్షాపుభాశ్రాంతౌ గిరినూధనిపాతితౌ | తౌదృష్ట్వా

చారుణస్సూర్యం ప్రాహౌదంపతితంభువి | ఆశ్వాసయేమాసవిత యావ
 రణంగతౌతథేత్యుక్త్వాదినకరో జీవయామాసతౌఖసౌ | గరుడోపితయో
 త్వా అవస్థాంవిష్ణునాసహ | ఆగత్యాశ్వాసయామాస సుఖంచ | కేచనారద
 టాయుశ్చరుణశ్చైవసంపాతిగఁగుడస్తథా | సూర్యోవిష్ణుర్యత్ర యాత
 థఁరోగనాశనం | పతంగతీథణమాఖ్యాతంవిషహాంసర్వకామదం | స్వయం
 ర్యస్తథోవిష్ణుస్సుపణ్ణేనారుణేనచ | ఆసాతేగౌతమీతీరేతధై వవృషభధ్వజః
 యానౌమపిదేవానాంస్థితైస్తత్తీథణముత్తమం ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

పతంగతీథణవణణనంనామ

ఏకోనశతతమో ధ్యాయః.

శతతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ || విప్రతీథణమితిఖ్యాతంతథానారాయణంవిదుః | త
 స్యాఖ్యానంప్రవక్ష్యామిశృణువిస్తయికారణం | అంతర్వేద్యాద్విజఃకశ్చిద్భా
 వ్తాణోవేదపారగః | అస్యపుత్రామహాప్రాజ్ఞాగుణరూపధనాన్వితాః | తేషాం
 కసియాన్యోభ్రాతాశాంతోగుణగణైర్వృతః | ఆసందేశఇతిఖ్యాతస్సర్వజ్ఞా
 నోమహామతిః | వివాహోపికృతస్తస్మై ఆసందేశాయపుత్రక | ఎతస్మిన్నంతరేరా
 త్రౌసుప్తంతంద్విజపుత్రకం | ఆసందేశంక్రూరరూపారాక్షసీకామరూపిణీ | త
 మాదాయాగమచ్ఛీఘ్రింగౌతమ్యాఉత్తరంతటం | స్తిమితేఉత్తరేపారెబహుబ్రా
 హ్మణసేవితే | నగరంధమణిలయంలక్ష్మీనిలయమేవచ | తత్ర్రాజాబృహత్కీర్తి
 స్సర్వత్రగుణాన్వితః | తస్యాస్తపేక్షేమసుభిక్షయుక్తేనిశావసానేద్విజపుత్రయ
 క్తా | సారాక్షసీతత్పురమాససాద మనోజ్ఞరూపాణిబిభ్రతినిత్యం || సాకామ
 రూపేణకుమారిరూపంకృత్వాసువృద్ధాద్విజమాహాసామ్నా || ఎషాతుగంగాద్వి
 జరాజముఖ్యసంధ్యాముపాస్యాథద్విజైస్సమేత్య | గృహంపవిత్రం భవనానిచా
 స్వనోచేదిదానీంత్యయినాశమేహి | సుద్వాక్యకతాఁసియదీహాయుక్తంసుఖంకతి

బా
 గ్
 ష
 ి
 ి
 తా
 త్
 గా

ష్యేతవమత్ప్రియంచ । పునశ్చ దేశం నిలయం గురూంశ్చ సంప్రాపయిష్యే వద
 సత్యమేవ । సంప్రాహ కాంతాం ద్విజపుంగవోపి సేవాచతం రాక్షసీకామరూపా । కం
 కాశినీనామజనప్రసిద్ధావిప్రాపితామాహాతవేష్పితంయత్ । తదేవకతాన్స్త్రినసం
 శయోత్రయచ్ఛ్రీయంవేత్సికరోమిదైవ ॥ తద్విప్రవచనం శ్రుత్వా రాక్షసీకామరూ
 పిణీ । వృద్ధాసువేషాచార్వంగీసర్వాలంకారభూషితాద్విజమాదాయ సర్వత్రమ
 త్సుతోయంగుణౌకరః । ఎవంవదంతీసర్వత్రయాతివక్తికరోతిచ । తంవిప్రంరూ
 పసాభాగ్యవయోవిద్యావిభూషితం । తాంచవృద్ధగుణోపేతామస్యమాతేతిమేని
 శే । తత్రద్విజవరఃకశ్చత్స్వకన్యాంభూషణైర్వృతాం । రాక్షసీంతునమసక్య
 త్యప్రాదాత్తస్త్వైద్విజాతయోసాకన్యాతంపతిం ప్రాప్యకృతాథాన్స్త్రిత్యచింత
 యత్ । సద్విజోపిగుణైర్వృక్తాంప్రియాందృష్ట్వాసుదుఃఖితః । మామియంభక్ష
 మేదేవరాక్షసీ కామరూపిణీవృద్ధాత్వయంగుణజ్యేష్ఠామృతేషుయికథంభవత్ ।
 భతాన్రందుఃఖితంజ్ఞాత్వారహంప్రాహాశనైశ్శనైః । కస్తాత్తేదుఃఖమాపన్నం
 మత్తస్త్వత్వోవదస్వమే । శనైఃప్రాహాచతాంభాద్యాయథావత్పూర్వవిస్తరం ।
 భత్యేవాక్యంనిశమ్యేదం ప్రావాచవదతాంవర । అనాత్మనస్సర్వతోపి భయమస్తి
 గృహేష్వపి । కుతోభయంచాత్మవతాం కింపునగౌతమీతటే । తత్రీస్నాత్వాశు
 చిభూత్వాస్తుహిదేవమనామయం । తుష్టావగౌతమీంనత్వాద్విజోనారాయ
 ణంతతః । నారాయణోపితాంపాపాం నిజభూనసరాక్షసీం । తస్త్వైప్రాదాద్వ
 రానిష్ఠాన్ విప్రాయసగురుఃప్రభుః । తతఃప్రభృతి తత్తీర్థం విప్రనారాయ
 ణంవిదుః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

విప్రీనారాయణతీర్థ వర్ణనంనామ

శతతమోధ్యాయః.

ఏకోత్తరశతతమాధ్యాయప్రపారంభః.

ఓంబ్రహ్మచారిణాః ॥ ముక్తిశ్వరంతతస్తీధణం శృణుష్వసుసమాహితః ।
యస్తికతీధేనరాముక్తింక్షణాద్యాంతిశివాజ్ఞయా । రాజాసీద్రాఘవోనామకా
సల్యానందవధానః । పరమాత్మాహృషీకేశో లోకానుగ్రహకామ్యయా । మ
యాసంప్రాధీతోభక్త్యా రావణాంతమభీష్నునా । జాతోరఘుకులేశుద్ధే చతు
ధాపరమేశ్వరః । వానరైస్సహితోదేవై జఘానాసురనాయకాః । రా
వణానీన్తదోన్తతాశక్రజిత్ప్రముఖానపి । అయోధ్యామగవమత్పశ్చాద్రక్షో
పానరసేవితః । తత్రభుక్త్యాభిలాన్భోగాన్ సీతాలక్ష్మణసంయుతః । మాయా
మానుషభావేన మనుష్యాణాంహితేరతః । లోకానాముపదేశాధణం స్వయము
ద్యమ్యభక్తితః । శివలింగాన్బహుశ్చక్రే గౌతమ్యాస్తటయోరపి । ఎకదాపు
ష్పకారుఢో రామోరాజీవలోచనః । మంత్రిభిర్భ్రాతృభిసాధణం వసిష్ఠాద్యై
మహాత్మభిః । రావణానుజసుగ్రీవ హనుమాత్ప్రముఖైర్వృతః । కోటితీధణం
సమాసాద్యనత్వాకోటిశ్వరంహరం । సోమేశ్వరంరుద్రకోటిచ్ఛాయాసోమేశ్వరంత
థా । తత్రరామేశ్వరంలింగం ప్రతిష్ఠాప్యస్వనామతః । తతఃపుష్పకమారుహ్య
దేవాసురనరైర్వృతః । ఖముత్పత్యయయా రామః పశ్చిమం గౌతమీతటం । త
త్వనిశ్చలతాయాతం పుష్పకంసందదశణహ ॥ శ్రీరామః ॥ కింకారణంపుష్పకమేత
దత్రస్థితంనయాతం పరిచోదితంసత్ । ఆశ్చర్యమేతత్సువిశోధ్య భూయోద్రక్ష్యా
మహేతీధణవిశేషజాతం । ఇత్యురీదితమాకణ్యణసర్వే వానరపుంగవాః । అవ
రుహ్యవిమానాగ్రా దృభ్రముఃపరితోవనం । దదృశుఃకీచకాసూణం వల్క్లికంపర్వ
తోపమం । బిభిదుఃకీచకవనంచఖనుశ్చాపితదృబృహత్ । తన్తద్ద్యేదేవసదనందృష్ట్వా
విస్తయమాగతాః । స్త్రియంలింగసమీపస్థాం జటావల్కలధారిణీం । అధోన్స్తీ
లితనేత్రాంతామం తలక్షితలక్షణాం । ధ్యానయోగపరానిత్య మచలాంస్థాణు
వత్స్థితాం । దృష్ట్వావిలాసనేత్రాం తాంరాఘవాయన్యవేదయ । కారామోపీస
హసాద్రప్టుమాయయాసపురోహితః । నమస్కృత్యహారందేవం తాపసీంచపునఃపు
నః । కాసీత్వంపద్మపత్రాక్షీదుష్కరే తపసిస్థితా । కింతేభీష్టంవరారోహేరా
మోహం టూగ్రహితత్వతః । తతస్సారామవాక్యంచశ్రుత్వాంతలీనమానసా ।
లబ్ధలక్ష్మోబహిశ్శేఘ్రం తందదశణపురఃస్థితం । రామమిందీరవశ్యా మమింద్రనీల
ఘనచ్ఛనిం । పీతాంబరయుగంముక్తాహరై ర్భ్రాసంస్థితాననం । పుల్లరాజీవ

పత్రాక్షంస్ఫురన్తకరమండలం । ధనుబాణధరంసీతా లక్ష్మణాభ్యాంవిరాజితం ।
 వసిష్ఠాద్యైమంత్రీభిశ్శవానరైరుపశోభితం । దృష్ట్వాహషణసమావిష్టాసహసాతంననామహా ।
 అస్తాప్షిజ్జగతామీశమనం తమపరాజితం । తతఃప్రాహ జగన్నాథో రఘువంశాబ్ధిచంద్రీమాః ।
 ప్రోత్ఫుల్లనయనామేనాంకి మథేందుష్కరంతపః । సత్యంకథయభద్రీం తే సర్వంసంపాదయాష్యహం ॥ శ్రమణ్యువాచ ॥
 శూరీయతాండేవదేవేశ వృత్తాంతంమేచిరౌషితం । బ్రహ్మాణఃప్రథమేవర్షే తృతీయయుగపర్యయే ।
 త్రేతాయాంవతమానాయా ముతకళేచుండ్రకాహ్వయే । నగశేసోమశమేతిమునిఃపరమధామికః ।
 తపశ్చరతథమాత్మా గాహాస్థ్యంసముపాశ్రితః । తతఃప్రభావాత్సమునిర్భాగ్రిజతేసూర్యవత్సదా ।
 తస్యాసీదౌరసఃపుత్రీకపవమహామునే । రూపలావణ్యసంయుక్తస్యాత్సోన్మన్మధసన్నిభః ।
 జయభద్రీఇతిశ్రీమాతస్యాహం లోకసుందరీ । భార్యాపతిహితేయక్తానిత్యంశుశూరీషణైరతా ।
 ఆవయోఃప్రీతిరభవదన్యోన్యాసక్తయోస్సదా । మాందృష్ట్వాచారుసర్వాం గీంరూపయావనశాలినీం ।
 గంధర్వఃకామసంతస్తావిశ్వనాథఇతిశుతః । కదాచిన్నిగతేస్నాతుంపత్యోమమసమూఢధీః ।
 మునిపుత్రఇవాగత్యమాంధషయితుముద్యతః । అహమ్య్యఇతిజ్ఞాత్వాతద్రూపేణాతిమోహితా ।
 జోషమానాంతదామాంసధషయిత్వా వినిగతః । తదాసామునిపుత్రేణ దృష్ట్వోకైవవశాశ్ఘలః ॥
 కస్త్వమత్యంతదుర్బుధే నుమరూపధరోహ్యసీ । సతివ్రతాంనాశయిత్వా మద్వధూంయాసీకుత్రవై ।
 ఇత్యుక్త్వాంజలినాతోయమాదాయసహసారుషా । శశాపతంవిశ్వనాథం భవభస్మేతి నిజ్జ్వలన్ ।
 మాందృష్ట్వావేపమానాంగీం కృతాంజలిపుటారుషా । మదన్యపురుషందుష్టేజ్ఞాత్వాపిరమసేయతః ।
 చండాలీభవసద్యస్తవం లోకద్వయవిగహితా । ఇత్యుక్త్వానిగతస్సోపి మాంచశాపౌష్యధావిశత్ ।
 సద్యశ్చండాలినీధూత్వాస్థితాహం లోకనిందితా । గత్వాశ్వశురసామీప్యం రుదంతిపతితాస్త్యహం ।
 మాందృష్ట్వాసూర్యసంకాశః కింవత్సేపతితాభువి । అహమప్యబ్రువంతత్ర వినీతావాచముత్తరాం ।
 త్వమేవాహాసీసర్వజ్ఞాతుంజ్ఞానదృశావిభో । ఇత్యుక్తస్సమయాశీఘ్రంజ్ఞానదృష్ట్వావిలోక్యతత్ ।
 మామనాధాంపరిజ్ఞాయ మయిచక్రేకృపాంమునిః । గౌతమింయాహివత్సేత్వాం పాపీనాంశుభదాయినీం ।
 అహమప్యనుయాస్యామి తవమాగోపదేశకః । ఇత్యుక్త్వాగౌతమింశీఘ్రం మాంగృహీత్వామునీశ్వరః ।
 గత్వాశుభజలేస్నాత్వా తీరేలింగంవిభావ్యచ । జ్యోతిర్లింగంప్రతిష్ఠాప్య మామువాచము

నీశ్వరః | గౌతమ్యాంస్నానమాత్రేణ ధూతపాపాభవిష్యసి | పశ్చాచ్ఛివశివేత్యు
 క్త్వాతపశ్చరసు దారుణం | అష్టావింశతిపర్యాయే త్రైతాయుగఉపస్థితే | రామోదా
 శరథిస్సీతా లక్ష్మణాభ్యాంసమన్వితః | యదాదశకనమాయాతి తదామోక్షమ
 వాప్స్యసి | ఇత్యుక్త్వామాంఘునిశ్శీఘ్ర మాశ్రమంస్వమధాయయా | తదాదివసా
 మ్యత్ర భవత్సందశకనాయవై | జ్యోతిలింగస్య సాన్నిధ్యే నిరాహారావసామ్య
 హం | అద్యమే సఫలావాంఛా హ్యద్యమే సఫలంతపః | అద్యమే సర్వభాగ్యం వ భవ
 త్సందశకనాత్ప్రభో | ఇత్యుక్తవత్ప్యాంఢెవోపీ రామః కమలలోచనః | జ్యోతిలిం
 గంసమాసాద్య స్తోతుంసముపచక్రమే || శ్రీరామఉవాచ || దేవదేవమహాదేవ
 త్రిపురఘ్నత్రిశూలధృత్ | త్రియంబకత్రిలోకేశ త్రయీమయనమోస్తుతే | యస్తాదు
 త్పద్యతే విశ్వం యస్తిన్నేవప్రలీయతే | యస్యనిశ్చసితంవేదాస్తస్మై దేవాయతేన
 మః | యంవేదవాదినోబ్రహ్మణ వదంతి పరమాధీనః | ప్రకృతింపురుషంసాంఖ్యాస్త
 స్మై దేవాయతేనమః | సర్వజ్ఞంసర్వకర్తారం సగణస్థిత్యంతవజితం | సర్వశ్రుతిశి
 రోఘాషాం తస్మై దేవాయతేనమః | కపడినంకపాలాధ్యౌ కాలకంఠంకళాధ
 రంకందర్పభస్మద్ధిగాంగం కాలనాభంనతోస్త్వహం | ఏకత్వేనబహుత్వేన జగ
 ద్రూపేణచస్థితం | నిగుణంగుణభోక్తారం ప్రపద్యేగుణజీవనం | అగాధబోధమా
 గ్నేయ సోమసూర్యవిలోచనం | అంబికాహృదయాంభోజ శాయి నంనామిశంక
 రం | విద్యామయంవిశాలాక్ష మవిద్యామూలనాశనం | విశ్వేశ్వరంవిరూపాక్షం వి
 శ్వకంద్యంనతోస్త్వహం | తతఃపరభూచ్ఛంఘ జ్యోతిలింంగాత్సముద్భితః | కోటి
 సూర్యేందుతేజస్వీ కందర్పాయుతసుందరః | పార్వత్యాశ్లిష్టవామాంగో వృషా
 రూఢశ్శుచిస్త్రితః | రామమాలింగ్యసన్నేహ మిదంవచనమబ్రవీత్ | రామచంద్రమ
 హేష్వాస రావణాంతక రాఘవ | తవసందర్శనం దేవ ప్రతీత్యోహంచిరోషితః |
 సాఫల్యమావయోజాత మన్యోన్యాలింగనేనచ | భవానేవమమప్రాణా అహమే
 వతవానఘ | ఆవయోరంతరంకించి త్పశ్యంతీహనసూరయః | కింకరోమిప్రియంరా
 మ తవార్యభువిదులభం || శ్రీరామః || అస్యాశ్రమణ్యాః దేవేశ సాయుజ్యం
 చాతుమహాసి | ఇదానీమేవతేలింగం ప్రవిశ్యతుమమాగ్రతః | క్షణమాత్రే
 ణలోకానాం సర్వేషాం తవదశకనాత్ | ముక్తిరస్తుమమాప్యత్ర తీర్థేప్రీతి
 హీణజాయతే | యతోముక్తిహీణలోకానాం దర్శనాదేవజాయతే | తతో
 ముక్తిశ్వరఇతి నామ్నాఖ్యాతోభవిష్యసి || బ్రహ్మణ్యువాచ || ఇత్యుక్తవతిదేవ

శే రామో రాజీవలోచనే । పశ్యతాంసర్వలోకానాం సాలింగంప్రవివేశహా ।
 తతో దుందుభయోనేదుః పుష్పవృష్టిః పపాతఖాత్ । తదాదిసర్వజంతూనాం
 ముక్తిరత్రనిమజ్జతామ్ముక్తిశ్చరస్యపురతః శరవిత్తేపమాత్రతః । రామేశ్వరస్తత్ర
 మునే ఘక్తిముక్తిప్రదాయకః । శ్రమణీసాజగన్తాతుః పార్వత్యాః ప్రియకా
 రిణీ । విజయానామసాజాతా భవస్యాత్యంతవల్లభా । తత్రదేవా స్సంగధ
 ర్వానానరాః పరమషణయః । లింగానిస్థాపయామాసు ముక్తినాధస్యసర్వ
 తః । తత్రతీర్థసహస్రేద్వే ముక్తిలింగస్యపశ్చిమే । ఉత్తరేపంచసాహస్రంపూ
 ర్వే లింగశతత్రయం । దక్షిణేత్రిసహస్రాణితీర్థాణి నివసంతిహి । ఏతేషాం
 స్తరణాత్పుంసాం పాపరాశివినశ్యతి । బ్రహ్మహత్యాశతంచాపి కృత్వాముక్తి
 శ్చరెనరః । సద్యోభవతికుఠ్థాత్తా మాసమేకంవసేద్యది ॥ లోకేత్యంతవిగహీణో
 పి జగతాంహింసా సునిత్యోద్యతాః , కామక్రోధపరాయణానిజగురుస్త్రీసం
 గినోవాయది । మాసంముక్తివిధాయకస్య పురతస్సాత్త్వాచ సంపూజ్యతం,
 శుద్ధా ముక్తిపదం ప్రయాంతి తరసానిధూత పాపాణావాః । యదాము
 క్తిశ్చరంద్రష్టుం రామో రాజీవలోచనః । పుష్పకెఱతువై దేశ్య లక్ష్మణేనసమా
 గతః । హనూమాంశ్చ్రీవణాదేవసంతోషాబ్ధా నిమగ్నవాక్ । పశ్చాద్వాహ్యాంపరి
 జ్ఞాత్వాఆగతస్సైస్వరలజ్ఘనాత్ । రామోపిసీతయాసాధాంస్సాత్త్వాగోదా
 వరీజలెపితామ్పూరధరశ్శ్రీమాన్ద్వివ్యగ్ధానులేపనః । కిరీటహారకేయూర కుణ్డలైరు
 పశోభితః । కౌస్తుభప్రభయాకాంతః కటకాజ్జదభూషితః । శ్రీవత్సవనమాలాభ్యాం
 ముక్తాహరైర్విధూషితః । దిశోవితిమిరాఃకుర్వన్ స్వప్రకాశేన రాఘవః । శ్వేతాతప
 త్రహస్తేన లక్ష్మణేనసుసేవితః । జానక్యాచసమాయుక్త స్సర్వాభరణభూషయా ।
 యమునాజలసంకాశః పూణేన్దుసదృశాననః । తందృష్ట్వాసైనికాస్సర్వే హషా
 దుత్ఫుల్లలోచనాః । ప్రణేముశ్చతశో రామ మానన్దాశ్రుపరిప్లుతాః । ఊచుశ్చ రాఘ
 వంసర్వే కృతాఞ్జలిపుటాస్తదా । దినమేకంత్వయాసాధా మత్రవత్స్యామహేప్ర
 భో । తదాజన్తఫలంసస్యై దైవదేవజనాదాన । అనుజ్ఞాంజెహిరాజేన్ద్ర సేనా
 వాసంకృపానిధే । తథేత్యుక్త్వాజగన్నాథ శ్శ్రీరామస్సర్వసైనికాన్ । ఆఞ్జాప్యదక్షి
 ణేపారే గోదావర్యాఃపురోఘవి । ఉషిత్వాదినమేకంతై స్సైనికైభక్తవత్సలః ।
 ప్రస్థాప్యతాన్స్వయంసీతా లక్ష్మణాభ్యాంసమన్వితః । పుష్పకెఱస్వకంధామ య
 యాముసిగజైర్వృతః । తతఆరభ్యత త్తీర్థం సేనాతీర్థంవిదుర్బుధాః । సర్వపాప

క్షయకరం భుక్తిముక్తిఫలప్రదం | శ్రద్ధధానస్యసుఖదం నాస్తికానాంవిపర్యయః ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

ముక్తిశ్వరసేనాతీర్థవణనం నామైకోత్తరః

శతతమోధ్యాయః.

ద్వ్యుత్తరశతతమాధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ || కోటితీర్థమితిఖ్యాతం త్రిషులోకేషువిశ్రుతం | విం
 ధ్యస్యదక్షిణేపాశ్చే గోదావర్యాస్తటేశుభే | ఛాయాసోమేశ్వరోదేవస్త
 త్రసన్నిహితశ్శివః | తత్రస్నానేనదానేన సద్యోముచ్యంతిమానవాః | అత్రై
 వోదాహారంతీమ మితిహంసంపురాతనం | కాశ్చిరవిషయేరమ్యే పురేకశ్యాణ
 నామకే | ఆసీద్విప్రవరోవృద్ధో నామ్నాచైవసుభావితః | తస్యభార్యాచత
 రుణీదుమేధానామవిశ్రుతా | సుతముత్పాదయామాస తస్యామేకంసభూసురః |
 ద్విజశ్చిత్రక్రియాస్సవాశ్చ కారససుభావితః | సుమిత్రఇతి నామానంచకేపు
 త్రంతథాద్విజః | తతఃకాలవశేనాసౌ పంచత్వమగమద్ద్విజః | పారలౌకిక
 కమాణి పితుఃకృత్వాసుతస్స్వయం | తస్యభార్యాచవిధవా యావనోజ్ఞేద
 ధషేతా | తదాసాస్వేరిణీభూత్వా ప్రచ్ఛన్నంరమతేసదా | తస్యాస్తథా వి
 ధాంవృత్తింజ్ఞాత్వాలోకస్త్వగహాయత్ | తత్రస్థాతుంనశక్తాసాప్రయయా
 చయథాసుఖం | తతోవారాజ్గనాధూత్వా చచారపృథివీమిమాం | సోమప్రభా
 మనుప్రాప్తా పురీంసర్వసుఖావహం | నివాసంతత్రవైచక్రే వసామీతి మతింత
 థా | మాత్రాపిత్రావిహీనోసౌ సుమిత్రోదుఃఖకశితః | ద్విజాభక్తైస్సమంత
 త్రీవిద్యాభ్యాసపరోభవత్ | అచిరేణచకాలేనసర్వవిద్యావిశారదః | ఇతశ్చేతశ్చపు
 థివీంభ్రమనోమప్రభామగాత్ | అథతస్త్రిన్పురేరమ్యే సుమిత్రోవిటవేషధృత్ |
 ఉవాససుచిరంకాలం స్వేచ్ఛయావిచరన్తునే | విలోక్యవీధ్యామాయాంతంసా
 తంవారవిలాసినీ | ముమోహసోపితాందృష్ట్వా కామబాణవశంగతః | తస్యామా
 సక్తచిత్తోసౌ రతింరాత్రౌ చకారహ | విహృత్యసతయాసాధం తత్రరాగా
 ద్రమానసః | నిశాంతేచస్వయందృష్ట్వా స్వదేహంకుష్మపీడితం | ద్విజపుత్రస్తు

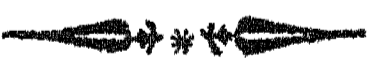
భీతాత్మా సమ్యక్సంగోప్యవాససా । తతఃపుణ్యాంసమాసాద్య గౌతమీంమునిస
 త్తమస్మాత్వాసద్యోవిముక్తాభూదాత్మ కుష్టాద్భయంకరాత్ । నాపశ్యత్కా
 రణంతత్రస్నాతుంవైరోమశోమునిః । సదృష్ట్వాతస్యవృత్తాంతం బ్రాహ్మణస్య
 మహాద్భుతం । రోమశస్తుతమాహూయ పప్రచ్ఛద్విజపుంగవం । నిత్యం కుష్ఠీహ
 సంప్రాప్య స్నాత్వాగచ్ఛసినిమణలః । కిన్నుపాపంకృతంనిత్యం కారణం తత్ర
 మేవదకుత్రత్వంవతః సేనిత్యం కేనసంగఃకృత స్తవ॥ద్విజః ॥ మాతాపితృ విహీ
 నోహంభ్రమణ దేశమిహాగతః । పురీమిమామనుప్రాప్య విహారామియథాసుఖం
 కదాచిద్వారకామిన్యా సంగమంకృతవానహం । తదాప్రభృత్యహం నిత్య మి
 మాంప్రాప్య దశాంమునేనజానేకారణంతత్ర విచిన్వానోతి యత్నతః । ఏవ
 ముక్తేద్విజవరే చిరంధ్యాత్వాబ్రవీస్తునిః । తన్నిమిత్తంభవేదేవపుచ్ఛతాంవా
 రకామినీం దేశంజాతించరహసి సామపూర్వంయథాతథం । ఇత్యుక్తో మునినా
 విప్ర శ్చింతయన్ ప్రయయాపురం । విహృత్యపూర్వవత్తత్ర ప్రాహతాంవార
 సుందరీంకొదేశఃకాచతేజాతిః కథంవావతః సేత్రవై । ఇత్యుక్త్వా తేనసావేశ్యా
 స్తృత్వావృత్తంపురాతనం । కథయామాసవిప్రాయ నిజవృత్తంయథాథఃతః
 సతునామాస్వజననీం మేనేతాంవారసుందరీం హతాదుద్ధాయశయనాద్గహా
 యన్నబ్రవీదిదం నిపపాతతతోభూమాచింతయన్పాపమాత్తనః । నిషణ్ణంఘా
 మిభాగేతం పప్రచ్ఛదయితాత్మజం । నిందయన్ భృశమాత్కానం ఉద్ధితోసిసుదుఃఖి
 తః కిమత్రకారణంబ్రూహి దుఃఖస్యమహతోమమ॥ బ్రాహ్మణః ॥ వృత్తాంతేన
 త్వదుక్తేన నూనంత్వంజననీమమనా స్తిమత్సదృశఃపాపీ త్రిషులోకేషుకశ్చన । ఏ
 వంతస్యవచస్మత్వా పర్యంకాదుడగాస్తునే । వాససాముఖమాచ్ఛాద్య రురోద
 భృశదుఃఖితా సమాశ్వాస్యచతాంరాత్రౌ దుఃఖేనపరిపీడితః । అధోదగాదబ్జబం
 ధు లోకచక్షుఃక్షపాత్యయే । పాపదుఃఖనవసతోః కృపాద్రీకృతమానసః । త
 తోగృహాద్వినిష్కాంతౌ రోమశంప్రాపతుమునిం । యథావృత్తంత్వకథయ త్స
 పాపీరోమశాయవై । బ్రూహిమేనిషక్రృతింతాత పాపస్యమహతోమమ । త్వాం
 హిప్రాప్తాస్తి శరణం శరణ్యంశరణౌథినాం । ఇత్యుక్తే బ్రాహ్మణేతస్త్విన్ రోమశః
 ప్రాహతంమునిః । ఉవాచవచనంవిప్రం పాపక్షయకరంపరం । గురుతల్పగపా
 పస్య ప్రాయశ్చిత్తమిదంశృణు । తీర్థేస్త్విన్ ప్రయతోనిత్యం గురుతల్పగహరిణీ
 స్నాత్వాసమాత్మకొనూన మచిరేణవిశుద్ధ్యతి । పురాగుర్వంగనాం గత్వా గ్లా

గౌతవ్య వృజినంమహాత్ । భ్రష్టవీర్యస్వకాత్సానా త్ప్రచ్యుతో భువశూగ
 తః।పుథివ్యాంపర్యట౯పాప మాత్తనః కీతయన్ద్విజ । కొటితీథంసమాసా
 ద్యసిద్ధలింగసమీపగం । సిద్ధిదంసర్వజంతూనాం దశనాత్సద్యవహితత్రస్నా
 త్వామహాపాపా ద్విముక్తోరోహిణీపతిః । స్వనామచిహ్నితంలింగం సిద్ధలింగ
 స్యదక్షిణేకొటిశ్వరస్యసముఖే స్వయంభోరీశ్వరస్యచ । యత్రైకంకొటి గుణి
 తం సుకృతంచాపిదుషకృతం । కొటిశ్వరప్రభావేన కొటితీథమిత్స్యతం। త
 త్రస్నానేనదానేన మహాపాతకకొటయః। విలయంయాంతిత తైనహ్యన్యత్తుల్యం
 నవిద్యతే। తత్రలింగంప్రతిష్ఠాప్యము క్తఃపాపాద్ద్విజాధిపః । భూయోపిస్వపదం
 ప్రాప్య ముముదెద్యుతిమాన్విధుః । తస్మాత్త్వమపిత త్తీథే స్నాత్వామాతృ స
 మన్వితః।సోమలింగంనమశ్కృత్వా సర్వపాపహరంపరం । ముచ్యసె సర్వపా
 పెభ్యోనాత్రకార్యావిచారణా । కొటిగోకన్యకాదాన మశ్వమేధశతత్రయం।
 త్రైకొటిశివలింగానాం ప్రతిష్ఠావిధివత్కృతాః । ప్రదక్షిణత్రయంభూమే బ్రీ
 త్తావిద్యాప్రబోధనం।కొటితీథంసమంగంగా స్నానమేకంసమంభవేత్ । ఇత్యు
 క్త్వాసమునిఃపుత్ర తత్రైవాంతరధీయత॥ ఇతిమునిగదితంనిశమ్యవిప్రో నిఖిల దురి
 తహారిస్వగౌదంవాక్యజాలం । ధృతమతిరథనిత్యంమాతృయుక్తోమనోజ్ఞం విగ
 తసకలదోషఃప్రాప్తవాన్ దివ్యదేహం॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే కొటిశ్వరఛాయాసోమేశ్వర

సిద్ధేశ్వరమాతృగమనదోషహరతీథం వణంనంనామ

ద్వ్యుత్తరశతతమోధ్యాయః

త్యుత్తరశతతమాధ్యాయప్రారంభః.

తతఃపరంప్రవక్ష్యామి కుండలేశ్వరసంజ్ఞితం। తీథంత్రైలోక్యవిఖ్యాతం నేశేవ
 త్తుంతతఃపరం।కొటిశ్వరస్యాభిముఖం గౌతమ్యాదక్షిణేతటే। గౌతమేనాహృతా
 గంగా యథాయాతిసరిత్పతిం । శ్రుత్వామహిషాదధ్ధేర్ఘ్నోష మతిగంభీరముత్త
 మంగంగామక్షపరీతాత్తా వేగేనమహాతాన్వితా।చింతయామా ససక్రోధా జి
 త్వాయాస్యేసరిత్పతిం।పాతాశంచనయామ్యద్య సముద్రమతిగర్వితా। కొటిశ్వర

స్యపురితో గౌతమ్యా ఉత్తరేతపే। ఇతివ్యవసితాంగంగాం జ్ఞాత్వాసౌసరితాంప
 ణిః। ఆయయా గౌతమీద్రష్టు మఘ్యం నిక్షిప్యకుండలే। దండవత్ప్రణపత్యాహా ఊ
 మాంకురుజితేమయి। పురావరుణదత్తే ద్వాదశార్క సమప్రభే। తేదృష్ట్వాకుండ
 లేదేవీ శాంతకోపాశుచిస్తితా। ప్రసన్నాస్తి మహాభాగ కింకరోమితవప్రియం॥
 సముద్రఉవాచ ॥ దేవియద్యనుగృహ్ణాసి మాంత్వంసురవరప్రియే। వేగశ్శాంతోభ
 వత్వాశు తవగంభీరగామిని । త్వాంకుండలాభ్యాందృష్టోస్తి యత్ర దేవస్సదాశ
 వః। స్థాపితోత్రప్రసన్నాత్థా శంకరస్సర్వదేహీనాం । నిరపాయస్తయాసాధకం
 తిష్ఠత్వాభూతసంస్థవం। ఏషమేస్తువరోదేవి సర్వలోకోపకారకః॥ గంగా ॥ భ
 వత్వేవంత్వయాదిష్టం తీర్థకంభువనవిశ్రుతం। ఈశ్వరోపిప్రసన్నస్య ప్రసన్నోభవి
 తాతవ॥ బ్రహ్మ ॥ ఇతిదత్వావరం దేవీ శాంతవేగాసరితృతిం। ప్రవిశ్య గౌతమా
 యాథ దత్వాలోకాన్తనోరమాణ్ । కీర్తికంచసర్వలోకేషు స్థాపయిత్వాసుఖంస్థి
 తా। తతఃప్రభృతిత తీర్థకం కుండలాఖ్యం మునీశ్వర । దశకనాత్స్పశకనాత్స్పా
 నా ద్భ్రష్టాహత్యాయుతందహేత్ । తత్రతీర్థాన్యనంతాని వసంతిశుభదాని
 వే। అహంవిష్ణుశ్చరుద్రశ్చ నివసామోత్రబై సదా । తతోత్రస్నానదానాది కోటి
 కోటిఫలప్రదం॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే
 కుండలేశ్వరబ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వర
 ప్రభృత్యనంతతీర్థకవణకనంనామ
 త్మ్యుక్తిత్తరశతత మో ధ్యాయః.

చతురు త్తరశతత మో ధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మహ్మవాచ ॥ భానుతీర్థకమితిఖ్యాతంత్వాష్ట్రంమాహేశ్వరంత
 థా। వింద్రంయావ్యమధాగ్నేయంసర్వపాపప్రణాశనం। అభిష్టుతఇతిఖ్యాతోరా
 జాసీత్సూర్యవంశజః। హయమేధేనయజ్ఞేనయష్టుమారబ్ధవాణసురాణ్ । ఋత్వి
 జష్టోడశోచుస్తేవసిష్ఠానుపురోగమాః । యాచస్వభాసురంరాజణదేవానాం
 యజనంశుభం । దదాత్వేవహారాద్భానుస్సూర్యోలోకగురుఃప్రభుః । తథేత్యు

క్షాభిష్టుతో సౌదేవ దేవందివాకరం | దేవానాం యజనం దేహీసవితస్తేన మోక్షేతే
 తదారాజమ ఘోసత్రే బ్రాహ్మణై ర్వేదపారగైః | ప్రారభేభిష్టుతో రాజాయత్రా
 గాద్భూపతిం రవిః | దేవానాం యజనం దాతుం భానుతీథం తదుచ్యతే || తదేవక్షే
 త్రీముత్యకృష్టం హయమేధం సురైర్వృతః | దైత్యాశ్చ దనుజాశ్చైవ ఆజన్తుర్విష్ణు
 హతవే | బ్రహ్మవేషధరాస్సర్వే గాంగతాస్స గుణా ఇవ | తేష తత్ర మహాప్రాజ్ఞాః
 ప్రావిశన్తు నివారితాః | ఐమ సానిచ పాత్రాణి సోమంచా త్వా లమేవచ || సోమపానం
 హవిస్త్యాగమృత్విజో భూపతింతథా | నిదంత్య న్యేహ సంత్య న్యేక్షీ పంత్య న్యేతథా
 సురాః | తేషాం వెషాన్మజానంతి విశ్వరూపం వినా మునే | విశ్వరూపో పిపితరం ప్రా
 హదై త్యా ఇమే ఇతి తత్పుత్రవచనం శ్రుత్వా త్వష్టా ప్రాహ సురానిదం | గృహీత్వా
 వారిదర్చాంశ్చ యేభిందంతి మఖం మమ | మన్యామ హేమహాపాపా ఇత్యుక్త్వా వారి
 ణాక్షిపత్ | తతః క్షీణాయుషో దై త్యాః ప్రభగ్నాః కుపితాస్తతః | యతైవ ప్రాక్షి
 పద్వారిత్వష్టాలోకప్రజాపతిః | త్వాష్ట్రీంతీథం తదాఖ్యాతం సర్వపాపప్రణాశ
 నం | త్వాష్ట్రోవాక్యా ద్యత్ర దైత్యాన్నిజఘానయ మస్తథా | కాలదండేన చక్రేణ
 కాలపాశేన మృత్యునా | యత్ర తేనిహ తాదైత్యాస్త త్తీథం యామ్యముచ్యతే | య
 త్పృథివా తక్రతుః పుణ్యో హుత్వాగ్నిం శ్చామృతం బహు | ధారాభిః పతమా
 నాభి స్తిరశ్చీనం మహద్వనె | యత్రాభవద్ధవ్యవాహా స్తృప్తోరుద్ర స్త్వభిష్టుతః | అగ్ని
 తీథం సమాఖ్యాత మశ్వమేధఫలప్రదం | ఇంద్రో మరుద్భిర్నృపతిం ప్రాహేదం
 వచనం శుభం | సఖామమప్రియో నిత్యం భవితానా త్ర సంశయః | సకృతాథోమ
 త్యలోకే ఇంద్రతీథే చ తర్పణం | కుర్యాత్పితృభ్యః ప్రీత్యథా మింద్రవీవసవీర్య
 తః | మాహేశ్వరంతు య త్తీథం పూజితో భిష్టుతస్మివః | భక్తియుక్తేశ్చ విప్రై
 శ్చ సర్వకమవిశారదైః | వేదికైర్లాకికైశ్చైవ మంత్రైః పూజ్యమహేశ్వరం |
 నృతగీతైస్తథా వాక్యై రమంత్రైః పంచసంభవైః | ఉపచారైశ్చ బహుభి
 దండపాతప్రదక్షిణైః || ధూపైర్నైవేద్యపుష్పైశ్చ దీపగంధైస్సుగంధిభిః | పూజ
 యామా సదేవేశం విష్ణుం శంభుం ధిన్మైకయా | తతః ప్రసన్నా దేవేశో వరాదద
 తురోజసా | అభిష్టుతే నృపేంద్రాయ భుక్తిం ముక్తిముఖావపి | తతః ప్రభృతి తత్తీ
 థం శైవం వైష్ణవముచ్యతే | తత్రీన్నానంచ దానంచ సర్వకామ ప్రదం వి
 దుః | ఇమాని సర్వతీథాని స్మరేదపి పఠేదపి | విముక్తస్సర్వపాపేభ్యో శివవిష్ణు

పురంబ్రజేత్ ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

భాన్వాదిశతతీథణవణణనంనామ

చతురుత్తరశతతమోధ్యాయః

పంచోత్తరశతతమోధ్యాయప్రారంభః

ఓం బ్రహ్మైవాహుః || వ్యాధతీథణమితిఖ్యాతం రోగఘ్నంపాపనాశనం ।
 తత్రాప్యేవంవిధాంపుణ్యాం కథాంశృణుమహమతే । గంగాయాఉత్తరేపారే
 శృంగిబేరస్యచోత్తరే । ఆదికేశఇతిఖ్యాతో మునిభిఃపరిపూజితః । సింధుద్వీపఇతి
 ఖ్యాతో మునిఃపరమధామికః । తస్యభ్రాతావేద ఇతిసచాపి పరమషికభిః ।
 తమాదికేశం దేవేశం త్రిపురారిం త్రిలోచనం నిత్యం పూజయతే భక్త్యా గౌతమీతట
 మాశ్రితః । వైదికైవివిధైః సంతైర్వైశ్చక్షుర్మేర్వతశ్శుచిః । గౌతమ్యామాదికే
 శంతం పూజాంచ కేశసేదవిత్ । నిత్యం పూజ్యశివంభక్త్యా ప్రాప్తైమధ్యందినం
 నౌభిక్షౌటనాథం వేదోపి యాతి గ్రామం విచక్షణః । యాతే తస్మిన్ ద్విజవరేవ్యాధః
 పరమధామికః । తస్మిన్నిరివరేపుణ్యే మృగయాం యాతి నిత్యశః । భ్రమిత్వావివిధా
 స్తేశాన్ మృగాన్ స్వాత్వాయధాసుఖం । తేషాం మాంసం ధనుషోక్ట్యాంశ్రాం
 తోవ్యాధ శ్శివప్రథమం । ఆదికేశం సమాసాద్య వేదేనాచి తమోజసా । పా
 దేనాహత్యతాం పూజాం ముఖాసీతేనవారిణా । స్నాపయిత్వా శివందేవ మ
 చయిత్వా సపత్రకైః । అపయిత్వా తు తన్తాంసం శివోమేప్రియతామితి ।
 నైవకించితృజానాతి శివభక్తిం వినాశుభాం । తతో యాతి స్వకం స్థానం మాం
 సేనచయధాగతః । ఎవంబహుతిథేకాలే యాతివేదశ్చకోపహః । పూజాం
 మంత్రవతీంచిత్రం శిభక్తిసమన్వితాం । కోను విధ్వంసయేత్వాపో మత్తస్స
 వధమాప్నుయాత్ । ఎవంనిశ్చిత్త్యమేధావీ కోన్వేవంకతుముత్సహేత్ । మ
 దీయాంభక్తిభావేనకృతాం పూజాం నరాధమః । నిత్యం రహసీతంపాపం పశ్యేయం
 నాత్ర సంశయః । ఎవంసంచిత్యతేజస్వీ సింధుద్వీపస్యభానుజః । కస్యేయంపాప
 జేష్టాస్యా త్పాపిష్ఠస్యభవేద్ధ్రువం । పుష్పేవనభవైదివైః కందమూలఫ
 లైశ్శుభైః । కృతాం పూజాం సవిధ్వస్య అన్యాం పూజాంకరోతియః । మాంసే
 నదుష్టపత్రైశ్చ సతువధోభవేన్మమ । ఏవంనిశ్చిత్త్యమేధావీ గోపయిత్వా తనుంత

దా । తంపశ్యేయంమహాపాపం పూజాంకృత్వామహేశ్వరే । ఏతస్మిన్నంత
 రేతత్ర ప్రాయాద్యాధోయధాపురా । నిత్యవత్పుజయంతంత మాదికేశస్త
 థాబ్రవీత్ । భోభోవ్యాధమహాబుద్ధే శ్రాంతోసీతిపునఃపునః । తమేవంవాజీ
 నందేవం వేదశ్శుశ్రావపశ్యతి । చుకోపవిస్తయావిష్టో నచకించదువాచహా ।
 వ్యాధశ్చనిత్యవత్పుజాంకృత్వా స్వభవనంయయా । వేదశ్చకుపితోభూత్వాస
 గత్వైనమువాచహా । అయంవ్యాధఃపాపచరః క్రియాజ్ఞానవివజితః । తస్యాత్తా
 నందశితవాక్ మాంతుకింతు నవత్యసి । పూజాంమంత్రవిధానేన కరోమి
 యతవ్రతఃత్వదేశరణోనిత్యం భార్యాపుత్రవివజితః । వ్యాధోమాంసేనదుష్ట
 న పూజాంతవకరోత్యసాతస్యప్రసన్నాభగవా న్నమమేతివిచిత్రితః । మృదోర్మ
 కశ్చిత్ప్రీణాతి ప్రీణాత్యేవదురాత్మనేతదహంతేముద్ధిశిలాం పాతయామిన
 సంశయః । ఏవము క్తద్విజవరే ప్రహాస్యైనమధాబ్రవీత్ । శ్వఃప్రతీక్షయపశ్చాన్తాం
 శిలాంపాతయవేదవిత్ । తథేత్యుక్త్వాసవేదోపి శిలాంత్యుక్త్వాచసువ్రతః । ఉపసం
 హృత్యకోపంచ శ్వఃకరోమీత్యువాచహా । వేదస్తునిత్యవత్పుజాం కుర్వక్ పశ్యతిమ
 స్తకేలింగస్యసవ్రణంభీమం ధారామత్యుష్ణతాంతథా । వేదస్సవిస్తయోభూత్వా
 కిమిదలింగమూధణని । మఘోతాత్పతోభవేతస్య సూచయేదిత్యచిత్రియత్ ।
 మృదాచగోమయేనాపి గంగాయావారిభిఃకుశైః । ప్రత్యోశయిత్వాతాంపూజాం
 కృత్వాస్తేనిత్యవత్తదా । ఏతస్మిన్నంతరేప్రాయా ద్యాధోపగతకల్మషః । మూ
 ధానానంవ్రణసంయుక్తంవిహాపంలింగమస్తకే । దృష్ట్వాచకిమిదంచిత్రమిత్యుక్త్వా
 నిశితైశ్శరైః । ఆత్మానంభేదయామాస శతధాచసహస్రధా । తతఃప్రోవాచభ
 గవాక్ వేదంవేదవిదాంవరం । పశ్యవ్యాధం మహాబుద్ధే భక్తిభావేనసంయు
 తం । త్వంతుమృద్భిఃకుశైశ్చైవ మూధానంకృతవానసి । తస్మాదస్తేవరాక్
 దాస్యే పశ్యాత్తుభ్యం ద్విజోత్తమ । వరేణానందయామాసవ్యాధం దేవోమ
 హేశ్వరః । వ్యాధప్రోవాచదేవేశం నిమాకల్యంతేయదుద్భవేత్ । తదస్తాకం
 భవేన్నాథ మన్నామ్నాతీథ ముచ్యతాం । సర్వకృతుఫలంతీథంస్తరణాదే
 వముచ్యతాం । తథేత్యువాచదేవేశస్తతస్తత్తీథముత్తమం ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గాతమీమాహాత్మ్యే వ్యాధతీగ్ధవణానంనామ

పంచోత్తరశతతమోధ్యాయః

షడు త్తరశతత మో ధ్యాయ ప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ చతు స్తీర్ణమితిఖ్యాతం రూపసౌభాగ్యదాయకం।
యత్రయోగీశ్వరోదేవో గౌతమ్యాఉత్తరేతపే । పురంభౌవనమాఖ్యాపం గిరిరి
త్యభిధీయతే । యత్రాసౌభావనోరాజా ఉత్రధమపరాయణః । తస్మిన్పుర
వరేశశ్చ ద్రాప్తాణోవృద్ధకౌశికః । తత్పుత్రోగౌతమఇతిఖ్యాతో వేదవిదు త్తమ।
తస్యబుద్ధిమాతృదోషా ద్విపరీతాభవన్తునే । సఖాకశ్చిత్తస్యవణీ జ్ఞణీకుండ
లఉచ్యతే। తేనసఖ్యంద్విజస్యాసీ ద్వైరస్యం ద్విజవైశ్యయోః । శ్రీమ ద్దరిద్రయో
ర్నిత్యం పరస్పరహితైషిణోః । కదాచిద్గౌతమోవైశ్యం మణికుండలము త్తమం।
ప్రాహేదంవచనంప్రీత్యా రహఃస్థిత్యా పునఃపునః । గచ్ఛావోధనమాదాతుం
పర్వతానుదధీవపియావనంతద్వృధాచేదం వినాసౌఖ్యంనకుండల। కుండలోద్విజ
మాహేదం మత్పుత్రోపాజితంధనం । బహ్వస్తికింధతేనాద్య కరిష్యేద్విజ స
త్తమ। ద్విజఃపునరువాచేదం మణికుండలమోజసా । ధమాథక్షాన కామా
నాంకోనుతృప్తాను దృశ్యతే। సపుత్రఃకథ్యతేలోకే షైత్య గ్రింవి త్తంతు నస్పృశేత్।
యోథంపిత్య గ్రింతులిప్యేత నపుత్రస్సతుకుండల । స్వదాహుబలమాశ్రిత్యయో
థాజనయ తేసుతః। సకృతాథో భవేల్లోకే పిత్య గ్రింవి త్తంతునస్పృశేత్ ।
స్వయమథంసుతోవితై పిత్యేధాస్యతి బంధవే । తంతుపుత్రంవిజాసీయాత్పితు
రనేతు బాంధవాః। ఏతచ్చ గ్రిత్వాతుతద్వాక్యం బ్రాప్తాణస్యాతతాయినః। తథే
త్యుక్త్వాతుతద్వాక్యం రత్నాన్యాదాయసత్వరం । ఆత్మకీయంచవిత్రంచ గౌత
మాయవ్యవేదయత్ । ధనేనైవదిశశ్చైవ పరిభ్రామ్యయథాసుఖం । ధనాన్యాదా
యబహుశః పునరేష్యానుహేవయం । సత్యమేవవణిగ్వక్తిసతువిప్రః ప్రతార
కః। పాపాత్కాపాపబుద్ధిశ్చ నబుబోధవణిద్విజం । తౌపరస్పరమామంత్య గ్రిమా
తాపిత్రోర్నజానతోః। దేశాద్దేశాంతరంయాతౌ ధనాథంతు వణిద్విజౌ । వ
ణిగ్న స్తస్థితంవిత్రంబ్రాప్తాణోహతుమిచ్ఛతి । యేనకేనాప్య పాయేన తేనవి
త్రేనయత్సుఖం। నృత్తగీతరతోనిత్యంపణ్యస్త్రీభిరలంకృతః । స్వభోగాయకథంవి
త్తంశైశ్యహ స్తస్థమామ్నయాం। ఏవంచింతయమానోసా గౌతమః ప్రహసన్మవ। మ
ణికుండలమాహేదంవై శ్యంధమకరతంమునే। ధనేనానేనగచ్ఛావోవిహతుకంవె
శ్యమందిరం। నేత్యువాచతతోవై శ్యః। అధర్తోజాయతేతతః। బ్రాహ్మణఃపునరాహే
దమధమాదేవజంతవః। వృద్ధింసుఖమభీష్టాని ప్రాప్నువంతినధమకతః। ధమిష్టాః

ప్రాణినోలోకే దృశ్యంతేదుఃఖభాగినః|తస్మాద్ధమేణకింతాత దుఃఖేనానధః|హే
తునా|నేత్యువాచతతోవైశ్యః సుఖంధమే|సప్రితం| పాపందుఃఖంభయంక్లశం
దారిద్ర్యంశోకమేవచ|యతస్సగో|యతోముక్తి స్తస్మాద్ధమోవిశిష్యతే| ఏవంవి
వదతోస్తత్ర సాంపరాయస్తయోరథూత్| పృచ్ఛావంకస్యప్రాబల్యం ధమిణో
వాప్యధమిణః|వేదాత్తులౌకికంశ్యేష్ఠం లోకేధమస్సుఖంభవేత్| ఏవంవివదమా
నాతా పూచతూరపరాజనా|అధమస్యచధమస్య ప్రాబల్యంచయధావి
ధి|తద్వదంతుయథాపృష్ట మేవమూచతురోజనా| ఏవంతతోచిరైకేచి ద్యేధ
మేణానువతినః| తేదుఃఖమనుభూయంతే పాపిష్ఠాస్సుఖినోభువి| సాంపరాయై
జితంసర్వం ధనంవిప్రేన్యవేదయత్| మణిమాంస్తువణిక్చేష్ఠః పునర్ధమంప్ర
శంసతి|మణిమంతంద్విజఃప్రాహా కింధమమనుశంసతి| తథేతిచాహవైశ్యోపి బ్రా
హ్మణఃపునరబ్రవీత్|జితంమయాధనంవైశ్య నిలజ్జఃకింతుభాషసే| తద్విప్రవచనం
స్రుత్వా వైశ్యోహస్యేదమబ్రవీత్| చతుఃకంపురుషాథానాం ధమంప్రధమ
ఉచ్యతే|పశ్చాద్ధర్మకామశ్చ సధమోమయితిష్ఠతి| కథంబ్రూషేద్విజశ్రేష్ఠ మ
యోదితమిదంవచః|ద్విజోవైశ్యంపునఃప్రాహా హస్తాభ్యాంక్రియతాంపణః| తథేతి
మన్యతేవైశ్యస్తాగత్వాపునరూచతుః| పూర్వవల్లౌకికౌవైశ్యో జితిత్యబ్రవీద్వ
చః|కరోతిత్వాతతఃప్రాహా కథంధమంతుమన్యసే| ఆక్షిప్తాబ్రాహ్మణేనైవం వై
శ్యోవచనమబ్రవీత్|ధమమేవపరంమన్యే ప్రాణైఃకంఠగతైరపి| ఏవంవివదమా
నోసా వధవాబ్రాహ్మణోభవత్| విముక్తౌవైశ్యకస్తత్ర బాహుభ్యాంచధనే
నచ|ఏవంభ్రమంతాసంప్రాప్తా గంగాయోగీశ్వరంహరం| యదృచ్ఛయామునిశ్రే
ష్ఠ మితిహాప్యూచతుఃపునః|వైశ్యోగంగాంచయోగేశం ధమమేవప్రశంసతి| కో
పాద్విజస్తుతంచైశ్యం ఆక్షిపన్పునరబ్రవీత్| గతంధనంకరోతన్నా అవశిష్టాస్త
వాసవః|విహస్యపునరాహేదం వైశ్యోగౌతమమోజసా|ధమమేవపరంమన్యేయ
ధేచ్ఛసితథాకురు|బ్రాహ్మణాంశ్చగురున్ దేవాన్ వేదాన్ ధమంజనాదనం| య
స్తునిందతిదుష్టోసా వస్త్పశ్యోహీసదుమతిః| ఉపేక్షణీయోదుర్బుధిః పాపాత్తా
ధమదూషకః|తతఃపునఃప్రకోపేన ధమంత్వంతుప్రశంససే| ఆవయోఃప్రాణ
వీవాత్ర పణస్యాదితివైద్విజః|ఏవముక్తౌగౌతమేన తథేత్యాహవణిక్తధా| పునర
ప్యూచతురుథౌ లౌకికాన్తైతథోచిరై| యోగేశ్వరస్యపురతో గౌతమ్యాదక్షిణేత
టే|తన్ని పాత్యవిశంవిప్ర శ్చక్షురుత్పాట్యచాబ్రవీత్| ధమాదవస్థాందుబుధై

ప్రాప్తవానసిపాపకృత్ | గతంధనంగతంచతు గతౌచకరపల వావిద్ధోసిమిత్రగ
 చ్చామి నైవంబ్రూయాఃక దాచన | సకుండలోవణి క్తత స్థిరశ్చచ్ఛిన్నబాహుకః |
 గతనేత్రోఘవంప్రాప్తా ధమణమేవానుసంస్తరన్ | అప్రాధి-తానిదుఃఖాని యధై
 వాయాంతి దేహీనాం | సుఖాన్యపితథామస్యే దైన్యమత్రాతిరిచ్యతే | యత్రయస్యచ
 భోక్తవ్యం సుఖంవాదుఃఖమెవవా | సతత్రబద్ధార్జ్యేవ బలాదై వేనీయతే | ఏవం
 బహువిధాంచితాం కుర్వన్నాస్తేమహీతలే | నిశ్చేష్టశ్చనిరుత్సాహః పతితశ్శోక
 సాగరేది నావసానేశర్వర్యా ముదితేచంద్రమండలే | ఏకాదశ్యాంశుక్లపక్షే త
 త్రాయాతివిభీషణః | సతుయో గేశ్వరందేవం పూజనాయోపజగ్న్యవాక్ | స్నాత్వా
 సగౌతమింగంగాం సపుత్రో రాక్షసైర్వృతః | విభీషణస్యహీనుతో విభీషణఇవాప
 రః | వైశ్యోధమభృతాంశ్రేష్ఠో తస్మై సర్వంన్యవేదయత్ | వైశ్యస్యవచనంశ్రు
 త్వా యథావృత్తంసధమవిత్ | పిత్రేనివేదయామాస లంకేశాయయతాత్మనే | న
 తులంకేశ్వరంప్రాహ పుత్రంప్రీత్యాగుణాకరం | పూర్వం రామోమమగురు స్త
 స్యామాత్యస్సఖామమ | హనూమానితివిఖ్యాత స్తేనానీతోగిరిమహాన్ | పురాకా
 ర్యాంతరేప్రాప్తే దౌషధానయనాయచ | విశల్యకరణీచేతి మృతసంజీవనీతథా | త
 మాదాయమహాబుద్ధి రామాయాక్లిష్టకమణే | నివేదయిత్వా యత్సాధ్యం త
 స్మిన్ వృత్తే సమారుతిః | పునగిరింసమాదాయ ఆగచ్ఛదిహపర్వతమ్ | గచ్ఛతస్తస్య
 వేగేన విశల్యకరణీమునే | అపతద్గౌతమీతీరే సవృక్షస్తత్ర తాపవాన్ | తస్యశాఖాం
 సమాదాయ హృదయేన్యస్యవేశయ | తత్సప్తమాత్రవీవాయం స్వరూపంసమ
 వాప్నుయాత్ | తచ్చృత్వాతుపీతుర్వాక్యం షైభీషణీరుదారధీః | తథాచకారపై
 శ్యేతు కాష్ఠఖండంన్యవేశయేత్ | తత్సృజనాత్తువైశ్యోపి సచతుస్సకరోభవత్ |
 తదేవకాష్ఠమాదాయ ధమణమేవానుసంస్తరన్ | స్నాత్వాతుగౌతమింగంగాంత
 ధాయోగేశ్వరంహరం | సమసక్పత్వాపునశ్చగా తాకాష్ఠఖండేనవైశ్యకః | పరి
 భ్రమన్నుసపురం మహాపుర మితిశ్రుతం | మహారాజ ఇతిఖ్యాత స్తత్రరా
 జామహాబలః | తస్యనాస్తిసుతః కశ్చిత్పుత్రికాస్తిహ్యలోచనా | నైవతస్య
 సుతాపుత్ర స్తస్యాసీ ద్వితమీద్యశం | దేవోవా దాన వోవాపి బ్రాహ్మణః
 త్పత్రియోభవేత్ | వైశ్యోవా శూద్రయోనిర్వాసుగుణో నిగుణోపివా | త
 స్మై దేయాఇయంపుత్రీయో నేత్రే ఆహారిష్యతి | రాజ్యేనసహ దేయేయమితి రా
 జాత్వఘోషయత్ | అహర్నిశంసవైశ్యోపి ఘోషంశ్రుత్వా తదాబ్రవీత్ | అహంనే

త్రేతహరిష్యేరాజ్ఞఃపుత్ర్యాఅసంశయం । తంవే శ్యవరమాదాయత దా ర్షణ్య
వేదయన్ । త తా హస్తస్పర్శమాత్రేణ సనేత్రాఘాన్నుపాత్తజా । త తస్మవే శ్యంరా
జాతుకోభవానితిచాబ్రవీత్ । వే శ్యో రాజ్ఞేయధావృత్తం న్యవేదయదతంద్రితః । బ్రా
హ్మణానాం ప్రసాదేన ధర్మస్య తపస్ స్తథా । దానప్రభావాద్యజ్ఞైశ్చ వివిధైర్భూ
రిదక్షిణైః । దివ్యాషధీ ప్రభావేన జాతమన్యంతు మేని రే । తస్మా వీవతు తాంకన్యాంపా
దా త్కృత్వా పునర్నృపం । మహాన్యపోవనం ప్రాయాత్స రాజా ధూత్స కుండలః । త
స్మిన్ కశా సతి రాజ్యంతు కదాచిద్గౌతమం ద్విజం । హృతస్వంద్యూత కైః పాపై రపశ్య
న్మణి కుండలః । త మా దాయద్విజం మిత్రం పూజయా మా స సర్వవిత్ । ధర్మాణాం చ
ప్రభావంచ న్యవేదయద శేషతః । తేన విప్రేణ సర్వస్వే స్వస్స హితో గోత్రజై ర్వృతః ।
వే శ్యస్వ వే శ్య సహితో బ్రాహ్మణస్య చ బాంధవేః । వృద్ధకౌశిక ముఖ్యైశ్చ తస్మిన్ శ్యో
గేశ్వరాంతికే । యజ్ఞానిష్టాద్విజాన్ పూజ్యత తస్వ గమపేయివాన్ । తతః ప్రభృ
తి త స్తీర్థం మృత సంజీవనం విదుః । చక్షు స్తీర్థం సయోగేశం స్త రణా దపి పుణ్యదం ॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే మృత సంజీవన కుండల

చక్షు స్తీర్థం యోగేశ్వర తీర్థం వణం నామ

షడు త్తర శత త మో ధ్యాయః .

సప్తా త్తర శత త మో ధ్యాయ ప్రారంభః .

ఓం బ్రహ్మో వాచ ॥ ఊర్వశీ తీర్థం మాఖ్యాత మశ్వమే ధఫల ప్రదం । మృడేశ్వ
రో యత్ర దేవో యత్ర శార్ఙ్గధరో హరిః । ప్రమతిర్నామ రాజా సీత్యార్వభామః
ప్రతాపవాన్ । దిశో జిత్వా జగామా శుభం ద్రలోకం సురై ర్వృతం । జహా సేంద్రం పా
శహస్తం ప్రమతిః త్రియషభః । తంహా సంతం మహాలక్ష్మ్యా హారిః ప్రమతి మబ్రవీత్ ।
త్వం దేవయమహాబుద్ధే మరుద్భిః క్రిడితై రలం । దిశో జిత్వా తలం ప్రాప్తా జిత్వా తలగ
తాన్మనః । సకషాయం హరి వచోనిశమ్య ప్రమతిర్నృపః । త ధేత్యు వాచ దేవేంద్రనికృ
తింకింతు మన్యసే । తచ్చృత్వా ప్రమతే ర్వాక్యం సుర రాడిద మబ్రవీత్ । ఊర్వశీం నికృతిం
మన్యే త్వం రాజన్ కింను మన్యసే । యద్భ్రవీషిసు రేశా సతన్త న్యే హాంశ తక్రతో ।
ప్రమతిం సుర రాట్పూరి హాసకృతిం దక్షిణంకరం । సధమం సశరం పుణ్యం దేహి దే

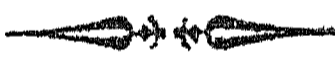
వ్యాసదై వతైః తా వేవంసంవిదంక్య త్వా దేవనా యోపచక్రతుః । ప్రమతిజీత
వాం స్తత్ర ఊర్వశీ దేవ తా శ్రీయం తాంజిత్యాప్రమతిః ప్రాహ ససరంభంశతక్ర
తుం । నికృ తేపునరన్యస్యై పశ్చాద్దీయేతవావిభో । దేవనాగమధాచక్రేచైత్రంచర
థము త్తమం । దివ్యేహం తేనన్యపతేక రేణాపివిచారయ । సంగృహీత్వాత దాపా
శానతాంశ్యమణిభూషితాః । జితమిత్యబ్రవీచ్ఛక్రంప్రమతిఃప్రహసన్ తదా । ఏతస్మి
న్నంత రేప్రాయాదక్షజ్ఞ స్తత్ర నారదవిశ్వావసురితిఖ్యాతో గంధర్వాణాం మహే
శ్వరః । గంధర్వోవిక్షిప్తనాజన్ భయూద్దివ్యామహేత్వయా । తథేత్యుక్త్వాన
న్యపతిజీతమిత్యబ్రవీత్తదా । తాంజిత్యాన్యపతిమాఖ్యా దైవేంద్రంప్రాహాక
త్మలం । రణేవా దేవ నేవాపినత్వంశేతాకథంచన । కేనత్వం దేవ రాజత్ర కృతోసీతి
పునఃపునః । పునస్తామూర్వశీంప్రాహాగచ్ఛకమకరీభవ । తమూర్వశీ న్యసంప్రాహ
మైవంబ్రూయాంజనేశ్వర । యథా వ ర్తేత్ర దేవేషుత ధాత్వయిచమానద । వతయే
హంమహాబుద్ధింకిన్నువర్థయ సేమహాః । తతస్తాంప్రమతిఃప్రాహ త్వాద్భర్ష శాస్సం
తిదారికాః । కిన్నులజ్జయ సేభద్రెగచ్ఛకమకరీభవ । ఏతచ్ఛ్చ త్వాన్యపేణో క్తం
గంధర్వాధిపతి స్తదా । చిత్రసేనఇతిఖ్యాతస్సుతోవిశ్వావసోన్యలీ । దేవయేయంత్వ
యా రాజన్ గర్వేణాసేనధూపతే । రాజ్యేనజీవితేనాపిమదీయేనతవాపిచ । తథేత్యు
క్త్వాపునరుభాచిత్రసేనన్యపో త్తమా । దివ్యేతామతిసంరక్షాచిత్రసేనన్యపోతదా ।
చిత్రసేనోజయత్సర్వ మూర్వశీమాదితఃపణే । రాజ్యంకోశంబలంరాష్ట్రం య
చ్ఛాన్యద్వస్తుకించన । చిత్రసేనా యతద్దద్యాద్యదాసీత్ప్ర మితేధానం । గం
ధర్వస్తంమహాపాశైర్బద్ధావనృపతింతదా । తస్యపుత్రోబాలప్రవపురోధసమువా
చహా । వై శ్వామిత్రంమహాప్రాజ్ఞంమధుచ్ఛందసమోజసా । కింమేపిత్రాకృతం
పాపంక్వవాబద్ధో మహామతే । కథమేష్యతిసత్త్సానంకథంపాపైర్విమోత్యతే ।
సుమతేర్వచనంశ్రుత్వా హాషాత్సమునిస త్తమ । మధుచ్ఛందోజగా దేదంసుమతిం
వచనంతదా । దేవలో కేతవపితాబద్ధ స్తీష్ఠతిమానద । కై తవైర్బహుదోషైశ్చభ్ర
ష్టరాజ్యోబధూవహా । యోయాతికైతవంభావంసచాపిక్లేశభాగ్భవేత్ । కవినానుషి
తాభూమిఃకింపునఃకై తవై జన్వైః । కితవస్యతుయాజాయాతస్యాభవతిసర్వదా ।
అకైతవాచయావృత్తిస్తామభ్యస్యద్విజన్తనా । కృషిగోరక్షవాణిజ్యమపికార్యమ
కైతవం । యస్తుకై తవవృత్యాచధనమాహతుమిచ్ఛతి । ధమాధకామా
భిజన్వైస్సతుముక్యేత పూరుషః । తస్మాదేవంవేదవిత్తు జ్ఞాత్వాత్వజ్జితకైతవం

వేదేపినూషితం కమతవపిత్రాతథాకృతం । తస్మాత్కాంకుమహౌవత్స గుమ్మ
 క్తంతద్విధీయతాం । విధాత్యవిహితంకమకో నయాత్యపపండితః । ఏతత్పురో
 ధసోవాక్యం శ్రుత్వాసుమతిరబ్రవీత్ । కింకృత్వాప్రమతిస్తాత వునారాజ్యమవా
 ప్నయాత్ । పునధ్యాత్వామధుచ్ఛంద స్సుమతించేదమబ్రవీత్ । గౌతమీయా
 హితత్రత్వ మనుపూజయశంకరం । ఆదిత్యంచమహావిష్ణుం తతఃపాశాద్విమోక్ష్య
 తే । తథేక్ష్యత్వాజగామాశుగంగాం గత్వాజనాదనం । పూజయామాస
 శంభుంచతపస్తేపేయతవ్రతః । సహస్రమేకంవషాణాం బద్ధంపితరమాత్మనః ।
 మోచయామాస దేవేభ్యః పునారాజ్యమవాప్యచ । సురేశాభ్యాం ముక్తశాపా
 రాజ్యమాపసుతాత్స్వకాత్ । అవాపవిద్యాంగాంధర్వీం ప్రియశ్చాధూచ్ఛత్ర
 తోః । తతఃప్రభృతితత్తీథం కైతవంచేతివిశ్రుతం । తత్రస్నానంచదానంచ
 శ్రవణంఽతనంతథా । స్మరణంచాపియోభక్త్యా సవకామప్రదంభవేత్ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

కైశవతీథం శౌక్యం పాణీసుమతితీథం వణం నం నామ

సప్తాత్తరశతతమోధ్యాయః.

అష్టోత్తరశతతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ ॥ సాముద్రంతీథమాఖ్యాతం సవణతీథం ఫలప్రదం ।
 తస్యస్వరూపం వక్ష్యేమి శృణునారదతన్తనాః । నిస్సృతా గౌతమేనాసౌ గం
 గాపాపప్రణాశనీ । లోకానాముపకారాయ ప్రాయాత్సాబ్రహ్మణోగరైః ।
 ఆగచ్ఛంతీంచేవనదీం కమండలృథృతాం మయా । శిరసానుద్ధృతాంచేవీంశంభునాప
 రమేష్ఠినా విష్ణుపాదప్రసూతాంతాం బ్రాహ్మణేనమహాత్మనా । ఆనీతాఘనఘేనా
 ధ్యాస్తరణాదఘనాశనీ । గురుగురుతరాంసింధుందృష్ట్వాకృత్యమచింతయత్ । యా
 వంద్యాజగతామీశా బ్రాహ్మణేశ్వ నమస్కృతా । తామహంప్రతిగచ్ఛేయం నో
 చేత్స్యార్థమదూషణం । ఏవం విచింత్య రత్నే శోమూతిమా త్షమయాన్వితః కృ
 తాంజలిపుటో గంగా మా హేదంసరితాంపత్నిః । యాంప్రాప్యపూతతాం యాం
 తి పవతారాక్షసామరాః । తాంధతుం నచమేశక్తి రగస్త్యప్రాశితస్యమే ।
 కింనుత్వంగౌరవేణాథ మాంగంతుంశ్వమిషేచ్ఛసి । అవేమిదేవి గంగేమాంస

స్తథా సంగతాభవ । నైకరూపా మహం శక్తస్సంగతుం బహుధాయ
 డి । సంగమేష్వసిద్ధిత్వాం సంగచ్ఛేయంనచాన్యథా । తమేవంవాదినం సిం
 ధుంసప్తధాసావ్యభజ్యత । సవేయాం గౌతమీగంగాం పురాయేసప్తభేజి
 రే । సప్తక్షేణాంచనామ్నాతా స్సప్తగంగాస్తతోవిదత్ । తత్రస్నానంచదా
 నంచశ్రవణంపఠనతథా । స్మరణంచాపీయచ్ఛక్త్యా సర్వకామప్రదంత్వితీ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమహాత్మ్యే

సప్తగోదావరీపుథగ్భాగసముద్రగమనతిథివణనంనామ

అష్టోత్తరశతతమోధ్యాయః.

నవోత్తరశతతమోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ ఋషిపుత్రమితిఖ్యాతం ఋషయస్సప్తనారద । నిషేదు
 స్తపసేయత్రయత్రభీషేశ్వరోహరః । తత్రేదంవృత్తమాఖ్యాస్యేశృణుయత్సేననా
 రద । సప్తధావ్యభజత్ గంగామృషయస్తత్రనారద । వాసిష్ఠాదక్షిణాచస్యా ద్వై
 శ్వామిత్రీతదుత్తరా । వామదెవ్యపరాశ్చేయా గౌతమీమధ్యమాశుభా । భార
 ద్వాజీపరాశ్చేయా ఆత్రేయీతుతశోపరా । జామదగ్నీతుపాశ్చాత్యా వ్యపది
 స్త్వేతుసప్తధా । తైస్సప్తఋషిభిస్తత్రయష్టమిష్టే మహాత్తభిః । ఏతస్త్రిన్నం
 తరేతత్ర దేవానాంప్రబలోరిపుః । విశ్వరూపఇతిఖ్యాతో ఋషిసన్నిధిమభ్యగాత్ ।
 బ్రహ్మచర్యేణతపసా తానారాధ్యయథావిధి । క్రతుస్సర్వోయథాకామం మను
 స్యాద్యేనహేతునా । యథాస్యాద్బలవాన్పుత్రో దేవానామపిదుజకయః । యశ్చై
 ర్వాతపసావాపి పుత్రస్సాద్వక్తుమహాథ । తతఃప్రాహమహాబుద్ధి ర్విశ్వామి
 త్రోమహాతపాః । కమణాతాతలభ్యంతే ఫలానివివిధానిచ । త్రయాణాంకారణా
 నాంచ కమప్రథమకారణం । ఉపాదత్తంయథాతావ న్మతతగమవిదుర్చ
 థాః । కమణఃకారణత్వాచ్చ కారణేషుషగలేసతి । భావాభావాఫలేదృష్టే త
 స్తాత్కమాశ్రితంఫలం । కమాపిద్వివిధంప్రోక్తం క్రియమాణంకృతంతథా । కృ
 తంయత్రీయమాణంచ సాధనంతద్యదుచ్యతే । తద్వద్భావేకమసిద్ధా పుభయ
 త్రాపికారణం । యద్యద్భావయతేజంతుః కమకుర్వన్విచతుణః । తద్వేన
 నాసుకూషేణ ఫలదాయితదుచ్యతే । కరోతికమవిధివ ద్విनाభావనయా

యది । అన్యథాస్యాత్ఫలంసాధ్యే యథాభావోనురూపతః । తస్మాత్తస్మాత్ప్ర
తందానం జపయజ్ఞాదికాఃక్రియాః । కమణౌజ్ఞానరూపేణ ఫలందాస్యంతిభా
వతః । తస్మాద్భావానురూపేణక్రమణోదాస్యతేఫలం । భావశ్చత్రివిధోజ్ఞేయ
స్సాఙ్వికౌరాజసస్తథాతామసఃఫలదాతాచ కమణోనుగుణంఫలం । సాపా
నాంతుగుణంచేతి విచిత్రంకమణాంఫలం । తస్మాదేవానురూపేణ భావంకుర్యా
ద్విచక్షుః । పశ్చాత్కమాపికతవ్యం ఫలందత్వాపితద్విధం । ఫలందదాతిఫలినా
ఫలమిచ్చేవవతతేధమకారోనతత్రాస్తి కుర్యాత్తతకమాభావయేత్ । త
దేవచోపదానాది సత్వాదిగుణభేదతః । భావనాభావ్యతేతద్వద్భావైఃఫలమవా
ప్యతేధమాథకామమోక్షాణాం కమణీవహికారణమ్ । తావత్స్థిత్యాతచ్ఛ
కమణ ముక్తిదంబంధకారణమ్ । స్వభావానుగతంకమణ తస్యతస్యభవేత్తదాఫలా
నివివిధాన్యాశు కరోతిసమతాగుణం । ఏకఏవపదాథోకసౌ భావభేదేనదృశ్యతే
క్రియమాణంకృతంచాపి తస్మాద్భావోవిశిష్యతే । యథాభావంకమణకృతా తథా
చేప్సితమాప్స్యతి । ఏతచ్ఛ్రీత్వా మనెర్వాక్యం విశ్వామిత్రస్యధీమతః । త
పస్తప్త్యా చిరంకాలం తాపసంభావ మాశ్రితః । విశ్వరూపః కమణీ
మం చకార వసుధాతలే । పశ్యత్సు ఋషిముఖ్యేషు వార్యమాణోపి సత్య
శః । ఆత్మకోపాసు రూపంయ ద్భీమకమణ తథాకరోత్ । భీషణే కుండ
భీతేతుభీషణేజాతవేదసి । భీషణంరౌద్రవపుషంధ్యాత్వా త్తానంగుహంవసన్ ।
ఏవంస్తువంతమాలక్యవా గువాచాశరీరిణీ । జటాబూటంవినాత్తానం హావనా
ద్వృజినోద్భవః । వృత్రఇత్యుచ్యతేతేన సచాపివృజినోభవత్ । విశ్వరూపా
మహాభీమో భీమకమాతదాకృతిః । భీమంధ్యాత్వాతమాత్తానం జుహావనియత
వ్రతః । తస్మాత్సోమేశ్వరోదేవః పురాణెపరిపత్యతే । తత్రస్నానంచదానంచ ముక్తి
దంనాత్రసంశయః । ఇతిపఠతిశృణోతియస్తుభక్త్యావిబుధపతింభీమమభీషురూపం । జగ
ద్ధితం దేవమశేషపాపహంస్త్పతిపదగమనాస్తుక్తిదంపుంసాం ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణేశాతమీమాహాత్యే.

భీమేశ్వరఋషిపుత్రతీర్థ వణనంనామ

నవోత్తరశతతమోధ్యాయః.

దశోత్తరశతతమోధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మహ్వయేనాచ || సాసంగతాపూర్వమపాంపతిం తథాగంగాసురా
 నామపివందనీయా | దేవైశ్చయత్యై రనుగమ్యమానాసంస్తాయమానా ఋషి
 భిమంరుద్భిః || వసిష్ఠజాబాలినయాజ్ఞవల్క్య గువంఙిరోదక్షమరీచిముఖ్యాః |
 సంవతశంభామనుగౌతమాత్రి సకౌశికానారదపర్వతాద్యాః || అగస్త్యమా
 కంఠసగాలవాశ్చ మహతపాయోగపరాయణాశ్చ | సవామదేవోంగిరసోధభా
 గవాఃస్త్రిప్రవీణాశ్చుత్రిభిఃప్రవీణాః || సర్వేపురాణేషువిదోబహుజ్ఞాస్తాంఘో
 తమీంవాగ్భిరదీనసత్వాః | స్తువంతిమంలైస్త్రిస్సుతిభిఃప్రభూతైహృద్యైశ్చతుష్టే
 ముందితై మనోజ్ఞైః | తాంసంగతామీత్యశివోహరిశ్చ ఆత్మానమాదశయతా
 మృషిభ్యః | తథామరేభ్యఃపితృభిశ్చదృష్టేస్తువంతిదేవా సకలాతిహారిణౌ ||
 ఆదిత్యావసవోరుద్రా మరుతోలోకపాలకాః | కృతాంజలిపుటాస్సర్వే స్తువం
 తిహరిశంకరౌ | సంగమేషుప్రసిద్ధేషునిత్యంసప్తసునారద | సముద్రస్యచగంగాయా
 నిత్యం దేవాప్రతిష్ఠతౌ | గౌతమీశ్వరమాఖ్యాతం నిత్యంసన్నిహితశ్శివః | తత్రైవమా
 థవోదేవో మయాసహసతిష్ఠతి | బ్రహ్మేశ్వరఇతిఖ్యాతో మయాచస్థాపితశ్శివః | లో
 కానాముపకారాథా మాత్మానంకారణాంతరే | చక్రపాణిరితిఖ్యాతస్తతో
 దేవేమయాసహ | తత్రసన్నిహితోవిష్ణు దేవేస్సహమరుద్గణైః | ఇంద్ర
 తీథామితిఖ్యాతం తదేవహయమెధికం | హయమూధాతత్రవిష్ణు దానవా
 నసురానపి | నిజఘానమహావిష్ణుస్తతీర్థంహయమెధికం | సోమతీర్థమితిఖ్యాతంత
 త్రసోమేశ్వరశ్శివః | ఇంద్రస్యసోమపవనౌదేవైశ్చఋషిభిస్సహ | ప్రార్థితోసోమ
 మపవనా వింద్రాయేందోపరిస్రవ | సప్తదిశోనానాసూర్యః సప్తశూలాతా
 తఋత్విజః | దేవాఆదిత్యాయేసప్తతేభిస్సోమాభీరక్షణః | ఇంద్రాయేందోపరిస్ర
 వాయతైరాజంఛృతంహవిస్తేనసోమాభీరక్షణః | అరాతివామానస్తారీమో
 చనః | కించనామమేంద్రాయేందోపరిస్రవ | ఋషిమంత్రకృతాంస్తోమైః కశ్యపో
 ద్వధాయన్గిరః | సోమంనమస్యరాజానం యోజ్ఞేవీరుధాంపతిరింద్రాయేందో
 పరిస్రవ | కారురహంచతోభిషగుపలప్రదక్షిణాననా | నానాధియోవసూయ
 వోనుగాఇవతస్థిమేంద్రాయేందోపరిస్రవ || ఏవముక్త్యాతురాజషిసోమంసంప్రా
 భ్యవజ్రణేతేభ్యోదత్వాయతోయజ్ఞై పూణంయాతుశతక్రతుః | తతోమతీ
 థామాఖ్యాతమాగ్నేయంపురతస్తుయత్ | అగ్నిరిష్ట్యామహాయజ్ఞై మూమా
 రాధ్యమనఃప్రియం | సంప్రాప్తనాన్తత్ప్రసాదాదహంతత్రైవనిత్యశః | వసేలో

కోపకారాధకం తత్రవిష్ణుశ్శివస్తథా । తస్మాదాగ్నేయమాఖ్యాతమాదిత్యంతద
 సంతరంతత్రాదిత్యో దేవముఖో నిత్యమేతిహ్యుపాసితుం । రూపాంతరేణమధ్యా
 హ్నేద్రష్టుంయాచ్ఛంకరంహరిం । తస్మాదాదిత్యమాఖ్యాతంబాహాస్పత్య మనం
 తరం । బృహస్పతిస్సురైఃపూజాంతస్మాత్తీథాదవాపసః । యజ్ఞేయజ్ఞేచవివిధాం
 బాహాస్పత్యంతతోవిదుః । తత్తీథాస్తరణాదేవగ్రహశాంతిర్భవిష్యతి । తస్మాద
 ప్యపరంతీథామింద్రగోపేనగోత్తమే । ప్రతిష్ఠితంమహాలింగంకస్తింశ్చ తాం-రణాం
 తరేహిమాలయేచతత్తీథామింద్రతీథాంతదుచ్యతే । తత్రస్నానంచదానంచస
 ర్వకామప్రదంశుభం ॥ ఏవంసా గౌతమీగంగా బ్రహ్మణోద్రావినిస్సృతా । యావ
 త్సాగరగాదవీతత్రతీథానికానిచిత్ । సంక్షేపేణమయోక్తానిరహస్యానిశుభా
 నిచ । వేదైఃపురాణైః ఋషిభిఃప్రసిద్ధాలోకపాపనీ । విష్ణుపాదప్రసూతాయాత్రి
 యంబకజటోద్భవా ॥ వక్తుంకథంతామతిసుప్రభావామశేషతోనారదకస్యశక్తిః ।
 భక్త్యాప్రవృత్తస్యయథాకథంచినై వావరోధోస్తినసంశయోత్ర । తస్మాన్నదీ
 స్నాతురతిప్రయత్నాత్సంసూచితంలోకహితాయభక్త్యా । కెతస్యాః ప్రతితీర్థంతు
 ప్రభావంవక్తుమీశతే । అపిలక్ష్మీపతిర్విష్ణురలం సోమేశ్వరశ్శివః । క్వచిత్కస్తింశ్చ
 తీథానికాలయోగేభవంతిహి । గుణవంతిమహాప్రాజ్ఞ గౌతమీతు సదానృణాంస
 ర్వత్రసర్వదాపుణ్యా కొన్వస్యా గుణకీతానం । వక్తుంశక్తస్తతస్తస్యైనమ ఇత్యేవ
 ముచ్యతే ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

గంగాసాగరసంగవణానంనామ

దశోత్తరశతతమోధ్యాయః

ఏకాదశోత్తరశతతమాధ్యాయప్రారంభః

ఓంబ్రహ్మోవాచ ॥ నారదః ॥ త్రిదైవత్యాంసు రేశానగంగాంబూహిసురేశ
 శ్వర । బ్రాహ్మణేనాహ్మీతాంపుణ్యాం జగతఃపావనీంశుభాం । ఆదిమధ్యావసాశేష
 ఉభయోస్తీరయోరపి । యాన్విష్టావిష్ణునేశేనత్వయాచ సురస్తతమ । కమండలు
 స్థితాపూర్వంతతోవిష్ణుపదానుగా । మాహేశ్వరజటాజూటా స్థితాసైవనమస్కృ
 తా । బ్రహ్మతేజఃప్రభావేన శివమారాధయత్తతః । చువంపాపా గిరింపు

ణ్యంతతః పూర్వాంకవంప్రతి | ఆగత్యసంగతా దేవీసర్వతీర్థమయీన్యణాం |
 ఈప్సితాథాన్క తథాదాత్రిప్రభావోస్యావిశిష్యతే | వీతస్యానాధికం మన్యే
 కించి తీర్థంజగత్త్రయే | భక్తోవక్షీనిత్యంత్వంబ్రహ్మాన్కమే పరమాధాతః |
 ధమశాస్త్రాణి యచ్చాన్యత్తవవాక్యేప్రతిష్ఠితం | యాన్వక్షీభగవన్ భక్త్యా
 తథాభావ్యంనచాన్యథా | ఏవంమేసంశయంబ్రహ్మ న్వాక్యంతచ్ఛేతు మహా
 సి | హృష్టం మనోమృతం శ్రుత్వా వీతస్యాం విస్తయంగతం || బ్రహ్మోవా
 చ || శృణునారదవత్సోమిరహస్యంధమన్ముత్తమం | చతుర్విధానితీర్థానితావం
 త్యేవయుగానిచ | గుణాస్త్రయంతుపురుషాస్త్రయోవేదాస్సనాతనాః | వేదాశ్చ
 స్మృతిభిర్యుక్తాశ్చ త్వారస్తేపికీర్తితాః | పురుషాస్తేపిచ త్వారాదిత్యేనవిమిశ్రితాః |
 గుణాన్యపిచచ త్వారిసమత్వేనెతినారద | సర్వత్రధమన్సంసాధ్యోయతోధమన్
 స్సనాతనః | సాధ్యసాధనభావేనసఏవబహుభావతః | తస్యాశ్రయశ్చద్వివిధోజే
 శఃకాలశ్చసర్వదా | కాలశ్చాయశ్చయోధమోహీయతైధర్మతస్సదా | యుగా
 నామనురూపేణపాపంవధన్తిహీయతైధమన్ శ్చైతిమయాప్రాజ్ఞ దేశే చైవతతోభా
 యం | కాలేనచాశ్రితోధమో దేశేనిత్యంప్రతిష్ఠితః | యుగేషుక్షీయమాణేషు నదేశే
 షుసహీయతే | ఉభయత్రవిహీనేచధమన్ స్యస్యాదభావతః | తస్మాద్దేశాశ్రితో
 ధమన్ శ్చతుష్పాచ్ఛప్రతిష్ఠితః | సచాపీధమన్ దేశేషుతీర్థరూపేషుతిష్ఠతి | కృతేదేశే
 చకాలేచధమో వప్తభ్యతిష్ఠతి | త్రేతాయాంపాదహీనస్తుసతుపాదప్రదేశినా
 ద్వాపరేచాధాతఃకాలేధమో దేశేసమగ్రతః | కలౌపాదేనకాలేస్యాత్సామ
 స్త్యేనప్రదేశతః | ఏవంవిధంతుయోధమన్కంవెత్తితస్యనహీయతే | యుగానామను
 భావేనజాతిభేదాశ్రమస్థితేః | గుణేభ్యోగుణకర్మభ్యోవిచిత్రాధమన్ సంస్థితః |
 గుణానామనుభావేనఉద్భవానుభవౌతదా | తీర్థానామపివణానాంవేదానాం
 స్వగ్మోక్షయోః | తాదృగ్రూపప్రకృత్యాతుత దేవచవిశిష్యతే | కాలోభివ్యంజకః
 ప్రోక్తోదేశోభివ్యంజకస్తథా | యథాయథాహ్యభివ్యక్తిఃకాలేధమన్ స్తథాతథా |
 తత్తైవవ్యజ్యతేబ్రహ్మాన్కతస్మాన్నాస్త్యత్రసంశయః | యుగానురూపమూర్తిస్యా
 ద్దేవానాంవైదికామపికర్మణామపితీర్థానాంజాతినామాశ్రయస్యచ | త్రిదైవత్యంస
 త్వయో గంత్రిషులోకేషుపూజ్యతే | ద్విదైవత్యంయుగేన్యస్త్యే ద్వాపరేషికదైవికం |
 కలౌనకించిద్విజ్ఞేయంమమాన్యదపితచ్ఛృణు | దైవంకృతయుగేతీర్థంత్రేతాయా
 మానురంవిదుః | ఆషంతుద్వాపరేప్రోక్తంకలౌమానుషముచ్యతే | అధాన్యదపి
 వత్సోమిశృణునారదకారణం | గౌతమ్యాంయత్త్వయాపృష్టంతత్తైవత్సోమినిస్త

రాత్ | యదాచైషాహరశిరఃప్రాప్తాగంగామహామునె | తదాప్రభృతిదేవ
 స్యప్రియాత్ప్రియతరాభవత్ | తదసహ్యముమాదృష్ట్వాగజవక్త్రమువాచహ |
 ఉమాలోకత్రయేశానాయామాతాజగతాంహీతా | శ్రాంతాశ్రుతిషువిభ్యాతా
 ఘృక్తిముక్తిప్రదాయినీతన్మాతృవచసంశృత్యాగజవక్త్రాభ్యభాషత | కింకృత్యంవ
 దమే మాతస్తత్కతాహమసంశయః | ఉమాసుతమువాచైవంమహేశ్వరజటా
 స్థితా | త్వయావతారితాగంగామత్యమీశప్రియాఅపి | ముక్త్యాతస్యాంతుగం
 గాయాంచిత్తంధత్తైసదామయి | యత్రచేశస్తత్రసురాస్తత్రవేదాస్సనాతనాః |
 తత్రైవఋషయస్సర్వైమనుష్యాఃపితరస్తథా | తస్మాన్నివతయేశానందేవదేవం
 మహేశ్వరం | తస్మిన్నివృత్తైదైవైశెగంగాయాస్సవ్యవహీ | నివృత్తాస్తైభవిష్యన్తిశృ
 ణుచేదంవచామమనివతయస్వతస్యాస్తవ్విసర్వభావేనశజ్జరం | తన్మాతృవచ
 సంశృత్యాపునరాహగణేశ్వరః | నైవశక్యంశివందేవం మయాతస్యానివతితుం |
 అనివృత్తైశివేతస్యా దేవానపనివతితుం | నశక్యం జగతాంమాతస్తథాన్యదపి
 కారణం | గంగావతారితాపూర్వం గౌతమేనమహాత్మనా | ఋషిణాలోకసూ
 జ్యేనహీతకత్రాజగత్ప్రియే | మమవాక్యేన తేవాక్యాత్పూజ్యేనబ్రహ్మతేజసా |
 అచయిత్వాతుదేవేశం తతోహంస్తుతిభిభవం | తుష్టేనశంకరేణైవ ముక్తౌ
 గౌతమస్తమః | వరాన్యాచస్వపుణ్యాంశ్చప్రియాంశ్చమనసేస్పితా | యద్యది
 చ్చుసితత్సర్వం యథావదమహామతే | ఏవముక్తశ్శివేనాసౌ గౌతమోమమశృ
 ణ్వతః | ఇదమేవతదోవాచ సజటాందేహీశంకరం | గంగామేవచతాంపుణ్యాం
 కిమన్యేనవరేణమే | పునఃప్రోవాచతంశంఘస్సర్వలోకోపకారకః | ఉక్తంనచా
 త్మనఃకించి తస్మాద్భావస్వదుష్కరం | గౌతమోపిచసత్వస్థో భవమాహాకృ
 తాంజలిః | ఏతదేవచసర్వేషాం దుష్కరంతవదశణం | తత్ప్రాప్యకేమహం
 యాచేదులభంతవదశణం | స్మరణాదేవతైపద్భూంకృతకృత్యామనీషిణః |
 భవంతిదేవకింయాచే ప్రాప్యతేతవదశణం | ఏవముక్తేగౌతమేతు భవోహాషణ
 సమన్వితః | త్రయాణాముపకారాథం లోకానాంయాచితంత్వయా | నచాత్మ
 నోమహాబుద్ధయాచేత్యాహాశివోద్విజం | ఏవంప్రోక్తః పునర్విప్రోధ్యాత్వాప్రా
 హాశివంతథా | వినీతవదదీనాత్తా శివభక్తిసమన్వితః | సర్వలోకోపకారాయ పు
 నర్యాచితవానిదం | శృణ్వత్సులోకపాలేషు జగాదేదం సగౌతమః | యావత్సా
 గరగాదేవీనిస్సృతాబ్రహ్మణోగిరేః | సర్వత్రసర్వదాశర్వస్థాతవ్యందేవస్త
 మ | ఘలేపూనాంఘలంతాతత్వమేవజగతాంప్రభో | తీథాన్యన్యానిదేవేశక్వా

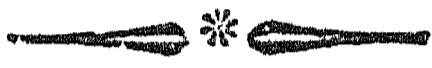
పీక్వాపిశుభానిచ।యత్ర తేసన్నిధినిత్యం త దేవశుభదంవిదుః । ఏవంగంగా మా
 హాపుణ్యా త్వయాదత్తాజటాన్వితా । సర్వత్రతవసాన్నిధ్యా త్వర్వతీథానిశం
 కరతద్గ్రాతమవచశ్చృత్వా పునహాపాచ్ఛివోబ్రవీత్ । యత్రక్వాపిచ య
 త్కించి ద్యోవాభవతిభక్తితః । యత్రస్నాత్వాకృతందానం పితృణాంచాపిత
 పణం।శ్రవణంపఠనంచాపి స్మరణంచాపిగౌతమ । తత్సర్వమక్షయం భూయో
 న్మమైవవరదానతః । సప్తద్వీపవతీపృథ్వీ సనైలవనకాననా|సరత్నాసౌషధీ ర
 మ్యాసాణావారత్నభూషితా । ఎవంవిధాధరావిప్ర గోశబ్దేనాభిధీయతే|చంద్ర
 సూర్యగ్రహేకాలే మత్సాన్నిధ్యయతవ్రతః|భూభృతువిష్ణవేభక్త్యాతాంచసాలం
 కృతాంశుచిః|యోదదాతిద్విజశ్రేష్ఠ తత్రయత్పుణ్యమాపున్నయాత్ । తస్మాద్వ
 రంపుణ్యమేతత్సాన్నదానాదినాద్విజతస్మాద్గోదావరీగంగా త్వయాసీతా భవి
 ష్యతి|ఏతచ్ఛ్రీతంమయామాత వదతో గౌతమంశివాత్ । తస్మాత్సదేవోగంగా
 యాః కొనివతయ తేతుతం|యోనివతయ తేదేవం సతునాశముపైష్యతి|తదాపి
 మాతరోతస్యా మహాంమానుషవిఘ్నకైః| తిరోధాతుమహంశక్త స్తవవాక్యా
 త్రకమస్వమేతతః|ప్రభృతివిఘ్నేశో మానుషాన్ప్రతికించన| విఘ్నమాచరతేయ
 స్తు తమపాస్యప్రవతే|అతోవిఘ్నమనాదృత్య గౌతమీంయాతిభక్తితః|సకృతా
 ధోభవేల్లోకే నకృత్యమవశిష్యతే|అస్యాఃప్రభావంయోబ్రూతే అపివషశతై
 రపి । సంక్షేపేణమయాప్రోక్త మితిహాసంపదానుగం|| వేదోదితంసంస్మృతిశా
 స్త్రీయం క్తం సకారణంసాభిధానంసచైవం| మమాక్షీదృష్టంజగతాంహితాయ
 ప్రోక్తంపురాణంబహుధమయం క్తం ॥ అస్మిన్లోకంపదంవాపి భక్తితశ్చృణు
 యాత్క్వచిత్ । గంగాగంగేతివాక్యంవా సతుపుణ్యమవాపున్నయాత్ ॥ కలినాశన
 దక్షిణంశుచిం సకలబుద్ధికరంశుభదంశివం|జగతిపూజ్యమభీష్టఫలప్రదం సముదితం
 హిమయాజగతాంహితం|| అశ్వమేధసహస్రాణి వాజపేయయుతానిచ । ఫల
 మాప్నోతియత్రేషాం పురాణశ్రవణాన్తునే| గారీగోదావరీదేవీ త్రియంబకజటో
 దరీ|వరదాదక్షిణాగంగా గాంగతాగౌతమాహృతా |నమోస్తువిష్ణవేతుభ్యం న
 మోరుద్రాయశూలినే|గౌతమాయనమస్తుభ్యం గోదావరినమోస్తుతే| మహాపా
 పోపహారిణా|యోసౌసర్వగతోవిష్ణు శ్చిత్స్వయాపీజనాదనః|సఏవద్రవ్యరూపే
 ణ గోదాంభోనాత్రసంశయః|త్రియంబకజటోద్భూతే గౌతమస్యాఘనాశసి| స
 ప్తధాసాగరంయాంతి గోదావరినమోస్తుతే|| యాగతిర్నోగయు క్తస్య వారాణ

స్యాంమృతస్యచ|సాగతిస్సాన్నినమాత్రేణ గౌతమ్యాంహారివాసరే | ఇహజన్మని
యత్పాపం యత్పాపంపూర్వజన్మని | తత్సర్వంనాశమాప్నోతి గౌతమీతో యద
శానాత్ ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

బ్రహ్మనారదసంవాచగౌతమీప్రథావవణానంనామై

కాదశో త్తరశతతమోధ్యాయః.

ద్వాదశో త్తరశతతమోధ్యాయ ప్రారంభః.

శ్రీసూతఉవాచ || శృణుశౌనకధూయోపి భక్తకల్పతరోహణరేః | మా
హాత్మ్యంరామభద్రస్య భద్రాద్రిశిఖరస్థితేః | యచ్చృత్వాఘోరసంసారాన్మ
చ్యతేసర్వతోభయాత్ | తదిదానీంతవాఖ్యాస్యే వేదేచప్రతిపాదితం | మేరుదేవ్యా
పురామేరుర్భార్యయాసహితస్సుధీః | తపశ్శకారవైతీవ్రం బ్రహ్మణౌవరకాంక్ష
యాః | వాతవషాతపాదీనాం సహిష్ణుస్సోనిలాశనః | తతఃప్రసన్నోభగవాన్ బ్ర
హ్మణోకపితామహాః | ప్రాహప్రసన్నోస్త్వివరం తవదాస్యామికాంక్షితం | పురస్థి
తంతుతంశీఘ్రం దృష్ట్వాబ్రహ్మణమబ్రవీత్ || మేరుః || సుతంవృణోమిదేవేశ త్వ
త్తస్సర్వజ్ఞమీశ్వర | రామభక్త్యేకశరణంరామార్చనపరంసదా | కులసంరక్ష
ణాథాణ్యదేహిపుత్రమకల్మషం || బ్రహ్మ || యథాభిలషితోభూయాత్తవపుత్ర
స్సురోత్తమ | ఇత్యుక్త్వాంతదేభేబ్రహ్మసోపిలబ్ధ్యాప్రియంసుతం | తతఃకాలేనమహా
తాజాతఃపుత్రశ్శిలోచ్చయః | విఖ్యాతోభద్రఇత్యుచ్చైర్భద్రాద్రిరితిమానచైః |
పురారామోదండకాయాంసంచరన్ పాదచారతః | తత్రైకస్త్రిశీలాపృష్ఠే
రామస్సీతాసమన్వితః | అశయిష్టతదాతస్త్రికరామఃప్రీతిసమన్వితఃభవిష్యసీమహా
త్వాత్వంభక్తోసిగిరిరూపధృత్ | రామఃప్రోవాచతంమేరుతనయంప్రీతమానసః | సఏవ
జాతోమేరోశ్చమేరుదేవ్యాంశిలోచ్చయః | రామభద్రపదాంకత్వాద్భద్రాద్రిరితివి
శ్రుతః | జాతిస్త్తరాయంగిరిరాద్రామధ్యాయై కతత్పరః | తపఉగ్రంసమాశేభ రామద
ర్శనలాలసః | అనేకవషాసాహస్రంతతఃప్రీతోరఘూత్తమః | వరంవృణోష్యభద్రం తే
తపసాతేస్త్రితోషితః | శ్రుత్వాతూరామభద్రస్య గంభీరంసఫలంవచః | ఉన్మీల్యసహ
సానేత్రే రామంద్వష్టోతిస్త్రితః | అనేకసూర్యసంకాశ ప్రభయాచదిశోదశ |

ప్రకాశయంతంజానక్యావామాంకోపరిసేవితంశంఖచక్రధనుర్బంధరంపీతాంబ
 రావృతందివ్యాకల్పవిచిత్రాంగం వైజయంత్యాచమాలయా! ధనుర్వంధ్వకరే
 ణాథ లక్ష్మణేనోషశోభితంవై కుంతవాసిభిస్సభ్యైః పాషణ్డైరుషశోభితందృష్ట్వ
 తంభయహాషాభ్యాం చకంపేపులకాంకీప్రః! స్రుతానం దాశ్రునేత్రాంశః పహ
 తభువిదంజవత్ | ప్రసీద దేవనాధేతి సనాసునససూస్రీశః! ఉల్లా యోత్థాయభక్త్యా
 తం దృష్ట్వారామంపురస్థితం! వాచాగద్గదయాస్తోతుంభద్రాద్గ్రీరుషచక్రమే! భ
 ద్రాద్గ్రీరువాచ || నమస్తే దేవదేవేశ శంఖచక్రగదాధర! ధనుబాణధరానంత
 రామచంద్రనమోస్తుతే | చై కుంతవాసిభిర్వృశ్య చరణాంబుజసత్తమ | కథంమ
 మాద్యవృష్టస్త్వం జడబుద్ధజడాకృతేః | నమస్తే గ్రీలోక్య ధామ్నేతేస్వ
 చ్చధామ్నేపరాశ్మనే | ఆత్తారామాయ రామాయ సీతారామాయపేదసే !
 జగదుత్పత్తి నాశానాం కారణా కారణాత్మనే | అచింశ్య శక్తయేనంత
 మూతయే బ్రహ్మణేనమః || జయజయ రఘువంశోత్తంసకంసాది రక్షో !
 ద్విపకుల మదహరిణ రావణారే మురారే | అగణిత గుణధామణ ని
 గుణా వ్యక్తమూతే భవభయ హరవిష్ణో త్వాంశరణ్యం నతోస్తి || అ
 పరిమితభవాభే స్తారణాయస్లవస్త్వం త్రిజగదుదయరక్షానాశ హేతుస్త్వమే
 కః! సదసదఖిలవిశ్వంత్వన్నియంతప్రధానం రవిశశిఖినేత్రః కేనశక్యోసిగంతుం ||
 రఘువరతవమాయోల్లాసజైస్తామసాదిత్రిగుణమయదు రాశాపాశజాలై ర్నిబద్ధః!
 అహమిహగురుయోగీధ్యానదులక్ష తత్వంతవచరణవిఖావం జ్ఞాతుకామోతిగూ
 ఢః! ధనజనసుతయోషిత్సంగ దుస్సంగమత్తోహ్యహమిహ తవతత్వంజ్ఞాతుకామో
 యదిస్యాం | అనిలసలిలమాత్రాహారభాజాం ముసీనామనవరతకృశానాంవ్యధణ
 ఏషప్రయాసః! యదినిజహృదకృత్యంజాన తెలోకతత్వం విషయవిషనిపీత స్సన్ని
 పాతాభిధూతాః | అహమపితవతత్వం జ్ఞాతుకామోతథాస్యాం విషయగుణగ
 ణాద్యై ర్వాప్యప్తసంమోహదోషః || తదపీమమనస్త్యాం నిగుణంనిర్వికారం
 విషయవిహితబుద్ధి జ్ఞానమానందసాంద్రం! అనుదినమనుగంతుం రామయత్నంక
 రోతి ప్రబలతరసముద్రం లంఘితంకీటవ త్తత్ || జిత్వాంతరస్థపవమానచయంగు
 ణాంశ్చ చేతస్సమాధినిరతం నిత రాంహృదజ్జేసంసేవయన్ దశయమాన్నియమా
 న్తునీంద్రఃకశ్చిద్విరాగసహితం తవవేత్తితత్త్వం! అహంజడోత్పంతవిసష్టచేతాః
 పాషాణమతై ర్విరసాదిహీనః! యథాసతీం గౌతమధమపత్నీం సృష్ట్వాపదా
 మాంప్రపునీహితద్వత్ | ఆధిన్యాధిమహాహిసజ్ఞు శరణేపుష్కారవేభికరే , కా

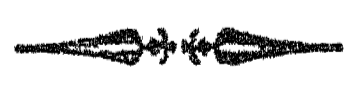
మక్రోధమదాద్యమిత్రనివహే మోహాంభకాశశుచో । మాత్రాబృందగజాకు
 లేవిలుతతస్సీతాపతేదేహిమేసత్వద్భక్తింభవకాననే ఖలుతామాతాతానాశా
 గుణాః॥సూతః॥ తతఃప్రసన్నోభగవానాఘవఃకరుణాకులః॥ ఉవాచకరుణాపాం
 గవీక్షీతామృతవృష్టిభిః॥ స్నాపయన్నితరాంశుభ్రదంతచంద్రికయాగిరిం । వరదో
 హాంవరదరాడ్వరంవరయనువ్రత॥దాస్యామితపసాతుష్టస్తోస్త్రేణచవిశేషతః॥ భ
 ద్రాద్రిః॥ యదిచాస్యసిమేదేవవరంవరదసత్తమ॥అనేనమేప్రసన్నేనయాపేణమమ
 మూఢాని । శంఖచక్రధనుర్బాణసీతాలక్ష్మణసంయుతః । నివసత్వంరఘుశ్రేష్ఠ
 నాతఃకాంత్రువరంప్రభో ॥ శ్రీరామః ॥ వసామిశిఖరేభద్రతవయావద్ధరిష్యతి ।
 భూమిభూతానికల్పాంతేమత్సాయుజ్యమవాప్స్యసి॥ ఇదానీమపితాదాత్మ్యం
 మమప్రాప్తోసినువ్రత । త్వద్దశనాదయంలోకోఢూతపాపాభవిష్యతి॥ గాతమే
 నాహృతాగోదాప్యాగమిష్యతిమత్పురః॥త్వత్పాదస్పర్శనాదేవపావయిష్యతివైజ
 గత్ । త్వంమయాసహితంలోకాఃప్రదక్షిణమతంద్రితాః॥త్రికుర్వంతిదినెభానో
 స్తేయాంతిమమవిష్టపం॥సీతారామంవ్రతంకుర్యాత్తత్రయస్తుమమప్రియం॥అగస్త్యే
 నపురాప్రోక్తంసుతీత్యాయపురాతనం ।సోత్రంభక్త్యాఖిలాభోగానంతేమత్సా
 మ్యమాప్నుయాత్ । బ్రహ్మ ॥ ఇత్యామంత్యగిరింరామస్తస్యైవశిఖరేవసత్ ।శం
 ఖచక్రధనుర్బాణజానకీసహితఃప్రఘం॥వైకుంఠవత్సదాతస్త్రికవైకుంఠపురవాసిభిః॥
 సహితస్సర్వలోకానాంకామితాభాప్రసిద్ధయః॥ తదాదిసర్వలోకానాంపూజ్యో
 భూద్గిరిసత్తమః॥తాచాత్క్యాద్రామభద్రేణరామఏవాభవద్గిరిః॥స్నానందానంజ
 పోయజ్ఞాఃబ్రహ్మసంతర్పణాదికం॥ యద్యత్కరోతిభద్రాద్రౌతశ్చతోకటిగుణంభ
 వేత్ ।అన్యత్రబ్రాహ్మణానాంతుకోటిం సంభోజ్యయత్నతః॥ వారాణస్యామిహైకే
 నభోజ్యమానేనతత్ఫలం॥ కాశ్యాంద్విజానాంసాహస్రంభోజయిత్వాతుయత్ఫ
 లం॥తత్ఫలంభద్రశిఖరేద్విజస్యైకస్యభోజనాత్ ॥ సంప్రాప్యరామనవమీంతులసీద
 త్థాద్యైస్సంపూజ్యభద్రగిరివాసినమాదిదేవం । కృత్వోపవాసమథజాగరణంచమ
 త్యకస్సాత్ త్వదంరఘువతేః పరమంప్రయాతి ॥ యస్తురామ నవమీదినేహ
 రింభద్రతీథానిలయం సమీక్షితుం । గచ్ఛతిప్రముదితఃప్రతివత్సరం సోశ్వమేధ
 ఫలమక్షయంలభేత్ । బ్రహ్మహావాసురాపీవాస్తేయాచగురుతల్పగః । భద్రాద్రినిల
 యంరామంసత్వాపాపైఃప్రముచ్యతే । యస్తుతత్రత్యజేత్పాణాభద్రాచలస
 మీపతః॥తస్యరామస్స్వయంసాత్ త్వస్వస్వరూపందిశత్యజః ॥ శ్రీమద్భద్రశిలోచ్ఛ
 యస్యపతితఃక్రోశద్వయాభ్యంతరే , తీర్థాన్యర్బుదసంఖ్యయాత్రిజగతాంసారా

జీరామాజ్ఞయా! నిత్యంసన్నిహితానిసంతినిత రాంగోదావరీపార్శ్వయోస్తస్తాద
 త్రాదిసత్రయంవసతియఃప్రాప్తోతివిష్ణోఃపదం || శ్రీసూతః || ఏవముక్త్యాత్మజంబ్ర
 హ్మనారదంభగవత్ప్రియంజగామభవనంసోపినారదఃపాయశోభువి | అవసద్రా
 ఘవక్షేత్రేరామదర్శనలాలసః | గాయత్రీశ్రీరామనామానిబోధయత్రవణాధీ
 నః! అటన్నపిజగత్కృత్సంప్రాయోభద్రాచలస్థితః | ఏవంప్రభావంతత్తీథం
 సంక్షేపాత్కథితంమయా | నశక్యతేవిస్తరతోసంక్షేపాత్కథితంమయా | నశ
 క్యతేవిస్తరతోవక్తుందశశతైరపి | పశ్యమాభిముఖోయత్ర రామ స్తిష్ఠతిసానుజః |
 శంఖచక్రధనుబాణధరస్సీతాసమన్వితః | యత్రగోదావరీపుణ్యాదక్షిణాభి ము
 ఖశుభా | యత్రభద్రాచలో రామస్సేవానిషకల్పషాంతరః | తత్రైవముక్తిస్సులభాక
 తౌనాన్యత్రశౌనక | యస్తుప్రదక్షిణంకుర్యాద్భానువారేఽచలోత్తమంభూప్రద
 క్షిణతఃపుణ్యంప్రాప్తోతిసనరోత్తమః || స్నాత్వాప్రాతఃకృభోదేదినకరచివసేగా
 తమస్యాఘనాశే ధ్యాత్వాసీతాసమేతంహృదిరఘుతిలకంభద్రమద్రింప్రణమ్య | గ
 త్వాసంపూజ్యరామంగిరివరశిఖరేసీతయాసన్నివిష్టంభుక్త్వాభోగాని హేష్టానమర
 వరసుఖంముక్తిమంతేప్రయాతి || రామస్తామరసేక్షణోజలధరశ్యామఃకుమార్యాభు
 వస్సంయుక్తఃపరమానురక్తమనసా సౌమిత్రణాసంస్తుతః | అక్షోదిప్రతిపక్షప్
 త్నవిచరా ధ్యక్షే సమీక్షారత శ్శంఖారీషుశరాసనోవతుసనో భద్రాద్రిమూర్ధి
 స్థితః || ఏతద్భద్రగిరీంద్రపుణ్యచరితం శ్రీరామనామాంకితం శ్రద్ధాఘృజకపయాస
 తఃపరిపఠే స్నిత్యంత్రికాలంసుధీః | సంసారాంబుధిమాశువత్సపదవ త్తీర్థాపిగు
 ష్టామయాం శ్చిత్వాతీవమహాసుఖంభవభయం ముక్త్యావజ్జేద్రాఘవం ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాక్షేప్త్యే

భద్రాద్రివణానంనామ

ద్వాదశో త్తరశతతమోధ్యాయః

త్రయోదశో త్తరశతతమోధ్యాయప్రారంభః

శ్రీనారదఉవాచ || భగవన్ సర్వమాఖ్యాతం మాహాత్మ్యమఖిలంత్యయా!
 గౌతమ్యాస్సర్వపాపఘ్నం సర్వజ్ఞేనత్వయావిభో | గోదాయాస్సప్రథాప్రోక్త
 స్సంగమస్సరితాంపతౌ | తుల్యాత్రేయీభరద్వాజే గౌతమీవృద్ధగౌతమీ | కౌశికీచైవ

యి సతతసుఖేస్తి నిత్యబోధస్వరూపే సదివసుఖమివాభా జ్యేవ నిత్యస్వరూపం |
 అంతశ్చరీ రేపిభవంత మేకం మాగణంతిచానంతమస త్యజంతః | రజ్జుంసదాసంతమ
 పిహ్యసంతం సర్పంవినాయంతికిముప్రవీణాః | తదాపిభ క్తింభవతోవినాతే మా
 గణంతినిత్యంశ్రుతిభిఃపరేశ | నై వానువిందంతిపరాత్త తత్త్వం వషాణ్యుతేనా
 పివినాత్వదంఘ్రిం || త్యక్త్వాసమస్తవిధివాచ విచారమస్య జ్ఞానేప్రియాసమపేమం
 త్రవిశేషజాలంత్యత్పాదపద్మ యుగళంసగుణంనమంతో జీవంతి తేపరమహంస గ
 ణంప్రియాంతి | తస్మాదహంభవసుఖం పరితోవిస్పృజ్య కమాత్మకం త్వదధికారమి
 మంచహిత్వా | త్వన్నామకీతనపరఃపదసేవయాతో జీవామిసంస్కృతిపదంనపున
 ర్భజామి || అగణితగుణసత్త్వంవీతమాయాప్రి పంచంవినితనిగమతత్త్వంవిశ్వమూలం
 వరెణ్యం | కరకృతధరచక్రం కాద్రవేయారివాహం శరణముపగతోహం త్వాంచి
 దానందకందం || శ్రీభగవానువాచ || వరదోస్తివరంవత్స యతైమనసివతతే |
 దాస్యామ్యత్రనసందేహ స్త్రిదశైరపిదులభం || సోమః || యదిదాస్యసి మేదే
 వ వరంవరద రాజసి | త్వత్పాదాం బుజయోర్భక్తి స్త్వన్నామ స్తరణంస
 దా | త్వద్భక్త సేవామేఘాయా జన్తజన్తాం తరేష్వపి || శ్రీభగవానువా
 చ || భవత్వేవం త్వయా యద్య ద్వాంఛితం మనసిస్థితం | మద్దశన మ
 మోఘంతే మమభక్తిసి మాఖిద | దక్షశాపేనమహతా యత్క్షణాగ్ర స్తవిగ్ర
 హః | యదథమాగతోసిత్వంనిష్కలోవిగతప్రభః | బ్రహ్మశాపనివృత్యథాంగచ్ఛ
 గోదావరీంశుభాం | తత్రాపీతుల్యభాగాయాస్సంగమస్సరితాంపతౌ | అహమ
 ప్యాగమిష్యామితవహేతో స్త్వయాసహ | నివసిష్యామితత్రైవయావదాధూ
 తసంప్లవం | తత్రస్నాత్వాత్వమప్యాశుస్థాపయిత్వాశీవంవిభుం | దక్షశాపా
 ద్వినిముక్తస్సద్యఃపూణకలోదయః | భవిష్యసితదాతీథాంత్యన్నామ్నాప్ర
 ధితంభవేత్ || బ్రహ్మ || ఇత్యుక్త్వాప్రయయావిష్ణు స్తేనైవశశినాసహ | ఉవాసప
 రిపూణోపితత్రభక్తజనప్రియః | తద్దైవగత్వాసోప్యాశు తుల్యాసంగమముత్త
 మం | స్నాత్వాతత్రశీవందేవం స్థాపయిత్వా యథావిధి | పూజయిత్వా తదాచే
 వంనానాబలిభిరావృతం | సద్యవేవనిముక్తో బ్రహ్మశాపాత్పరంతపః | సోమ
 నామ్నాభవద్దేవ సోమేశ్వరఇతిశ్రుతః | దశనాద్యస్యదేవస్య సర్వక్రతు ఫ
 లంలభేత్ | సప్తభిగాతమిభాగై ర్యత్ఫలంకథితంమహాత్ | ఏకైవతు తత్పు
 ణ్యంతుల్యాయా స్సంగమేభవేత్ | తస్మాత్సాతుల్యభాగేతి నామ్నాఖ్యాతాఽ
 భవద్భువి | బ్రహ్మహత్యానిపాపాని బహుజన్తాజీతాన్యః | స్నాత్వాతత్రవిము

చ్యేతసద్యవీవనసంశయః|సోమవారేత్వమావాస్యాయదాభవతినంగతా| తదా
 కోటిగుణంపుణ్యం తుల్యాయాస్సంగమేశుభే | అన్యతథేషువిఘ్నావై సంభవం
 తిసహస్రశః|అత్రతద్విఘ్నహాన్యథకం గణేశస్వయమాస్థితః | తత్రతీథకసహ
 స్రాణిపంచసంతిప్రధానతః | విష్ణుతీథకంతథాబ్రహ్మ తీథకంసోమేశ్వరం శు
 భం|ఏతాన్యత్రప్రధానాని సంతివై తత్రకోటిశః | అనుదినమపియశ్చకోటిపు
 ణ్యం, చరితమఘాఘహారంశశాంకవిష్టోః | సతుభవమపహాయతుల్యభాగా,
 జలనిధిసంగమజంఘలంలభేత్ ||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే తుల్యభాగాసముద్రసంగమబ్ర
 హ్మవిష్ణుశశాంకవినాయకాదిపంచసహస్రతీథకవణకసంనామ
 త్రయోదశోత్తరశతతమోధ్యాయః.

చతుదశోత్తరశతతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం నారదఉవాచ|| సింహస్థితేదేవగురౌ ద్వాదశాహనివాసినా| తీథక
 రాజేనగౌతమ్యాం కుత్రయోగోమహాఫలః | స్నానస్యచవిధిఃకోత్ర సమ్యగాచ
 ట్వమేప్రభో|తత్రస్నానాదికంకృత్వా ముచ్యతే కమబంధనాత్||బ్రహ్మీ || య
 దాస్వాఘనివృత్యథకంశిరస్థాంశూలపాణినః | జహారసజటాంగంగాంకౌతమీం
 భగవాన్మషిః| తథాహారజటాభార మశక్తోవోధుమంతరా | సహ్యాపాచే బ్ర
 హ్మగిరౌపపాతమునిపుంగవః | పతితేతుమునౌతత్ర సజటాసాసరిద్వరా| పపా
 తచధరోత్సంగే ధారయంతీనిజంవపుః | సుశ్రాంతంమునిమాలోక్యజటాభారవి
 పీడితం|ప్రాహతికృపయాబ్రహ్మకస్తూయమానామహాషికభిః||శ్రీగౌతమ్యువాచ||
 అలంభేదేనతేనిప్రమాంమావహజటాగతాం | తివృత్వత్రధరోత్సంగే పుణ్యా
 పురభిదోజటా|అహంత్యామసుయాస్యామి యత్రమాంనేతుమిచ్ఛసి| ఆజ్ఞయాదే
 వదేవస్య మాతేత్రాఘాద్విచారణా | ఇతిశ్రుత్వావచస్తస్యాస్సంతుష్టహృ
 దయోమునిః|నినాయస్వాశ్రమంతత్రయతై గిసంప్రాప్తవాన్పురా| సాపీసిద్ధషిక
 గంధర్వస్తూయమానాసరిద్వరా | తమేవానుయయాబ్రహ్మక గౌతమంతప
 సాంనిధిం|తస్యాశ్రమపదంగత్వా పావయిత్వాచతంమునిం | గంగాతుగౌతమీ
 త్యాఖ్యాం ప్రాపలోకేషు విశ్రుతాం| తతస్తాంసహితైశిష్యైః ప్రత్యుద్యాతా
 మహాషికాయః|వసిష్టోత్రిభకరద్వాజో కణ్వాద్యాస్తపసాంవరాః | దక్షిణోదధి

తీర్థస్థాః పరమాధైర్యకనిశ్చయాః । వికతకవిహాగక్రాంతా భవాబ్ధిం సంతితి
 షణ్ణః । తేతాంజలమయాంశంభో మూర్తికంసన్నిధికాంక్షయా । అస్తువన్వివి
 ధైర్వాకైః కృతాంజలిపుటాస్తథా॥మునయఊచుః॥ నమస్తేఽఖిలపాపఘ్నిన
 మస్త్రైలోక్యపూజితే । నమోబ్రహ్మప్రియేదేవి కమండలుకృతాలయే । నమో
 వేకుంఠపాదాబ్జమకరందాయతేనమః । నమోహరజటాజూట కృతావాసైక
 షారిణే । గంగేసునందేవరదేమందాకినిసరిద్వరే । గోదావరిజగన్నాథే గౌతమి
 త్రాహిసర్వదా । ఇతిసంస్తువతాంతేషాం గంగాంజ్ఞాత్వామసీషితం । చాక్షిణ్యై
 నాబ్ధిమగమత్పావయంతి తదాశ్రమాన్ । యస్యయస్యాశ్రమపదం ప్రాప్యా
 గాత్సరితాంపతిం । తన్నామ్నాగీయతేనైకాప్యశేషాఘవినాశినీ । ఏకాజలమయా
 మూర్తిక బణ్ణుయాపాబధూవహా । తసస్విహేతమిచ్ఛంతీప్రయాతాదక్షిణా
 ణవం । ఆరభ్యాదోహరజటా మాసముద్రతటంమునే । పదాత్పదంస్నాన ఫ
 లంశతోత్తరగుణంమునే । యావదాక్రమతేవారి సాముద్రం గౌతమీమభి॥ తత్రీస్నా
 నేనయత్పుణ్యం నాహంవణణయితుంక్షమః । ఉత్కూలమపివషాసు గౌత
 మ్యాంయత్రకుత్రచిత్ । స్థితమంభశ్చోపరాగతుల్యం పుషకరయోగకే । బ్రహ్మహారి
 హాకరశ్చైవ గౌతమ్యాంజలమాణ్డం । తిష్ఠంత్యాక్రమ్యసంహస్థేగురౌ దే
 వషిణిస్సహా । తస్మాత్సింహగతేజీవే గౌతమ్యాంయత్రకుత్రవా॥ స్నాతవ్యమస్యధా
 బుద్ధిర్నస్నానఫలమహాతి । ఆత్రేయీకౌశికీకణ్వా గౌతమీవృద్ధగౌతమీ । భారద్వా
 జాచ వాసిష్ఠా సప్తభేదేతి గౌతమీ । త్రియంబకాదాసముద్రం గౌతమ్యాం
 యత్రకుత్రచిత్ । తీర్థకరాజేన సహితా స్తిష్ఠంత్యస్యాం సురేశ్వరాః । ఇ
 దంశ్రేష్ఠ మిదంనేతి తస్మాచ్ఛ్రీయోర్ధిభిర్నరైః । ఉపరాగేచ సింహజ్యే నైవ
 కార్యా విచారణా । శ్లోభావినిమునేయోగే శుచిస్నాత్వైవ కఘ్నరః ।
 జితేంద్రియోధశ్శాయీస్యాధ్యాయన్ నారాయణంహరిం । ప్రాతస్సముత్థాయశు
 చిః ప్రయతేంద్రియమాససః । సంధ్యాదివిధివత్కృత్వా స్నానంకుర్యాత్సరిజ్జ
 తే । అధోపవిశ్యవిద్వద్భి దేశకాలౌచకీతయన్ । స్నానాథంపరిసంకల్ప్య
 గృహీత్వాఘ్నంయథావిధి । ఇతిదద్యాచ్చగౌతమ్యాం ప్రాబ్జుఖాభిముఖోపి
 వా । త్రియంబకజటోద్భూతే గౌతమస్యాఘనాశనిసప్తధాబ్ధింగతేగంగే గృహ
 ణాఘ్నంనమోస్తుతే । తతఃపితామహేశాన విష్ణూనాం పుషకరేజ్యయోః ।
 దేవషిషిత్యసిద్ధభ్యో దత్వాఘ్నం స్నానమాచరేత్ । చతుర్భుజజగత్స్రీష్టస్సు

త్యలోకస్థితావ్యయి | సరస్వత్యాచసహితో గృహాణాఘ్నంనమోస్తుతే | అష్ట
 మూతేమహేశాన గంగాధరకృపానిధే | గౌర్యాసహగృహాణాఘ్నం య
 ధో క్తఫలదోభవపుష్కరాక్షజగన్నాథలక్ష్మ్యాసహజనాదన | అఘ్నంగృహా
 ణగౌతమ్యాం సింహాయు కైబృహస్పతౌ | తీర్థరాజమహాభాగ పుష్కరాఘవి
 నాశన | పుష్కరాఘ్నంగృహాణేశ సవతీర్థాభిపూజిత | బృహస్పతేసు రాధ్యక్ష
 గురో దేవనమసృత | గృహాణాఘ్నంమయాద త్తం సింహస్థాభార్యయాసహ |
 ఇంద్రాద్యావసవోరుద్రా స్సాధ్యావిశ్వేతథాశ్వినౌ | సానుగాశ్చసు రాస్సర్వైశ్చ
 ఘ్నాంత్వఘ్నంమయోఽయితం | మునయోవాలఖిల్యాద్యా స్సప్తచైవమహాషణయః |
 సింహస్థితే దేవగురౌ గృహాంత్వఘ్నంమయోద్యతం | అగ్నిష్వాత్తాబహిషదః
 కవ్యవాహానలార్యమాః | ఆజ్యపాఃపితర స్తవ్ర్ఘ్యంగృహాంత్వపిచసోమపాః | సనకా
 ద్యాస్తథాసిద్ధాః కపిలాద్యామహశాజనః | తేగృహాంతుమయాద త్తమర్ఘ్యంసింహగ
 తేగురౌ | ఇతిక్రమేణదత్వార్ఘ్యందర్భపాణిస్సమాహితః | ధ్యామేద్దంగాంపాపహ
 రాంగౌతమీంభక్తిసంయుతః | శ్వేతాంబరాంశ్వేతవర్ణాం శ్వేతమాల్యానులేపనాం |
 శ్రోత్రాంహంససమారూఢాం ప్రసన్నాంచచతుర్భుజాం | చక్రత్రిశూలసవరమ
 త్తమాలాంచబిభ్రతీం | దివ్యభూషణసంయుక్తాం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికాం | ఏవంధ్యా
 త్వాసమభ్యర్చ్య నమసృత్వాతు గౌతమీం | ఉక్తదానానిదద్యుస్తాం యథా
 శక్త్యాచయేద్ధరిం | ఏతత్పుష్కరకాలా దావంతేచైవంకరోతియః | సంపూ
 జ్యవిప్రాణగౌతమ్యాం నభూయోజన్తభాగ్భవేత్ | ఇత్యేతద్గదితం బ్రహ్మణ మా
 హాత్మ్యంపుష్కరస్యచ | గౌతమ్యాంసింహగే జీవేకిమన్యచ్ఛ్రీతుమిచ్ఛసి ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణేగౌతమీమాహాత్మ్యే

పుష్కరగౌతమీప్రశంసానామ

చతుదశో త్తరశతతమోధ్యాయః.

పంచదశో త్తరశతతమాధ్యాయప్రారంభః.

ఓం బ్రహ్మైవాచ || అథాతస్సంప్రవత్స్యామి గంగాసాగరసంగమం | వసి
 ష్ఠమునినీతాయా గంగాయాస్సాగరస్యచ | తయోమధ్యగతావేదిరం తవేదీతివి
 శ్రుతా | యత్రాస్తేనృహరిస్సాక్షౌ జగతాంహితకామ్యయా | యత్రక్షేత్రా
 ధిపస్సాక్షౌన్నీలకంఠస్త్రిలోచనః | హిరణ్యాక్షస్యదైత్యస్య పుత్రోరత్నవిలోచ
 నః | గంగాతీరం సమాసాద్యతపస్తేపేసుదారుణం | నిరుద్ధవాయువాక్గృక్షః

శంకరప్రియకామ్యయా | వర్షాణామయతందైత్యః స్థాణువధ్యాననిశ్చలః | తస్మైవ్రస
 నోభగవాన్ మహాదేవశ్శివాన్వితః | ఆరుహ్యవృషభంస్వంస్వప్రమధైఃపరివేష్టి
 తః | ప్రాదుర్భూతఃపురస్తస్యదైత్యోఽఙ్గిష్ఠేతచాబ్రవీత్ | తతఉన్తిల్యనయసేదృష్ట్వా
 సౌరత్నలోచనః | ప్రాంజలిఃపురతస్థిన్వత్వాతుష్టావవృషభధ్వజం || జయజయశంక
 రసోమసురేశ త్రిభువనపూజితపాదపరేశ | జయజయజగతాంనాథవినాథ ప్రణత
 జనావనభక్తసురద్రో || తతఃప్రహస్యభగవాన్ వరంవరయదైత్యపాయధేష్టమితి
 చప్రోక్తో హషాన్తృణివిలోచనః | ప్రాహబద్ధాంజలిదేవం శంభోమద్దేహత
 స్సుక్రితాత్ | రక్తాదెణుషయాసంఖ్యా తావంతస్యదృశామమ | బలవీర్యమహి
 త్సాహే రాతిష్ఠంతురిపుక్షయే | శత్రూన్వినాశ్యమద్దేహే ప్రవిశంత్వసురాఃపు
 నః | ఏవంశ్రుత్వామహాదేవో విచింత్యాత్మద్భుతంవరం | దదావదేయమపితం త
 పసూతస్యతోషితః | ఇత్థంవరంసతుప్రాప్య గత్వావైవత్రివిష్టపం | దేవాన్సంపీడ
 యామాస బ్రాహ్మణాన్ గాహవిధుఃజః | ఏతద్జ్ఞాత్వాకౌశికస్తువసిష్ఠేనవిరో
 ధవాన్ | అరుంధత్యాసుతంజ్యేష్ఠం శక్తినామానమద్భుతం | భక్షయిత్వాతథా
 స్యాంశ్చభోక్తుం సముపచక్రమే | అరుంధతీరురోదాథ దధ్యౌచస్వపతింమునిం |
 తదాగత్యవసిష్ఠస్తు జ్ఞాత్వాసుతవధంమునిః | ప్రహ్లాదవరదంవిష్ణుం నృసింహామ
 పరాజితం | శరణ్యంసవన్లోకానా మాపన్నాతినివారణం | తదాహారిః
 ప్రాదురభూల్లక్ష్యై గరుడవాహనః | వసిష్ఠస్యా పదందృష్ట్వా ప్రాక్షిప
 చ్చక్రముత్తమం | దైత్యస్యనాశనాథాన్యరత్ననేత్రస్యసంస్ఫురత్ | తచ్చక్రంత
 చ్చదెహేతు మమన్థానాన్యనాశయత్ | తథాసుస్రావరుధిరం దేహాదైత్య
 స్యపాప్తనః | తదోత్పన్నాస్తదాకారా అసురాబలదపితాః | సుతృప్తా
 స్సవశస్త్రాధ్యాప్రాప తన్గరుడోపరి | యుద్ధంతదాభవద్ధోరం దైత్యానాం
 గరుడస్యచ | విష్ణుచక్రంప్రయజ్యౌథ చిచ్ఛేదాసురనాయకాన్ | తేషాందే
 హాత్సముద్భూతారక్తకుల్యామహానదీ | గంగాయాంసంగతా సాతుతేషాం
 ముక్త్యేపవంత్వభూత్ | తతః ప్రభృతితాం కుల్యాం ధూతభేతాశ కాద
 యః | అతీత్యగంతుంనోశక్తా నృసింహస్యాంతికంహారేః | తదారభ్యన్మసింహస్తు

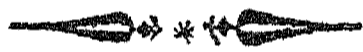
వసిష్ఠేనసుపూజితః|అంతర్వేద్యామావిరభూ ల్లోకానాంహితకామ్యయా|స్నా
 త్వాసాగరసంగేతు యేపశ్యంతిన్య కేసరిం| సర్వాన్భౌగానవాప్యేహ ప్రయాం
 తిహారిమందిరం|యేప్రయచ్ఛంతి దేవాయ స్వణాంవస్త్ర మధాపివా | కర్పూ
 రాగరుపుష్పాణి తేయాంతిసురమందిరం | మహాత్మాత్సవేషుసర్వేషు అంతర్వే
 ద్యాంస్థితానరాః|నృహారింయత్రపశ్యంతి గభవానం నవాపుయః | గ్రహ
 ణాదిషుపుణ్యేషు పర్వస్వభోదయాదిషు | స్నాత్వామహాదధౌయేతుదత్వా
 దాసంస్వశక్తితః|నృసింహంపూజయిత్వాతు శక్త్యాభక్త్యాచ మానవాః|ప్రయాం
 తిపరమంస్థానం యత్సురైరపిదులభం | అష్టాశీతిసహస్రేషు వత్సరేషు మనీ
 శ్వరాః|కాశీవాసేనయత్పుణ్యం ప్రాప్నోతి నియతోనరః|అష్టాభిరేవ రాత్రీభిస్తస్మి
 లంపురుషోత్తమః|ఉపాస్యశ్రీజగన్నాథమంద్రద్యుమ్ననపూజితం|యత్ఫలంసమవా
 ప్నోతిహ్యేకస్యాంనిశితద్భవేత్|ఇంద్రద్యుమ్నస్యరాజషేర్భాగ్యేనజలధేస్తపే|
 యథాప్రాదురభూద్విష్ణు దాఠు బ్రహ్మవపుస్స్వయం | తద్భైవతుశిలారూపీ
 వసిష్ఠస్యాశ్రమేహారిః | నివసజగతాంపుణ్యంభాగ్యేనభువిలీలయా | గౌతమం
 తుసమా రాధ్యవస్థిషోమునిసత్తమః | స్వరామ్నాగౌతమీంసీత్వాసంగమయ్యమ
 హాదధౌ | జగతాముపకారాయవసిష్ఠస్యాశ్రమేకరోత్|| బ్రహ్మ|| వీవమేషా
 మహాపుత్ర్యావాసిష్ఠీనామగౌతమీ| దర్శనాత్స్పశనాత్పానాదపునర్భవదాయసి|
 అస్యాస్తుమహీమానంకోవణామేద్దివిశేష్వపి|అశక్యంమమశంభోశ్చనాతఃపుణ్యత
 రాఘనః|క్షేత్రాధిపత్యేభగవాన్స్థితశ్శంభుస్సనాతనః | గంగాసాగరయోస్సం
 ధౌజగతామిష్టదానకృత్| తంసుసంపూజ్య దేవేశంభక్త్యాస్తుత్వాప్రణమ్యచ | ప్ర
 యాతిశవసాలోక్యంసర్వకామఫలాస్వితః | తత్రస్నాత్వాపితృనాన్యస్తు తర్పయే
 త్తిలవారిణా|పిండాదిదానైగోవస్త్రుధూహిరణ్యద్విజాన్యజేత్ | సయాతి
 పితృభిస్స్వగంస్వకులైస్తుసమన్వితః | అత్రాంతకాతేమత్యేస్తుగౌతమ్యా ము
 దధేశ్చవా|జలేత్యజతియేప్రాణానపిపాపకృతోజనాః | విష్ణుదూతైఃపరివృతావి
 మానేషుసుపూజితాః|ప్రయాంతిపరమంస్థానంయత్ర దేవశ్చతుర్భుజః| మాసమా
 త్ర్రింతిలాహరిః|ప్రసుప్తేషుధుసూదనే | యోవసేత్తుత్యక్రిహంపుణ్యంకాశ్యాంయు

గనమంలభేత్ ఫలమాప్నోతిమనుజ స్వేకద్విజసుభోజనాత్ । అశ్వమేఘ సహస్ర
స్యవాజపేయశతస్యచ । యతిమారాధ్యచాలై క్రిక మన్నదానప్రదానతః । భూ
చక్రస్థితభూదేవభోజనే తత్ఫలంబభేత్ । యేస్వబంధూన్ సముద్దిశ్య బంధువ
గణతాఞ్శరాః । మహాదధౌనిమజ్జంతి తేపియాంతిపరాంగతిం । బ్రహ్మణోయా
సీతిథాణనిసదాతిష్ఠంతిసాగరే । అతోస్త్విన్నర్వసున్నానం సర్వతీర్థఫలప్రదం । బ
హునాత్రకిముక్తేనమునివర్యపునఃపునః । నాంతర్వేద్యాస్సమంతీర్థణం జగత్స్వ
పినవిద్యతే॥

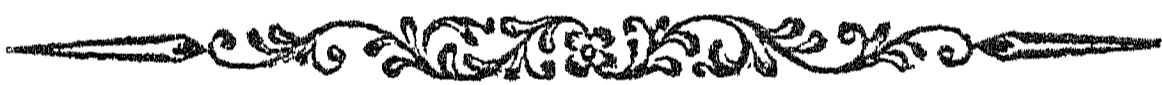
ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

అంతర్వేదితీర్థక్షేత్రవర్ణనంనామ

పంచదశోత్తరశతతమోధ్యాయః.

అథమాహాత్మ్యశ్రవణఫలశ్రుతిః

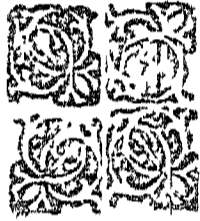
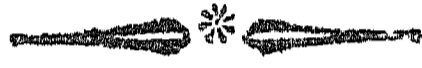

ఓం బ్రహ్మోవాచ॥ గోదావర్యాశ్చమాహాత్మ్యం శృణుయా ద్భక్తిమా
న్నరః । సవిధూయేహపాపాని విష్ణులోకేమహీయతే । అధ్యాయస్యాష్టకం బ్ర
హ్మణ శృణోతిశ్రద్ధయానరః । సపుత్రవాన్ ధనాధ్యక్ష అంతేవిష్ణుపదంవ్రజేత్ ।
అంత్యాధ్యాయస్యశ్రవణా త్సంపూర్ణఫలమాప్నుయాత్ । యస్తుగోదావరీ తీరే
మాహాత్మ్యంశృణుతేయది । స్వగణంయాంతీహపితరపిక వింశతివంశకాః । వక్తారం
పూజయేత్పశ్చాద్వస్త్రీస్వణావిభూషణైః । తస్యప్రీతోమహాదేవస్సర్వైశ్శర్వం
ప్రియచ్ఛత । బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్పశ్చాద్వధాశక్త్యనుసారతః । సర్వంతదక్ష
యంవిద్యాద్గోదావర్యాఃప్రసాదతః । గోదావర్యాశ్చమాహాత్మ్యంశ్రుత్వాచై

భక్తిమాన్సరః । మూఠోభవతిజన్తావివాచకంనార్చయేద్యది । శ్లోకంవాక్లోకః
 దంవాశ్యుఃసయాద్భక్తిమాన్యది । తస్యప్రీతోన్వహంవిష్ణురాత్న సాయుజ్యమా
 ప్నయాత్ ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే.

శౌతమిమాహాత్మ్యంసంపూర్ణం.

శుభముస్తు.

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః

సప్తసాగరమహాహాత్యై, తుల్యసాగరసంగమమాహాత్మ్యప్రారంభః.

నారదః॥ భగవన్ సర్వధర్మజ్ఞమాహాత్మ్యమఖిలంత్వయా! గౌతమ్యా
 స్సర్వపాపఘ్నం సర్వజ్ఞేనత్వయావిభౌ । గౌతమ్యాస్సప్తధాప్రోక్త స్సంగమ
 స్సరితాంపతౌతుల్యత్రయీభరద్వాజీ గౌతమీవృద్ధగౌతమీ । కౌశికాచ వసి
 స్థాచ సప్తభాగాఃప్రకీర్తితాః॥ తేషాంనామానిమునిభి నిదిష్టానిస్వనామభిః॥
 లోకేకే నాహృతాపూర్వం కేనతుల్యభవత్పురా । ఏతదాఖ్యాసీభగవన్ పృ
 చ్ఛతోహ్యత్రకారణం॥బ్రహ్మః॥ తుల్యసంగమమాహాత్మ్యం శృణువత్సోమి తత్త్వ
 త్త్వః॥యస్యశ్రవణమాత్రేణ సర్వక్రతుఫలంలభేత్ । ఆసీత్స్వామ్యంభవోనామమ
 నురై వ్బ్రహ్మాణస్సుతః॥ప్రియవ్రతోత్తానపాదౌ పుత్రౌతస్యబభూవతుః । తిస్రఃక
 న్యాహ్యవరజా స్తయోరెవాభవన్ క్రమాత్ । ఆకూతి దేవహూతిశ్చ ప్రసూ
 తిశ్చైవభేదతః॥ఆకూతిరుదచ యెప్రాదా త్కశ్యపాయవమధ్యమాం । ప్రసూ
 తింజగృహేదక్షః ప్రజాపతిరకల్తషః । శతాధన్వనయామాస ప్రసూతిః క
 న్యకాశ్మథాః॥తాసాంత్రయోదశప్రాదా త్కశ్యపాయమహాత్మనః । సప్తవిం
 శతసంఖ్యాకా స్సోమాయాదాత్ప్రజాపతిః । ఉషాఘాయాఖ్యకేన్యై ద్వే సూ
 ర్యాయాదాత్ప్రజాపతిః॥సప్త ధర్మాయచైవై కాంభవాయచదదౌప్రభుః॥చంద్ర
 స్తురోహీణీదేవ్యా మాసక్తోహనిశంప్రభుః । బుధుజ్ఞేసదివారాత్రంగ్రామ్యధ
 మేషుసంస్థితః॥అవశిష్టాస్తుషడ్వింశద్భార్యా స్సవ్షైపినేక్షితాః॥ ఆజన్తుజన్
 నకాభ్యాశండుఃఖితాశ్చారులోచనాః॥దక్షోయస్వప్రియాధత్యమాచఖ్యుశ్చర్వవీవ
 తాః॥తతోరక్షః॥ప్రచుకుపెచంద్రాయామితవిక్రమః॥ శశాపకుపితోదక్షః చంద్రమా
 పూర్వతేజసంత్యంయత్కుణాగ్రస్తదెహూనిస్తేజోవిగతప్రభః॥మామవజ్ఞాయశ్చై
 దుష్టమత్కన్యాశ్చావమానితాః॥ ఇతిశప్తస్తధాతేనచంద్రోపివిగతస్త్వయః॥ గ
 త్వోగతశ్శ్రీకోయత్కుణాగ్రస్తవిగ్రహః॥ దుఃఖితఃప్రయయాద్రష్టుం దేవంనా
 ణంప్రభుః॥శరణ్యంసర్వలోకానాంశరణాగతవత్సలం । చండవత్ప్రణి
 ప్పాంజలిఃప్రయతోవిభుః॥జై వాత్యకః॥ప్రయత్నేనస్తోతుంసముపచ

జయజయపరమేశ్వరాతిహారికసకలజనాంతరభావభావితాత్మక | జయజయని
ఖలేశనావతారప్రణతజనాఖిలమానసాధిహారిక | జగదుదయ వినాశపాలనా
ధంత్వమిహావిభాసిగుణత్రయానుబద్ధః | విధిహారహారిరూపనామభేదాననుసరసి
హావిశుద్ధబోధరూపః | అపరిమితభవాభైస్తారణాయుష్ణవస్త్యంత్రీజగదుదయరక్షా
నాశహేతుస్త్యమేకః | సదసదఖిలవిశ్వంత్వన్త్యయంత్వత్ప్రభావంరవిశశిఖితే
జాఃకేనశక్యోసిగంతుం | తస్మాదహంభావసుఖంపరితోవిస్పజ్యకర్తాత్మకంత్వ ద
ధికారమిదంచహిత్యా | త్వన్నామకీతన పదంవదనే ప్రయాతేజీవామిసంస్క
తిపదంనపునభావామి | అగణితగుణసత్వం వీతమాయాప్రపంచం విదితనిగమత
త్వం విశ్వమూలంవరేణ్యం | కరధృతదరచక్రం కాద్రవేయాధివాహంశరణముపగ
తోహం త్వాంచిదానందకందం || భగవాన్ || వరదోస్తివరంవత్సయతైమన
సివతకతే | దాస్యామ్యత్రనసందేహా స్త్రీదశైరపిదులభం || సోమః || యది
దాస్యసిమేదేవ వరంవరదరాడసి | త్వత్పాదాంబుజయోభాక్తిస్త్యన్నామస్త
రణంసదా | త్వద్భక్తసేవామెభూయా జన్తజన్తాంతరేపిచ || భగవాన్ || భవ
త్వేవంత్వయాయద్య ద్వాంఛితంమనసిస్థితం | మద్దశన మమోఘం తే మమభ
క్తోసిమాఖిదః | దక్షశాపేనమహతా యత్కౌగ్రస్తవిగ్రహాః | యదధమాగతోసి
త్వం నివహలోవిగతప్రభః | బ్రహ్మశాపనివృత్యధం గచ్ఛగోదావరీంశుభాం | త
త్రాపితుల్యభాగాయాంసంగమస్సరితాంపతౌ | అహమప్యాగమిష్యామితవహేతో
స్త్యయాసహ | నివసిష్యామితత్రైవ యావదాభూతసంప్లవం | తత్రస్నాత్వాత్వ
మప్యాశు స్థాపయిత్వాశివంవిభుం | దక్షశాపాద్వినిముక్త స్సద్యఃపూణక
లోదయః | భవిష్యసితదాతీధం త్వన్నామ్నాప్రధితంభువి || ఇత్యుక్త్వాప్రయయా
విష్ణు స్తేనైవశశినాసహ | ఉవాసపరిపూణోఽపి తత్రభక్తజనప్రియః | తద్దైవగత్వా
సోప్యాశు తుల్యాసంగమముత్తమం | స్థాపయిత్వాశివందేవం స్నాత్వాతత్రయ
ధావిధి | పూజయిత్వాతథాదేవం నానాబలిభిరావృతః | సద్యఏవవినిముక్తో బ్ర
హ్మశాపాత్పరంతపః | సోమనామ్నాభవద్దైవ సోమేశ్వరఇతిస్త్పతః || దశనాద
స్యసర్వత్రసర్వక్రతుఫలంభవేత్ || సప్తభిగాతమీభాగైర్యత్ఫలంకథితంమహత్ | ఏ
త్రైవతుతత్పుణ్యం తుల్యాయాస్సంగమభవేత్ | తత్రస్నాతుల్యభాగేతి నామ్నా
తాభవద్భువి || బ్రహ్మ || సప్తసాగరయాత్రాయా లక్షణంప్రబవీమ్యహం | మ
కామామే కుర్యాద్యాత్రాంసమాహితః | అథవాఫాల్గునమాసె మేష
క్యత్ | సప్తసాగరయాత్రాయాం మనోమెనిశ్చయత్పితి || తతోగృహ

ద్వినిగ్రహే చై న్నై త్వామనసీశాతమీం | నమో దేవిమహాత్పుణ్యే మహాత్పుణ్యజలై
 ర్ముతే | తవయాత్రాంవిధాస్యామి ప్రసీదపరమేశ్వరి || ఇత్యేవంప్రార్థయత్వా
 దౌ తుల్యతీరంసమావిశేత్ || యానంతోపానహాత్యక్త్వా దూరాదేవవిలోక్య
 తాం | ప్రణమ్యప్రార్థయెద్దంగాం సాగరేణచ సంయుతాం | ముండనాథాంతః
 కృత్వాస్నానమాత్రంప్రయత్నతః | ప్రాయశ్చిత్తంతతో గ్రాహ్యంశత్రత్యైబ్రాహ్మ
 ష్మణైస్సహ | బ్రహ్మదండం రాజదండం దద్యాద్దో మిధునం తతః || అను
 జ్ఞాంప్రాప్యవిప్రేభ్యోవపనం కారయెత్తతః | వాపయెత్కేశశ్శత్రుణాం నఖా
 నాంచనికృంతనం | తత్రస్నానంప్రకువీత మృత్తికాగోమయాదిభిః | విలిప్య
 చాంగమంత్రైశ్చ వారుణైరఘవషణ్డైః | సర్వపాపవిశుద్ధ్యథాం తత్రస్నానం
 కరోమ్యహం || పావనిశ్శంజగత్పుణ్యే సవతీథామయేశుభే | త్వయిస్నాతుమ
 నుజ్ఞాం మేదేహీసాగరవల్లభే | తత్రస్నానంప్రకువీత నిత్యకమసమాచరేత్ ||
 ఉపవాసంకరిష్యామి ప్రీతయెతవశాతమి | ప్రసాదంకురుమే దేవినివిఘ్నంప్రతము
 త్తమం | తతఃపరేద్యురుత్థాయ స్నాత్వాసాగరసంగమే | తుల్యయాస్సంగమే
 చాద్య తీథాశ్రాద్ధంకరోమ్యహం | ఇతిసంకల్ప్యవిధివ చ్ఛాద్ధంస్వణేనభూ
 యసా | ఆమేనవాప్రకువీత పితౄణాంతుష్టిహేతవే | అన్నశ్రాద్ధాద్విశే
 షోత్ర విహితశ్శక్త్యపేక్షయా | అక్షయాజాయతేత్యపిః పితౄణాంనాత్రసంశ
 యః || విశేషాస్పిండదానేన తుల్యసాగరసంగమే | పిష్టినశృణుచాశ్చర్యం సాంప్ర
 తరోమహాషణం | స్నానేనై కేనవిధినా తుల్యయాంమునిసత్తమ | అశ్వమేధై
 ద్వాదశభిః యతకృతంపుణ్యసంచయం | తత్పుణ్యంసమవాప్నోతి నాత్రకార్య
 విచారణాజన్తాంతరసహస్రేషు మనోవాక్కాయకమభిః | యతకృతంపాపని
 వయం స్నానేనై కేననశ్యతి | అశ్వమేధస్యయజ్ఞస్య ఫలస్యాంతోహివిద్యతే |
 స్నానాజితస్యపుణ్యస్య నహ్యంతోవిద్యతేక్వచిత్ | తస్మాత్సర్వప్రయత్నేనస్నా
 నై దానేశ్చయత్ఫలం | తత్ఫలంకథితంనై వ మయాశక్యంహినారద | ఏతత్తైస
 కలంవత్సతవస్నేహా త్ప్రకీర్తితం | సాగరస్యచతుల్యాయా స్సంగమంపాపనా
 శనం | యఃపతేచ్ఛృణుయాద్వాపి సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ | బ్రహ్మ
 హత్యాదిపాపాని బహుజన్తాజితాన్యపి | స్నాత్వాతత్రవిముచ్యేతసద్యవీవనసం
 శయః | సోమవారేత్వమావాస్యా యథాభవతిసంగతా | తథాకోటిగుణంపుణ్యం
 తుల్యయాస్సంగమేశుభే | తిస్రఃకోటిభ్యధాకోటిచ తీథానిభువనత్రయే | ఆ
 యాంతితుల్యభాగాయాం మధ్యాహ్నోరవివాసరే | అస్యతీర్థేషువిఘ్నశ్చ సం

భవంతిసహస్రశః|తత్రతద్విఘ్ననాశాథం గణేశోయంసమాశ్రితః|తత్రతీథంస
 హాసాణిపంచసంతిసహస్రశః| విఘ్నతీథంతథాబ్రహ్మతీథంసోమేశ్వరంచుభం|
 ఏతేతత్రప్రధానానిసంతివై తత్రకోటిశః|| అనుదినమపి యశ్చృణోతిపుణ్యం చ
 రిట్లమమోఘమిదంశశాంకవిఘ్నోః| సతుభవమపహాయతుల్య భాగాజలనిధిసంగ
 మజం ఫలంలభేత్ ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే,
 గౌతమీమాహాత్మ్యే తుల్యాసాగరసంగమవణసంనామ
 ప్రథమోధ్యాయః

ద్వితీయాధ్యాయప్రారంభః.

బ్రహ్మో || ఆత్రేయీసంగమంనామ తీథం త్రైలోక్యవిశ్రుతం| యత్రస
 న్నిహితోదేవః కురంగేశస్సదాశివః| తస్యప్రభావంవత్స్యామి భ్రష్టరాజ్యశ్రావ్ణా
 యకం| గౌతమ్యాఉత్తరేపారే ఆత్రేయోభగవాన్పశిః| అన్వారభతసత్రంస ఋ
 త్విచ్చిర్పషిభివృతః| తస్యపాతాభవ త్వగ్నిహవ్యవాహనవీవచ | ఏవంసత్రే
 తుసంపూణే ఇష్టింమాహేశ్వరీంతతః| కృత్వైశ్వర్యమగాద్విప్ర స్సర్వత్రగతిషు
 వచ| ఇంద్రస్యభవనంరవ్యం స్వగలోకంరసాతలం| స్వేచ్ఛయాంకాతివిప్రేంద్రః
 ప్రభావాత్తపసశ్శుభాత్| సకదాచిద్దివంగ త్వా ఇంద్రలోకమగాత్పునః| తత్రాప
 శ్యత్సహస్రాక్షం సురైఃపరివృతంచుభం| స్తూయమానంసీద్ధసాధ్యైః ప్రేతుంతం
 సృపస త్తమైః| శృణ్వంతంమధురంగీతమస్పరోభిశ్చకోభితం | ఉపోపవిష్టే స్సురనా
 యుక్తే శ్చ త్రైఃపూజ్యమానంమహాదాసనస్థం| శచ్యాయుతంప్రాప్యపరంపదంతం
 శూరంశరణ్యంవరదంవ రెణ్యం| సమీత్యవిప్రాధీపతిమహాత్మా సమీహయామా
 సమునిప్రవీరః| వరాసనంరాజ్యసుఖంతదీయం దృష్ట్వాతదోవాచ తథాత్రిపుత్రః|
 భాక్తుంనశకోమిఫలానిమూలా న్యనుత్తమాన్యత్తమసంసక్రతాని| స్మృత్వా
 మృతంపుణ్యతమంపితుశ్చ భత్యంచభౌజ్యంచవరాసనాని| సుఖంచదానంచస్తుతించ
 చిత్త మస్త్రాణి వాసాంసి పురివనాని | తతోమహాత్మా తపసః ప్రభావా
 త్స్వప్టారమాజూయ వచోబభాషే | ఇచ్ఛేయ మింద్రత్వమహంమహాత్మక
 తురుష్వశేఘ్రం పదమైంద్రషద్య | తదన్యథాచేన్తదుదీరితంత్వం భస్మీకరో

మృగ్య నసంశయోత్ర | తదత్రిపాక్యా చ్చుకితః ప్రజానాం ప్రష్టావిభుర్విశ్వకర్తా
 తద్దేవ | చకారమెరుంచ పురీంసురాణాం కల్పద్రుమం కల్పలతాచధేనుం |
 చకారవజ్రాదిసుభూషితాని గృహణీశుభా | ణ్యతిచిత్రితాని | నిబార్యమాణః
 ప్రియయాన్రిపుత్రశ్శచీంచ తామాత్మవధూంచకార || తథాత్రిపుత్రీస్త్రీదశై స్సుమే
 తోవజ్రాదిరూపంచచకారశాక్రిం | నృత్తానిగీతానిచసర్వమేవచకారయచ్ఛేఽద్రీపు
 రేప్రవృత్తం | శ్రుత్వాచదైత్యాదనుజాస్సుమే తారతాంసికొపెనయుతామహాంతిది
 వంపరిత్యజ్య కుతోహరిర్భువం సమాగతోనైవమితస్సుఖాయ | తస్మాద్వయం
 యామగతిస్తయోద్ధుం తంవృత్రహంతారమదీనసత్వం | తతస్సమభ్యేతదాత్రి
 పుత్రీంసంవేష్టయామాసురథాసురాస్తే | సంవేష్టయ్యత్వాపురమత్రిపుత్రం కృతంత
 ధాచేంద్రపురాభిధానం | సంవెష్టితైరాత్మసైసైమహద్భిస్తతోభీతోవాక్యమిదం
 జగాద | యోజాతఏవప్రథమోమనస్వాన్ దేవోదేవానక్రతునాపర్యభూషత్ || య
 స్యశుష్టాద్రోదసీఅభ్యసేతాన్యమ్యస్యమహ్నీసజనాసగ్గండః | ఇత్వాదిసూత్రేణ
 ర్షిషూనువాచహరించత్వష్టాచతథాత్రిపుత్రః | నాహంహరినైవశచీమదీయా
 నేయంపురీనైవవనంతదీయం | సఏవేంద్రోవృత్రహంతాసవజ్రేసహస్రాక్షోగోత్ర
 భిద్వజ్రబాహుః | అహంతువిప్రావేదవిద్భ్రీక్షాబృందైస్సమావిష్టోగౌతమీసింధుసం
 గ్ || అసురాఙ్ఘోచుః || సంహరస్వేదమాత్రేయ యదీంద్రస్యవిడంబనం | క్షే
 మంతేభవితానిత్యం నాత్రకార్యావిచారణా | తదాత్రేయోభవెద్వాక్యం యథావ
 త్స్యంతిమామిహా || శ్రీమాన్ మద్వాక్య వంశాంబుధిభిరఖిలాకారకఃపక్షిభేత్తాసం
 పదాశింప్రయచ్ఛే త్సకలజననుతంలౌకికంవైదికంచ || ఏవముక్త్యాసదైతేయాన్
 త్వష్టారంపునరబ్రహ్మీత్ || యత్యుతంతన్యమప్రిత్యాత్వప్త రింద్రపదంత్వయా | సం
 హరస్వపునశ్శీఘ్రీరక్షమాం బ్రాహ్మణంభవాన్ | పునదేహిపదంమహ్యాం
 ఆశ్రమమ్మగపక్షిణాం | వృక్షాశ్చవారియత్రాగ్ని నఽచైతేనప్రయోజనం | త
 థేత్యుక్త్వాప్రజానాథ స్వష్ట్రాసంహృతవాంస్తథా | దైత్యాశ్చజన్తుస్సస్థానం
 కృత్వాదివమకంటకం | త్వష్టాచప్రియయాస్థానం స్వకంసంప్రహసన్నివ | ఆ
 త్రేయోపితథాశిష్యేస్సంవృతోభార్యయాసహ | స్వపిత్రానీతగోదాయాస్సాగ
 రస్యచసంగమే | యత్రపూర్వం దురాత్మావై మారీచోనామరాక్షసః | చక్రేకురంగ
 రూపేణతతఃపరమదారుణం | తస్యప్రసన్నోభగవాన్ మహాదేవఃకృపానిధిః |
 తన్నామప్రథిత స్థావాత్రేయీసంగమేద్విజ | తత్రగత్వాత్రిపుతోవైకుర్వంస్త
 స్యప్రపూజనం | చకారయజ్ఞంధమాత్తా తత్రదేవాస్సమాగతాః || తతః

మానమహాయజ్ఞదృష్ట్యా తాన్ లజ్జితో భవత్ || కిమథ మైంద్రంతు పదం లబ్ధం కీఠ త
 త్వరా కృతం ఏవం వదంత మాత్రేయం లజ్జితం ప్రాబ్రువంతు రాః | లజ్జాం జహీమ
 హా బాహూ భవతి ఖ్యాతిరు త్తమా | యత్ర తీథే మహాఖ్యాతో కురం గే శోమహా
 స్థితః | యస్తాత్ప్రసన్నో భూత్వైవ మృగ రూపస్య రక్షసః | అస్తి కేతీథే చ యే
 స్నానం పాణినః కుర్వ్యురంజసా | ఇంద్రాశ్చ భవితారో వై స్తరణాత్సుఖభాగినః |
 తత్ర పంచసహస్రాణి తీథాన్యా హుమనీషిణః || అస్తి కేతైతే కతే వ్యం ద
 శదా నాని నారద | తేషు స్నానంచ వానంచ సర్వమక్షయపుణ్యదం ||

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాండపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే గౌతమీమాహాత్మ్యే

సప్తసాగరవణనై ఆత్రేయీ సాగరసంగమవర్ణనం నామ

ద్వితీయోధ్యాయః.

తృతీయోధ్యాయ ప్రారంభః.

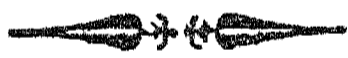
బ్రహ్మ || భారద్వాజాఖ్యమపరం సంగమం పావనం నృణాం | తస్యైవ మప
 రం నామ రేవతీ సంగమంతథా | విదభా సంగమంచేతి ప్రథితం దులభం కలౌ | భర
 ద్వాజ ఇతి ఖ్యాత ఋషి రాసీ త్తపోధనః || స్వనామ్నా గౌతమీం నీత్వా కృత్వా చాం
 బుధి సంగమం | తత్ర స్థిత్యా తపశ్చీణం గౌతమ్యా ఉత్తరే తపే | తత్ర యద్వృత్తమా
 ఖ్యాస్యై యత్పురాణవిదో విదుః | తస్య స్వసారేవతీతి కురూపీ వికృతాననా | తాం
 దృష్ట్వా వికృతాంభ్రాతా భరద్వాజః ప్రతాపవాణ | చింతయాపరయా విష్టో గం
 గాయా దక్షిణే తపై కస్తై దదామితాంకన్యాం స్వసారంభీషణాకృతిం | నకశ్చిత్ప్ర
 తిగృహ్లాతి చాతవ్యాచస్వసాతథా | ఏవం విమృశ్య తస్త్వస్య స్వాశ్రమే చాతిశోభనే | ద్ర
 మ్పంహ్యృషివరః ప్రాయాద్భరద్వాజం యత్ర వ్రతం | ద్వృష్టవషణ్ముఖవపుశ్శాంతో
 దాంతో గుణాకరః | నామ్నా కత ఇతి ఖ్యాతో భరద్వాజం ననామసః | విధివత్పూజి
 తం విస్రం భరద్వాజః కతంతథా | తస్యా గమనకార్యంచ పప్రచ్ఛ పురతస్థి తం | తతః
 ప్రాహ భరద్వాజం విద్యాధీ చాహమా గతః | తదధాండశనాకాంక్షీ యద్య
 క్తంతద్విధీయతాం | భరద్వాజః కతం ప్రాహ వ్యదిష్టయదభీప్సితం | పురాణస్తృత
 యోవేదాః ధమశాస్త్రాన్యైకశః | సర్వం వేదమహాప్రాజ్ఞ రుచమద్వదపూజితం ||
 ఉతతవచ || అధ్యాసయస్వమాం బ్రహ్మణ్ శిష్యం మాంఽద్ధిచాధీనం | శుశ్రూష

అపరంనిత్యం కులీనంసత్యవాదినం|తథేత్యుక్త్వాభరద్వాజః ప్రాదాద్విద్యామశేష
 తః|ప్రాప్తవిద్యఃకతఃప్రీతోభరద్వాజమధాబ్రవీత్|ఇచ్ఛేయందక్షిణాందాతుంకిం
 వస్తుచమనఃప్రియం|వదస్వదులభంలోకేగురోస్తుభ్యంనమోస్తుతే|| భరద్వాజః||
 గృహణకన్యాంవిధివద్భార్యాయంకురుమమస్వసాం|తస్యాంప్రీత్యావర్తితవ్యంయాచే
 హందక్షిణామిమాం||కతః||భ్రాతృవత్పత్రవచ్చాపిశిష్యస్సాస్యత్సగురుస్తథా|గురు
 వత్పితృవచ్చస్యాత్సంబంధోత్రకథంభవేత్|| గురుః|| మద్వాక్యంతవసత్యంచమమా
 జ్ఞాతవదక్షిణా|తతస్త్వన్వత్వాకతాద్యత్వంరేవతీంభజమన్తనాః|తథేత్యుక్త్వాగురో
 ర్వాక్యాత్కతోజగ్రాహపాణినా|రేవతీంవిధివద్దత్తాంసుసమీత్యకతస్తథా|తతై
 వపూజయామాసజగదీశంకతస్తథా|రేవత్యాంరూపసంపత్యైశివప్రీత్యాచరేవతీ||
 సురూపాచారుసర్వాంగీనరూపేణోపమీయతే|సోభవత్తత్రగంగాయాంతన్నా
 మ్నాసంగతానదీగోదానంచైవఘాదానమన్నదానంవిశేషతః|దశదానానికతక
 వ్యమస్తికైత్రేచనారద | తత్రస్నానంచదానంచమహాఫలవిధాయకం||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే బ్రహ్మనారద సంవాదే

గౌతమ్యంతర్భూతభారద్వాజీసంగమం నామ

తృతీయోధ్యాయః.

చతుర్థాధ్యాయప్రారంభః.

గౌతమీసంగమనామతీర్థంత్రైలోక్యవిశ్రుతం|అహల్యాసంగమంచేతిప్ర
 ధితంతీర్థముత్త | ఇంద్రతీర్థమితిఖ్యాతంతత్రవృత్తమిదంశృణు|సృష్ట్యాకన్యాబ
 హువిధారూపవత్యోగుణాన్వితాః| తాసుచైకాంశ్రేష్ఠతమాంనిమమే శుభలక్ష
 ణాం|తాంచాలాంచారుసర్వాంగీందృష్ట్యారూపాన్వితాంశుభాం|కోన్వస్యాఃపో
 షణేశక్తఇతిబుద్ధిమమాభవత్ | నదేవానాంనాసురుణాంనమునీనాంతధైవచ |
 అస్యాస్తుపోషణేశక్తిస్తతోమెప్రీతిరన్వభూత్ | గుణశ్రేష్ఠాయవిప్రాయతపోయు
 క్తాయధీమతే|సర్వలక్షణయుక్తాయవేదవేదాంగవేదినే | గౌతమాయమహాప్రా
 జ్ఞఃప్రదదౌపోషణాయతాం|పాలయస్వమునిశ్రేష్ఠయావత్ప్రస్ఫ్యతియావసం |
 యావనస్థాంపునస్సాధ్వీమిమామానయగౌతమ | ఏవముక్త్వాగౌతమాయప్రా
 దాత్కన్యాంసుమభ్యమాం | తామాదాయమునిశ్రేష్ఠస్తపసాహతకిల్బిషః|తాం

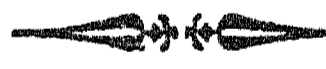
పోషయిత్వావిధివదలంకృత్యమమాంతికం । నిర్వికారోమునిశ్చేషోయవతీమాన
 యత్తథా । తాందృష్ట్వావిబుధాస్సర్వేశక్రాగ్నివరుణాదయః । మమదేయోసు
 రేశానభిత్వవోచన్ పృథక్పృథక్ తద్దైవమునయస్సాధ్యాదానవాయక్ష రాక్షసాః ।
 తాన్ సర్వానాగతాన్దృష్ట్వాకన్యాథమథసంగతాన్ । ఇంద్రస్యతువిశేషేణ
 మహంశ్శుభూత్తదాగ్రహః । గౌతమస్యతుగాంభీర్యం ధైర్యంమాహాత్మ్య మే
 వచ । స్మృత్వాతు విస్తితోధూత్వా మమైవమభవత్సుధీః । దేయేయం గౌ
 తమాయైవ నాస్యయోగ్యాశుభాననా । తస్మాదీవతుతాందాస్యే తథాప్యే
 వమచింతయత్ । సవేషాంచ మత్తద్దైర్యం యమత్వంచ తథాలఘు । అ
 హత్యేతిసురైఃప్రోక్తా మయాచ ఋషిభిశ్చసా । దేవాన్పషీన్ తథావేక్ష్య మ
 యాతత్రోక్తముచ్చకైః । తస్మైసాదీయతేసుభూర్యః పృథివ్యాః ప్రదక్షిణంకృ
 త్వా వతిష్ఠతేపూవన్ నచాస్యస్మైపునఃపునః । తత్రసర్వేసురగణా శ్శుత్వా
 వాక్యంమయేరితం । అహాల్యాథన్సురాజగ్తుః పృథివ్యాశ్చప్రదక్షిణం । గతేషు
 సురసంఘేషు గౌతమోపిమునీశ్వరః । ప్రయత్నమకరోత్కించి దహాల్యాథమి
 మయథా । ఏతస్మిన్నంతరేబ్రహ్మాన్ సురభిస్సర్వకామధుక్ । అథప్రసూతాహ్యో
 భవత్తాందదశన్సగౌతమః తస్యాః ప్రదక్షిణంచక్రే ఇయమువీతిసంస్తరన్ । లింగ
 స్యచసురేశస్య ప్రదక్షిణమధాకరోత్ । తయోః ప్రదక్షిణంకృత్వా గౌతమోము
 నినత్తమః । సవేషాం చైవదేవానా మేకంవాపిప్రదక్షిణం । నైవాభవద్భు
 వో మేరోస్సంజాతంతద్వయంమమ । ఇతినిశ్చిత్యసముని మమాంతిక మధాభ్య
 గాత్ ॥ నమస్కృత్వాబ్రవీద్వాక్యం గౌతమోమాంపునఃపునః । ప్రవక్షిణీకృతా
 బ్రహ్మాన్ మయేలాద్వివిధంపునః । యదత్రయుక్తం దేవేశజానీతేతద్భవానితి మ
 యాతుధ్యానయోగేన ధ్యాత్వాగౌతమమబ్రవం । తద్దైవదీయతేసుభూః ప్రద
 క్షిణమిదంకృతం । తుష్టోహంతవద్దైర్యేణజ్ఞానేన తపసాతథా । యత్యైయమృ
 షిశాదూల కన్యాలోకపరాఇయం । ఇత్యుక్త్వాహంగౌతమాయహ్యహాల్యాం
 తామదాంమునెజాతేవివాహేతేదేవాః కృత్వైలాయాః ప్రదక్షిణం । శనైశ్శనైర
 రాగత్య దదృశుస్సర్వఏవతే । గౌతమంతామహాల్యాంచ దాంపత్యంప్రీతివధన్
 నం । తేచాగత్యాథపశ్యంతో విస్తితాశ్చాభవంత్సురాః । అతిక్రాంతేవివాహేచ
 సురాస్సర్వేపురంధయః । సమత్సరశ్శచీభతాన్ తామీక్ష్యచదివంయయా తతః
 ప్రీతమనాస్తస్మై గౌతమాయమహాత్మనే ప్రాదాద్భ్రష్టాగిరింపుణ్యం సర్వకామప్రీ
 తంశుభం । అహాల్యాయామునిశ్చేషో రేమేతత్రసగౌతమః । గౌతమస్యకథాంపుణ్యాం

శ్రుత్వాశక్రస్త్రివిష్టపితమాశ్రమంతం చమునిం తస్యధార్యామనిందితాం । శ్రు
త్వాగ్రాహ్యణవేషేణ తత్రాగచ్ఛచ్ఛతక్రతుః । సదృష్ట్వాభవనంతస్య ధార్యాం
చవిభవంతథా । పాపీయసీంమతింకృత్వా సోహల్యాంసమవై ఉత । ఆత్మానంచ ప
దండేశం కాలంతస్తాదృషేభణయాత్ । నబుబోధతథాశక్రః కామాకృష్టమ
నాస్తథా । తామేవధ్యాయన్నధ్యాస్తై సురరాజ్యంతు విస్త్రితం । సంత్రప్తాంగః
కథంకుర్యాం ప్రవేశోవాకథంభవెత్ । ఏవంకృత్వావిప్రరూపో నాంతరంసోభ్య
గచ్ఛత । సకదాచిన్తహాప్రాజ్ఞః కృతపూర్వాహ్నికక్రియః । గౌతమోమునిభిశ్శ
ష్యై నిత్యకమాశ్రమాద్భహిః । ఆశ్రమాన్ గౌతమీంవిప్రాన్ స్థానానివివిధాని
చ । ద్రష్టుంగతోమునివర ఇంద్రస్తంసముదైక్షత । ఇదమంతరమిత్యుక్త్వా చక్రకా
ర్యంమనఃప్రియం । రూపంకృత్వా గౌతమస్య ప్రవేశశతక్రతుః । భ్రాంతత్వా
చ్ఛారుసర్వాంగీ మహాల్యాం వాక్యమబ్రవీత్ । అకృష్టోహంతవగుణై రూపం
స్త్వత్వాస్థలత్పదః । ఇతిబ్రువన్ హసన్ హస్త మాదాయాంతరమావినత్ । నబు
బోధత్వహాల్యాత మింద్రం మేనేచగౌతమం । యథాసుఖంరమమాణేప్రాగాచ్ఛి
ష్యైస్సగౌతమః । ఆగచ్ఛంతంనిత్యమేవ హ్యహాల్యాప్రియవాదినీ । ప్రీతింయాతిప్రీ
యంవక్తితోషంయాతినిజైగుణైః । తామదృష్ట్వామహాప్రాజ్ఞో మేనేతంమహ
దర్శుతం । ద్వారస్థితంమునిశ్రేష్ఠం సర్వేపశ్యన్ తయావినా । అగ్ని హూత్రస్య వే
థాయాంకమిణోగృహాకమిణః । ఊచుమునివరంభీతాః గౌతమం విస్తయ
న్వితాః । భగవన్ కిమిదంచిత్రం బహీరంతశ్చదృశ్యతే । ప్రియయాంతః ప్రవిష్టోసి
తథాదృష్టో బహిభణవాన్ । అహూతపః ప్రభావోయం నానారూపధరో భ
వాన్ । తచ్ఛ్రుత్వావిస్త్రిత స్త్వంతఃప్రవిష్టః క్వనుతిష్ఠ సే । ప్రీయేహల్యేభవతికింకిమాం
నప్రతిభాషతే । ఇశ్యోషేర్వచనం శ్రుత్వాఅహాల్యాజారమబ్రవీత్ । కోభవా
న్యషిరూషేణపాపంత్వంకృతవానసి । ఇతిబ్రువంతీంశయనా దుత్థితాంసత్వరం
భయాత్ । సచాపిపాప శ్చక్రోపి బిడాలోధూదృషేభణయాత్ । సచతాం
వికృతాం దృష్ట్వా ధషేతాంచ ప్రీయాంతథా । ఉవాచ సమునిః కోపా తిరమి
దంసాహసంకృతం । ఇతిబ్రువంతం భతారం సాపినోవాచ లజ్జితా । ఆ
న్వేషమాణౌజారంతం బిడాలం దదృశేమునిః । కోభవానితి తంప్రాహ భ
స్త్రికుర్యాంమృషావదేత్ । కృతాంజలిన్ హోధూత్వా ఇదమాహశశీపతిః । శచీభ
తాః పురాంభెత్తా పురుహూతః పురుష్టుతః । మమేదంపాపమాపన్నంసత్యముక్తం
మయానఘ । నిశఘ్నేతద్వచావిప్రో హరిమాహారుషోన్వితః । భగభక్త్యకృతంపా

పం సహస్రభగవాన్భవ | తామప్యాహమునిఃకోపా త్వంచశుష్యన్నదీభవ | తతః
 ప్రసాదయామాస కథయంతీతథాగతిం | తవయాపేణచాగత్య మామగాత్సాక్షిణ
 స్త్విమే | తథేతిరక్షిణఃప్రాచు రహాల్యాసత్యవాదినీ | ధ్యానేనాపిమునిజ్ఞాత్వా శాం
 తఃప్రాహపతివ్రతాం | యదాత్వంసంగతాభద్రే గౌతమీంపాపనాశనీం | నదీభూ
 త్వాపునాగూపం ప్రాప్యతెప్రియకృన్తమ | ఇత్యుషేర్వచనంశుత్వా తథాచక్రే
 పతివ్రతా | తథాతుసంగతా దేవ్యా అహాల్యాగౌతమప్రియా | పునస్తద్రూపమభజ
 ద్యన్తయానిమితంపుడా | తతఃకృతాంజలిపుట స్సురరాట్పూరిహగౌతమం | మాం
 పాహీమునిశాదూల పాపిష్ఠంగృహమాగతం | పాచయోఃపతితందృష్ట్వా కృప
 యాప్రాహగౌతమః | గౌతమీంగచ్ఛవైశీఘ్రం స్నానంకురుపురందర | తత్క్షణాద్గత
 పాపస్తవం సహస్రాక్షోభవిష్యసి || బ్రహ్మ || ఇత్యుక్త్వాతంమహాబాహుహీ
 త్వాబ్రహ్మగిరింతథా | జగామగౌతమోయత్ర గంగాచాబ్ధింగతాపురా | తత్రస్థిత్యా
 తపస్తపె స్థాప్యదేవంమహేశ్వరం | గౌతమోఋషిభిస్సాధం చక్రేతీథంపృథ
 క్స్వయం | తత్రాగత్యశచీభతా స్నాత్వాభగసహస్రతః | ముక్తోఘాత్వాసహ
 స్రాక్షోబఘావామితవిక్రమః | అహాల్యాచతథాతత్రనదీరూపేణసంగతా | స్వీయ
 రూపంపునఃప్రాప్యపతినాసహసంగతా | ఉభయంవిస్త్యంకర్తృదృష్టవానస్త్వినార
 ద | అహాల్యాయాః పునభావంశచీభతా సహస్రదృక్ | తతఃప్రభృతితత్తీథం
 మహాల్యాసంగమంవిదుః | ఇంద్రతీథమిదంభ్యాతం సర్వకామప్రదంనృణాం ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే గౌతమీమాహాత్మ్యే
 గౌతమీసంగమవణనామ

చతుర్థోధ్యాయః.

పంచమాధ్యాయప్రారంభః.

బ్రహ్మ || వృద్ధాసంగమమాహాత్మ్యం యత్రవృద్ధేశ్వరశ్శివ | తత్రాఖ్యా
 నంప్రవక్ష్యామి శృణుపాపప్రణాశనం | గౌతమోవృద్ధఇత్యుక్తోమునిరాసీన్తహ
 తపాః | యథాపురాభవద్బాలాగౌతమస్యసుతోద్విజః | అనాసస్స పురోత్ప
 న్నస్తస్త్వాకృతరూపధృత్ | సవై రాగ్యాజ్జగామాన్యాం దిశంతీథమితిస్త్వతః |
 ఉపాధ్యాయోగ్నచైవాసీ ల్లజ్జితస్యమహాత్మనః | శిష్యేరవైస్సహధ్యాయో ల
 జ్జితస్యచనాభవత్ ఉపనీతంకథంచిత్తు పిత్రావై గౌతమేనసః | ఏవంబహు తిథే

కాలేబ్రహ్మసూత్రావృతేద్విజె । నైవశాస్త్రస్యచాధ్యాసో గౌతమస్యాభవత్త
 తః। అస్మికార్యంతతశ్చక్ర నిత్యమేవయితవ్రతః । గాయత్ర్యభ్యాస మాత్రేణ
 బ్రాహ్మణోనామధారకః । అగ్న్యూపాసనమాత్రంచ గాయత్ర్యభ్య ససంత
 ధా। ఏతావతాబ్రాహ్మణత్వం గౌతమస్యాభవన్తునే । ఉపాసతోగ్నివిధివ
 యత్రీంచమహాత్మనః। తస్యాయుర్వధః తేపుత్ర గౌతమస్యచిరాయుషః। సదారసం
 గ్రహంలేథే నైవదాతా స్తికన్యకాం । తథాచరంస్తీథః జేవనేషువివిధేషుచ।
 ఆశ్రమేషుచరమ్యేషు వసన్నాస్తే సగౌతమః । ఏవంబ్రహ్మన్ శ్వేతగిరిమాశ్రిత్యా
 స్తేమహాతపాః। తత్రాపశ్యద్గుహాంరమ్యాం వల్లీవిటపమాలినీం । తత్రోపవిశ్యవి
 ప్రేంద్ర స్తప్తుంసమకరోన్మతిం । తదంతస్తుప్రవిష్టోసా వపశ్యత్స్త్రియ ముత్త
 మాం । శిథిలాంగీమతికృశాంవృద్ధాంచతః సిస్థితాం । బ్రహ్మచర్యేణవతః తీంకు
 మారీంరహసిస్థితాం। సతాందృష్ట్వామునిశ్రేష్ఠః మనశ్చనియతాత్మవాన్ । నమస్యంతం
 ద్విజశ్రేష్ఠం గౌతమంసాన్యవారయత్ । గురు స్త్వంభవితామహ్యాంనమాంవందితుమ
 హాసికృతాంజలిపుటస్తాంచై గౌతమః। ప్రాహావిస్త్రితః। త్వంవృద్ధాచతపస్థాచగుణ
 జ్యేష్ఠాచభామిని। అల్పవిద్య స్త్వల్పవయాహ్యాభూ త్తవగురుఃకథం॥ వృద్ధోవాచ॥ అ
 ద్విష్టః। ప్రియః। పుత్రః। ఋతుధ్వజఇతిస్త్వతః। గుణవాన్నితిమాన్ శూరః। క్షత్రధమన్ ప
 రాయణః। సకదాచిద్వనంప్రాప్యమృగయాకృష్టచేతనః। విశ్రామమకరోదస్యాంగు
 హాయాంసఋతుధ్వజః। ఉవాసమతిమాన్ దక్షో బలేనమహాతావృతః। తంవిశ్రాంతం
 నృపవరమప్సరాదదృశెచతం। గంధర్వరాజస్యసుతాసుశ్యామా ఇతివిశ్మృతా ।
 తాందృష్ట్వాచకమెరాజారాజానంచకమెచసా। రతిక్రీడాసమభవత్తయా రాజ్ఞోమ
 హామతేనివృత్తకామోరాజేంద్రస్తామాపృచ్ఛ్యాగమద్గృహం। ఉత్పన్నాహంతత
 స్తస్యాస్సుశ్యామా యామహామతే । గచ్ఛంతీమాందివంమాతాత్విదమాహామహా
 మునె। యస్త్వస్యాంప్రవిశేద్భద్రేనచభర్తాభవిష్యతి। ఇత్యక్త్వాసాజగమాథమమ
 మాతామహామతే। తస్మాదత్రప్రవిష్ట స్త్వంపుమానన్యఃకదాచన। సహస్రాణిషడశీతి
 రాజ్యంకృత్వాపితామమ। అత్రచై వతపస్తప్తావతఃకార్యముపేయివాన్। స్వర్గం
 యాతేవపితరిసహస్రాణితథాదశ। వర్షాణిమునిశార్దూలరాజ్యంకృత్వాతథాపశః।
 స్వగంయాతోమమభ్రాతాఅహమత్రైవసంస్థితా। అహంబ్రహ్మన్ నాన్యశ్చతాన
 మాతాసపితామమ। అహమాత్మేశ్వరీబ్రహ్మన్ నిదోషాక్షత్రకన్యకా తస్మాద్భజ
 న్స్వమాంబ్రహ్మన్ వ్రతస్థాంపురుషాథిన్సిం॥ గౌతమఉవాచ ॥ సహస్రాయురహం
 భద్రైమత్తస్త్వంవయశాధికా । అహంబాలస్త్వంతువృద్ధాత్తవాయంఘటతేమి

భః॥వృద్ధోవాచ॥ త్వంభ తామెపు రాశృష్టానాన్యోభ తామతోమమ। ధాత్రా
దత్తస్తస్త్వంమాంననిరాకతుమహాసి। అభనేచ్ఛసిమాంత్వంచఅదుష్టాం
త్వానునువ్రతాంతతస్త్వయ్యోమ్యహం దేహమిదానీంతవపశ్యతః।వృద్ధాయావచ
నంశ్రుత్వాగౌతమోవాక్యమబ్రవీత్ । అనాసోహంకింకరోమి అనాప్తావిద్యవీ
వచ । తస్మాత్సురూపంసద్విద్య మాపద్యప్రథమంశుభే । పశ్చాత్తైవచనంకా
ర్యంతతోవృద్ధాబ్రవీద్విజం । తస్మాద్వా గీశ్వరీదేవీ సతీవిద్యాం ప్రదాస్యతి ।
అగ్నిశ్చరూపవాన్యైవ స్తవరూపంప్రదాస్యతి। ఏవముక్త్యాగౌతమంతం వృద్ధోవాచ
విభావసుం । ప్రాపయిత్వా సువీర్యంతం సురూపంవాకరోద్దృషిం । తతస్సువి
ద్యస్సుభగస్సుకాంతాం వృద్ధాంచపత్నిమకరోత్ప్రయిక్తః। తయాసరేమెబహు
లోత్రవిప్రస్సమాస్సహస్రంచతదాగుహాయాం। కదాచిత్తత్రవసతో దకంపత్యో
ర్వసతోగిరిం । గుహాయాంమునిశాదూకలఆజగ్తుర్వషయోనఘాః । వసిష్ఠోవామ
దేవాద్యాస్తథాన్యేచమహాషణయః।భ్రమంతఃపుణ్యతీథాకనిపాప్రువంతశ్చతాం
గుహం । ఆగతాన్తాన్యషీన్జ్ఞాత్వాగౌతమోభార్యయాసహ । సతాకరమక్ష
రోత్తేషాంజహసుస్తత్రకేచన।యెబాలా యెవయోన్తత్తాయెయువానో మహంమ
తే।వృద్ధాంచగౌతమంప్రేక్ష్యజహసుస్తత్రకేచన । పుత్రోవాతవదోహితోవృద్ధే
కోగౌతమోభవేత్ । నస్త్వంనవస్వకశ్యాణిఇత్యేవంజహసుద్విజాః । విషంవృద్ధ
స్యయవతీవృద్ధాయాఅమృతంయువా। ఇత్యేవమూచురెకేచిద్దంపత్యోశ్చృణ్వతో
స్తథా।ఏవముక్త్యాకృతాతిధ్యోయయస్సర్వేమహాషణయః । తేషాంతువచనంశ్రు
త్వాఉభావపిసుదుఃఖితౌలజ్జితశ్చమహాప్రాజ్ఞో గౌతమోభార్యయాసహ।అపృచ్ఛ
న్తునిశాదూకలనుగస్త్యంమునిసత్తమం। కొదేశఃకింసుతీథణంవాయత్రశ్రెయోభ
వెద్ధ్రీవం।శీఘ్రమేవమహాప్రాజ్ఞభుక్తిముక్తివదాయకం ॥ అగస్త్యః ॥ భవద్భి
మునిభిబ్రహ్మాకమయాశ్రుతమిదంవచః । సర్వకామానితత్రీస్యుర్గౌతమ్యాం
నాత్రసంశయః।తస్మాద్గచ్ఛమహాబుద్ధగౌతమీంపాపనాశనీం । అహంత్యామను
యాస్యామియథేచ్ఛసితథాకురు। తచ్ఛ్రీత్వాగస్త్యవాక్యంచవృద్ధయాగౌతమో
యినూ॥తత్రతేపెతపస్తీవంపత్ప్యాసభగవాన్యషిః।స్తుతించకారదేవస్యశంభో
ర్విష్ణోర్దైవచ। గంగాంచతోపయామాససథార్యోవనమావిశత్।నమోనమస్తేత్రి
పురాంతకాసు నమోనమఃపర్వతజాకశత్రితే । నమోనమస్తేగరుడధ్వజాయ న
మోనమఃపాపకూరాయవిష్ణవే । నమోనమోదైత్యవినాశహితివే నమోనమో
మాధవవిశ్వమూలయ । విశ్వేశ్వరాజగదాతై జగతీయహితాయనె । పా

గంగనమస్తుభ్యం విష్ణో దేవహాద్వినిస్సృతితే । తతశ్శ్రుత్వాచతద్వాక్యం గం
 త్రైలోక్యపావనీ|అభిషింజస్వభార్యాంతామజ్జలై మ్మంశ్రీనిస్సృతితైః| కలశై
 పచారైశ్చ తతఃపత్నీతవప్రియా|సురూపాచారుసవాంఘ్రి సుభగాచారులోచ
 నా । సవలక్షణసంపూణాణా కళ్యాణేంతనుమాప్స్యతి|రూపవత్యాపున స్త్వం
 భార్యయాచాభిషే చితః| సర్వలక్షణసంపూణాణాః పుమాన్ రూపమహాప్స్యసి ।
 ధేతి గంగావచనం యథో క్తంతౌచచక్రతుః ॥ సురూపంతావుభౌ ప్రాప్తా
 గౌతమీజలసేచనాత్ । అభిషిక్తోదకంయచ్చ సానదీసమజాయత| తస్యానామ్నా
 ప్సవిఖ్యాతా వృద్ధాయామునిస త్తమ|వృద్ధానదీతువిఖ్యాతా గౌతమోపితథోచ్యతే ।
 వృద్ధగౌతమఇత్యుక్త ఋషిభిస్సహవాసిభిః|వృద్ధాచగౌతమీంప్రాహగంగాంప్రత్య
 రూపిణీం|మన్నామ్నీయంనదీదేవి వృద్ధాఇత్యభిధీయతే| త్వయాతుసంగతాహ్య
 తతతస్సాగరగామినీ|స్యాత్తత్రసంగమోనద్యా స్తవచైవమహూదధౌ|తత్తుపుణ్య
 మంతీథం లోకేభవతునిత్యదా|రూపసౌభాగ్యసంపత్తిః పుత్రపౌత్రప్రవర్ధనం|
 జ్ఞానదానాదిహూమేనపితృణాంపావనంపరం|అస్తీత్యాహచతాంగంగాంసు
 రుద్ధింగౌతమప్రియాం|గౌతమస్థాపితంలింగం వృద్ధనామ్నో పకీతితం|యత్రైవచ
 ముదంప్రాప్తః వృద్ధయామునిస త్తమః|తత్రస్నానంచదానంచ సర్వసిద్ధిప్రదాయ
 కం|తతఃప్రభృతిత త్తీథం వృద్ధాసంగమముచ్యతే| మదీయంపంచమంవ క్త్రింగర్వ
 భాక్యతిభీషణం|తద్వక్త్రింపాపరూపంచ పరుషంరోమహాషణం|మహాదేవేనత
 చ్చిన్నం బ్రహ్మణోమెశిరఃపురా| తద్భృత్వాబ్రహ్మణఃపుణ్యం కపాలంవృషకేతనః|
 విచచారమహీంసర్వాం తద్విమోచనహేతవే । పతితంనైవకుత్రాపి కపాలంత
 త్కరస్థితం|అస్తిన్ త్సైత్రైనిపతితంశ్రియాభిక్షౌప్రదానతః| తత్రవిష్ణుస్థిన్ తౌనిత్యం
 శ్రియాదేవ్యాసమన్వితః|తత్రసందశణంకుర్వ స్నహమశ్యత్రసంస్థితః|తయాచస్థా
 పితంలింగం బ్రహ్మలింగమితిస్త్వతం । తత్పూర్వమపితత్తేత్రం జైరవఃకాలసంజ్ఞ
 కః|అత్రాగత్యతుయానారీ స్నాత్వాసాగరసంగమే|సంపూజ్యజైరవందేవం వం
 ధ్యాపుత్రవతీభవేత్|తతఃప్రభృతితత్తేత్రం బ్రహ్మసంవేద్యముచ్యతే । తత్రస్నా
 నంమహాత్పుణ్యం బ్రహ్మహాత్యాదినాశనం॥

ఇతిశ్రీ గౌతమీమాహాత్మ్యవృద్ధాసంగమవణానంనామ

పంచమోధ్యాయః

షష్ఠాధ్యాయప్రారంభః

బ్రహ్మం || కాశికీసంగమంనామ కలౌకల్తక్షనాశనం | రామేశ్వరమితిఖ్యా
 తం యత్ర రామేశ్వరశ్శివః || తత్రాఖ్యానంప్రవక్ష్యామి శృణుష్వసుసమాహితః |
 పురాణాద్రాఘవోరామః కౌసల్యానందవధానః | సచనారాయణస్సాక్షాత్సా
 కానుగ్రహకారకః | దేవైస్సంప్రాథితోభక్త్యా రావణస్యవధేప్సుభిః | జాతోరఘు
 కులేశుద్ధే చతుర్ధాపరమేశ్వరః | వానరైస్సహితోదేవో జఘానాసురనాయ
 కాణ | రావణాదీన్మదోన్మత్తా నిందాగ్నిప్రముఖైస్సహ | అయోధ్యామగమత్ప
 శ్చా ద్రక్షోవాసరిసేవితః | తత్రఘక్వాఖిలాన్భోగాం త్సీతాలక్ష్మణసంయుతః |
 లోకానాముపకారాథణం స్వయముద్యమ్యభక్తితః | ఏకదాపుష్పకారూఢో రా
 మోరాజీవలోచనః | మంత్రిభిర్భ్రాతృభిస్సాధణం వసిష్ఠాద్యైమహాత్మభిః | రావ
 ణానుజసుగ్రీవ హనుమత్ప్రముఖైస్తథా | చకారగౌతమీయాత్రాం తత్రదానా
 న్యనేకశః | శివలింగాన్సహవాన్సక్రై గౌతమ్యాఉభయోస్తటే | సాగరేషుప్రసిద్ధేషు
 సప్తస్వపిచనారదస్నానందానంచకారాదౌ సీతాలక్ష్మణసంయుతః | తత్రాదౌ
 తుల్యభాగాయాం స్నాత్వాసోమేశ్వరంశివం | నత్వాత్రేయాంగతస్తత్ర కురంగే
 శంప్రపూజ్యచ | భారద్వాజీంతతోగత్వా గౌతమీంవృద్ధగౌతమీం | తత్రస్థబ్రహ్మలిం
 గంచ ఖైరవంచప్రపూజ్యచ | ప్రయయాపుష్పకారూఢః కౌశికీసంగమంప్రతి | తత్ర
 స్నాత్వామహాదేవం ప్రతిష్ఠాపితుముత్సుకః | హనుమంతంతతోవాచ లింగమాన
 యశోభనం | ఇత్యుక్తః | ప్రయయా రామ దూతోవారాణసీంపురీం | నేతుకామోమృద
 మయం లింగంపరమశోభనం | తస్మిన్ననాగతేశీఘ్రం రామోరాజీవలోచనః | దివ్య
 లింగంచకారాశు తదామృదమయంశుభం | తత్రరామోమహాలింగం ప్రతిష్ఠాప్య
 స్వనామతః | కృతాంజలిపుటోభూత్వా తుష్టావపరమేశ్వరం | నమామిరుద్రంప్రఘ
 మవ్యయంతం నమామిసోమానలసూర్యనేత్రం | నమామిసర్వంపరమాథరూప
 ముమాపతింలోకగురుంనమామి | నమామిదారిద్ర్యవిదారణంతంసంసారరోగా
 పహారంనమామి | నమామికళ్యాణమచింత్యరూపం నమామివిశ్వోద్భవ బీజరూ
 పం | నమామివిశ్వస్థితికారణంతం నమామిసంహారకరంనమామి | నమామిగౌరీప్రియ
 మయంతంనమామినిత్యంపరమక్షరంతం | నమామిచిద్రూపమమేయభావంతై)
 లోకేశ్వరంశిరసానమామి | నమామికారుణ్యకరంభవస్య భయాపహంచాపిసదా
 నమామి | నమామిదాతారమభీష్పితాథణం నమామిరామేశముమేశమీశం | న
 మామివిశ్వస్థిహితైరతంతం నమామిరూపాణి బహూనిదత్తం | యోవిశ్వ

గోప్తాభువనస్యకతా తంరామలింగేశ శివంసమామి । నమామిరామేశ్వర
 ముగ్రవీర్య ముమాస్వతంత్రంవిజయంసమామి । యజ్ఞేశ్వరోయోత్తిసదైవహ
 వ్యం కవ్యంశదాశ్వాత్తిసదాశివోయః । ఆరాధితోయశ్చదదాతిసర్వం నమామి
 రామేశ్వరమిష్టదైవం । శ్రీకౌశికాసంగమతీరసంస్థం నమామ్యహంచంద్ర కళా
 వశంసం ॥ బ్రహ్మః ॥ తతస్సభగవాన్ప్రాహ రామం శంభుస్సలక్ష్యణం । వ
 రాన్ వృణోష్వభద్రంవో రామఃప్రాహాడమాపతిం । స్తోత్రేణానేనయోభక్త్యా
 త్వాం తోష్యంతిసురోత్తమ । తేషాంసవాణికార్యాణిసంసిద్ధింయాంతుశంకర ।
 ఏషాంచపితరశ్శంభో పాతితానరకాణావే । తేభ్యశంపిండదానేన పునర్యాం
 తుత్రివిష్టపంజన్తప్రభృతిపాపాని మనోవాక్కాయకానిచ । అత్రతుస్నానమాత్రే
 ణ తదఘంనాశ మాప్నుయాత్ । అత్రతేభ క్షితశ్శంభో దదాత్యధిభ్యఅణ్వపి । స
 ర్వంతదక్షయంశంభో దాత్యభ్యఃఫలకృద్భవేత్ । తన్నామ్నాప్రథితంలోకేతీర్థమే
 తద్భవేన్నుశాం । ఏవమ స్త్వితితంరామం శంకరోదృశ్యతాంగతః । గతేత
 స్త్విన్సురజ్యేష్ఠే రామోప్యనుచరైస్సహ । వాసిష్ఠాసంగమంగంతుం ప్రయా
 నాయోపచక్రమే । ఏతస్త్విన్నుతరేతత్ర హనూమాం త్సముపాగతః । దివ్య
 లింగంసమాదాయ పురఃస్థాప్య సమాస్థితః । తదాలక్ష్యణమాహూయ రామో
 వచనమబ్రవీత్ । త్వమప్యత్రమహాబాహు లింగంస్థాపయసువ్రత । ఇత్యుక్తస్సత
 థాచక్రే లక్ష్యణోపిస్వనామతః । తల్లింగంస్థాపయామాస కౌశిక్యాడత్రరేత
 టే । తతఃప్రభృతితత్ క్షేత్రం లక్ష్యణేశ్వరసంజ్ఞకం । కౌశిక్యాఃపూర్వభాగేతు
 రామేశ్వరముదాహృతం । తతస్సరాఘవశ్రీమాన్ సీతాలక్ష్యణసంయుతః । హ
 నూమత్ప్రముఖైస్సార్థ మంతర్వేదిపురంయయా । వసిష్ఠోపిస్వకంక్షేత్ర మాగ
 తంరఘునందనం । పూజయామాసధర్మాత్త్వా మునిభిస్తత్వదశిభిః । తతస్స
 రామోభగవాన్ స్నాత్వాసాగరసంగమే । కృత్వాదానాన్యనేకాని నీలకంఠం
 ప్రపూజ్యచ । విలోక్యన్యహరింజేవం వసిష్ఠేనసుపూజితం । తత్రస్థిత్యాత్రిరాత్రం
 తు తస్త్విన్ప్రీత్యాపురోధసి । తతస్తేనాభ్యనుజ్ఞాతః ప్రయయాపశ్చిమాందిశం ।
 పురాతుభాగవో రామో హత్వామాతరమంగనాం । యత్రతేపేతప స్తీవ్రం
 హత్యామోచనహేతవే । విష్ణురూపేణరామేణ యస్మాత్తప్తంతపఃపురా త
 దారభ్యతుతక్షేత్రం విష్ణుసంవేద్యముచ్యతే । తత్పూర్వం గాధితనయో విశ్వా
 మిత్రోమహామునిః । ఆనీయగౌతమీమత్రకృత్వా సాగరసంగమం । సుశీల్యం
 కారాత్ర గాయత్రీమంత్రసిద్ధమే । తేనపుణ్యప్రభావేన బ్రహ్మేశ్వమగాద్య

షః । కాశికేనసమాసీతా కాశికీత్యభిధీయతే । తతఃప్రభృతిత త్తీర్థణం కాశికీసంగ
మంవిదుః । తత్రస్నానం సృభక్ష్మణ్యంసవకక్రతు ఫలప్రదం । గోదానంచైవభూ
దాన మన్నదానంవిశేషతః । యఃకుర్యాత్కౌశికాసంగే తస్యపుణ్యమనంతకం॥

ఇతిశ్రీగాతమీమాహాత్మ్యే బ్రహ్మనారదసంవాదే

కౌసికాసంగమవర్ణనంనామ

షష్ఠోధ్యాయః

అంతర్వేదీపురమాహాత్మ్యప్రారంభః.

నారదఉవాచ॥ పితామహమహాప్రాజ్ఞ సర్వశాస్త్రవిశారద । అంతర్వే
ద్యాశ్చమాహాత్మ్యం కథయస్వమమానఘ॥ శ్రుతంమయాపురాబ్రహ్మణ తీర్థా
నాంచైవవర్ణనం । ఇదాసీంశ్రోతుమిచ్ఛామి వాసిష్ఠాసింధుసంగమం । కిమథణం
పుండరీకాక్షో నృసింహ స్తత్రసంస్థితః । తత్రత్యశ్చమహాదేవో నీలకంఠస్త్రిలో
చనః । ఉమయాసహవిశ్వాత్తా కిమథణంతత్రసంస్థితః । ఏతద్వదస్వమేబ్రహ్మణ శ్రో
తుంకౌతూహలంమమ । ఇతిషష్ఠోనారదేనబ్రహ్మ ప్రోవాచనారదం । సాధుపృష్టం
త్వయావత్సలోకోద్ధ రణహేతవే । మాహాత్మ్యంతవ వత్సామి క్షేత్రనివచ
నంతథా । శృణునారదయత్నేన లోకానాంహితకామ్యయా ॥ బ్రహ్మ ॥ వసి
ష్ఠమునినాసీత గంగాయాస్సాగరస్యచ । తయోమధ్యగతాభూమి రంతవేది
తివిశ్రుతా॥ అంతవేదిపురీసాక్షాద్వైకుంఠసదృశాభవత్ । తత్రత్యాస్తుజనాస్సర్వై
నృసింహాధ్యానతత్పరాః । పరస్పరంబోధయంతో భగవత్తత్వమవ్యయం । నా
న్యమాగరతాస్తత్రసవే విష్ణుపరాయణాః । వైష్ణవానిచశాస్త్రాణి పురాణాని
చసర్వశః । వేదాశ్చపాంచరాత్రాణి గ్రంథాన్నిత్యంపఠంతిహి । నిత్యంభగవదాస
క్తాజపపూజాపరాయణాః । ఏవంవిధాశ్చబహువోవిప్రాస్తత్రవసంతిహి । ఆయాం
తిసర్వదేశేభ్యస్తీర్థయాత్రాపరాయణాః । బ్రహ్మక్షత్రియవిట్టూర్చదాస్సర్వైవర్ణాశ్చ
శద । కాశీరామేశ్వరాదిభ్యః క్షేత్రైభ్యశ్చాపి మానవః । మాఘమాసేతు దేవస్యర
థయశామహూత్సవం । డోలాపర్వచవిఖ్యాతం ఘాల్గునేమాసిస్తత్తమ । ద్రష్టుకా
మామపిశ్చశ్చస్వజనాస్తసమన్వితాః । దూరాదపిప్రయత్నేన సమాగత్యపురంత
తః । స్నాత
సాగరసంగేతు సేవంశేనీలకండరం । తతఃపరంనృసంహంతుస్సాస్య

పంచామృతైశ్చైః | పూజయిత్వా ధాన్యాన్యంభజంతేభక్తవత్సలం | ముక్తిం
యాంతితతస్సర్వే మానవాః క్షీణకల్తశాః | పుణ్యోవాపాపకమాణవా మహాన్వా
త్సుద్రకోపివా | కులవాణ్ కులహీనోఽజ్ఞానీవాఽజ్ఞానగోపివా | తేసర్వేయాంతి
వై మోక్ష మంతర్వేదీశ సేవయా | అంతర్వేదిప్రయాణంచ యస్యాస్తి సకృదా
త్తనితస్యముక్తిప్రదోవిష్ణు భాగవాణ్ భక్తవత్సలః | అంతర్వేద్యాశ్చయాతాం
మేనేతియః పరితాపవాణ్ | తస్యాపిముక్తిదః పుంసో మహాణ్ కారుణ్యకోహరిః | గు
హ్యనాంపరమంగుహ్య మంతర్వేదిపురంమహత్ | తత్రసన్నిహితాసిద్ధిః యత్ర
సన్నిహితోవిభుః | అపౌత్రేతస్యమాహాత్మ్యంసమంత్రోశయుక్తం | నార
సింహమిదంప్రోక్తంముక్తిక్షేత్రంచనారద | పూర్వదక్షిణయోధాణేనముద్రస్స
రితాంపతిః | గోదావరీపశ్చిమేతు రక్తకుల్యాతథోత్తరే | ఏతన్మధ్యగతం స్థానం
మహాపాతకనాశనం | యస్తత్రనివసేత్సస్తు సంయతాత్సామాహితః | ద్వివార
మపిభుంజానో వాయుభతు సమోహిసః | నిషేషమాత్రమపియో హ్యంతర్వే
ద్ధ్యాంవసేన్నరః | బ్రహ్మచర్యసమాయుక్తస్తైనతప్తంమహాత్తపః | యస్తుమాసంవ
సేద్ధీరో లఘ్వాహరోజితేంద్రియః | సర్వం తేనవ్రతంచీణం వైష్ణవంపరమంమ
హాత్ | యావజ్జీవంవసేద్యస్తు త్రైత్రమాహాత్మ్యచిన్నరః | జన్తమృత్యుభయంత్య
క్త్వా సయాతిపరమాంగతిం | బ్రహ్మోదయోపిగచ్ఛంతి హ్యంతర్వేదిపదంమహాత్ | త
స్యత్రైత్రస్యమాహాత్మ్యా ద్భ్రష్టాహాత్యానివతతే | దేవాఅపిచవాంఛంతితత్ర
జన్తాపరేకిము | అహమాద్యాదేవతాశ్చ తత్రజాతాస్వరూపిణః | సేవామః పర
మాత్మాన ముత్సవేషుచసర్వశః | ఏతాదృగ్గుణయుక్తాయా మంతర్వేద్యాంమహా
మునే | తస్థానరహారిశ్శ్రీమాణ్ వసిష్ఠప్రీతిస్తథా | యానియాన్యపి తీర్థాని
పావనానిజగత్త్రియే | తానితానిచ దేవషేవసంత్యత్రనసంశయః | యదృచ్ఛయా
పియోమత్యే గ్వసేత్తస్యాంమహామునే | క్షీయంతేతస్యపాపానిబ్రహ్మహాత్యా
దికానిచ | అస్యాస్తస్సరణమాత్రేణ సర్వబంధాద్విమోచితః | స్నానాధీకము
వక్తవ్యంజీవస్తుక్తోభవేత్తతః | గతేమకరమర్యణి మాఘేవామునిపుంగవాః |
ఏకాదశ్యాంభాసువారె యస్సాత్మత్ర భగోదయే | చతుముఖేనాపిమయా
ఫలంవక్తుంశక్యతే | ఏతస్తుక్తిప్రదేతీథే తిలమిశ్రజలైమునే | నివాపకరణా
స్తుక్తిః పితౄణాంభవతిధ్రువం | గంగాదిపుణ్యతీథేషు నివాపాం జలిభిము
నై | యద్యత్ఫలంశ్రుతంసర్వం తత్ఫలం ప్రాప్యతేనరైః | యతోగంగాదితీర్థా
నిపావనానీహనారద | తిష్ఠంతిహారిసంకల్పాత్తస్మాత్సర్వ మవాప్యతే | పితృభ్యఃపిం

డదానంచయఃకరోత్యత్రనారద|ససద్యోఘోరనరకాదుత్తారయతితాన్విత్వాక్ |
 యన్పిండదానంక్రియతఏతస్మిన్నీథవర్యకె|గయాశ్రాద్ధౌపమంతత్తునాత్ర నారద
 సంశయః|| కిమత్రబహునోక్తేన మాతృహాగురుతల్పగః | సురాపీ భూణహా
 గోఘ్న స్వణచోరాదయోపయే | మజ్జంతిపాపినోహ్యత్రవాసిష్ఠాసింధు సంగ
 మే|తదాశీమేవతేసర్వే భవంతుజ్ఞ తకల్తషాః | ఐశ్వర్యంపుత్రసంపత్తి మా
 యుదీఘమరోగతాం | భజంతిమునిశాదూలయాం త్యేతేపరమాంగతిం|
 ఇతీరితోభగవతానారదోహృష్టమానసః | ప్రత్యువాచమహాబాహుం భగవం
 తంపితామహం||

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేబ్రహ్మనారదసంవాదేఅంతర్వేదిపురవణానే

ప్రథమోధ్యాయః .

ద్వితీయాధ్యాయప్రారంభః.

శ్రీనారదఉవాచ|| కిమథంమునిశాదూల దేవంప్రాథిత వాన్భువి |
 ప్రాదుబభూవభగవాన్ లక్ష్మీశఃకేనహేతునా | ఏతదాఖ్యాహిమే బ్రహ్మన్
 విస్తరేణమహిమతే|విభవంశ్రోతుమిచ్ఛామిన్యసింహస్యమహిత్తనః | హిరణ్యోక్ష
 స్యదైత్యస్య పుత్రోరత్నవిలోచనః | వాసిష్ఠాతీరమాసాద్య తపస్తేపేతిదారుణం|
 నిరుద్ధవాయుర్వార్భక్ష శృంకరప్రియకామ్యయా | అతీవతపసాయుక్తోఘోరేణ
 సబభూవహాసకదాచిన్నిరాహారోవాయుభక్షోమహతపాః| అదన్నాయసచూ
 ణంసచక్రేపరమకంతపః | ఏవంతపస్యతస్తస్యవషాణామయతంతధా | త
 స్మిన్ప్రసన్నోభగవాన్భవాన్యాసహేతశ్శివః | వృషభంస్వస్యచారుహ్యాస్రమధైః
 పరివారితః | ప్రాదుభూతఃపురస్తస్యదైత్యోత్తిష్ఠేతిచాబ్రవీత్ | ఉన్మీల్యనయ
 నేదృష్ట్వాతతోరత్నవిలోచనః | ప్రాంజలిఃపురతస్థిన్వత్వాతుష్టావవృషభధ్వజం||చై
 త్యః||జయజయశంకరసోమసురేశ త్రిభువనపూజితపాదపరేశ|జయజయజగతా
 న్నాథమహేశప్రణతజనావనభక్తసురేంద్ర|జయదేవమహాదేవనీలగ్రీవసదాశివ|
 జయశంకరసర్వాత్మన్నీలకంఠనమోస్తుతే | జయవిశ్వేశసర్వేశసర్వాత్మకస
 ర్వకారణ|జయసర్వమరస్తుత్యనీలగ్రీవనమోస్తుతే| నమశ్శివాయరుద్రాయ వా
 మదేవాయశంభవేశరణ్యాయాగ్రగణ్యాయ నీలకంఠాయ తేనమః|ఇతిస్తుతస్సభగ

వాక్ దైత్యేశండాక్యమబ్రవీత్ | వరదోస్త్రివరంవత్స్య య తైమనసివతకతేచా
 స్యామ్యత్రనసందేహా స్త్రివశైరపిదులభం | ఇత్యేవముక్తోదేవేన హషాన్త్యణే
 విలోచనః | ప్రాహబద్ధాంజలిర్వాక్యం భగవంతముమాపతిం || దైత్యః || మన్త
 హతస్సుతాద్రీక్తా త్వభీష్టయి ధైమసర్వశః | యావంతఃపాంసవస్సిక్తాస్తావంత
 స్సదృశోమమ | బలవీర్యమవోపెతాః ప్రవిష్టంతురిపుక్షయే | శత్రూన్విభాశ్యమద్దై
 హే ప్రవిశంత్యసురాఃపునః | అవధ్యత్వంచమెఘాయా త్వరై వశ్యప్రాణరాశిభిః |
 తచ్చుత్వాత్మమసోదేవో విచింత్యాశ్యద్భుతంవరం | దదానదయమపితం తపసా
 తస్యతోషితః | ఇథంవరంసమాదాయ బ్రహ్మణాన్లాశ్యసర్వశః | జహ్రిధికారందే
 వానాం సర్వేషాంతుమసిశ్వర | నిస్వాధ్యాయవషటాకారాం శ్చక్రేలోకాంశ్చ
 సర్వశః | పితచ్చుత్వాకాగికస్తు విశ్వామిత్రోమహాయశాః | విరోధేనవసిష్ఠస్య రాక్ష
 సేంద్రమువాచసా | భోభో దైత్యకులశ్రేష్ఠ రత్నలాచనసంజ్ఞిక | విక్రమంభవతో
 లోకే శ్రుతంసర్వభయంకరం | ఇదానీమదభీష్టత్వం కురుశీఘ్రంమహామతే | వసి
 ష్ఠస్యాశ్రమంగత్వా అరుంధత్యాస్సుతాన్వహూన్ | శ్యేష్ఠంతంశక్తినామానంక్షీ
 ప్రింభక్షయసర్వశః | విశ్వామిత్రస్యతద్వాక్యం శ్చుత్వాదైత్యోమహాబలః | గత్వాత
 దాశ్రమంపుణ్యం శక్తిశ్యేష్ఠానకుమారకాన్ | భక్షయిత్వాతథాన్యాంశ్చ భోక్తుం
 సముపచక్రేషా | అరుంధతీరురౌ దాథ దృష్ట్వాసుతవధంమహాత్ | దధ్యౌచసాపతిందే
 వీ బ్రహ్మలోకగతంమునిం | అరుంధత్యామునిధ్యాతో జ్ఞాత్వాసుతవధంచతం |
 వసిష్ఠస్తుతదాగత్య దధ్యౌదేవేశమవ్యయం | ప్రహ్లాదవరదంవిష్ణుం సృసింహామప
 రాజితం | శరణ్యంసర్వలాకానా మాపన్నాతికనివారణం | శంఖచక్రధరందేవం
 భక్తానుగ్రహకారణం | పీతాంబరధరందేవం శంఖచక్రవిరాజితం | శ్రీవత్సకోభి
 తోరస్కం వసమాలావిఘ్నాపితమ్ | సుందరంసూర్యసంకాశం కిరీటేనవిరాజితం
 జగద్ధాత్ర్యారమాదేవ్యా సాకంగరుడసంస్థితం | దేవంప్రణమ్య శిరసాహషణవి
 క్లబచేతసా | నకించినూచేవచనం తుణమాత్రం తదగ్రతః || శ్రీభగవానువాచ ||
 కమథంకురుషే బ్రహ్మాన్ మమధ్యానంమహాత్తరం | ధ్యానేనభవతఃప్రీతో వరదా
 నాథకమాగతః || వసిష్ఠఉవాచ || నమస్తేనారసింహాయ దైత్యవక్షఃప్రదారిణే |
 నమస్తేనారసింహాయ త్రయీరూపాయవిష్ణవే | నిమలజ్ఞానరూపాయ విజ్ఞాన
 వీధవాయచ | త్వమాహుస్సకలాదేవా బ్రహ్మైతిజ్ఞాననిశ్చయే | త్వమేవేదం
 జగత్సర్వం త్వయిసర్వంప్రతిష్ఠితం | కృపాంబుధేక్షమాసింధోస్వామిన్నాశ్రితవత్స
 ల | దీనబంధోగుణా వ్యోతుంతవాహంకాల్పచోదితః | బ్రహ్మాదయోప్యశక్తాసే

గుణమాహాత్మ్యజణానే । విధీశసనకాదీనాంయన్నాసిధ్యానగోచరః । యద్ద్రష్టుం
యోగినోనిత్యం యతంతే నియతేంద్రియాః । తదవశ్యంమహాబాహుభావత్వా
దాంబుజద్వయంకిమస్త్యన్యత్పదాబ్జాతైస్వామికసర్వశుభావహం । తథాప్యహం
ప్రవక్ష్యామిదుఃఖంహృదయసంస్థితం । ధ్యానకారణమాత్మేశసర్వలోకేశ్వరేశ్వర ।
హిరణ్యాక్షసుతౌదైత్యమణిలోచనసంజ్ఞికః । బలేనమహతాయుక్తోవరదానాచ్చ
శూలినః । తస్మాన్తహాభయంఘోరం ప్రాప్తమేతన్తనూద్యజై । మత్పుత్రౌ
ణాంశతంతేనభక్షితంచజనాదణన । రక్షమాంకృపయా దేవ హత్వాతంసాను
గంరణే । తతఃపరంస్తాతవ్యమస్తిన్నేవాశ్రమెత్వయా । ఏతదథంచదేవేశత్వ
త్పదధ్యానమాచర । వత్సత్వాన్నవిస్మజ్యాహంనోనిత్యంస్థాతుముత్సహే । భ
వత్పదాంబుజద్వంద్వ పూజాంకుర్యాంసదాహరే । ఏషఏవవరఃకామోనమెస్తా
త్ప్రియమచ్యుతమత్యరూపనమస్తుభ్యం నమఃకమతరూపిణే । నమస్తైక్రోడరూ
పాయదంష్ట్రీణేక్షీతిధారిణే । నమోవామనరూపాయమాయారూపప్రహారిణే । న
మోఽశ్వశరసేతుభ్యంవిశ్వస్రష్ట్రీనమోనమః । విశ్వాధారాయమహాతేనమోభూ
యోనమోనమః । భవత్కటాక్షవిత్సేపద్వస్తాసర్వాఘసంతతిః । భవత్సూక్తిసుధా
స్వాదతుత్పిపాసవివజితః । అభయంసుఖపూణోహంశాశ్లాఘాపాణే రమాప
తే । ఏవంస్తుతోవసిష్ఠేనభగవాన్సూతభావనః । ప్రత్యువాచమునిశ్రేష్ఠంకృపాపూ
ణాద్యగంచలః ॥ నృసింహఉవాచ ॥ అహంభక్తపరాధీనోభక్తానుత్సృజ్యధాత్వ
జ । స్థాతుంక్షణంనశక్నోమిభక్తాధీనంహిజీవితం । మునేవసిష్ఠభగవత్కభవాన్తైభ
క్తిసంయుతః । తస్మాద్భవంతముత్సృజ్యనచాహంస్థాతుముత్సహే । వసిష్ఠభవ
తోనామ్నాతీథంత్రైలోక్యవిశ్రుతం । తద్భవేద్వత్ససర్వేషాంసర్వపాపవినా
శనం । అవగాహ్యచతీథేన్ద్రిక వాసిష్ఠాఖ్యేసుపావనె । సర్వాఘపూరితోజంతు
రనంతఫలమాప్నుయాత్ । త్రిషులోకేషువిఖ్యాతం తీథేమేతద్భవిష్యతిహత్వా
యుద్ధేరాక్షసేంద్రంభవతోహితకారణాత్ । అహమప్యత్రవత్స్యామితవానుగ్ర
హకామ్యయా । ఇత్యుక్త్వాప్రేమపూర్వంతుమునింస్త్రిగ్ధాంబుజేక్షణం । ఆహ్వనా
థం దైత్యపతేఃపూరయామాసవారిజం ॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే బ్రహ్మనారద సంవాదే
గౌతమీమాహాత్మ్యే అంతర్వేదిపురవణానే
ద్వితీయోధ్యాయః.

తృతీయాధ్యాయ ప్రారంభః.

తదాశంఖస్వనం శ్రుత్వా యుగాంతాశనిభీషణం | కోపేనమహాతావిష్టోదై
 త్యేశోరత్నలోచనః | అభిదుద్రావవేగేన నృసింహం తాత్య్క సంస్థితం | సతుత్రిశూల
 ముద్యమ్య దుర్నిరీక్ష్యోరునిస్వనః | యుగాంతానిలసంకాశో గ్రసల్లోకానివస్థితః | ఆ
 విధ్యశూలంతరసా గరుడేవ్యసృజ త్తదా | తమాపతంతంశూలంచ గరుడేపీత్య్క కేశ
 వః | శూలంచకతః చక్రేణ తిలశశ్చచకారహా | తతః ప్రహస్యభగవాన్ ప్రాక్షిప
 చ్చక్రముత్తమం | తస్య దేహేతుతచ్ఛక్రం మమన్థానాన్యతాఙ్గయత్ || తదాసు
 ప్రావరుధిరం దెహాదైశ్యస్య పాపినః | తదుత్పన్నాస్తదాకారా అసురాబలదపిన్
 తాః | సుదృష్టాస్సర్వశస్త్రాధ్యాయః ప్రాపతన్గరుహోపరి | యుద్ధంతదాభవద్ధోరం దై
 త్యానాంగరుడస్యచ | గరుడః పన్నగరిపుః పద్భ్యాందోభ్యాంచ సంయుగై | పక్షా
 భ్యాంచంచుకోట్యాచ మదయామాసవైరిపూన్ | గరుత్మతా హన్యమానా
 స్తుండపక్షనఖై మున్యై | రాక్షసాశ్చాతిదుర్ధషాః | పేతురుర్వ్యాంవిమూర్చితాః |
 దృష్ట్వాతుపతితం నైన్యం వై నతేయేనపీడితం | తందైత్యః ప్రాహారచ్ఛక్త్యా వశ్రేణేవ
 హరిగిరిం | తయాతివిద్ధోగరుడో మాలాబద్ధఇవద్విషః | నకించిదపివిప్రేంద్ర చచా
 లసమహాహవే | శూలై గదాభిః పరి ఘ్నై శ్చక్త్యస్తి ప్రాసతోమరైః | కణకాళిక
 నారాచైః ప్రాహారద్గరుడంపునః | పునశ్చక్రం సమాధాయ నృసింహేనాభక్తవత్సలః |
 మాయాశక్తిం ప్రకల్ప్యైవ రక్షసోరక్తుగ్రహం | కృత్వా చిచ్ఛేదభగవాంచ్చక్రతు
 యుక్తాన్తహీతలే | తతోధచంద్రకంచాణం ససంధాయశరాసనై | ఆక్రమ్భకాషం
 విజ్ఞాయ తచ్ఛాపంకేశవోహనత్ | తతః కాలాయ సమయాం తదాగుర్వీంచ దైశ్య
 రాట్ | ఆదదేతురథాంగేన చకతన్యహారిః ప్రభుః | చకారసింహనాదంస దైత్యైం
 ద్రః పరవీరహః | తోమరాంస్తాన్తునిశ్రేష్ఠ చక్రేణైకేనమాధవః | చిచ్ఛేదయాగపద్యేన
 తదద్భుతమివాభవత్ | శూలంజగ్రహదైత్యేంద్రో హంతుం నృసింహమాహవే | త
 ద్విసగాత్పూర్వమేవ దైత్యేశస్యశిరోహరిః | అపాహరత్స్వచక్రేణ చారు
 కుండలశోభితం | కిరీటధూషితం తచ్ఛుపథివ్యాంపతితంబభౌ || పునశ్చక్రం ప్రయ
 జ్యథ చిచ్ఛేదాసురనాయకాన్ | పాంసోస్సర్వాంత్సముద్భూతాన్ తస్యరక్తా
 త్సమంతతః | తతశ్చక్తిం విస్పృజ్యాసీద్రక్త కుల్యామహానదీ | రక్తోదారక్తవణాన్
 చ గంగయాసంగతాతుసా | మహేనాదధిం ప్రవిష్టాచ పూవభాగస్యతీర్థతః | త
 త్రస్నానంచదానంచ మహాపాతకనాశనం | తతః ప్రభృతీతాంకుల్యాం ధూత
 భేతాశకాదయః | ఆతీత్య గంతుం నోశక్తా నృసింహస్యాంతికేహరైః | నృసింహేనా

పృథ్విదేవేశ శ్చక్రంక్షౌశితవాంస్తదా । తత్తీర్థం లోకవిఖ్యాతం చక్రకుల్యేతినా
 మతః । తస్యాంస్నానజపాద్యైశ్చ సవపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ సూతః ॥ దృష్ట్వాత్మం
 మహాదాశ్చర్యం నృసింహానకృతంతథా । తతోనరహారిదేవో హత్వాతందై
 త్యఖంగవం । హాషేణమహతావిష్టః ప్రావిశస్తునిసన్నిధిం । తంతృష్ట్వాగరు
 దాయాథం శంఖచక్రవిభూషితం । పపాతదండవద్భూమా వసిష్టోభగవాస్తునిః ॥
 అమందానందసందోహా వికసద్వదనాంబుజః । తిష్ఠన్వారెరభిముఖం తుష్టావ
 మునిపుంగవః । నమోభగవతేతుభ్యం నమస్తైకమలాపతే । నమఃకళ్యాణజలధేదో
 షడూరసమోస్తుతే । నమస్తైపుండరీకాక్ష నమోగరుడవాహన । నమస్తేశేష
 శయన నమస్తైకరుణాంబుధే । నమోభక్తపరాధీన సర్వలోకైక కారణ అప్ర
 మేయరమావాస ధూతభవ్యభవత్ప్రభో । భవత్పాదాంబుజధ్యాన మహాం
 కుర్యాంసదాహరేభవదీయగుణానేవ కీర్తయంత్యతతంహరే । అచారూపేణ
 దేవేశస్థాతుమహాసిమాధవ । తస్మాత్త్వాందేవ దేవేశప్రతిష్ఠాపితుముత్సహే ॥ శ్రీభ
 గవానువాచ ॥ పూర్వమేవమయోక్తంహి స్థాస్యామీతిత్వదాశ్రమే । వసామ్యహంన
 సందేహ స్తథైవకురుధాత్యజ । ఇత్యేవముక్తో దేవేనభక్తానుగ్రహకారణం । యే
 త్నంచకారయామాస తత్ప్రతిష్ఠావిధానకైః ॥

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణేఅంతర్వేదిపురవణానే

తృతీయోధ్యాయః.

చతుర్థాధ్యాయప్రారంభః.

నారదఉవాచ ॥ కథితంభవతాబ్రహ్మణ ప్రతిష్ఠాకారణంహరేః । ప్రతిష్ఠా
 వైభవంమహ్యం వదస్వకమలోద్భవ ॥ బ్రహ్మః ॥ అహంశంభుస్తథైవాకేశ్చం
 ద్రమాశ్చశతక్రతుః । అన్యైచలోకపాలాద్యాస్సర్వైచాపిమహాషణయః । లక్ష్మీయు
 తన్యపంచాస్య సేవాథంసముపాగతాః । తతస్తుమునిశాదూల వసిష్టోభగవా
 నృషిః । సుముహూతేశుభైలగ్నై శుభగ్రహనిరీక్షితే । సింహాసనసముత్తుంగే దివ్యర
 త్నాదిభూషితే । లక్ష్మీన్యసింహందేవేశం స్థాపయామాసనారద । దేవదుందుభయ
 స్తత్ర దధ్వనుకిన్నరాంగనాః । సగంధర్వాజగుస్సర్వానన్యతుశ్చాప్సరోజనాః । వవ
 ఋః పుష్పవషాణి జలదా దేవచోదితాః । మహాషణయోమహానందా త్సామగా

కాచిచక్రిరేతతోదేవాశ్చగంధర్వావసిష్ఠాద్యామహాషణయః । మంగళానిప్రయుం
జానాః పరివార్యోపతస్థిరేకోటిసూర్యప్రతీకాశా మకుటోజ్వలతేజసా । అంతర్వే
దిపురేశాయ నారసింహాయమంగళం । కంబుగ్రీవాయ దేవాయ కమలాశ్రితవక్షసే ।
వసిష్ఠపూజితాయాస్తు నారసింహాయమంగళం । కణౌవతంసప్రభయా శ్రాజ
మానముఖేందవే । వాసిష్ఠాశ్రమవాసాయ నారసింహాయమంగళం । కరయుక్తద్భ
తోదగ్ర శంఖచక్రవిఘోభినే । నృసింహకృతిరూపాయ రమానాథాయమంగళం । కటి
ప్రదేశసంలగ్న కనకోజ్వలవాససే । అరుంధతిశసేవ్యాయ నారసింహాయమంగళం ।
ఆదిదేవాయ దేవానా మాదిత్యసమతేజసే । ఆదిత్యకులజాయాస్తు నారసింహాయ
మంగళం । అత్యద్భుతాయ దేవాయ దివ్యసింహాయ విష్ణవే । అమృతేశాయ శర్వాయ
నారసింహాయమంగళం । అంతర్వేదినివాసాయ హ్యనంతఫలదాయినే । అదితేంద
నాయాస్తు నారసింహాయమంగళం । ప్రయుజ్యమంగళాన్యేవం తత్ర దేవామహ
షణయః । వసిష్ఠాద్యామహాభాగా స్సర్వే దేవావవందిరే ॥ వసిష్ఠఉవాచ ॥ దే
షదేవ జగన్నాథ సర్వలోకైక కారణ । అప్రమేయ రమావాస భూతభ
వ్య భవత్ప్రభౌ । ద్యౌమూర్ధా వదనంవహ్ని శ్చంద్రాకౌ చక్షుషీ
తవ । దిశశ్రోత్రేతథా దేవీ వాక్పాణిస్తే సదాగతిః । అపరిచ్ఛేద్య రూపాయ
తుభ్యం లోకాత్త నేనమః । త్వత్పాదపంకజాదన్యం న మెసాధనమస్తీహి । త్వన్తా
యాతరణాథంహీ త్వామేవశరణం వ్రజె । ఇతిస్తుత్వారమానాధంభగవాన్య
షి సత్తమః । చకారమహాతీంపూజాం పరమానందనిభారః । కిరీటహార కేయూర
మణికాంచ్యంగుళీయకైః । తులసీమంజరీభిశ్చ కేతకీదళకాదిభిః । ధూపదీపైశ్చనై
వేద్యైశ్చాల్పనై స్సుమనోహరైః । అచణయామాస దేవేశం సుప్రీతేనాం
త రాత్మనానీ రాజనప్రకమణై నమసాకారప్రదక్షిణైః । పుష్పాంజలి ప్రదా
నైశ్చ పూజాంచక్రేమహాత్మనః । తతఃక్షమాప్యదేవేశం భగవాన్తుని సత్తమః ।
దేవాన్తునీనువాచేద మానందోత్ఫుల్లలోచనః ॥ మునిరువాచ ॥ నారసింహం పరం
నైవం రమాధీశం జగద్గురుం । అమరామునయస్సర్వై మన్యంతేతాదృశం ఫలం ।
ఇత్యుక్త్వా మునయస్సర్వై ప్రత్యూచుషణనిపుంగవం । ఆజ్ఞయాభవతశ్శ్రీమాన్
దృష్టోస్తాభిమహాప్రభుః । కృతకృత్యావయంసర్వై జాతాధన్యా మహామునై ।
భూయోపిహారిసేవాధణం సకళత్రాస్సబాంధవాః । ప్రత్యబ్దంమాఖి మాసేతు
సమాగచ్ఛామహేవయం । ఇత్యుక్త్వా మునయస్సర్వై స్వాశ్రమాన్గంతుముద్యతాః ।
తతోబ్రవీన హాభాగో మునినాకారాయణంహారిం । స్వామిం స్వదీయ మాహా

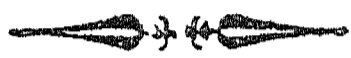
శ్చ్యం కస్తద్వేదితుమహాతి । భగవన్మైకురుష్వేమాంసిశ్చలాంధీయమమ్యుతా
నారసింహతనోశ్రీమకశ్యాణ గుణవారిధే । వాత్సల్యంమయిదేవేశస్థిరం స్టా
పితుమహాసి! ఆ రాధ్యమానోభగవత్ పురుషైభక్తిశాలిభిః । ఆ రాధ నైశ్చ
నిఖిలై స్తత్తత్కాలోచితైస్సదా । తత్తద్వాంఛితదానైశ్చ తోషయన్నా శి
తాజనాన్ | యంతానిఖిలలోకానాం శ్రీయాదేవ్యాసమాహితః! అన్యైఃపురజ
నైనిత్యం సేవ్యమానపదాంబుజః । వైకుంఠఇవమోదేన ప్రతిపీఠేనమాధవ ॥
మునయః॥ నమోస్తునారసింహాయ దేవద్విజహితైషిణే । హితాయసర్వలోకా
నాం వైకుంఠాధిపతేనమః । నమోయజ్ఞ పరాహయ హిరణ్యాక్షవినాశినేనమః
కమతరూపాయ మందరోద్ధరణాయచ । మహేశాయనమస్తుభ్యం కరాళవదనా
యచ! ఉగ్రాయసర్వరూపాయ కారణాయనమోనమః । సోమసూర్యాగ్ని నే
త్రాయ చంద్రహాసాయ తేనమః । ఉగ్రాస్యాయనమస్తుభ్యం ప్రసన్నాయ మహా
త్మనే! అనంతబాహుశిరసేనంతనేత్రాయ తేనమః । మూర్తిత్రయస్వరూపా
యభాస్కరాయనమోనమః । శరణాగతసంత్రాణ వటురూపాయ తేనమః! వే
దాంతవరసింహాయ బ్రహ్మణేపరమాత్మనే । ఓంకారాథస్వరూపాయ వేద వే
ద్యాయ తేనమః! కరాళవపుషేతుభ్యం కాలమేఘనిధాయచ । ఉగ్రదంష్ట్రాయ
భీమాయ ధూతోచ్ఛాటనహేతవే । మంత్రయంత్రవినాశాయకుమాగహరణా
యచ! దుష్కృతానాంవినాశాయ హింసకౌఘవినాశినే । అపస్తారవినాశాయ
సర్వజ్వరనివారిణే! స్మరణాదేవలోకానాం ధూతప్రేతవినాశనం । కుర్వతేఘో
రజంఘాయ నారసింహాయ తేనమః । ఏవంస్తుత్వాపునదేవం తత్ర దేవా మహా
షయః! సనకాద్యామహాభాగా స్సాన్విత్రమాన్పాప్రరంజసా॥ దృష్ట్వావసిష్ఠంభ
గవాహాషోత్సుల్లముఖాంబుజః! మేఘగంభీరయావాచాప్రత్యవోచత హాష
యన్॥ నృసింహః॥ వసిష్ఠాహంవసామీహ లత్క్యసహమహామతే! తథాసూరిజ
నైదివ్యే శ్చత్రచామరపాణిభిః । సమేతస్సంశ్రితానేవం వరదానైశ్చ తోష
యన్! అష్టోత్తరశతంలొకసంతేత్తే త్రాణీమేనఘమధ్యే తేషామిదంక్షేత్రంయవ
మాత్రాధికంమునే! అస్మిన్ తే త్రేతుయోమత్యక్త్రైరాత్రంనివసేద్యది! సోశ్వమే
ధసహస్రాణాం ఫలమాప్నోతినిశ్చయః! ఘోరైకలియుగేవాపిస్వయమేవమహాము
నే! మహేమాత్సవాభవిష్యంతితత్ప్రభావాన్నసంశయః! అత్రాగతానాంసర్వేషాం
లుభానామపిధూసుర! దానైధమకరతిశ్చైవభవిష్యతినసంశయః । అస్మిన్ తే త్రే
తుయోమత్యోత్యజత్యం తేకలైబరం! గతింప్రాప్నోతిపరమాంసమర్త్యేనాత్రసం

శయః || బ్రహ్మ || వసిష్ఠంభ గవా నైవముక్త్వా దేవాన్తు నీశ్వరాన్ | ఆజ్ఞాపయూ మాసీ
మునేగమనాయయథాగతం | తతో దేవాస్స గంధర్వాస్సనకాద్యామహాషణయః
నత్వానరహరిం జేవంప్రయయుస్తేయథాగతం ||

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే బ్రహ్మనారద సంవాదే

అంతర్వేది పురవణానై

చతుర్థోఽధ్యాయః.

పంచమాధ్యాయప్రారంభః.

బ్రహ్మోవాచ || త దారభ్యన్యసిహస్తువసిష్ఠేనసుపూజితః | అంతర్వేద్యాం
స్థితశ్చైవం లోకానాం హితకామ్యయా | అస్మిన్ క్షేత్రే నివసతాం పశ్యతాన్య
హరిం సదా | న పరుష్యతి పాపాని జ్ఞానాజ్ఞానకృతాని వై | యత్ర సంత్యక్త దేహానాం
గచ్ఛతాంతత్పరంపదం | చతుర్భుజానిరూపాణి భవంతి నృహారైవ | యత్ర జాతాన
జాయంతే మాతృగభేః పుననరాః || ప్రాప్నువంతి న సందేహామృతాశ్చామర
తాందివిధన్యాస్తేమానవాలోకేష్వంతర్వేద్యాం వసంతి యై | తెసాందశణ మా
త్రైణి సర్వపాపక్షయోభవేత్ | గ్రామాంతరస్థితో వాపి హ్యంతర్వేది నివాసిభిః | కరోత
యశ్చ సంబంధం సోపిధన్యత మోభవేత్ || నివసంతిన రాయేతు ఏతస్మిన్నియమాన్వి
తాః | తుల్యాస్తేమానవా దేవై మేరుశ్యంగవివాసిభిః | అంతర్వేదిం సమాశ్రిత్య
స్నాత్వా సాగర సంకమే | పశ్చిమాభిముఖం దృష్ట్వా నృహరిం శాంతవిగ్రహం | పాపైః
ప్రముచ్యతే సర్వైః కృతైః పశ్చిమజన్మసు | స్వణభార సహస్రాణి కురుక్షేత్రే
విగ్రహే | వేదవిద్యోద్విజాతిభ్యో దత్వా ప్రాప్నోతి యత్ఫలం | సువణంకషణమా
త్రంతు దత్వా విప్రాయితత్ఫలం | ప్రాప్నోత్యత్ర న సందేహామృతం సింహస్యాంతి కేద్వి
జః | ప్రయాగలక్ష్యభోజ్యేన మాఘే నూసిచయత్ఫలం | తత్ఫలం విప్రమేకం తుభౌజయి
త్వాంతి కేహరైః | యత్ఫలం స్వణశ్యంగాణాం గవామయతదానతః | దత్వా విప్రా
యగామేకాం వాసిష్ఠాసింధు సంకమే | మాఘస్నానాత్ప్రయాగేతు యత్ఫ
లం మకరైరవా | తత్ఫలంచాత్ర గోదాయాం ప్రాతస్నానాదవాప్యతే | ప్రత్య
హంచాత్ర గోదాయాం స్నానం సర్వాధానాధనం | నృకే సరిప్రసాదేన తీర్థ
శ్రాద్ధే కృతేనరైః | తదాతృప్యంతి పితరస్సశ్యం సత్యం బ్రవీమితే | యోషి

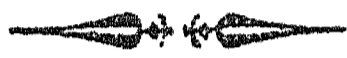
న్నాఘ త్రయోదశ్యాం స్నాత్వాసాగర సంగమే । గంధపుష్పాక్ష తైర్భక్తా
 పూజయిత్వా సువాసినీం । ప్రదద్యా చ్చుర్వయుక్తంతు నారీకేశ భలా
 తం।యా నారీపతిపుత్రాఢ్యా తస్మై దద్యాత్సువాయనం। సవస్త్రీకంసతాంబ
 లం ధంభాఫలయుతంతథా।శృణుష్వమునిశాదూల నారసింహంరమాపతిం! ।
 ణమ్యదండవన్మత్మోజగత్పూజ్యోభవేద్ధ్రుగ్రీవం। ఏవంప్రదక్షిణంకుర్వన్ నృకేశ
 ణమాదరాత్।పదెపదెచాశ్వమేధ ఫలంప్రాప్నోతిమానవః।యోమాఘశుద్ధద్యా
 శ్యాం శోభనేరవివాసరె।పంచామృతైశ్చ దేవేశం యోభిషేచయితేనరః। సయ
 షహదైశ్వర్యం నారీకేశఫలోదకైః। నారసింహాయ దేవాయ యోచయెత్పు
 మాలికాం।సర్వభౌగసమాయుక్తో వై కుంఠేమోదతేచిరం। నారసింహస్యదేవ
 సన్నిధౌమంగళాస్పదె।యోభిజ్వలయతేదీప మాదిత్యసదృశోభవేత్ । నారసిం
 హస్యదేవస్యనై వేద్యంసర్వపావనం। సిద్ధాథమాత్రంయోఢు జైకాససిద్ధాథోభ
 ద్ధ్రుగ్రీవం।అనుగ్రహంథం చమునైః ప్రాదుభూతోహరిస్త్వయం । స్వయంఘ
 పూజితస్సమ్యక్ తేనై వసుచిరంద్విజాశక్రకణశంకరేణాపి తత్రత్రిపురఘాతినా।
 షిభిశ్చవసిష్టాద్యై ర్యోగిభిస్సనకాదిభిః। తత్తత్కాలేనధూపాలై రచితోధవ
 తత్పరైః।నారాయణోరమానాథ స్సంస్థితస్సర్వకామదః । ఏవంబహుయుగ
 తే గతేకాలెద్విజోత్తమకస్త్రింశ్చిత్సమయోధన్యో భవిష్యతిస్యకేసరీ। తతః
 న్నోఫలితోరంగనాథస్యపస్యచ।దాసస్యవత్ప్రతిస్వప్నెమద్దృహంకారయెతిచ।
 తుకారయితాతస్యగృహంమంటపశోభితం । కళ్యాణమంటపంచైవతథాచాన్ధ
 మంటపం।ప్రాకారంచైవదీవ్యంచయోజయిత్వాధనంబహు।పృష్ఠమాత్రాస్తుతే
 దాస్యంతిబహవోధనం।బ్రాహ్మణాఅపి దాస్యంతిన్మహారేరాజ్ఞయాతథా। తేనాపి
 రాధితశ్శశ్వదుపచారైస్సుపుష్కరైః। తథాచందనసేవాద్యైఃప్రతిమాసంతథో
 వైః।భవితాచోత్తరేకాలే ఏవమేవమహమునే। ఇతఃపరంకలియుగే భవిష్యద్ధి
 రాజభిః । ఆరాధ్యమానోన్మహారి రాకల్పంస్థాస్యతిధ్రుగ్రీవం । ఏకదానై మిశ
 ణ్యై ఋషిభిఃప్రోక్తమంజసా । సత్రావసానేచాస్తాభి ద్రక్ష్యన్యోన్మహారిది
 జాః । అంతర్వేదింగమిష్యామస్త్రత్రేయోభవిష్యతి । సంప్రాప్తాఃకలికా
 యం నాత్రస్థేయంతపస్విభిః। అంతవేద్యాంహరిందృష్ట్వాగచ్ఛామోగంధమ
 నం । తత్రత్యకలికాలేపి శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితాః । నరసింహంసమా రాధ్య
 క్తింప్రాప్యంతిదులభాం । సంప్రాప్యజన్తమానుష్యంముక్తిహేతుంసుదు
 భం। యేనగచ్ఛంతితత్త్రత్రం సతుదేవేనవంచితః। యత్రగత్వానరోభూయః

సారాధ్వనముల్పణం । నయాతియాతి తద్విష్టో వైకుంతపదము త్తమం । శ
మాదిగుణసంపన్నః కామకోధవివజితః । అంతర్వేద్యాంవసేద్యస్తు జీవస్తు
క్తోభవిష్కతి । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన మోక్షాధీనతతంనరః । విహాయసర్వై
త్రాణి తత్ తైత్రేణ వసేత్సుధీః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మపురాణే గౌతమీమాహాత్మ్యే

అంతర్వేదిపురమహిమానువణానే

పంచమోధ్యాయః.

షష్ఠాధ్యాయః ప్రారంభః.

ఋషయఃకీచుః॥ అహిమామాహాత్మ్యమఖిలంప్రసాదాద్భవతశ్శ్రుతంభూ
యఃకథయమాహాత్మ్యంవిష్టోనిమాణ్యలంఘనైకోదోషస్తత్రైప్రోక్తోనివక్తృ
తిశ్చపునఃకథం ॥సూతః॥ పురాసదీపపుత్రోభూచ్ఛంతసునామవైస్యపః ! ఏక
దాతస్యరాజ్ఞస్తు శక్తినాసీత్పురాయథా । ఋషయః॥స్యందనారోహణేపూ
ర్వమశక్తిశ్శంతనోకథం । పునఃపశ్చచ్ఛక్తిరాసీ త్తస్యచైతద్వదస్వమే । శృ
ణుధ్వమృషయశ్చైవంతస్యపూవణం వదామివః । సకపాపహారంపుణ్యంచ
రితంశంతనోన్యణాం । బధూవశంతసుర్భక్తోనారసింహతనోపురా । నార
దోక్తవిధానేనపూజయామాసమాధవం । నారసింహస్యదేవస్యనిర్తాల్యంతేనలం
ఘేతం । రాజ్ఞాశంతసునావిప్రాస్తస్మాత్స్యందనముత్తమం । దేవదత్తమథారో
ఘమశక్తస్తత్క్షణాదధూత్ । కిమితీయంగతిర్భగ్నాగతామేశక్తిరీదృశీదుఃఖాచ్ఛిం
తయతస్తస్యసంప్రాప్తానారదఃకిల । కింవిషణ్ణస్తతోరాజన్నితిప్రజ్ఞోత్రశంతనుః ।
నారదైతన్నజానామిగతిభంగస్యకారణం । ఇత్యుక్తోనారదోజ్ఞాత్వాధ్యాత్వా త
త్కారణంతతః । శంతనుంప్రాహారాజానంవినయనాగ్రతస్థితం । యత్రక్వాపి
త్వయా రాజక్రూయతామంతరం హరేః । అంతర్వేద్యాం పురారాజన్నా
సీతకశ్చిన్నహమతిః । మాలాకారోరుచినామతేనబృందావనంకృతం । సుప్రధా
నిచపుష్పాణివనానిచకృతానివై । మల్లికామాలతీజాజీవకుళాదీనిసర్వశః । ప్రా
కారముచ్ఛ్రితంతస్యభేదామాచప్రవిశుతం । అలంఘ్యమప్రవేశ్యంచ కృత్వాయా
నస్వకృహే । సుతంప్రవేశ్యతద్వారేభవనెన్యత్రసత్తమ । ఏవంకృత్వాతుసతతం
మాలాకారస్సతిష్ఠతి ॥ సుపుష్పితంవనంత్యాసీద్గంధమోదితదిబ్దుఖం । ధార్మయా

స్థపాపుష్పాణీసమాహృత్యది నెది నె | కృతాంమాలాయ ధాన్యాయ్యంనారసింః
 స్యనిత్యశః | దదౌకాశ్చిద్ద్విజేభ్యశ్చకాశ్చిద్ద్విక్రియతేనృణాం | మాలయాజీవః
 చక్రకథార్యాదీనాంచతోషణం | అథస్వగాఽదుపాగత్యఇంద్రపుత్రోరధనవే | అః
 రోగణసంయుక్తౌసశిపుష్పాణీచాహరణ | తద్గంధలిప్సుస్సర్వాణివిచిత్యాహ్వాః
 గచ్ఛతీ గోనెది నెహృతేపుష్పేమాతాకారోధచింతయత్ | నాన్యద్ద్వారంధనాథా
 న్యాలంభ్యప్రాకారముచ్ఛ్రితం | సమస్తపుష్పజాతస్యనిఖిలాహరణేనృణాం |
 హంశక్తింనపశ్యామికించిదత్రపరిక్షమే | ఇతిసంచింత్యమేధావీజాగ్రదాత్రౌవ-
 స్థితః | తద్దైవాగత్యపుష్పాణీసగృహీత్వాగతఃపుమాణ | తందృష్ట్వాదుఃఖితోదేవ
 మాల్యజీవీవినైస్థితః | తత్రనిద్రాంగతేస్వప్నేహ్యుక్తవాంస్తున్యకెసరీ | మద్వాక్య
 క్రూయతామద్యనిగ్ధాల్యంమమపుత్రక | ఆనియక్షీష్యతాంక్షీప్రం పృష్టోరామసఙ్ఘ
 పతః | ఇంద్రపుత్రస్యనిర్తాల్యాన్నాన్యదస్తినివారణం | ఇతిశ్రుత్వాహరెర్వాక్యంన
 రసింహస్యధీమఃః | బుధ్వానీయతునిమాణ్యం తథాచక్రయథోదితం | సోప్యాగ
 త్యయథాపూర్వం రథేనాలంకృతేనతత్ | రథాదుత్తీర్యపుష్పాణీ ధున్వణ త
 ద్భువిసంస్థితం | సిమాణ్యంలంఘయామాస ఇంద్రసూసురతీతకృత్ | తతస్తస్య
 నశక్తిస్సాస్య ద్రథారోహణకమణి | ఉక్తస్సారథినాచైవ రథస్యారోహణేతవ
 నారసింహస్యనిమాణ్య లంఘనాన్నాస్తియోగ్యతా | గచ్ఛామిదివమేవాహం
 త్వంఘామావసమారుహ | తేనైవముక్తౌమతిమాణ తమాహాహరినందనః | పా
 పాపనోదనంహ్యత్ర కమణాయెనమేభవేత్ | తగుక్త్వాగచ్ఛనాకంత్వంకమణ
 మేసారథే ద్రుతం || సారథిః || అస్తిన్ క్షేత్రే మహాభాగ ద్వాదశాబ్దమతంద్రితం |
 సత్రంకృత్వాద్విజాణసర్వా న్భోజయిత్వాచ నిత్యశః | ద్విజోచ్ఛిష్టాపనయనం
 కృత్వాసిద్ధిమవాప్స్యతి | ఇత్యుక్త్వాసాగతస్స్వగణంసారథిర్దేవవేళతః | ఇంద్రీను
 నుస్తతస్తస్తిన్ క్షేత్రేకృత్వాతుసత్రకం | భోజయిత్వాద్విజాంత్సర్వా
 న్నుచ్ఛిష్టమాజణనం | తథాద్వాశవషణంతు తమూచస్సేవితాద్విజా
 సూనోకిమథంత్వంనిత్యముచ్ఛిష్టమాజణనం | కుర్వం స్తిష్ఠసి శంకానో ద్భుద
 యేమహాతీభవేత్ | ఇత్యుక్తః కథయిత్వాతు యథావృత్తం పురాతనం | జగౌమసది
 వంరాజణ శంతనోస్తనయోహరెః | తస్మాత్త్వమపిఘాపాలబ్రాహ్మణోచ్ఛిష్టమా
 జణనం | ఆదరాత్కురుతత్తైత్రే సత్రేద్వాదశవాషణకం | బ్రాహ్మణేభ్యః పరం
 నాస్తి సర్వపాపాపనుత్తయే | ఏవంకృతేదేవదత్తే స్యందనారోహణేగతిః | భ
 విష్యతిమహీపాల ప్రాయశ్చితైనశోధనాత్ | ఇతఃప్రభృతీఃమాణ్యం మాలం

సుయమహామతే । నరసింహస్య దేవస్య సర్వ కేవోత్తమస్యచ । ఇత్యుక్త
 శ్శంతనుస్తేన బ్రాహ్మణోచ్ఛిష్ట మాజానమ్ । కృతవాణ్ ద్వాదశాబ్దంచ ఆరురో
 హారథంచతమ్ । ఏవంపూర్వ మశక్తిస్తు రథారోహే మహీక్షితః । పశ్చాత్త
 స్యైవ విప్రేంద్రా శ్శక్తిరేవ మజాయత । ఏవంతే కథితం విప్రా దోషాన్ని
 మాకల్య లంఘనే । పుణ్యంతథా ద్విజానాంచ ప్రోక్త ముచ్ఛిష్ట మాజానే॥
 భక్త్యా ద్విజోచ్ఛిష్ట మిహాపమాజానే శుచినారో యస్తు సమాహీతాత్తా ।
 కృతం సచాముత్ర విహాయ భక్తితో గవాం ప్రచానేన ఫలం విశిష్టం॥

ఇతి బ్రహ్మపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే
 గౌతమీమాహాత్మ్యే అంతర్వేది మహీమవణానంనామ
 షష్ఠోధ్యాయస్సమాప్తః

నమశ్శివాభ్యాం జగదీశ్వరాభ్యాం జగత్పితృభ్యాం జయవిగ్రహాభ్యామ్ ।
 జంభారిముఖ్యై రభివంశితాభ్యాం నమోనమ శ్శంకర పార్వతీభ్యామ్ ॥ నమ
 శ్శివాభ్యాం పరమోషధీభ్యాం పంచాక్షరీ పంజర రంజితాభ్యామ్ । ప్రపంచ
 సృష్టిస్థితిసంహృతిభ్యాం నమోనమ శ్శంకర పార్వతీభ్యామ్ ॥ నమశ్శివాభ్యాం
 నటనోద్భవాభ్యాం నమస్కృతౌ భిన్న ఫలప్రదాభ్యాం । నారాయణే నాచిక
 త పాదుకాభ్యాం నమోనమశ్శంకర పార్వతీభ్యాం ॥ నమశ్శివాభ్యాం రథవా
 హనాభ్యాం రవీందు వైశ్వానర లోచనాభ్యాం । రాకాతిథే స్తుల్య ముఖాంబు
 జాభ్యాం నమో నమశ్శంకర పార్వతీభ్యాం ॥ ౫ ॥ నమశ్శివాభ్యాం విషమే
 ఊణాభ్యాం బిల్వచ్ఛదా మల్లికదామ యుగ్ధ్యాం । సేవావతీశాంతి మతీశ్వ
 రాభ్యాం నమోనమ శ్శంకర పార్వతీభ్యాం ॥ ౬ ॥ నమశ్శివాభ్యాం మకుభాప
 మశేష లోకైక హితం కరాభ్యాం । అసంభవాభ్యాం స్మృతసంహృ
 తాభ్యాం నమోనమశ్శంకర పార్వతీభ్యాం ॥ ౭ ॥ నమశ్శివాభ్యాం శశిశేఖరా
 భ్యాం మస్త సంపత్ఫల దాయకాభ్యాం । సమస్త విద్యాధర పూజితాభ్యాం
 నమోనమ శ్శంకర పార్వతీభ్యాం ॥ నమశ్శివాభ్యాం వృషవాహనాభ్యాం విరిం
 చి విష్ణ్వాద్య సుపూజితాభ్యాం । విఘాతిపాటీర విలేపనాభ్యాం నమోనమ
 శ్శంకర పార్వతీభ్యాం ॥ ౮ ॥ నమశ్శివాభ్యాం జగదీధరాభ్యాం జరామృతి

త్రాణ విచక్షణాభ్యాం । సనాదిముఖ్యే రభివందితాభ్యాం నమోనమశ్చ
 పార్వతీభ్యాం ॥ నమశ్శివాభ్యాం కమలేక్షణాభ్యాం కారుణ్య
 కళ్యాణ వపు ధారాభ్యాం । కైలాస శైల స్ఫటికోప
 మాభ్యాం నమోనమ శృంకర పార్వతీభ్యాం ॥
 స్తోత్రం త్రిసంధ్యం శివశైల పుత్రోభక్త్యా
 పఠే ద్ద్వాదశకం.నరోయః । ససర్వసా
 భాగ్య ఫలానిధు జ్ఞైశ్చ తాయుషోం
 తే శివలోకమేతి॥

గాత్రమీమాహాత్మ్యం.
 సంపూర్ణమ్.

